DOCUMENT RESUME

ED 024 029 48 AL 001 567

By-Lagerwey, Walter
Speak Dutch; an Audio-Lingual Course.
Spons Agency-Office of Education (DHEW), Washington, D.C. Bureau of Research.
Bureau No-BR-7-0799
Pub Date 68
Contract-OEC-1-7-070799-3513
Note-640p.
Available from-Meulenhoff & Co. N.V., Amsterdam-C., Beulingstraat 2, The Netherlands.
EDRS Price MF-$2.50 HC-$32.10
Descriptors-Audiolingual Skills, College Language Programs, *Dutch, Dutch Culture, Instructional Materials, *Language Instruction, Pattern Drills (Language), Phonology, Tape Recordings

"Speak Dutch" is a revised and augmented edition of "Modern Dutch, A First Year College Level Audio-Lingual Course for Dutch." The text is organized into 26 regular lessons and four review lessons plus indexes to grammar points and vocabulary and a list of verb paradigms. The first lesson (40 pages) is devoted to systematic presentation of the sound system of Dutch and includes a diagram of speech organs, imitation drills, and auditory tests. Lessons two through five use both phonetic transcription and standard orthography in presenting the Basic Sentences. Although the following lessons are written in standard orthography, frequent use is made of transcription to indicate pronunciation. A typical lesson consists of: (1) Basic Sentences (in Dutch with an English translation) presenting new vocabulary and structural points to be learned in the context of a conversation; (2) questions and answers based on the dialog; (3) an explanation of grammar points presented in the lesson and short notes on the Dutch culture and the standard orthography; (4) pattern drills (substitution, expansion, transformation) and translation exercises. Lessons 9, 15, and 23-30 also include short reading selections. Tape recordings have been made to accompany this text. (JD)

BR-7-0799
PA-48

speak dutch

ED0 24029

an audio-lingual course

dr. walter lagerwey

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH, EDUCATION & WELFARE
OFFICE OF EDUCATION

THIS DOCUMENT HAS BEEN REPRODUCED EXACTLY AS RECEIVED FROM THE PERSON OR ORGANIZATION ORIGINATING IT. POINTS OF VIEW OR OPINIONS STATED DO NOT NECESSARILY REPRESENT OFFICIAL OFFICE OF EDUCATION POSITION OR POLICY.

AL 001 567

SPEAK DUTCH

Speak Dutch: Augmented and revised edition of Modern Dutch.

The research reported here was performed pursuant to Contract No. OEC-1-7-070799-3513 with the U.S. Office of Education, Department of Health, Education, and Welfare

SPEAK DUTCH

an Audio-Lingual Course

Dr. Walter Lagerwey
Calvin College
Grand Rapids, Michigan

AL 001 567

J.M. Meulenhoff n.v., Publisher Education Books, Amsterdam, 1968, in commission for the Foundation Orientation of Education (Stichting Onderwijs Oriëntatie) constituted by the publishers J.M. Meulenhoff/J.Muusses/ Nijgh & Van Ditmar/Spruyt, Van Mantgem & De Does/W.J. Thieme & Cie.

PREFACE

Speak Dutch is a revised and augmented edition of Modern Dutch, a First Year College Level Audio-Lingual Course for Dutch, which was produced under research grant Nr. OEC 3-14-027, and published at Calvin College, Grand Rapids, Michigan in 1965. This preliminary course was used experimentally with classes at Calvin College and at other institutions over a period of three years. Insights gained through this testing have been incorporated into this revision. I have profited especially from the detailed and critical comments of my colleagues: Dr. Francis Bulhof of Texas University, Peter King M.A. of Cambridge University (England), and Dr. P.C. Paardekooper of Eindhoven, Netherlands. The advice and assistance of my principal Dutch consultant, Drs. J.F. Matter, of the Free Reformed University of Amsterdam, has been invaluable in preparing the revised course: Speak Dutch.

The revision was undertaken during a sabbatical leave granted to me by President William Spoelhof and the curators of Calvin College. I am also greatly indebted to the Free Reformed University of Amsterdam, and particularly to the director of the Language Laboratory, Dr. G.D. Jonker, for providing me not only with an office, but also with part time assistants in the persons of Miss E.B. Zuidema and Mr. T.J.R. van Dijk, both of whom were always ready to discuss and to evaluate matters pertaining to the course. My association with members of the staff of the Language Laboratory was most cordial.

The revised edition of Modern Dutch has been entitled Speak Dutch, thus reflecting the primary emphasis of the present course on the spoken word, the hearing and speaking of Dutch. Increasingly, it has become clear to me that the student who desires to master a foreign tongue must learn to think in the language which he is learning. The peculiarities of the foreign system of sounds and sentence patterns must be practiced until they can be produced correctly and freely without interference from one's native language.

Accordingly, the sounds of the Dutch language receive considerable attention in this course: in the special unit on sounds, in the recording of basic sentences and drills by native speakers, in the phonetic transcriptions of the dialogues of the first five lessons, and in each lesson a section of grammar which deals with sound and spelling. Similarly, extensive structural and transformational drills, all recorded, provide the necessary practice for mastering the vocabulary, forms, and sentence patterns of Dutch, in other words, they enable the learner to comprehend and to communicate the spoken word.

Consistent with this objective, every attempt has been made to eliminate native language interference. In the revised course there are no English cues in the structural drills. Nearly all exercises are in the target language. To study the present course, it is imperative that the learner utilize the opportunity for listening and speaking provided through the tape recordings.

The recordings were prepared at the M.C. Studio in Nederhorst den Berg under the able and friendly direction of Mr. G. Christenhuis. Ten students and teachers, who in the opinion of several experts, spoke standard Dutch, though with some variations, were the regular speakers. Special efforts were made to keep the spoken dialogues and drills as natural as possible, and to fit the person to the role he plays in the dialogue.

In bringing to a conclusion this extended research, which I was enabled to undertake with grants from the U.S. Office of Education, I wish to express my thanks to Mr. A. Koski (State Department) for his counsel in early stages of the research; to Dr. Herbert Penzl of the University of California (Berkeley) for his advice on organization and presentation of grammatical matters; to Dr. L. Koelmans of the University of Utrecht, my principal Dutch consultant for *Modern Dutch*, who also wrote several dialogues; and to Dr. L. Rus of Grand Valley College (Allendale, Michigan) who was principally responsible for developing the unit on sounds.

During the years in which I have been engaged in developing the present audio-lingual course for Dutch I have always enjoyed the fullest cooperation from Mrs. Julia A. Petrov, Program Officer for the ~~Land~~ LANGUAGE and Area Research Section of the Division of Foreign Studies of the Office of Education.

We, that is our family, have lived with this book from its inception to its conclusion: a period of almost five years. Wally, John, Nelva, Marcia, and Mark, our children, have all at some time or other assisted me by performing lesser, but essential tasks such as typing, proof-reading, correcting, and even sorting copy. However, without the assistance of my wife, whose patience in typing several drafts of this lengthy manuscript was often tried, but never quite exhausted, the present work could never have been completed. My wife and children welcome the completion of *Speak Dutch* as much as I, and to them all I dedicate it with *innige dank voor alle medewerking en steun*.

A number of reading selections were made available to me by others. I wish to thank Dr. L. Koelmans for writing "De tweede wereldoorlog", "Nederland en Amerika", "Uit de geschiedenis van Nederland", and "Bezoek aan Rotterdam". For permission to reprint articles I am indebted to: De Sikkel of Antwerp for "Alkmaar en zijn kaasdragers", "Terpen, dijken en molens", and "De Schreierstoren"; De Arbeiderspers of Amsterdam for "Altijd partij voor anderen" by Henri Knap; the newspaper Trouw for "Voorjaarsachtig", and the Amsterdam Public Relations Office for "Amsterdam, hoofdstad van Nederland".

The beautiful photographs which illuminate the text were made available to me by: K.L.M. (Royal Dutch Air Lines), Foto Openbare Werken Rotterdam, and the commercial photographers: J. Doeser of Laren, Bart Hofmeester of Rotterdam and Cas Oorthuys of Amsterdam.

TABLE OF CONTENTS

Page

1. Sounds of the Dutch Language
Introduction, vowels and diphthongs, consonants. 1
General instructions for study of the Speak Dutch course.

2. De Post
Word stress; final b /p/, d /t/; unstressed -en /əⁿ/; 40
medial d /j/; schwa /ə/; articles: een, de, het; conjugation hebben, zijn; interrogative and declarative sentences with zijn; interrogative sentences with other verbs; identification questions.

3. Een brief uit Amerika
Assimilation; long vowels in open and closed syllables: stem 62
and infinitive form of verb; conjugation present tense; negation; er: sentence opener; imperative sentence; polite and familiar speech.

4. Een Amerikaan leert Nederlands
Short vowels in closed syllables; medial v, z versus final f, s; 82
contractions; capital letters; diminutive suffix -je; feminine suffix -in; noun plural -en; verb conjugation present tense; pronouns: emphatic, unemphatic forms; grammatical gender; imperative sentence.

5. Bij de douane 106
Foreign words; unstressed prefixes be, ge, ver; cardinal numbers; syllable division mark; noun plural -s; pronouns: stressed object form; possessive adjectives; frame construction: auxiliary verb + infinitive; negation of frame construction; van, possessor preposition; wel, emphatic adverb.

6. Naar 't station 131
Syllabification; summary of spelling rules; verb conjugation: modal verbs; future: gaan + infinitive; zullen + infinitive; noun plural -o-; demonstrative pronouns; declarative word order; exclamatory sentences; modal verb without infinitive; laten + infinitive; word order: adverbs of time, manner, and place; word study: immers, toch, graag.

7. Review Lesson 156
Review sentences; summary of assimilation rules; table of personal pronouns: subject and object forms.

8. Met de trein 168
End words: stressed separable prefixes; prepositional compounds with daar, waar; preposition + wie; ordinal numbers; short answer question; expressions of time; prepositions, use of.

TABLE OF CONTENTS

Page

9. In de stationsrestauratie — 184
Adjective inflection; possessive adjectives; ons/onze; progressive verb construction; word order: prepositional compounds; frame construction: staan + te + infinitive; modal + infinitive; short answers: ja, nee; reading selection.

10. Het landschap — 202
Spelling -isch; vowel gradation, i j; verb: present participle; separable prefix; adverb: same form as adjective; adjective and adverb comparison; het, dit, dat zijn; frame construction: separable verb; word study: een kilometer of tien.

11. De Nederlandse steden — 227
Adjective inflection: after unstressed er, el, en, ig; material adjectives; comparison: steeds (groter); adjectival nouns; verbs: present form + al; present form + sinds; linking words: maar, en, want; de-hetzelfde; men, ze, je: impersonal subject.

12. Avondwandeling — 251
Adjectival nouns; word order: eruitzien; separable verbs; suffixes: lijk, heid; time designations: 's avonds versus vanavond; boven versus naar boven.

13. Het ontbijt — 269
Reflexive verbs; zelf, intensive pronoun; om clauses (om + te + infinitive); word order: reflexive verb; imperative reflexive; declarative and exclamatory sentences; frame construction: verb + associated word(s); time designation: 's maandags, maandags.

14. Review lesson
Review sentences — 297

15. Bij de kapper — 309
Alphabet; past tense: zijn, hebben; compound infinitives; independent and dependent word order; verb second sentences: word order: separable prefix; abbreviations; noun compounds; reading selection: Advertenties.

16. Bij de kapper (vervolg) — 325
Subordination conjunctions: als, telkens als, omdat, zodat; word order: dependent clauses; separable verb in main and dependent clauses.

17. Bij de kapper (besluit) — 340
Noun: -o plural; adverbial superlative; word order: dependent clauses.

TABLE OF CONTENTS

Page

18. Een fietstocht — 354
Past participle: weak, strong, irregular verbs; present perfect tense; past tense; auxiliaries perfect tense: hebben, zijn; word order: frame construction in perfect tense; post participial phrases; veel; weinig; inflection.

19. Een fietstocht (vervolg) — 369
Past tense and principal parts of regular, strong, irregular verbs; auxiliary zijn in perfect tenses; zijn and hebben as auxiliaries with verbs of locomotion; past perfect tense; word order in dependent clauses; subordinate conjunctions: toen, terwijl, voordat, nadat.

20. Een fietstocht (besluit) — 388
Principal parts: modal verbs; diminutive suffixes: je, tje, etje, pje; het words; word order: perfect tense (chart); main and dependent clauses compared (chart); suffixes: er, heid; idioms: zijn + te + infinitive.

21. Review Lesson — 413
Reading selection: Uit de geschiedenis van Nederland; principal parts of verbs: regular, separable, inseparable, reflexive, modal, strong; vowel gradation patterns; irregular verbs; Review Sentences.

22. Dialecten en dijken — 427
Provinces; passive verb construction; modal + passive infinitive; impersonal passive constructions; passive construction in main and dependent clauses.

23. Amsterdam — 447
Relative pronouns: die, dat, waar compounds, preposition + wie; het words; prefix ont; comparison independent and dependent word order; exclamatory sentences; die: substitute personal pronoun. Reading selection: De Schreierstoren.

24. Amsterdam (vervolg) — 470
Subordinate conjunctions: tot, totdat, als; conditional sentences; modal + perfect infinitive; word order: prepositional compound in main and dependent clauses. Reading selection: Amsterdam, hoofdstad van Nederland.

25. De hoofdstad van Nederland. — 489
Ministries of government; passive verb: perfect tense; word order: dus; hyphen: binnen- en buitenland; the Royal Family; koning, koninklijk. Reading selection: Den Haag.

TABLE OF CONTENTS

		Page
26.	Het weer Impersonal constructions: 't sneeuwt; progressive construction: aan het + infinitive; Reading selection: Voorjaarsachtig.	504
27.	Het verkeer Zijn + past participle: perfect tense passive; perfect tense verb of locomotion; linking verb + adjective; word formation: 't gepraat, prefix: on-. Reading selection: Henri Knap: Altijd partij voor anderen.	516
28.	Practical Dialogues	530
	Uit eten.	530
	Het postkantoor.	534
	Winkelen	536
	Reading selection: Bezoek aan Rotterdam	538
29.	Practical Dialogues	539
	Bij de slager	539
	In de sigarenwinkel	541
	In de herenmodezaak	543
	Reading selection: De Tweede Wereldoorlog	545
30.	Review Lesson	547
	Review sentences	
	Reading selection: Nederland en Amerika	560

INDEXES

Grammar : Sound and Spelling
Forms
Sentence Patterns
Word Study

Word List

Principal Parts of Strong and Irregular Verbs

SOUNDS OF THE DUTCH LANGUAGE

1.1 INTRODUCTION

1.1 DISTINCTIVE SOUNDS OF THE LANGUAGE

Each language has its own system of distinctive sounds. None of the sounds of the Dutch language has an exact counterpart in English, though some are very similar. To be able to understand, that is, to hear and respond to a foreign language, requires mastery of its system of sounds. This unit is intended to assist you in developing such mastery, and thus to facilitate learning of the oral language materials of the course.

In order to concentrate on the sounds of the language we shall ignore meaning in this first unit. The distinctive sounds of the Dutch language will be presented in single words only, generally monosyllables. This procedure enables us to concentrate on individual sounds and to emphasize minimal sound differences which distinguish the meaning of words. Initially, we are deliberately ignoring sound modifications such as assimilation, for example, which generally occur in larger units of the spoken language.

The distinctive sounds of the Dutch language in word context are presented in systematic order and extensive drills and tests for each sound and sound group are provided as well. In the recordings which accompany the text you will hear the language as spoken by native speakers. The best way to learn the sounds of a foreign language is by hearing and repeating them. You should attempt to imitate and reproduce as faithfully as possible the speech of the native speakers in the recordings. Many sounds are easily learned, others, in particular some vowels and diphthongs, will be difficult.

An attempt has also been made to provide a description of several sounds, notably of the vowels, diphthongs, and difficult consonants. You should find them helpful when you try to imitate the Dutch sounds. In the description of these sounds, it is necessary to use a few technical terms. Definitions of these terms follow.

1.2 FORMATION OF (VOWEL) SOUNDS

In the pronunciation of vowels the mouth plays an important role as a resonance chamber. As the air stream from the lungs passes through the mouth, different vowels are produced depending primarily upon the position of the tongue and lips.

Dutch vowels may be divided into two groups which are qualitatively different. They are described by several terms: tense-lax, high-mid-low, front-central-back, round-unround.

Tense and lax refer to the relative muscular tension of the jaws and other muscles when the vowel sounds are produced.

High, mid, low refer to the relative size of the oral cavity as a resonance chamber. The size of the mouth as a resonance chamber affects vowel quality. Its size depends upon the relative height of the tongue from the roof of the mouth and the distance between the jaws. As the tongue moves closer to the roof of the mouth, the oral cavity becomes smaller, and conversely, it becomes larger as the tongue is withdrawn from the roof of the mouth. Depending on tongue position, we can speak of high, mid, or low vowels.

A high vowel is one that is produced with the tongue raised high towards the roof of the mouth. The tongue is in high position when it is near the alveolar ridge, the palate, or the velum. A mid vowel is produced with the tongue in mid position in its raising toward the roof of the mouth. A low vowel is produced with the tongue in low position, that is, it is not raised towards the roof of the mouth.

Tongue position can be specified more exactly by the terms: front, central, and back. A front vowel is produced with the tongue raised toward the front of the roof of the mouth, that is, the alveolar ridge. A central vowel is produced with the tongue raised toward the center of the roof of the mouth, the palate. A back vowel is produced with the tongue raised toward the back of the roof of the mouth, the velum.

Not only the tongue, but also the lips play an important part in the forming of Dutch vowels. Depending on lip position a vowel may be rounded or unrounded (spread). A rounded vowel is produced with some degree of lip rounding. An unrounded vowel is pronounced with spread lips.

In the following examples the above terms are used to describe the vowels in the English words beet, boot, bet, bat:

beet	high front tense unround vowel
boot	high back tense round vowel
bet	lower mid front lax unround vowel
bat	low front tense unround vowel

1.3 DIAGRAM OF SPEECH ORGANS

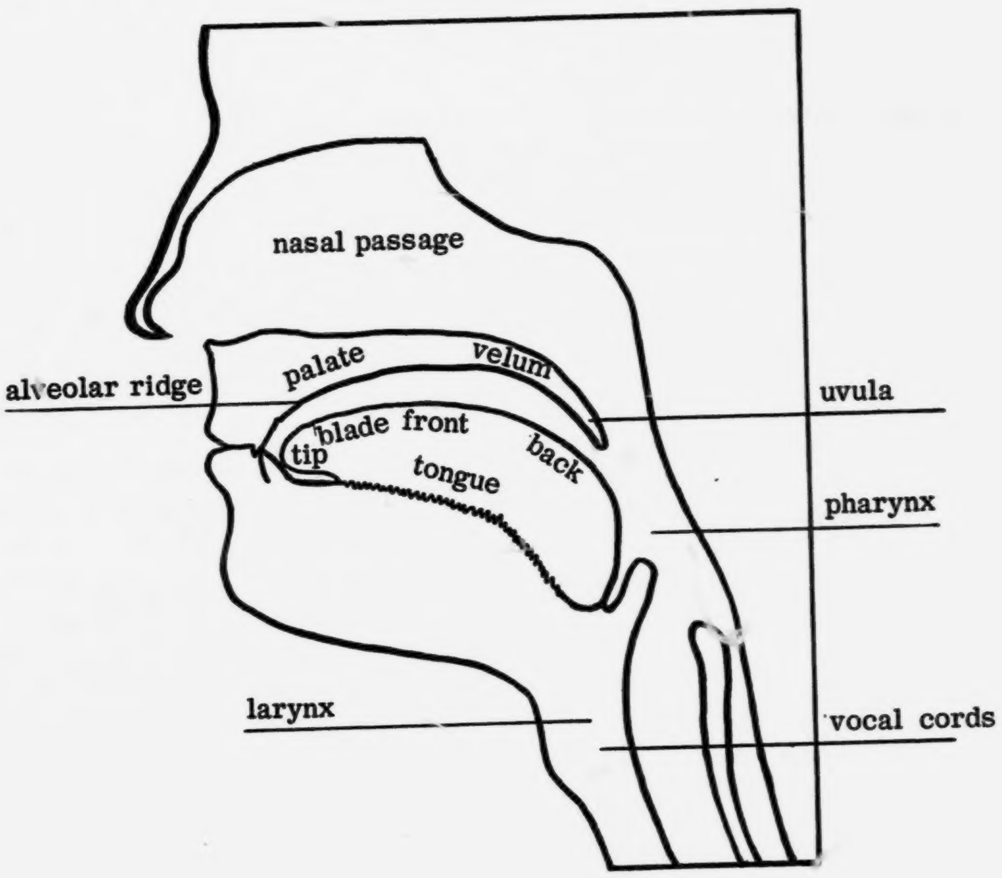

1.4 SOUND AND SPELLING

Dutch orthography is more consistent than is English. Generally speaking, the same sound is rendered by the same letter; this is particularly true in one syllable words such as we are using in this unit. We shall take advantage of this fact and use the regular orthographic letter symbols to represent sounds phonetically wherever possible.

1.2 VOWELS AND DIPHTHONGS

2.1 VOWELS: /ie/ /i/ /ee/ /e/

1.1 /ie/ High front tense vowel

The /ie/ vowel is shorter and tenser than the vowel in the English word seat. Before /r/ (which is always trilled in Dutch), the tense quality and length of the vowel is increased.

In the following recorded word drill the Dutch and English sounds are contrasted. Listen carefully and practice the Dutch words only:

English:	beet	bees	Pete	teen	pier	dear
Dutch :	biet	bies	Piet	tien	pier	dier

Now listen to and repeat the following Dutch words:

biet	zien	ziet	(Be sure to	bier
tien	niet	kies	trill the	dier
liet	hief	liep	"r" in the	kier
piet	kiem	lief	following	mier
vies	dief	diep	Dutch words)	vier

1.2 /i/ Mid front lax vowel

The /i/ vowel resembles the English vowel in bit, pit, but is invariably shorter; /i/ is somewhat less front than /ie/. Repeat the Dutch words which follow:

bit	kin	pin
kim	min	tin
lip	vis	kip
pit	dit	dik
zin	zit	mis

In the following exercise the /ie/ and /i/ sounds are contrasted; practice the following pairs of words :

piet	ziet	tien	liep	kiem	mies	zien	mien
pit	zit	tin	lip	kim	mis	zin	min

1.3 /ee/ Upper mid front tense vowel

The /ee/ is a pure vowel which resembles the English vowel in the first syllable of chaotic. Dutch /ee/ is slightly longer than /ie/; /ee/ does not have a diphthongal glide as you hear in English pate.

Try to distinguish the Dutch sounds from the English in the following words and practice the Dutch words :

English:	mate	name	hate	bake	lace	bane
Dutch :	meet	neem	heet	beek	lees	been

Now listen to and repeat the following Dutch words :

beet	neem	kees
beek	keek	zeef
heet	leef	been
meet	teen	keet
lees	leem	meen

Before /r/ the sound which we represent by the letter symbol ee is slightly modified. For practical reasons the ee transcription will be used before r also. In practicing the following words remember to trill the /r/:

beer	meer	keer	zeer	leer
neer	teer	peer	heer	veer

1.4 /e/ Lower mid front lax vowel

The /e/ vowel is similar to the English vowel in bet, but tongue position for the Dutch vowel is lower. Dutch /e/ is always short, and is somewhat less front than /ee/.

The English and Dutch vowels are contrasted in the following pairs of words. Practice the Dutch examples :

English:	beck	hem	net	less	hen
	bek	hem	net	les	hen

Practice the following Dutch words:

bek	pet	net
hem	zet	let
lek	vet	net
met	hek	hen
bep	dek	bes

1.5 Sound Tests

To aid you in determining your ability to recognize and to distinguish Dutch sounds, a number of tests are included after the several practice sections. The test generally consists of monosyllabic words which have been recorded. In each test you are expected to recognize the specific sounds that you have studied: vowels, diphthongs, or consonants. As each word is repeated twice, circle the appropriate letter symbol on the test sheet.

Test 1. Sounds tested: /ie/ /i/ /ee/ /e/

1.	ie	i	ee	e
2.	ie	i	ee	e
3.	ie	i	ee	e
4.	ie	i	ee	e
5.	ie	i	ee	e
6.	ie	i	ee	e
7.	ie	i	ee	e
8.	ie	i	ee	e
9.	ie	i	ee	e
10.	ie	i	ee	e
11.	ie	i	ee	e
12.	ie	i	ee	e

1.6 Test 2. Sounds tested: /ie/ /i/ /ee/ /e/

1.	ie	i	ee	e
2.	ie	i	ee	e
3.	ie	i	ee	e
4.	ie	i	ee	e
5.	ie	i	ee	e
6.	ie	i	ee	e
7.	ie	i	ee	e
8.	ie	i	ee	e
9.	ie	i	ee	e
10.	ie	i	ee	e
11.	ie	i	ee	e
12.	ie	i	ee	e

2.2 VOWELS: /oe/ /oo/ /o/

2.1 /oe/ High back round tense vowel

/oe/ is similar to the English vowel in boot, but it is very short, except before /r/.

Contrast the English and Dutch vowel sound in the following examples and repeat the Dutch words:

English:	soup	tune	dune	room	tour	lure
Dutch :	soep	toen	doen	roem	toer	loer

Now practice the following Dutch words:

hoes	zoen	roem	boer
boef	toen	roet	moer
koek	hoek	roep	hoer
boek	poes	roes	loer
zoet	soep	roef	toer

2.2 /oo/ Upper mid back round tense vowel

The /oo/ vowel is similar to the English vowel in oat, but has no glide. Do not let your tongue slip up to the /oe/ position as in English boat. The /oo/ is slightly longer than Dutch /oe/.

Practice the Dutch words in the following contrasting pairs:

English:	dope	boat	tone	dose	rote
Dutch :	doop	boot	toon	doos	root

Listen to and repeat the following Dutch words :

moot	toon	zoon
doof	hoop	loop
hoon	boos	doos
kook	boot	poot
boom	loof	zoom

Now compare the /oe/ and /oo/ sounds in the following pairs of words :

zoen	toen	koek	poes	koel
zoon	toon	kook	poos	kool

2.3 /o/ Low back round lax vowel

The /o/ vowel resembles the vowel sound in English law, caught, but the Dutch vowel is very short.

Repeat the following examples :

hol	dok	dop	lot	dor	por
bol	kok	kop	pot	nor	tor

Now practice the /oo/ and /o/ sounds in the following pairs of words :

bos	dot	dok	dop	dos	kos	kok	lof
boos	doot	dook	doop	doos	koos	kook	loof

In the following exercise the sounds /oe/ /oo/ /o/ are contrasted :

bod	dok	los	kok	pot	lof
boot	dook	loos	kook	poot	loof
boet	doek	loes	koek	poet	loef

2.4 Test 3. Sounds tested: /oe/ /oo/ /o/

The following test is for recognition of the sounds /oe/ /oo/ /o/. Circle the vowel sound you hear in the appropriate column, (reserving column x for vowel sounds other than those being tested).

1.	oe	oo	o	x
2.	oe	oo	o	x
3.	oe	oo	o	x
4.	oe	oo	o	x
5.	oe	oo	o	x
6.	oe	oo	o	x
7.	oe	oo	o	x
8.	oe	oo	o	x
9.	oe	oo	o	x
10.	oe	oo	o	x
11.	oe	oo	o	x
12.	oe	oo	o	x
13.	oe	oo	o	x
14.	oe	oo	o	x
15.	oe	oo	o	x
16.	oe	oo	o	x
17.	oe	oo	o	x
18.	oe	oo	o	x
19.	oe	oo	o	x
20.	oe	oo	o	x
21.	oe	oo	o	x
22.	oe	oo	o	x
23.	oe	oo	o	x
24.	oe	oo	o	x

2.5 Test 4. Sounds tested: /ie/ /i/ /ee/ /e/ /oe/ /oo/ /o/

Twenty-five words will be spoken. Each is repeated twice. Circle the sound you hear.

1.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
2.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
3.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
4.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
5.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
6.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
7.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
8.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
9.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
10.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
11.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
12.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
13.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
14.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
15.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
16.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
17.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
18.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
19.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
20.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
21.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
22.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
23.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
24.	ie	i	ee	e	oe	oo	o
25.	ie	i	ee	e	oe	oo	o

Repeat the test(s), writing out the symbol for the vowel sound you hear. Then repeat the test(s) until you make no mistakes. After you are confident that you can recognize these sounds, and that you have mastered the symbols, practice your pronunciation by playing the test(s) several times and repeating the words in imitation of the speaker.

2.3 VOWELS : /uu/ /u/ /eu/

Three Dutch vowels are distinctly foreign sounds to the English speaker. They are the rounded front vowels.

3.1 /uu/ High front round tense vowel

The /uu/ has about the same tongue position as /ie/ but with very pronounced lip rounding. The vowel /uu/ is very short, but is lengthened noticeably before /r/. Repeat the following words :

buut	juut	(note the	muur	vuur
fuut	muus	lengthened /uu/	duur	zuur
tuut	suus	and trilled /r/	huur	puur
luuk	tuuf	in the follow-	kuur	buur
		ing words.)		

3.2 /u/ Mid front round lax vowel

Position of the tongue for /u/ is about the same as for /i/ but with the lip rounding. The vowel /u/ is invariably short. Repeat the words which follow :

puk	fut	nul	kus	dun	bus	suf	put
bul	buk	dus	vul	muf	luk	mus	lus
sus	nut	juk	hun				

3.3 /eu/ Upper mid front round tense vowel

Tongue position for /eu/ is about the same as for /ee/, but the lips are rounded. The vowel /eu/ is slightly longer than /uu/. Repeat the following examples :

deuk	deun	beuk
heup	beul	keus
leus	peuk	veul
peut	teut	leut
neus	leuk	leun

Before /r/ the /eu/ sound is actually an /u/ + lengthening. You can practice it in the following words :

beur	heur	neur
deur	keur	zeur

In the following exercise the sounds /eu/ and /u/ are contrasted. Repeat the following pairs of words :

leus	deun	heup	jeuk	peuk	beul	keus	beuk	peut
lus	dun	hup	juk	puk	bul	kus	buk	put

In the following groups, we shall practice the sounds /u/ /eu/ /eu(r):

deun	beuk	leus	heup	keus
dun	buk	lus	hup	kus
deur	beur	leur	heur	keur

Do not confuse the /uu/ sound with /oe/. Practice recognition and speaking of these two sounds in the following pairs of words:

buut	muus	tuut	huus	suus	muur	huur	buur	vuur
boet	moes	toet	hoes	soes	moer	hoer	boer	voer

3.4 Test 5. Sounds tested: /uu/ /eu/ /u/
In the following test recognition of the sounds /uu/ /eu/ /u/ is practiced. Twenty words will be spoken twice. Circle the vowel you hear.

1.	uu	eu	u	11.	uu	eu	u
2.	uu	eu	u	12.	uu	eu	u
3.	uu	eu	u	13.	uu	eu	u
4.	uu	eu	u	14.	uu	eu	u
5.	uu	eu	u	15.	uu	eu	u
6.	uu	eu	u	16.	uu	eu	u
7.	uu	eu	u	17.	uu	eu	u
8.	uu	eu	u	18.	uu	eu	u
9.	uu	eu	u	19.	uu	eu	u
10.	uu	eu	u	20.	uu	eu	u

3.5 Test 6. Sounds tested: /uu/ /oe/ /eu/ /u/
Twenty words will be repeated twice. Circle the vowel you hear.

1.	uu	oe	eu	u	11.	uu	oe	eu	u
2.	uu	oe	eu	u	12.	uu	oe	eu	u
3.	uu	oe	eu	u	13.	uu	oe	eu	u
4.	uu	oe	eu	u	14.	uu	oe	eu	u
5.	uu	oe	eu	u	15.	uu	oe	eu	u
6.	uu	oe	eu	u	16.	uu	oe	eu	u
7.	uu	oe	eu	u	17.	uu	oe	eu	u
8.	uu	oe	eu	u	18.	uu	oe	eu	u
9.	uu	oe	eu	u	19.	uu	oe	eu	u
10.	uu	oe	eu	u	20.	uu	oe	eu	u

3.6 Test 7. Sounds tested: /uu/ /oe/ /eu/ /oo/ /o/ /u/

In the following test, thirty words will be repeated twice. Circle the sound you hear. Practice this exercise until you can do it perfectly.

1.	uu	oe	eu	oo	o	u
2.	uu	oe	eu	oo	o	u
3.	uu	oe	eu	oo	o	u
4.	uu	oe	eu	oo	o	u
5.	uu	oe	eu	oo	o	u
6.	uu	oe	eu	oo	o	u
7.	uu	oe	eu	oo	o	u
8.	uu	oe	eu	oo	o	u
9.	uu	oe	eu	oo	o	u
10.	uu	oe	eu	oo	o	u
11.	uu	oe	eu	oo	o	u
12.	uu	oe	eu	oo	o	u
13.	uu	oe	eu	oo	o	u
14.	uu	oe	eu	oo	o	u
15.	uu	oe	eu	oo	o	u
16.	uu	oe	eu	oo	o	u
17.	uu	oe	eu	oo	o	u
18.	uu	oe	eu	oo	o	u
19.	uu	oe	eu	oo	o	u
20.	uu	oe	eu	oo	o	u
21.	uu	oe	eu	oo	o	u
22.	uu	oe	eu	oo	o	u
23.	uu	oe	eu	oo	o	u
24.	uu	oe	eu	oo	o	u
25.	uu	oe	eu	oo	o	u
26.	uu	oe	eu	oo	o	u
27.	uu	oe	eu	oo	o	u
28.	uu	oe	eu	oo	o	u
29.	uu	oe	eu	oo	o	u
30.	uu	oe	eu	oo	o	u

3.7 <u>Test 8.</u> Sounds tested: /ie/ /i/ /ee/ /e/ /oe/ /oo/ /o/ /uu/ /u/ /eu/

In the following test we will be reviewing all the sounds we have learned so far. There will be two groups of ten words spoken. Each word is repeated twice. Circle the vowel sound you hear.

1.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
2.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
3.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
4.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
5.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
6.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
7.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
8.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
9.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
10.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
11.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
12.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
13.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
14.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
15.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
16.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
17.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
18.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
19.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu
20.	ie	i	ee	e	oe	oo	o	uu	u	eu

2.4 VOWELS: /a/ /aa/

Now we will go on to two other vowels, which are difficult for the speaker of English to differentiate.

4.1 /a/ <u>Low back unround lax vowel</u>

The vowel resembles the sound in American-English <u>dot</u>, <u>lot</u>. Dutch <u>a</u> is always a short vowel.

4.2 /aa/ Low front unround tense vowel

The /aa/ sound is about like the vowel in the English word ah. Dutch aa is a slightly more fronted than Dutch /a/. The vowel /aa/ is lengthened before /r/.

In the following exercise the pronunciation of /aa/ is distinguished from that of /a/ in pairs of words. Practice recognition and pronunciation of the vowel sounds in these words:

bat	hak	kas	mat	ban	nam	
baat	haak	kaas	maat	baan	naam	
zak	man	lat	tak	nar	var	bar
zaak	maan	laat	taak	naar	vaar	baar

4.3 Test 9. Sounds tested: /aa/ /a/ /o/ /u/

In the next test you will hear twenty-four words spoken twice; again circle the vowel sound you hear.

1.	aa	a	o	u	13.	aa	a	o	u
2.	aa	a	o	u	14.	aa	a	o	u
3.	aa	a	o	u	15.	aa	a	o	u
4.	aa	a	o	u	16.	aa	a	o	u
5.	aa	a	o	u	17.	aa	a	o	u
6.	aa	a	o	u	18.	aa	a	o	u
7.	aa	a	o	u	19.	aa	a	o	u
8.	aa	a	o	u	20.	aa	a	o	u
9.	aa	a	o	u	21.	aa	a	o	u
10.	aa	a	o	u	22.	aa	a	o	u
11.	aa	a	o	u	23.	aa	a	o	u
12.	aa	a	o	u	24.	aa	a	o	u

4.4 <u>Test 10.</u> Sounds tested: /o/ /uu/ /eu/ /u/ /a/ /aa/

You will hear twenty-four words, each of which is repeated twice; circle the sound you hear.

1.	o	uu	eu	u	a	aa
2.	o	uu	eu	u	a	aa
3.	o	uu	eu	u	a	aa
4.	o	uu	eu	u	a	aa
5.	o	uu	eu	u	a	aa
6.	o	uu	eu	u	a	aa
7.	o	uu	eu	u	a	aa
8.	o	uu	eu	u	a	aa
9.	o	uu	eu	u	a	aa
10.	o	uu	eu	u	a	aa
11.	o	uu	eu	u	a	aa
12.	o	uu	eu	u	a	aa
13.	o	uu	eu	u	a	aa
14.	o	uu	eu	u	a	aa
15.	o	uu	eu	u	a	aa
16.	o	uu	eu	u	a	aa
17.	o	uu	eu	u	a	aa
18.	o	uu	eu	u	a	aa
19.	o	uu	eu	u	a	aa
20.	o	uu	eu	u	a	aa
21.	o	uu	eu	u	a	aa
22.	o	uu	eu	u	a	aa
23.	o	uu	eu	u	a	aa
24.	o	uu	eu	u	a	aa

2.5 VOWEL: SCHWA /ə/

5.1 Schwa /ə/ mid central (unround) vowel

One vowel remains to be considered, the so-called schwa. It is also called the "obscure" or "neutral" vowel. This sound occurs in syllables which are completely unstressed. It varies somewhat in pronunciation, but is generally a mid central vowel, and sometimes it is slightly rounded. It most resembles the accented Dutch vowel /u/, but with less if any lip rounding (lip rounding varies with speakers). The English schwa, as in above, the man, enemy, is never rounded and generally is in mid central position.

The schwa sound is written e, i, ij, ee, a in Dutch conventional orthography. Since these letters represent other sounds, we shall use /ə/ as the letter symbol for the schwa sound in this unit.

The pronunciation of schwa can best be practiced in word groups or in words of more than one syllable. Listen to and imitate the following word groups. The underlined letter represents the schwa sound. Take special note of the word het in which the /h/ is silent.

de moeder	de tafel	de jongen	het pakje	de dame
de vader	de lepel	de keuken	het koekje	de tante
de bakker	de appel	de bezem	het meisje	de heide

onze vrienden	twintig brieven
deze mensen	dertig jongens
goede boeken	veertig meisjes

een heerlijk glaasje	meneer Jansen
een smakelijk koekje	mijnheer Timmer

Geen groter gemak dan eigen dak.
Een goed begin is het halve werk.

VOWEL CHART

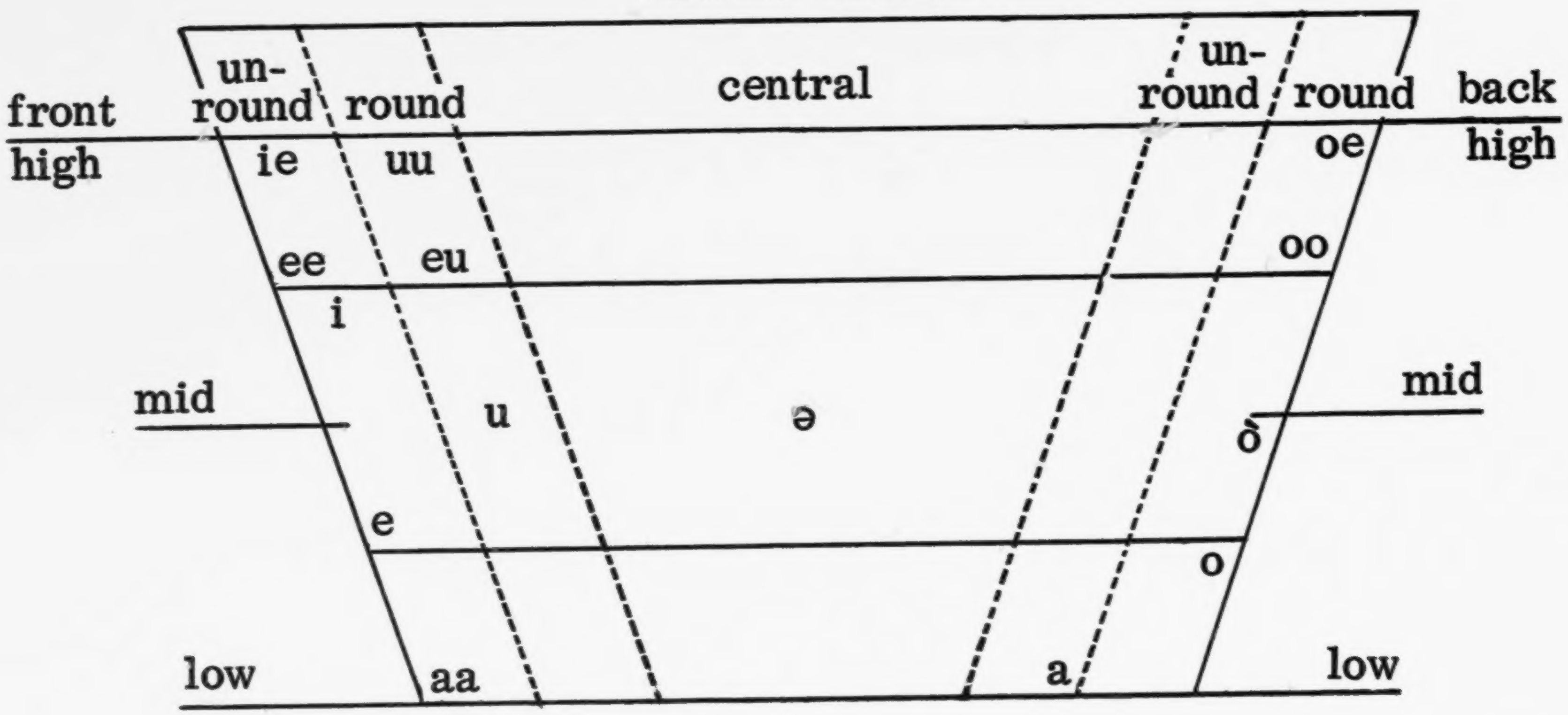

front
high
un-
round
round
central
un-
round
round
back
high
ie
uu
oe
ee
eu
oo
i
mid
u
ə
mid
õ
e
o
low
aa
a
low

2.6 DIPHTHONGS : /ou/ /ei/ /ui/

A diphthong is the fusion of two different vowels into a single syllable. In Dutch (except in dialects) the second component of the diphthong is always /ie/ /oe/ or /uu/. The diphthong combinations are: /o/ + /oe/
/e/ + /ie/
/u/ + /uu/

6.1 /ou/ The diphthong /o/ + /oe/ which is written ou, au, auw in in conventional orthography, begins in the position of the Dutch /o/ and glides to /oe/. Note that the sound is quite different from that of the English diphthong in house. The English dipththong is an /a/ + /oo/ glide whereas the Dutch diphthong is an /o/ + /oe/ glide.

To practice the Dutch diphthong repeat Dutch /o/ and /oe/ in quick succession until the sounds fuse into a single syllable:

/o/ + /oe/ = /ou/ (repeat ten times).

The following word drill is intended to help you pronounce the diphthong /ou/ and to distinguish it from the sounds /o/ and /oe/. Repeat the series of three words:

bot	hot	mot	zot	pos	ros	dot	pol
boet	hoet	moet	zoet	poes	roes	doet	poel
bout	hout	mout	zout	paus	raus	dauwt	paul

The following exercise contrasts the Dutch and English diphthongs. Listen carefully to the difference between the Dutch and English sounds and practice the Dutch words:

English:	now	how	cow	bough	rout	doubt	plough
Dutch :	nou	hou	kou	bouw	rouwt	dauwt	blauw

6.2 /ei/ The diphthong /e/ + /ie/ is written both ei and ij in conventional orthography. The diphthong begins in the position of Dutch /e/ and glides to Dutch /ie/. Notice that the Dutch diphthong is quite different from the diphthong in English bite. In the Dutch sound the first vowel is /e/ (lower mid front), in English it is /a/ (low central vowel). If you pronounce Dutch /e/ + /ie/ in quick succession, you will form the glide of Dutch /ei/. Repeat ten times: /e/ + /ie/ = /ei/.

In the next exercise the Dutch sounds /e/ /ie/ /ei/ are contrasted. Repeat the series:

let	res	men	rek	lef
liet	ries	mien	riek	lief
leit	reis	mijn	rijk	lijf
bet	net	zet	rem	les
biet	niet	ziet	riem	lies
bijt	nijt	zijt	rijm	lijs

Contrast the Dutch and English diphthongs in the following exercise. Repeat the Dutch words only:

English:	bite	mine	life	ripe	rime	might
Dutch :	bijt	mijn	lijf	rijp	rijm	mijt
night	fight	lime	pine	rice	time	pipe
neit	feit	lijm	pijn	reis	tijm	pijp

6.3 /ui/ Dutch /ui/ is a front round diphthong. It is difficult for native English speakers to pronounce. The pronunciation can be approximated by beginning with the Dutch /u/ sound and gliding to Dutch /uu/. The diphthong /ui/ is always short. Practice the diphthong by repeating in quick succession:

/u/ + /oe/ = /ui/

You can practice the /ui/ sound and contrast it with Dutch /u/ and /uu/ in the next exercise.
Repeat the series of three words:

bus	buk	bul	dun	hut	kus	mus
buus	buuk	buul	duun	huut	kuus	muus
buis	buik	buil	duin	huit	kuis	muis
puk	rus	rut	tut			
puuk	ruus	ruut	tuut			
puik	ruis	ruit	tuit			

6.4 Test 11. Sounds tested: /ou/ /oe/ /oo/ /o/

There are twenty words in this test. Each is repeated twice. Circle the sound you hear.

1.	ou	oe	oo	o	11.	ou	oe	oo	o
2.	ou	oe	oo	o	12.	ou	oe	oo	o
3.	ou	oe	oo	o	13.	ou	oe	oo	o
4.	ou	oe	oo	o	14.	ou	oe	oo	o
5.	ou	oe	oo	o	15.	ou	oe	oo	o
6.	ou	oe	oo	o	16.	ou	oe	oo	o
7.	ou	oe	oo	o	17.	ou	oe	oo	o
8.	ou	oe	oo	o	18.	ou	oe	oo	o
9.	ou	oe	oo	o	19.	ou	oe	oo	o
10.	ou	oe	oo	o	20.	ou	oe	oo	o

6.5 Test 12. Sounds tested: /ee/ /ui/ /u/ /ei/

1.	ee	ui	u	ei	11.	ee	ui	u	ei
2.	ee	ui	u	ei	12.	ee	ui	u	ei
3.	ee	ui	u	ei	13.	ee	ui	u	ei
4.	ee	ui	u	ei	14.	ee	ui	u	ei
5.	ee	ui	u	ei	15.	ee	ui	u	ei
6.	ee	ui	u	ei	16.	ee	ui	u	ei
7.	ee	ui	u	ei	17.	ee	ui	u	ei
8.	ee	ui	u	ei	18.	ee	ui	u	ei
9.	ee	ui	u	ei	19.	ee	ui	u	ei
10.	ee	ui	u	ei	20.	ee	ui	u	ei

6.6 Test 13. Sounds tested: /ie/ /ee/ /i/ /e/ /oe/ /oo/ /o/ /uu/ /eu/ /u/ /a/ /aa/ /ou/ /ei/ /ui/

All the sounds learned so far except the ə are to be tested. Twenty one-syllable words are spoken, each is repeated twice. Circle the vowel or diphthong you hear.

1.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
2.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
3.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
4.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
5.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
6.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
7.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
8.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
9.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
10.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
11.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
12.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
13.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
14.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
15.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
16.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
17.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
18.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
19.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
20.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui

6.7 Test 14. Sounds tested: /ie/ /ee/ /i/ /e/ /oe/ /oo/ /o/ /uu/ /eu/ /u/ /a/ /aa/ /ou/ /ei/ /ui/

Twenty words are spoken; each is repeated twice; circle the vowel or diphthong you hear.

1.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
2.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
3.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
4.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
5.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
6.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
7.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
8.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
9.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
10.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
11.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
12.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
13.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
14.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
15.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
16.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
17.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
18.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
19.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui
20.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u	a	aa	ou	ei	ui

2.7 Summary of Vowels and Diphthongs

Sound	Example	English	Example	English
ie	biet	"beet"	dief	"thief"
	bier	"beer"	dier	"animal"
ee	beet	"bite"	meet	"measure"
	beer	"bear"	meer	"lake"
i	bid	"pray"	pit	"pit"
e	bed	"bed"	pet	"cap"
oe	boet	"atone"	roet	"soot"
	boer	"farmer"	roer	"helm"
oo	boot	"boat"	kool	"cabbage"
	boor	"drill"	koor	"choir"
o	bod, bot	"offer, dull"	lot	"fate"
uu	buut	"goal"	minuut	"minute"
	buur	"neighbor"	muur	"wall"
eu	beu	"tired"	deuk	"dent"
	beur	"collect"	deur	"door"
u	but	"goal"	put	"well"
a	bad	"bath"	had	"had"
aa	baat	"benefit"	haat	"hate"
	baar	"bier"	haar	"her"
ou	boud	"bold"	goud	"gold"
	bouwt	"builds"	rouw	"mourning"
	bauwt	"parrot"	dauw	"dew"
ei	bijt	"bite"	lijd	"suffer"
	beitel	"chisel"	leid	"lead"
ui	buit	"booty"	huis	"house"
ə	de	"the"	bezem	"broom"
	(h)et	"the, it"	laken	"sheet"
	tafel	"table"	vrolijk	"gay"
	moeder	"mother"	twintig	"twenty"

1.3 CONSONANTS

3.1 INTRODUCTION

Voiced and Voiceless Sounds

A voiced sound is produced when the vocal cords are vibrating. A voiceless sound is produced when the vocal cords are not vibrating. In English b, d, v, z are voiced sounds, p, t, f, s are voiceless sounds. Normally all vowels are voiced sounds; however, when they are whispered, vowels are voiceless.

Stops and Spirants

A stop (English p, t, k, d, g) is a consonant uttered with a complete stoppage of the breath in some part of the oral passage.

A spirant (English f, s, sh, v, z) is produced by forcing the breath stream through a narrow passage formed somewhere in the vocal tract; the resulting friction becomes audible.

3.2 /j/ Dutch /j/ is a glide pronounced much like the English y in yes, yellow. Do not ever confuse it with English orthographic symbol in June, July.
Practice the following words:

jak	juk	juut	joel
jek	jaar	jeuk	
jok	jood	juin	

The /j/ sound frequently follows the vowels /oe/ /oo/ /aa/; after these vowels the /j/ sound is spelled i.

Sound	/oe + j/	/oo + j/	/aa + j/
Spelling	oe + i	oo + i	aa + i

boei	dooi	baai
foei	fooi	haai
moei	looi	maai
roei	hooi	saai
loei	mooi	taai

3.3 /w/ Dutch /w/ has three pronuciations:
When /w/ precedes a vowel at the beginning of a word it is a voiced stop made by a loose contact of the lower lip against the upper teeth.

wat	week	woud	wol	wijn	werk
wet	wiek	wuif	waal	woed	wind
wit	woon	was			

3.3 Practice the following words in which /w/ is preceded by a consonant:

dwaal	twee	zwart	kwam
dweil	twente	zwaar	kwaad
dwars	twintig	zwaai	kwel
dwing	twijg	zweet	kweek
dweep	twaalf	zwerm	kwijt

When Dutch /w/ follows the vowels /ie/ /ee/ /uu/ in word final position or before a consonant, it is pronounced like the English /w/ with the lips in loose contact. Note the spelling following words and practice pronouncing them:

Sound	/ee + w/		/ie + w/		/uu + w/
Spelling	eeuw		(n)ieuw		uw
lee	leeuw				
mee	meeuw	ie	kieuw	u	ruw
zee	zeeuw	ie	hieuw	u	duw
snee	sneeuw	knie	nieuw	u	luw

Before /r/ the /w/ is often pronounced like a /v/.
Practice the following:

wreed	wraak	wrijven
wrang	wringen	wroeten

3.4 /m/ /n/ /ng/

The Dutch nasal consonants /m/ /n/ /ng/ are almost identical to the English nasal sounds as in map, nap, and sing. As in English, the /ng/ sound before /k/ is spelled n. Repeat the following words:

/m/		/n/		/ng/	
dam	damp	ton	tong	rang	rank
klom	klomp	van	vang	lang	lank
kam	kamp	vin	ving	bang	bank
glim	glimp	men	meng	wang	wank

The /m/ and /n/ sounds, and other consonantal sounds as well, are represented by two letters /mm, nn) in conventional orthography after one of the stressed vowels /a/ /e/ /i/ /o/ /u/ when another syllable follows. Note that only one consonantal sound is heard in each of the following examples:

dam	dammen	pan	pannen
klom	klommen	ton	tonnen
glim	glimmen	vin	vinnen
rem	remmen	pen	pennen

3.5 /h/ Dutch /h/ is equivalent to English /h/.

3.6 /b/ The voiced stop /b/ is pronounced like English /b/. However, in contrast with English, Dutch voiced /b/ never appears in final position. At the end of a word the Dutch voiced /b/ changes to a voiceless /p/ (written b in conventional orthography). Practice the following examples:

webben	tobben	ribben	lobben
web	tob	rib	lob

3.7 /d/ The voiced stop /d/ sounds like English /d/ but is pronounced with the tip of the tongue against the upper teeth, not against the alveolar ridge as in English. Note the similarity between the Dutch and English d in the following words:

English	day	dike	bidden	redden	laden	ride
Dutch	dag	dijk	bidden	redden	leden	rijden

Unlike English /d/ the Dutch voiced /d/ sound never appears at the end of a word. In final position the Dutch voiced /d/ sound changes to a voiceless sound, i.e. to a /t/ (written d in conventional orthography). In the following examples contrast the final voiced consonant in the English word with the voiceless consonant in the Dutch word:

English	bid	red	ride	good	bead	bed
Dutch	bid	red	rijd	goed	bied	bed

3.8 /p/ /t/ /k/

These three voiceless stops sound practically the same as the English stops /p/ /t/ /k/. Dutch /t/ differs from English in that the tongue is pressed against the upper teeth rather than against the alveolar ridge. Also note that in English these stops are heavily aspirated, i.e. a puff of air follows the stop before a stressed vowel. In Dutch these stops are unaspirated in all positions. Contrast and practice the Dutch and English sounds in the following pairs of words:

English	Dutch	English	Dutch	English	Dutch
pair	paar	time	tijd	can	kan
pill	pil	task	taak	cup	kopje
pound	pond	top	top	kiss	kus
park	park	tooth	tand	cat	kat
point	punt	total	totaal	castle	kasteel

Notes on the /p/ /t/ /k/ consonants:
The English sounds /p/ /t/ /k/ are not aspirated following s; stop, spank, skin; host, lisp, ask. These unaspirated stops are like the Dutch consonants.

The Dutch /t/ is never voiced. In American English the /t/ if often voiced between voiced sounds. Contrast the pronunciation of the following words:

English	Dutch
water	water
butter	boter
rattle	ratel
hotter	heter
spatter	spatten

/k/ spelled c. In foreign loan words, of which there are many in the Dutch language, c often represents the /k/ sound:

accolade	accomodatie
accu	accoord
academisch	accountant

Now practice the following words:

kok	kokken	pop	poppen	teut	teuten
keek	keken	paap	papen	toet	toeten
kijk	kijken	piep	piepen		
spel	ski	stuk	wesp	last	waskuip
speel	skelet	stam	weesp	past	wiskunde
spier	scala	ster	rasp	mast	muskiet

3.9 /s/ Dutch /s/ is pronounced like English /s/.

3.10 /f/ Dutch /f/ is pronounced like English /f/.

3.11 /v/ Dutch /v/ is articulated like the English /v/.
In initial position the Dutch sound begins as an /f/ but becomes voiced.
Practice the /f/ and /v/ sounds in the following words:

fier	fonds	faam	vier	voet	vuur
fee	furie	fout	vind	voor	vat
fel	feudaal	feit	vee	vond	vijf
foeter	fut	fluit	vel	vul	vuil

The following exercise is intended to help you in distinguishing the /f/ /v/ /w/ sounds. Repeat the following groups of three words :

vier	vind	vee	vel	vond
fier	fin	fee	fel	fonds
wier	wind	wee	wel	wond
vat	vaar	vijf	vuil	vouwt
fat	faam	feit	fluit	fout
wat	waar	wijd	wuif	woud

3.12 /z/ Dutch /z/ is articulated like the English /z/.
In initial position the Dutch sound begins as an /s/ and becomes voiced.
Practice the following words :

sap	sip	som	sus	saam	soep	saus
zak	zin	zon	zus	zaal	zoen	zout

<u>Test 15</u> Sounds /f/ /v/ /w/

Twenty words will be spoken. Each will be repeated twice. Write down the first letter for each word : <u>f</u>, <u>v</u>, or <u>w</u>.

1.	6.	11.	16.
2.	7.	12.	17.
3.	8.	13.	18.
4.	9.	14.	19.
5.	10.	15.	20.

<u>Note</u> on Dutch /v/ and /z/.
In contrast with English, the Dutch voiced /v/ and /z/ sounds never occur at the end of a word. Observe and practice this contrast in the following examples :

to give	geven	houses	huizen
give	geef	house	huis
to live	leven	bosses	bazen
live	leef	boss	baas
doves	duiven	choices	keuzen
dove	duif	choice	keus

3.13 /sj/ Dutch /sj/ is pronounced similar to English /sh/ as in wish and shirt. In the Dutch sound the tongue is nearer the alveolar ridge than in the English sound.
Practice the following words :

sjok	sjees	meisje	wasje
sjaal	sjofel	huisje	muisje

This sound also occurs in common foreign loan words :

chocolade	chauffeur	jus	jam

3.14 /zj/ The /zj/ sound, written g in conventional orthography, is the voiced counterpart of /sj/. It is voiced like the medial consonant in English measure, and occurs commonly in French words :

horloge	logies	logeren	rouge

3.15 /tj/ The combination tj is pronounced as one unit.
Dutch tj resembles, but is not identical with the English ch as in church. In the Dutch combination the /t/ element is articulated stronger, the /j/ element weaker than in the corresponding English sound.
Practice the following words :

beetje	bonnetje	vrouwtje	tafeltje	tjalk
bootje	stemmetje	karretje	keukentje	tjilpen
paartje	mannetje	wagentje	muurtje	tjonge

3.16 /l/ Dutch /l/ is similar to English /l/ as found in let.
The English /l/ varies in pronunciation, however. For instance, the second /l/ sound in lilt is produced with the back of the tongue near the velum. The Dutch /l/ is always produced with the tip of the tongue on the alveolar ridge near the upper teeth; back of the tongue is not raised towards the velum as in English.
Practice the following words :

lied	leed	loot	leid	leuk	luw	
lid	let	laat	luit	louw	loef	
zal	wel	pil	vul	heil	paul	peul
zaal	wiel	pol	veel	huil	poel	pool
klaar	flink	slaap	plas	blijf		
klap	fles	slap	plus	bleef		
hield	vult					
haalt	rolt					

3.17 /r/ The Dutch /r/ is pronounced in several ways, depending on the dialect. The principal variations are the tongue (alveolar) and the uvular /r/.
Generally, the easiest pronunciation for English speakers to approximate is a voiced tongue trill near the alveolar ridge. The tongue is high and the tip trills against the alveolar ridge. In forming the uvular /r/, the tongue is lifted back toward the velum or soft palate to form a small resonance chamber in which the uvula trills as the air stream passes. Be sure to avoid the American non-trilled /r/.
Practice the following words:

riet	roep	reuk	rad	
rit	rook	ruik	raad	
reed	rok	ruzie		
red	ruk	reik		
kier	hoor	bar	broer	kern
kir	hor	baar	spraak	korrel
der	dier	boer	straf	toren
deer	deur	buur	paard	harem

3.18 /ch/ The /ch/ is a voiceless sound produced by the friction of the air as it is forced through a narrow passage between the raised back of the tongue and the velum or uvula. It is produced in the same position as Dutch /k/, but it is a fricative, not a stop. In conventional orthography /ch/ is represented by the letter symbols <u>ch</u> or <u>g</u>.
Practice the following words:

doch	lieg	kuch	boeg	mag	ligt	lacht
toch	leeg	zich	boog	maag	liegt	zucht
noch	leg	juich	beug	zuig	legt	vecht
lachen	chemie					
kachel	chloor					
bochel	chroom					

3.19 /gh/ The /gh/ is also a fricative sound and only differs from /ch/ in that it is articulated with less force. In comparison with /ch/, which is a tense sound, /gh/ is a lax sound.
Practice the following words:

giel	goed	geul	gauw
geel	goot	gul	gij
gil	god	gat	gaar
geld	guur	gaat	gier

Now contrast the /h/ and /gh/ sounds in the following pairs of words :

hap	hang	hek	hing	haat	heel
gap	gang	gek	ging	gaat	geel

huid	hoed	haas	heus	hoes
guit	goed	gaas	geus	goes

A difficult consonant combination is /s/ + /ch/.
You can practice it in the following words :

giet	gil	geer	geel	geur	guur
schiet	schil	scheer	scheel	scheur	schuur

gauw	gat
schouw	schat

Even more difficult is the combination /s/ + /ch/ + /r/.
Try to say the next group of words too :

grift	groef	graal	groot	grap	gram
schrift	schroef	schraal	schroot	schrap	schram

3.20 /gh/ In medial position the /gh/ is sometimes a voiced sound. The medial /gh/ is represented by either g or gg in conventional orthography.
Practice the following words :

wagen	regel	vroeger	bagger	logger
kogel	liegen	reiger	snugger	legger
leugen	spugen	buigen	liggen	bruggen

Concluding comment :

In this unit sounds have been practiced in word units (generally monosyllables). As soon as you begin to study words (sounds) in phrase or sentence context, you will find that individual sounds are often modified. Therefore you will do well to pay close attention to the recording and to the phonetic transcriptions in following lessons.

3.21 SUMMARY OF CONSONANTS

Sound		Spelling
/j/	ja, jas, juli	j
	roei, strooi, draai	i
/w/	wel, wat, wie	w
	eeuw, nieuw, duw	uw
	eeuwen, nieuwe, duwen, vrouwen	uw
/m/	man, muis	m
	nam, naam	m
	namen, ramen	m
	kammen, bommen	mm
/n/	nu, nul, nat	n
	een, Jan	n
	tenen, lanen	n
	kannen, kunnen	nn
/ng/	zing, lang	ng
	zink, denk	n
/h/	huis, hand	h
/b/	boer, baal, band	b
	tobben, riggen, dubbel	bb
/d/	daar, dan	d
	reden, daden	d
	redden, hadden	dd
/p/	poot, pet	p
	kip, koop	p
	lepel, kopen	p
	dapper, kippen, koppen	pp
	heb, rib, tob	b
/t/	toon, ton	t
	noot, nut	t
	noten, poten	t
	potten, putten	tt
	pad, bed, bid, daad, deed, leed	d
/k/	kat, kas, kaas	k
	tak, taak	k
	taken, laken, teken	k
	takken, lekker	kk

3.21	/f/	fier, fonds	f
		lof, bof, muf	f
		boffen, suffen	ff
	/s/	speel, stuk, sul	s
		was, huis, roos, les	s
		cent, centraal, centrum (foreign words)	c
		wassen, vissen, lessen	ss
	/v/	veel, vis, vol	v
		leven, zeven, loven, dieven	v
	/z/	ziel, zal, zoet, zin	z
		lezen, razen, reizen	z
	/sj/	sjaal, sjofel	sj
		jus, jam (foreign words)	j
		chocolade, chauffeur (foreign words)	ch
	/zj/	horloge, logies, rouge (foreign words)	g
	/tj/	pootje, mannetje, vrouwtje, katje	tj
		paadje, stadje	dj
	/l/	land, lucht	l
		bal, baal	l
		palen, polen	l
		ballen, rollen	ll
	/r/	raam, ram	r
		maar, nar	r
		paren, peren	r
		karren, korrel	rr
	/ch/	recht, licht, lach, zich	ch
		weg, lig, log	g
		weeg, hoog, laag	g
		rustig, gelukkig	g
		ligt, legt, liegt	g
	/gh/	bagger, logger, snugger, biggen, zeggen	gg
		wagen, mogen, heugen, liegen, zegen	g
		goed, geel, geven	g

1.4 KEY TO SOUND TESTS

Test 1 Sounds: ie, i, ee, e (Read columns down)

tien	pet	lees	ie	e	ee
teen	pit	les	ee	i	e
tin	piet	lies	i	ie	ie
ten	peet	lis	e	ee	i

Test 2 Sounds: ie, i, ee, e

beek	vier	riet	ee	ie	ie
bek	ver	rit	e	e	i
vies	hen	ten	ie	e	e
vis	heen	teen	i	ee	ee

Test 3 Sounds: oe, oo, o, x

poes	poot	kook	bos	dook	dus	oe	oo	oo	o	oo	u
poos	pot	boes	dok	roet	dos	oo	o	oe	o	oe	o
pos	koek	bus	doek	root	doos	o	oe	x	oe	oo	oo
paus	kok	boos	dak	rot	does	x	o	oo	x	o	oe

Test 4 Sounds: ie, i, ee, e, oe, o

mes	leet	zoen	boek	les	loos	e	ee	oe	oe	e	oo
mis	liet	zon	zit	roes	men	i	ie	o	i	oe	e
mies	lit	bek	ziet	roos	meen	ie	i	e	ie	oo	ee
let	zoon	beek	lees	loes	lis	e	oo	ee	ee	oe	i
					lies						ie

Test 5 Sounds: uu, eu, u

teut	tuuf	beuk	jeuk	dun	eu	uu	eu	eu	u
suus	keus	muus	deun	ruus	uu	eu	uu	eu	uu
bul	leuk	zul	buur	leus	u	eu	u	uu	eu
tuf	kus	put	juut	lus	u	u	u	uu	u

Test 6 Sounds: uu, oe, eu, u

tut	koes	buk	duun	beul	u	oe	u	uu	eu
toet	kuus	beuk	deun	bul	oe	uu	eu	eu	u
teut	keus	boek	doen	buul	eu	eu	oe	oe	uu
tuut	kus	buuk	dun	boel	uu	u	uu	u	oe

Test 7 Sounds: uu, oe, eu, oo, o, u

ruuk	hus	heup	toen	los	uu	u	eu	oe	o
reuk	heus	huup	teun	lus	eu	eu	uu	eu	u
ruk	hoos	hoep	tuun	leus	u	oo	oe	uu	eu
rok	hoes	hoop	toon	luus	o	oe	oo	oo	uu
rook	huus	hop	tun	loes	oo	uu	o	u	oe
reuk	hos	hup	ton	loos	eu	o	u	o	oo

Test 8 Sounds: ie, i, ee, e, oe, oo, o, uu, u, eu

biet	beek	muus	pik	ie	ee	uu	i
bit	boek	moes	puk	i	oe	oe	u
bet	bok	moos	pok	e	o	oo	o
boot	buk	mees	pek	oo	u	ee	e
buut	beuk	mies	peuk	uu	eu	ie	eu

Test 9 Sounds: aa, a, o, u

bon	mut	hoop	baas	lat	o	u	oo	aa	a
ban	mot	haap	bos	laat	a	o	aa	o	aa
baan	mat	hup	boos	lot	aa	a	u	oo	o
bun	maat	hop	bus	loot	u	aa	o	u	oo

Test 10 Sounds: o, uu, eu, u, a, aa

duf	man	reus	leuk	u	a	eu	eu
daf	maan	rus	luuk	a	aa	u	uu
dof	muur	laak	hup	o	uu	aa	u
bul	ros	lak	hop	u	o	a	o
beul	ras	lok	huup	eu	a	o	uu
buul	raas	luk	heup	uu	aa	u	eu

Test 11 Sounds: ou, oe, oo, o

bot	paus	roes	zot	mout	o	ou	oe	o	ou
boot	poos	roos	zoet	moet	oo	oo	oo	oe	oe
boet	poes	raus	zout	moot	oe	oe	ou	ou	oo
bout	pos	ros	zoot	mot	ou	o	o	oo	o

Test 12 Sounds: ee, ui, u, ei

meit	leem	tuin	hees	ei	ee	ui	ee
meet	lijm	teen	hus	ee	ei	ee	u
muit	luim	tun	heis	ui	ui	u	ei
mut	lum	tein	huis	u	u	ei	ui

Test 13 Sounds: ie, ee, i, e, oe, oo, o, uu, u, a, aa, ou, ei, ui

bek	beuk	buur	laat	e	eu	uu	aa
boek	buik	bier	lout	oe	ui	ie	ou
bok	bijt	bid	luit	o	ei	i	ui
bak	bout	bed	leit	a	ou	e	ei
buk	boot	beet	leet	u	oo	ee	ee

Test 14 Sounds: ie, ee, i, e, oe, oo, o, uu, u, a, aa, ou, ei, ui

puin	peuk	pot	duur	ui	eu	o	uu
pijn	puk	put	deuk	ei	u	u	eu
dal	duit	zit		a	ui	i	
daal	dauwt	zet		aa	ou	e	
kok	koet	kiel		o	oe	ie	
kook	koud	keel		oo	ou	ee	

Test 15 Sounds: f, v, w

vier	wind	waar	fluit	vis	v	w	w	f	v
vuur	vind	vaar	fout	wis	v	v	v	f	w
fel	vat	vuil	feit	veem	f	v	v	f	v
wel	wat	vul	wijd	faam	w	w	v	w	f

1.5 GENERAL INSTRUCTION FOR STUDY OF THE BASIC COURSE: SPEAK DUTCH

In the following lessons you will be learning basic sentences in the Dutch language, studying the grammatical and lexical analysis of these sentences, and practicing pattern drills based on them. The material of the unit is divided into six sub-headings: 1) Basic Sentences 2) Grammar: Sound and Spelling 3) Grammar: Forms 4) Grammar: Sentence Patterns 5) Word Study and 6) Pattern Drills.

The Basic Sentences of section 1 have been recorded by native Dutch speakers. The basic or model sentences are introduced in dialogue form. Each dialogue is based on a real life situation and will introduce you to some aspect of life in the Netherlands. The sentences of the dialogue are the basic study material for the entire course. They are supplemented in earlier lessons by some miscellaneous expressions which include basic formulae: greetings, directions, and the the like, as well as expressions useful in the class-room. The grammatical explanations and drills of each unit are based on these model sentences. Therefore, the basic sentences of the dialogue (and miscellaneous

and classroom expressions) should be practiced intensively with the aid of the recording. You should attempt to imitate the speech of the native Dutch speakers, paying close attention to pronunciation, pitch, and intonation. To aid you in listening and speaking a special phonetic transcription, based on the phonology of the first unit, is provided for the next five lessons. You should concentrate on listening and speaking before you concern yourself with matters of spelling and writing. Study the basic sentences until you can give an immediate Dutch response to the English cue (sentence). When you have mastered the basic sentences, you will be ready to proceed to the recorded questions and answers based on them. Listen carefully to the Dutch question, and practice making the suggested, recorded Dutch response. You should practice until you can give the suggested answer as an immediate response to the Dutch question cue. When you have completed this exercise, you should proceed to the grammatical and lexical analysis of the basic sentences, which is dealt with in sections 2, 3, 4, and 5.

In section 2, Sound and Spelling, you will find explanatory comments on phonetics and orthography; in section 3, Forms, an explication of grammatical forms. In section 4, Sentence Patterns, matters of syntax are dealt with separately. Section 5, Word Study, deals with lexical matters: word meaning, word formation, idioms, etc. The grammar, syntax, and phonology of the Dutch language are introduced gradually and systematically through the basic sentences. Discussion of grammatical (and other) matters always follows previous introduction of them in the basic sentences. The grammatical explanations are, thus, elucidations of matters previously learned. Discussion of particular points of grammar may be deferred until there have been sufficient occurrences in the basic sentences of several lessons. Reference is then made in the discussion to those sentences. Thus in each lesson the grammatical explanations are limited to a select number of essential matters. Study of these sections will provide you with an understanding of basic principles, rules, and factual data, a knowledge of which should enable you to proceed with the exercises of the pattern drills in an intelligent manner. In section 6, Pattern Drills, a variety of structural drills provides extensive practice with the vocabulary, idiom, grammar and structure of the basic sentences. Each different kind of drill is introduced with explanatory comment and examples. Again it is essential that you practice the drills until you can make automatic responses to the cues given.

A limited number of reading selections are included in this course. Though they are intended primarily for review, the vocabulary and grammar is not limited to what has been previously learned. Therefore, the reading selections, which include simple prose passages, reading dialogues, and literary selections, are provided with annotations.

1.6 PHONETIC TRANSCRIPTION

The phonetic transcription of the dialogues of the first five lessons is based on the phonology of this unit. It is in accord with the summaries of sound and spelling of vowels and diphthongs (<u>cf</u>. 1.2.7) and consonants (<u>cf</u>. 1.3.21).

In the transcription the stresses are indicated by /"/ for primary /'/ for secondary stress. Unstressed syllables are not indicated.

Intonation, the rise and fall in pitch of the voice in speech, is indicated by several symbols :

→ means a slight pause, and indicates that the preceding pitch is sustained. It generally indicates that a sentence or phrase is not completed, and that something more is to follow.

↓ is a symbol which indicates a falling intonation; it is characteristic of completed statements.

↑ is a symbol which indicates a rising intonation; it is generally characteristic of questions.

‿ is a symbol for close linking which usually results in assimilation. Assimilation is the conformation of a sound, usually a consonant, to a neighboring sound. Examples :

Spelling		Sound
is‿zo	becomes	/is‿so/
is‿van	becomes	/is‿fan/
bent‿vroeg	becomes	/bent‿froech/
is‿een	becomes	/iz‿ən/

The phonetic transcription attempts to approximate the actual pronunciation of words in a sentence. In the conventional orthography words are always written the same way no matter where they occur in the sentence.

də ṕost

ghoejəḿorghə məv́rou ↓
d́ach áníe → jə bent f́roech‿ fand́aach ↓
ət is‿ śulk ḿooj ẃeer ↓
j́aa → ət ẃeer is ṕrachtəch ↓
hoe ḿaakt uu ət məv́rou ↑
ǵhoet → d́ankjə ↓
wat h́ep jə d́aar áníe ↑
də krant en də ṕost → məvrou ↓
də ṕosboodə waz‿ ńet hier ↓
uu hept ṕost uit‿ f́eel ĺandə ↓
oo j́aa ↑ wat ísər dan ↑
eriz‿ən b́rief uit aaḿeeriekaa → ən ánsichkaart uit f́rankreik → en ən
b́riefkaart uit ńeedərlant ↓
en wat is‿ tat ↑ ən ṕakjə ↑
j́aa məv́rou → ət komt uit éngəlant ↓
en ẃaar komt‿ tə b́rief‿ fand́aan ↑
hei ḱomt uit aaḿeeriekaa ↓
óo ↑ də b́rief is‿ fan j́an vandəberəch ↓
wie is‿ t́at məv́rou ↑
dat iz‿ ən ńeef‿ fan mən ḿan ↓
hept uu faḿielie in aḿeeriekaa ↑
jaa → ik h́epər ən b́roer ↓
hei ẃoont in də vəfeenəghdə śtaatə ↓
heeft mańeer vand́am óok faḿielie in aaḿeeriekaa ↑
jaa → sən źustər ẃoont in de śtat h́olant ↓
dat iz‿ ən śtat in də śtaat ḿisjəgən ↓
oo ↑ en j́an vandəb́erəch izdə źoon van də źustər van uu ḿan ↓
jaa → soo ist ↓
jan isən neef‿ fan ons ↓

2.1 BASIC SENTENCES

DE POST

1.1 GESPREK (tussen mevrouw Van Dam en haar werkster Annie)

1. Annie : Goedemorgen mevrouw!
2. Mevrouw: Dag Annie. Je bent vroeg vandaag.
3. Annie : Het is zulk mooi weer!
4. Mevrouw: Ja, 't weer is prachtig.
5. Annie : Hoe maakt u 't, mevrouw?
6. Mevrouw: Goed, dank je.
7. Mevrouw: Wat heb je daar, Annie?
8. Annie : De krant en de post, mevrouw.
9. Annie : De postbode was net hier.
10. Annie : U hebt post uit veel landen!
11. Mevrouw: O ja? Wat is er dan?
12. Annie : Er is een brief uit Amerika, een ansichtkaart uit Frankrijk, en een briefkaart uit Nederland.
13. Mevrouw: En wat is dat? Een pakje?
14. Annie : Ja mevrouw. Het komt uit Engeland.
15. Mevrouw: En waar komt de brief vandaan?
16. Annie : Hij komt uit Amerika.
17. Mevrouw: O, de brief is van Jan van den Berg!
18. Annie : Wie is dat, mevrouw?
19. Mevrouw: Dat is neef van m'n man.
20. Annie : Hebt u familie in Amerika?
21. Mevrouw: Ja, ik heb er een broer;
22. Mevrouw: hij woont in de Verenigde Staten.
23. Annie : Heeft meneer Van Dam ook familie in Amerika?
24. Mevrouw: Ja, z'n zuster woont in de stad Holland.
25. Mevrouw: Dat is een stad in de staat Michigan.
26. Annie : O, en Jan van den Berg is de zoon van de zuster van uw man!
27. Mevrouw: Ja, zo is 't.
28. Mevrouw: Jan is een neef van ons.

2.1 BASIC SENTENCES

THE MAIL

1.1 CONVERSATION (between Mrs. Van Dam and her cleaning lady Ann)

1. Ann : Good morning, ma'am!
2. Mrs.: Hello Ann. You're early today.
3. Ann : It's such nice weather!
4. Mrs.: Yes, the weather is beautiful.
5. Ann : How are you, ma'am?
6. Mrs.: Fine, thank you.
7. Mrs.: What do you have there, Ann?
8. Ann : The paper and the mail, ma'am.
9. Ann : The mailman was just here.
10. Ann : You have mail from many countries!
11. Mrs.: Oh yes? What is there then?
12. Ann : There's a letter from America, a picture postcard from France, and a postcard from the Netherlands.
13. Mrs.: And what's that? A package?
14. Ann : Yes, ma'am. It comes from England.
15. Mrs.: And where is the letter from?
16. Ann : It's from America.
17. Mrs.: Oh, the letter is from John VandenBerg!
18. Ann : Who is that, ma'am?
19. Mrs.: That is a nephew of my husband.
20. Ann : Do you have relatives in America?
21. Mrs.: Yes, I have a brother there;
22. Mrs.: he lives in the United States.
23. Ann : Does Mr. Van Dam also have relatives in America?
24. Mrs.: Yes, his sister lives in the city of Holland.
25. Mrs.: That's a city in the state of Michigan.
26. Ann : Oh, and John VandenBerg is the son of the sister of your husband.
27. Mrs.: Yes, that's it.
28. Mrs.: John is a nephew of ours.

1.2 MISCELLANEOUS AND CLASSROOM EXPRESSIONS

The Miscellaneous and Classroom expressions are intended to supplement the basic sentences of the dialogue.
Some of these expressions are general in character, others pertain more directly to the classroom situation. Wherever possible, the miscellaneous expressions have been correlated with the basic sentences of the dialogue. Thus the miscellaneous expressions include variations or expansions of the dialogue. Like the basic sentences of the dialogue, the miscellaneous and classroom expressions should be practiced until they can be reproduced readily as automatic responses.

Allerlei uitdrukkingen	Miscellaneous expressions
1. Goedemorgen!	Good morning!
2. Goedemiddag!	Good afternoon!
3. Goedenacht!	Good night!
4. Goedenavond!	Good evening!
5. Dag!	Hello, hi!
6. Dag!	Bye!
7. Ja meneer.	Yes, sir.
8. Nee mevrouw.	No, ma'am.
9. Neem me niet kwalijk Jan.	I beg your pardon, John.
10. Neemt u mij niet kwalijk meneer	I beg your pardon, sir.
11. Hoe maakt u het juffrouw?	How are you, ma'am (miss)?
12. Goed, dank u.	Fine, thank you.
13. Hoe gaat 't, Jan?	How are things, John?
14. Heel goed, dank je.	Very well, thanks.
15. Dank u wel meneer.	Thank you very much, sir.
16. Niets te danken mevrouw.	You're welcome, ma'am.
17. Dit is m'n man.	This is my husband.
18. Dit is m'n vrouw.	This is my wife.
19. Wat is dit?	What's this?
20. Dat is een briefkaart.	That's a postcard.

In de klas	In the classroom
21. Let op!	Pay attention!
22. Luister goed!	Listen carefully!
23. Ga verder!	Go on, continue!
24. Leer dit van buiten!	Learn this by heart!
25. In 't Nederlands alstublieft!	In Dutch, please!
26. Nog eens, alstublieft!	Once again, please!

KAART VAN
NEDERLAND
ENGELAND
TEXEL
DEN HELDER
TERSCHELLING
AMELAND
LEEUWARDEN
FRIESLAND
GRONINGEN
ASSEN
DRENTE
NOORD-OOST POLDER
NOORD-HOLLAND
MARKERWAARD
OOSTELIJK FLEVO-LAND
ZUIDELIJK FLEVO-LAND
NOORDZEE KANAAL
HAARLEM
AMSTERDAM
ZWOLLE
OVERIJSEL
ENSCHEDE
ZUID-HOLLAND
UTRECHT
GELDERLAND
ARNHEM
ROTTERDAM
DELTA AFSLUITINGEN
WAAL
NIJMEGEN
'S HERTOGENBOSCH
NOORD-BRABANT
EINDHOVEN
DUITSLAND
BELGIE
MAASTRICHT

1.3 QUESTIONS ON THE DIALOGUE

The following questions and answers are based on the dialogue. They have been recorded and are intended to give you additional practice in hearing and speaking. Try to avoid referring to the text in doing this exercise. Listen to the question and practice making the suggested response until you can give it without any hesitation. Sometimes the responses suggested are not the only possible answers. After practicing the suggestd responses, try to vary and replace them with your own formulations wherever possible.

Vragen over het gesprek	Questions on the Dialogue
Vraag (Question)	Antwoord (Answer)
1. De post? Wat is er?	Er is een brief, een briefkaart, een ansichtkaart en een pakje.
2. Van wie is de brief?	De brief is van Jan van den Berg.
3. Wie is Jan van den Berg?	Hij is de neef van meneer Van Dam.
4. Waar woont Jan?	Hij woont in de stad Holland.
5. Is Michigan een van de Verenigde Staten?	Ja, Michigan is een van de Verenigde Staten.
6. Woont meneer Van Dam in de Verenigde Staten?	Nee, hij woont in Nederland.
7. Waar woont de zuster van meneer Van Dam?	Ze woont in Amerika.
8. Is Michigan een stad?	Nee, Michigan is een staat.
9. Is Holland een stad in Nederland?	Nee, Holland is een stad in de Verenigde Staten.
10. Is Jan van den Berg familie van meneer Van Dam?	Ja, hij is een neef van meneer Van Dam.
11. Is Jan familie van mevrouw Van Dam?	Ja, hij is ook een neef van mevrouw Van Dam.
12. Heeft mevrouw Van Dam familie in Amerika?	Ja, ze heeft een broer in Amerika.
13. Heeft meneer Van Dam ook familie in Amerika?	Ja, hij heeft een zuster in Amerika.
14. Waar woont de familie Van Dam?	De familie Van Dam woont in Nederland.

15. Woont de familie Van den Berg in Nederland?	Nee, de familie Van den Berg woont in de Verenigde Staten.
16. Is de postbode vandaag vroeg?	Ja, de postbode is vandaag vroeg.
17. Wie is er vandaag vroeg?	De postbode is vandaag vroeg.
18. Wie is er vandaag ook vroeg?	Annie is vandaag ook vroeg.
19. Wie heeft de krant en de post?	Annie heeft de krant en de post.
20. Wat heeft Annie?	Ze heeft de krant en de post.
21. Waar komt de post vandaan?	De post komt uit veel landen.
22. Waar komt de brief vandaan?	De brief komt uit Amerika.
23. Komt de brief uit Engeland?	Nee, hij komt uit Amerika.
24. Waar komt de ansichtkaart vandaan?	De ansichtkaart komt uit Frankrijk.
25. Komt de briefkaart uit Frankrijk?	Nee, hij komt uit Nederland.
26. Waar komt 't pakje vandaan?	Het pakje komt uit Engeland.
27. Komt 't pakje uit Engeland?	Ja, het komt uit Engeland.
28. Wie is meneer Van Dam?	Hij is de man van mevrouw Van Dam.
29. Wie is mevrouw Van Dam?	Ze is de vrouw van meneer Van Dam.
30. Wie heeft er familie in Nederland?	Jan van den Berg heeft familie in Nederland.
31. Wie heeft er familie in Amerika?	Meneer Van Dam heeft familie in in Amerika.
32. Wie heeft er ook familie in Amerika?	Mevrouw Van Dam heeft ook familie in Amerika.
33. Hoe is 't weer vandaag?	Het weer is vandaag prachtig.
34. Hoe maakt u het?	Heel goed, dank u.

2.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 WORD STRESS: Stress Markers

pakje	/´pakjə/	meneer	/mə´neer/
staten	/´staatə^{n}/	mevrouw	/mə´vrou/
zuster	/´zustər/	vandaan	/fan´daan/
kwalijk	/´kwalək/	vandaag	/fan´daach/

briefkaart	/´brief`kaart/
Holland	/´hol`ant/
Nederland	/´needər`lant/

Stress is indicated by the markers and .. They always appear before the syllable being stressed. The marker ´ indicates a greater or primary stress, ` a lesser or secondary stress. Unstressed syllables (those with the ə vowel!) are not marked.

Note especially how important it is to recognize the /ə/ vowel. The syllable in which it occurs is always unstressed. Observe the different stress pattern in the several groups of words. In native Dutch words of two or more syllables, the first syllable generally, though by no means always, receives primary stress.

2.2 WORD STRESS IN PROPER NAMES

meneer Van ´Dam	Mr. Van ´Dam
Jan van den ´Berg	John ´VandenBerg
Annie v.d. ´Molen	Anne ´VanderMolen

Many Dutch family names consist of interesting though rather commonplace word groups:

Van		´Dam	"from dam"
Van		´Dijk	"from dike"
Van	den	´Berg	"from the mountain"
Van	der	´Molen	"from the mill"
Van	't	´Land	"from the country"
Van	't	´Hof	"from the farm"
	ten	´Broek	"at the marshland"
	ter	´Molen	"at the mill"

In word groups, the noun generally receives greater stress than its modifiers. In the above names, it is the last word, the noun that is stressed. Contrast spelling, pronunciation, and stress in word combinations in Dutch and English:

Van den Berg — VandenBerg
ten Broek — TenBroek

Abbreviation of van der, van den to v.d. is very common; 't is, of course, an abbreviation of het. In Dutch directories names will always be entered according to the last word in the word-group.

2.3 SOUND AND SPELLING

You will recall from the Unit on Sounds that Dutch conventional orthography represents the sound of the language rather consistently in words of one syllable. If you compare the phonetic transcription of the dialogue with the regular orthography, you will find numerous differences between the letter symbol and the sound represented. In this and following lessons we shall call attention to these spelling problems.

3.1 The letters b and d at the end of a word:

Compare the conventional orthography and the phonetic transcription of the following words:

heb /hep/ — goed /ghoet/
hebt /hept/ — stad /stat/

At the end of a word or syllable b signals /p/, d signals /t/.

3.2 Unstressed en /$ə^n$/

tussen /$tusə^n$/
staten /$staatə^n$/
landen /$landə^n$/

In unstressed syllables, often final, the n is pronounced very weakly or not at all in normal speech.
In the phonetic transcription the raised /^{n}/ indicates an n articulation even though the sound cannot be heard.

Listen carefully to the native speakers on the recording. You will observe that generally they do not pronounce the n of /$ə^n$/.

3.3 Goedemorgen /$ghoejəmorghə^n$/ /$ghoedəmorghə^n$/

After a long vowel or diphthong, and before an unstressed vowel, d generally signals the /j/ sound in daily conversation.

γ

3.4 /ə/ schwa

Note the frequent occurrence of the /ə/ sound and the variety of spellings for this sound in the following examples:

Goedemorgen mevrouw	/ghoejəmorghə[n] mevrou/
Er is een brief	/eris ən brief/
Het is zulk mooi weer	/ət is sulək mooi weer/
't Weer is prachtig	/ət weer is prachtəch/
Neem me niet kwalijk	/neem mə niet kwaalək/

Can you find other examples of the /ə/ (schwa) sound in the basic sentences?

3.5 een, en, één; het, 't

Compare the sounds and meanings of the following words:

een	/ən/	a, an	/ən/ pronounced like the /n/ in the English word button
en	/en/	and	
één	/een/	one	
het	/ət/	the, it	Observe that the h of het is normally silent, and that het and 't have the same pronunciation.
't	/ət/	the, it	

3.6 ij = /ei/, /ə/

Frankrijk	/frankreik/
kwalijk	/kwaalək/

The letter ij usually represents the /ei/ sound; in the suffix lijk it is the /ə/ sound.

2.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 NOUN MODIFIERS: indefinite article een: a, an

Er is een brief uit Amerika.	2.1.12 (basic sentences)
Wat is dat? Een pakje?	2.1.13

The indefinite article is /ən/, spelled een.
It must be distinguished from the cardinal number /een/ which is also spelled een. When confusion is possible, the cardinal number is distinguished from the indefinite article by stress marks:

één - one   een - a, an

3.2 NOUN MODIFIERS: definite articles: de, het ('t): the

Hier is de krant en de post. 2.1.8
Het (pakje) komt uit Engeland. 2.1.14
Het weer is prachtig. 2.1.4
Jan is de zoon van de zuster van uw man. 2.1.26

In English we have one definite article the; it is a determiner for nouns in the singular and in the plural:

the letter, the mailman, the packages

Unlike English, Dutch has two articles: de /də/ and het ('t) /ət/. In the singular some words take the article de, others the article het. Hereafter we shall refer to these two groups as the de and the het words. In the plural there is only one definite article, de. Thus we get the following table:

Singular	De Words	Het Words
de zoon	de krant	het pakje
de zuster	de post	het weer
	de staat	
Plural	de (Verenigde) Staten	

3.3 The Verbs hebben (to have) present tense singular forms:
zijn (to be)

ik	heb	ben	
u, je	hebt	bent	heb, ben je
hij, ze, het	heeft	is	

Note that the verb always lacks a t ending when the subject je (jij) follows the verb:

je hebt - heb je
je bent - ben je

2.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 THE VERB ZIJN IN INTERROGATIVE SENTENCES

Wat is er dan? 2.1.11
Wie is dat, mevrouw? 2.1.18
Is de postbode vroeg? 2.3.16

Dutch interrogative sentences with the verb zijn are very similar to those in English with the verb to be.
A question of identification begins: question word + verb
Waar is dat? Where is that?
In both languages other questions begin with the verb:
Is de postbode vroeg? Is the mailman early?

4.2 PATTERN OF THE INTERROGATIVE SENTENCE WITH OTHER VERBS

Hoe maakt u 't? 2.15	How are you?
Wat heb je daar? 2.1.7	What do you have there?
Waar komt de brief vandaan? 2.1.15	Where does the letter come from?
Hebt u familie in Amerika? 2.1.20	Do you have relatives in America?
Komt de brief uit Engeland? 2.1.3.23	Does the letter come from England?
Woont de familie Van den Berg in Nederland? 2.1.3.15	Does the Vandenberg family live in the Netherlands?

The Dutch interrogative sentence may begin with the verb or a question word:

verb	+ subject :	Hebt u familie in Amerika?
question word	+ verb :	Hoe maakt u 't?

4.3 IDENTIFICATION QUESTIONS

Wie is er vandaag vroeg? 2.1.3.17
Wie heeft er familie in Nederland? 2.1.3.30

The expletive er is often introduced in a general question of identification which begins with a question word.

2.5 WORD STUDY

5.1 POLITE AND FAMILIAR SPEECH

Hoe maakt u 't, mevrouw? 2.1.5 Goed, dank je Annie. 2.1.6

These sentences illustrate one of many differences between polite (formal) and familiar (informal) speech. Note that Mrs. Van Dam addresses Annie, her cleaning girl, by her first name and with the familiar pronoun je. Annie, however, always says mevrouw to the lady for whom she is working and uses the polite pronoun u in speaking to her.

The use of the polite and familiar pronouns is indicative of a society which is conscious of social levels. Though these distinctions are diminishing, they are still quite common. Thus the pronoun u should always be used in addressing strangers or even persons with whom one is not on intimate terms. The familiar pronoun je is used in a more intimate way, among close friends or among children. In writing and printing the u is often capitalized.

Goedemorgen, mevrouw. 2.1.1
Hoe maakt u 't, mevrouw? 2.1.5
Hier is de post, mevrouw. 2.1.8

Another important and interesting aspect of Dutch life is the attention given to polite forms of address.
It is considered rude to address a stranger or one's superior without a noun of address. The repeated use of mevrouw in the above sentences may impress you as exaggerated, but it reflects actual practice.

Niets te danken, mevrouw.	No thanks, ma'am.
Niets te danken, juffrouw.	No thanks, ma'am (miss).

The words mevrouw and juffrouw need to be distinguished. Nowadays juffrouw is used mostly to refer to a young lady, let us say a sales clerk, or an unmarried woman such as a lady school teacher. Generally speaking, the word mevrouw is used in addressing married women and elderly ladies.

5.2 DAG!

Dag (2.1.2.5/6) is probably the most common form of greeting in the Dutch language. It is used both in meeting and taking leave, thus it can have the meaning of hello, hi, bye, good-bye. If you listen carefully, you can often detect slight pitch and intonation differences between dag as hello and goodbye. In the meaning goodbye the pitch is slightly higher and there is a slight rise and fall in intonation.

5.3 NEDERLAND, HOLLAND, NEDERLANDS, HOLLANDS

The official name of the Netherlands is Nederland.
Note that the Dutch word is in the singular, unlike the English Netherlands. The name Holland is also used, but we shall use the official name to avoid confusion with the names of the important provinces: Noord-Holland and Zuid-Holland.

The name of the language spoken in the Netherlands is Nederlands or Hollands. Although some linguists now use the term Netherlandic, we shall use the familiar word Dutch to designate the language.

5.4 FAMILIE - family, relative(s)

Hebt u familie in Amerika? 2.1.20	Do you have relatives in America?
Is Jan familie van mevrouw Van Dam? 2.1.3.17	John is a relative of Mr. Van Dam.
De familie Van Dam woont in Nederland. 2.1.3.14	The Van Dam family lives in the Netherlands.

2.6 STRUCTUUROEFENINGEN — PATTERN DRILLS

6.1 SUBSTITUTION DRILLS

One type of exercise you will be practicing is the substitution drill. In this type of exercise you first listen to and repeat a model sentence. After repeating the model sentence you are asked to make one or more substitutions in it, depending on the cue that is given.

Example:	Model sentence:	Hier is de krant.
	cue: de post	Hier is de post.
	cue: 't pakje	Hier is 't pakje.

1.1 Item Substitution

	Er is een brief uit Amerika.
een briefkaart	Er is een briefkaart uit Amerika.
een ansichtkaart	Er is een ansichtkaart uit Amerika.
een pakje	Er is een pakje uit Amerika.
post	Er is post uit Amerika.
een brief	Er is een brief uit Amerika.
	Waar komt de brief vandaan?
't pakje	Waar komt 't pakje vandaan?
de ansichtkaart	Waar komt de ansichtkaart vandaan?
de briefkaart	Waar komt de briefkaart vandaan?
de post	Waar komt de post vandaan?
de brief	Waar komt de brief vandaan?
	Ik heb een broer in Amerika.
een zuster	Ik heb een zuster in Amerika.
een neef	Ik heb een neef in Amerika.
een zoon	Ik heb een zoon in Amerika.
familie	Ik heb familie in Amerika.
een broer	Ik heb een broer in Amerika.
	Het pakje komt uit Engeland.
Frankrijk	Het pakje komt uit Frankrijk.
Amerika	Het pakje komt uit Amerika.
de Verenigde Staten	Het pakje komt uit de Verenigde Staten.
Nederland	Het pakje komt uit Nederland.
Engeland	Het pakje komt uit Engeland.

1.2 Person (subject) Substitution

	Je bent vroeg vandaag.
	U bent vroeg vandaag.
De postbode	De postbode is vroeg vandaag.
Hij	Hij is vroeg vandaag.
De werkster	De werkster is vroeg vandaag.
Ze	Ze is vroeg vandaag.
Ik	Ik ben broeg vandaag.
Je	Je bent vroeg vandaag.
	Hebt u familie in Amerika?
je	Heb je familie in Amerika?
ik	Heb ik familie in Amerika?
ze	Heeft ze familie in Amerika?
hij	Heeft hij familie in Amerika?
je	Heb je familie in Amerika?
	U hebt post uit veel landen!
Je	Je hebt post uit veel landen!
Ik	Ik heb post uit veel landen!
Ze	Ze heeft post uit veel landen!
Hij	Hij heeft post uit veel landen!
U	U hebt post uit veel landen!

1.3 Pronoun Substitution:

Repeat the sentence substituting a pronoun for the subject:

De brief komt uit Amerika.	Hij komt uit Amerika
De postbode was net hier.	Hij was net hier.
De werkster is vroeg.	Ze is vroeg.
Het pakje komt Engeland.	Het komt uit Engeland.
De ansichtkaart is mooi.	Hij is mooi.
Z'n zuster woont in de Verenigde Staten.	Ze woont in de Verenigde Staten.
De briefkaart komt uit Nederland.	Hij komt uit Nederland.
De brief komt uit Amerika.	Hij komt uit Amerika.

1.4 Possessive Adjective Substitution for Prepositional Phrase:

Jan is de neef van meneer Van Dam.	Jan is z'n neef.
Jan is de zoon van mevrouw Van den Berg.	Jan is haar zoon.
Annie is de werkster van mevrouw Van Dam.	Ze is haar werkster.
Ze is de vrouw van de postbode.	Ze is z'n vrouw.
Hij is de man van de werkster.	Hij is haar man.
Jan is de neef van meneer Van Dam.	Jan is z'n neef.

1.5 Person (formal-informal) Substitution

	Neemt u me niet kwalijk, mevrouw.
Jan	Neem me niet kwalijk, Jan.
meneer	Neemt u me niet kwalijk, meneer.
Annie	Neem me niet kwalijk, Annie.
juffrouw	Neemt u me niet kwalijk, juffrouw.
mevrouw	Neemt u me niet kwalijk, mevrouw.

1.6 Er Substitution

In the following exercise substitute er for the adverbial phrase (in Amerika). Note that the position of er is immediately after the verb.

Ik heb een broer in Amerika.	Ik heb er een broer.
Ik heb een zuster in Engeland.	Ik heb er een zuster.
Ze heeft een neef in Nederland.	Ze heeft er een neef.
Hij heeft familie in Frankrijk.	Hij heeft er familie.
Ik heb een broer in Amerika.	Ik heb er een broer.

6.2 RESPONSE DRILLS

2.1 Answer the question in the affirmative. In the response substitute the appropriate pronoun for the name of the person.

Heeft meneer Van Dam familie in Amerika?	Ja, hij heeft familie in Amerika.
Heeft mevrouw Van Dam ook familie in Amerika?	Ja, ze heeft ook familie in Amerika.
Heeft Jan van den Berg familie in Nederland?	Ja, hij heeft familie in Nederland.

Hebt u familie in de Verenigde Staten?	Ja, ik heb familie in de Verenigde Staten.
Heb je ook familie in Engeland?	Ja, ik heb ook familie in Engeland.
Heeft meneer Van Dam familie in Amerika?	Ja, hij heeft familie in Amerika.

2.2 Answer the following question in the negative, substituting a pronoun for the name of the person.

Woont Jan v.d. Berg in Nederland?	Nee, hij woont in Amerika.
Woont Annie in Amerika?	Nee, ze woont in Nederland.
Woont de broer van mevrouw Van Dam in Engeland?	Nee, hij woont in de Verenigde Staten.
Woont de zuster van meneer Van Dam in Frankrijk?	Nee, ze woont in de Verenigde Staten.
Woont Jan v.d. Berg in Nederland.	Nee, hij woont in Amerika.

2.3 Answer the following questions in the affirmative.

Is de ansichtkaart mooi?	Ja, de ansichtkaart is mooi.
Is Jan een neef van meneer Van Dam?	Ja, Jan is een neef van meneer Van Dam.
Is Annie de werkster van mevrouw Van Dam?	Ja, Annie is de werkster van mevrouw Van Dam.
Is de ansichtkaart mooi?	Ja, de ansichtkaart is mooi.

2.4 Answer the questions; substitute a pronoun for the name of the person.

Waar woont Annie?	Ze woont in Nederland.
Waar woont Jan v.d. Berg?	Hij woont in Amerika.
Waar woont mevrouw Van Dam?	Ze woont in Nederland.
Waar woont de neef van meneer Van Dam?	Hij woont in Amerika.
Waar woont Annie?	Ze woont in Nederland.

2.5 Answer the questions; substitute a pronoun for the name of the object.

Waar komt de brief vandaan?	Hij komt uit Amerika.
Waar komt de briefkaart vandaan?	Hij komt uit Nederland.
Waar komt de ansichtkaart vandaan?	Hij komt uit Frankrijk.
Waar komt 't pakje vandaan?	Het komt uit Engeland.
Waar komt de brief vandaan?	Hij komt uit Amerika.

2.6 Answer the questions.

Wie is Annie?	Annie is de werkster van mevrouw Van Dam.
Wie is Jan van den Berg?	Jan is de neef van meneer Van Dam.
Wie is mevrouw Van den Berg?	Mevrouw Van den Berg is de zuster van meneer Van Dam.
Wie is mevrouw Van Dam?	Mevrouw Van Dam is de vrouw van meneer Van Dam.
Wie is meneer Van Dam?	Meneer Van Dam is de man van mevrouw Van Dam.
Wie is Annie?	Annie is de werkster van mevrouw Van Dam.

2.7 Cued Response Drill: Incorporate the cue which follows the questions into your response.

Wat is dit?	een pakje.	Dat is een pakje.
Wat is dit?	een brief.	Dat is een brief.
Wat is dit?	een krant.	Dat is een krant.
Wat is dit?	een briefkaart.	Dat is een briefkaart.
Wat is dit?	een pakje.	Dat is een pakje.

6.3 QUESTION FORMATION DRILLS

In the following exercises you will be hearing response sentences. For each sentence make a question which fits (would elicit) the response.

3.1 <u>Wat</u> questions

Dat is een ansichtkaart.	Wat is dat?
Dat is een briefkaart.	Wat is dat?
Dit is een krant.	Wat is dit?
Dit is een pakje.	Wat is dit?
Dat is een ansichtkaart.	Wat is dat?

3.2 <u>Wie</u> questions

Dat is m'n neef.	Wie is dat?
Dat is m'n zoon.	Wie is dat?
Dat is m'n vrouw.	Wie is dat?
Dat is haar man.	Wie is dat?
Dat is m'n neef.	Wie is dat?

3.3 Waar questions

Hij woont in Amerika.	Waar woont hij?
Ze woont in Engeland.	Waar woont ze?
De postbode woont in de stad	Waar woont de postbode?
Haar broer woont in Engeland.	Waar woont haar broer?
Z'n zuster woont in Frankrijk.	Waar woont z'n zuster?

3.4 Waar ... vandaan questions

De brief komt uit Amerika.	Waar komt de brief vandaan?
Het pakje komt uit Engeland.	Waar komt het pakje vandaan?
De briefkaart komt uit Nederland.	Waar komt de briefkaart vandaan?
De post komt uit veel landen.	Waar komt de post vandaan?
De brief komt uit Amerika.	Waar komt de brief vandaan?

3.5 Wie questions

De postbode was net hier.	Wie was er net hier?
Jan heeft familie in Nederland.	Wie heeft er familie in Nederland?
Mevrouw heeft een werkster.	Wie heeft er een werkster?
Annie is vroeg vandaag.	Wie is er vroeg vandaag?
Hij heeft een neef in Amerika.	Wie heeft er een neef in Amerika?
De postbode was net hier.	Wie was er net hier?

6.4 TRANSFORMATION DRILL

Change the statement to a question by inverting subject and verb.

De postbode was net hier.	Was de postbode net hier?
De ansichtkaart is mooi.	Is de ansichtkaart mooi?
Het pakje is hier.	Is het pakje hier?
Er is een brief uit Amerika.	Is er een brief uit Amerika?
De werkster is vroeg vandaag.	Is de werkster vroeg vandaag?
Het weer is mooi.	Is het weer mooi?

6.5 TRANSLATION EXERCISE

Give Dutch equivalents for the English sentences. You should be able to produce the Dutch sentences without hesitation. *

1. Here's the mailman.	Hier is de postbode.
2. The postcard is nice.	De ansichtkaart is mooi.
3. What do I have here?	Wat heb ik hier?
4. You (p.) have a newspaper.	U hebt een krant.
5. Here's the mail.	Hier is de post.
6. Where's the package?	Waar is 't pakje?
7. The package is here.	Het pakje is hier.
8. Where's the mail from?	Waar komt de post vandaan?
9. There's mail from many countries.	Er is post uit veel landen.
10. What's this?	Wat is dit?
11. That's a letter.	Dat is een brief.
12. The letter is from Ann.	De brief is van Annie.
13. Where is the package from?	Waar komt 't pakje vandaan?
14. The package is from France.	Het pakje komt uit Frankrijk.
15. Do you (p.) have relatives in the Netherlands?	Hebt u familie in Nederland?
16. Yes, I have a brother in the Netherlands.	Ja, ik heb een broer in Nederland.
17. Is John VandenBerg a relative of Mr. Van Dam?	Is Jan van den Berg familie van meneer Van Dam?
18. Yes, he's a nephew of Mr. Van Dam.	Ja, hij is een neef van meneer Van Dam.
19. He's the son of a sister of Mr. Van Dam.	Hij is de zoon van een zuster van meneer Van Dam.

* you	= je	your	= je
you (p.)	= u	your (p.)	= uw
you (pl.)	= jullie	your (pl.)	= jullie

20. I have relatives in the United States.	Ik heb familie in de Verenigde Staten.
21. Who is that?	Wie is dat?
22. That's Mrs. Van Dam.	Dat is mevrouw Van Dam.
23. Where does John VandenBerg live?	Waar woont Jan van den Berg?
24. He lives in the United States.	Hij woont in de Verenigde Staten.
25. Where does the brother of Mrs. Van Dam live?	Waar woont de broer van mevrouw Van Dam?
26. He lives in the city of Holland.	Hij woont in de stad Holland.
27. Does John VandenBerg live in the Netherlands?	Woont Jan van den Berg in Nederland?
28. No, he lives in America.	Nee, hij woont in Amerika.
29. Hello, John. How are you?	Dag Jan. Hoe gaat 't?
30. Hello, ma'am. And how are you (p.)?	Dag mevrouw. En hoe maakt u het?
31. Holland is a city in the state of Michigan.	Holland is een stad in de staat Michigan.
32. Who has the mail?	Wie heeft de post?
33. I have the mail.	Ik heb de post.
34. Who has relatives in the Netherlands?	Wie heeft er familie in Nederland?
35. John has relatives in the Netherlands.	Jan heeft familie in Nederland.
36. Who is John VandenBerg?	Wie is Jan van den Berg?
37. He is a nephew of Mr. Van Dam.	Hij is een neef van meneer Van Dam.
38. Who is early today?	Wie is er vroeg vandaag?
39. The mailman is early.	De postbode is vroeg.
40. The weather is beautiful.	Het weer is prachtig.

ən b́rief uit aaḿeeriè́ḱaa

d̂ach f́ieaa ↓
d̂ach ṕiet → benjə al təŕuch ↑
hoe laat is ət‿tan ↑
tiz‿al b̂einaa źezuur ↓
óo ↑ is ət al źoo laat ↑
jaaźeekər → iz‿ḿoedər niet‿t́uis ↑
ńee → zə iz‿naar də ḱruidəńier ↓
enis‿f̂aadər óokniet‿tuis ↑
ĥei iz‿ńoch op kant́oor ↓
ĥei komt vanáavont l̂aat naar ĥuis ↓
iz‿ət éetə ńochniet ḱlaar f́ieaa ↑
ət śpeit mə ẃel → maar ət iz‿nochńiet‿klaar ↓
wańeer ǵhaan wə d̂an éetə ↑
óovər ən ĥalf̂uur ↓
zech ṕiet → eriz‿ən b́riev‿uit aameeriekaa ↓
ĺeez‿əm éerst maar ↓
en van ẃie is‿t́ie b́rief ↑
van jə neef jan vandəb́erch ↓
śtaat ər ìetsńiewz‿in ↑
ĵaa → ĵan iz‿ńuu stuud̂ent aan ən kolitsj ↓
d̂atis t̂och n̂ietsńiews ↓
jaa maar ḱeikis →
hei schreift int ńeedər̂lants ↓
hoe is‿tat ḿooghələk ↑
hei v́olcht ən kursus ńeedərlants opśchool ↓
en waarom d̂oet̂ie d̂at ↑
hei komt in də ĥerfst naar ńeedərlant ↓
ńou → d̂at iz‿ĺeuk ↓

3.1 BASIC SENTENCES

EEN BRIEF UIT AMERIKA

1.1 GESPREK (tussen Ria van Dam en haar broer Piet)

1.	Piet:	Dag Ria!
2.	Ria :	Dag Piet! Ben je al terug?
3.	Ria :	Hoe laat is 't dan?
4.	Piet:	Het is al bijna zes uur!
5.	Ria :	O, is 't al zo laat?
6.	Piet:	Jazeker. Is moeder niet thuis?
7.	Ria :	Nee, ze is naar de kruidenier.
8.	Piet:	En is vader ook niet thuis?
9.	Ria :	Hij is nog op kantoor.
10.	Ria :	Hij komt vanavond laat naar huis.
11.	Piet:	Is 't eten nog niet klaar, Ria?
12.	Ria :	Het spijt me wel, maar 't is nog niet klaar.
13.	Piet:	Wanneer gaan we dan eten?
14.	Ria :	Over een half uur.
15.	Ria :	Zeg Piet, er is een brief uit Amerika.
16.	Ria :	Lees hem eerst maar.
17.	Piet:	En van wie is die brief?
18.	Ria :	Van je neef Jan van den Berg.
19.	Piet:	Staat er iets nieuws in?
20.	Ria :	Ja, Jan is nu student aan een "college".
21.	Piet:	Dat is toch niets nieuws.
22.	Ria :	Ja, maar kijk eens.
23.	Ria :	Hij schrijft in 't Nederlands!
24.	Piet:	Hoe is dat mogelijk?
25.	Ria :	Hij volgt een cursus Nederlands op school.
26.	Piet:	En waarom doet hij dat?
27.	Ria :	Hij komt in de herfst naar Nederland.
28.	Piet:	Nou, dat is leuk.

3.1 BASIC SENTENCES

A LETTER FROM AMERICA

1.1 CONVERSATION (between Ria van Dam and her brother Pete)

1. Pete: Hello, Ria!
2. Ria : Hello, Pete! Are you back already?
3. Ria : What time is it (then)?
4. Pete: It's almost six o'clock already!
5. Ria : Oh, is it that late already?
6. Pete: Yes, it is. Isn't mother home?
7. Ria : No, she's at the grocer's.
8. Pete: And isn't father home either?
9. Ria : He's still at the office.
10. Ria : He's coming home late this evening.
11. Pete: And isn't dinner ready yet, Ria?
12. Ria : I'm sorry, but it isn't ready yet.
13. Pete: When are we going to eat then?
14. Ria : In a half hour.
15. Ria : Say Pete, there's a letter from America.
16. Ria : Why don't you read it first?
17. Pete: And who is the (that) letter from?
18. Ria : From your cousin John Vandenberg.
19. Pete: Is there anything new in it?
20. Ria : Yes, John's a student at a college now.
21. Pete: That's nothing new, is it?
22. Ria : Yes, but look.
23. Ria : He writes in Dutch!
24. Pete: How is that possible?
25. Ria : He is taking a Dutch course at school.
26. Pete: And why is he doing that?
27. Ria : He's coming to the Netherlands in the fall.
28. Pete: Well, that's nice.

1.2 ALLERLEI UITDRUKKINGEN — MISCELLANEOUS EXPRESSIONS

1. Goedemorgen meneer Jansen.	Good morning, Mr. Johnson.
2. Goedemorgen meneer.	Good morning, sir.
3. Goedemiddag mevrouw Timmer.	Good afternoon, Mrs. Timmer.
4. Goedemiddag mevrouw.	Good afternoon, (ma'am).
5. Goedenavond juffrouw Klein.	Good evening, Miss Klein.
6. Goedenavond juffrouw.	Good evening, (ma'am).
7. Dag Ria!	Hello, Ria!
8. Dag Jan!	Hello, John!
9. Dag! Tot ziens!	Bye! So long!
10. Tot kijk! Tot straks!	See you! See you later!
11. Pardon!	Excuse me!
12. Pardon meneer!	Excuse me, sir!

In de klas — Classroom Expressions

13. Dat is goed.	That's good. That's right.
14. Dat is fout.	That's wrong.
15. Praat langzaam!	Talk slowly!
16. Praat hardop!	Talk out loud!
17. Praat niet zo vlug!	Don't talk so fast!
18. Praat langzaam alsjeblieft!	Please, talk slowly!
19. Je praat te langzaam.	You talk too slowly.
20. Praat ik te vlug?	Am I talking too fast?
21. Hoeveel leerlingen zitten er in deze klas?	How many students are there in this class?
22. Een, twee, drie, vier, vijf, zes, zeven, acht, negen, tien, elf, twaalf.	One, two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten, eleven, twelve.

Gesprek in de klas — Classroom Conversation

L = Leraar J = Jan P = Piet JP = Jan en Piet

J : Versta je me?	Do you understand me?
P : Nee, je praat te vlug.	No, you talk too fast.
L : Versta je me, Jan?	Do you understand me, John?
J : Ik versta u niet, meneer.	I don't understand you, sir.
L : Verstaan jullie me niet?	Don't you understand me?
JP: We verstaan u niet, meneer. Wilt u alstublieft langzaam spreken.	We don't understand you, sir. Will you please speak slowly.
JP: Verstaat u ons?	Do you understand us?
L : Ja, ik versta jullie!	Yes, I understand you!
J : Versta je hen?	Do you understand them?
P : Nee, ik versta ze niet.	No, I don't understand them.

1.3 VRAGEN OVER HET GESPREK

Vraag	Antwoord
1. Met wie praat Piet?	Hij praat met Ria.
2. Wie is Ria?	Ze is de zuster van Piet.
3. En wie is Piet?	Hij is de broer van Ria.
4. Waar zijn Piet en Ria?	Ze zijn thuis.
5. Is moeder ook thuis?	Nee, zij is niet thuis.
6. Waar is moeder?	Ze is naar de kruidenier.
7. Is vader al thuis?	Nee, hij is nog niet thuis.
8. Wie komt vanavond laat naar huis?	Vader komt vanavond laat naar huis.
9. Waar is vader?	Hij is nog op kantoor.
10. Hoe laat is 't?	't Is bijna zes uur.
11. Is 't eten al klaar?	Nee, 't eten is nog niet klaar.
12. Wanneer gaan Piet en Ria eten?	Ze gaan over een half uur eten.
13. Is er een een brief uit Engeland?	Nee, er is een brief uit Amerika.
14. Wat doet Piet met de brief?	Hij leest hem.
15. Van wie komt de brief?	De brief komt van Jan van den Berg.
16. Is Jan leraar?	Nee, hij is student.
17. Waar is Jan student?	Hij is student aan een college.
18. Schrijft Jan in 't Nederlands.	Ja, hij schrijft in 't Nederlands.
19. Hoe is dat mogelijk?	Hij volgt een cursus Nederlands.
20. Waarom volgt Jan een cursus Nederlands?	Hij komt in de herst naar Nederland.
21. Waar leert Jan Nederlands?	Hij leert op school Nederlands.
22. Staat er iets nieuws in de brief van Jan?	Ja, Jan leert Nederlands en komt naar Nederland.
23. Staat er niets nieuws in de brief van Jan?	Ja, er staat wel iets nieuws in de brief van Jan.
24. Wat staat er in de brief van Jan?	Hij volgt een cursus Nederlands en komt naar Nederland.

3.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 ASSIMILATION

In our speech words are run together in sentences which show stressed and unstressed syllables (words) and the rising and falling of pitch in certain intonational patterns. As words are linked together the quality of one sound may be altered by the character of the following sound. This sound alteration we call assimilation.
Check the phonetic transcription and observe how frequently assimilation occurs. The following examples show various kinds of sound alteration which occur in assimilation:

Het is zulk mooi weer. 2.13	s + z	
/ət is sulək mooj weer/	z > s	
De brief is van Jan. 2.1.17	f + vowel	s + v
/de briev is fan jan/	f > v	v > f
Dat is een neef van m'n man. 2.1.19	s + vowel	f + v
/dat iz en neef fan mən man/	s > z	v > f
Je bent vroeg vandaag. 2.1.2	t + v	ch + v
/jə bent froech fandaach/	v > f	v > f
De postbode was net hier. 2.1.9	s + b	s + n
/də pozboode waz net hier/	s > z	s > z
Het is al bijna zes uur. 3.1.4	s + vowel	s + vowel
/ət iz al beinaa zez uur/	s > z	s > z
Is moeder niet thuis. 3.1.6	s + m	t + t > t
/iz moeder niettuis/	s > z	
Waar komt de brief vandaan? 2.1.15	t + d	f + v
/waar komt tə brief fandaan/	d > t	v > f

The sign> means becomes.
Preliminary rule for Assimilation:

non-vocalic + vowel > vocalic
non-vocalic + vocalic > non-vocalic

(A vocalic consonant is one that has vowel quality, voicing, for example)

2.2 LONG VOWELS IN OPEN AND CLOSED SYLLABLES

Long vowels in closed syllables

laat	/laat/
school	/school/
neef	/neef/
uur	/uur/

In closed syllables, those ending on a consonant, the long vowels are written with two letters in conventional orthography.

Long vowels in open syllables

Compare sound and spelling of the long stressed vowels in the following words:

staten	/śtaatə^{n}/	ja	/jaa/
kwalijk	/ḱwaalək/		
over	/óover/	zo	/zoo/
komen	/ḱoomə^{n}/		
eten	/éetə^{n}/	nee	/nee/
zeven	/źeevə^{n}/		
student	/s̀tuud́ent/	u	/uu/

Pronounce the words in the first column and observe the natural division into syllables. In each word there are two syllables. The first ends on the long (double) vowel, the second begins with the medial consonant and ends with a consonant.

sta-ten	ko-men	zeven	stu-dent
/staa-tə^{n}/	/koo-mə^{n}/	/zee-və^{n}/	/stuu-dent/

The syllable which ends on a vowel we call an open syllable.

Spelling of long vowels in open, stressed syllables:

Now compare the phonetic transcription and the regular spelling of the long vowel sounds. In the conventional orthography the vowel sounds /aa/ /oo/ /ee/ /uu/ are spelled with a single letter in open, stressed (primary or secondary) syllables: staten, ja. There is only one exception, the /ee/ sound, which is spelled with a double letter in word end-position: contrast nee and eten.

Can you now explain the spelling of the long vowels in the following words:

Nederland	/needərlant/	bijna	/beinaa/
Amerika	/aameeriekaa/	postbode	/pozboodə/
mogelijk	/mooghələk/		

2.3 th /t/; /e/

thuis /tuis/ The letters th always represent the /t/ sound.

berg /berəch/ volgt /voləcht/ zulk /zulək/

You will detect a very slight /ə/ between /l/ and /r/ and the following /k/ or /ch/.

3.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 VERB : STEM AND INFINITIVE

Verb Stem

Kijk eens. 3.1.22
Zeg Piet... 3.1.15
Praat langzaam. 3.1.2.15
Leer dit uit je hoofd. 2.1.2.24
Luister goed. 2.1.2.22
Ga verder. 2.1.2.23

The underlined words are the stem forms of their respective verbs. This form is very important to recognize, because the inflectional endings are added to it.

Verb infinitive

Wanneer gaan we dan eten. /eetə^n/ 3.1.13

Wilt u alstublieft langzaam spreken. /spreekə^n/ 3.1.2.29
Hij wil niet luisteren. /luisterə^n/
Ik wil het wel doen. /doen/

In these sentences the underlined word is the infinitive form of the verb. This is the form under which the verb is listed in the dictionary.

Except for a few verbs, the infinitive ends on en /ə^n/.
The stem of the verb is found by dropping en from the infinitive form.

Infinitive		Verb Stem	
luisteren	/luistərə^n/	luister	/luister/
eten	/eetə^n/	eet	/eet/
spreken	/spreekə^n/	spreek	/spreek/

When the infinitive ends on n (only a few verbs), the stem is found by dropping n from the infinitive:

gaan	/ghaan/	ga	/ghaa/
doen	/doen/	doe	/doe/

The infinitive form is, therefore, the stem + en or stem + n. Compare the stem and infinitive forms of the following verbs:

Stem		Infinitive		English Infinitive
kijk	/keik/	kijken	/keikə^n/	to look
zeg	/zech/	zeggen	/zeghə^n/	to say
leer	/leer/	leren	/leerə^n/	to learn
praat	/praat/	praten	/práatə^n/	to talk
ga	/ghaa/	gaan	/ghaan/	to go

Observe that when inflectional endings are added to the stem, the quality of the stem vowel normally remains the same.

3.2 VERB CONJUGATION

Plural Form of the Verb: en/n

Hoeveel leerlingen zitten er in deze klas? 3.1.2.21
Wanneer gaan we dan eten? 3.1.13

The inflectional ending for the plural form of the verb is en or n.

Conjugation of the Verbs hebben and zijn (irregular)

ik	heb	ben
jij, u	hebt	bent
hij, zij, het	heeft	is
wij, jullie, zij	hebben	zijn

Other Verbs (regular)

ik	kijk	luister	zeg	neem	ga
jij, u	kijkt	luistert	zegt	neemt	gaat
hij, zij, het	kijkt	luistert	zegt	neemt	gaat
wij, jullie, zij	kijken	luisteren	zeggen	nemen	gaan

3.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 NEGATION IN SENTENCES WITH THE VERB ZIJN

Is moeder niet thuis?	3.1.6	Isn't mother home?
Is vader ook niet thuis?	3.1.8	Isn't father home either?
Is het eten nog niet klaar?	3.1.11	Isn't dinner ready yet?
Het is nog niet klaar.	3.1.12	It isn't ready yet.

The negator niet generally precedes the predicate adjective or adverb.

As a rule, ook niet, nog niet are not separated by other words. Contrast this with the American English construction where separation often occurs:

not ready yet	not ready either
not home yet	not home either
not coming yet	not coming either

4.2 ER AS SENTENCE OPENER

Er is een brief uit Amerika. 3.1.15	There is a letter from America.
Is er een brief uit Amerika?	Is there a letter from America?

Observe how the English there is/is there construction parallels the Dutch er is/is er.

4.3 IMPERATIVE SENTENCE PATTERN

Luister goed!	2.1.2.22
Leer dit uit je hoofd!	2.1.2.24
Praat langzaam!	3.1.2.15
Neem me niet kwalijk!	2.1.2.9
Neemt u me niet kwalijk!	2.1.2.10

The imperative sentence is a verb-first sentence. The form of the verb in the imperative sentence is that of the root of stem. When u follows the verb, the verb form is stem + t.

3.5 WORD STUDY

5.1 POLITE AND FAMILIAR SPEECH

Versta je me, Jan?
Nee meneer. Ik versta u niet.
Wilt u alstublieft langzaam spreken.

Praat langzaam.
Praat langzaam alsjeblieft! /alsjəblieft/ /asjəblieft/

The distinction between je and u, the familiar versus the polite or formal, also occurs in the courtesy formula alstublieft, alsjeblieft. The pronunciation /asjəblieft/ is very common in ordinary conversation.

5.2 PARDON, NEEM ME NIET KWALIJK

Pardon, meneer.	3.1.2.12	Excuse me, sir.
Neem me niet kwalijk, Jan.	2.1.2.9	I beg your pardon, John.
Neemt u mij niet kwalijk, meneer.	2.1.2.10	I beg your pardon, sir.

These formulae are used in offering an excuse. For minor, quite unintentional violations of the rules of courtesy, pardon /pardon/ is very commonly used. Like many other French loan words in the Dutch language, stress is on the second or final syllable.
Neemt u mij niet kwalijk, the equivalent of I beg your pardon, is very polite and formal, neem me niet kwalijk is much more familiar in tone.

5.3 MENEER, MEVROUW, JUFFROUW

meneer Jansen.	Mr. Jansen.	Ja meneer.	Yes, sir.
mevrouw Jansen.	Mrs. Jansen.	Ja mevrouw.	Yes, ma'am.
juffrouw Jansen.	Miss Jansen.	Nee juffrouw.	No, ma'am.

Meneer means both Mr. and sir.
Mevrouw means both Mrs. and ma'am.
Juffrouw means both Miss and ma'am.

5.4 GOED

Goedemorgen mevrouw.		Good morning, ma'am.
Goed, dank je.		Fine, thanks.
Dat is goed.	3.1.2.13	That's right.
Dat is fout.	3.1.2.14	That's wrong.

Goed means good and can connote fine, well, etc. When contrasted with fout (wrong), goed has the connotation of correct, right.

5.5 THUIS, NAAR HUIS

Is moeder niet thuis? 3.1.6	Isn't mother home?
En is vader ook niet thuis? 3.1.8	And isn't father home, either?
Hij komt vanavond laat naar huis. 3.1.10	He 's coming home late this evening.

Thuis means at home; to express movement in the direction of home, we must use naar huis + a verb of motion like gaan and komen.

Hij komt thuis ... means	he will be home.
Hij komt naar huis.	he will be leaving for home.

5.6 OP SCHOOL, OP KANTOOR

Hij is nog op kantoor. 3.1.9	He is still at the office.
Jan leert Nederlands op school. 3.1.25	He is learning Dutch at school.

Note the idiomatic character of the phrases op kantoor and op school.

5.7 STUDENT, LEERLING

There are two words for student in Dutch: student/stuúdent/ refers to someone studying at the graduate level, at a university; leerling refers to students at the elementary and secondary levels..

3.6 PATTERN DRILLS

6.1 SUBSTITUTION DRILLS (Item)

1. Het is vier uur.

1	Het is een uur
9	Het is negen uur.
5	Het is vijf uur.
2	Het is twee uur.

2. Het is al bijna zes uur.

10	Het is al bijna tien uur.
3	Het is al bijna drie uur.
8	Het is al bijna acht uur.
12	Het is al bijna twaalf uur.
6	Het is al bijna zes uur.

3. Is 't al tien uur?

11	Is 't al elf uur?
7	Is 't al zeven uur?
8	Is 't al acht uur?
12	Is 't al twaalf uur?
10	Is 't al tien uur?

4. Het is nog geen tien uur.

4	Het is nog geen vier uur.
3	Het is nog geen drie uur.
8	Het is nog geen acht uur.
2	Het is nog geen twee uur.

5. Is 't eten nog niet klaar?

brief	Is de brief nog niet klaar?
pakje	Is 't pakje nog niet klaar?
student	Is de student nog niet klaar?
kruidenier	Is de kruidenier nog niet klaar?
eten	Is 't eten nog niet klaar?

6.2 PRONOUN SUBSTITUTION

1.

Is 't eten nog niet klaar?	Is 't nog niet klaar?
Is de brief nog niet klaar?	Is hij nog niet klaar?
Is 't pakje nog niet klaar?	Is 't nog niet klaar?
Is de kruidenier nog niet klaar?	Is hij nog niet klaar?
Is 't huis nog niet klaar?	Is 't nog niet klaar?
Is Marie nog niet klaar?	Is ze nog niet klaar?
Is 't eten nog niet klaar?	Is 't nog niet klaar?

6.3 SUBJECT SUBSTITUTION

1. Waarom doet hij dat?

u	Waarom doet u dat?
je	Waarom doe je dat?
ze (Annie)	Waarom doet ze dat?
jullie	Waarom doen jullie dat?
we	Waarom doen we dat?
ze (Jan + Piet)	Waarom doen ze dat?
hij	Waarom doet hij dat?

2. Hij volgt een cursus Nederlands.

Ik	Ik volg een cursus Nederlands.
We	We volgen een cursus Nederlands.
Annie	Annie volgt een cursus Nederlands.
Jan en Piet	Jan en Piet volgen een cursus Nederlands.
Hij	Hij volgt een cursus Nederlands.

3. Hij schrijft in 't Nederlands.

Annie	Annie schrijft in 't Nederlands.
Ze	Ze schrijft in 't Nederlands.
Ik	Ik schrijf in 't Nederlands.
Je	Je schrijft in 't Nederlands.
Hij	Hij schrijft in 't Nederlands.

4. Jan volgt een cursus Engels.

Hij	Hij volgt een cursus Engels.
Ria	Ria volgt een cursus Engels.
Ze	Ze volgt een cursus Engels.
Jan	Jan volgt een cursus Engels.

5. Vader komt vanavond laat thuis.

Hij	Hij komt vanavond laat thuis.
Moeder	Moeder komt vanavond laat thuis.
Ze	Ze komt vanavond laat thuis.
Ik	Ik kom vanavond laat thuis.
Vader	Vader komt vanavond laat thuis.

6. Wanneer gaan we eten?

je	Wanneer ga je eten?
jullie	Wanneer gaan jullie eten?
u	Wanneer gaat u eten?
hij	Wanneer gaat hij eten?
we	Wanneer gaan we eten?

7. Waarom lees je de brief niet eerst?

u	Waarom leest u de brief niet eerst?
ze (mevrouw)	Waarom leest ze de brief niet eerst.
hij	Waarom leest hij de brief niet eerst?
je	Waarom lees je de brief niet eerst?

6.4 TRANSORMATION DRILLS

1. Change to negations:

Het eten is klaar.	Het eten is niet klaar.
Dat is leuk.	Dat is niet leuk.
Ik versta u.	Ik versta u niet.
Het weer is mooi.	Het weer is niet mooi.
Moeder is thuis.	Moeder is niet thuis.
Vader is op kantoor.	Vader is niet op kantoor.
Verstaan jullie me?	Verstaan jullie me niet?
Waarom lees je de brief?	Waarom lees je de brief niet?
Staat er iets nieuws in de brief?	Staat er niets nieuws in de brief?
Het eten is klaar.	Het eten is niet klaar.

2. Change to negations:

Het eten is al klaar.	Het eten is nog niet klaar.
Is de brief al klaar?	Is de brief nog niet klaar?
Moeder is al thuis.	Moeder is nog niet thuis.
M'n broer is al op school.	M'n broer is nog niet op school.
Vader is al naar huis.	Vader is nog niet naar huis.
Het is al laat.	Het is nog niet laat.
Z'n zoon is al terug.	Z'n zoon is nog niet terug.
Het eten is al klaar.	Het eten is nog niet klaar.

6.5 EXPANSION DRILL Insert the adverb cue into the sentence.

Vader is niet thuis.	(ook)	Vader is ook niet thuis.
Hij is op kantoor	(nog)	Hij is nog op kantoor.
Het is bijna zes uur	(al)	Het is al bijna zes uur.
Het spijt me.	(wel)	Het spijt me wel.
Dat is niets nieuws	(toch)	Dat is toch niets nieuws.
Hij komt naar Nederland.	(in de herfst)	Hij komt in de herfst naar Nederland.

Hij komt laat naar huis.	(vanavond)	Hij komt vanavond laat naar huis.
Is het zo laat?	(al)	Is het al zo laat?
Het is zes uur	(bijna)	Het is bijna zes uur.
Het eten is klaar	(nog niet)	Het eten is nog niet klaar.
Vader is thuis.	(ook niet)	Vader is ook niet thuis.
Het eten is niet klaar.	(nog)	Het eten is nog niet klaar.
Je bent vroeg vandaag.	(niet)	Je bent niet vroeg vandaag.
Vader is niet thuis	(ook)	Vader is ook niet thuis.
Het is vroeg.	(nog)	Het is nog vroeg.

6.6 VARIATION DRILL

1. Is moeder niet thuis?

Ria is at home.	Ria is thuis.
Father is at the office.	Vader is op kantoor.
John is at school.	Jan is op school.
Father is still at the office.	Vader is nog op kantoor.
John is still at school.	Jan is nog op school.
Ria is also still at school.	Ria is ook nog op school.
Isn't Ria at home?	Is Ria niet thuis?
Isn't father at the office?	Is vader niet op kantoor?
Aren't John and Ria at school.	Zijn Jan en Ria niet op school?

2. Dat is leuk.

That's right.	Dat is goed.
That's wrong.	Dat is fout.
That's possible.	Dat is mogelijk.
That's not nice.	Dat is niet leuk.
Isn't this right?	Is dit niet goed?
That's not possible.	Dat is niet mogelijk.
Isn't this possible.	Is dit niet mogelijk?

3. O, is 't al zo laat?

How late is it?	Hoe laat is het?
It's not late.	Het is niet laat.
It's not late yet.	Het is nog niet laat.
It's early.	Het is vroeg.
It's still early.	Het is nog vroeg.
It's not early.	Het is niet vroeg.
Is it that early?	Is het zo vroeg?
Is it still that early?	Is het nog zo vroeg?
It's late already.	Het is al laat.
It's four o'clock already.	Het is al vier uur.
Is it six o'clock already?	Is het al zes uur?

4. Is 't eten nog niet klaar?

Dinner is ready.	Het eten is klaar.
Is the package ready?	Is het pakje klaar?
The package is not ready.	Het pakje is niet klaar.
Isn't the letter ready?	Is de brief niet klaar?
The letter isn't ready yet.	De brief is nog niet klaar.
Why isn't the letter ready yet?	Waarom is de brief nog niet klaar?

Are you ready?	Ben je klaar?
Aren't you ready?	Ben je niet klaar?
Aren't you ready yet?	Ben je nog niet klaar?
Aren't the students home yet?	Zijn de leerlingen nog niet thuis?

5. En is vader ook niet thuis?

Father isn't home.	Vader is niet thuis.
Mother isn't home either.	Moeder is ook niet thuis.
He isn't home yet.	Hij is nog niet thuis.
She isn't ready yet.	Ze is nog niet klaar.
He isn't ready either.	Hij is ook niet klaar.
Are you back already?	Ben je al terug?
Are you back already too?	Ben jij ook al terug?
Aren't you ready yet?	Ben je nog niet klaar?
Aren't you ready either?	Ben jij ook niet klaar?
I'm not ready yet.	Ik ben nog niet klaar.

6. Het is al bijna zes uur.

It's ten o'clock.	Het is tien uur.
it's almost eleven o'clock.	Het is bijna elf uur.
It's twelve o'clock already.	Het is al twaalf uur.
It's almost one o'clock already.	Het is al bijna een uur.
Is -it two o'clock already?	Is het al twee uur?
Is it almost three o'clock already?	Is het al bijna drie uur?
Isn't it four o'clock yet?	Is het nog geen vier uur?

7. Waarom lees je hem niet eerst?

Read the letter first.	Lees de brief eerst.
Why don't you read the paper?	Waarom lees je de krant niet?
Why don't you (p.) read the letter first?	Waarom leest u de brief niet eerst?
Who is reading the letter from America?	Wie leest de brief uit Amerika?
I am reading a letter from my cousin John.	Ik lees een brief van m'n neef Jan.
Doesn't he read the paper?	Leest hij de krant niet?
No, he doesn't read the paper.	Nee, hij leest de krant niet.
Read the letter slowly.	Lees de brief langzaam.
Why don't you read the letter out loud?	Waarom lees je de brief niet hardop?

8. Hij komt vanavond laat naar huis.

Who is coming home late tonight?	Wie komt er vanavond laat naar huis?
Father is coming home late.	Vader komt laat naar huis.
Is mother coming home late too?	Komt moeder ook laat naar huis?
Why is she coming home so late?	Waarom komt ze zo laat naar huis?
I am coming home early tonight.	Ik kom vanavond vroeg naar huis.
Are you coming home late tonight too?	Kom je vanavond ook laat naar huis?

9. Jan leert Nederlands op school.

Are you learning Dutch?	Leer je Nederlands?
I am learning Dutch too.	Ik leer ook Nederlands.
She is learning Dutch at school.	Ze leert op school Nederlands.
Why are you learning Dutch?	Waarom leer je Nederlands?
Is John learning Dutch at school?	Leert Jan op school Nederlands?

10. Waar leert Jan Nederlands?

He's learning Dutch at school.	Hij leert Nederlands op school.
Where are you learning Dutch?	Waar leer je Nederlands?
I'm learning it at school.	Ik leer het op school.

11. Waarom doet hij dat?

Why are you doing that?	Waarom doe je dat?
What is he doing?	Wat doet hij?
What does he do?	Wat doet hij?
How do you do that?	Hoe doe je dat?
Why don't you do it?	Waarom doe jij het niet?
Am I doing it right?	Doe ik het goed?
What is John doing?	Wat doet Jan?

12. En van wie is de brief?

The letter is from Jan.	De brief is van Jan.
Is the letter from Ria?	Is de brief van Ria?
Who is the postcard from?	Van wie is de briefkaart?
Where is the package from?	Waar komt 't pakje vandaan?
Who is the package from?	Van wie is het pakje?
It's from my cousin.	Het is van mijn neef.

13. Hij schrijft in 't Nederlands.

Who writes in Dutch?	Wie schrijft er in 't Nederlands?
My brother is writing a letter in Dutch.	Mijn broer schrijft een brief in 't Nederlands.

Write the letter in Dutch!	Schrijf de brief in 't Nederlands!
Are you writing the letter in Dutch?	Schrijf je de brief in 't Nederlands?
I am writing the letter in Dutch.	Ik schrijf de brief in 't Nederlands.

14. Praat langzaam!

Who talks slowly?	Wie praat er langzaam?
Do I talk slowly?	Praat ik langzaam?
No, you don't talk slowly.	Nee, je praat niet langzaam.
Please talk slowly.	Praat alsjeblieft langzaam.
Talk out loud.	Praat hardop.
Will you please talk slowly?	Wil je alsjeblieft langzaam praten?

15. Luister goed.

Is John listening?	Luistert Jan?
He isn't listening.	Hij luistert niet.
Isn't he listening?	Luistert hij niet?
Why isn't he listening?	Waarom luistert hij niet?
Are you listening?	Luister je?
I am listening.	Ik luister.

6.7 RESPONSE DRILL

1. Answer the questions in Dutch.

Is vader thuis?
Waar is moeder?
Is Marie op school?
Is Piet op kantoor?
Komt vader vroeg naar huis?
Is het eten al klaar?
Wat is er over een half uur klaar?
Wat doet Piet eerst?
Van wie is de brief?
Waar komt de brief vandaan?
Staat er iets nieuws in de brief?
Wat leert Jan op school?
Waarom leert hij Nederlands?
Wanneer komt Jan naar Nederland?
Met wie praat Piet?
Praat je Nederlands?
Hoe is dat mogelijk?
Ben je student of leerling?
Praat je op school Nederlands?
Wat leer je uit je hoofd?

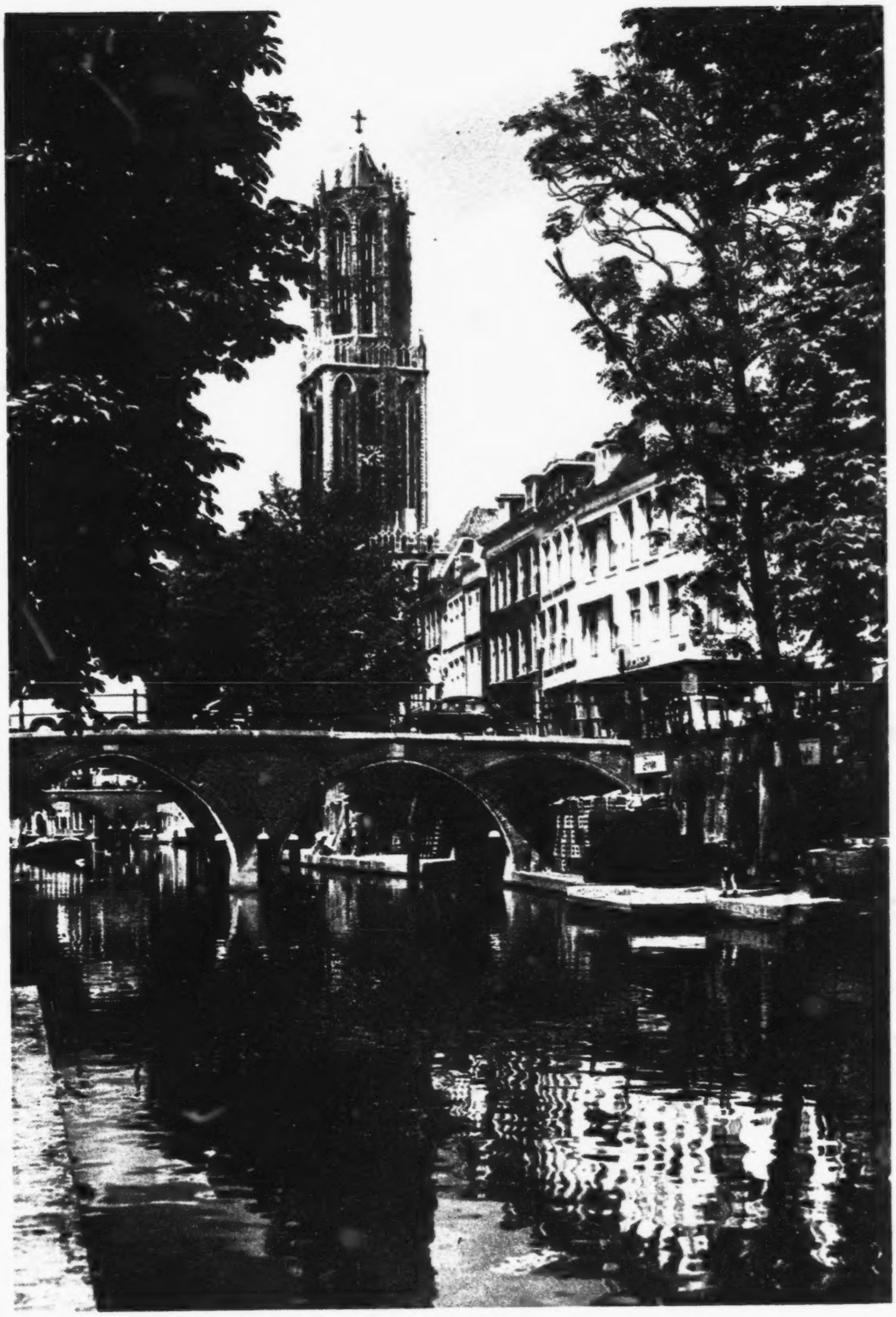

ən aam̃eerieḱaan leert ńeedərl̀ants

jə bent weer l̂aat‿tuis ↓
jaa → wə hebə^n ət érgh‿d̂ruk op kant̂oor ↓
jə zult wèl ḿoe zein ǹaa zoon ˋlangə drukə ˊdach ↓
nee → ˋtochniet → maar ik hep ˊwel hongər ↓
ət ˊeetə^n is ˋbeinaa k̀laar → ǵhaa maar éevə zitə^n ↓
wə ghaan oovər ˋtien mińuutə^n eetə^n ↓
wiljə misćhien eerst ən ḱopjə ḱofie ↑
ǵhraach ↓
f́ieaa → dek ĵei də t̂aafəl əs ↓
ṕiet → zet ĵei də śtoelə^n əs om də t̂afəl ↓
śoo ḿoeder → sə śtaan al op hun ṕlaats ↓
geef‿ˊfaadər dan də ˋbrief‿fan neef ˊjan ↓
ẃaar is‿tə ˋbrief ↑
die ˋlicht toch obdə ˊschoorŝteen ↑
ikkan əm niet‿ˊfində ↓
ˊjei kunt ook ˊnooit iets‿ˊfində^n ↓
ˋhier → ˊgheef də b́rief əs aan jə faadər ↓
ˋkeiktuu əs‿ˊfaadər → də ˋbrief is in ət ńeedərl̀ants ghəsreevə ↓

datis ˋhaastǹiet tə ghəl̂oovə ↓ leert jan ńeeuərl̀ants ↑
jaa → hei komt in seṕtembər naar ńeedərlànt ↓
en ẃat wil hei hier d̂oen ↑
hei ghaat hier aan də ùunieverziéteit ghəśchiedənis stuudeerə ↑
ˋhier in úutrecht ↑
ˊjaa → en hei zou ˊghraach ən paar weekə bei óns loozĵeerə ↓
ˊdat kan makələk ↓
ˊjan kreicht ṕietsə ślaapkaamər ↓
ˊpiet slaapt op‿ˊsoldər → op ət‿śoldərkaamərtjə ↓
ˊdat staat ˋtoch ˋleech ↓
ˊpiet schreif ˊjei jan əs in ət ˊengels → jə ˋbent ˊwelkom ↓

4.1 BASIC SENTENCES

EEN AMERIKAAN LEERT NEDERLANDS

1.1 GESPREK (tussen vader en moeder Van Dam en hun kinderen Piet en Ria)

1. Moeder: Je bent weer laat thuis.
2. Vader : Ja, we hebben 't erg druk op kantoor.
3. Moeder: Je zult wel moe zijn na zo'n lange, drukke dag.
4. Vader : Nee, toch niet. Maar ik heb wel honger.
5. Moeder: 't Eten is bijna klaar. Ga maar even zitten.
6. Moeder: We gaan over tien minuten eten.
7. Moeder: Wil je misschien eerst een kopje koffie?
8. Vader : Graag.
9. Moeder: Ria, dek jij de tafel 's!
10. Moeder: Piet, zet jij de stoelen 's om de tafel!
11. Piet : Zo moeder, ze staan al op hun plaats.
12. Moeder: Geef vader dan de brief van neef Jan.
13. Piet : Waar is de brief?
14. Moeder: Die ligt toch op de schoorsteen?
15. Piet : Ik kan 'm niet vinden.
16. Moeder: Jij kunt ook nooit iets vinden.
17. Moeder: Hier, geef de brief 's aan je vader.
18. Piet : Kijkt u eens, vader, de brief is in 't Nederlands geschreven.
19. Vader : Dat is haast niet te geloven! Leert Jan Nederlands?
20. Piet : Ja, hij komt in september naar Nederland.
21. Vader : En wat wil hij hier doen?
22. Piet : Hij gaat hier aan de universtiteit geschiedenis studeren.
23. Vader : Hier in Utrecht?
24. Piet : Ja, en hij zou graag een paar weken bij ons logeren.
25. Moeder: Dat kan makkelijk.
26. Moeder: Jan krijgt Piet z'n slaapkamer.
27. Moeder: Piet slaapt op zolder, op 't zolderkamertje.
28. Moeder: Dat staat toch leeg.
29. Vader : Piet, schrijf jij Jan 's in 't Engels: "Je bent welkom!"

4.1 BASIC SENTENCES

AN AMERICAN LEARNS DUTCH

1.1 CONVERSATION (between father and mother Van Dam and their children Pete and Ria)

1.	Mother :	You're home late again.
2.	Father :	Yes, we're very busy at the office.
3.	Mother :	You must be tired after such a long, busy day.
4.	Father :	No, not really. But I am hungry.
5.	Mother :	Dinner is nearly ready. Why don't you sit down for a bit.
6.	Mother :	We're going to eat in ten minutes.
7.	Mother :	Maybe you would like a cup of coffee first?
8.	Father :	Please.
9.	Mother :	Ria, you set the table, will you?
10.	Mother :	Pete, you just set the chairs around the table!
11.	Pete :	There, mother, they're (all) in place already.
12.	Mother :	Then give father the letter from cousin John.
13.	Pete :	Where is the letter?
14.	Mother :	It's lying on the fireplace, isn't it?
15.	Pete :	I can't find it.
16.	Mother :	You can't ever find anything!
17.	Mother :	Here, give the letter to your father.
18.	Pete :	Look, father, the letter is written in Dutch.
19.	Father :	I can hardly believe it! Is John studying Dutch?
20.	Pete :	Yes, he's coming to the Netherlands in September.
21.	Father :	And what does he want to do here?
22.	Pete :	He's going to study history at the university.
23.	Father :	Here in Utrecht?
24.	Pete :	Yes, and he would like to stay with us a few weeks.
25.	Mother :	That's easy to arrange.
26.	Mother :	John gets Pete's bedroom.
27.	Mother :	Pete sleeps in the little room up in the attic.
28.	Mother :	That's not being used anyway.
29.	Father :	Pete, you write John in English: "You're welcome!"

1.2 ALLERLEI UITDRUKKINGEN	MISCELLANEOUS EXPRESSIONS
1. Hoe maakt u het?	How are you?
2. Goed, dank u, en u?	Fine thanks, and you?
3. Heel goed.	Very well.
4. Hoe gaat het met uw vrouw en kinderen?	How are your wife and children?
5. Ook heel goed.	Very well, also.
6. Hoe heet je?	What's your name?
7. Ik heet Timmer. Jan Timmer.	My name's Timmer, John Timmer.
8. Hoe heet die jongen?	What's that boy's name?
9. Die heet Kees.	His name is Casey.
10. Hoe heet dat meisje?	What's that girl's name?
11. Ze heet Anneke.	Her name is Annie.
12. Hoe heet jullie leraar Nederlands?	What's your Dutch teacher's name?
13. Die heet Van der Molen.	His name is VanderMolen.
14. Mag ik me voorstellen, de Leeuw.	May I introduce myself, De Leeuw.
15. Dit is m'n vrouw.	This is my wife.
16. Dit is m'n oom.	This is my uncle.
17. Dit is m'n tante.	This is my aunt.
18. Dit is m'n vriend Johan.	This is my friend, John.
19. Dit is m'n vriendin Lies.	This is my girlfriend, Lisa.
20. Dit is m'n neef Mark.	This is my cousin, Mark.
21. Dit is m'n nicht Marian.	This is my cousin, Mary Ann.
22. Mag ik me voorstellen, Mevrouw Kuiper.	May I introduce myself, Mrs. Kuiper.
23. Dit is onze zoon, Arie.	This is our son, Arie.
24. Dit is onze dochter, Emmeke.	This is our daughter, Emma.
25. Dit is onze nicht Willy.	This is our niece, Wilma.
26. Dit is onze neef Wim.	This is our nephew, Bill.

<u>In de klas</u>

27. Jan, ga 's naar 't bord!	John, go to the blackboard!
28. Piet, schrijf de zin 's op 't bord!	Pete, write the sentence on the blackboard!
29. Lies, schrijf 't woord 'Nederland' op 't bord!	Write the word 'Nederland' on the blackboard, Lisa!
30. Ga maar zitten, Piet!	Just sit down, Pete!
31. Ga in je bank zitten, Jan!	Go sit at your desk, John!
32. Jan, ga voor Ria zitten!	John, sit in front of Ria!
33. Ria, ga achter Jan zitten!	Ria, sit behind John!

34. Kees, ga naast Piet zitten!	Casey, sit next to Pete!
35. Jan, ga bij 't raam zitten!	John, sit down by the window!
36. Ria, geef 't boek aan Jan!	Ria, give the book to John.
37. Emmeke, geef Jan z'n boek!	Emma, give John his book!
38. Emmeke, geef Ria d'r boek!	Emma, give Ria her book!
39. Hoe laat is 't?	What time is it?
40. Het is bijna acht uur.	It's almost eight o'clock.
41. Hoe laat begint de les?	What time does the class start?
42. Om negen uur.	At nine o'clock.
43. Hebben jullie 't druk?	Are you busy?
44. We hebben 't erg druk.	We are very busy.

1.3 VRAGEN OVER HET GESPREK — QUESTIONS ON THE DIALOGUE

Vraag	Antwoord
1. Waarom is vader laat thuis?	Hij heeft het erg druk op kantoor.
2. Is hij moe na zo'n lange, drukke dag?	Nee, hij is niet moe.
3. Heeft hij honger?	Ja, hij heeft wel honger.
4. Waarom gaat vader even zitten?	Het eten is nog niet klaar.
5. Wil hij eerst een kopje koffie?	Ja, hij wil graag een kopje koffie.
6. Wanneer gaat de familie Van Dam eten?	De familie Van Dam gaat over tien minuten eten.
7. Wie dekt de tafel?	Ria dekt de tafel.
8. Wat doet Piet?	Hij zet de stoelen om de tafel.
9. Waar staan de stoelen?	Ze staan op hun plaats.
10. Waar is de brief van neef Jan.	Hij ligt op de schoorsteen.
11. Kan Piet de brief vinden?	Hij kan de brief niet vinden.
12. Wie geeft vader de brief?	Piet geeft de vader de brief.
13. Wat geeft Piet aan zijn vader?	Piet geeft de brief aan zijn vader.
14. Is de brief in 't Engels geschreven.	Nee, hij is in 't Nederlands geschreven.
15. Een Amerikaan leert Nederlands. Is dat wel te geloven?	Dat is haast niet te geloven.
16. Wanneer komt Jan naar Nederland?	Hij komt in september naar Nederland.

17. Wat wil Jan in Nederland doen?	Hij wil aan de universiteit studeren.
18. Wat gaat Jan aan de universiteit studeren?	Hij gaat geschiedenis studeren.
19. Waar zou Jan graag een paar weken logeren?	Hij zou graag een paar weken bij z'n oom en tante logeren.
20. Kan dat?	Dat kan makkelijk.
21. Krijgt Jan de slaapkamer van Ria?	Nee, hij krijgt Piet z'n slaapkamer.
22. Waar slaapt Piet dan?	Die slaapt op zolder, op 't zolderkamertje.
23. Staat het zolderkamertje leeg?	Ja, het staat leeg.
24. Aan wie schrijft Piet een brief?	Aan z'n neef Jan.
25. Schrijft Piet in 't Nederlands?	Nee, hij schrijft in 't Engels.
26. Wat schrijft Piet aan z'n neef?	Hij schrijft: "Je bent welkom!"

4.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 SHORT VOWELS IN CLOSED SYLLABLES

Compare sound and spelling of the following words :

klas	/klas/	klassen	/klasə^n/	(noun)
dek	/dek/	dekken	/dekə^n/	(verb)
zit	/zit/	zitten	/zitə^n/	(verb)
kop	/kop/	koppen	/kopə^n/	(noun)
druk	/druk/	drukke	/drukə/	(adjective)

The short stressed vowel sounds /a e i o u/ are written with a single letter in closed syllables: klas, dek, zit, kop, druk. If we add an inflectional ending beginning with a vowel to such a word which ends on a single consonant, that final consonant then becomes medial, and we get a two syllable word. In order to indicate that the vowel preceding a single medial consonant is short, that consonant is always doubled in conventional orthography, though it is pronounced as a single consonant.

klas-klassen
dek-dekken
zit-zitten
druk-drukke

Thus the spelling of the short vowel in a closed syllable is distinguished from that of the long vowel in an open syllable. Compare:

mannen	'men'	/manə^n/	manen	'moons'	/maanə^n/
zonnen	'suns'	/zonə^n/	zonen	'sons'	/zoonə^n/
dekken	'to set'	/dekə^n/	deken	'blanket'	/deekə^n/

2.2 FINAL d /t/ AND b /p/ IN MEDIAL POSITION

heb	/hep/	hebben	/hebə^n/
goed	/ghoet/	goede	/ghoedə/

The final voiceless stops b /p/ and d /t/ become voiced /b/ and /d/ when a syllable is added.

2.3 WORDS ENDING ON TWO OR MORE CONSONANTS

bord	/bort/	borden	/bordə^n/
vind	/vint/	vinden	/vində^n/
lang	/lang/	lange	/langə/

When a syllable is added to a word ending on two or more consonants, there are no spelling changes.

2.4 /v/ BECOMES /f/; /z/ BECOMES /s/

schrijven	/schreivə^n/	schrijf	/schreif/
geven	/gheevə^n/	geef	/gheef/
lezen	/leezə^n/	lees	/lees/

The voiced spirants /v/ and /z/ occur medially only after the vowels /aa, ee, oo, uu, ie, oe/ or a diphthong. In final position (when a syllable or inflection is dropped) /v/ becomes /f/ and /z/ becomes /s/.

neef	/neef/	neven	/neevə^n/
lees	/lees/	lezen	/leezə^n/

After the vowels /aa, ee, oo, uu, ie, oe/ and the diphthongs /ei, ui, ou/, final /f/ generally becomes /v/ and final /s/ generally becomes /z/, when an inflectional ending beginning with a vowel is added.

2.5 /ng/; zo'n /zoon/

Je zult wel honger hebben na zo'n lange, drukke dag. 4.1.3

Observe that the /ng/ in honger and lange is a simple nasal as in English singer, not a sequence of nasal and stop as in English hunger, longer.

2.6 CONTRACTIONS

			Contraction
het	/het/	/ət/	't
een	/een/	/ən/	'n
eens	/eens/	/əs/	's
hem	/hem/	/əm/	'm
zijn	/zein/	/zən/	z'n
mijn	/mein/	/mən/	m'n
haar	/haar/	/d'r/	d'r

You will observe that there are two pronunciations for each word in the left column. Generally speaking, the first pronunciation is more emphatic and formal, the second unemphatic and informal. The contracted forms are not commonly used in print, but we do make use of them here to aid you in distinguishing the pronunciation of emphatic and unemphatic forms.

2.7 CAPITALS

't Eten is bijna klaar. 4.1.5
Hij komt in september naar Nederland. 4.1.20

When the contraction 't is used in initial sentence position, it is generally written with a small letter, and the first letter of the following word is capitalized.

Names of the months are not capitalized in Dutch.

2.8 LOGEREN /loozjeerə^{n}/

In this French loan word stress is on the second syllable and the letter g represents the /zj/ sound.

2.9 HIJ /ie/

Waarom doet hij dat? 3.1.26 /waarom doetie dat/

When hij follows the verb it is pronounced /ie/ in everyday speech, except when the pronoun receives special emphasis.

2.10 DIMINUTIVE SUFFIXES /jə/ /sjə/ /tjə/

pakje	/ˈpakjə/	meisje	/ˈmeisjə/
kopje	/ˈkopjə/	kamertje	/ˈkaamərtjə/

The simplest form of the diminutive suffix is /jə/.
Other forms are: /sjə/ and /tjə/. Learn each diminutive form as you encounter it. Rules for formation of diminutive suffixes will be given later.

2.11 FEMININE SUFFIX /in/

Dit is m'n vriend. /vrient/ 4.1.2.18
Dit is m'n vriendin. /vriendin/ 4.1.2.19

The syllable in which the feminine suffix /in/ appears receives primary stress.

4.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 NOUN PLURAL: en /$ə^n$/

Piet, zet jij de stoelen 's om de tafel. 4.1.10
U hebt post uit veel landen. 2.1.10
Hoeveel leerlingen zitten er in deze klas? 3.1.2.21

The plural of most nouns is formed by adding -en /$ə^n$/ to the singular form:

de stoel	de stoelen
de leerling	de leerlingen
't land	de landen

1.1 Spelling Changes After Long Vowels /aa, oo, uu, ee/

Dat is een stad in de staat Michigan. 2.1.25
Hij woont in de Verenigde Staten. 2.1.22
We gaan over tien minuten eten. 4.1.6
Hij zou graag een paar weken bij ons logeren. 4.1.24
De nieuwe scholen zijn mooi.

Compare the singular and plural forms of the nouns:

de staat	de staten
de minuut	de minuten
de week	de weken
de school	de scholen

The long vowels aa, uu, ee, oo stand in an open syllable when the plural inflection en is added to the noun. In open syllables long vowels are spelled with a single letter. (cf. Sound and Spelling 3.2.2)

1.2 Spelling Changes After the Short Vowels /a e i o u/

De leerling leert de les.
De leerlingen leren de lessen.

It is a rule of spelling that a final consonant is doubled after any one of the stressed short vowels /a, e, i, o, u/ when a syllable is added (cf. Sound and Spelling, 4.2.1).

1.3 Plural Ending After Final s and f

het huis - de huizen de brief - de brieven de neef - de neven

Generally, after /aa, ee, oo, uu, ie, oe/ or a diphthong, final s becomes medial v when the plural inflection en is added (cf. Sound and Spelling 4.2.4).

1.4 Plural Ending After Double Stem Consonants.

krant	plaats	woord	bord
kran-ten	plaat-sen	woor-den	bor-den

Take note that these nouns end on two consonants. When en is added to the singular form of such nouns, the final stem consonant becomes the first letter of the following syllable. Since the stem vowel remains in a closed syllable, no spelling changes are required.

1.5 Stem With ie, oe or diphthong

vier	boek	fout	vrouw /vrou/
vie-ren	boe-ken	fou-ten	vrou-wen /vrouwən/

Since the vowels ie, oe and the diphthongs may appear in open syllables, no spelling changes are necessary when en is added to a noun with one of these stem vowels or diphthongs.

3.2 VERB CONJUGATION: PRESENT TENSE

praten, zitten; doen				
ik	praat	zit	doe	stem form
u, je, hij, ze, het	praat	zit	doet	stem + (t)
we, jullie, ze	praten	zitten	doen	stem + en, n

Observe that when the verb stem ends on t, there are only two forms, the stem and stem + en. No t is added in the second and third persons singular; this is in accordance with the spelling rule that there are never two identical consonants in final position.

Observe that the t is doubled in zitten. (cf. Sound and Spelling 4.2.1). Also note that an a is dropped in praten. (cf. Sounds and Spelling 3.2.2)

Doen, which has an oe stem vowel, ends on n, not en.
Thus the stem, to which the inflections are added, is doe.

lezen, geven, schrijven				
ik	lees	geef	schrijf	stem form
u, je, hij, ze, het	leest	geeft	schrijft	stem + t
we, jullie, ze	lezen	geven	schrijven	stem + en

Take note of the spelling changes: lees-lezen, geef-geven, schrijf-schrijven. (cf. Sound and Spelling 3.2.2 and 4.2.1.)

3.3 PRONOUNS

3.1 Pronouns : Emphatic and Unemphatic forms

Schrijf jij Jan 's. 4.1.29	Je bent welkom. 4.1.29
Hij zou graag bij ons logeren. 4.1.24	Waarom doet ie dat? 3.1.26
Hij komt niet, zij wel.	Ze is naar de kruidenier. 3.1.7
Gaan jullie wel?	We gaan over tien minuten.
Wij gaan niet.	4.1.6

In the spoken language we can distinguish between more or less emphatic and unemphatic forms of several pronouns.

Emphatic		Unemphatic	
mij	/mei/	me	/mə/
jij	/jei/	je	/jə/
wij	/wei/	we	/wə/
zij	/zei/	ze	/zə/
hij	/hei/	hij(ie)	/ie/

Take special note of hij. When hij follows the verb, and is not stressed, it is generally pronounced /ie/ in spoken Dutch. The spelling ie is quite uncommon, however.

3.2 Pronouns : Persons

Is moeder niet thuis?	3.1.6
Nee, ze is naar de kruidenier.	3.1.7
Hoe heet dat meisje?	4.1.2.10
Ze heet Anneke.	4.1.2.11
En is vader ook niet thuis?	3.1.8
Nee, hij is nog op kantoor.	3.1.9
Hoe heet jullie leraar Nederlands?	4.1.2.12
Die heet v.d. Molen.	4.1.2.13

The pronouns hij, zij, ze (singular) agree with the sex of the person referred to. Even if the noun should have neuter grammatical gender because of a diminutive suffix (cf. meisje), the pronouns hij and zij (ze) are still used to indicate sex when referring to persons. The pointing pronoun die is very commonly used in initial sentence position (instead of hij, zij, ze, hen).

3.3 Pronouns : Objects and Things (singular)

Is 't eten nog niet klaar?	3.1.11
Nee, 't is nog niet klaar.	3.1.12
Waar komt de brief vandaan?	2.1.15
Hij komt uit Amerika.	2.1.16
Wat is dat? Een pakje?	2.1.13
Ja, 't komt uit Engeland.	2.1.14
Waar is de brief?	4.1.13
Die ligt toch op de schoorsteen?	4.1.14

In the past Dutch nouns were distinguished according to masculine, feminine, and neuter grammatical gender. This classification was also reflected in the inflectional endings of noun modifiers (adjectives, articles, etc.), so that these gender distinctions were recognizable. This is hardly the case in modern Dutch, for inflectional endings are now very limited. Moreover, noun classification is now reduced to two: de and het words, though the official spelling list still classifies words according to masculine, feminine, and neuter gender. Some words are even listed with two grammatical genders. Consequently, it is very difficult to formulate rules for correct pronominal usage. Any statement about pronoun usage at this point must be provisional and incomplete.

When reference is made to het words, the pronoun for the singular is het (except diminutives referring to persons). For words of common gender, the de words, the principal personal pronoun used in the spoken language is hij. The singular "feminine" pronoun zij (ze) is now used primarily in written forms of the language. Die is also used very often in initial sentence position to refer to de words which are the names of objects and things.

3.4 Pronouns : Plural Forms

Piet, zet jij de stoelen 's om de tafel.	4.1.10
Zo moeder, ze staan al op hun plaats.	4.1.11

Waar zitten de leerlingen?
Ze (zij) zitten in de banken.

The plural referring pronoun for all nouns, regardless of grammatical gender, is ze or zij.

4.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 IMPERATIVE SENTENCE

Ga in je bank zitten!	4.1.2.31
Jan, ga voor Ria zitten!	4.1.2.32
Kees, ga naast Piet zitten!	4.1.2.34

Observe carefully the verbal group; gaan zitten = to sit down. In the imperative construction the auxiliary verb gaan occupies first position, the infinitive zitten final position in the sentence.

Ria, dek jij de tafel! 4.1.9	Ria, you set the table!
Piet, zet jij de stoelen 's om de tafel. 4.1.10	Pete, you put the chairs around the table.

Contrast the Dutch and English imperative construction with the pronoun of address you/jij. The Dutch pronoun jij follows the verb, the English pronoun you precedes it. The emphatic pronoun jij (not je which is unstressed, non-emphatic) must be used in this emphatic imperative construction).

The tone of the imperative sentence may be softened by the inclusion of adverbs like eens, even, maar, maar even after the verb. Inclusion of the pronouns jij or u generally make the imperative a friendly request, though the tone could also be one of anger, contempt, disgust.

4.5 WORD STUDY

5.1 WORD FORMATION

1.1 Diminutive Suffix

En wat is dat? Een pakje? 2.1.13
Wil je misschien eerst een kopje koffie? 4.1.7
Pietje slaapt op 't zolderkamertje. 4.1.27

The basic form of the diminutive suffix is je /jə/.
Variant forms (to be discussed later) are tje, pje, and etje.

The diminutive is very common in the Dutch language. By means of the diminutive we can distinguish large things from small things: de kamer versus 't kamertje. The diminutive may also connote endearment or conversely contempt; in a good many instances the suffix je has become part of the word without any diminutive connotation, except perhaps by way of contrast. Such words include: kopje, pakje.

It is important to observe that words with the je suffix have neuter grammatical gender and take the article het. Thus even the word meisje (girl) is a het word because of the je suffix.

1.2 Feminine Suffixes: -in, -ster

Gesprek tussen mevrouw Van Dam en haar werkster Annie. 2.1
Dit is m'n vriendin, Lies. 4.1.2.19

Dutch has several feminine suffixes; two of the most common are: -in, -ster. The suffix -in is always stressed.

1.3 Negators

3.1 niets, nooit

Staat er iets nieuws in? 3.1.19
Dat is toch niets nieuws. 3.1.21

Spreek je ooit Nederlands?
Jij kunt ook nooit iets vinden. 4.1.16

Take note of the antonyms:

iets	something	ooit	ever
niets	nothing	nooit	never

3.2 haast niet, nog niet, ook niet

Dat is haast niet te geloven. 4.1.19 — I can hardly believe that. (That is hard to believe.)

Is het eten nog niet klaar? 3.1.11

Is vader ook niet thuis? 3.1.8

The combination haast niet, meaning hardly, scarcely, parallels that of nog niet and ook niet.

5.2 WORD MEANING

2.1 staan; liggen; zitten: to be

De stoelen staan al op hun plaats. 4.1.11	The chairs are in their places already.
Waar is de brief? 4.1.3	Where is that letter?
Die ligt toch op de schoorsteen? 4.1.14	It's on the fireplace, isn't it?
Hoeveel leerlingen zitten er in deze klas? 3.1.2.21	How many students are there in this class?

Observe that in the Dutch sentences the verbs staan (to stand), liggen (to lie), and zitten (to sit) are used where English has to be. Generally speaking, the indefinite verb zijn is not used in designating place or location. Instead the more specific verbs like staan, liggen, zitten are used.

2.2 staan: Idiomatic Use

2.1 Staat er iets nieuws in de brief? 3.1.19	Is there anything new in the letter?
Het woord 'Nederland' staat op het bord.	The word 'Netherlands' is (written) on the blackboard.
Dat staat niet in mijn boek.	That's not in my book.

The verb staan means is, is written; when reference is made to the written or printed word.

2.2 Dat (kamertje) staat toch leeg. 4.1.28	That (room) is not being used anyway.
De kamer is leeg.	The room is empty.

Leeg zijn means to be empty, to have no contents. De kamer is leeg means that there is nothing in the room. Leeg staan is an idiom which means to be vacated, unoccupied, hence empty.

5.3 IDIOMS

3.1 Ik heb wel honger. 4.1.4	I am hungry.
We -hebben 't erg druk op kantoor. 4.1.2	We are very busy at the office.

Note the idiomatic verb phrase:
to be hungry - honger hebben
to be busy - het druk hebben

These and other verbs phrases take the verb hebben in Dutch
to be in English.

3.2 Expressions of Time

Over een half uur. 3.1.14	In a half hour.
We gaan over tien minuten eten. 4.1.6	We're going to eat in ten minutes.
Hoe laat begint de les? 4.1.2.41	What time does the lesson begin?
Om negen uur. 4.1.2.42	At nine o'clock.

Take note that uur means both hour and o'clock:
Time expressions up to twelve are as follows:

om een uur	om zeven uur
om twee uur	om acht uur
om drie uur	om negen uur
om vier uur	om tien uur
om vijf uur	om elf uur
om zes uur	om twaalf uur

3.3 in 't Nederlands

Hij schrijft in 't Nederlands. 3.1.23	He writes in Dutch.
De brief is in 't Nederlands geschreven. 4.1.18	The letter is written in Dutch.
Schrijf jij Jan 's in 't Engels. 4.1.29	You write John in English.

As the phrases in 't Nederlands, in 't Engels indicate, the names of languages are het words.

3.4 heten: to be named

Hoe heet die jongen? 4.1.2.8	What's that boy's name.
Die heet Piet. 4.1.2.9	His name is Pete.
Hoe heet je? 4.1.2.6	What is your name?
Ik heet Tikmer. 4.1.2.7	My name is Timmer.

The verb heten means to be named. This is the most commonly used verbal construction to inquire about a person's name. Note how different it is from the English.

3.5 Het spijt me. I am sorry. I am sorry

Het spijt me.	I am sorry.	Het spijt ons.	We are sorry.
Het spijt hem.	He is sorry.	Spijt het je?	Are you sorry?
Het spijt haar.	She is sorry.	Spijt het jullie?	Are you sorry?

Observe that the idiom begins with het and takes an object, usually a pronoun.

4.6 PATTERN DRILLS

6.1 SUBSTITUTION DRILLS

1. Adverb Substitution

We gaan over tien minuten eten.	
een uur	We gaan over een uur eten.
een half uur	We gaan over een half uur eten.
een paar minuten	We gaan over een paar minuten eten.
tien minuten	We gaan over tien minuten eten.

2. Subject Substitution

Ik heb honger	
Annie	Annie heeft honger.
Jan	Jan heeft honger.
Jan en Annie	Jan en Annie hebben honger.
Wij	Wij hebben honger.
Ik	Ik heb honger.

3. Subject Substitution

Wanneer gaan we eten?	
je	Wanneer ga je eten?
u	Wanneer gaat u eten?
jullie	Wanneer gaan jullie eten?
hij	Wanneer gaat hij eten?
we	Wanneer gaan we eten?

4. Subject Substitution

Hoe heet je?	
hij	Hoe heet hij?
ze	Hoe heet ze?
jullie?	Hoe heten jullie?
je broer	Hoe heet je broer?
u	Hoe heet u?
uw zoon	Hoe heet uw zoon?
de leerlingen	Hoe heten de leerlingen?
je	Hoe heet je?

5. Subject Substitution

Jan leert Nederlands.	
Hij	Hij leert Nederlands.
De leerlingen	De leerlingen leren Nederlands.
Ze	Z e leren Nederlands.
Annie	Annie leert Nederlands.
Ze	Ze leert Nederlands.
Ik	Ik leer Nederlands.
Jan	Jan leert Nederlands.

6. Subject Substituion

Heb je 't druk?	
jullie	Hebben jullie 't druk?
u	Hebt u 't druk?
jij	Heb jij 't druk?
hij	Heeft hij 't druk?
je	Heb je 't druk?

7. Pronoun Substitution

Het meisje schrijft op 't bord.	Ze schrijft op 't bord.
De jongen schrijft op 't bord.	Hij schrijft op 't bord.
De leerliingen schrijven op 't bord.	Ze schrijven op 't bord.
Het meisje schrijft op 't bord.	Ze schrijft op 't bord.

8. Subject Substitution

Annie leest in d'r boek.	
Piet	Piet leest in z'n boek.
Het meisje	Het meisje leest in d'r boek.
De jongen	De jongen leest in z'n boek.
Annie en Piet	Annie en Piet lezen in hun boek.
De leerlingen	De leerlingen lezen in hun boek.
Ik	Ik lees in m'n boek.
Annie	Annie leest in d'r boek.

9. Object Substitution

Leer dit uit je hoofd.	
het gesprek	Leer het gesprek uit je hoofd.
de zinnen	Leer de zinnen uit je hoof.
de les	Leer de les uit je hoofd.
de oefening	Leer de oefening uit je hoofd.
dit	Leer dit uit je hoofd.

10. Infinitive Substitution

Dat is haast niet te geloven.	
doen	Dat is haast niet te doen.
lezen	Dat is haast niet te lezen.
eten	Dat is haast niet te eten.
krijgen	Dat is haast niet te krijgen.
geloven	Dat is haast niet te geloven.

11. Progressive Substitution

Jan krijgt Piet z'n kamer.	
Piet z'n boek.	Jan krijgt Piet z'n boek.
Annie	Annie krijgt Piet z'n boek.
Ria d'r boek	Annie krijgt Ria d'r boek.
Ria d'r kamer	Annie krijgt Ria d'r kamer.
Jan	Jan krijgt Ria d'r kamer.
Piet z'n kamer	Jan krijgt Piet z'n kamer.

6.2 EXPANSION DRILLS

1. Ga zitten!	
maar	Ga maar zitten!
even	Ga maar even zitten!
u	Gaat u maar even zitten!
2. Dek de tafel!	
eens	Dek de tafel eens!
jij	Dek jij de tafel eens!
even	Dek jij de tafel eens even!
3. Zet die stoelen om de tafel.	
jij	Zet jij de stoelen om de tafel!
eens	Zet jij de stoelen eens om de tafel.
even	Zet jij de stoelen eens even om de tafel!
4. Kijk!	
eens	Kijk eens!
u	Kijkt u eens!
5. Schrijf de zin op 't bord!	
even	Schrijf de zin even op 't bord!
eens	Schrijf de zin eens even op 't bord!
jij	Schrijf jij de zin eens even op 't bord!

6.3 SUBSTITUTION DRILLS

1. Plural Substitution: Change the subject to a plural form.

Waar staat de stoel?	Waar staan de stoelen?
Waar staat de bank?	Waar staan de banken?
Waar staat 't bord?	Waar staan de borden?
Waar staat de school?	Waar staan de scholen?
Waar staat 't boek?	Waar staan de boeken?
Waar staat 't huis?	Waar staan de huizen?
Waar staat de stoel?	Waar staan de stoelen?

2. Plural Substitution: Change the subject to a plural form.

De brief ligt op tafel.	De brieven liggen op tafel.
De krant ligt op tafel.	De kranten liggen op tafel.
Het boek ligt op tafel.	De boeken liggen op tafel.
De briefkaart ligt op tafel.	De briefkaarten liggen op tafel.
De brief ligt op tafel.	De brieven liggen op tafel.

3. Plural Substitution: Change the subject to a plural form.

De leerling schrijft op 't bord.	De leerlingen schrijven op 't bord.
De brief ligt op de schoorsteen.	De brieven liggen op de schoorsteen.
De stoel staat voor de klas.	De stoelen staan voor de klas.
De student heeft 't druk.	De studenten hebben 't druk.
Z'n vriend logeert bij ons.	Z'n vrienden logeren bij ons.
Haar vriendin woont hier naast.	Haar vriendinnen wonen hier naast.
De vrouw leert Nederlands.	De vrouwen leren Nederlands.
De leerling leest hardop.	De leerlingen lezen hardop.
De leerling zit in de bank.	De leerlingen zitten in de bank.

4. Singular Substitution: Change the subject to a singular form.

De stoelen staan op hun plaats.	De stoel staat op z'n plaats.
De leerlingen zitten op hun plaats.	De leerling zit op z'n plaats.
De banken staan op hun plaats.	De bank staat op z'n plaats.
De boeken staan op hun plaats.	Het boek staat op z'n plaats.
De kranten liggen op hun plaats.	De krant ligt op z'n plaats.
De stoelen staan op hun plaats.	De stoel staat op z'n plaats.

6.4 RESPONSE DRILLS

1. Answer the question in the affirmative, and begin response with one of the pronouns: hij, ze, het:

Ligt de brief op tafel?	Ja, hij ligt op tafel.
Staat de zin op 't bord?	Ja, hij staat op 't bord.
Ligt 't pakje in de stoel?	Ja, 't ligt in de stoel.
Leert je vriendin Engels?	Ja, ze leert Engels.
Spreekt je vriend Nederlands?	Ja, hij spreekt Nederlands.
Luisteren de leerlingen goed?	Ja, ze luisteren goed.
Staat 't zolderkamertje leeg?	Ja, 't staat leeg.
Leest de jongen in z'n boek?	Ja, hij leest in z'n boek.
Staan de zinnen op 't bord?	Ja, ze staan op 't bord.
Heeft mevrouw familie in Amerika?	Ja, ze heeft familie in Amerika.
Liggen de brieven op de schoorsteen?	Ja, ze liggen op de schoorsteen.
Ligt de brief op tafel?	Ja, hij ligt op tafel.

2. Answer the questions in the negative; begin each response with one of the pronouns: hij, ze, het.

Leest de jongen niet in z'n boek?	Nee, hij leest niet in z'n boek.
Luisteren de leerlingen niet goed?	Nee, ze luisteren niet goed.
Staat 't zolderkamertje niet leeg?	Nee, 't staat niet leeg.
Staan de zinnen nog niet op 't bord?	Nee, ze staan nog niet op 't bord.
Ligt de krant niet op de schoorsteen?	Nee, hij ligt niet op de schoorsteen.
Verstaat je vriendin geen Nederlands?	Nee, ze verstaat geen Nederlands.
Verstaan je vrienden geen Nederlands?	Nee, ze verstaan geen Nederlands.

3. Cued Response Drill (identification questions)
Begin each response with die.

Waar ligt de brief? (op de schoorsteen)	Die ligt op de schoorsteen.
Waar ligt de krant? (op tafel)	Die ligt op tafel.
Waar woont je neef? (in Amerika)	Die woont in Amerika.
Waar woont z'n oom? (in Engeland)	Die woont in Engeland.
Waar ligt de stad Holland? (in de staat Michigan)	Die ligt in de staat Michigan.
Waar ligt de staat Michigan? (in de Verenigde Staten)	Die ligt in de Verenigde Staten.
Waar is Piet z'n slaapkamer? (op zolder)	Die is op zolder.
Waar ligt de brief? (op de schoorsteen)	Die ligt op de schoorsteen.

4. Response Drill: Answer in the affirmative

Leer je Nederlands?	Ja, ik leer Nederlands.
Leren jullie Nederlands?	Ja, we leren Nederlands.
Leert u ook Nederlands?	Ja, ik leer ook Nederlands.
Leert ze Nederlands?	Ja, ze leert Nederlands.
Leren ze ook Nederlands?	Ja, ze leren ook Nederlands.
Leer je Nederlands?	Ja, ik leer Nederlands.

5. Response Drill: Answer the questions in the negative

Hebben jullie 't druk?	Nee, we hebben 't niet druk.
Hebben ze 't druk?	Nee, ze hebben 't niet druk.
Hebt u 't niet druk?	Nee, ik heb 't niet druk.
Heeft ze 't niet druk?	Nee, ze heeft 't niet druk.
Heb je 't niet druk?	Nee, ik heb 't niet druk.
Heeft hij 't niet druk?	Nee, hij heeft 't niet druk.
Hebben jullie 't niet druk?	Nee, we hebben 't niet druk.

6. Cued Response

Hoe heet je? (Jan)	Ik heet Jan.
Hoe heet ze? (Anneke)	Ze heet Anneke.
Hoe heet hij? (Piet)	Hij heet Piet.
Hoe heet u? (Timmer)	Ik heet Timmer.
Hoe heten ze? (Van Dijk)	Ze heten Van Dijk.
Hoe heet je? (Jan)	Ik heet Jan.

7. Cued Response

Hoe heet je broer? (Kees)	M'n broer heet Kees.
Hoe heet je zus? (Tineke)	M'n zus heet Tineke.
Hoe heet z'n zoon? (Rob)	M'n zoon heet Rob.
Hoe heet hun dochter? (Ans)	Hun dochter heet Ans.
Hoe heet haar broer? (Piet)	Haar broer heet Piet.
Hoe heet jullie leraar Nederlands? (Klein)	Onze leraar Nederlands heet Klein.
Hoe heet uw man? (Arie)	M'n man heet Arie.

8. Response Drill: Answer in the affirmative

Spijt 't je?	Ja, 't spijt me.
Spijt 't hem?	Ja, 't spijt hem.
Spijt 't haar?	Ja, 't spijt haar.
Spijt 't jullie?	Ja, 't spijt ons.
Spijt 't hun.	Ja, 't spijt hun.
Spijt 't u?	Ja, 't spijt me.

9. Response Drill: Answer in the negative

Hebt u geen honger?	Nee, ik heb geen honger.
Hebben jullie geen honger?	Nee, we hebben geen honger.
Heeft hij geen honger?	Nee, hij heeft geen honger.
Hebben ze geen honger?	Nee, ze hebben geen honger.
Heb je geen honger?	Nee, ik heb geen honger.
Hebt u geen honger?	Nee, ik heb geen honger.

6.5 INSTRUCTION DRILL

In this exercise you are given English instructions to make specific statements in Dutch. Read (listen to) the instruction and then produce the Dutch sentence requested.

Examples:

Say that you (pl.) are hungry.	We hebben honger.
Ask what time it is.	Hoe laat is 't?
Tell John to read the sentence out loud.	Jan, lees de zin 's hardop!

1.	Tell John to go to the blackboard.	Jan, ga 's naar 't bord!
2.	Tell him to write the word 'Nederlands' on the blackboard.	Schrijf 't woord 'Nederlands' 's op 't bord!
3.	Tell him to just sit down now.	Ga nu maar zitten!
4.	Tell Pete to give the package to his mother.	Piet, geef 't pakje 's aan je moeder!
5.	Tell John to learn the conversation by heart.	Jan, leer 't gesprek uit je hoofd!
6.	Tell (a student) to listen carefully and not to speak too fast.	Luister goed en spreek niet te vlug.
7.	Say that you don't understand (the teacher).	Ik versta u niet, meneer.
8.	Tell John to put the chairs in their places.	Jan, zet jij de stoelen 's op hun plaats.
9.	Introduce your wife and daughter.	Dit is m'n vrouw en dit is m'n dochter.
10.	Say that she is going to study history in Utrecht.	Ze gaat in Utrecht geschiedenis studeren.
11.	Ask whether the letter isn't lying on the fireplace.	Ligt de brief niet op de schoorsteen?
12.	Ask whether dinner isn't ready yet.	Is 't eten nog niet klaar?
13.	Say that that is hard to believe.	Dat is haast niet te geloven!
14.	Say that you are very tired.	Ik ben erg moe.
15.	Say that John would like to stay with his uncle and aunt a few weeks.	Jan zou graag een paar weken bij z'n oom een tante logeren.
16.	Ask Annie what her Dutch teacher's name is.	Hoe heet je leraar Nederlands, Annie?
17.	Say that that can scarcely be done.	Dat is haast niet te doen.
18.	Ask how many students there are in the class.	Hoeveel leerlingen zitten er in de klas?
19.	Ask whether the letter isn't written in English.	Is de brief niet in 't Engels geschreven?

20. Ask mother what time we are going to eat.	Moeder, hoe laat gaan we eten?
21. Ask a friend how she is getting along.	Hoe gaat 't?
22. Say that you (pl.) are very busy	We hebben 't erg druk.
23. Make an exclamatory sentence about how early the postman is today.	Wat is de postbode vandaag vroeg!
24. Say that you are going home at eight o'clock.	Ik ga om acht uur naar huis.
25. Ask how many chairs there are standing around the table.	Hoeveel stoelen staan er om de tafel?
26. Tell Ria to give the book to her brother.	Ria, geef 't boek aan je broer.
27. Ask the pardon of a young lady.	Neemt u me niet kwalijk, juffrouw.
28. Say that you are sorry but that you can't come this afternoon.	Het spijt me, maar ik kan vanmiddag niet komen.
29. Maken an exclamatory sentence about father coming late again this evening.	Wat komt vader vanavond weer laat thuis!
30. Ask your friends whether they are not tired after such a long busy day.	Zijn jullie niet moe na zo'n lange drukke dag?
31. Ask a lady whether she wants a cup of coffee.	Wilt u een kopje koffie, mevrouw?
32. Say that there are all kinds of expressions on the blackboard.	Er staan allerlei uitdrukkingen op 't bord.
33. Ask your friends whether they are busy at the office.	Hebben jullie 't druk op kantoor?
34. Say that your girl friend is going to learn Dutch.	M'n vriendin gaat Nederlands leren.
35. Say that the students are sitting in their places already.	De leerlingen zitten al op hun plaats.
36. Say to a stranger that he must be tired.	U zult wel moe zijn!
37. Tell Pete to read the words on the blackboard out loud.	Piet, lees jij de woorden op 't bord 's hardop!
38. Tell someone to say that in Dutch.	Zeg dat 's in 't Nederlands!
39. Say that your cousin (male) may be coming to the Netherlands in the fall.	M'n neef komt misschien in de herfst naar Nederland.
40. Ask your friends whether they are also ready.	Zijn jullie ook klaar?

b̂ei də doeáanə

1. magh‿ìk uu ṕaspòort éevə žien ↑

2. hoe ˉlang b̂leift uu in ńeedərˉlant ↑
3. ig‿ben van ´plan om ńeeghə ´maandə ˉhier tə ˉbleivə ↓
4. ẃaar ĝhaat uu ẃoonə ↑
5. ìk‿chaa bei faḿielie in úutřecht loozj́eerə ↓
6. ĥoev̂eel ŝtuks bəĝhaazjə ˉheptuu ↑
7. ˉfeif ŝtuks məńeer → dèezə ḱofərs → ˉdit ḱofərtjə → ˉdie ˉtas en die ´ghrootə ˉkofər ↓
8. iz‿d̂eezə śchreifməŝchinə ńiet‿fan uu ↑
9. oo ´jaa → ´die iz‿óok‿fan mei ↓
10. ĥept uu ˉiets áantəĝheevə ↑
11. p̂ard̂on məńeer → ik vərśtaa uu ´niet ´ghoet ↓
12. ẁilt uu misĉhien wat ˉlangsaamər praatə ↑
13. ĥeemt uu mə ńiet ˉkwaalək →
14. ˉbent uu ĝheen ĥeedərlandər ↑
15. ńee → ig‿ben in aaḿeeriekaa ghəb̂oorə ↓
16. žein uu ôudərs dan ´needərlandərs ↑
17. ´jaa → zə ŝpreekə ˉtuis noch‿´faak ´needərlants ↓
18. ńuu bəĝhreip ik ət ↓
19. ńeedərlants is ən ḿoejləkə ˉtaal → ´fint uu ńiet ↑
20. ´jaa → də ˉtaal is ḿoejlək om tə ˉleerə ↓
21. en hept uu ńiets áantəĝheevə ↑
22. ik ẁeet ət ńiet‿śeekər ↓
23. ig‿denk ət ńiet ↓
24. er źitə aˉleen ḱleerə in də kofərs ↓
25. áləs in də ǵhrootə k̂ofər is‿foor éighə ghəb́ruik ↓
26. ˉhept uu ən ˉfootòofoestel of kaad́ootjəs b̂ei úu ↑
27. ìk hep‿ǵheen ˉfootootoestel ↓
28. ˉik hep ẃel ən ṕaar ˉkleinə kaad́ootjəs ↓
29. ẃat is‿tə ẃaardə van die kaad́ootjəs ↑
30. zə ˉkostə maar ˉfeivəntẁintəch ´dolar ↓
31. het śpeit mə ẃel →
32. uu žult ˉinv̂oer‿fechtə ḿoetə bət́aalə ↓
33. hoev́eel moetik bətaalə
34. uu ˉhoeft niet‿´feel tə bətaalə məńeer → m̂aar ˉtwee ĝhuldə ↓
35. het doeáanəkantoor is‿tàar f́echts →
36. ´daar kunə zə ùu ˉhelpə^n ↓
37. ´dach məńeer → v́eel pləžier in ńeedərlànt ↓

5.1 BASIC SENTENCES

BIJ DE DOUANE

1.1 GESPREK (tussen Jan van den Berg en een douanebeambte in Rotterdam)

1. Douane : Mag ik uw paspoort even zien?
   (Jan geeft de douane zijn paspoort)
2. Douane : Hoe lang blijft u in Nederland?
3. Jan : Ik ben van plan om negen maanden hier te blijven.
4. Douane : Waat gaat u wonen?
5. Jan : Ik ga logeren bij familie in Utrecht.
6. Douane : Hoeveel stuks bagage hebt u?
7. Jan : Vijf stuks meneer: deze koffers, dit koffertje, die tas, en die grote koffer.
8. Douane : Is deze schrijfmachine niet van u?
9. Jan : O ja, die is ook van mij.
10. Douane : Hebt u iets aan te geven?
11. Jan : Pardon, meneer. Ik versta u niet goed.
12. Jan : Wilt u misschien wat langzamer praten.
13. Douane : Neemt u me niet kwalijk.
14. Douane : Bent u geen Nederlander?
15. Jan : Nee, ik ben in Amerika geboren.
16. Douane : Zijn uw ouders dan Nederlanders?
17. Jan : Ja, ze spreken thuis nog vaak Nederlands.
18. Douane : Nu begrijp ik het.
19. Douane : Nederlands is een moeilijke taal, vindt u niet?
20. Jan : Ja, de taal is moeilijk om te leren.
21. Douane : En hebt u niets aan te geven?
22. Jan : Ik weet 't niet zeker.
23. Jan : Ik denk 't niet.
24. Jan : Er zitten alleen kleren in de koffers.
25. Jan : Alles in de grote koffer is voor eigen gebruik.
26. Douane : Hebt u een fototoestel of cadeautjes bij u?
27. Jan : Ik heb geen fototoestel.
28. Jan : Ik heb wel een paar kleine cadeautjes.
29. Douane : Wat is de waarde van die cadeautjes?
30. Jan : Ze kosten maar vijfentwintig dollar.
31. Douane : Het spijt me wel.
32. Douane : U zult invoerrechten moeten betalen.
33. Jan : Hoeveel moet ik betalen?
34. Douane : U hoeft niet veel te betalen meneer, maar twee gulden.
35. Douane : Het douanekantoor is daar rechts.
36. Douane : Daar kunnen ze u helpen.
37. Douane : Dag meneer. Veel plezier in Nederland.

5.1 BASIC SENTENCES

AT THE OFFICIAL

1.1 CONVERSATION (between John VandenBerg and a custom's official in Rotterdam)

1. Official: May I see your passport a moment.
   (John gives the official his passport)
2. Official: How long are you staying in the Netherlands?
3. John : I plan on staying here nine months.
4. Official: Where are you going to live?
5. John : I'm staying with relatives in Utrecht.
6. Official: How many pieces of luggage do you have?
7. John : Five pieces, sir: these suitcases, this little case, that briefcase, and that big trunk.
8. Official: Doesn't this typewriter belong to you?
9. John : Oh, yes, that belongs to me too.
10. Official: Do you have anything to declare?
11. John : I beg your pardon sir, I don't understand you very well.
12. John : Will you please talk a little slower.
13. Official: Excuse me.
14. Official: Aren't you a Dutchman?
15. John : No, I was born in America.
16. Official: Are your parents Dutch then?
17. John : Yes, they still often talk Dutch at home.
18. Official: Now I understand.
19. Official: Dutch is a difficult language, don't you think?
20. John : Yes, the language is difficult to learn.
21. Official: And don't you have anything to declare?
22. John : I don't know for sure.
23. John : I don't think so.
24. John : There are only clothes in the suitcase.
25. John : Everything in the big trunk is for my own use.
26. Official: Don't you have a camera or presents with you?
27. John : I don't have a camera.
28. John : I do have a couple of small gifts.
29. Official: What is the value of those presents.
30. John : They only cost twenty-five dollars.
31. Official: I am sorry.
32. Official: You will have to pay import duty.
33. John : How much must I pay?
34. Official: You don't have to pay much, sir, only two guilders.
35. Official: The custom's office is there, to the right.
36. Official: They can help you there
37. Official: Good bye, sir, enjoy yourself in the Netherlands.

1.2 ALLERLEI UITDRUKKINGEN

2.1 Landen en inwoners

In Nederland wonen Nederlanders	Ze spreken Nederlands
In Engeland wonen Engelsen.	Ze spreken Engels.
In Frankrijk wonen Fransen.	Ze spreken Frans.
In Duitsland wonen Duitsers.	Ze spreken Duits.
In Italië wonen Italianen.	Ze spreken Italiaans.
In Spanje wonen Spanjaarden.	Ze spreken Spaans.
In Rusland wonen Russen.	Ze spreken Russisch.
In België wonen Belgen.	Ze spreken Nederlands en Frans.

2.2 Begroetingen	Greetings
Tot ziens!	So long!
Tot kijk!	So long!
Tot straks!	See you later!
Tot morgen!	See you tomorrow!

2.3 In welke richting	In which direction
rechts, rechtsaf, naar rechts	to the right
	to the right
links, linksaf, naar links	to the left
	to the left
rechtuit, rechtdoor	straight ahead
Ga daar naar links.	Go to the left there.
Ga daar naar rechts.	Go to the right there.
Ga maar rechtuit.	Just go straight ahead.

2.4 Getallen — Numbers

Tel van 0 tot 19! — Count from 0 to 19!

0 nul	5 vijf	10 tien	15 vijftien
1 een	6 zes	11 elf	16 zestien
2 twee	7 zeven	12 twaalf	17 zeventien
3 drie	8 acht	13 dertien	18 achttien
4 vier	9 negen	14 veertien	19 negentien

Tel van 10 tot 100 in tientallen! — Count from 10 to 100 in tens!

10 tien	60 zestig
20 twintig	70 zeventig
30 dertig	80 tachtig
40 veertig	90 negentig
50 vijftig	100 honderd

Hoe zeg je

21 eenentwintig	22 tweeëntwintig	33 drieëndertig
44 vierenveertig	55 vijfenvijftig	66 zesenzestig
77 zevenenzeventig	88 achtentachtig	99 negenennegentig
100 honderd	101 honderdeen	102 honderdtwee
105 honderdvijf	200 tweehonderd	205 tweehonderdvijf

3.000 drieduizend	100.000 honderdduizend
1.000.000 een miljoen	1.000.000.000 een miljard
September 15, 1967	15 september negentienzevenenzestig
	15 september negentienhonderdzevenenzestig

2.5 Sommen maken — To do Arithmetic Problems

6 + 7 = 13	Zes en zeven is dertien.
16 + 0 = 16	Zestien plus nul is zestien.
13 + 14 = 27	Dertien en veertien is zevenentwintig.
28 - 7 = 21	Achtentwintig min zeven is eenentwintig.
88 - 8 = 80	Achtentachtig min acht is tachtig.
3 x 5 = 15	Driemaal vijf is vijftien.
9 x 1 = 9	Negenmaal een is negen.
8 : 2 = 4	Acht gedeeld door twee is vier.
33 : 11 = 3	Drieëndertig gedeeld door elf is drie.
+ = en	and
+ = plus	plus
- = min	minus
x = maal	times
: = gedeeld door	divided by

1.3 VRAGEN OVER HET GESPREK

1. Is Jan nog in Amerika?	Nee, hij is in Nederland.
2. Waar is Jan dan?	Hij is in Rotterdam bij de douane.
3. Met wie praat Jan?	Hij praat met een van de douanen.
4. Is Jan van plan om lang in Nederland te blijven?	Hij is van plan om negen maanden in Nederland te blijven.
5. Waar gaat hij wonen?	Hij gaat in Utrecht wonen.
6. Bij wie gaat hij logeren?	Hij gaat bij familie logeren.
7. Hoeveel stuks bagage heeft Jan?	Zes stuks: twee handkoffers, een koffertje, een tas, een grote koffer, en een schrijfmachine.

8. Spreekt de douane Nederlands of Engels?	Hij spreekt Nederlands.
9. Verstaat Jan de douane?	Hij verstaat hem niet goed.
10. Waarom verstaat hij de douane niet?	De douane spreekt te vlug.
11. Wat vraagt Jan aan de douane?	Wilt u alstublieft wat langzamer spreken.
12. Verstaat de douane Jan niet?	Hij verstaat hem wel.
13. Is Jan Nederlander?	Nee, hij is Amerikaan.
14. Spreken Jan z'n ouders thuis ooit Nederlands?	Ze spreken thuis vaak Nederlands.
15. Is Nederlands een moeilijke taal om te leren?	Ja, de taal is moeilijk om te leren.
16. Vindt Jan de taal moeilijk?	Ja, hij vindt de taal moeilijk.
17. Heeft Jan iets aan te geven?	Dat weet hij niet.
18. Heeft Jan een fototoestel?	Nee, hij heeft geen fototoestel.
19. Heeft Jan geen cadeautjes?	Hij heeft wel een paar cadeautjes.
20. Zitten de cadeautjes in z'n grote koffer?	Nee, alles in de grote koffer is voor eigen gebruik.
21. Wat zit er in z'n koffers?	Er zitten alleen kleren in z'n koffers.
22. Moet Jan z'n schrijfmachine aangeven?	Nee, die hoeft hij niet aan te geven.
23. Wat moet Jan aangeven?	Hij moet de cadeautjes aangeven.
24. Wat is de waarde van die cadeautjes?	Ze kosten vijfentwintig dollar.
25. Moet Jan invoerrechten betalen?	Ja, hij moet invoerrechten betalen.
26. Moet hij veel betalen?	Nee, hij hoeft maar twee gulden te betalen.
27. Waar moet Jan de invoerrechten betalen?	Op het douanekantoor.
28. Waar is het douanekantoor?	Het is rechts.
29. Wat doet Jan op het douanekantoor?	Daar betaalt hij de invoerrechten.

5.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 FOREIGN LOAN WORDS

There are very many foreign loan words in the Dutch language, especially French and English. The pronunciation and spelling of such words requires special attention. The following examples have occurred in the basic sentences.

student	/stuudent/	universiteit	/uunieverzieteit/
douane	/doeaanə/	pardon	/pardon/
bagage	/baghaazjə/	plezier	/pləzier/
machine	/mashienə/	familie	/faamielie/
studeren	/stuudeerə^{n}/	logeren	/loozjeerə^{n}/

In foreign words stress is generally on the final (or later) syllable.

Observe the following spelling peculiarities:

cadeautje	c = /k/ before a
machine	ch = /sh/
bagage, logeren	g = /zj/
douane	ou = /oe/
cadeau(tje)	eau = /oo/

2.2 UNSTRESSED PREFIXES: be, ge, ver

betalen	/bətaalə^{n}/	geschiedenis	/ghəschiedənis/
begrijpen	/bəghreipə^{n}/	geloven	/ghəloovə^{n}/
verstaan	/vərstaan/	gebruik	/ghəbruik/

The prefixes be, ge, ver are always unstressed. The syllable following the prefix receives primary stress. Contrast this with the stressed prefix in as in invoer.

2.3 CARDINAL NUMBERS

11		12	
elf	/eləf/	twaalf	/twaaləf/

The /ə/ between the /l/ and /f/ of elf and twaalf is very short and weak and should not be exaggerated.

40, 41 etc.
veertig /feertəch/
eenenveertig /eenenveertəch/

50, 51 etc.
/feiftəch/
/eenenvijftig/ /eenenveiftəch/

Veertig and vijftig are pronounced with initial /f/, compounds like eenenveertig, eenenvijftig with initial /v/.

60, 61 etc.
zestig /sestəch/
eenenzestig /eenensestəch/

70, 71 etc.
zeventig /seevəntəch/
eenenzeventig /eenenseevəntəch/

The initial z of zestig and zeventig and their compounds is pronounced /s/.

The suffix tig is pronounced /təch/.

22, etc.
˝tweeën´twintig
´twenty- ˝two

33, etc.
˝drieën^dertig
^thirty- ˝three

Compare the stress patterns in the Dutch and English number combinations. In both languages the variable number (here 2, 3) in the combination receives slightly greater stress. However, since the number sequence is reversed, the stress pattern is also.

2.4 (¨) SYLLABLE DIVISION MARK

(¨) is a syllable division mark used in conventional orthography to indicated the beginning of a new syllable, particularly within a vowel sequence in which there can be doubt where the next syllable should begin. 43 drieënveertig 32 tweeëndertig

2.5 oe + i /oej/, oo + i /ooj/

moeilijk /moejlək/ mooi /mooj/

After the vowels /oo, oe, aa/ the i is pronounced like /j/.

2.6 dt = t

vind /vint/ vindt /vint/

Verb stems ending on d, like vind, add a t inflection in the second and third persons: jij, hij vindt; however, dt is pronounced /t/.

5.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 NOUN PLURAL: s

Zijn uw ouders Nederlanders? 5.1.16
Hebt u geen cadeautjes bij u? 5.1.26
Hoeveel stuks bagage hebt u? 5.1.6
Ik heb twee schrijfmachines.

You will recall that the regular plural ending in Dutch is en (cf. Noun Plural 4.3.1)

Certain noun groups take an s plural. These include:

1) Nouns of two or more syllables which end on unstressed /əl, ər, ən, əm/:

tafels	keukens 'kitchens'
ouders	bezems 'brooms'

2) Nouns with the diminutive ending /jə/:

cadeautjes pakjes

3) Certain monosyllabic words:

stuks ooms

4) Certain other nouns ending on unstressed /ə/:

schrijfmachines tantes

3.2 PRONOUNS: Object Form (stressed)

Ik heb wel honger. 4.1.4
O ja, die is ook van mij. 5.1.9

The personal pronouns have subject and object forms. Most of the forms have occurred in the Basic Sentences already.

As the second sentence illustrates, the pronoun following a preposition may be (and often is) stressed. The object forms of the personal pronouns appear in the following sentences:

Die is van mij.	Die is van ons.
Die is van jou.	Die is van jullie.
Die is van u.	Die is van u.
Die is van hem.	Die is van hen/hen, hun/.
Die is van haar.	

3.3 POSSESSIVE ADJECTIVES

Dat is een neef van m'n man. 2.1.19
De brief is van je neef. 3.1.18
Zijn uw ouders dan Nederlanders? 5.1.16
Z'n zuster woont in de stad Holland. 2.1.24
Gesprek tussen mevrouw en haar werkster. 2.1
Geef Ria d'r boek! 4.2.38
Dit is onze zoon. 4.1.2.23
Hoe heet jullie leraar Nederlands? 4.1.2.12
Ze staan al op hun plaats. 4.1.11

The personal pronouns and their corresponding possessive adjectives which have occurred so far are listed in the following table:

Pronoun	Adjective	Pronoun	Adjective
ik	mijn, m'n	wij, we	onze
jij, je	je	jullie	jullie
hij	zijn, z'n		
zij, ze	haar, d'r	zij, ze	hun
het, 't			

5.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 FRAME CONSTRUCTION

Jij kunt ook nooit iets vinden. 4.1.16	You can never find a thing.
Wat wil hij hier doen? 4.1.21	What does he want to do here?
Hoeveel moet ik betalen? 5.1.33	How much do I have to pay?
U zult invoerrechten moeten betalen. 5.1.32	You will have to pay import duty.
Daar kunnen ze u helpen. 5.1.36	They can help you there.
Hij gaat hier aan de universiteit geschiedenis studeren. 4.1.22	He is going to study history at the university here.
We gaan over tien minuten eten. 4.1.6	We are going to eat in ten minutes.

A number of verbs, but especially the modals, are frequently used as auxiliary verbs with an infinitive in Dutch and in English.

Take careful note of the difference in word order in the Dutch and English sentences above. In the English sentence the auxiliary and infinitive are kept close together. In the Dutch sentence the infinitive generally occupies final position. We shall call the auxiliary infinitive pattern a frame construction hereafter.

4.2 NEGATION OF THE FRAME CONSTRUCTION

Ik kan hem niet vinden. 4.1.15 — I can't find it.

Niet often precedes the infinitive complement in the frame construction.

5.5 WORD STUDY

5.1 COMPOUND NOUNS

The following compound nouns have occurred in the Basic Sentences:

de briefkaart	the post card
't zolderkamertje	the attic room
de handkoffer	the suit case
't douanekantoor	the customs office
de invoerrechten	the import duty

New nouns may be formed in Dutch and English through the joining of two existing nouns. In English such a new compound noun is often written as two words. When two words are joined to form a new noun in Dutch, the new noun is always written as a single word. The grammatical gender of the new noun is that of the last word in the compound:

de brief	+	de kaart	de briefkaart
de zolder	+	't kamertje	't zolderkamertje
de hand	+	de koffer	de handkoffer
de douane	+	't kantoor	't douanekantoor
de invoer	+	de rechten	de invoerrechten

Primary stress in the words making up the compound remains intact.

5.2 VAN + OBJECT PRONOUN

Jan is een neef van ons. 2.1.28	John is a nephew of ours.
Is deze schrijfmachine niet van u? 5.1.8	Isn't this typewriter yours?
O ja, die is ook van mij. 5.1.9	Oh yes, that's mine too. (Oh yes, that belongs to me too)

After the verb zijn the usual form for expressing possession is van + object pronoun.

5.3 POSSESSIVES Z'N, D'R

Jan krijgt de slaapkamer van Piet.	John is getting Pete's bedroom.
Jan krijgt Piet z'n slaapkamer. 4.1.26	John is getting Pete's bedroom.
Jij krijgt Annie d'r kamer.	You are getting Ann's room.
Jij krijgt de kamer van Annie.	You are getting Ann's room.

With persons possession can be expressed by both:

van + proper name	de kamer van Jan de kamer van Annie
proper name + z'n	Jan z'n kamer
proper name + d'r	Annie d'r kamer

The construction with the possessive adjectives z'n (masculine) or d'r (feminine) is very common in the spoken language.

5.4 WEL - EMPHATIC ADVERB

Ik heb wél een paar kleine cadeautjes. 5.1.28	I do have a few small presents.
Ik heb wél honger. 4.1.4	I am hungry.
Kom je? Jawél.	Are you coming? Yes, indeed.
Hij komt niet, maar zij wél.	He isn't coming, but she is.
Je zult wel moe zijn na zo'n lange, drukke dag. 4.1.3	You must be tired after such a long, busy day.

The stressed adverb wel can be used to make an affirmation stronger or more emphatic. The degree of emphasis may vary. Wel is especially emphatic when a negation precedes.

A combination of the verb zullen + wel expresses strong probability.

5.5 IDIOMS

5.1 van plan zijn om . . . te (blijven)

Ik ben van plan om negen maanden hier te blijven. 5.1.3

The infinitive complement of the idiomatic phrase van plan zijn om . . . is preceded by te and occupies end position in the sentence.

3

5.2 Weten, denken, begrijpen + het

Nu begrijp ik het! 5.1.18	Now I understand!
Ik weet het niet zeker. 5.1.22	I don't know for sure.
Ik denk het niet. 5.1.23	I don't think so.

When the verbs begrijpen, weten, denken lack a noun object, they must take the pronoun object het.

5.3 een kopje koffie; (hoeveel) stuks bagage

Wil je misschien eerst een kopje koffie? 4.1.7	Do you perhaps want a cup of coffee first?
Hoeveel stuks bagage hebt u? 5.1.6	How many pieces of luggage do you have?
Dat is een stad in de staat Michigan. 2.1.25	That's a city in the state of Michigan.

Take note that there is no preposition in the Dutch underlined phrases.

5.6 LEXICAL ITEMS

6.1 Vinden: to think, to find

Nederlands is een moeilijke taal vindt u niet? 5.1.19	Dutch is a difficult language don't you think?
Ik vind het erg moeilijk.	I think it's very difficult. I find it very difficult.

Vinden is often used with the meaning: to think, to regard, to find.

6.2 Hoeveel: how much, how many

Hoeveel stuks bagage hebt u? 5.1.6	How many pieces of luggage do you have?
Hoeveel leerlingen zitten er in deze klas? 3.1.2.21	How many students are there in this class?
Hoeveel moet ik betalen? 5.1.33	How much must I pay?

The question word hoeveel means both how many and how much.

6.3 Verstaan-begrijpen: to understand

Pardon meneer. Ik versta u niet goed. Wilt u wat langzamer praten. 5.1.11, 12	I beg your pardon, sir. I don't understand you. Will you talk a little slower.

Zijn uw ouders dan Nederlanders? Ja, ze spreken thuis nog vaak Nederlands. 5.1.16, 17	Are your parents Dutch then? Yes, they still often talk Dutch at home.
Nu begrijp ik het. 5.1.18	Now I understand.

Verstaan means to understand, that is, to hear and follow what is being spoken.

Begrijpen also means to understand, but it connotes ability to comprehend subject matter, quite apart from whether it is spoken or written.

6.4 Geen: not a, not any, no

U bent immers geen Nederlander. 5.1.14	After all, you are not a Dutchman.
Ik heb geen fototoestel. 5.1.27	I don't have a camera.
Ik heb geen cadeautjes.	I don't have any presents. I have no presents.
Ik kan geen woord verstaan.	I can't understand a word.
Ik versta geen Engels.	I don't understand any English.

The negator geen may mean not a, not any, no.

6.5 een paar: a few, a couple (of)

Ik heb wel een paar kleine cadeautjes. 5.1.28	I do have a few small presents.

Paar means a few or several, except when specific reference is made to a couple (of persons, animals) or to things which exist as a pair.

Het paar	= the couple
een paar schoenen	= a pair of shoes

6.6 Zitten

Er zitten alleen kleren in de koffers. 5.1.24	There are only clothes in the suitcase.

Zitten is used idiomatically with the meaning: bo be in, inside of. This is true especially when reference is made to things which are inside a container, box, case, pocket, etc.

6.7 Moeten-hoeven: must, to have to

Moeten, hoeven both mean must, to have to. However, hoeven is almost always used in sentences in which something is negated, whether explicitly or implicitly.

5.6 PATTERN DRILLS

6.1 SUBSTITUTION DRILLS

1. Ik ga bij familie logeren.

vrienden	Ik ga bij vrienden logeren.
m'n vriend	Ik ga bij m'n vriend logeren.
m'n oom en tante	Ik ga bij m'n oom en tante logeren.
familie	Ik ga bij familie logeren.

2. Mag ik uw paspoort even zien?

boek	Mag ik uw boek even zien?
kamer	Mag ik uw kamer even zien?
tas	Mag ik uw tas even zien?
schrijfmachine	Mag ik uw schrijfmachine even zien?
koffers	Mag ik uw koffers even zien?
paspoort	Mag ik uw paspoort even zien?

3. Hoe lang blijft u nog hier?

je	Hoe lang blijf je nog hier?
jullie	Hoe lang blijven jullie nog hier?
hij	Hoe lang blijft hij nog hier?
we	Hoe lang blijven we nog hier?
u	Hoe lang blijft u nog hier?

4. Is deze schrijfmachine van u?

jou	Is deze schrijfmachine van jou?
hem	Is deze schrijfmachine van hem?
haar	Is deze schrijfmachine van haar?
ons	Is deze schrijfmachine van ons?
jullie	Is deze schrijfmachine van jullie?
hen	Is deze schrijfmachine van hen?

5. Het kost maar elf gulden.

21	Het kost maar eenentwintig gulden.
32	Het kost maar tweeëndertig gulden.
43	Het kost maar drieënveertig gulden.
54	Het kost maar vierenvijftig gulden.
65	Het kost maar vijfenzestig gulden.
76	Het kost maar zesenzeventig gulden.
87	Het kost maar zevenentachtig gulden.
98	Het kost maar achtennegentig gulden.

6. Hebt u iets aan te geven?

jullie	Hebben jullie iets aan te geven?
jij	Heb jij iets aan te geven?
hij	Heeft hij iets aan te geven?
we	Hebben we iets aan te geven?
u	Hebt u iets aan te geven?

7. Er zitten kleren in de koffer.

een schrijfmachine	Er zit een schrijfmachine in de koffer.
drie cadeautjes	Er zitten drie cadeautjes in de koffer.
twee fototoestellen	Er zitten twee fototoestellen in de koffer.

8. Repeat the question, but substitute die for deze

Van wie zijn deze koffers?	Van wie zijn die koffers?
deze cadeautjes	Van wie zijn die cadeautjes?
deze kleren	Van wie zijn die kleren?
deze schrijfmachines	Van wie zijn die schrijfmachines?
deze paspoorten	Van wie zijn die paspoorten?
deze fototoestellen	Van wie zijn die fototoestellen?
deze koffers	Van wie zijn die koffers?

6.2 PLURAL SUBSTITUTION: Change the noun to a plural form

1. Waar is 't cadeautje?

Waar is 't cadeautje?	Waar zijn de cadeautjes?
de koffer	Waar zijn de koffers?
de tas	Waar zijn de tassen?
't paspoort	Waar zijn de paspoorten?
de slaapkamer	Waar zijn de slaapkamers?
de jongen	Waar zijn de jongens?
't meisje	Waar zijn de meisjes?
de schrijfmachine	Waar zijn de schrijfmachines?
't kantoor	Waar zijn de kantoren?
de douane	Waar zijn de douanen?
't fototoestel	Waar zijn de fototoestellen?

2. Change the noun in the sentence to a plural form.

Alles in de koffer is voor eigen gebruik.	Alles in de koffers is voor eigen gebruik.
Alles in de tas is voor eigen gebruik.	Alles in de tassen is voor eigen gebruik.
Alles in 't koffertje is voor eigen gebruik.	Alles in de koffertjes is voor eigen gebruik.

3. Change the subject of each sentence to a plural form.

Het cadeautje kost vijfentwintig gulden.	De cadeautjes kosten vijfentwintig gulden.
Hoeveel kost de koffer?	Hoeveel kosten de koffers?
Het meisje dekt de tafel.	De meisjes dekken de tafel.
De jongen schrijft op 't bord.	De jongens schrijven op 't bord.
De tas is niet te vinden.	De tassen zijn niet te vinden.
Van wie is 't koffertje?	Van wie zijn de koffertjes?
De kamer staat leeg.	De kamers staan leeg.
De slaapkamer is boven.	De slaapkamers zijn boven.
De Nederlander spreekt Nederlands.	De Nederlanders spreken Nederlands.
Het meisje logeert bij familie.	De meisjes logeren bij familie.

6.3 PROGRESSIVE SUBSTITUTION

1. De taal is moeilijk om te leren.

't Gesprek	't Gesprek is moeilijk om te leren.
te lezen	't Gesprek is moeilijk om te lezen.
't Antwoord	't Antwoord is moeilijk om te lezen.
te leren	't Antwoord is moeilijk om te leren.
De taal	De taal is moeilijk om te leren.
te spreken	De taal is moeilijk om te spreken.
makkelijk	De taal is makkelijk om te spreken.
te leren	De taal is makkelijk om te leren.

2. Ik ben in Amerika geboren.

Nederland	Ik ben in Nederland geboren.
M'n vader	M'n vader is in Nederland geboren.
Engeland	M'n vader is in Engeland geboren.
M'n moeder	M'n moeder is in Engeland geboren.
Amerika	M'n moeder is in Amerika geboren.
Onze dochters	Onze dochters zijn in Amerika geboren.
de Verenigde Staten	Onze dochters zijn in de Verenigde Staten geboren.
M'n ouders	M'n ouders zijn in de Verenigde Staten geboren.

6.4 CUED RESPONSE DRILL

1. In Nederland wonen Nederlanders. — Ze spreken Nederlands.
   In Engeland wonen Engelsen. — Ze spreken Engels.
   In Duitsland wonen Duitsers. — Ze spreken Duits.
   In Frankrijk wonen Fransen. — Ze spreken Frans.
   In Spanje wonen Spanjaarden. — Ze spreken Spaans.
   In Rusland wonen Russen. — Ze spreken Russisch.
   In Italië wonen Italianen. — Ze spreken Italiaans.
   In België wonen Belgen. — Ze spreken Nederlands en Frans.

2. Begin each response with die, and fill in the price of the object.

   Hoeveel kost deze schrijfmachine? (f. 100) — Die kost honderd gulden.
   Hoeveel kost deze koffer? (f. 42) — Die kost tweeënveertig gulden.
   Hoeveel kosten de cadeautjes? (f. 75) — Die kosten vijfenzeventig gulden.
   Hoeveel kost deze tas? (f. 39) — Die kost negenendertig gulden.
   Hoeveel kost deze cursus? (f. 150) — Die kost honderdvijftig gulden.
   Hoeveel kosten deze koffers? (f. 66) — Die kosten zesenzestig gulden.
   Hoeveel kosten deze tassen? (f. 33) — Die kosten drieëndertig gulden.

3. Make affirmative responses following the pattern: ja, die is van...

   Is deze koffer van ons? — Ja, die is van jullie.
   Is deze koffer van jullie? — Ja, die is van ons.

   Is deze schrijfmachine van u? — Ja, die is van mij.
   Is deze schrijfmachine van mij? — Ja, die is van u.

   Is deze tas van jou? — Ja, die is van mij.
   Is deze tas van mij? — Ja, die is van jou.

   Is dit paspoort van Annie? — Ja, dit is van haar.
   Is dit paspoort van Jan? — Ja, dit is van hem.

   Is dit paspoort van de jongens? — Ja, dit is van hen.
   Is deze schrijfmachine van u? — Ja, die is van mij.

6.5 RESPONSE DRILL: Answer in the negative

1. Hebt u iets aan te geven?	Nee, ik heb niets aan te geven.
Moet Piet iets aangeven?	Nee, hij hoeft niets aan te geven.
Hoeft Piet niets aan te geven?	Nee, hij hoeft niets aan te geven.
Heb jij iets aan te geven?	Nee, ik heb niets aan te geven.
Hebt u iets aan te geven?	Nee, ik heb niets aan te geven.
2. Answer in the negative	
Hebt u een fototoestel?	Nee, ik heb geen fototoestel.
Hebt u cadeautjes bij u?	Nee, ik heb geen cadeautjes bij me.
Heb je een tas?	Nee, ik heb geen tas.
Heb je koffers bij je?	Nee, ik heb geen koffers bij me.
Heb je je koffers bij je?	Nee, ik heb m'n koffers niet bij me.
Hebt u uw handkoffers bij u?	Nee, ik heb m'n handkoffers niet bij me.
Hebt u uw paspoort bij u?	Nee, ik heb m'n paspoort niet bij me.
Hebt u een fototoestel?	Nee, ik heb geen fototoestel.
3. Make negative responses	
Weet je wanneer hij komt?	Nee, ik weet het niet.
Weet je waar hij woont?	Nee, ik weet het niet.
Denk je dat hij komt?	Nee, ik denk het niet.
Denk je dat ze blijft?	Nee, ik denk het niet.
Begrijp je wat ze wil?	Nee, ik begrijp het niet.
Begrijp je wat hij zegt?	Nee, ik begrijp het niet.

6.6 VARIATION DRILL: Restate the sentence placing the adverbial modifier in initial position.

1. Ze kunnen u <u>daar</u> helpen.	Daar kunnen ze u helpen.
U kunt <u>daar</u> betalen.	Daar kunt u betalen.
Ik begrijp het <u>nu</u>.	Nu begrijp ik het.
We spreken <u>thuis</u> Nederlands.	Thuis spreken we Nederlands.
We gaan <u>over tien minuten</u> eten.	Over tien minuten gaan we eten.
Hij komt <u>in september</u> naar Nederland.	In september komt hij naar Nederland.
Je zult wel moe zijn <u>na zo'n lange, drukke dag</u>.	Na zo'n lange, drukke dag zul je wel moe zijn.
Er zitten alleen kleren <u>in de koffers</u>.	In de koffers zitten alleen kleren.
Het douanekantoor is <u>daar rechts</u>.	Daar rechts is het douanekantoor.
Ze kunnen u <u>daar</u> helpen.	Daar kunnen ze u helpen.

2. Listen to the first sentence; then rephrase it with the idiom: van plan zijn.

Ik blijf negen maanden hier.	Ik ben van plan om negen maanden hier te blijven.
We blijven twee weken hier.	We zijn van plan om twee weken hier te blijven.
Ze blijven er een maand.	Ze zijn van plan om er een maand te blijven.
Blijven jullie er lang?	Zijn jullie van plan om er lang te blijven?
Blijft u lang in Amerika?	Bent u van plan om lang in Amerika te blijven?
Hij blijft nog drie weken in Duitsland.	Hij is van plan om nog drie weken in Duitsland te blijven.
Ik blijf negen maanden hier.	Ik ben van plan om negen maanden hier te blijven.

3. Restate the sentence, introducing the auxiliary zullen.

U moet invoerrechten betalen.	U zult invoerrechten moeten betalen.
U moet Nederlands spreken.	U zult Nederlands moeten spreken.
U moet goed luisteren.	U zult goed moeten luisteren.
U moet een paar weken bij ons blijven.	U zult een paar weken bij ons moeten blijven.
U moet tien gulden betalen.	U zult tien gulden moeten betalen.
U moet me wel geloven.	U zult me wel moeten geloven.
U moet uw koffers eerst vinden.	U zult uw koffers eerst moeten vinden.
U moet 't gesprek uit uw hoofd leren.	U zult 't gesprek uit uw hoofd moeten leren!

4. In the next exercise Dutch equivalents for to be and to put are contrasted and practiced.

Het boek staat op de schoorsteen.	Ik zet 't boek op de schoorsteen.
Het boek ligt op tafel.	Ik leg 't boek op tafel.
Het boek zit in m'n tas.	Ik doe 't boek in m'n tas.

6.7 TRANSFORMATION DRILL: Change the negation to an affirmation with wel.

1. Hij heeft geen fototoestel.	Hij heeft wel een fototoestel.
Ze heeft geen tas.	Ze heeft wel een tas.
Hij hoeft geen invoerrechten te betalen.	Hij moet wel invoerrechten betalen.
Je hoeft geen Engels te spreken.	Je moet wel Engels spreken.
Jullie hoeven niet te betalen.	Jullie moeten wel betalen.
U hoeft het cadeautje niet aan te geven.	U moet het cadeautje wel aangeven.
Hij hoeft de schrijfmachine niet aan te geven.	Hij moet de schrijfmachine wel aangeven.

2. Change the imperative sentence to a declarative one with the modal auxiliary moeten.

Ga maar zitten!	Je moet maar gaan zitten!
Spreek alleen Nederlands!	Je moet alleen Nederlands spreken!
Luister maar goed!	Je moet maar goed luisteren!
Praat niet zo vlug!	Je moet niet zo vlug praten!
Spreek maar wat langzamer!	Je moet maar wat langzamer spreken!
Luister goed naar mij!	Je moet goed naar mij luisteren!
Lees de zin hardop!	Je moet de zin hardop lezen!
Betaal de invoerrechten maar eerst.	Je moet de invoerrechten maar eerst betalen.

3. Change the affirmative sentence to a negation.

Ik moet invoerrechten betalen.	Ik hoef geen invoerrechten te betalen.
Je moet 't gesprek uit je hoofd leren.	Je hoeft 't gesprek niet uit je hoofd te leren.
U moet de cadeautjes aangeven.	U hoeft de cadeautjes niet aan te geven.
Marie moet de tafel dekken.	Marie hoeft de tafel niet te dekken.
Je moet de brief lezen.	Je hoeft de brief niet te lezen.
Ik moet invoerrechten betalen.	Ik hoef geen invoerrechten te betalen.
Moeten jullie het boek lezen?	Hoeven jullie het boek niet te lezen?

6.8 TRANSLATION EXERCISE

1.	Where is your briefcase?	Waar is je tas?
2.	He plans on staying in the Netherlands for three months.	Hij is van plan om drie maanden in Nederland te blijven.
3.	The boys are staying with their uncle and aunt.	De jongens logeren bij hun oom en tante.
4.	These typewriters belong to us.	Deze schrijfmachines zijn van ons.
5.	Who do these trunks belong to?	Van wie zijn deze koffers?
6.	My parents speak Dutch at home.	M'n ouders spreken thuis Nederlands.
7.	I don't have a passport yet.	Ik heb nog geen paspoort.
8.	The present is for her girlfriend.	Het cadeautje is voor haar vriendin.
9.	These books are not worth much.	Deze boeken zijn niet veel waard.
10.	How many trunks do you have with you?	Hoeveel koffers hebt u bij u?
11.	What does this typewriter cost?	Wat kost deze schrijfmachine?
12.	The present only costs thirty-five guilders.	Het cadeautje kost maar vijfentwintig gulden.
13.	You (p.) can also stay here.	U kunt ook hier blijven.
14.	There, to the right, you (p.) can pay.	Daar rechts kunt u betalen.
15.	Why don't you count the books first?	Waarom tel je de boeken niet eerst?
16.	You (p.) will have to find your trunks first.	U zult uw koffers eerst moeten vinden.
17.	How long are you (pl.) staying in England?	Hoe lang blijven jullie in Engeland?
18.	Where are they planning to lodge?	Waar zijn ze van plan om te logeren?
19.	When are we going to eat?	Wanneer gaan we eten?
20.	How many pieces of luggage do you (pl.) have?	Hoeveel stuks bagage hebben jullie?

21.	Are you (p.) going to live in Rotterdam?	Gaat u in Rotterdam wonen?
22.	How many languages does she speak?	Hoeveel talen spreekt ze?
23.	The book is difficult to read.	Het boek is moeilijk om te lezen.
24.	There are only books in the trunks.	Er zitten alleen boeken in de koffers.
25.	The typewriter is also for my own use.	De schrijfmachine is ook voor eigen gebruik.
26.	Don't you have any luggage with you?	Heb je geen bagage bij je?
27.	These clothes belong to me.	Deze kleren zijn van mij.
28.	Who does the camera belong to?	Van wie is het fototoestel?
29.	May I see your passport a moment?	Mag ik je paspoort even zien?
30.	Isn't he a Dutchman?	Is hij geen Nederlander?
31.	I don't understand.	Ik begrijp het niet.
32.	Were you (p.) born in America.	Bent u in Amerika geboren?
33.	We don't have anything to declare.	We hebben niets aan te geven.
34.	Don't you know?	Weet je het niet?
35.	I don't think so.	Ik denk het niet.
36.	We do have a couple of small presents with us.	We hebben wel een paar kleine cadeautjes bij ons.
37.	Nine times eight is seventy-two.	Negenmaal acht is tweeënzeventig.
38.	Must we pay import duty?	Moeten we invoerrechten betalen?
39.	You (p.) only have to pay five guilders.	U hoeft maar vijf gulden te betalen.
40.	Germans live in Germany.	In Duitsland wonen Duitsers.
41.	They speak German.	Ze spreken Duits.
42.	Count from zero to nineteen!	Tel van nul tot negentien!
43.	Just go straight ahead!	Ga maar rechtuit!
44.	Enjoy yourself!	Veel plezier!
45.	See you tomorrow!	Tot morgen!

6.1 ghəśprek

naar ət staaśjon

1. ẁiljə met də ˈtrem of met də ˈbus naar ət staaśjon ↑
2. k̀unə wə ńiet met ən ˈtakŝie ↑
3. ət ˈkan ẁel → ḿaar tiz‿ńoghal ˊduur ↓
4. ˈlaatə wə ˈtoch ḿaar ən ˈtakŝie ńeemə ↓
5. deezə ˈkofər van ḿei iz‿zoo ẑwaar ↓
6. ǵhoet → ik ńeem óok l̀ievər ən ˈtakŝie ↓
7. ẃacht ˈhier éevə → dan ẑal ˈik ən ˈtakŝie ˈbelə ↓
8. wańeer vertˈrekt‿te ˈtrein naar úutrecht ↑
9. ˊdat ẃeet ik niet‿śeekər → ḿaar də ˈtreinə loopə ˊdikwəls →
10. er ˊghaat éłək hàlf ùur ən ˈtrein ↓
11. en ˈhoe l̂ang ˊduurt də ŕeis naar úutrecht ↑
12. ˊdriek̂wartier met‿te ŝtoptrein → ən ˊdik h̀alv‿úur met də śneltrein ↓
13. k̀unjə ẃerkəl̀ik in ən ˈhalf ùur van ŕotərdam naar úutrecht ↑
14. ˈjaa → ńeedərl̀ant iz‿ˈimərz‿ən ˈklein ˈlantjə ↓
15. en ĥoe v́er is ət ˈtan naar úutrecht ↑
16. onghəv́eer śestəch ˈkiel̀ooḿeetər ↓
17. dan ŕeit‿tie ˈtrein ẃel ˈhart → ˈhondert‿ˈtwintech ˈkiel̀ooḿeetər per úur ↓
18. ˊdaar iz‿dezə ˈtakŝie al → ŝtap maar ˈin ↓
19. ẁat is ət‿ˊfreesələk ˊdruk ob‿də ẃech ↓
20. ˈkeik toch is → ẁat ən ˊfietsə → ˈbromərs → v́rachtẁaaghəs en áutoos ↓
21. ik‿śou hier ńiet ǵhraach ŕeijə ↓
22. ˊjaa → rotərdam iz‿ən ˊdrukə ˈhaavəŝtat ↓
23. op ət ŝpitŝuur iz‿ət ẁel bieźondər ˈdruk ↓
24. ˈkeik → ˈhier zein wə ál aan ət sentˈraal staaśjon ↓
25. ˈhoev̂eel ˈkost‿tə ŕit ↑
26. ˈtwee ǵhuldə v́eiftəch →
27. ˊdat iz‿ńiet tə ˊduur → ĥe ↑
28. śech ṕiet → ẃaar k̀an ik ḿən ˈtreink̂aartjə ˈkoopə ↑
29. ˊdaar → aan ˊdat l̀ook̂et ḿoetjə jə ˈkaartjə ˈkoopə ↓
30. ˈkoop ən énkələ ŕeis naar úutrecht ↓
31. ik hep‿śelv‿ən rəŕoertjə ↓
32. ik‿sal ˈhier op jə ẃachtə ↓
33. źoo → ət ˈkaartjə ˈhebik ↓
34. ˊwat is‿soon ˈkaartjə ˈklein ↓ 160
35. ˊdaarom heet ət ˊook ˈkaar → t̂jə ↓

6.1 BASIC SENTENCES

NAAR 'T STATION

1.1 GESPREK (tussen Jan en z'n neef Piet)

1. Piet: Wil je met de tram of met de bus naar 't station?
2. Jan : Kunnen we niet met een taxi?
3. Piet: 't Kan wel. Maar 't is nogal duur.
4. Jan : Laten we toch maar een taxi nemen.
5. Jan : Deze koffer van mij is zo zwaar.
6. Piet: Goed. Ik neem ook liever een taxi.
7. Piet: Wacht hier even, dan zal ik een taxi bellen.
8. Jan : Wanneer vertrekt de trein naar Utrecht?
9. Piet: Dat weet ik niet zeker, maar de treinen lopen dikwijls.
10. Piet: Er gaat elk half uur een trein.
11. Jan : En hoe lang duurt de reis naar Utrecht?
12. Piet: Drie kwartier met de stoptrein, een dik half uur met de sneltrein.
13. Jan : Kun je werkelijk in een half uur van Rotterdam naar Utrecht?
14. Piet: Ja. Nederland is immers een klein landje.
15. Jan : En hoe ver is 't dan naar Utrecht?
16. Piet: Ongeveer zestig kilometer.
17. Jan : Dan rijdt die trein wel hard: honderdtwintig kilometer per uur!
18. Piet: Daar is onze taxi al. Stap maar in!
19. Jan : Wat is 't vreselijk druk op de weg!
20. Jan : Kijk toch eens, wat 'n fietsen, brommers, vrachtwagens en auto's!
21. Jan : Ik zou hier niet graag rijden.
22. Piet: Ja, Rotterdam is een drukke havenstad.
23. Piet: Op 't spitsuur is 't wel bijzonder druk.
24. Piet: Kijk, hier zijn we al aan 't Centraal Station.
25. Jan : Hoeveel kost de rit?
26. Piet: Twee gulden vijftig.
27. Piet: Dat is niet te duur, hè?
28. Jan : Zeg Piet, waar kan ik mijn treinkaartje kopen?
29. Piet: Daar, aan dat loket, moet je je kaartje kopen.
30. Piet: Koop een enkele reis naar Utrecht.
31. Piet: Ik heb zelf een retourtje.
32. Piet: Ik zal hier op je wachten.
33. Jan : Zo, 't kaartje heb ik.
34. Jan : Wat is zo'n kaartje klein!
35. Piet: Daarom heet 't ook: kaartje!

6 1 BASIC SENTENCES

TO THE STATION

1.1 CONVERSATION (between John and his cousin Pete)

1.	Pete:	Do you want to take the streetcar or the bus to the station?
2.	John:	Can't we take a taxi?
3.	Pete:	It's possible. But it's rather expensive.
4.	John:	Let's take a taxi anyway.
5.	John:	This suitcase of mine is so heavy.
6.	Pete:	Fine. I would rather take a taxi too.
7.	Pete:	Wait here a minute, then I'll phone for a taxi.
8.	John:	When does the train to Utrecht leave?
9.	Pete:	I don't know for sure, but the trains run frequently.
10.	Pete:	There's a train going every half-hour.
11.	John:	And how long does the trip to Utrecht take?
12.	Pete:	Three-quarters of an hour with the slow train, a good half-hour with the express.
13.	John:	Can you really travel from Rotterdam to Utrecht in a half hour.
14.	Pete:	Yes, you can. After all, the Netherlands is a small country.
15.	John:	And how far is it to Utrecht then?
16.	Pete:	About sixty kilometers.
17.	John:	Then that train does travel fast: hundred twenty kilometers per hour!
18.	Pete:	There's our taxi already. Just step in!
19.	John:	It certainly is awfully busy on the road!
20.	John:	Just look at all those bicycles, motorbikes, trucks and cars!
21.	John:	I wouldn't like to drive here.
22.	Pete:	Yes, Rotterdam is a busy port.
23.	Pete:	At the rush hour it is especially busy.
24.	Pete:	Look, here we are at the Central Station already.
25.	John:	How much does the ride cost?
26.	Pete:	Two guilders and fifty cents.
27.	Pete:	That's not too expensive, is it?
28.	John:	Say Pete, where can I buy my train ticket?
29.	Pete:	You must buy your ticket over there, at the ticket window.
30.	Pete:	Buy a one-way ticket to Utrecht.
31.	Pete:	I myself have a round trip ticket.
32.	Pete:	I'll wait for you here.
33.	John:	There, I have the ticket.
34.	John:	What a small ticket!
35.	Pete:	And that's why it's called a "kaartje"!

1.2 ALLERLEI UITDRUKKINGEN

1. Luister goed!	Listen carefully!
2. Doe je boek open!	Open your book!
3. Lees de eerste zin!	Read the first sentence!
4. Let op je uitspraak!	Watch your pronunciation!
5. Let op je intonatie!	Watch your intonation!
6. Let op 't accent!	Watch the accent!
7. Luister naar mij!	Listen to me!
8. Luister goed naar mij!	Listen carefully to me!
9. Doe je boeken dicht!	Close your books!
10. Neem pen en papier!	Take pen and paper!
11. Schrijf deze zin op!	Write down this sentence!
12. Schrijf dit woord op!	Write down this word!
13. Let op!	Pay attention!
14. Doe je boeken open!	Open your books!
15. Lees deze zinnen hardop!	Read these sentences out loud!
16. Lees deze woorden hardop!	Read these words out loud!
17. Pak nu een vel papier!	Now take a sheet of paper!
18. Schrijf dit op!	Write this down!
19. Schrijf dit op 't papier!	Write this on the paper!
20. Pak je schrift!	Take your notebook!
21. Schrijf dit in je schrift!	Write this in your notebook!
22. Schrijf niet met potlood!	Don't write with a pencil!
23. Schrijf met inkt!	Write with ink!
24. Schrijf met inkt in je schrift!	Write in your notebook with ink!

1.3 VRAGEN OVER HET GESPREK

Vraag	Antwoord
1. Hoe kunnen de jongens naar 't station?	Ze kunnen met de tram, de bus, of met de taxi.
2. Hoe gaan ze naar 't station?	Ze nemen een taxi.
3. Waarom gaan ze met een taxi?	De koffer van Jan is erg zwaar.
4. Wat neemt Jan liever: de tram of de taxi?	Hij neemt liever een taxi.
5. Wie belt de taxi?	Piet belt de taxi.
6. Waar wachten Jan en Piet op.	Ze wachten op de taxi.
7. Hoe vaak gaat er een trein naar Utrecht?	Er gaat elk half uur een trein naar Utrecht.
8. Hoe lang duurt de reis van Rotterdam naar Utrecht?	De reis duurt eeen half uur met de sneltrein.
9. Hoe ver is het van Rotterdam naar Utrecht?	Ongeveer zestig kilometer.
10. Hoe hard rijdt de trein?	Hij rijdt honderdtwintig kilometer per uur.
11. Is het druk op de weg?	Ja, er zijn vreselijk veel fietsen, brommers, vrachtwagens en auto's.
12. Zou Jan in Rotterdam auto willen rijden?	Hij zou daar niet graag auto rijden.
13. Wanneer is het in Rotterdam bijzonder druk?	Op 't spitsuur is het wel bijzonder druk.
14. Hoeveel kost de rit naar het Centraal Station?	De rit kost twee gulden vijftig.
15. Is dat duur?	Nee, dat is niet duur.
16. Waar moet Jan z'n kaartje kopen?	Hij moet z'n kaartje aan het loket kopen.
17. Koopt Jan een retourtje?	Nee, hij koopt een enkele reis.
18. Waarom spreek je van een kaartje?	Zo'n kaartje is erg klein.

6.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 FOREIGN WORDS

Several foreign loan words again occur in this lesson. Observe sound, spelling, and stress in the following words:

de bus	/bus/	de tram	/trem/
de auto	/ootoo/outoo/	de taxi	/taksie/
't loket	/looket/	de kilometer	/kielòomeetər/
't Centraal	/sentraal staasjon/	't retourtje	/rətoertje/

Contrast stress in English: kilómeter
Dutch: 'kielòomeetər

Centraal : c = s before e
station : tion = sjon
taxi : x = ks

2.2 DUTCH WORDS

2.1 ij = /ə/ /ei/ /ie/

dikwijls	/dikwəls/	kijk	/keik/	bijzonder	/biezondər/
vreselijk	/vreesələk/				
werkelijk	/werkələk/				

The suffix /lək/ is always spelled lijk.
Bijzonder is also spelled biezonder.
The vowel between two stressed syllables is a schwa: /werkələk/

2.2 kijk eens /keikeens/ /keikəs/

Both pronunciations occur; the second is much more colloquial, and is less emphatic.

2.3 hè /he/

Dat is niet te duur, hè? That's not too expensive is it?

hè /he/ with a slightly rising pitch is in effect a short answer question which anticipates agreement in the response.

2.4 Assimilation moet je

Daar aan dat loket moet je /moetjə/ je kaartje kopen.

Note the assimilation in the underlined words; there is no pause between moet and je and the separate t and j sounds are assimilated to the /tj/ sound.

2.3 SPELLING RULES AND SYLLABIFICATION (summary)

Derivation of the verb stem from the infinitive or the infinitive from the verb stem is in accordance with the spelling principles which were set forth in Unit I. A summary of these rules follows:

3.1 Syllabification

1. In words with two medial consonants, syllable division generally occurs between the consonants: heb-ben, zeg-gen.
2. In words with one medial consonant, syllable division comes before the consonant: le-ren, e-ten, ko-men.

3.2 Open and Closed Syllables

1. A closed syllable ends on a consonant:
   One syllable words: Jan, neef, uur, heb, zeg
   Polysyllabic words: zeggen: zeg-gen; hebben: heb-ben
2. An open syllable ends on a vowel or diphthong:
   One syllable words: ja, zo, nu, nou, wij
   Polysyllabic words: le-ren, komen, lui-ste-ren, mei-sje

3.3 Spelling Rules

1. The single letters a, e, i, o, u represent short vowels in closed syllables: dat, het, dit, nog, rug, zeg, heb
2. The double letters aa, ee, oo, uu represent long vowels in closed syllables: staat, neef, ook, uur
3. The single letters a, o, u represent long vowels in open syllables: ja zo nu
   ta-fel ko-men stu-dent
4. The single letter e represents a long vowel in an open stressed syllable when another syllable which begins with a consonant follows: e-ten, le-ren, de-ze. The double letter ee represents a long vowel at the end of a word: mee, zee.
   The single letter e represents the "schwa" sound in unstressed syllables: de, ze, we, je, me, deze, Nederland.
5. Two identical consonants can never appear at the end of a word or syllable: hebben heb hebt
   zeggen zeg zegt
6. Generally speaking the long or short quality of the stem vowel is retained in all other forms of the word. Exceptions to this rule will be discussed later.

7. The final consonant of a single vowel closed syllable must be doubled when a syllable is added (addition of an inflectional or suffixal ending beginning with a vowel): zeg-gen, heb-ben.
8. The final consonant of an unstressed syllable ending in er, el, ig is not doubled: luister-luisteren.
9. When a syllable is added to a double vowel closed syllable one of the stem vowels must be dropped: leer-leren; eet-eten.
10. Double stem vowels spelled with different letters such as ie, eu, oe, and diphthongs ei, ui, ou, for example, are unchanged when another syllable is added.

6.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 MODAL VERBS: CONJUGATION PRESENT TENSE

Wil je met de tram of met de bus naar 't station? 6.1.1
Wat wil hij hier doen? 4.1.21
Wilt u misschien wat langzamer praten. 5.1.12

Kunnen we niet met een taxi? 6.1.2
't Kan wel. 6.1.3
Ik kan hem niet vinden. 4.1.15
Jij kunt ook nooit iets vinden. 4.1.16
Ik zal hier op je wachten. 5.1.32
Je zult wel moe zijn. 4.1.3

Mag ik uw paspoort even zien? 5.1.1
Hoeveel moet ik betalen? 5.1.33

The modal verbs kunnen, zullen, mogen, willen, moeten are somewhat irregular in conjugation. The most commonly used forms in the present tense are:

Plural

wij, we, jullie zij, ze	kunnen	zullen	mogen	willen	moeten

Singular Forms

ik, hij, zij, ze, het, 't, je, u	kan	zal	mag	wil	moet
jij, je, u	kunt	zult	mag	wilt	moet

Irregularities in conjugation:

vowel change /u/ to /a/	:	kunnen	kan
		zullen	zal
/oo/ to /a/	:	mogen	mag
omission t inflection	:	hij, ze, 't wil	
double forms: those in ( ) are less commonly used	:	je, u kunt	(kan)
		je, u zult	(zal)
		u wilt	(wil)
		je wil	(wilt)

Omission t inflection when je (subject) follows the verb	kun je zul je wil je

3.2 FUTURE: GAAN + INFINITIVE

Hij gaat hier aan de universiteit geschiedenis studeren. 4.1.22	He is going to study history at the university here.
Waar gaat uw wonen? 5.1.4	Where are you going to live?
Ik ga bij familie in Utrecht logeren. 5.1.5	I am going to stay with relatives in Utrecht.
hij gaat... studeren	he is going to study
u gaat... wonen	you are going to live
ik ga.... logeren	I am going to stay

One way of expressing future time in Dutch is by the combination of gaan + infinitive. The English equivalent construction is: is/are going to + infinitive.

3.3 ZULLEN + INFINITIVE

Wacht hier even, dan zal ik een taxi bellen. 6.1.7	Wait here a moment, then I'll call a taxi.
Ik zal hier op je wachten. 6.1.32	I'll wait for you here.
Ik zal... bellen	I'll call
ik zal... wachten	I'll wait

The construction zullen + infinitive is used principally to express promise or agreement. In this same meaning English generally uses shall/will + infinitive.

Do not confuse Dutch willen with English will:

I will wait for you here.	Ik zal hier op je wachten.
I want to wait for you here.	Ik wil hier op je wachten.

3.4 ZOU/ZOUDEN (CONDITIONAL)

Ik zou hier niet graag rijden. 6.1.21	I would not like to drive here.
Zij zouden graag komen.	They would like to come.

The past tense of zullen has just two forms:

singular:	ik, je, u, hij, ze, 't	zou
plural :	we, jullie, ze	zouden

3.5 VERB CONJUGATION (absence of emphatic, progressive forms)

De treinen lopen dikwijls. 6.1.9	The trains run frequently.
Dan rijdt die trein wel hard! 6.1.17	Then that train does travel fast.
Hoe lang blijft u in Nederland? 5.1.2	How long are you staying in the Netherlands?
Hij komt vanavond laat naar huis. 3.1.10	He is coming home late this evening.

Observe that the Dutch verb lacks the emphatic and progressive forms which are so characteristic of English, for example: rijdt = travels, does travel, is traveling. The emphatic adverb wel is often used to make emphatic sentences (cf. 5.5.4). Several Dutch progressive constructions will be discussed later.

3.6 NOUN PLURAL: (none)

Drie kwartier met de stoptrein. 6.1.12	Three-quarters of an hour with the slow train.
Ongeveer zestig kilometer. 6.1.16	About sixty kilometers.
Honderdtwintig kilometer per uur. 6.1.17	One hundred twenty kilometers per hour.
Ze kosten maar vijfentwintig dollar. 5.1.30	They only cost twenty-five dollars.
Hoeveel moet ik betalen?	How much do I have to pay?
... maar twee gulden. 5.1.34	... only two guilders.

In contrast with English usage, Dutch nouns which designate units of time, size, distance, weight, and money are usually written in the singular after cardinal numbers. Nouns like kilometer, uur, gulden, are written in the singular when the quantity is viewed as a whole rather than as individual units.

Compare the following sentences:

Dit boek kost tien gulden.	(unit of price)
Hij legt tien zilveren guldens op de tafel.	(ten units of money)

3.7 POINTING WORDS (demonstratives)

7.1 That = die, dat

Dan rijdt die trein wel hard. 6.1.17	Then that train does travel fast.
Aan dat loket moet je je kaartje kopen. 6.1.29	You must buy your ticket at that window.

The pointing word that has two equivalents in Dutch: die, dat. Die is used for de words (common gender), dat for het words (neuter gender).

7.2 This = deze, dit

Is deze schrijfmachine niet van jou? 5.1.8	Doesn't this typewriter belong to you?
Schrijf dit woord op! 6.1.2.12	Write this word down!

The pointing word this also has two equivalents in Dutch: deze, dit. Observe that deze is used for de words, dit for het words.

7.3 These = deze; those = die

Kijk eens al die fietsen! 6.1.20	Just look at all those bicycles!
Deze koffers, dat koffertje en die tas. 5.1.7	These trunks, that suitcase, and that briefcase.

Observe how the inflection of the pointing words (demonstratives) parallels that of the definite articles:

Singular	de trein	the train	het cadeautje	the present
	deze trein	this train	dit cadeautje	this present
	die trein	that train	dat cadeautje	that present
Plural	de treinen	the trains	de cadeautjes	the presents
	deze treinen	these trains	deze cadeautjes	these presents
	die treinen	those trains	die cadeautjes	those presents

6.4 SENTENCE PATTERNS

4.1 DECLARATIVE WORD ORDER

Daar is onze taxi al. 6.1.18	There is our taxi already.
Op 't spitsuur is 't bijzonder druk. 6.1.23	During the rush hour it is especially busy.
De treinen lopen dikwijls. 6.1.9	The trains run often.
't Kaartje heb ik. 6.1.33	I have the ticket.
Dat weet ik niet zeker. 6.1.9	I don't know that.
Dan rijdt die trein wel hard. 6.1.17	Then that train does travel fast.
Daarom heet 't ook kaartje. 6.1.35	That's why it is called a "kaartje".
Daar aan dat loket moet je je kaartje kopen. 6.1.29	You must buy your ticket there at that ticket window.

Compare position and form of the verb in the English and Dutch declarative sentences. Observe that the finite verb (verb form which takes inflectional endings) always occupies second position in the Dutch declarative sentence, regardless of whether a subject, object, or adverbial modifier precedes. If the Dutch sentence begins with an object or adverbial modifier, the subject generally follows the finite verb. (note that in English the subject always precedes the verb).

4.2 EXCLAMATORY SENTENCES

Wat is 't vreselijk druk op de weg! 6.1.19	It certainly is terribly busy on the road!
Wat is zo'n kaartje klein! 6.1.34	How small such a ticket is!
Wat duurt de reis lang!	How long the trip takes!

Contrast the word of the Dutch and English exclamatory sentences. A very typical pattern of the Dutch exclamation is: wat + verb + subject (+ modifiers).

4.3 MODAL VERB WITHOUT INFINITIVE

Wil je met de tram of met de bus naar 't station? 6.1.1	Do you want to take the tram or the bus to the station?
Kunnen we niet met een taxi? 6.1.2	Can't we take a taxi?
Kun je werkelijk in een half uur van Rotterdam naar Utrecht? 6.1.13	Can you really travel from Rotterdam to Utrecht in a half hour?

Generally the verbs kunnen, mogen, moeten, willen, zullen take an infinitive complement which occupies final position in the sentence. However, this infinitive is often omitted, especially when it is a verb of motion like gaan, rijden.

4.4 VERB FIRST SENTENCES: REQUEST OR SUGGESTION

Laten we toch maar een taxi nemen. 6.1.4	Let's take a taxi anyway.
Laten we op de fiets gaan!	Let's go by bicycle!

A special verb first pattern is the construction: laten we + infinitive. As in English, the construction is used to make a suggestion or request rather than a command. Note that the Dutch verb laten is followed by the subject form of the pronoun (we), whereas in English the object form (us) follows the verb. Isolated instances of laten with an object pronoun do occur, particularly in certain formulae such as: laat ons bidden - let us pray.

4.5 NEGATION

Versta je me niet?	Don't you understand me?
Ik versta u niet. 5.1.11	I don't understand you.
Ik denk 't niet. 5.1.23	I don't think so.
Ik kan hem niet vinden. 4.1.15	I can't find it.
Kunnen we niet met een taxi? 6.1.2	Can't we take a taxi.
Ik zou hier niet graag rijden. 6.1.21	I would not like to drive here.
Ik weet het niet zeker. 5.1.22	I don't know for certain.

The position of the negator is fixed in the English sentence; it appears after the auxiliary verb for sentence negation. In the Dutch language the position of the negator is not so rigidly restricted.

In final position niet may negate an entire sentence. This is characteristic especially for very simple sentences consisting of subject + verb (+ object): Ik versta u niet.

Niet often precedes the infinitive in a frame construction: Ik kan hem niet vinden.

Frequently niet negates a part of a sentence; it then precedes the adverb or adverbial phrase, the noun or adjective which is being negated:

Ik zou hier niet graag rijden.
Ik weet het niet zeker.
Kunnen we niet met een taxi naar 't station gaan?

4.6 WORD ORDER: ADVERBS

Hij komt in de herfst naar Nederland. 3.1.27 — He is coming to the Netherlands in the fall.
Hij komt vanavond laat naar huis. 3.1.9 — He is coming home late this evening.
Ik ben van plan om negen maanden hier te blijven. 5.1.3 — I intend to stay here for nine months.
Kun je werkelijk in een half uur van Rotterdam naar Utrecht. 6.1.13 — Can you really travel from Rotterdam to Utrecht in a half hour?

Compare the position of the adverbial modifiers of time and place in the Dutch and English sentences. In Dutch modifiers of time and manner generally precede modifiers of place.

6.5 WORD STUDY

5.1 IMMERS

Kan je werkelijk in een half uur van Rotterdam naar Utrecht? — Can you really travel from Rotto Utrecht in a half hour?
Ja. Nederland is immers een klein landje. 6.1.14 — Yes. After all, Holland is a small country.
Komt Jan vandaag niet ? — Isn't John coming today?
Nee, hij is immers naar Amsterdam. — No, he's gone to Amsterdam, you know.

The adverb immers has a special function in responses and rejoinders. It acts as a link between sentences and often serves to introduce the explanation or cause for a previous remark or question; generally, this is (or could have been) known to the speaker or to the person spoken to. In the above sentences, for example, it is not strange that John should not understand everything in the Dutch language, for, after all, he is an American. Nor need John be surprised any longer that you can travel from one metropolis to another in the Netherlands within the space of thirty minutes, when he realizes how small the country really is.

Immers also has the function of the short answer question in English:

You're coming tomorrow, aren't you? — Je komt immers morgen.

5.2 TOCH

Dat is toch niets nieuws? 3.1.21	That's nothing new, is it?
Die ligt toch op de schoorsteen? 4.1.14	It's lying on the fireplace, isn't it?

Like immers the adverb toch often has a function similar to that of the short answer question in English. The speaker takes for granted, assumes, anticipates agreement with his exclamatory statement-question.

Note also the following examples?

Je komt toch morgen.	Je komt immers morgen.
Je komt morgen toch.	Je komt morgen immers.

5.3 GRAAG: ZOU GRAAG

Wil je misschien eerst een kopje koffie? 4.1.7	Perhaps you want a cup of coffee first?
Graag. 4.1.8	Gladly. (Please)
Ik zou hier niet graag rijden. 6.1.21	I would not care to drive here.
Hij zou graag een paar weken bij ons logeren. 4.1.24	He would like to stay with us for a few weeks.
Ze zouden graag naar Nederland komen.	They would like to come to the Netherlands.

The construction zou/zouden + graag + infinitive is used to express a liking, wish, or desire. In this predicate pattern graag corresponds to the English verb like. Compare the following verb phrases:

zou graag... logeren	would like to stay
zou graag... rijden	would like to drive
zou graag... komen	would like to come
zou niet graag... rijden	would not like to drive

Zou/zouden are past tense forms of zullen:

Singular: ik, je, hij, ze, het zou
Plural : we, jullie, ze zouden

6.6 PATTERN DRILLS

6.1 SUBSTITUTION DRILLS

1. Repeat the sentence, replacing the subject, and substituting deze for de, dit for het:

De fiets is van mij.	Deze fiets is van mij.
't potlood	Dit potlood is van mij.
de pen	Deze pen is van mij.
't fototoestel	Dit fototoestel is van mij.
de gulden	Deze gulden is van mij.
't schrift	Dit schrift is van mij.
de schrijfmachine	Deze schrijfmachine is van mij.
't Paspoort is van jou.	Dit paspoort is van jou.
de tas	Deze tas is van jou.
't kaartje	Dit kaartje is van jou.
de brommer	Deze brommer is van jou.
't kopje	Dit kopje is van jou.
de auto	Deze auto is van jou.
't kamertje	Dit kamertje is van jou.
de koffer	Deze koffer is van jou.

2. Repeat the sentence, replacing the subject and substituting die for de, dat for het.

Hoeveel kost de fiets?	Hoeveel kost die fiets?
't papier	Hoeveel kost dat papier?
de auto	Hoeveel kost die auto?
't fototoestel	Hoeveel kost dat fototoestel?
de pen	Hoeveel kost die pen?
't cadeautje	Hoeveel kost dat cadeautje?
de schrijfmachine	Hoeveel kost die schrijfmachine?

3. Change the noun to a plural form, but keep the pointing word die in the sentences:

Kijk 's naar die fiets!	Kijk 's naar die fietsen!
Kijk 's naar die jongen!	Kijk 's naar die jongens!
Kijk 's naar die taxi!	Kijk 's naar die taxi's!
Kijk 's naar die vrachtwagen!	Kijk 's naar die vrachtwagens!
Kijk 's naar die brommer!	Kijk 's naar die brommers!
Kijk 's naar die tram!	Kijk 's naar die trams!
Kijk 's naar die bus!	Kijk 's naar die bussen!

4. Change the noun to a plural form, but keep the pointing word deze in the sentences:

Van wie is deze tas?	Van wie zijn deze tassen?
Van wie is deze kamer?	Van wie zijn deze kamers?
Van wie is deze fiets?	Van wie zijn deze fietsen?
Van wie is deze brommer?	Van wie zijn deze brommers?
Van wie is deze auto?	Van wie zijn deze auto's?
Van wie is deze pen?	Van wie zijn deze pennen?

5. Change the noun to a plural form and substitute deze for dit:

Is dit pakje van u?	Zijn deze pakjes van u?
Is dit potlood van jou?	Zijn deze potloden van jou?
Is dit koffertje van jullie?	Zijn deze koffertjes van jullie?
Is dit paspoort van u?	Zijn deze paspoorten van u?
Is dit schrift van haar?	Zijn deze schriften van haar?
Is dit fototoestel van hen?	Zijn deze fototoestellen van hen?

6. Change to the noun plural and change dat to die:

Dat boek is voor jou.	Die boeken zijn voor jou.
Dat cadeautje is voor m'n vriendin.	Die cadeautjes zijn voor m'n vriendin.
Dat kopje is voor moeder.	Die kopjes zijn voor moeder.
Dat schrift is voor vader.	Die schriften zijn voor vader.
Dat potlood is voor Jan.	Die potloden zijn voor Jan.

7. Substitute a plural noun and appropriate pointing word for the singular forms:

Wat kost deze fiets?	Wat kosten deze fietsen?
Is dat fototoestel duur?	Zijn die fototoestellen duur?
Van wie is dit paspoort?	Van wie zijn deze paspoorten?
Deze schrijfmachine is erg duur.	Deze schrijfmachines zijn erg duur.
Wat is die kamer klein!	Wat zijn die kamers klein!
Wat is deze koffer zwaar!	Wat zijn deze koffers zwaar!
Dit gesprek moeten we uit 't hoofd leren.	Deze gesprekken moeten we uit 't hoofd leren.
Is dit schrift van jou?	Zijn deze schriften van jou?
Schrijf deze zin 's op!	Schrijf deze zinnen 's op!
Lees dat woord 's hardop!	Lees die woorden 's hardop!
Van wie is die tas?	Van wie zijn die tassen?
Dit boek is voor u.	Deze boeken zijn voor u.
Deze som is te moeilijk.	Deze sommen zijn te moeilijk.
Wat is dat kaartje klein!	Wat zijn die kaartjes klein!
Is deze oefening niet makkelijk?	Zijn deze oefeningen niet makkelijk?

8. Adverb Substitution

Het is nogal duur.	
erg	Het is erg duur.
vreselijk	Het is vreselijk duur.
heel	Het is heel duur.
niet erg	Het is niet erg duur.
helemaal niet	Het is helemaal niet duur.

9. Change the subject (and verb)

Je zult wel moe zijn.	
Je broer	Je broer zal wel moe zijn.
U	U zult wel moe zijn.
Uw zoon	Uw zoon zal wel moe zijn.
Jullie	Jullie zullen wel moe zijn.
Jullie vrienden	Jullie vrienden zullen wel moe zijn.

10. Change plural subject to singular:

Zullen we een taxi bellen?	Zal ik een taxi bellen?
Jullie zullen wel honger hebben.	Je zult wel honger hebben.
Ze zullen wel moe zijn.	Hij zal wel moe zijn.

6.2 CUED RESPONSE DRILL

1. Answer in the affirmative.

Kunnen we niet met een taxi?	Ja, jullie kunnen wel met een taxi.
Kan hij niet op de fiets?	Ja, hij kan wel op de fiets.
Kunnen ze niet met de bus?	Ja, ze kunnen wel met de bus.
Kunt u niet met een taxi?	Ja, ik kan wel met een taxi.
Kunnen jullie niet op de brommer?	Ja, we kunnen wel op de brommer.
Kun je niet met de auto?	Ja, ik kan wel met de auto.
Kan ik niet met de tram, Jan?	Ja, je kunt wel met de tram.

2. Answer in the negative.

Mogen we met de auto?	Nee, jullie mogen niet met de auto.
Mag ik op jouw fiets?	Nee, je mag niet op mijn fiets.
Mogen de jongens op de brommer?	Nee, ze mogen niet op de brommer.
Mag ze nog niet op de brommer?	Nee, ze mag nog niet op de brommer.
Mogen jullie met de auto?	Nee, we mogen niet met de auto.
Mag je met de auto?	Nee, ik mag niet met de auto.

3. Wil je met de tram of de bus? (met de bus)	Ik wil met de bus.
Willen jullie lopen of rijden? (lopen)	We willen lopen.
Wil hij met de bus of met een taxi? (de bus)	Hij wil met de bus.
Wilt u met de tram of met een taxi? (de tram)	Ik wil met de tram.
Willen ze op de fiets of op de brommer? (op de brommer)	Ze willen op de brommer.

4. Mag ik je boek lezen? (Ja)	Ja, dat mag.
Moeten we het gesprek uit 't hoofd leren? (Ja)	Ja, dat moet.
Kunnen we niet met de bus gaan? (Nee)	Nee, dat kan niet.
Willen ze niet komen? (Nee)	Nee, dat willen ze niet.
Moet je dat uit je hoofd leren? (Nee)	Nee, dat hoeft niet.
Zullen we een taxi moeten nemen? (Ja)	Ja, dat zal wel.

5. Each of the following questions and answers is a frame construction. Begin each affirmative response: Ja, laten we.

Zullen we een kopje koffie drinken?	Ja, laten we een kopje koffie drinken.
Zullen we eerst een taxi bellen?	Ja, laten we eerst een taxi bellen.
Zullen we vandaag met de auto gaan?	Ja, laten we vandaag met de auto gaan.
Zullen we de tram nemen?	Ja, laten we de tram nemen.
Zullen we eerst even bellen?	Ja, laten we eerst even bellen.
Zullen we op de fiets gaan?	Ja, laten we op de fiets gaan.
Zullen we eerst kaartjes kopen?	Ja, laten we eerst kaartjes kopen.
Zullen we een kopje koffie gaan drinken?	Ja, laten we een kopje koffie gaan drinken.

6.3 TRANSFORMATION DRILLS

1. Change the sentence to a frame construction with the auxiliary verb mogen. Note the change in meaning!

Ik blijf vandaag thuis.	Ik mag vandaag thuis blijven.
Rijdt ze op de brommer?	Mag ze op de brommer rijden?

Spreken jullie op de les geen Engels?	Mogen jullie op de les geen Engels spreken?
Hij rijdt nog geen auto.	Hij mag nog geen auto rijden.
Kijk niet in je boek.	Je mag niet in je boek kijken.
Op de les spreken we alleen Nederlands.	Op de les mogen we alleen Nederlands spreken.
Neemt u mijn fiets.	U mag mijn fiets nemen.

2. Change the sentence to a frame construction with the auxiliary kunnen. Observe the change in meaning.

Ik neem de sneltrein naar Utrecht.	Ik kan de sneltrein naar Utrecht nemen.
Neemt u geen retourtje?	Kunt u geen retourtje nemen?
Daar betaal je.	Daar kun je betalen.
We wachten nog heel even.	We kunnen nog heel even wachten.
Spreekt ze Russisch?	Kan ze Russisch spreken?
Spreken ze Italiaans?	Kunnen ze Italiaans spreken?
Neem je de sneltrein niet?	Kun je de sneltrein niet nemen?
Je neemt in Utrecht de sneltrein.	Je kunt in Utrecht de sneltrein nemen.
Waarom nemen jullie geen taxi?	Waarom kunnen jullie geen taxi nemen?

3. Change the sentence to a frame construction with the auxiliary willen; again observe the change in meaning!

Dat boek lees ik niet.	Dat boek wil ik niet lezen.
Vandaag blijven we thuis.	Vandaag willen we thuis blijven.
Onze dochter leert Frans.	Onze dochter wil Frans leren.
M'n broer studeert geschiedenis.	M'n broer wil geschiedenis studeren.
Wacht je nog even?	Wil je nog even wachten?
Wacht u even op ons?	Wilt u even op ons wachten?
Ze maken een reis naar Nederland.	Ze willen een reis naar Nederland maken.
Maken jullie een reis naar Amerika?	Willen jullie een reis naar Amerika maken?

4. Change the sentence to a frame construction with the auxiliary moeten. Observe changes in meaning.

Hij schrijft de brief in 't Engels.	Hij moet de brief in 't Engels schrijven.
Spreken jullie op de les Nederlands?	Moeten jullie op de les Nederlands spreken?

We leren 't gesprek uit ons hoofd.	We moeten 't gesprek uit ons hoofd leren.
U hebt een kaartje.	U moet een kaartje hebben.
Ze hebben al een kaartje.	Ze moeten nog een kaartje hebben.
Je geeft 't boek aan je vader.	Je moet 't boek aan je vader geven.
Ik kan Frans lezen.	Ik moet Frans kunnen lezen.

5. Change the sentences from present to future by introducing the auxiliary verb gaan:

Hij studeert in Utrecht.	Hij gaat in Utrecht studeren.
Ze logeert bij vrienden.	Ze gaat bij vrienden logeren.
De leerlingen maken hun sommen.	De leerlingen gaan hun sommen maken.
Ik woon in Amsterdam.	Ik ga in Amsterdam wonen.
M'n neef leert Nederlands.	M'n neef gaat Nederlands leren.
Ze maken een reis door Amerika.	Ze gaan een reis door Amerika maken.

6. Change the sentence to a frame construction with zullen. Note that now there is little or no change in meaning.

Ik wacht wel op je.	Ik zal wel op je wachten.
Nemen we de bus?	Zullen we de bus nemen?
Bel je me straks?	Zul je me straks bellen?
Hij komt toch wel.	Hij zal toch wel komen.
Ze weet 't antwoord wel.	Ze zal 't antwoord wel weten.
U vindt ons bij 't loket.	U zult ons bij 't loket vinden.
Jullie moeten nog even wachten.	Jullie zullen nog even moeten wachten.
Je moet een taxi nemen.	Je zult een taxi moeten nemen.

7. Change the imperative sentence to a frame construction with the auxiliary moeten.

Koop maar een retourtje!	Je moet maar een retourtje kopen.
Bel me straks!	Je moet me straks bellen.
Spreek Nederlands!	Je moet Nederlands spreken.
Schrijf met inkt!	Je moet met inkt schrijven.
Ga maar even zitten!	Je moet maar even gaan zitten.
Let op je intonatie!	Je moet op je intonatie letten.
Luister goed naar mij!	Je moet goed naar mij luisteren.
Let op 't accent!	Je moet op 't accent letten.
Lees de eerste zin!	Je moet de eerste zin lezen.

8. Change from declarative to exclamatory sentences.

Het is vreselijk druk op de weg.	Wat is 't vreselijk druk op de weg!
Zo'n kaartje is klein.	Wat is zo'n kaartje klein!
Dat is duur.	Wat is dat duur!
Ze spreekt langzaam.	Wat spreekt ze langzaam!
De trein rijdt hard.	Wat rijdt de trein hard!
De reis duurt lang.	Wat duurt de reis lang!
Het is mooi weer.	Wat is het mooi weer!
Deze oefening is makkelijk.	Wat is deze oefening makkelijk!

6.4 SUBSTITUTION DRILLS

1. Restate the sentence, but substitute a form of the suggested modal for the verb:

Je gaat met de sneltrein naar Utrecht. (kunnen)	Je kunt met de sneltrein naar Utrecht.
Ik ga niet met de stoptrein. (willen)	Ik wil niet met de stoptrein.
Ga je op de brommer naar school? (mogen)	Mag je op de brommer naar school?
Ze gaat op de fiets naar Amsterdam. (willen)	Ze wil op de fiets naar Amsterdam.
Ga je met de tram naar 't station? (kunnen)	Kun je met de tram naar 't station?
Gaat u met de sneltrein naar Amsterdam. (willen)	Wilt u met de sneltrein naar Amsterdam?
Ik ga met de bus naar kantoor. (kunnen)	Ik kan met de bus naar kantoor.
Gaan jullie nog niet naar huis? (willen)	Willen jullie nog niet naar huis?
We gaan vandaag niet naar school. (hoeven)	We hoeven vandaag niet naar school.

6.5 CUED RESPONSE DRILL

1. Wanneer vertrekt jullie trein? (9 uur) — Die vertrekt om negen uur.
   Vertrekt de trein op tijd? (Ja) — Ja, hij vertrekt op tijd.
   Moet je je kaartje nog kopen? (Ja) — Ja, ik moet 't nog kopen.
   Weet je het antwoord niet? (Nee) — Nee, ik weet 't niet.
   Zal ik hier op je wachten (Ja) — Ja, wacht hier maar op me.
   Wat kost deze fiets? (f 169) — Die kost honderdnegenenzestig gulden.
   Hebt u veel bagage bij u? (vijf stuks) — Ik heb vijf stuks bagage bij me.
   Hoeveel tijd hebben we nog? (een kwartier) — We hebben nog een kwartier de tijd.
   Hoe lang duurt de reis met de stoptrein? (drie kwartier) — Met de stoptrein duurt de reis drie kwartier.
   Hoe ga je liever: met de bus of met de trein? (trein) — Ik ga liever met de trein.
   Schrijf je liever met een pen of met een potlood? (pen) — Ik schrijf liever met een pen.

2. Each question poses an alternative of two possibilities. Incorporate the second of these into your response.

   Wat neem je liever: de tram of de bus? — Ik neem liever de bus.
   Waar slaap je liever: in de kamer of op zolder? — Ik slaap liever op zolder.
   Hoe ga je liever: met de stoptrein of met de sneltrein? — Ik ga liever met de sneltrein.
   Wat leer je liever: Frans of Duits? — Ik leer liever Duits.
   Waar woon je liever: in Rotterdam of Amsterdam? — Ik woon liever in Amsterdam.

6.6 TRANSLATION EXERCISE

1. Do you want to take the bus or the tram? — Wil je met de bus of met de de tram?
2. May we take the car? — Mogen we met de auto?
3. No, you can't do that. — Nee, dat kan niet.

4.	That's terribly expensive, isn't it?	Dat is vreselijk duur, hè?
5.	Let's buy tickets first.	Laten we eerst kaartjes kopen.
6.	May you write with pencil?	Mag je met potlood schrijven?
7.	I shall call a taxi for you (p.)	Ik zal een taxi voor u bellen.
8.	Let's talk Dutch now!	Laten we nu Nederlands praten!
9.	I prefer to write with ink.	Ik schrijf liever met inkt.
10.	What time does the express train leave?	Hoe laat vertrekt de sneltrein?
11.	It leaves at twelve o'clock.	Die vertrekt om twaalf uur.
12.	I don't believe that!	Dat geloof ik niet!
13.	Just look at all those bicycles!	Kijk eens naar al die fietsen!
14.	How expensive this paper is!	Wat is dit papier duur!
15.	Do we have to take the slow train?	Moeten we met de stoptrein?
16.	How much does this bicycle cost?	Hoeveel kost deze fiets?
17.	I would like to know the answer very much.	Ik zou heel graag 't antwoord willen weten.
18.	You (pl.) must listen to the teacher!	Jullie moeten naar de leraar luisteren.
19.	Just look how fast those cars are traveling?	Kijk eens, hoe hard die auto's rijden!
20.	That car travels 150 kilometers per hour.	Die auto rijdt honderdvijftig kilometer per uur.
21.	We shall wait for you (p.) here.	We zullen hier op u wachten.
22.	This little case isn't heavy at all.	Dit koffertje is helemaal niet zwaar.
23.	At the rush hour it is very busy in the city.	Op 't spitsuur is 't erg druk in de stad.
24.	How long will the journey still take?	Hoe lang zal de reis nog duren?
25.	I want to buy that camera.	Ik wil dat fototoestel kopen.

26.	They are going to make a trip to America.	Ze gaan een reis naar Amerika maken.
27.	How long does such a trip take?	Hoe lang duurt zo'n reis?
28.	Do you (p.) want a one-way ticket or a round trip?	Wilt u een enkele reis of een retourtje?
29.	Just give me a round trip ticket, please.	Geeft u me maar een retourtje.
30.	You (p.) will have to wait a moment.	U zult even moeten wachten.
31.	Watch your pronunciation!	Let op je uitspraak!
32.	Now take a sheet of paper!	Neem nu een vel papier!
33.	Write down these words!	Schrijf deze woorden op!
34.	Can't we take a taxi?	Kunnen we niet met een taxi?
35.	I myself prefer to go on the motorbike.	Ik ga zelf liever op de brommer.
36.	We don't say that!	Dat zeggen we niet!
37.	You must listen carefully to me.	Je moet goed naar me luisteren.
38.	We are going to write the sentences on the board now.	We gaan de zinnen nu op 't bord schrijven.
39.	This lesson is difficult, don't you think?	Deze les is moeilijk, vind je niet?
40.	That's why I can't come tonight.	Daarom kan ik vanavond niet komen.

7.1 HERHALING — REVIEW

The sentences of this lesson aim to provide a review of the materials covered in the first six lessons. The sentences are grouped in pairs to form short dialogues. The first sentence of each pair is a cue, the second a possible response. Listen to the first sentence on the recording (or if not available, read the first sentence) and try to formulate a response. Check your response with that given on the recording (or in the text). If you are listening to the recording, it is best not to refer to the text at all in doing this lesson. Sometimes the cue will demand a specific response, in other cases a response will be suggested though not the exact details. Compare your response with that given on the recording (or in the text), particularly with respect to pronunciation, intonation, forms and sentence patterns.

When you have completed the review as a Response Exercise you are ready to go over the sentences once again, now as a Translation Exercise. You should be able to give Dutch responses to the English cues readily and easily.

1. Is 't vandaag geen mooi weer?	Isn't the weather nice today?
2. Ja 't weer is prachtig.	Yes, the weather is splendid.
3. Wat heb ik hier?	What do I have here?
4. Dat is de krant.	That's the newspaper.
5. Welke krant?	Which newspaper?
6. De krant van vandaag.	Today's paper.
7. Wie was net hier?	Who was just here?
8. Dat was de postbode.	That was the mailman.
9. Hoe heet de postbode?	What's the mailman's name?
10. Dat weet ik niet.	I don't know that.
11. Studenten uit veel landen komen naar Amerika.	Students come from many countries to America.
12. Ze willen in Amerika studeren.	They want to study in America.
13. Voor wie zijn deze cadeautjes?	Who are these presents for?
14. Die zijn voor de kinderen.	They are for the children.
15. Waar komt de brief vandaan?	Where is the letter from?
16. Die komt uit Nederland.	It's from the Netherlands.
17. Is deze fiets van je zuster?	Does this bicycle belong to your sister?
18. Ja, die is van haar.	Yes, it belongs her.

19. Van wie komt de brief?	Who is the letter from?
20. Die komt van m'n neef Jan.	It's from my cousin John.
21. Is deze auto niet van u?	Doesn't this car belong to you (p.)?
22. Nee, die is niet van mij.	No, it doesn't belong to me.
23. We hebben twee kinderen.	We have two children.
24. Een zoon en een dochter.	A son and a daughter.
25. Hoe heet je vriendin?	What's your girl friend's name?
26. Ze heet Annie.	Her name is Anne.
27. Hoe heet de neef van meneer Van Dam?	What's Mr. VanDam's nephew's name?
28. Die heet Jan van den Berg.	His name is John VandenBerg.
29. Wie hebben er familie in Amerika?	Who have relatives in America?
30. Meneer en mevrouw Van Dam hebben er familie.	Mr. and Mrs. Van Dam have relatives there.
31. Waar woont uw zuster?	Where does your (p.) sister live?
32. Ze woont in de Verenigde Staten.	She lives in the United States.
33. Ria is m'n nicht.	Ria is my niece.
34. Ze is de dochter van m'n broer.	She's my brother's daughter.
35. Bent u geen Nederlander?	Aren't you (p.) a Dutchman?
36. Nee, ik ben Amerikaan.	No, I'm an American.
37. Jan is student.	John's a student.
38. Hij studeert aan een universiteit.	He's studying at a university.
39. Jullie zullen wel honger hebben.	You (pl.) must be hungry.
40. Ja, we hebben vreselijke honger.	Yes, we're terribly hungry.
41. Ik kan vandaag niet komen.	I can't come today.
42. Het spijt me wel.	I certainly am sorry.
43. Vader blijft de hele middag op kantoor.	Father is staying at the office all afternoon.
44. Hij komt laat thuis.	He's coming home late.
45. Wanneer gaan we eten?	When are we going to eat?
46. Over één half uur.	In a half hour.
47. Is er vandaag geen nieuws?	Isn't there any news today?
48. Nee, helemaal niets.	No, nothing at all.

49. Hoeveel leerlingen zitten er in de klas?	How many students are there in the class?
50. Er zitten negenentwintig leerlingen in de klas.	There are twenty-nine students in the class.
51. Vijftien jongens.	Fifteen boys.
52. En veertien meisjes.	And fourteen girls.
53. Dag!	Bye!
54. Tot ziens!	See you!
55. Jan gaat in de herfst naar Nederland.	John is going to the Netherlands in the fall.
56. Hij gaat geschiedenis studeren.	He is going to study history.
57. We hoeven niet lang te wachten.	We don't have to wait long.
58. De bus vertrekt over vijf minuten.	The bus is leaving in five minutes.
59. Lees de zin 's hardop!	Read the sentence out loud!
60. Let op je uitspraak!	Watch your pronunciation!
61. Is deze som goed?	Is this calculation correct?
62. Nee, die is fout.	No, it's wrong.
63. Spreekt u Nederlands?	Do you (p.) speak Dutch?
64. Ja, ik spreek het een beetje.	Yes, I speak it a little.
65. Waarom is 't eten niet klaar?	Why isn't dinner ready?
66. Moeder heeft 't erg druk vandaag.	Mother is very busy today.
67. Is 't al tien uur?	Is it ten o'clock already?
68. Dan is 't tijd om naar huis te gaan.	Then it's time to go home.
69. Kun je je boek niet vinden?	Can't you find your book?
70. Nee, ik kan 't niet vinden.	No, I can't find it.
71. Wie dekt de tafel?	Who sets the table?
72. Dat doet Ria.	Ria does that.
73. Is de brief in 't Engels geschreven?	Is the letter written in English?
74. Nee, hij is in 't Nederlands geschreven.	No, it's written in Dutch.
75. Welkom thuis!	Welcome home!
76. Jullie zullen wel moe zijn na zo'n lange reis.	You must be tired after such a long journey.

77.	Ga maar even zitten.	Just sit down a moment.
78.	Ik ben bijna klaar.	I'm almost ready.
79.	M'n broer studeert ook geschiedenis.	My brother is studying history too.
80.	Aan welke universiteit?	At which university?
81.	Moeten we nog lang wachten?	Do we still have to wait long?
82.	Ik denk het niet.	I don't think so.
83.	Wat zegt de leraar?	What does the teacher say?
84.	Leer 't gesprek uit je hoofd!	Learn the dialogue by heart!
85.	Je zult even moeten wachten.	You will have to wait a moment.
86.	Lees de krant eerst maar even!	Read the paper first, why don't you!
87.	M'n Amerikaanse neef spreekt Nederlands!	My American cousin speaks Dutch!
88.	Hoe kan dat?	How is that possible?
89.	Een Fransman woont in Frankrijk.	A Frenchman lives in France.
90.	Hij spreekt Frans.	He speaks French.
91.	Zal ik een taxi voor u bellen?	Shall I phone a taxi for you?
92.	Ja, graag.	Yes, please.
93.	Het spijt me erg.	I'm very sorry
94.	Maar ik kan vanmiddag niet komen.	But I can't come this afternoon.
95.	Waar kan ik een kaartje kopen?	Where can I buy a ticket?
96.	Daar, aan dat loket.	There, at that window.
97.	De Russen wonen in Rusland.	The Russians live in Russia.
98.	Ze spreken Russisch.	They speak Russian.
99.	Kunt u uw potlood niet vinden?	Can't you (p.) find your pencil?
100.	Het ligt daar op de schoorsteen.	It's lying there on the fireplace.
101.	Het weer is niet erg mooi vanmorgen.	The weather isn't very nice this morning.
102.	Dan blijven we maar thuis.	Then we'd better stay home.
103.	Hoe vaak gaat er een trein van Rotterdam naar Utrecht?	How often is there a train going from Rotterdam to Utrecht?
104.	Er gaat elk half uur een trein.	There's a train going every half-hour.

105.	Wil je met de tram of met een taxi?	Do you want to take the tram or a taxi?
106.	Met de tram, dat is niet zo duur.	The tram, that's not so expensive.
107.	De reis met de sneltrein duurt een klein half uur.	The trip with the express takes a small half-hour.
108.	Dat is niet erg lang, hè?	That's not very long, is it?
109.	Is 't Centraal Station nog ver?	Is the Central Station still far?
110.	Nee, 't is maar tien minuten lopen.	No, it's just a ten minute walk.
111.	Waar staan de stoelen?	Where are the chairs standing?
112.	Die staan om de tafel.	They are standing around the table.
113.	Hoe laat vertrekt de volgende trein naar Utrecht?	What time does the next train to Utrecht leave?
114.	Om dertien uur zeventien.	At thirteen-seventeen.
115.	Hebt u familie in Nederland?	Do you (p.) have relatives in the Netherlands?
116.	Ja, ik heb er een oom en tante.	Yes, I have an uncle and aunt there.
117.	Waar is moeder naar toe?	Where's mother gone?
118.	Ze is naar de kruidenier.	She's at the grocer's.
119.	Hoe ga je liever: met de tram of met de bus?	How do you prefer to go: by tram or by bus?
120.	Ik ga liever met de tram.	I'd rather take the tram.
121.	Is Nederland groot?	Is the Netherlands big?
122.	Nee, Nederland is klein.	No, the Netherlands is small.
123.	Is Amerika een klein land?	Is America a small country?
124.	Nee, Amerika is een groot land.	No, America is a big country.
125.	Het is te ver om naar 't station te lopen.	It's too far to walk to the station.
126.	Laten we dan de bus nemen.	Let's take the bus then.
127.	Hoeveel tijd hebben we nog?	How much time do we still have?
128.	We hebben nog een half uur.	We still have a half-hour.
129.	Zullen we maar een taxi nemen?	Shall we just take a taxi?
130.	Laten we dat maar doen.	Let's just do that.

131.	Drie gulden vijftig. Dat is niet duur, hè?	Three guilders and fifty cents. That's not expensive, is it?
132.	Nee, dat is helemaal niet duur.	No, that's not expensive at all.
133.	Tien gulden, dat is nogal duur, vind je niet?	Ten guilders, that's rather expensive, isn't it?
134.	Ja, ik vind 't erg duur.	Yes, I think it's very expensive.
135.	Kunnen we niet naar de stad lopen?	Can't we walk to the city?
136.	Nee, dat is te ver.	No, that's too far.
137.	Waar logeert je vriend?	Where is your friend staying?
138.	Hij logeert bij familie.	He's staying with relatives.
139.	Is deze tas niet van u?	Doesn't this briefcase belong to you (p.)?
140.	Nee, die is niet van mij.	No, it doesn't belong to me.
141.	Blijft Jan lang in Nederland?	Is John staying in the Netherlands long?
142.	Hij blijft er negen maanden.	He's staying there nine months.
143.	We zijn van plan om in de herfst naar Spanje te gaan.	We're intending to go to Spain in the fall.
144.	Dat is leuk.	That's nice.
145.	Zou je graag een reis naar Italië maken?	Would you like to make a trip to Italy?
146.	Dat zou ik heel graag eens doen.	I would very much like to do that once.
147.	Heb je een schrijfmachine?	Do you have a typewriter?
148.	Nee, ik heb geen schrijfmachine.	No, I don't have a typewriter.
149.	Het is ongeveer zestig kilometer van Rotterdam naar Utrecht.	It's about sixty kilometers from Rotterdam to Utrecht.
150.	Dat is niet ver.	That's not far.
151.	Zou je me willen voorstellen?	Would you be willing to introduce me?
152.	Dat wil ik wel.	I'll be glad to.
153.	"U zult invoerrechten moeten betalen".	You will have to pay import duty.
154.	Dat zegt de douane tegen Jan.	That's what the customs officer says to John.

155.	Jan is m'n vriend.	John's my friend.
156.	Annie is m'n vriendin.	Anne is my girl friend.
157.	Wat doet uw man?	What does your (p.) husband do?
158.	Hij is leraar Engels.	He's an English teacher.
159.	Weet je 't antwoord niet?	Don't you know the answer?
160.	Nee, ik weet 't niet.	No, I don't know it.
161.	Bent u klaar?	Are you (p.) ready?
162.	Nee, ik ben nog niet klaar.	No, I'm not ready yet.
163.	Hoeft Jan de cadeautjes niet aan te geven?	Doesn't John have to declare the presents?
164.	Hij moet de cadeautjes wel aangeven.	He does have to declare the presents.
165.	Zijn die koffers van jullie?	Do those trunks belong to you (pl.)?
166.	Ja, die zijn van ons.	Yes, they belong to us.
167.	De leerlingen luisteren naar de leraar.	The students are listening to the teacher.
168.	Ze letten goed op.	They are paying good attention.
169.	Ik versta je niet goed.	I don't understand you very well.
170.	Zeg dat nog eens.	Say that once again.
171.	Kun je de brief niet lezen?	Can't you read the letter?
172.	Nee, hij is in 't Frans geschreven.	No, it's written in French.
173.	Ik kom vanavond laat thuis.	I'm coming home late this evening.
174.	Je hoeft niet op me te wachten.	You don't have to wait for me.
175.	Holland is een stadje in de staat Michigan.	Holland is a little city in the state of Michigan.
176.	Daar wonen veel Nederlanders.	There are many Dutchmen living there.
177.	Bent u in Nederland geboren?	Were you (p.) born in the Netherlands?
178.	Nee, ik ben in de Verenigde Staten geboren.	No, I was born in the United States.
179.	Bent u geen Nederlander?	Aren't you a Dutchman?
180.	Nee, ik ben Amerikaan.	No, I'm an American.
181.	Hoe heet je zuster?	What's your sister's name?
182.	Ze heet Ria.	Her name is Ria.

183.	Wie staat er voor de klas?	Who is standing in front of the class?
184.	De leraar staat voor de klas.	The teacher is standing in front of the class.
185.	Zijn de slaapkamers beneden?	Are the bedrooms downstairs?
186.	Nee, die zijn boven.	No, they are upstairs.
187.	Wat staat er op 't bord?	What is there on the black board?
188.	Er staat een zin op 't bord.	There's a sentence on the black-board.
189.	Pak 's een vel papier!	Grab a piece of paper!
190.	Schrijf deze woorden 's op!	Write down these words!
191.	Wat is 't toch druk op de weg!	How busy it is on the road!
192.	Wat een fietsen en auto's!	What a lot of bicycles and automobiles!
193.	De reis duurt vierentwintig uur.	The trip takes twenty-four hours.
194.	Dat is een hele tijd.	That's quite a while.
195.	Wij hebben 't erg druk.	We are very busy.
196.	Hebben jullie 't ook druk?	Are you (pl.) busy too?
197.	Hoeveel is negentien plus twaalf?	How much is nineteen plus twelve?
198.	Negentien plus twaalf is eenendertig.	Nineteen plus twelve is thirty-one.
199.	Hoeveel is honderd gedeeld door tien?	How much is one hundred divided by ten?
200.	Honderd gedeeld door tien is tien.	One hundred divided by ten is ten.
201.	Hoeveel is negen maal zeven?	How much is nine times seven?
202.	Negen maal zeven is drieënzestig.	Nine times seven is sixty-three.
203.	We kunnen vanavond niet komen.	We can't come this evening.
204.	Het spijt ons heel erg.	We're very sorry.
205.	Hij spreekt zes talen.	He speaks six languages.
206.	Dat is haast niet te geloven.	That's hard to believe.
207.	Hoe hard gaat deze brom-fiets?	How fast does this motorbike travel?
208.	Veertig kilometer per uur.	Forty kilometers per hour.
209.	Op 't spitsuur is 't erg druk.	During the rush hour it's very busy.
210.	Dan kun je geen taxi vinden.	You can't find a taxi then.

211.	Schrijf niet met potlood!	Don't write with a pencil!
212.	Schrijf met een pen!	Write with a pen.
213.	Het kamertje op zolder is leeg.	The room in the attic is vacant.
214.	Dat krijg jij.	You (will) get it.
215.	Hoeveel is drieëndertig min dertien?	How much is thirty-three minus thirteen?
216.	Drieëndertig min dertien is twintig.	Thirty-three minus thirteen is twenty.
217.	Daar is 't loket.	The ticket window is there.
218.	Daar moet je je kaartje kopen.	You must buy your ticket there.
219.	Wilt u een kopje koffie?	Do you (p.) want a cup of coffee?
220.	Ja graag.	Yes, please.
221.	Koop je een enkele reis of een retourtje?	Are you buying a one-way trip or a round trip?
222.	Ik koop een retourtje.	I'm buying a round trip.
223.	De jongen zit naast z'n vriendin.	The boy is sitting next to his girl friend.
224.	Het meisje zit naast haar vriend.	The girl is sitting next to her boyfriend.
225.	Zet Ria de stoelen om de tafel?	Does Ria place the chairs around the table?
226.	Nee, ze dekt de tafel.	No, she sets the table.
227.	Piet krijgt 't zolderkamertje.	Pete is getting the attic room.
228.	Jan krijgt Piet z'n kamer.	John is getting Pete's room.
229.	Vindt u deze oefening moeilijk?	Do you (p.) think this exercise is difficult?
230.	Ik vind 'm helemaal niet moeilijk.	I don't think it's difficult at all.
231.	Waar woont Jan z'n oom?	Where does John's uncle live?
232.	Die woont in Nederland.	He lives in the Netherlands.
233.	Heb je nog geen kaartje?	Don't you have a ticket yet?
234.	Nee, ik moet 't nog kopen.	No, I still have to buy it.
235.	Deze fiets is toch van jou?	This bicycle is yours, isn't it?
236.	Ja, die is van mij.	Yes, that's mine.
237.	Is dit soms uw kopje?	Is this your (p.) cup perhaps?
238.	Ja, dat is mijn kopje.	Yes, that is my cup.
239.	We gaan in de herfst naar Duitsland.	We are going to Germany in the fall.
240.	Daarom leren we Duits.	That's why we are learning German.

241.	Amsterdam is een drukke havenstad.	Amsterdam is a busy port.
242.	Rotterdam is ook een drukke havenstad.	Rotterdam is also a busy port.
243.	De douane spreekt te vlug.	The customs officer speaks too fast.
244.	Jan kan hem niet goed verstaan.	John can't understand him well.
245.	Waarom leren jullie Nederlands?	Why are you (pl.) learning Dutch?
246.	We willen een reis naar Nederland maken.	We want to make a trip to the Netherlands.
247.	De leraar leest de zinnen hardop.	The teacher reads the sentences out loud.
248.	De leerlingen schrijven ze op 't bord.	The students write them on the blackboard.
249.	De tijd gaat snel, gebruikt haar wel.	Time goes fast, use it well.
250.	Begrijpt u dat?	Do you (p.) understand that?

7.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 SUMMARY OF ASSIMILATION RULES (for reference purposes only).

Assimilation, as we have previously noted (cf. 3.2.1) occurs frequently in the Dutch language, and according to definite rules. Through careful imitation of the recorded sentences, you learn naturally to assimilate sounds. The following statement of assimilation rules is, therefore, intended only for reference purposes.

1.1 The basic rule of assimilation is as follows:
Whenever two consonants, which otherwise participate in the tonal opposition:

voiceless	/f	s	ch	p	t	k/
voiced	/v	z	gh	b	d	g/

follow each other without a pause, they are either both voiceless or both voiced. Both consonants can be voiced only when the second consonant is /b/ or /d/.

1.2 /v/ becomes /f/ and /z/ becomes /s/ when assimilated to a preceding voiceless consonant /f s ch p t k/

Het is zulk mooi weer.	/ət is sulək mooj weer/
De brief is van Jan.	/də brief is fan jan/
een neef van m'n man	/ən neef fan mən man/
Je bent vroeg vandaag.	/jə bent froech fəndaach/
Ik heb zelf een retourtje.	/ik hep seləf ən rətoertjə/
Ik zou graag	/ik sou ghraach/

1.3 By means of assimilation /b/ and /d/ may cause a preceding voiceless consonant to become voiced:

Hoe is dat mogelijk?	/hoe iz dat mooghələk/
Geef de brief aan je vader.	/geev də briev aan jə vaadər/
op de fiets	/ob də fiets/
Ik doe mijn best.	/ig doe mən best/
Die is boven.	/die iz boovə^{n}/
Die is bijna klaar.	/die iz beinaa klaar/

1.4 By means of assimilation a vowel may cause preceding voiceless consonant p t f s ch to become a voiced b d v z gh

Jan is een neef van m'n man.	/jan iz ən neef fan mən man/
Wat is er?	/wat iz ər/
over een half uur	/oovər ən halv uur/
Het is zes uur.	/ət is sez uur/
Daar is onze taxi al.	/daar iz onzə taksie al/

1.5 When two identical consonants follow each other without a pause, they are linked together into a single, stressed sound:

Je bent weer laat thuis.	/jə bent weer laatuis/
Jan is een neef van m'n man.	/jan iz ən neefan mən man/

7.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 SUMMARY TABLE OF PERSONAL PRONOUNS (subject and object forms) and POSSESSIVE ADJECTIVES

Subject		Object		Possessive Adjective	
ik	'k	mij	me	mijn	m'n
jij	je	jou	je	jouw	je
u		u		uw	
hij	ie	hem	'm	zijn	z'n
zij	ze	haar	d'r	haar	d'r
het	't	het	't	zijn	z'n
wij	we	ons		ons/onze	
jullie	je	jullie	je	jullie	je
zij	ze	hun/hen	ze	hun	d'r

8.1 BASIC SENTENCES

MET DE TREIN

1.1 GESPREK (tussen Jan en Piet. Ze wachten in 't Centraal Station in Rotterdam op de trein naar Utrecht)

1. Jan : Weet je hoe laat onze trein vertrekt?
2. Piet: Ik weet 't niet zeker.
3. Piet: Laten we even op de dienstregeling kijken.
4. Jan : Waarop?
5. Piet: Op de dienstregeling. Daar staan alle vertrektijden op.
6. Jan : Bedoel je dat gele bord daar met al die zwarte cijfers?
7. Piet: Ja. Kijk maar. De trein naar Utrecht vertrekt om zestien uur dertig.
8. Jan : Dat is half vijf, niet?
9. Piet: Ja.
10. Jan : Van welk perron gaat de trein?
11. Piet: Van 't derde perron.
12. Piet: Hoe laat heb je 't?
13. Jan : Ik heb 't kwart over vier.
14. Piet: Dan loopt je horloge voor.
15. Piet: Op de stationsklok is 't pas tien over vier.
16. Piet: En die loopt natuurlijk gelijk.
17. Jan : Hebben we nog tijd voor een kopje koffie?
18. Piet: Daar hebben we nog net tijd voor.
19. Jan : Gaan we in de eerste of tweede klas restauratie?
20. Piet: In de tweede klas. Daar is alles veel goedkoper.

8.1 BASIC SENTENCES

TAKING THE TRAIN

1.1 CONVERSATION (between John and Pete. They are waiting in the Central Station in Rotterdam for the train to Utrecht.)

1. John: Do you know what time our train leaves?
2. Pete: I don't know for sure.
3. Pete: Let's take a look at the train schedule.
4. John: At what?
5. Pete: At the train schedule. All the departure times are given on it.
6. John: Do you mean that yellow board there with all those black figures?
7. Pete: Yes. Just look. The train for Utrecht leaves at sixteen-thirty.
8. John: That's four-thirty, isn't it?
9. Pete: Yes.
10. John: From which platform does the train go?
11. Pete: From the third platform.
12. Pete: What time do you have?
13. John: I have quarter past four.
14. Pete: Then your watch is fast.
15. Pete: On the station clock it's just ten past four.
16. Pete: And it is on time, naturally.
17. John: Do we still have time for a cup of coffee?
18. Pete: We have just enough time for that.
19. John: Are we going in the first or second class restaurant?
20. Pete: In the second class. Everything is much cheaper there.

1.2 ALLERLEI UITDRUKKINGEN

1. Hoe laat is 't?	What time is it?
2. Het is bijna vier uur.	It's almost four o'clock.
3. Loopt je horloge niet voor?	Isn't you watch fast?
4. Ja, 't loopt voor.	Yes, it's fast.
5. M'n horloge loopt achter.	My watch is slow.
6. Hoe laat is 't op jouw horloge?	What time is it on your watch?
7. Op mijn horloge is 't een uur.	On my watch it's one o'clock.
8. Het is nu een uur.	It's one o'clock now.
9. Het is vijf over een.	It's five past one.
10. Het is tien over een.	It's ten past one.
11. Het is kwart over een.	It's a quarter past one.
12. Het is tien voor half twee.	It's twenty after one.
13. Het is vijf voor half twee.	It's twenty-five after one.
14. Het is half twee.	It's half past one.
15. Het is vijf over half twee.	It's twenty-five to two.
16. Het is tien over half twee.	It's twenty to two.
17. Het is kwart voor twee.	It's a quarter to two.
18. Het is tien voor twee.	It's ten to two.
19. Het is vijf voor twee.	It's five to two.
20. Het is twee uur.	It's two o'clock.
21. Hoe laat vertrekt de trein?	What time does the train leave?
22. Om zestien uur dertig.	At sixteen-thirty (4.30 p.m.).
23. Hoe laat vertrekt onze bus?	What time does our bus leave?
24. Om dertien uur twintig.	At thirteen-twenty (1:20 p.m.).
25. Weet je hoe laat 't is?	Do you know what time it is?
26. Het is even over tienen.	It's just past ten.
27. Het is bij elven.	It's nearly eleven.
28. Het is na twaalven.	It's past twelve.
29. De hoeveelste is 't vandaag?	What's the date today?
30. Het is vandaag veertien maart.	It's March fourteen today.
31. Is 't vandaag twintig april?	Is it April twenty today?
32. Nee, het is de eenentwintigste.	No, it's the twenty-first.

1.3 DE NAMEN VAN DE MAANDEN

januari	februari	maart	april
mei	juni	juli	augustus
september	oktober	november	december

1.4 VRAGEN OVER HET GESPREK

1. Hoe laat vertrekt de trein naar Utrecht?	Die vertrekt om zestien uur dertig.
2. Van welk perron vertrekt de trein?	Hij vertrekt van 't derde perron.
3. Zestien uur dertig. Hoe laat is dat?	Dat is half vijf.
4. Waar staan de vertrektijden van de treinen?	Die staan op de dienstregeling.
5. Wat staat er op de dienstregeling te lezen?	De vertrektijden van de treinen.
6. Zijn de cijfers op de dienstregeling zwart of geel?	De cijfers zijn zwart.
7. Is 't bord zwart of geel?	Het bord is geel.
8. Heeft Jan geen horloge?	Hij heeft wel een horloge.
9. Hoe laat heeft Jan het?	Hij heeft het kwart over vier.
10. Loopt Jan's horloge gelijk?	Nee, zijn horloge loopt voor.
11. Loopt de stationsklok achter?	Nee, die loopt gelijk.
12. Welke klok loopt gelijk?	De stationsklok loopt gelijk.
13. Hoe laat is 't op de stationsklok?	Daarop is 't tien over vier.
14. Waar wachten de jongens op?	Ze wachten op de trein naar Utrecht.
15. Wachten de jongens op de trein naar Utrecht?	Ja, daar wachten ze op.
16. Hoe lang moeten ze nog wachten?	Ze moeten nog twintig minuten wachten.
17. Hebben ze nog tijd voor een kopje koffie?	Ja, daar hebben ze nog net tijd voor.
18. Waar hebben de jongens nog net tijd voor?	Ze hebben nog net tijd voor een kopje koffie.
19. Gaan Jan en Piet in de eerste klas restauratie?	Nee, ze gaan in de tweede klas restauratie.
20. Waarom gaan ze in de tweede klas restauratie koffie drinken?	Daar is alles veel goedkoper.

8.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 FOREIGN WORDS

FOREIGN WORDS		DUTCH WORDS	
perron	/pəron/	vertrekt	/vərtrekt/
horloge	/horloozjə/	dienstregeling	/dienst-reeghəling/
station	/staasjon/		
restauratie	/restooraa(t)sie/	natuurlijk	/natuurlək/
cijfer	/seifər/	goedkoop	/goetkoop/

2.2 END WORDS : STRESS

Daar staan alle vertrektijden van de treinen op. 8.1.5
Daar hebben we nog niet tijd voor. 8.1.18
Waar hebben de jongens nog niet tijd voor? 8.1.3.18

Dan loopt je horloge voor. 8.1.14
M'n horloge loopt achter. 8.1.2.5

In these sentences the words op, voor, achter are end words, that is, words that conclude the sentence. Observe that the end words are part of a word group, the prepositional compounds: daarop, daarover, waarvoor (9.4.1) or the verbal compounds: achterlopen, voorlopen (9.4.1). Observe that end words always receive some stress.

8,3 GRAMMAR: FORMS

3.1 VERBS : STRESSED SEPARABLE PREFIX

Je horloge loopt voor. 8.1.14	Your watch runs fast.
Je horloge loopt achter.	Your watch runs slow.
Je horloge loopt gelijk.	Your watch is on time.

The words voor, achter, gelijk, which are stressed, are considered part of the verb. The infinitives are: voorlopen (to run fast), achterlopen (to run slow), and gelijklopen (to be on time). Observe that the prefixes voor, achter, and gelijk receive primary stress, the verb secondary stress. This is true for all verbs which have separable prefixes.

3.2 PREPOSITIONAL COMPOUNDS

2.1 Daar Compounds (Pronominal Adverbs)

Daar hebben we nog net tijd voor. 8.1.18	We have just enough time for that.
Daarvoor hebben we nog net tijd.	We have just enough time for that.
We hebben daar nog net tijd voor.	We have just enough time for that.

If you compare these sentences, you will observe two principal differences: the prepositional phrase and the word order.

The prepositional phrase for that (voor dat) is rendered daarvoor or daar...voor. After a preposition daar must be substituted for dat. In the new compound daar always precedes.

voor + dat: daarvoor	in + dat: daarin
van + dat: daarvan	met + dat: daarmee

This construction resembles the older English constructions like therein, thereby, etc. Observe that the preposition met becomes mee in the new compound.

These prepositional compounds, also called pronominal adverbs, may appear as one word or two. Generally they appear as a single word at the beginning or end of the sentence. Some examples of final position follow:

Wat zeg je daarvan?	What do you say about that?
Wat denk je daarvan?	What do you think of that?
Wat zit daarin?	What's in there?

Often daar is separated from the preposition. In sentences with a simple verb the preposition becomes an end word, occupying final position in the sentence.

Daar occupies adverb position, either in first or mid-sentence position; in the latter position it generally precedes other adverbial modifiers.

2.2 Waar Compounds

Laten we even op de dienst-regeling kijken. 8.1.3	Let's take a look at the train schedule.
Waarop? Op de dienstregeling. 8.1.4	At what? At the train schedule.
Waar hebben de jongens nog net tijd voor?	What do the boys have just enough time for?
Waarvoor hebben de jongens nog net tijd?	For what do the boys have just enough time?

When wat is associated with a preposition it becomes waar:

op wat	becomes	waarop
voor wat		waarvoor
in wat		waarin
met wat		waarmee

The compound waar + preposition may occur in initial sentence position. In conversational Dutch, however, it is much more common for a question to begin with waar and end with the preposition.

2.3 Preposition + wie

En van wie is die brief? 3.1.17	And who is the letter from?
Aan wie schrijft Piet een brief? 4.1.3.24	Who does Pete write a letter to?
Met wie praat Jan? 4.1.3.3	Who is John talking to?
Bij wie gaat hij logeren? 4.1.3.6	Who is he going to stay with?

The question word wie may follow a preposition: (aan) wie. Note that wie is not separated from its associated preposition as is the case in conversational English:

Who are you writing to?
Aan wie schrijf je?

In modern Dutch wie does not have a case ending after a preposition. Contrast this with the formal English construction:

To whom are you writing?
Aan wie schrijf je?

3.3 ORDINAL NUMBERS

Gaan we in de eerste of tweede klas restauratie? 8.1.19
De trein vertrekt van het derde perron. 8.1.11
Het is de eenentwintigste. 8.1.2.32

With only a few exceptions, the ordinal numbers are formed by adding either de or ste to the cardinal number.

de : de tweede, derde, vierde, vijfde, zesde, zevende, negende, tiende, elfde, twaalfde, dertiende, veertiende, vijftiende, zestiende, zeventiende, achttiende, negentiende, honderdtweede, honderdderde, honderdvierde.

ste: de eerste, achtste, twintigste, eenentwintigste, tweeëntwintigste, drieëndertigste, vierenveertigste, vijfenvijftigste, zesenzestigste, zevenenzeventigste, achtentachtigste, negenennegentigste, honderdste, honderdeerste, honderdtwintigste, honderddrieëndertigste.

The ordinals are usually abbreviated as follows:
(1^{e})eerste (3^{e})derde (21^{e})eenentwintigste.

8.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 SHORT ANSWER QUESTIONS: HE, NIET, NIET WAAR

Dat is niet te duur, he? 6.1.27	That's not too expensive, is it?
Dat is om half vijf, niet? 8.1.8	That's at four-thirty, isn't it?
Ze komen morgen, niet waar?	They're coming tomorrow, aren't they?

These sentences illustrate a peculiar form of the question in Dutch and English. In the English construction the auxiliary verb of the preceding statement is repeated in a short question with rising pitch. The anticipated response to such a statement question is, of course, in the affirmative. Dutch can also form this kind of short answer question by appending to the sentence words like: he, niet, niet waar with slightly rising pitch.

8.5 WORD STUDY

5.1 EXPRESSION OF TIME

1.1 Dates

De hoeveelste is het vandaag?	What's the date today?
8.1.2.29	
Het is vandaag veertien maart.	It's March fourteen today.
Is 't vandaag twintig april?	Is it April twenty today?
Nee, het is de eenentwintigste.	No, it's the twenty-first.
11 juni 1968	June 11, 1968
elf juni negentienhonderd-achtenzestig	

Take note of the different constructions in Dutch and English. De hoeveelste literally means the how manyth;

De hoeveelste ben jij?	Which number (in line) are you.
De hoeveelste is 't?	Which day is it? (What's the date?)

In dates, de always precedes the ordinal number. In other cases the choice of de or het, of course, depends on the noun that follows:

het derde huis	de derde stoel

Names of the months are not capitalized in Dutch:

maart = March	april = April

1.2 Time Idioms

Note the idiomatic character of the following expressions:

Het is half negen.	It's eight-thirty.
Het is vijf voor half negen.	It's eight twenty-five.
Het is vijf over half negen.	It's eight thirty-five.

Note that the half-hour is half toward the following hour.

Het is bij tienen.	It's almost ten.
Het is over tienen.	It's past ten.
Het is na tienen.	It's after ten.

5.2 PREPOSITIONS

De trein vertrekt om zestien uur dertig. 8.1.7	The train is leaving at sixteen-thirty.
We hebben het erg druk op kantoor. 4.1.2	We are very busy at the office.
Hij volgt een cursus Nederlands op school. 3.1.25	He is taking a Dutch course at school.
Die ligt toch op de schoorsteen? 4.1.14	It's lying on the fireplace, isn't it?
Luister 's naar mij! 6.1.2.7	Listen to me!
Geef de brief 's aan je vader. 4.1.17	Give the letter to your father.
We gaan over tien minuten eten. 4.1.6	We are going to eat in ten minutes.
Hij komt in september naar Nederland. 4.1.20	He is coming to the Netherlands in September.
Wil je met de tram of met de bus? 6.1.1	Do you want to go by tram or bus?
Hij zou graag bij ons logeren. 4.1.24	He would like to stay with us.
Hij komt uit Amerika. 2.1.16	It comes from America.
De brief is van Jan. 2.1.17	The letter is from John.
O ja, die is ook van mij. 5.1.9	Oh yes, that belongs to me too.

Though Dutch and English are both Germanic languages, prepositional usage in them varies considerably. Generally speaking, it is possible to give a basic meaning for a preposition: op = on, naar = to, uit = put, met = with.
As the above sentences illustrate, prepositional usage is often idiomatic. Correct usage of prepositions, therefore, requires much practice.

5.3 LEXICAL ITEMS

3.1 de restaurátie /də r̀estooráasie/ /də r̀estooráatsie/

Gaan we in de eerste of tweede klas restauratie? 8.1.19

Restauratie refers only to a restaurant at a railway station. At the larger railway stations, these are generally divided into two sections, first and second class, with service and accommodations appropriate to each. The word restaurant, generally with French pronunciation /restoofant/, is the most common word for an eating establishment.

3.2 Dienstregeling

The parts of this compound word are: dienst + regeling.
Dienst, which means service is related to the verb dienen: to serve; regeling means regulation and is related to the verb regelen: to regulate.

8.6 PATTERN DRILLS

6.1 READING EXERCISE - Lees de vertrektijden van de treinen hardop!

Dienstregeling:

Bestemming	Vertrektijd	Perron	
Amsterdam	9.00	3	De trein naar Amsterdam vertrekt om negen uur van het derde perron.
Rotterdam	9.15	1	De trein naar Rotterdam vertrekt om kwart over negen van het eerste perron.
Den Haag	9.30	2	De trein naar Den Haag vertrekt om half tien van het tweede perron.
Utrecht	9.45	4	De trein naar Utrecht vertrekt om kwart voor tien van het vierde perron.
Haarlem	9.55	5	De trein naar Haarlem vertrekt om vijf voor tien van het vijfde perron.
Parijs	13.05	6	De trein naar Parijs vertrekt om vijf over een van het zesde perron.

6.2 VARIATION EXERCISE

The date is first given with a cardinal number (the usual way). Repeat the date using an ordinal number.

Het is vandaag een oktober.	Het is vandaag de eerste oktober.
Het is vandaag twee september.	Het is vandaag de tweede september.
Het is vandaag drie december.	Het is vandaag de derde december.
Het is vandaag veertien februari.	Het is vandaag de veertiende februari.
Het is vandaag achttien april.	Het is vandaag de achttiende april.
Het is vandaag zeventien juni.	Het is vandaag de zeventiende juni.
Het is vandaag twaalf juli.	Het is vandaag de twaalfde juli.
Het is vandaag twintig maart.	Het is vandaag de twintigste maart.
Het is vandaag tweeëntwintig mei.	Het is vandaag de tweeëntwintigste mei.
Het is vandaag eenëndertig augustus.	Het is vandaag de eenëndertigste augustus.
Het is vandaag acht november.	Het is vandaag de achtste november.

6.3 SUBSTITUTION DRILL

Substitute a plural subject and determiner for the singular forms.

De vertrektijd staat op de dienstregeling.	De vertrektijden staan op de dienstregeling.
Dit horloge is erg duur.	Deze horloges zijn erg duur.
Het bord is geel.	De borden zijn geel.
Het cijfer is zwart.	De cijfers zijn zwart.
Die klok loopt voor.	Die klokken lopen voor.
De trein vertrekt op tijd.	De treinen vertrekken op tijd.
Die klok loopt gelijk.	Die klokken lopen gelijk.

6.4 CUED RESPONSE DRILLS

1\.

Hoe laat vertrekt de trein naar Utrecht? (18.20 u.)	Die vertrekt om achttien uur twintig.
Hoe laat vertrekt de trein naar Amsterdam (15.25 u.)	Die vertrekt om vijftien uur vijfentwintig.
Hoe laat vertrekt de trein naar Den Haag? (14.16 u.)	Die vertrekt om veertien uur zestien.
Hoe laat vertrekt de trein naar Rotterdam? (13.10 u.)	Die vertrekt om dertien uur tien.

2\. Repeat the sentence, but change the train time to its usual spoken form.

De trein vertrekt om 13.15.	De trein vertrekt om kwart over een.
De bus gaat om 18.30 u.	De bus gaat om half zeven.
De trein gaat om 20.10 u.	De trein gaat om tien over acht.
De bus gaat om 21.45 u.	De bus gaat om kwart over negen.
De trein vertrekt om 22.53 u.	De trein vertrekt om zeven minuten voor elf.
De laatste trein gaat om 23.55 u.	De laatste trein gaat om vijf voor twaalf.

3\.

Hoe laat is 't? (3.15 u.)	Het is kwart over drie.
Hoe laat heb je 't? (9.05u.)	Ik heb 't vijf over negen.
Hoe laat is 't op de stationsklok? (11.25 u.).	Op de stationsklok is 't vijf voor half twaalf.
Hoe laat is 't op je horloge? (1.30 u.)	Op m'n horloge is 't half twee.
Hoe laat heb jij 't? (3.45 u.)	Ik heb 't kwart voor vier.
Hoe laat is 't op jouw horloge? (7.35 u.)	Op mijn horloge is 't vijf over half acht.
Hoe laat is 't? (9.55 u.)	Het is vijf voor tien.
Hoe laat hebt u 't? (10.57 u.)	Ik heb 't drie minuten voor elf.

6.5 TRANSORMATION DRILL : Change to negations

Onze trein vertrekt op tijd.	Onze trein vertrekt niet op tijd.
Loopt je horloge achter?	Loopt je horloge niet achter?
Hebben we tijd voor een kopje koffie?	Hebben we geen tijd voor een kopje koffie?
Daar hebben we nog net voor.	Daar hebben we net geen tijd meer voor.
Ik weet 't zeker.	Ik weet 't niet zeker.
Vertrekt de trein van 't tweede perron?	Vertrekt de trein niet van 't tweede perron?
Daar is 't goedkoper.	Daar is 't niet goedkoper.
Heb je een horloge?	Heb je geen horloge?

6.6 CUED RESPONSE DRILL

Incorporate the identification given in hour response.

Van wie is 't retourtje (van Piet)	Het retourtje is van Piet.
Naar wie luisteren de leerlingen? (naar de leraar)	De leerlingen luisteren naar de leraar.
Op wie wacht 't kind? (op z'n moeder)	Het kind wacht op z'n moeder.
Met wie gaat Annie naar de stad? (met d'r vriend)	Annie gaat met d'r vriend naar de stad.
Met wie praat Jan? (met z'n vriendin)	Jan praat met z'n vriendin.
Bij wie gaat Jan logeren? (bij familie in Utrecht)	Jan gaat bij familie in Utrecht logeren.
Van wie komen deze brieven? (van oom Kees)	Deze brieven komen van oom Kees.
Met wie gaat Jan koffie drinken? (met z'n neef)	Jan gaat met z'n neef koffie drinken.
Aan wie schrijft 't meisje? (aan haar moeder)	Het meisje schrijft aan haar moeder.
Naast wie zit de jongen? (naast z'n vriendin)	De jongen zit naast z'n vriendin.
Op wie let de leraar? (op de jongen)	De leraar let op de jongen.
Van welk perron vertrekt de trein? (van 't derde perron)	De trein vertrekt van 't derde perron.
Op welk nummer woont de familie Van Dam? (op nummer vijfendertig)	De familie Van Dam woont op nummer vijfendertig.

6.7 QUESTION FORMATION DRILL

Make identification questions for the response given.

Het retourtje is van Piet.	Van wie is 't retourtje?
De leerlingen luisteren naar de leraar.	Naar wie luisteren de leerlingen?
Het kind wacht op z'n moeder.	Op wie wacht 't kind?
Annie gaat met d'r vriend naar de stad.	Met wie gaat Annie naar de stad?
Jan praat met z'n vrienden.	Met wie praat Jan?
Jan gaat bij familie in Utrecht logeren.	Bij wie gaat Jan logeren?
Deze brieven komen van oom Kees.	Van wie komen deze brieven?
Jan gaat met z'n neef koffie drinken.	Met wie gaat Jan koffie drinken?
Het meisje schrijft aan haar moeder.	Aan wie schrijft 't meisje?
De jongen zit naast z'n vriendin.	Naast wie zit de jongen?
De leraar let op de jongen.	Op wie let de leraar?
De trein vertrekt van 't derde perron.	Van welk perron vertrekt de trein?
De familie Van Dam woont op nummer vijfendertig.	Op welk nummer woont de familie Van Dam?

6.8 CUED RESPONSE

Make responses to the identification questions. Incorporate the identification given into your response.

Waar wacht je op? (op de bus)	Ik wacht op de bus.
Waar kijken jullie naar? (naar die auto)	We kijken naar die auto.
Waar schrijft 't meisje in? (in haar schrift)	Ze schrijft in haar schrift.
Waar schrijft de leraar op? (op 't bord)	Hij schrijft op 't bord.
Waar leest de jongen in? (in z'n boek)	Hij leest in z'n boek.
Waar luisteren de leerlingen naar? (naar de geschiedenis van oom Tom)	Ze luisteren naar de geschiedenis van oom Tom.
Waar rijdt Jan op? (op z'n fiets)	Hij rijdt op z'n fiets.
Waar schrijf je liever mee: pen of potlood? (met potlood)	Ik schrijf liever met potlood.
Waar wachten jullie op? (op de trein van vijf uur)	We wachten op de trein van vij uur.

Waar reis je liever mee: de trein of de bus? (met de trein)	Ik reis liever met de trein.
Waar spreekt de leraar over? (over z'n reis naar Amerika)	Hij spreekt over z'n reis naar Amerika.
Waar moeten de leerlingen op letten (op hun uitspraak)	Ze moeten op hun uitspraak letten.
Waar staan de vertrektijden van de bussen in? (in de dienstregeling)	Die staan in de dienstregeling.

6.9 QUESTION FORMATION DRILL

Make identification questions for the following responses.
Each identification concerns the object of the preposition.

De jongens wachten op de trein.	Waar wachten de jongens op?
De jongens wachten op hun vader.	Op wie wachten de jongens?
De leraar praat over Nederland.	Waar praat de leraar over?
De leraar spreekt met de leerling.	Met wie spreekt de leraar?
Het meisje wacht op een taxi.	Waar wacht 't meisje op?
Het meisje wacht op haar vriendin.	Op wie wacht 't meisje?
De jongen let op z'n fiets.	Waar let de jongen op?
De leraar let op de jongen.	Op wie let de leraar?
De leerlingen luisteren naar de geschiedenis van Oom Tom.	Waar luisteren de leerlingen naar?
De leerlingen luisteren naar de leraar.	Naar wie luisteren de leerlingen?
Ik ga liever met de trein dan met de bus.	Waar ga je liever mee: de trein of de bus?
Jan gaat graag op reis met z'n ouders.	Met wie gaat Jan graag op reis?
De jongen schrijft met potlood.	Waar schrijft de jongen mee?
De jongen schrijft aan z'n vriend.	Aan wie schrijft de jongen?

6.10 TRANSLATION EXERCISE

It's four-thirty on my watch.	Het is half vijf op mijn horloge.
What time do you have?	Hoe laat heb jij het?
Your watch is five minutes slow.	Je horloge loopt vijf minuten achter.
It's already twenty-five to five.	Het is al vijf over half vijf.
Our train leaves at five to five, doesn't it?	Onze trein vertrekt om vijf voor vijf, niet?
Yes, we still have to wait twenty minutes.	Ja, we moeten nog twintig minuten wachten.
Then we still have time for a cup of coffee, don't we?	Dan hebben we nog tijd voor een kopje koffie, he?
Yes, we have time for that.	Ja, daar hebben we nog tijd voor.
Fine, then we'll have a cup of coffee now.	Goed, dan gaan we nu een kopje koffie drinken.
Where do you want to have coffee?	Waar wil je koffie drinken?
In the station restaurant, of course.	In de stationsrestauratie natuurlijk.
That's over there to the right.	Die is daar rechts.
Shall we go in the first class restaurant?	Zullen we in de eerste klas restauratie gaan?
No, it's much too expensive there.	Nee, daar is 't veel te duur.
I prefer to go in the second class restaurant.	Ik ga liever in de tweede klas restauratie.
Everything is cheaper there.	Daar is alles goedkoper.
Well, let's do that then.	Nu, laten we dat dan maar doen.
Let's sit down here.	Laten we hier gaan zitten.
You do have your ticket, don't you?	Je hebt je kaartje, niet?
Yes, I have a return ticket.	Ja, ik heb een retourtje.
From which platform does our train leave?	Van welk perron gaat onze trein?
From the fourth platform.	Van het vierde perron.
We have to go to the train at ten to five.	We moeten om tien voor vijf naar de trein.
The train won't wait for us!	De trein wacht niet op ons!

9.1 BASIC SENTENCES

IN DE STATIONSRESTAURATIE

1.1 GESPREK

1. Piet: Wil je iets bij de koffie?
2. Jan : Ik zou graag zo'n lekker slagroomgebakje willen hebben.
3. Piet: Dat kan. Gebruik je geen suiker en melk in je koffie?
4. Jan : Nee. Ik drink liever zwarte koffie.
5. Piet: En hoe smaakt 't gebakje?
6. Jan : Heerlijk. Nergens zijn de gebakjes zo lekker als hier.
7. Piet: We moeten wel een beetje op de tijd letten.
8. Jan : Kijk, de trein staat al te wachten.
9. Piet: De treinen lopen in ons land precies op tijd!
10. Jan : Dan moeten we wel opschieten.
11. Piet: In deze coupé zijn nog enkele plaatsen vrij.
12. Jan : Maar je kunt haast niets zien van de rook.
13. Piet: Daar heb je gelijk in.
14. Piet: Laten we de volgende coupé proberen.
15. Piet: Misschien is die beter.
16. Jan : Daar staat op: niet roken.
17. Piet: Laten we hier dan instappen.
18. Jan : Ik zit liever hier dan tussen al die reizigers die zitten te roken.
19. Piet: Ik ook.
20. Piet: Nu zul je tenminste van het mooie Hollandse landschap kunnen genieten.
21. Jan : Kijk daar 's op het perron!
22. Jan : Daar lopen een paar jongens te roken.
23. Piet: Vind je dat zo vreemd?
24. Piet: Dan ken je zeker het spreekwoord niet:
25. Piet: Het is geen man, die niet roken kan.

9.1 BASIC SENTENCES

IN THE STATION RESTAURANT

1.1 CONVERSATION

1. Pete: Do you want anything with your coffe?
2. John: I would like to have one of those good whipped cream pastries.
3. Pete: That's possible. Don't you take sugar and milk in your coffee?
4. John: No, I don't. I prefer to drink black coffee.
5. Pete: And how does the pastry taste?
6. John: Delicious! Nowhere are pastries as good tasting as here.
7. Pete: We must watch (our) time a little.
8. John: Look, the train is waiting already.
9. Pete: The trains run exactly on time in our country.
10. John: Then we will have to move along.
11. Pete: There are still a few (empty) seats in this compartment.
12. John: But you can hardly see anything because of the smoke.
13. Pete: You are right about that.
14. Pete: Let's try the next compartment.
15. Pete: Perhaps that's better.
16. John: There it says: no smoking.
17. Pete: Let's step in here then.
18. John: I would rather sit here than among all those travelers who are smoking.
19. Pete: So would I.
20. Pete: At least you will be able to enjoy the nice Dutch landscape now.
21. John: Look over there on the platform!
22. John: There are a couple of boys smoking.
23. Pete: Do you find that so strange?
24. Pete: Then you certainly don't know the proverb:
25. Pete: He is not a man, who cannot smoke.

1.2 ALLERLEI UITDRUKKINGEN

In de klas

1. Onthou(d) dat!	Remember that!
2. Vertaal dit 's!	Translate this, will you.
3. Ga 's zitten!	Sit down, will you.
4. Blijf maar zitten!	Just remain seated!
5. Kijk 's naar mij!	Look at me, will you.
6. Luister naar mij!	Listen to me!
7. Ga 's naar 't bord!	Go to the board, will you.
8. Jan, lees jij die zin 's hardop.	John, you read that sentence out loud, will you.
9. Anneke, vertaal jij deze zin 's!	Annie, you translate this sentence, will you.
10. Piet, schrijf jij de oefening 's op 't bord.	Pete, you write the exercise on the board, will you.

Spreekwoorden (uit 't hoofd leren)	Proverbs (learn from memory)
1. Een goed begin is het halve werk.	Well begun is half done.
2. Goed begin, goed einde.	What begins well, shall end well.
3. Eind goed, al goed.	All's well, that ends well.

1.3 VRAGEN OVER HET GESPREK

1. Gebruikt Jan suiker en melk in z'n koffie?	Nee, hij gebruikt geen suiker of melk in z'n koffie.
2. Hoe drinkt Jan z'n koffie dan?	Hij drinkt z'n koffie zwart.
3. Drinkt Jan z'n koffie liever met suiker en melk?	Nee, hij drinkt z'n koffie liever zonder suiker en melk.
4. Wat zou Jan graag bij z'n koffie hebben?	Hij zou graag een slagroomgebakje bij z'n koffie willen hebben.
5. Kan dat?	Ja, dat kan.
6. Smaakt 't gebakje lekker?	Het smaakt heerlijk.
7. Waar moeten de jongens op letten?	Ze moeten op de tijd letten.
8. Waarom moeten de jongens een beetje op de tijd letten?	De trein staat al te wachten.

9. Lopen de treinen in Nederland wel op tijd?	Ze lopen precies op tijd.
10. Waarom moeten de jongens opschieten?	De trein vertrekt over een paar minuten.
11. In welke coupé zijn er nog plaatsen vrij?	In de rookcoupé zijn er nog plaatsen vrij.
12. Zijn er nog veel plaatsen vrij?	Nee, er zijn maar enkele plaatsen vrij.
13. Waarom kun je in de rookcoupé haast niets zien?	Er is zo veel rook in de coupé.
14. Willen de jongens in de rookcoupé gaan zitten?	Nee, daar willen ze niet gaan zitten.
15. Proberen de jongens geen betere plaats te vinden?	Ze proberen wèl een betere plaats te vinden.
16. Wat staat er op de volgende coupé?	Daar staat op: niet roken.
17. Waar gaan de jongens zitten?	Ze gaan in de volgende coupé zitten.
18. Zitten de reizigers in die coupé ook te roken?	Nee, de reizigers mogen niet roken.
19. Waar kan Jan nu van genieten?	Hij kan nu van het mooie Hollandse landschap genieten.
20. Wie lopen er op het perron te roken?	Er lopen een paar jongens te roken.
21. Vindt Jan dat niet vreeemd?	Ja, dat vindt hij erg vreemd.
22. Welk spreekwoord kent Jan nog niet?	Het is geen man die niet roken kan.

9.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 Take note of the pronunciation and spelling of the following words:

Foreign Words			
precies	/prəśies/	coupé	/koeṕee/
Dutch Words			
instappen	/ínstapə^{n}/	genieten	/ghəńietə^{n}/
opschieten	/ópschietə^{n}/	gebakje	/ghəb́akjə/
tenminste	/təḿinstə/	gelijk	/ghəĺeik/
	/te^{n}ḿinstə/		

9.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 ADJECTIVE INFLECTION

1.1 Predicate Adjective

Wat is het vreselijk druk op de weg! 6.1.19
De taal is moeilijk om te leren. 5.1.20

The predicate adjective is not inflected.

1.2 Attributive Adjectives: e /ə/ inflection

Rotterdam is een drukke havenstad. 6.1.22
Nederlands is een moeilijke taal. 5.1.19

Bedoel je dat gele bord met die zwart cijfers? 8.1.6
Nu zul je van het mooie Hollandse landschap kunnen genieten. 9.1.20

Adjectives which precede the noun modified (attributive) generally take an inflectional e ending. Numerous examples of this inflection have occurred in the lessons:

Singular	Plural
een kleine kamer	alle vertrektijden
een enkele reis	enkele plaatsen
zwarte koffie	een paar kleine cadeautjes
het mooie, Hollandse landschap	die zwarte cijfers
dat gele bord	

1.3 Attributive Adjective: no inflection

Nederland is immers een klein landje. 6.1.14
Ik zou graag zo'n lekker gebakje willen hebben. 9.1.2
Dat is geen goed antwoord.
Van welk perron gaat de trein. 8.1.10
De treinen lopen in ons land precies op tijd. 9.1.9
Elk kopje kost drie gulden.

The attributive adjective is not inflected before a het word singular when:

1. it follows: een, geen, zo'n, elk, welk;
2. when the adjective only precedes the noun: elk kopje, welk perron, lekker eten, ons land;
3. it follows a possessive adjective, particularly in the spoken language: ons klein landje; in the written language the adjective is generally inflected: ons kleine landje.

Note that after a definite determiner the adjective preceding a het word is inflected. Contrast the following:

het mooie landschap	een mooi landschap
dat gele bord	een geel bord
dit lekkere gebakje	zo'n lekker gebakje

1.4 Possessive Adjective: ons/onze

Daar is onze taxi al. 6.1.18
De treinen lopen in ons land precies op tijd. 9.1.9

The only possessive adjective inflected in modern Dutch is onze. The uninflected form, ons, occurs only before a het word singular.

3.2 VERBS: PROGRESSIVE CONSTRUCTION

De trein staat al te wachten. 9.1.8	The train is waiting already.
Daar staat de trein al te wachten.	The train is waiting there already.
Daar lopen een paar jongens te roken. 9.1.22	There are a couple of boys smoking.
Jan ligt in zijn bed te lezen.	John is reading in bed.
Piet zit koffie te drinken.	Pete is drinking coffee.

Although the Dutch verb does not have a progressive form comparable to the English is (travel)ing (cf. 6.3.5), there is a frequently used progressive construction. It consists of one of the verbs: staan, liggen, zitten, lopen + te + infinitive. In this progressive construction the infinitive, preceded by te, occupies final position in the sentence.

Generally speaking, the choice of the auxiliary verb will depend on the position of the subject, whether he be sitting, lying, standing, or walking. However, the auxiliary zitten is very often used in progressive constructions without reference to position.

Wat zitten die jongens nou te doen?	What are those boys doing now? (i.e. What are they up to.)

The auxiliary lopen is less common than the others:

De jongens lopen op straat te zingen.	The boys are singing in the street (i.e. they are walking and singing at the same time).

9.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 SENTENCES WITH PREPOSITIONAL COMPOUNDS

Daar heb je gelijk in. 9.1.13	You are right about that.
Daar staan alle vertrektijden van de treinen op. 8.1.5	All the departure times of the trains are on it.
Daar hebben we nog net tijd voor. 8.1.18	We have just enough time for that.
We hebben daar nog net tijd voor.	We have just enough time for that.
Daarvoor hebben we geen tijd.	We don't have time for that.
Waar heeft Jan gelijk in?	What is John right about?
Waar hebben de jongens nog net tijd voor?	What do the boys have just enough time for?

When a prepositional compound with daar or waar is separated (it need not be), in a sentence with a simple verb, the preposition takes final position in the sentence.

4.2 FRAME CONSTRUCTION: PROGRESSIVE

De trein staat al te wachten. 9.1.8
Daar lopen een paar jongens te roken. 9.1.22

The infinitive, preceded by te, occupies final position in the sentence which has a progressive verb construction.

4.3 FRAME CONSTRUCTION: MODAL + INFINITIVE IN END POSITION

Nu zul je tenminste van het mooie Hollandse landschap kunnen genieten. 9.1.20	Now at least you will be able to enjoy the beautiful Dutch landscape.
U zult invoerrechten moeten betalen. 5.1.32	You will have to pay import duty.
Ik zou hier niet graag willen rijden. 6.1.21	I wouldn't like to drive here.

When there are two or more infinitives in final position, the modal verb precedes other verbs.

4.4 SHORT ANSWERS: JA, NEE

Dat is half vijf, niet? 8.1.8	That's four-thirty, isn't it?
Ja. 8.1.9	Yet, it is.
Gebruik je geen suiker en melk in je koffie? 9.1.3	Don't you take sugar and milk in your coffee?
Nee. 9.1.4	No, I don't.

Contrast the short answers in Dutch and English. Note that in Dutch we only say ja or nee, whereas in English the verb or auxiliary verb of the question is generally repeated.

9.5 WORD STUDY

5.1 IDIOMS

1.1 Zou graag willen (hebben)

Ik zou graag zo'n lekker slagroomgebakje willen hebben. 9.1.2

As an expression of desire, zou graag willen hebben, is probably somewhat stronger and more deferential than zou graag hebben (without willen).

1.2 Liever

Ik neem ook liever een taxi. 6.1.6	I also prefer to take a taxi. I would also rather take a taxi.
Ik drink liever zwarte koffie. 9.1.4	I prefer to drink black coffee. I would rather drink black coffee.
Ik zit liever hier. 9.1.18	I prefer to sit here. I would rather sit here.
Ik zit graag in deze stoel.	I like to sit in this chair.

Liever is the comparative form of graag. You will recall the idiomatic character of verb phrases like graag zitten = to like to sit. (6.5.3). Note that the English equivalent of a verb phrase like liever zitten is either: to prefer to sit, or would rather sit.

1.3 Suiker en melk gebruiken

Gebruik je geen suiker en melk in je koffie? 9.1.3	Don't you take sugar and milk in your coffee?

The basic meaning of the verb gebruiken is to use (cf. voor eigen gebruik = for my own use).
The idiom suiker en melk gebruiken is more formal than familiar: wil je (geen) suiker en melk.

1.4 Gelijk hebben

Dar heb je gelijk in. 9.1.13	You are right about that.

Gelijk hebben means: to be right.

1.5 Ik ook

Ik zit liever hier. 9.1.18	I would rather sit here.
Ik ook. 9.1.19	So would I.

Observe that in this short response, English repeats the auxiliary verb of the preceding statement, Dutch does not.

5.2 LEXICAL ITEMS

2.1 Zeker

Dat weet ik niet zeker.	6.1.9	That I do not know for sure.
Ik weet het niet zeker.	8.1.2	I don't know for certain.
Dan ken je zeker het spreekwoord niet.......	9.1.24	Then very likely you don't know the proverb......

These sentences illustrate two different meanings for zeker. Generally zeker means that which is certain, sure; however, as the second sentence shows, zeker may also be used to express possibility.

2.2 Kennen; weten

Dan ken je zeker het spreekwoord niet....	9.1.24	Then apparently you don't know (are not familiar with) the proverb....
Weet je hoe laat onze trein vertrekt?		Do you know what time our train is leaving?

The verbs kennen and weten both mean to know. The verbs must be distinguished, however. Weten refers to a knowledge of discrete individual facts, for example, knowing what time it is. Kennen connotes acquaintance or familiarity with a person, idea, body of related knowledge. Thus one can distinguish:

Ik ken de schrijver.	Ik weet zijn naam niet.
Ken je dat boek?	Weet je het antwoord?

2.3 Het Centraal Station

Note that in this compound proper noun the adjective centraal is not inflected though it follows het.

9.6 PATTERN DRILLS

6.1 SUBSTITUTION DRILLS

1. Ik zit liever hier

eet	Ik eet liever hier.
blijf	Ik blijf liever hier.
wacht	Ik wacht liever hier.
studeer	Ik studeer liever hier.
sta	Ik sta liever hier.

2. Ik zou graag een lekker gebakje willen hebben.

een nieuw horloge	Ik zou graag een nieuw horloge willen hebben.
een nieuwe tas	Ik zou graag een nieuwe tas willen hebben.
zo'n dure auto	Ik zou graag zo'n dure auto willen hebben.
zo'n mooie kamer	Ik zou graag zo'n mooie kamer willen hebben.
dat witte kopje	Ik zou graag dat witte kopje willen hebben.
nieuwe kleren	Ik zou graag nieuwe kleren willen hebben.

3. De trein staat al te wachten.

bus	De bus staat al te wachten.
taxi	De taxi staat al te wachten.
jongens	De jongens staan al te wachten.
meisje	't Meisje staat al te wachten.
taxi's	De taxi's staan al te wachten.

6.2 TRANSFORMATION DRILL

Daar staat de trein. Hij wacht al.	Daar staat de trein al te wachten.
De jongens lopen op 't perron. Ze roken.	De jongens lopen op 't perron te roken.
Jan ligt op z'n kamer. Hij slaapt.	Jan ligt op z'n kamer te slapen.
Annie zit aan tafel. Ze leert haar les.	Annie zit aan tafel haar les te leren.
De leraar staat (voor de klas). Hij praat met een paar jongens.	De leraar staat voor de klas met een paar jongens te praten.
Kees staat bij 't raam. Hij kijkt naar de meisjes.	Kees staat bij 't raam naar de meisjes te kijken.
De jongens zitten. Ze luisteren naar de leraar.	De jongens zitten naar de leraar te luisteren.
Piet zit op z'n kamer. Hij maakt sommen.	Piet zit op z'n kamer sommen te maken.
De studenten lopen op straat. Ze praten.	De studenten lopen op straat te praten.
Vader zit in z'n stoel. Hij leest de krant.	Vader zit in z'n stoel de krant te lezen.

Moeder staat bij de tafel. Ze wacht op vader.	Moeder staat bij de tafel op vader te wachten.
Ria zit aan tafel. Ze schrijft een brief.	Ria zit aan tafel een brief te schrijven.
De trein staat langs 't perron. Hij wacht.	De trein staat langs 't perron te wachten.

6.3 SUBSTITUTION DRILLS

1. Substitute the appropriate form of welk or welke for the definite article.

't horloge	welk horloge
de tas	welke tas
't potlood	welk potlood
de fiets	welke fiets
't boek	welk boek
de koffer	welke koffer
't koffertje	welk koffertje
de kamer	welke kamer
't kopje	welk kopje
de auto	welke auto
't gebakje	welk gebakje
de les	welke les
't antwoord	welk antwoord
de vraag	welke vraag
't spreekwoord	welk spreekwoord

2. Substitute a definite article for the indefinite article in the following phrases. Add inflectional e ending to the adjective where required.

een duur horloge	't dure horloge
een mooie tas	de mooie tas
een geel potlood	't gele potlood
een zwarte fiets	de zwarte fiets
een goed boek	't goede boek
een zware koffer	de zware koffer
een goedkoop koffertje	't goedkope koffertje
een grote kamer	de grote kamer
een leeg kopje	't lege kopje
een nieuwe auto	de nieuwe auto
een lekker gebakje	't lekkere gebakje
een volgende les	de volgende les
een goed antwoord	't goede antwoord
een moeilijke vraag	de moeilijke vraag
een Engels spreekwoord	't Engelse spreekwoord

6.4 TRANSFORMATION DRILL

Restate the sentences so that the adjective precedes the noun. Example:

De fiets is duur.	Het is een dure fiets.
Het boek is duur.	Het is een duur boek.
Het horloge is duur.	Het is een duur horloge.
De tas is duur.	Het is een dure tas.
Het potlood is geel.	Het is een geel potlood.
De fiets is nieuw.	Het is een nieuwe fiets.
De koffer is klein.	Het is een kleine koffer.
Het koffertje is goedkoop.	Het is een goedkoop koffertje.
De kamer is groot.	Het is een grote kamer.
Het kopje is wit.	Het is een wit kopje.
De auto is zwart.	Het is een zwarte auto.
Het boek is duur.	Het is een duur boek.
De fiets is duur.	Het is een dure fiets.

6.5 CUED RESPONSE

Introduce the given adjective into the phrase.

een spreekwoord	(Engels)	een Engels spreekwoord
een schrijfmachine	(nieuw)	een nieuwe schrijfmachine
een beetje	(klein)	een klein beetje
een fiets	(zwart)	een zwarte fiets
een uur	(half)	een half uur
zo'n tas	(mooi)	zo'n mooie tas
zo'n land	(klein)	zo'n klein land
zo'n les	(makkelijk)	zo'n makkelijke les
zo'n brommer	(duur)	zo'n dure brommer
zo'n gebakje	(lekker)	zo'n lekker gebakje

6.6 SUBSTITUTION DRILLS

Replace the articles <u>de</u>/<u>het</u> by the appropriate form of <u>elke</u>/<u>elk</u>.

1. de jongen	elke jongen
't meisje	elk meisje
't perron	elk perron
de morgen	elke morgen
de middag	elke middag
2. de Hollandse jongen	elke Hollandse jongen
't Hollandse meisje	elk Hollands meisje
't goede antwoord	elk goed antwoord
't nieuwe horloge	elk nieuw horloge
't halve uur	elk half uur
de moeilijke vraag	elke moeilijke vraag

3. Replace the articles de/het by the appropriate form of welke/welk.

't kopje	welk kopje
de brief	welke brief
't station	welk station
de vriend	welke vriend
de briefkaart	welke briefkaart
de plaatsen	welke plaatsen
de spreekwoorden	welke spreekwoorden
de Nederlandse spreekwoorden	welke Nederlandse spreekwoorden
't lege kopje	welk lege kopje
de lege kopjes	welke lege kopjes
de moeilijke vraag	welke moeilijke vraag
de moeilijke vragen	welke moeilijke vragen

4. Replace the articles de/het by the appropriate possessive onze/ons:

't huis	ons huis
de vader	onze vader
de coupé	onze coupé
't eten	ons eten
de vriendin	onze vriendin
de taal	onze taal
't huis	ons huis
't antwoord	ons antwoord
de plaats	onze plaats
't gesprek	ons gesprek

6.7 TRANSFORMATION DRILL

1. Change to negations.

Het is een mooie landschap.	Het is geen mooi landschap.
Het is een mooie auto.	Het is geen mooie auto.
Dat is een goed antwoord.	Dat is geen goed antwoord.
Dat is een moeilijke vraag.	Dat is geen moeilijke vraag.
Hij wil een duur horloge.	Hij wil geen duur horloge.
Hij wil een dure fiets.	Hij wil geen dure fiets.
Hij wil nieuwe kleren.	Hij wil geen nieuwe kleren.

2. Make of the two sentences one.

Example:

Dat is haar horloge. Het horloge is nieuw.	Dat is haar nieuwe horloge.
Dat is m'n fiets. De fiets is nieuw.	Dat is m'n nieuwe fiets.

Dat is haar broer. Hij is klein.	Dat is haar kleine broer.
Ons land is wel mooi. Het land is klein.	Ons kleine land is wel mooi.
Weet u 't antwoord op z'n vraag? De vraag is moeilijk.	Weet u 't antwoord op z'n moeilijke vraag.
Z'n koffers staan op 't perron. De koffers zijn zwaar.	Z'n zware koffers staan op 't perron.
Hun kantoor is in de stad. Het kantoor is nieuw.	Hun nieuwe kantoor is in de stad.

3. Make of the two sentences one.

M'n vader heeft een auto. De auto is nieuw.	M'n vader heeft een nieuwe auto.
Ik ga een tas kopen. De tas is mooi.	Ik ga een mooie tas kopen.
Ze wil een cadeautje kopen. Het cadeautje is duur.	Ze wil een duur cadeautje kopen.
De cijfers staan op een bord. Het bord is geel.	De cijfers staan op een geel bord.
Ik weet 't antwoord niet op uw vraag. De vraag is moeilijk.	Ik weet 't antwoord niet op uw moeilijke vraag.
Ik zou graag zo'n gebakje willen hebben. Het gebakje is lekker.	Ik zou graag zo'n lekker gebakje willen hebben.

6.8 CUED RESPONSE

Make affirmative responses.

Heeft vader gelijk of niet?	Ja, hij heeft gelijk.
Hebben de studenten gelijk of niet?	Ja, ze hebben gelijk.
Heeft moeder gelijk of niet?	Ja, ze heeft gelijk.
Heb ik gelijk of niet, meneer?	Ja, u hebt gelijk.
Hebben we gelijk of niet?	Ja, jullie hebben gelijk.

6.9 SUBSTITUTION DRILL

Replace the subject with the word given.

Daar heb je gelijk in.

u	Daar hebt u gelijk in.
hij	Daar heeft hij gelijk in.
jullie	Daar hebben jullie gelijk in.
je	Daar heb je gelijk in.
we	Daar hebben we gelijk in.

6.10 VARIATION EXERCISE

1. Change each of the following sentences to one beginning with laten we.

We willen deze zin vertalen.	Laten we deze zin vertalen.
We willen niet op die bus wachten.	Laten we niet op die bus wachten.
We willen eerst op de dienstregeling kijken.	Laten we eerst op de dienstregeling kijken.
We willen hier instappen.	Laten we hier instappen.
We willen met de volgende tram gaan.	Laten we met de volgende tram gaan.
We willen niet in de rookcoupé gaan zitten.	Laten we niet in de rookcoupé gaan zitten.
We willen van het mooie landschap genieten.	Laten we van het mooie landschap genieten.

2. Restate the sentence placing misschien in initial sentence position.

Er zijn in deze coupé nog plaatsen vrij.	Misschien zijn er in deze coupé nog plaatsen vrij.
Ze zitten op hun kamer te studeren.	Misschien zitten ze op hun kamer te studeren.
De trein staat al te wachten.	Misschien staat de trein al te wachten.
Daar hebben ze geen tijd voor.	Misschien hebben ze daar geen tijd voor.
Daar hebben ze nog net tijd voor.	Misschien hebben ze daar nog net tijd voor.
Daar hebt u gelijk in.	Misschien hebt u daar gelijk in.

6.11 DIRECTED DIALOGUE

1. John asks what time their train is leaving.
2. Pete says that he doesn't know that.
3. Pete suggests that they take a look at the train schedule.
4. Pete says that the departure times are on it.
5. Pete says that their train is leaving at five-thirty.
6. Pete asks what time John has.
7. John says that he has five past five.
8. Pete says that John's watch is slow then.
9. Pete points to a clock and says that it is on time.
10. John says that Pete is right; he says that his watch is five minutes slow.
11. Pete says that they have to wait another twenty minutes.
12. John suggests that they have a cup of coffee.
13. John says that he would also like a whipped cream pastry.
14. John points to and remarks that two boys are smoking.
15. John asks whether that is allowed in the Netherlands.
16. Pete asks whether John does not know the proverb:
    You're not a man if you can't smoke.
17. John exclaims how busy it is on the platform.
18. John points to the train and says the train is waiting already.
19. John asks whether they will still be able to find a seat.
20. Pete says that he doesn't know but he thinks so.
21. John says that he prefers not to sit in a smoking compartment.
22. Pete agrees with that.
23. Pete remarks that the next compartment is for non-smokers.
24. Pete says that perhaps they can find a couple of places there.
25. John says that there are a few places free.
26. Pete suggests that they step in quickly then.
27. John says that at least he will be able to enjoy the trip now.

6.11 DIRECTED DIALOGUE

1. Jan : Hoe laat vertrekt onze trein?
2. Piet : Dat weet ik niet.
3. Piet : Laten we even op de dienstregeling kijken.
4. Piet : Daar staan de vertrektijden op.
5. Piet : Onze trein vertrekt om half zes.
6. Piet : Hoe laat heb jij het?
7. Jan : Ik heb het vijf over vijf.
8. Piet : Dan loopt je horloge achter.
9. Piet : Die klok loopt gelijk.
10. Jan : Je hebt gelijk; m'n horloge loopt vijf minuten achter.
11. Jan : We moeten nog twintig minuten wachten.
12. Jan : Laten we een kop koffie gaan drinken.
13. Jan : Ik zou ook een slagroomgebakje willen hebben.
14. Jan : Kijk, daar staan een paar jongens te roken.
15. Jan : Mag dat in Nederland?
16. Piet : Ken je 't spreekwoord niet:
    Het is geen man die niet roken kan.
17. Jan : Wat is 't druk op 't perron!
18. Jan : Kijk, de trein staat al te wachten.
19. Jan : Zullen we nog een plaats kunnen vinden?
20. Piet : Ik weet 't niet, maar ik denk 't wel.
21. Jan : Ik zit liever niet in een rookcoupé.
22. Piet : Ik ook niet.
23. Piet : De volgende coupé is voor niet-rokers.
24. Piet : Misschien kunnen we daar wel een paar plaatsen vinden.
25. Jan : Er zijn nog een paar plaatsen vrij.
26. Piet : Laten we dan maar gauw instappen.
27. Jan : Nu zal ik tenminste van de reis kunnen genieten.

6.12 LEESSTUK

Jan en Piet staan op het perron te wachten. Jan komt pas uit Amerika. Hij is Amerikaan en gaat in Nederland geschiedenis studeren. Hij spreekt Nederlands met zijn neef Piet van Dam. De meeste Nederlandsers kan hij nog niet goed verstaan, want ze spreken te vlug. Maar zijn neef Piet kan hij goed verstaan, want die spreekt langzaam. Jan en Piet zijn op het Centraal Station in Rotterdam en wachten op de trein naar Utrecht. Daar woont Piet. Jan gaat bij zijn oom en tante in Utrecht logeren. De jongens weten niet hoe laat de trein vertrekt. Daarom kijken ze even op de dienstregeling. Dat is een geel bord met veel zwarte cijfers. Op de dienstregeling staan de vertrektijden van al de treinen. Hun trein vertrekt om zestien uur dertig. De jongens moeten nog een kwartier wachten. Ze hebben nog even de tijd en gaan naar de stationsrestauratie om een kopje koffie te drinken. Jan wil naar de eerste klas restauratie, maar dat wil Piet niet. Hij vindt 't daar te duur. Piet wil naar de tweede klas restauratie, want alles is daar goedkoper. Jan bestelt een kopje koffie en een slagroomgebakje. Dat vindt hij erg lekker, en hij zou graag nog een gebakje nemen, maar dat kan niet. Het is al laat en de jongens moeten op de tijd letten, want de trein vertrekt precies op tijd. Jan wil weten hoe laat het is en kijkt op zijn horloge. Maar zijn horloge loopt achter. De stationsklok loopt gelijk en daarop is het twee minuten voor half vijf. De trein vertrekt over een paar minuten en de jongens moeten nog naar het derde perron. Het is vreselijk druk op de perrons. De trein staat al te wachten, maar de jongens kunnen haast niet bij de trein komen. Zullen ze nog een zitplaats kunnen vinden? In een rookcoupé zijn nog enkele plaatsen vrij, maar je kunt er haast niets zien van de rook. Jan wil niet in de rookcoupé. Daarom lopen de jongens naar de volgende coupé; die is voor niet-rokers, en er zijn nog zitplaatsen vrij. Ze doen de deur van de coupé open, en stappen in. Ze zijn net op tijd, want de trein vertrekt al. Jan mag bij het raam gaan zitten. Zo zal hij van het mooie Hollandse landschap kunnen genieten. Dat doet hij graag.

10.1 BASIC SENTENCES

HET LANDSCHAP

1.1 GESPREK (tussen Jan en Piet. Ze reizen met de trein van Rotterdam naar Utrecht en genieten van 't landschap.)

1. Piet: Hoe vind je ons kleine, lage landje nu?
2. Jan : Wat is 't landschap toch mooi!
3. Jan : Het doet me denken aan die prachtige schilderijen uit de zeventiende eeuw.
4. Piet: Die groene weilanden met de grazende koeien en schapen zijn typisch Nederlands, vind je niet?
5. Jan : Ja. Ook die smalle, rechte sloten;
   de hoge bomen langs de wegen;
   en die oude boerderijen met de rieten daken.
6. Piet: Zie je die torens, daar aan de horizon?
7. Piet: Dat zijn kerktorens.
8. Piet: De kerk staat meestal midden in 't dorp, aan 't plein.
9. Jan : Ligt zo'n dorp niet dikwijls aan een rivier?
10. Piet: Ja. Vooral in 't westen is dat 't geval.
11. Piet: Kijk, daar in de verte kun je vier dorpjes zien.
12. Jan : Hoe groot is de afstand tussen die dorpjes?
13. Piet: De afstand is klein, misschien een kilometer of tien.
14. Jan : Kijk, daar staan een paar oude molens.
15. Jan : Gebruiken ze die nog steeds om 't water op peil te houden?
16. Piet: Nee. Tegenwoordig heeft men daar elektrische pompen voor.
17. Jan : Waarom ligt er hier, zo ver van de zee, een dijk?
18. Piet: Die loopt om de polder heen.
19. Piet: De polder ligt beneden de zeespiegel.
20. Jan : Het land ligt lager dan 't water van de zee?
21. Piet: Ja. Niet zelden ligt een polder een meter of vier beneden de zeespiegel.
22. Piet: Het vliegveld Schiphol ligt ongeveer vijf meter beneden de zeespiegel.
23. Jan : Dan moeten die dijken wel sterk zijn!
24. Piet: Jazeker. Kijk, dat zijn ook dijken, daar langs die rivier; en hier langs 't kanaal.
25. Piet: Zie je die boten?
26. Piet: Die varen op 't Amsterdam-Rijnkanaal.
27. Jan : Het water in dat kanaal staat hoger dan de omliggende weilanden!
28. Piet: Maar niet zo hoog als deze spoorweg.

10.1 BASIC SENTENCES

THE LANDSCAPE

1.1 CONVERSATION (between John and Pete. They are traveling in the train from Rotterdam to Utrecht and are enjoying the Netherlands landscape.)

1. Pete: What do you think of our small, low land now?
2. John: How lovely the landscape is!
3. John: It reminds me of those splendid paintings from the seventeenth century.
4. Pete: Those green meadows with the grazing cows and sheep are typically Dutch, don't you think?
5. John: Yes, they are. So are those narrow, straight ditches, those tall trees along the roads, and those old farm houses with the thatched roofs.
6. Pete: Do you see those towers, there on the horizon?
7. Pete: Those are church towers.
8. Pete: The church usually stands in the middle of the village, on the square.
9. John: Isn't such a village often located on a river?
10. Pete: Yes, it is. Especially in the west that is the case.
11. Pete: Look, there in the distance you can see four villages.
12. John: How big is the distance between those villages?
13. Pete: The distance is small, perhaps about ten kilometers.
14. John: Look, there are a couple of old windmills.
15. John: Do they still use those in order to maintain the water level?
16. Pete: No. Nowadays they have electric pumps for that.
17. John: Why is there a dike here, so far from the sea?
18. Pete: It runs around the polder.
19. Pete: The polder lies below sea level.
20. John: The land lies lower than the water of the sea?
21. Pete: Yes. Not seldom a polder lies about four meters below sea level.
22. Pete: The Schiphol airport is above five meters below sea level.
23. John: Then those dikes must be strong!
24. Pete: Yes, they are. Look, those are also dikes, there along the river; and here along the canal.
25. Pete: Do you see those boats?
26. Pete: They are sailing on the Amsterdam-Rhine canal.
27. John: The water in that canal is higher than the surrounding meadows!
28. Pete: But not as high as this railway.

29. Piet: Weet je waarom?
30. Piet: Onze trein rijdt hier over een dijk.
31. Jan : En zo beschermen de dijken 't lage land tegen 't water!
32. Piet: Ja,'t water is de oudste en sterkste vijand van Nederland.
33. Jan : Maar ook de oudste en beste vriend, niet waar?
34. Piet: Ja, dat is ook waar.

29.	Pete:	Do you know why?
30.	Pete:	Our train is riding over a dike here.
31.	John:	And so the dikes protect the low land against the water!
32.	Pete:	Yes, the water is the oldest and strongest enemy of the Netherlands.
33.	John:	But also the oldest and best friend, isn't it?
34.	Pete:	Yes, that's also true.

1.2 ALLERLEI UITDRUKKINGEN

1.2 In de klas

1.	Wie is er aan de beurt?	Whose turn is it?
2.	Jan is aan de beurt.	It's John's turn.
3.	Ben jij aan de beurt?	Is it your turn?
4.	Piet, zeg dat 's in 't Nederlands.	Pete, say that in Dutch.
5.	Ria, zeg 't mij 's na!	Ria, repeat if after me!
6.	Willy, zoek dat 's in de bibliotheek op!	Wilma, look that up in the library.
7.	Tini, zoek jij dat 's in je woordenboek op!	Tina, you look that up in your dictionary.
8.	Doe 't raam 's open, Piet.	Open the window, Pete.
9.	Doe de deur 's dicht, Jan.	Close the door, John.
10.	Schrijf deze zin 's op!	Write this sentence down.
11.	Ria, wil je dat even opzoeken.	Ria, will you look that up a minute.
12.	Kees, wil je de deur even dichtdoen.	Case, will you just close the door.

In welke richting

13.	Sla op de hoek linksaf.	Turn left at the corner.
14.	Slaat u op 't plein rechtsaf, meneer.	Turn right at the square, sir.
15.	U kunt daar rechtsaf slaan.	You can turn to the right there.
16.	U moet hier linksaf slaan.	You must turn to the left here.

1.3 VRAGEN OVER HET GESPREK

1. Is Nederland een groot land?	Nee, Nederland is een klein land.
2. Vindt Jan 't landschap mooi?	Hij vindt 't erg mooi.
3. Waar doet 't landschap aan denken?	Het doet denken aan de prachtige schilderijen uit de zeventiende eeuw.
4. Waar staan er hoge bomen?	Er staan hoge bomen langs de wegen.
5. Waar grazen er koeien en schapen?	Er grazen koeien en schapen in de groene weilanden.
6. Welke boerderijen hebben rieten daken?	De oude boerderijen hebben rieten daken.
7. Wat zie je vaak aan de horizon?	Aan de horizon zie je vaak kerktorens.
8. Is 't landschap niet typisch Nederlands?	Ja, het is typisch Nederlands.
9. Waar staat de dorpskerk meestal?	De dorpskerk staat meestal midden in het dorp, aan 't plein.
10. En waar vind je 't dorpsplein?	Dat ligt midden in 't dorp.
11. Waar liggen de dorpen dikwijls aan een rivier?	In 't westen van 't land.
12. Hoeveel dorpjes kunnen de jongens in de verte zien?	Ze kunnen in de verte vier dorpjes zien.
13. Hoe groot is de afstand tussen die dorpjes?	De afstand tussen die dorpjes is een kilometer of tien.
14. Staan er nog veel molens in Nederland?	Er staan nog honderden molens in Nederland.

15. Gebruiken ze de molens nog steeds om 't water op peil te houden?	Nee, tegenwoordig gebruiken ze daarvoor élektrische pompen.
16. Liggen er alleen langs de zee dijken?	Nee, er liggen ook dijken langs rivieren en kanalen en om polders.
17. Waar ligt 't land beneden de zeespiegel?	In de polders ligt 't land beneden de zeespiegel.
18. Hoeveel meter ligt 't vliegveld Schiphol beneden de zeespiegel?	Het vliegveld Schiphol ligt ongeveer vijf meter beneden de zeespiegel.
19. Hoever liggen de polders beneden de zeespiegel?	Die liggen niet zelden een meter of vijf beneden de zeespiegel.
20. Waarom loopt 't water niet over 't lage land?	De dijken beschermen 't lage land tegen 't water.
21. Waar beschermen de dijken 't lage land tegen?	Ze beschermen 't lage land tegen 't water.
22. Op welk kanaal varen er boten?	Er varen boten op 't Amsterdam-Rijn kanaal.
23. Waarover loopt de spoorweg hier?	De spoorweg loopt hier over een dijk.
24. Staat 't water in 't kanaal hoger dan de spoorweg?	Nee, 't water in 't kanaal staat niet zo hoog als de spoorweg.
25. Wat is de oudste en sterkste vijand van Nederland?	Het water is de oudste en sterkste vijand van Nederland.
26. Wat is de oudste en beste vriend van Nederland?	Het water!

10.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 FOREIGN WORDS

typisch	/tíepies/
horizon	/hóoriezon/
bibliotheek	/bieblieootéek/

isch /ies/ In modern Dutch the spelling sch for /s/ occurs only in the suffixal ending isch of words of foreign origin: typisch (typical), technisch (technical), logisch (logical), mechanisch (mechanical).

The words typisch and horizon have main stress on the first syllable; bibliotheek has main stress on the last syllable. Note also the pronunciation /ie/ for the letter i in these foreign words.

2.2 DUTCH WORDS

Observe pronunciation and spelling of the following words :

koe	/koe/	Between vowels i is pronounced /j/
koeien	/koejə^n/	
dak	/dak/	A number of words have vowel gradation between the stem form and the inflected form.
daken	/daakə^n/	
weg	/wech/	
wegen	/weeghə^n/	

Unstressed Prefixes

beschermen	/bəschérmə^n/	omliggend	/omlíghənt/
beneden	/bənéedə^n/	oneindig	/onéindəch/
gebruiken	/ghəbrúikə^n/		
geval	/ghəvál/		

Stressed Prefixes

afslaan	/áfslaan/	dichtdoen	/dichtdoen/
opzoeken	/ópzoekə^n/	opendoen	/óopə^{n}doen/

Final Stress

schilderij	/schilderéi/	misschien	/mischíen/ of /məschíen/
boerderij	/boerdəréi/	vooral	/voorál/

Also note pronunciation of :

nog steeds	/nogstéets/
tegenwoordig	/teeghə^{n}wóordəch/

10.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 VERBS: PRESENT PARTICIPLE

de grazende koeien 10.1.4	the grazing cows
de omliggende weilanden 10.1.27	the surrounding meadows

The adjective grazende (grazing) is the inflected form of the present participle: grazend. The present participle is formed by adding d to the infinitive: grazen + d.
Note also the adjective omliggende: om + liggend + e.

3.2 SEPARABLE VERBS (cf. also 8.3.1)

Dan loopt je horloge voor. 8.1.4	Then your watch is fast.
Die loopt natuurlijk gelijk. 8.1.16	And it is on time, naturally.
Schrijf deze zin 's op! 10.1.2.10	Write down this sentence!
Sla op de hoek linksaf! 10.1.2.13	Turn left at the corner!
Zeg 't mij 's na! 10.1.2.5	Repeat it after me!
Zoek dat 's in de bibliotheek op! 10.1.2.6	Look that up in the library!
Doe de deur 's dicht, Jan! 10.1.2.9	Close the door, John!
Doe 't raam 's open, Piet! 10.1.2.8	Open the window, Pete!
Wil je dat even opzoeken. 10.1.2.11	Will you look that up a moment.
Wil je de deur even dichtdoen. 10.1.2.12	Will you just close the door.

Dutch, like English, has compound verb forms which consist of a verb + a modifying word. Compare the verbs in the following English sentences:

Look!	look
Look me up some time!	visit, call on
Look it up in the library!	check, verify, locate

This type of verb modification occurs very regularly and frequently in the Dutch language. Contrast the following verbs :

zoeken	- to seek	op + zoeken	opzoeken	- to look up
slaan	- to hit	af + slaan	afslaan	- to turn off
schrijven	- to write	op + schrijven	opschrijven	- to write down
doen	- to do	open + doen	opendoen	- to open
		dicht + doen	dichtdoen	- to close
zeggen	- to say	na + zeggen	nazeggen	- to repeat
		voor + zeggen	voorzeggen	- to prompt
gaan	- to go	mee + gaan	weggaan	- to go away
		terug + gaan	teruggaan	- to go back

The modifying word (the associated adverb), which is stressed in Dutch, precedes the verb only in the infinitive form: opzoeken - to look up. It is this compound form which you will find listed in the dictionary. The modifying word may retain its basic meaning in the new verb phrase (nazeggen - to say after, to repeat); but often the meaning of the compound verb phrase is not just the sum of its parts. For example: opzeggen - to recite.

These verb modifiers are often called separable prefixes because they can be separated from the true verb. In the examples you will find that the verb zeggen can be modified by the prefix na as well as voor. We could also prefix it with op(zeggen), to get the meaning to recite. The possibility of such verb modification is very considerable in the Dutch language. A verb which has a stressed prefix is called a separable verb.

Observe that the associated adverb, in Dutch, is one of those sentence elements which occur at or near the end of their sentence sections :

Doe jij de deur 's dicht!
Sla hier maar linksaf!

3.3 ADVERB: SAME FORM AS ADJECTIVE

We hebben het erg druk. 4.1.2	We are very busy.
Dat is erg.	That is bad.
Ik versta u niet goed. 5.1.11	I don't understand you (very) well.
Dat is goed.	That is good (right).
Wat is het vreselijk druk op de weg! 6.1.19	It certainly is terribly busy on the road!
Op 't spitsuur is 't bijzonder druk. 6.1.23	During the rush hour it is especially busy.
Dat is een heel bijzonder boek.	That is a very special (unusual) book.
De treinen lopen precies op tijd. 9.1.9	The trains run exactly (precisely) on time.
Die man is wat precies.	That man is rather precise (particular).
Die groene weilanden zijn typisch Nederlands. 10.1.4	Those green meadows are typically Dutch, aren't they?
Ja, dat is heel typisch.	Yes, that is very typical.

Generally speaking, the Dutch adjective and adverb are not distinguished by their form. There are exceptions to this generalization.

3.4 COMPARATIVE FORMS OF ADJECTIVE AND ADVERB

Dat is veel goedkoper. 8.1.20
Het land in de polder ligt lager dan het water van de zee. 10.1.20
Het water in dat kanaal staat hoger dan de omliggende weilanden. 10.1.27
Het water is de oudste en sterkste vijand van Nederland. 10.1.32
Maar ook de oudste en beste vriend. 10.1.33
Misschien is die beter. 9.1.15
Ga verder! 2.1.2.23
Ik neem ook liever een taxi. 6.1.6
Wilt u misschien wat langzamer praten. 5.1.12
Ik drink liever zwarte koffie. 9.1.4

The comparative and superlative forms of the underlined adjectives and adverbs are:

goedkoop	goedkoper	goedkoopst
laag	lager	laagst
hoog	hoger	hoogst
oud	ouder	oudst
sterk	sterker	sterkst
langzaam	langzamer	langzaamst
ver	verder	verst
zwaar	zwaarder	zwaarst
duur	duurder	duurst

The comparative form of the adjective or adverb is made by adding er to the stem form; the superlative is made by adding st to the stem. When the stem ends in r, der is added in the comparative. The addition of this suffixal ending adds a syllable to the word and requires the usual spelling adjustments after short and long vowels (cf. Summary of Spelling Rules, 6.2.3).

Inflectional endings are added to both the comparative and superlative forms:

een kleiner weiland	het kleinere weiland
een kleinere dijk	de kleinere dijk
	de kleinste dijk

A number of adjectives and adverbs are irregular in their comparison:

goed	beter	best
veel	meer	meest
graag	liever	liefst

3.5 DAT (DIT, HET) ZIJN

Dat zijn kerktorens. 10.1.7	Those are church towers.
Dit zijn mijn boeken.	These are my books.
Het zijn kerktorens.	They are church towers.

Take note that neuter singular pronouns dat, dit, het are used with the plural form of the verb when a (predicate) noun follows the verb zijn.

10.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 FRAME CONSTRUCTION WITH SEPARABLE VERB

Dan loopt je horloge voor. 8.1.14
Die loopt natuurlijk gelijk. 8.1.16
Schrijf deze zin 's op. 10.1.2.10
Doe de deur 's dicht! 10.1.2.9

The associated adverb of the separable verb is another of the sentence elements which occupies end position, forming a frame construction with the verb.

10.5 WORD STUDY

5.1 IDIOMS

1.1 Een kilometer of tien

De afstand is klein, misschien een kilometer of tien. 10.1.13	The distance is small, perhaps about ten kilometers (nine or ten kilometers).
een dag of vijf	about five days
een uur of drie	about three hours
een week of zes	about six weeks
een gulden of tien	about 10 guilders

Generally, modifiers precede the noun in Dutch. Phrases like een kilometer of tien, een dag of vijf, een uur of drie, een week of zes, een gulden of tien, are the exception. Observe that this idiom is used to express an approximate unit of measurement: distance, time, price, weight, height, etc.

1.2 Op peil houden

Gebruiken ze die molens nog steeds om het water op peil te houden? 10.1.15	Do they still use those windmills to maintain water levels.

The phrase op peil houden means to maintain a level; it does not have reference only to water:

Het onderwijs staat op een hoog peil.	Education is at a high level.
Iets op hoger peil brengen.	To raise the level of something.

5.2 LEXICAL ITEMS

2.1 Noun Compounds: de zeespiegel, het vliegveld, de spoorweg

Note the components of these nouns:

de zeespiegel is a compound of de zee (the sea) + de spiegel (the mirror).

het vliegveld is a compound of vlieg, stem of the verb vliegen (to fly) + het veld (the field).

de spoorweg is a compound of het spoor (the track, spur) + de weg (the road, way). The plural of spoorweg is spoorwegen.

2.2 De polder

A polder is a tract of low land, generally reclaimed from the sea, or other body of water, and which lies wholly or partially behind an enclosure dike or dam.

2.3 Verte/afstand

in de verte : in the distance;

de afstand : the distance (between two points).

10.6 PATTERN DRILLS

6.1 SUBSTITUTION DRILL

1. Die groene weilanden zijn typisch Nederland, vind je niet?

Dat polderlandschap	Dat polderlandschap is typisch Nederlands, vind je niet?
Die oude boerderijen	Die oude boerderijen zijn typisch Nederlands, vind je niet?
Zo'n rieten dak	Zo'n rieten dak is typisch Nederlands, vind je niet?
Die rieten daken	Die rieten daken zijn typisch Nederlands, vind je niet?
Die oude boerderijen met hun rieten daken	Die oude boerderijen met hun rieten daken zijn typisch Nederlands, vind je niet?
Die groene weilanden met de grazende koeien en schapen	Die groene weilanden met de grazende koeien en schapen zijn typisch Nederlands, vind je niet?

6.2 VARIATION DRILL

Repeat the original sentence, but change the adverbial modifier.

De afstand is ongeveer 10 kilometer.	De afstand is een kilometer of tien.
De afstand is ongeveer 5 kilometer.	De afstand is een kilometer of vijf.
De afstand tussen de dorpjes is ongeveer 10 kilometer.	De afstand tussen de dorpjes is een kilometer of tien.
We logeren ongeveer 12 dagen bij familie in Utrecht.	We logeren een dag of twaalf bij familie in Utrecht.

Ze blijven ongeveer 3 maanden in Europa.	Ze blijven een maand of drie in Europa.
We komen ongeveer 11 uur thuis.	We komen om een uur of elf thuis.
Het kost ongeveer 8 gulden.	Het kost een gulden of acht.
We gaan ongeveer 4 weken op reis.	We gaan een week of vier op reis.

6.3 CUED RESPONSE

1.

Hoe vindt ze 't schilderij? (prachtig)	Ze vindt 't schilderij prachtig.
Hoe vindt u 't landschap? (typisch Nederlands)	Ik vind 't landschap typisch Nederlands.
Hoe vinden jullie deze oefening? (erg makkelijk)	We vinden deze oefening erg makkelijk.
Hoe vindt u dat meisje? (erg leuk)	Ik vind dat meisje erg leuk.
Hoe vind je deze sommen? (vreselijk moeilijk)	Ik vind deze sommen vreselijk moeilijk.
Hoe vindt u dit boek? (heel erg mooi)	Ik vind dit boek heel erg mooi.

2. Make affirmative responses and introduce the adverb given into the sentence.

Vindt u 't duur? (vreselijk)	Ja, ik vind 't vreselijk duur.
Vindt u 't erg? (heel)	Ja, ik vind 't heel erg.
Vindt u 't mooi? (bijzonder)	Ja, ik vind 't bijzonder mooi.
Vindt u 't moeilijk? (nogal)	Ja, ik vind 't nogal moeilijk.
Vindt u 't vreemd? (erg)	Ja, ik vind 't erg vreemd.

6.4 TRANSFORMATION DRILL

1. Ik vind 't schilderij prachtig. — Ik vind 't een prachtig schilderij.
   Ik vind de som moeilijk. — Ik vind 't een moeilijke som.
   Ik vind 't cadeautje duur. — Ik vind 't een duur cadeautje.
   Ik vind de oefening makkelijk. — Ik vind 't een makkelijke oefening.
   Ik vind 't antwoord goed. — Ik vind 't een goed antwoord.
   Ik vind de toren mooi. — Ik vind 't een mooie toren.

2. We vinden 't schilderij niet mooi. — We vinden 't geen mooi schilderij.
   We vinden de som niet moeilijk. — We vinden 't geen moeilijke som.
   We vinden 't cadeautje niet duur. — We vinden 't geen duur cadeautje.
   We vinden de oefening niet makkelijk. — We vinden 't geen makkelijke oefening.
   We vinden 't antwoord goed. — We vinden 't een goed antwoord.
   We vinden de toren mooi. — We vinden 't een mooie toren.

6.5 CUED RESPONSE

Answer in the affirmative.

1. Is deze fiets van u? — Ja, die is van mij.
   Is die foto van haar? — Ja, die is van haar.
   Is die schrijfmachine van hem? — Ja, die is van hem.
   Zijn deze koffers van jullie? — Ja, die zijn van ons.
   Zijn die schriften van hun? — Ja, die zijn van hun.
   Zijn deze potloden van mij? — Ja, die zijn van jou.

2. Zijn die boeken niet van u? — Ja, dat zijn mijn boeken.
   Zijn die koffers niet van jou? — Ja, dat zijn mijn koffers.
   Zijn die stoelen niet van jullie? — Ja, dat zijn onze stoelen.
   Zijn die kamers niet van hun? — Ja, dat zijn hun kamers.
   Zijn die brieven niet van mij? — Ja, dat zijn uw brieven.
   Zijn die schriften niet van haar? — Ja, dat zijn haar schriften.

3. Is dit boek niet van u?	Ja, dat is mijn boek.
Zijn deze boeken niet van u?	Ja, dat zijn mijn boeken.
Is deze koffer niet van jou?	Ja, dat is mijn koffer.
Zijn deze koffers niet van jou?	Ja, dat zijn mijn koffers.
Is die auto niet van jullie?	Ja, dat is onze auto.
Zijn die auto's niet van jullie?	Ja, dat zijn onze auto's.
Is die kamer niet van hen?	Ja, dat is hun kamer.
Zijn die kamers niet van hen?	Ja, dat zijn hun kamers.

4. Is die tas niet van mij, meneer?	Ja, dat is uw tas.
Zijn die tassen niet van mij, meneer?	Ja, dat zijn uw tassen.
Is dat schrift niet van mij, Jan?	Ja, dat is jouw schrift.
Zijn die schriften niet van mij, Jan?	Ja, dat zijn jouw schriften.
Is die fiets niet van ons, Piet?	Ja, dat is jullie fiets.
Zijn die fietsen niet van ons, Piet?	Ja, dat zijn jullie fietsen.

6.6 TRANSFORMATION DRILLS

1. Het weiland is mooi.	Het is een mooi weiland.
De weilanden zijn mooi.	Het zijn mooie weilanden.
De sloot is smal.	Het is een smalle sloot.
De sloten zijn smal.	Het zijn smalle sloten.
Het dorp is oud.	Het is een oud dorp.
De dorpen zijn oud.	Het zijn oude dorpen.
De afstand is groot.	Het is een grote afstand.
De afstanden zijn groot.	Het zijn grote afstanden.
Het dak is nieuw.	Het is een nieuw dak.
De daken zijn nieuw.	Het zijn nieuwe daken.
De toren is hoog.	Het is een hoge toren.
De torens zijn hoog.	Het zijn hoge torens.

2. Deze boom is oud.	Dit is een oude boom.
Deze bomen zijn oud.	Dit zijn oude bomen.
De schilderij is prachtig.	Dit is een prachtig schilderij.
Deze schilderijen zijn prachtig.	Dit zijn prachtige schilderijen.
Deze vraag is moeilijk.	Dit is een moeilijke vraag.
Deze vragen zijn moeilijk.	Dit zijn moeilijke vragen.
Dit antwoord is goed.	Dit is een goed antwoord.

3. Die dijk is sterk.	Dat is een sterke dijk.
Die dijken zijn sterk.	Dat zijn sterke dijken.
Die molen is mooi.	Dat is een mooie molen.
Die molens zijn mooi.	Dat zijn mooie molens.
Die weg is goed.	Dat is een goede weg.
Die wegen zijn goed.	Dat zijn goede wegen.
Dat vliegveld is groot.	Dat is een groot vliegveld.
Die vliegvelden zijn groot.	Dat zijn grote vliegvelden.
Die polder is nieuw.	Dat is een nieuwe polder.
Die polders zijn nieuw.	Dat zijn nieuwe polders.
Die boerderij is oud.	Dat is een oude boerderij.
Die boerderijen zijn oud.	Dat zijn oude boerderijen.

4. Het gebakje is niet lekker.	Het is geen lekker gebakje.
De gebakjes zijn niet lekker.	Het zijn geen lekkere gebakjes.
De molen is niet oud.	Het is geen oude molen.
De molens zijn niet oud.	Het zijn geen oude molens.
De afstand is niet groot.	Het is geen grote afstand.
De afstanden zijn niet groot.	Het zijn geen grote afstanden.

5. Dit schilderij is niet mooi.	Dit is geen mooi schilderij.
Deze schilderijen zijn niet mooi.	Dit zijn geen mooie schilderijen.
Deze weg is niet goed.	Dit is geen goede weg.
Deze wegen zijn niet goed.	Dit zijn geen goede wegen.
Deze dijk is niet sterk.	Dit is geen sterke dijk.
Deze dijken zijn niet sterk.	Dit zijn geen sterke dijken.

6. Die toren is niet hoog.	Dat is geen hoge toren.
Die torens zijn niet hoog.	Dat zijn geen hoge torens.
Die polder is niet groot.	Dat is geen grote polder.
Die polders zijn niet groot.	Dat zijn geen grote polders.
Dat dak is niet oud.	Dat is geen oud dak.
Die daken zijn niet oud.	Dat zijn geen oude daken.
Dat vliegveld is niet klein.	Dat is geen klein vliegveld.
Die vliegvelden zijn niet klein.	Dat zijn geen kleine vliegvelden.

KLM ROYAL DUTCH AIRLINES

6.7 TRANSFORMATION DRILL

Negate the sentences and at the same time change the comparative form of the adjective to the positive form.

1. Een brommer is duurder dan een fiets.	Een fiets is niet zo duur als een brommer.
De boerderij is ouder dan 't huis.	Het huis is niet zo oud als de boerderij.
De koffer is zwaarder dan 't koffertje.	Het koffertje is niet zo zwaar als de koffer.
De toren is hoger dan de boom.	De boom is niet zo hoog als de toren.
Een zeedijk is sterker dan een rivierdijk.	Een rivierdijk is niet zo sterk als een zeedijk.
De nieuwe weg is beter dan de oude weg.	De oude weg is niet zo goed als de nieuwe weg.
2. Het boek kost meer dan het schrift.	Het schrift kost niet zo veel als 't boek.
De auto rijdt harder dan de brommer.	De brommer rijdt niet zo hard als de auto.
De trein gaat vaker dan de bus.	De bus gaat niet zo vaak als de trein.
Deze nieuwe fiets rijdt beter dan die oude fiets.	Die oude fiets rijdt niet zo goed als deze nieuwe fiets.
Met de bus ga je sneller dan met de tram.	Met de tram ga je niet zo snel als met de bus.
De jongens komen later thuis dan de meisjes.	De meisjes komen niet zo laat thuis als de jongens.
Ik vind de kleine toren mooier dan de grote toren.	Ik vind de grote toren niet zo mooi als de kleine toren.

3. Change the negation to an affirmation, and at the same time change the positive form of the adjective to the comparative.

Een fiets is niet zo duur als een brommer.	Een brommer is duurder dan een fiets.
Het huis is niet zo oud als de boerderij.	De boerderij is ouder dan 't huis.
Het koffertje is niet zo zwaar als de koffer.	De koffer is zwaarder dan 't koffertje.

6.7 TRANSFORMATION DRILL

De boom is niet zo hoog als de toren.	De toren is hoger dan de boom.
Een rivierdijk is niet zo sterk als een zeedijk.	Een zeedijk is sterker dan een rivierdijk.
Een dorp is niet zo groot als een stad.	Een stad is groter dan een dorp.
De oude weg is niet zo goed als de nieuwe weg.	De nieuwe weg is beter dan de oude weg.

4.

De brommer rijdt niet zo hard als de auto.	De auto rijdt harder dan de brommer.
De bus gaat niet zo vaak als de trein.	De trein gaat vaker dan de bus.
Het schrift kost niet zo veel als 't boek.	Het boek kost meer dan 't schrift.
De oude fiets rijdt niet zo goed als deze nieuwe fiets.	Deze nieuwe fiets rijdt beter dan die oude fiets.
Met de tram ga je niet zo snel als met de bus.	Met de bus ga je sneller dan met de tram.
De meisjes komen niet zo laat naar huis als de jongens.	De jongens komen later thuis dan de meisjes.
Ik vind de grote toren niet zo mooi als de kleine toren.	Ik vind de kleine toren mooier dan de grote toren.

5. Restate the sentence, changing it from an imperative to a declarative sentence with a modal auxiliary.

Zoek het in de bibliotheek op. kunnen	Je kunt het in de bibliotheek opzoeken.
Doe de deur even dicht. moeten	Je moet de deur even dichtdoen.
Doe je boek open. mogen	Je mag je boek opendoen.
Zoek 't in je woordenboek op. moeten	Je moet 't in je woordenboek opzoeken.
Slaat u daar op de hoek linksaf. kunnen	U kunt daar op de hoek linksaf slaan.
Slaat u daar niet rechtsaf. mogen	U mag daar niet rechtsaf slaan.

6.8 SUBSTITUTION DRILLS

1. Zoek 't 's in de krant op.

in je boek	Zoek 't 's in je boek op.
in 't woordenboek	Zoek 't 's in 't wòordenboek op.
in je schrift	Zoek 't 's in je schrift op.

2. Doe de deur 's dicht!

't raam	Doe 't raam 's dicht!
je boek	Doe je boek 's dicht!
je schrift	Doe je schrift 's dicht!

3. Sla daar linksaf!

bij de boerderij	Sla bij de boerderij linksaf!
bij 't vliegveld	Sla bij 't vliegveld linksaf!
bij de spoorweg	Sla bij de spoorweg linksaf!
bij de toren	Sla bij de toren linksaf!
bij de bibliotheek	Sla bij de bibliotheek linksaf!

4. Slaat u hier rechtsaf!

op de hoek	Slaat u op de hoek rechtsaf!
op 't plein	Slaat u op 't plein rechtsaf!
voor de bibliotheek	Slaat u voor de bibliotheek rechtsaf!
voor de kerk	Slaat u voor de kerk rechtsaf!
in 't dorp	Slaat u in 't dorp rechtsaf!

5. Ik ben aan de beurt.

Jan	Jan is aan de beurt.
Wij	Wij zijn aan de beurt.
Jij	Jij bent aan de beurt.
U	U bent aan de beurt.

6.9 EXPANSION DRILL

The expansion drill consists of a model sentence with a number of words or word groups beneath it. The idea of this drill is to restate and expand the model sentence by successively incorporating each one of the words or word groups in it. Example:

De treinen lopen op tijd.

in ons land	De treinen lopen in ons land op tijd.
precies	De treinen lopen in ons land precies op tijd.

1. Zoek dat op!	
in de bibliotheek	Zoek dat in de bibliotheek op!
jij	Zoek jij dat in de bibliotheek op!
eens	Zoek jij dat eens in de bibliotheek op!
even	Zoek jij dat eens even in de bibliotheek op!
voor mij	Zoek jij dat eens even voor mij in de bibliotheek op!
2. Doe de deur dicht!	
Jan	Jan, doe de deur dicht!
jij	Jan, doe jij de deur dicht!
even	Jan, doe jij de deur even dicht!
eens	Jan, doe jij de deur eens even dicht!
3. Doe de deur open!	
Piet	Piet, doe de deur open!
jij	Piet, doe jij de deur open!
eens even	Piet, doe jij de deur eens even open!
voor je moeder	Piet, doe jij de deur eens even voor je moeder open!

6.10 INSTRUCTION DRILL

Jan weet 't woord niet. Hij moet 't in z'n woordeboek opzoeken. De leraar zegt:	Jan, zoek dat woord in je woordenboek op.
Het raam staat open. Jan moet 't raam dichtdoen. De leraar zegt:	Jan, doe 't raam dicht.
De deur staat open. Piet moet de deur dichtdoen. Moeder zegt:	Piet, doe jij de deur dicht.
Een man vraagt Jan de weg. Hij moet op 't plein linksaf slaan. Jan zegt:	Slaat u op 't plein linksaf.
De leerling weet 't antwoord niet. Hij moet 't in de bibliotheek opzoeken. De leraar zegt:	Zoek 't in de bibliotheek op.
Een vrouw vraagt Ria de weg. Ze moet op de hoek rechtsaf slaan. Ria zegt:	Slaat u op de hoek rechtsaf.

6.11 TRANSFORMATION DRILL

Change the imperative sentence to a declarative one with the subject u and the given modal auxiliary verb.

Doet u de deur maar dicht. (moeten)	U moet de deur maar dichtdoen.
Zoekt u 't maar in een woordenboek op. (moeten)	U moet 't maar in een woordenboek opzoeken.
Doet u uw boek maar open. (mogen)	Ú mag uw boek wel opendoen.
Slaat u op de hoek linksaf. (kunnen)	U kunt op de hoek linksaf slaan.
Slaat u op 't plein rechtsaf. (mogen)	U mag op 't plein rechtsaf slaan.
Zegt u 't mij 's na. (moeten)	U moet 't mij 's nazeggen.
Zoekt u 't in de bibliotheek op. (kunnen)	U kunt 't in de bibliotheek opzoeken.

6.12 TRANSLATION EXERCISE

Aren't those church towers?	Zijn dat geen kerktorens?
How tall those towers are! That is not a tall tower.	Wat zijn die torens hoog! Dat is geen hoge toren.
These ditches are narrow.	Deze sloten zijn smal.
How narrow those ditches are!	Wat zijn die sloten smal!
Yes, they are narrow ditches.	Ja, het zijn smalle sloten.
Those are windmills from the eighteenth century.	Dat zijn molens uit de achttiende eeuw.
They don't use those windmills any longer.	Ze gebruiken die molens niet meer.
These are dikes, here along the river.	Dit zijn dijken, hier langs de rivier.
These dikes are low.	Deze dijken zijn laag.
The dike is(lies) around the polder.	De dijk ligt om de polder.
"The Low Lands by the Sea".	"De Lage Landen bij de Zee".

That's the name of a good book about the Netherlands.	Zo heet een goed boek over Nederland.
The meadows are green.	De weilanden zijn groen.
How beautifully green those meadows are!	Wat zijn die weilanden mooi groen!
Those are typically Dutch meadows, aren't they?	Dat zijn typisch Hollandse weilanden, niet?
Just look, all those grazing cows and sheep!	Kijk eens, al die grazende koeien en schapen!
How great is the distance between those little villages?	Hoe groot is de afstand tussen die dorpjes?
Is the Schiphol airport really below sea level?	Ligt het vliegveld Schiphol werkelijk beneden de zeespiegel?
Yes, it's about five meters below sea level.	Ja, het ligt een meter of vijf beneden de zeespiegel.
Do all farm houses have thatched roofs?	Hebben alle boerderijen rieten daken?
On which canal are the boats sailing?	Op welk kanaal varen de boten?
How do they maintain the water level nowadays?	Hoe houdt men het water tegenwoordig op peil?
They have electric pumps for that now.	Ze hebben daar nu elektrische pompen voor.
What do they use the windmills for?	Waar gebruikt men de molens voor?
The biggest church usually stands on the square.	De grootste kerk staat meestal aan het plein.
This railroad runs over a dike.	Deze spoorweg loopt over een dijk.
Not seldom a dike is centuries old.	Niet zelden is een dijk eeuwenoud.
This splendid painting is from the sixteenth century.	Dit prachtige schilderij is uit de zestiende eeuw.
The dikes protect the low lands against their strongest enemy: the water.	De dijken beschermen de lage landen tegen hun sterkste vijand: het water.

15.	Gebruiken ze de molens nog steeds om 't water op peil op peil te houden?	Nee, tegenwoordig gebruiken ze daarvoor elektrische pompen.
16.	Liggen er alleen langs de zee dijken?	Nee, er liggen ook dijken langs rivieren en kanalen en om polders.
17.	Waar ligt 't land beneden de zeespiegel?	In de polders ligt 't land beneden de zeespiegel.
18.	Hoeveel meter ligt 't vliegveld Schiphol beneden de zeespiegel?	Het vliegveld Schiphol ligt ongeveer vijf meter beneden de zeespiegel.
19.	Hoever liggen de polders beneden de zeespiegel?	Die liggen niet zelden een meter of vijf beneden de zeespiegel.
20.	Waarom loopt 't water niet over 't lage land?	De dijken beschermen 't lage land tegen 't water.
21.	Waar beschermen de dijken 't lage land tegen?	Ze beschermen 't lage land tegen 't water.
22.	Op welk kanaal varen er boten?	Er varen boten op 't Amsterdam-Rijn kanaal.
23.	Waarover loopt de spoorweg hier?	De spoorweg loopt hier over een dijk.
24.	Staat 't water in 't kanaal hoger dan de spoorweg?	Nee, 't water in 't kanaal staat niet zo hoog als de spoorweg.
25.	Wat is de oudste en sterkste vijand van Nederland?	Het water is de oudste en sterkste vijand van Nederland.
26.	Wat is de oudste en beste vriend van Nederland?	Het water!

11.1 BASIC SENTENCES

DE NEDERLANDSE STEDEN

1.1 GESPREK (tussen Jan en z'n nicht Ria)

1. Jan: Hoe lang wonen jullie al in Utrecht?
2. Ria: Vader en moeder wonen al twintig jaar in de Marktstraat.
3. Jan: Zo lang? Amerikanen verhuizen gemiddeld om de vijf jaar.
4. Ria: Dat doet de Nederlander niet. Hij verhuist niet graag.
5. Ria: Bovendien is er sinds de oorlog grote woningnood.
6. Jan: O ja? Je ziet toch overal nieuwe, moderne flatwoningen!
7. Ria: En toch is er een groot tekort aan woningen.
8. Jan: Groeit de bevolking van Nederland snel?
9. Ria: Ja. 't Geboortecijfer is een van de hoogste in Europa.
10. Ria: 't Sterftecijfer is een van de laagste in de wereld.
11. Jan: Hoeveel inwoners heeft Nederland?
12. Ria: In 1945 hadden we negen miljoen inwoners.
13. Ria: In 1965 waren er al meer dan twaalf miljoen.
14. Jan: Daarom breiden de steden zich zo snel uit.
15. Ria: Ja. De steden worden steeds groter.
16. Jan: En daarom bouwt men zo veel van die hoge flatwoningen.
17. Ria: Vroeger waren de huizen maar twee of drie verdiepingen hoog.
18. Ria: De nieuwere flats hebben minstens zes of zeven etages.
19. Jan: De meeste gebouwen zijn van baksteen. Is hout duurder dan steen?
20. Ria: Ja. We hebben hier wel klei, maar hout moeten we invoeren.
21. Jan: Een houten huis is dus duurder dan een stenen huis!
22. Ria: Veel duurder. Ook die grijze en rode dakpannen zijn van klei.
23. Jan: Wat wonen de mensen toch dicht op elkaar!
24. Ria: Gelukkig heeft bijna ieder huis, voor of achter, een tuintje.
25. Jan: De Nederlander houdt veel van bloemen. Je ziet ze overal.
26. Ria: Je moet eens gauw naar Amsterdam gaan.
27. Ria: Daar zul je prachtige oude huizen met mooie gevels zien.
28. Jan: De huizen vertellen je veel over land en volk.

11.1 BASIC SENTENCES

DUTCH CITIES

1.1 CONVERSATION (between John and his cousin Ria)

1. John: How long have you been living in Utrecht already?
2. Ria : Father and mother have been living in the Market Street for twenty years already.
3. John: That long? Americans move once in five years on the average.
4. Ria : The Dutchman doesn't do that. He doesn't like to move.
5. Ria : Besides, there has been a big housing shortage since the war.
6. John: O yes? Still you see new modern apartment buildings everywhere!
7. Ria : And still there is a great shortage of dwellings.
8. John: Does the population of the Netherlands grow rapidly?
9. Ria : Yes. The birth rate is one of the highest in Europe.
10. Ria : The death rate is one of the lowest in the world.
11. John: How many inhabitants does the Netherlands have?
12. Ria : In 1945, we had nine million inhabitants.
13. Ria : In 1965 there were already more than twelve million.
14. John: That's why the cities expand so rapidly.
15. Ria : Yes, the cities are getting bigger and bigger.
16. John: And that's why they build so many of those tall buildings.
17. Ria : Formerly the houses were only two or three stores high.
18. Ria : Some of the newer apartment buildings have no less than twelve stories.
19. John: Most buildings are of brick. Is wood more expensive than brick?
20. Ria : Yes. We do have clay, but we have to import wood.
21. John: So a wooden house is more expensive than a brick house!
22. Ria : Much more expensive. Those grey and red roof tiles are also (made) of clay.
23. John: How close the people live together!
24. Ria : Fortunately, nearly every house has a small garden in front or in back.
25. John: The Dutchman is very fond of flowers. You see them everywhere.
26. Ria : You must go to Amsterdam soon.
27. Ria : You will see splendid old houses with beautiful gables there.
28. John: Houses tell you much about a country and (its) people.

29. Ria: Daar heb je gelijk in. De Nederlander is trots op zijn huis.
30. Ria: Hij woont jarenlang in dezelfde stad en zelfs in hetzelfde huis.
31. Ria: Een oud Hollands spreekwoord zegt dan ook:
32. Ria: Geen groter gemak dan eigen dak!

29. Ria : You are right about that. The Dutchman is proud of his home.
30. Ria : He lives for years in the same city and even in the same house.
31. Ria : Accordingly, an old Dutch proverb says:
32. Ria : There is no place like home. (There is no greater comfort than a roof of your own).

1.2 ALLERLEI UITDRUKKINGEN

2.1 In de klas

1. Jan, doe jij de deur 's even dicht.	John, will you just close the door.
2. Dit moet je uit je hoofd leren.	You must learn this by heart.
3. Dat moet je van buiten kennen.	You must know that from memory.
4. Hoe zeg je dit in 't Nederlands?	How do you say this in Dutch?
5. Op welke bladzij staat dat?	On which page is that?
6. Wat betekent dit woord in 't Engels?	What does this word mean in English?
7. Praat niet zo zacht!	Don't talk so softly!
8. Wil je alsjeblieft wat harder spreken.	Will you please speak a little louder.
9. Zoek de betekenis in je woordenboek op.	Look up the meaning in your dictionary.

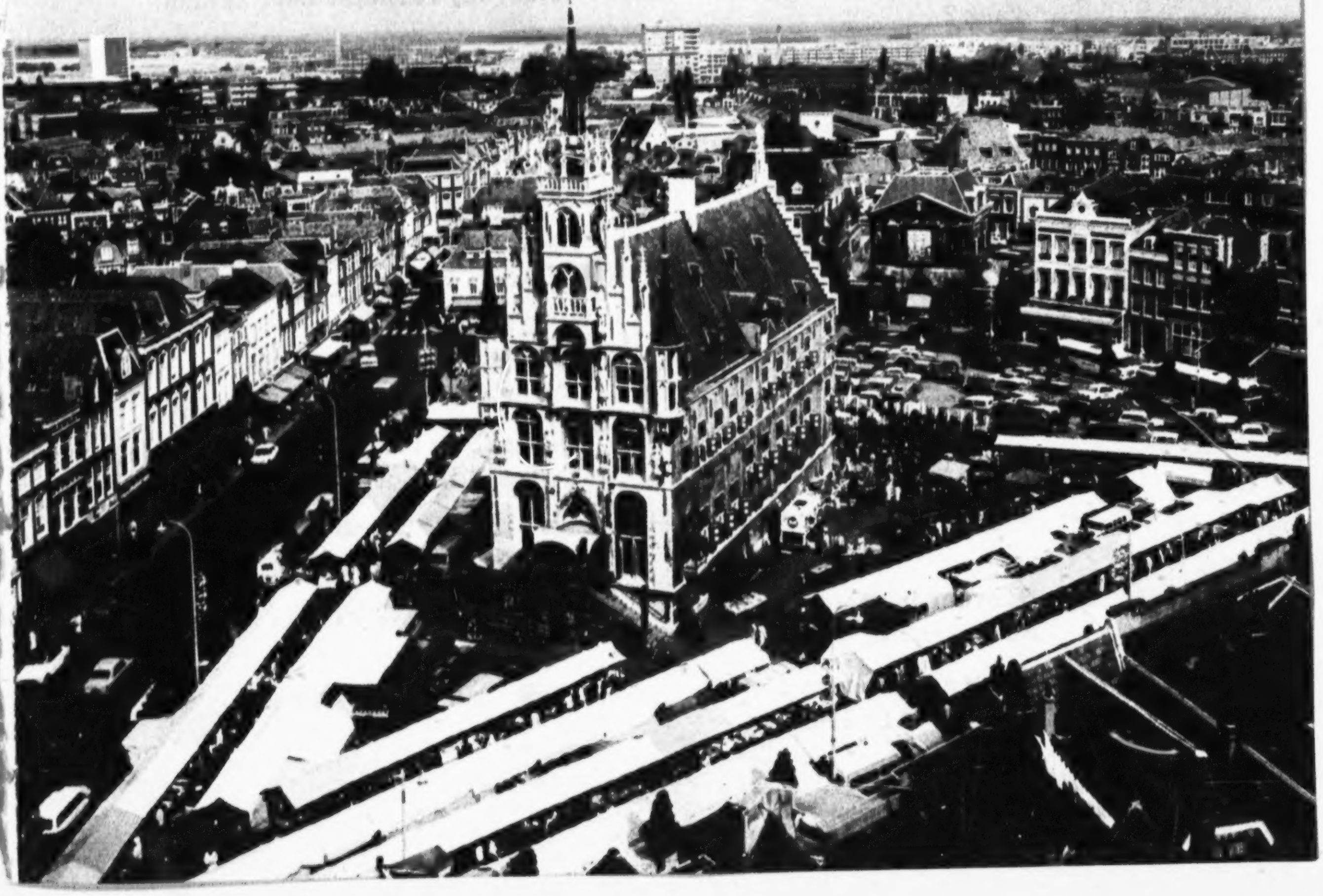

2.2 Spreekwoorden en uitdrukkingen — Proverbs and Sayings

1. Oost west, thuis best.
2. De eersten zullen de laatsten zijn.
3. Geen groter gemak dan eigen dak.
4. Goedkoop is duurkoop.
5. Het beste brood legt men voor het venster.
6. Een goede buur is beter dan een verre vriend.
7. Nood leert bidden.

1.3 VRAGEN OVER HET GESPREK

1. Hoe lang wonen meneer en mevrouw Van Dam al in Utrecht?	Ze wonen al twintig jaar in Utrecht.
2. In welke straat woont de familie Van Dam?	De familie Van Dam woont in de Marktstraat.
3. Verhuist de Nederlander graag?	Nee, hij verhuist niet graag.
4. Hoe vaak verhuist de Amerikaan gemiddeld?	Hij verhuist gemiddeld om de vijf jaar.
5. Verhuist de Nederlander ook vaak?	Nee, hij verhuist heel zelden.
6. Wie verhuist er liever : de Amerikaan of de Nederlander?	De Amerikaan verhuist veel liever dan de Nederlander.
7. Sinds wanneer is er grote woningnood in Nederland?	Sinds de oorlog is er grote woningnood.
8. Zie je in Nederland alleen huizen met twee of drie verdiepingen?	Nee, je ziet ook hoge moderne flatgebouwen.
9. Waarom is er een groot tekort aan woningen?	De bevolking groeit snel en men bouwt niet genoeg woningen.
10. Is het geboortecijfer in Nederland hoog of laag?	Het geboortecijfer is één van de hoogste in Europa.
11. En hoe is het sterftecijfer?	Het is één van de laagste in de wereld.
12. Hoeveel inwoners had Nederland in 1945?	In 1945 had Nederland negen miljoen inwoners.
13. Hoeveel inwoners had Nederland in 1965?	Meer dan twaalf miljoen.

14. Breiden de steden zich snel uit?	Ja, ze worden steeds groter.
15. Waarom bouwt men die hoge flatgebouwen?	Het land is klein, en er wonen veel mensen.
16. Hoeveel etages hebben sommige van de nieuwe flats?	Sommige van de nieuwe flats hebben niet minder dan twaalf etages.
17. Bouwt men in Nederland veel met hout?	Nee, hout is te duur.
18. Zijn er veel huizen van hout?	Nee, de meeste huizen zijn van baksteen.
19. Hoe kun je in Nederland goedkoper bouwen: met hout of met baksteen?	Je kunt veel goedkoper met baksteen bouwen.
20. Zijn de dakpannen wit, groen, zwart, rood, of grijs?	Ze zijn meestal grijs of rood.
21. Hebben ze in Nederland genoeg hout om huizen te bouwen?	Nee, hout moeten ze invoeren.
22. Wat is in Nederland duurder: een houten of een stenen huis?	Een houten huis is veel duurder dan een stenen huis.
23. Waar wonen de mensen dicht op elkaar?	In de grote steden wonen de mensen dicht op elkaar.
24. Wat heeft bijna ieder huis vóór of achter?	Bijna ieder huis heeft vóór of achter een tuintje.
25. Waar is de Nederlander trots op?	Hij is trots op z'n huis en op z'n land.
26. Waar houdt de Nederlander veel van?	Hij houdt veel van bloemen.
27. Waarover vertellen huizen ons veel?	Ze vertellen ons veel over land en volk.
28. Hoe lang woont de familie Van Dam al in dezelfde stad?	De familie Van Dam woont al twintig jaar in Utrecht.
29. Hoe zeg je in 't Nederlands: "There's no place like home?"	Geen groter gemak dan eigen dak.

11.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 FOREIGN WORDS

Observe pronunciation and spelling of the following words :

moderne	/moódernə/	miljoen	/məĺjoen/	coupé	/koepée/
flats	/flets/	etage	/eetáazjə/	perron	/pəŕon/
		horloge	/horlóozjə/		

2.2 DUTCH WORDS

2.1 Unstressed Prefixes (cf. 5.2.2)

Note the numerous words with an unstressed prefix in this lesson :

bevolking	/bəvólking/	gemiddeld	/ghəmídəlt/
		geboorte	/ghəbóortə/
		geleden	/ghəléedə^n/
verhuizen	/vərhúizə^n/	gelukkig	/ghəlúkəch/
verdieping	/vərdíeping/	gelijk	/ghəléik/
vertellen	/vərtélə^n/	gemak	/ghəmák/

2.2 Compounds

tekort	/təkórt/	dezelfde	/dəzéləvdə/
		hetzelfde	/hetséləvdə/
			ətséləvdə/

These words are compounds, which were formerly written as two words :

te kort - too short, de zelfde - the same,
het zelfde - the same.

Observe that in such compounds the main stress falls on the principal word, not the modifier.

2.3 Inflectional Endings After Unstressed : er, el, en, ig

Contrast the spelling of the following forms :

stressed er, el, en, ig		unstressed er, el, en, ig	
ver	ver-re	groter	groter-e
snel	snel-le	wandel	wandel-en
pen	pen-nen	beteken	beteken-en
lig	lig-gen	prachtig	prachtig-e

The final consonant of an unstressed syllable ending in er, el, en, ig is not doubled when an inflection is added.

2.4 grijs/grijze rood/rode/rooie

Ook die grijze en rode (rooie) dakpannen zijn van klei. 11.1.22

In colloquial speech a medial /d/, which follows a double vowel, becomes a /j/ sound. (cf. 4.2.2).

The inflected form of grijs is grijze (cf. 4.2.4).

2.5 houd; houden

Hij houdt van bloemen. 11.1.25	/hout/
Ik houd van bloemen.	/hou/
Houd je van bloemen?	/hou/
We houden van bloemen.	/houdə^n/ /houwə/

In conversational Dutch ik houd, houd je are pronounced /ik hou/ and /hou jə/. Houden is often pronounced /houwə/ in informal Western Dutch.

2.6 Goedkoop; ǵoedkoop

Ǵoedkoop is d́uurkoop.

Normally stress is on the second syllable of goedkoop. However, in the expression ǵoedkoop is d́uurkoop stress falls on the words goed and duur which are being contrasted.

11.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 ADJECTIVES: NO INFLECTION

Een houten huis is duurder dan een stenen huis. 11.1.21
Geen groter gemak dan eigen dak. 11.1.32

Adjectives ending in -en do not take an inflectional ending.

3.2 ADJECTIVE COMPARISON

De steden worden steeds groter. 11.1.15	The cities are becoming bigger and bigger.

Note the English equivalent of comparative phrases like steeds (groter). The word steeds means ever, continually. Also compare:

steeds kleiner	smaller and smaller
steeds duurder	more and more expensive

3.3 ADJECTIVES USED AS NOUNS

In deze coupé kun je haast niets zien van de rook. 9.1.12	In this compartment you can hardly see a thing because of the smoke.
Laten we de volgende maar proberen. 9.1.14	Let's try the next one.
Het geboortecijfer is het hoogste in Europa.	The birthrate is the highest (one) in Europe.
Het geboortecijfer is één van hoogste (cijfers) in de wereld. 11.1.9	The birthrate is one of the highest in the world.
Dit woordenboek wordt te oud.	This dictionary is getting too old.
Ik ga een nieuw kopen.	I am going to buy a new one.
Deze fiets wordt te oud. Ik ga een nieuwe kopen.	This bike is getting too old. I'm going to buy a new one.

Adjectives which are used as nouns must agree in gender with the antecedent (or understood) noun, and have the regular inflectional ending.

When an adjective refers to a noun mentioned earlier, it is generally followed by "one" in English. Observe that this is not the case in Dutch:

de volgende coupé	de volgende	the next one
't volgende boek	't volgende	the next one
een nieuwe fiets	een nieuwe	a new one
een nieuw woordenboek	een nieuw	a new one

3.4 VERBS: SPECIAL USE OF PRESENT TENSE FORMS

4.1 Present tense + al

Hoe lang wonen jullie al in Utrecht? 11.1.1	How long have you been living in Utrecht?
Vader en moeder wonen al twintig jaar in de Marktstraat. 11.1.2	Father and mother have been living in the Market street for twenty years already.

A present tense form of the verb + the adverb al is used to express a condition or action that has begun at some time in the past and that is still going on at the present.

4.2 Present tense + sinds

Sinds de oorlog is er grote woningnood. 11.1.5	There has been a great housing shortage since the last war.

Similarly, a combination of the adverb sinds with a present tense form of the verb expresses a condition (or action) which has existed from some mentioned past time to the present.

11.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 LINKING WORDS: OF, EN, MAAR, WANT

Wil je met de tram of (wil je) met de bus? 6.1.1
Op de stationsklok is 't pas tien over vier; en die loopt gelijk. 8.1.16
Dat weet ik niet zeker, maar de treinen lopen dikwijls. 6.1.9
Piet wil naar de tweede klas restauratie, want alles is daar goedkoper. 9.6.12 (reading selection).

The conjunctions of, en, maar, want act as links between clauses and sentences, but they do not affect word order. If you were to delete the linking words in the above sentences, the word order in the clauses (sentences) would remain the same.

4.2 LINKING WORDS: BOVENDIEN, DAAROM

Bovendien is er sinds de oorlog grote woningnood. 11.1.5
Bovendien groeit de bevolking snel.
Daarom breiden de steden zich zo snel uit. 11.1.14
Daarom bouwt men zo veel van die hoge flatwoningen. 11.1.16

The verb follows immediately after the linking words: bovendien, daarom.

11.5 WORD STUDY

5.1 WORD FORMATION

1.1 Noun compounds

de markt	de straat	de Marktstraat
de wereld	de oorlog	de wereldoorlog
de woning	de nood	de woningnood
de flat	de woning	de flatwoning
't blad	de zij(de)	de bladzij(de)
de geboorte	het cijfer	't geboortecijfer
de sterfte	het cijfer	't sterftecijfer

1.2 Jarenlang: jaren + lang

jarenlang	for years

Note also the following compounds:

urenlang	=	for hours	maandenlang	=	for months
dagenlang	=	for days	jarenlang	=	for years
wekenlang	=	for weeks	eeuwenlang	=	for centuries

1.3 Dezelfde: de + zelfde; Hetzelfde: het + zelfde

dezelfde stad	the same city
hetzelfde huis	the same house

Dezelfde and hetzelfde are combinations of the article de or het (the) + zelfde (same). Observe that the article must agree in number and gender with the noun modified:

de stad	dezelfde stad	de steden	dezelfde steden
het huis	hetzelfde huis	de huizen	dezelfde huizen

1.4 Material adjectives and material nouns

Is hout duurder dan steen? 11.1.19

Een houten huis is duurder dan een stenen huis. 11.1.21

Die oude boerderijen met de rieten daken zijn typisch Nederlands. 10.1.4

Material adjectives are formed by adding the suffix en after the noun:

Noun	Adjective
't hout	houten
't riet	rieten
de steen	stenen

5.2 IDIOMS

2.1 Om de (5 jaar)

Amerikanen verhuizen gemiddeld om de vijf jaar. 11.1.3	Americans move every five years on the average.

Om de + time designation indicates repeated action at regular intervals. Other examples:

om de drie woorden	every three words
om de twee uur	every two hours, every other hour
om de maand	every month
om de twee dagen	every two days, every other day
om de drie maanden	every three months
om de andere dag	every other day

2.2 Van buiten kennen

Dat moet je van buiten kennen.	You must know that from memory.
Dat moet je uit je hoofd leren.	You must learn this by heart.

2.3 Dicht op elkaar

Wat wonen de mensen dicht op elkaar. 11.1.23	How close together the people live!

Dicht op elkaar; literally means close to each other.

2.4 Houden van

De Nederlander houdt veel van bloemen. 11.1.25	The Dutchman is very fond of flowers.
Ik houd van haar en zij van mij.	I love her and she loves me.

The verb houden means to hold or to keep. Houden van means to like, to be fond of, to love.

5.3 LEXICAL ITEMS

3.1 Men, je, ze

Tegenwoordig heeft men daar elektrische pompen voor. 10.1.16	Nowadays they have electric pumps for that.
Gebruiken ze die nog steeds?	Do they still use those?
Je ziet overal nieuwe flatwoningen. 11.1.6	One sees (you see) new apartment buildings everywhere.

The pronouns je and ze are often used with indefinite, impersonal meaning in making general observations. The impersonal pronoun men which is more formal, is not commonly used in the spoken language. It also occurs in a number of expressions like:

Men zegt...	People say...
Men doet dat niet.	One does not do that.

Men is a collective and takes a singular form of the verb. Do not confuse men (people) with man/mannen:

Men zegt...	People say...
De man zegt...	The man says...
De mannen zeggen...	The men say...

3.2 De flat, de etage, de verdieping

De nieuwere flats hebben minstens zes of zeven etages. 11.1.18 Vroeger waren de huizen maar twee of drie verdiepingen hoog. 11.1.17

Emmastraat 35, 1e et.	35 Emma Street
(eerste etage)	1st floor
Vermeerstraat 78, huis.	78 Vermeer Street, ground floor

The word flat means both apartment and apartment building. The words etage and verdieping mean story or floor (level). Counting of floors begins at the second level, not the first as in English:

de eerste verdieping	the second floor
de derde verdieping	the fourth floor
de bovenste verdieping	the top floor

In Dutch the name of the street is one word, and the number follows the street name.

3.3 Gelukkig

Gelukkig heeft bijna ieder huis een tuintje. 11.1.24	Fortunately, nearly every house has a garden.
Ze zijn erg gelukkig.	They are very happy.

Gelukkig, which can be used both as adjective and as adverb, is a derivative of the noun 't geluk which means happiness.

3.4 De meeste: most

De meeste gebouwen zijn van baksteen. 11.1.19	Most houses are of brick.

Unlike English "most", (de, het) meeste is always preceded by an article (which agrees with the noun following).

3.5 Zich uitbreiden: to expand

Daarom breiden de steden zich zo snel uit. 11.1.14	That is the reason the cities expand so rapidly.

Uitbreiden means to spread out, or to expand. Observe that this separable verb is reflexive (takes a reflexive pronoun, here zich) in Dutch, not in English.

11.6 PATTERN DRILLS

6.1 SUBSTITUTION DRILLS

1. We zijn trots op ons kleine land.

onze goede scholen	We zijn trots op onze goede scholen.
ons oude kerkje	We zijn trots op ons oude kerkje.
onze eigen taal	We zijn trots op onze eigen taal.
onze moderne wegen	We zijn trots op onze moderne wegen.
onze prachtige grachten	We zijn trots op onze prachtige grachten.
ons mooie landschap	We zijn trots op ons mooie landschap.
onze nieuwe woning	We zijn trots op onze nieuwe woning.

2. Change subject and possessive adjective to plural forms.

Ik houd van m'n vader en moeder.	We houden van onze vader en moeder.
Ik houd van m'n broer en zus.	We houden van onze broer en zus.
Hij houdt van z'n kleine tuintje.	Ze houden van hun kleine tuintje.
Hij houdt van z'n nieuwe woning.	Ze houden van hun nieuwe woning.
Je houdt toch van je land!	Jullie houden toch van je land!
Je houdt toch van je stad!	Jullie houden toch van je stad!

3. Substitute a singular subject for the plural.

Houden jullie niet van bloemen?	Houd je niet van bloemen?
Houden jullie niet van gebakjes?	Houd je niet van gebakjes?
We houden van een lekker kopje koffie.	Ik houd van een lekker kopje koffie.
We houden veel van hem.	Ik houd veel van hem.
De jongens houden van hun zusje.	De jongen houdt van z'n zusje.
De meisjes houden van hun broertje.	't Meisje houdt van d'r broertje.

4. Ze wonen al jarenlang in <u>hetzelfde huis.</u>

de woning	Ze wonen al jarenlang in dezelfde woning.
't dorp	Ze wonen al jarenlang in hetzelfde dorp.
de straat	Ze wonen al jarenlang in dezelfde straat.
't huisje	Ze wonen al jarenlang in hetzelfde huisje.
de flat	Ze wonen al jarenlang in dezelfde flat.
't boerderijtje	Ze wonen al jarenlang in hetzelfde boerderijtje.

6.2 TRANSFORMATION DRILL

1. Onze scholen zijn goed. Daar zijn we trots op.	We zijn trots op onze goede scholen.
Onze wegen zijn modern. Daar zijn we trots op.	We zijn trots op onze moderne wegen.
Onze grachten zijn prachtig. Daar zijn we trots op.	We zijn trots op onze prachtige grachten.
Onze molen is oud. Daar zijn we trots op.	We zijn grots op onze oude molen.
Hun huisje is oud. Daar zijn ze trots op.	Ze zijn trots op hun oude huisje.
Hun auto is nieuw. Daar zijn ze trots op.	Ze zijn trots op hun nieuwe auto.
Hun gevel is prachtig. Daar zijn ze trots op.	Ze zijn trots op hun prachtige gevel.
2. Het landschap is mooi. Daar houd ik van.	Ik houd van het mooie landschap.
Het torentje is oud. Daar houd ik van.	Ik houd van het oude torentje.
Het land is laag. Daar houd ik van.	Ik houd van het lage land.

Ons tuintje is klein. Daar houd ik van.	Ik houd van ons kleine tuintje.
Gebakjes zijn lekker. Daar houd ik van.	Ik houd van lekkere gebakjes.
De grachten zijn prachtig. Daar houd ik van.	Ik houd van de prachtige grachten.

6.3 CUED RESPONSE

Begin each response: Sinds de oorlog

Sinds wanneer is er grote woningnood?	Sinds de oorlog is er grote woningnood.
Sinds wanneer is er een tekort aan woningen?	Sinds de oorlog is er een groot tekort aan woningen.
Sinds wanneer bouwt men steeds meer flatwoningen?	Sinds de oorlog bouwt men steeds meer flatwoningen.
Sinds wanneer breiden de steden zich snel uit?	Sinds de oorlog breiden de steden zich snel uit.
Sinds wanneer moeten steeds meer mensen in flatgebouwen gaan wonen?	Sinds de oorlog moeten steeds meer mensen in flatgebouwen gaan wonen.
Sinds wanneer bouwt men veel flatgebouwen?	Sinds de oorlog bouwt men veel flatgebouwen.

6.4 VARIATION DRILL

1. Change the indefinite article to a definite article and the adjective to a superlative form.

Dat is een mooie toren.	Dat is de mooiste toren.
Dat is een smalle straat.	Dat is de smalste straat.
Dat is een druk plein.	Dat is 't drukste plein.
Dat is een oud huis.	Dat is 't oudste huis.
Dat is een dure woning.	Dat is de duurste woning.
Dat is een hoog gebouw.	Dat is 't hoogste gebouw.
Dat is een oude gevel.	Dat is de oudste gevel.
Dat is een laag cijfer.	Dat is 't laagste cijfer.
Dat is een nieuwe flat.	Dat is de nieuwste flat.
Dat is een klein tuintje.	Dat is 't kleinste tuintje.

2. Change the noun to a plural form.

Dat is de duurste flat.	Dat zijn de duurste flats.
Dat is 't laagste cijfer.	Dat zijn de laagste cijfers.
Dat is de oudste gevel.	Dat zijn de oudste gevels.
Dat is 't hoogste gebouw.	Dat zijn de hoogste gebouwen.
Dat is de mooiste toren.	Dat zijn de mooiste torens.
Dat is 't goedkoopste huis.	Dat zijn de goedkoopste huizen.

6.5 ITEM SUBSTITUTION DRILL

Successively replace the underlined word by a comparative form of the words in the column.

De grotere steden breiden zich ook snel uit.

klein	De kleinere steden breiden zich ook snel uit.
oud	De oudere steden breiden zich ook snel uit.

De nieuwere flats hebben minstens zes etages.

groot	De grotere flats hebben minstens zes etages.
duur	De duurdere flats hebben minstens zes etages.
mooi	De mooiere flats hebben minstens zes etages.
oud	De oudere flats hebben minstens zes etages.
goedkoop	De goedkopere flats hebben minstens zes etages.
klein	De kleinere flats hebben minstens zes etages.
nieuw	De nieuwere flats hebben minstens zes etages.

6.6 PROGRESSIVE SUBSTITUTION DRILL

Successively replace the underlined words, while changing adjectives to comparative forms.

De <u>steden</u> worden steeds <u>groter.</u>

de dorpen		De dorpen worden steeds groter.
	modern	De dorpen worden steeds moderner.
de huizen		De huizen worden steeds moderner.
	duur	De huizen worden steeds duurder.
de flats		De flats worden steeds duurder.
	hoog	De flats worden steeds hoger.
de torens		De torens worden steeds hoger.
	mooi	De torens worden steeds mooier.
de auto's		De auto's worden steeds mooier.
	goed	De auto's worden steeds beter.

6.7 CUED RESPONSE DRILL

Incorporate the time designation which follows the question into your answer.

Example: Hoe lang wonen jullie al in Utrecht? twintig jaar.	We wonen al twintig jaar in Utrecht.
Hoe lang leer je al Nederlands? zes maanden	Ik leer al zes maanden Nederlands.
Wacht je al lang op me? een half uur	Ik wacht al een half uur op je.
Woont hij al lang in Amsterdam? een jaar of tien	Hij woont al een jaar of tien in Amsterdam.
Leest U deze krant al lang? jarenlang	Ik lees deze krant al jarenlang.
Wachten ze al lang op een woning? minstens drie jaar	Ze wachten al minstens drie jaar op een woning.
Beschermen de dijken het land al lang tegen het water? eeuwenlang	De dijken beschermen het land al eeuwenlang tegen het water.
Kennen ze elkaar al lang? een paar jaar	Ze kennen elkaar al een paar jaar.

Sta je al lang te wachten? drie kwartier	Ik sta al drie kwartier te wachten.
Hoe lang staan jullie al op de bus te wachten? twintig minuten	We staan al twintig minuten op de bus te wachten.
Bouwt men al lang hoge flats in Nederland? jarenlang	Men bouwt al jarenlang hoge flats in Nederland.

6.8 TRANSFORMATION DRILL

1. Het dak is van riet.	Het is een rieten dak.
De daken zijn van riet.	Het zijn rieten daken.
Het huis is van hout.	Het is een houten huis.
De huizen zijn van hout.	Het zijn houten huizen.
De gevel is van steen.	Het is een stenen gevel.
De gevels zijn van steen.	Het zijn stenen gevels.
2. Het gebouw is hoog.	Het is een hoog gebouw.
Het tekort is groot.	Het is een groot tekort.
De woning is modern.	Het is een moderne woning.
Het sterftecijfer is laag.	Het is een laag sterftecijfer.
De gevel is mooi.	Het is een mooie gevel.
De gracht is smal.	Het is een smalle gracht.
3. Die dakpannen zijn rood.	Dat zijn rode dakpannen.
Die dakpannen zijn grijs.	Dat zijn grijze dakpannen.
Die cijfers zijn hoog.	Dat zijn hoge cijfers.
Die cijfers zijn laag.	Dat zijn lage cijfers.
Die gevels zijn prachtig.	Dat zijn prachtige gevels.
Die gebouwen zijn hoog.	Dat zijn hoge gebouwen.

4. For each pair of sentences make two comparisons using the facts given.

De fiets is oud. De brommer is nieuw.	De fiets is ouder dan de brommer. De brommer is nieuwer dan de fiets.
Het geboortecijfer is hoog. Het sterftecijfer is laag.	Het geboortecijfer is hoger dan het sterftecijfer. Het sterftecijfer is lager dan het geboortecijfer.

De fiets is goedkoop. De brommer is duur.	De fiets is goedkoper dan de brommer. De brommer is duurder dan de fiets.
De steden breiden zich snel uit. De dorpen breiden zich langzaam uit.	De steden breiden zich sneller uit dan de dorpen. De dorpen breiden zich langzamer uit dan de steden.
Nederland heeft 12 miljoen inwoners. België heeft 10 miljoen inwoners.	Nederland heeft meer inwoners dan België. België heeft minder inwoners dan Nederland.

5. For each pair of sentences make two comparisons using the facts given. The first statement would be an affirmation, the second a negation.

De Amerikaan verhuist vaak. De Nederlander verhuist niet vaak.	De Amerikaan verhuist vaker dan de Nederlander. De Nederlander verhuist niet zo vaak als de Amerikaan.
De bevolking van Nederland groeit snel. De bevolking van Frankrijk groeit niet snel.	De bevolking van Nederland groeit sneller dan de bevolking van Frankrijk. De bevolking van Frankrijk groeit niet zo snel als de bevolking van Nederland.
In de grote steden wonen de mensen dicht op elkaar. In de kleine dorpjes wonen de mensen niet dicht op elkaar.	In de grote steden wonen de mensen dichter op elkaar dan in de kleine dorpjes. In de kleine dorpjes wonen de mensen niet zo dicht op elkaar als in de steden.

6.9 CUED RESPONSE

1. Hoe vaak koopt u een nieuwe auto? (om de drie jaar)	Ik koop om de drie jaar een nieuwe auto.
Gaat er vaak een sneltrein? (om 't uur)	Er gaat om 't uur een sneltrein.
Moet u vaak naar Rotterdam? (om de twee weken)	Ik moet om de twee weken naar naar Rotterdam.

Hoe vaak verhuist de Amerikaan gemiddeld? (om de vijf jaar)	De Amerikaan verhuist gemiddeld om de vijf jaar.
Gaat u vaak naar huis? (om de drie maanden)	Ik ga om de drie maanden naar huis.
2. Wonen ze al lang in dat huis? (jarenlang)	Ze wonen al jarenlang in dat huis.
Wacht ze al lang op antwoord? (dagenlang)	Ze wacht al dagenlang op antwoord.
Staat die molen er al lang? (eeuwenlang)	Die molen staat er al eeuwenlang.
Rijdt u al lang auto? (maandenlang)	Ik rijd al maandenlang auto.
Staat die fiets er al lang? (wekenlang)	Die fiets staat er al wekenlang.
Staan jullie al lang op ons te wachten (urenlang)	We staan al urenlang op jullie te wachten!
Beschermen de dijken 't land al lang (eeuwenlang)	De dijken beschermen 't land al eeuwenlang.

6.10 VARIATION DRILL

Introduce the adverb graag into the following sentences.

De leraar vertelt over Nederland.	De leraar vertelt graag over Nederland.
Ik zou een nieuwe auto willen hebben.	Ik zou graag een nieuwe auto willen hebben.
We gaan met u mee.	We gaan graag met u mee.
Leest u ook Nederlandse boeken?	Leest u ook graag Nederlandse boeken?
Dat doe ik niet.	Dat toe ik niet graag.
De meeste mensen drinken om half elf koffie.	De meeste mensen drinken graag om half elf koffie.

6.11 TRANSLATION EXERCISE

The express train goes every hour.	De sneltrein gaat om 't uur.
There's a bus going every half-hour.	Er gaat om 't half uur een bus.
My wife is fond of red flowers.	M'n vrouw houdt van rode bloemen.
Most people don't like to move.	De meeste mensen verhuizen niet graag.
I don't like to move either.	Ik verhuis ook niet graag.
What is the Dutchman proud of?	Waar is de Nederlander trots op?
He is proud of his country and of his people.	Hij is trots op z'n land en z'n volk.
How long have you (p.) been living here?	Hoe lang woont u hier al?
We've been living here for three years.	We wonen hier al drie jaar.
The dikes protect the land against the water.	De dijken beschermen 't land tegen 't water.
They have been protecting the land for centuries.	Ze beschermen 't land al eeuwenlang.
Since the war the housing shortage has been great.	Sinds de oorlog is de woning-nood groot.
Since the war more and more people go live in apartments.	Sinds de oorlog gaan er steeds meer mensen in flats wonen.
That's the nicest tower of our city.	Dat is de mooiste toren van onze stad.
That is the tallest building of our village.	Dat is 't hoogste gebouw van ons dorp.
Wooden houses are more expensive in the Netherlands than brick houses.	Houten huizen zijn in Nederland duurder dan stenen huizen.
In Amsterdam you can see splendid old canals and gables.	In Amsterdam kun je prachtige oude grachten en gevels zien.
Those are the most expensive apartments.	Dat zijn de duurste flats.

The birthrate is high, but the deathrate is low in the Netherlands.	Het geboortecijfer is hoog, maar het sterftecijfer is laag in Nederland.
Twenty years ago the Netherlands had fewer inhabitants than now.	Twintig jaar geleden had Nederland minder inwoners dan nu.
This tower is not as old as that church.	Deze toren is niet zo oud als die kerk.
How often does the American move on the average?	Hoe vaak verhuist de Amerikaan gemiddeld?
Are the cities still expanding so rapidly?	Breiden de steden zich nog steeds zo snel uit?
Most houses are of brick, for wood is more expensive than brick.	De meeste huizen zijn van steen, want hout is duurder dan steen.
One sees new modern apartment buildings everywhere	Je ziet overal nieuwe, moderne flats.
Are the roof tiles red or grey?	Zijn de dakpannen rood of grijs?
On the roofs one sees red or grey roof tiles.	Op de daken ziet men rode of grijze dakpannen.
Don't the people live close together?	Wonen de mensen niet dicht op elkaar?
Fortunately we have a garden in front and in back.	Gelukkig hebben we voor en achter een tuintje.
They have been going to the same school for years.	Ze gaan al jarenlang naar dezelfde school.
How do you say that in Dutch?	Hoe zeg je dat in 't Nederlands?
There is no place like home.	Geen groter gemak dan eigen dak.
The shortage of houses remains great.	Het tekort aan huizen blijft groot.
How many stories does that apartment house have?	Hoeveel verdiepingen heeft die flat?
On which floor do you (p.) live?	Op welke verdieping woont u?
Cars are becoming better and better and more and more expensive.	Auto's worden steeds beter en steeds duurder.

12.1 BASIC SENTENCES

AVONDWANDELING

1.1 GESPREK (tussen Jan en z'n nicht Ria)

1. Jan: Ik ga een eindje wandelen.
2. Jan: Ga je mee, Ria?
3. Ria: Wil je ergens heen?
4. Jan: Nee, ik ga alleen maar voor m'n plezier wandelen.
5. Ria: Daar heb ik wel zin in.
6. Ria: Wacht even. Ik moet m'n mantel nog aandoen.
7. Jan: Ja, doe dat maar, 't is buiten niet al te warm.
8. Jan: Ik trek m'n jas ook aan.

9. Jan: Ik ga graag 's avonds wandelen.
10. Jan: Het is altijd zo gezellig.
11. Ria: En wat vind je dan zo gezellig?
12. Jan: Al die verlichte ramen; die maken zo'n warme, vriendelijke indruk.
13. Ria: O bedoel je dat!
14. Ria: Doen ze in Amerika de gordijnen altijd dicht?
15. Jan: Meestal wel. Hier kan iedere voorbijganger gemakkelijk naar binnen kijken.
16. Ria: Dat is wel waar. Maar dat vinden we helemaal niet erg.
17. Ria: Vroeger was het hier ook anders.
18. Ria: Maar tegenwoordig laat men de overgordijnen meestal open.

19. Jan: Deze huizen zien er wel mooi en modern uit.
20. Ria: We zijn hier in een van de nieuwere stadswijken.
21. Jan: Wat ziet het schoon en netjes uit, daarbinnen!
22. Jan: Hebben de meeste Nederlanders een eigen woning?
23. Ria: Nee, de meesten wonen in een huurhuis.
24. Ria: Toch houdt de Nederlander veel van z'n huis.

25. Jan: Kijk, daar zit 't hele gezin naar de televisie te kijken.
26. Jan: En kijk daar eens. Vader en moeder zitten bij de haard de krant te lezen.
27. Jan: De kinderen zijn zeker bezig met hun huiswerk.
28. Ria: Is dat niet gezellig, met z'n allen bij de warme haard?
29. Jan: Ja. Hebben deze nieuwe woningen geen centrale verwarming?
30. Ria: Nee, maar de meeste nieuwe flatgebouwen hebben tegenwoordig wel centrale verwarming.

12.1 BASIC SENTENCES

EVENING WALK

1.1 CONVERSATION (between John and his cousin Ria)

1. John: I'm going for a short walk.
2. John: Going along, Ria?
3. Ria : Are you intending to go anywhere?
4. John: No, I'm just walking for my enjoyment.
5. Ria : That appeals to me.
6. Ria : Wait a minute. I still have to put my coat on.
7. John: Yes, do that, it's not too warm outdoors.
8. John: I'm putting on my coat too.

9. John: I like to go walking in the evening.
10. John: It's always so pleasant.
11. Ria : And what do you find so pleasant?
12. John: All those lighted windows; they make such a warm, friendly impression.
13. Ria : O, do you mean that?
14. Ria : Do they always close the curtains in America?
15. John: Usually. Here any passerby can easily look inside.
16. Ria : That is true. But we don't think that's serious at all.
17. Ria : It used to be different here too.
18. Ria : But nowadays people usually leave the drapes open.

19. John: These houses certainly look nice and modern.
20. Ria : We are in one of the newer city districts here.
21. John: How nice and clean everything looks inside there!
22. John: Do most Dutchmen have a home of their own?
23. Ria : No, most people live in a rented house.
24. Ria : Still the Hollander is very fond of his house.

25. John: Look, there the whole family is watching T.V.
26. John: And just look over there. Father and mother are sitting by the heater reading the paper.
27. John: The children must be busy with their homework.
28. Ria : Isn't that cozy, all (sitting) around the warm fireplace together.
29. John: Yes, it is. But don't these new houses have central heating?
30. Ria : No. But most new apartment buildings do have central heating nowadays.

31. Ria: In de meeste huizen hebben ze een haard om de kamers te verwarmen.
32. Jan: Je kunt het hele huis toch niet met één haard verwarmen?
33. Ria: Alleen de benedenkamers: de huiskamer en misschien de keuken.
34. Ria: De slaapkamers zijn boven; die worden dus niet verwarmd.
35. Jan: Daarom zit men 's avonds gezellig samen om de haard.
36. Jan: Nu begrijp ik ook 't spreekwoord:
Eigen haard is goud waard!

31. Ria : In most houses they have a heater (hearth) to heat the rooms.
32. John: You can't heat a whole house with one heater, can you?
33. Ria : Only the downstairs rooms: the living room and perhaps the kitchen.
34. Ria : The bedrooms are upstairs, so they are not heated.
35. John: That's why people sit together sociably around the heater in the evening!
36. John: Now I also understand the Dutch proverb:
One's own hearth is worth gold!

1.2 ALLERLEI UITDRUKKINGEN

2.1 In de klas

1. Waar zijn we de vorige keer gebleven?	Where did we stop the last time?
2. Hoe ver zijn we gister gekomen?	How far did we get yesterday?
3. Op welke bladzij moeten we vandaag beginnen?	On which page must we start today?
4. Antwoord alstublieft met een volledige zin!	Answer with a complete sentence, please!
5. Wat is de Nederlandse uitdrukking voor: "to know by heart"?	What's the Dutch expression for "to know by heart"?
6. Weet je daar een andere uitdrukking voor?	Do you know another expression for that?

2.2 In welke richting

1. De kinderen willen buiten spelen.	The children want to play outdoors.
2. Daarom gaan ze naar buiten.	That's why they are going outdoors.
3. De kinderen willen binnen spelen.	The children want to play indoors.
4. Daarom komen ze naar binnen.	That's why they are coming indoors.
5. De slaapkamers zijn boven.	The bedrooms are upstairs.
6. Je gaat hier naar boven.	You go upstairs here.
7. De W.C. is beneden.	The toilet is downstairs.
8. Je gaat daar naar beneden.	You go downstairs there.

2.3 Spreekwoorden (Zoek de betekenis in een woordenboek op).

1. Gezelligheid kent geen tijd.
2. Zoals het klokje thuis tikt, tikt het nergens.
3. De morgenstond heeft goud in de mond.
4. Aan het werk ken men de werkman.
5. Eerlijk duurt het langst.
6. Als de nood het hoogst is, is de redding nabij.

1.3 VRAGEN OVER HET GESPREK

1.	Wat gaat Jan doen?	Hij gaat een eindje wandelen.
2.	Wat doet Jan 's avonds graag?	Hij gaat 's avonds graag wandelen.
3.	Gaat hij alleen wandelen?	Nee, hij gaat met Ria wandelen.
4.	Met wie wil Jan gaan wandelen?	Hij wil met zijn nicht gaan wandelen.
5.	Wil Jan ergens heen?	Nee, hij wandelt voor zijn plezier.
6.	Waarom gaat Jan wandelen?	Hij vindt het gezellig om 's avonds te wandelen.
7.	Heeft Ria zin om met Jan te gaan wandelen?	Ja, daar heeft ze zin in.
8.	Waarom moet Jan even op Ria wachten?	Ze moet even haar mantel aandoen.
9.	Wat trekt Jan aan?	Hij trekt z'n jas aan.
10.	Waarom doet Ria haar mantel aan?	Het is buiten niet al te warm.
11.	Waar gaan Jan en Ria wandelen?	Ze gaan in een van de nieuwere stadswijken wandelen.
12.	Wat maakt een warme, vriendelijke indruk?	De verlichte ramen van de huizen.
13.	Welke indruk maken de verlichte ramen?	Ze maken een warme, vriendelijke indruk.
14.	Waarom kan iedere voorbijganger gemakkelijk naar binnen kijken?	De gordijnen zijn open.
15.	Wie kan er gemakkelijk naar binnen kijken?	Iedere voorbijganger kan gemakkelijk naar binnen kijken.
16.	Was dat vroeger ook zo?	Nee, vroeger was het anders.
17.	Hoe zien de huizen er uit?	Ze zien er mooi en modern uit.
18.	Hoe zien de kamers eruit?	Ze zien er schoon en netjes uit.
19.	Hebben de meeste Nederlanders een eigen woning?	Nee, de meesten hebben een huurwoning.
20.	Waar houdt de Nederlander veel van?	Hij houdt veel van zijn huis.

21.	Wie zitten er naar de televisie te kijken?	Het hele gezin zit naar de televisie te kijken.
22.	Wat doen de vader en moeder?	Ze zitten bij de haard de krant te lezen.
23.	En wat doen de kinderen?	Ze zijn bezig met hun huiswerk.
24.	Hebben de meeste huizen centrale verwarming?	Nee, de meeste huizen hebben een haard.
25.	Waar heeft men wel centrale verwarming?	In de meeste nieuwe flats heeft men centrale verwarming.
26.	Welke kamers worden verwarmd?	De benedenkamers worden verwarmd.
27.	Waar zijn de slaapkamers meestal?	Die zijn meestal boven.
28.	Worden de slaapkamers verwarmd?	Nee, die worden niet verwarmd.
29.	Waar zit het hele gezin 's avonds vaak?	Het hele gezin zit 's avonds vaak in de huiskamer.
30.	Wat zegt het spreekwoord over de eigen haard?	Eigen haard is goud waard.

12.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 FOREIGN WORDS

plezier	/pləźier/	televisie	/tələv́iezie/ /teeləv́iezie/

2.2 DUTCH WORDS

je vindt	/vint/	vind je	/vinjə/ /vintjə/

The final /t/ of <u>vind</u> is often dropped before <u>je.</u>

Practice the following words :

bezig	/b́eezəch/	gezin	/ghəźin/
beneden	/bəńeedə^n/	gemakkelijk	/ghəḿakələk/
begrijpen	/bəǵreipə^n/	gebouw	/ghəb́ou/
bedoelen	/bədoelə^n/	gebouwen	/ghəb́ouwə^n/
wandelen	/ẃandələ^n/	verwarmen	/vərẃarmə^n/
wandeling	/ẃandəling/	verwarming	/vərẃarming/
vriendelijk	/v́riendələk/	verlicht	/vərĺicht/
's avonds	/śaavons/ /śaavə^{n}s/	voorbij	/voorb́ei/
gordijn	/ghord́ein/	volledig	/voĺeedəch/

12.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 ADJECTIVES USED AS PERSONAL NOUNS

De meeste mensen wonen in een huurhuis.	Most people live in a rented house.
De meesten wonen in een huurhuis. 12.1.23	Most people live in a rented house.
De eersten zullen de laatsten zijn. 11.1.2.2(2)	The first shall be the last.
de sterke de goede	the strong (man) the good (man)

In conventional orthography adjectives used as personal nouns take e in the singular, en in the plural.

12.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 ADVERBS OF INDEFINITE TIME OR DEGREE

De kerk staat meestal midden in het dorp. 10.1.8	The church usually stands in the middle of the village.
Ze spreken thuis nog vaak Nederlands. 5.1.17	They still often speak Dutch at home.
De dorpen liggen dikwijls aan een rivier. 10.1.9	The villages frequently lie (are located on) a river.
Gebruiken ze die nog steeds? 10.1.15	Do they still use those?
Hij gaat altijd met de tram.	He always takes the street-car.
Jij kunt nooit iets vinden. 4.1.16	You never can find a thing.
Ik ga zelden uit.	I seldom go out.

Adverbs of indefinite time or of degree generally precede the verb in English. These adverbs, like all others, follow the verb in Dutch.

4.2 ER ; ERUITZIEN, ER UIT ZIEN

Deze huizen zien er wel mooi en modern uit. 12.1.19	These houses do look nice and modern.
Wat ziet het er schoon en netjes uit.	How clean and neat it looks !
Het ziet er schoon en netjes uit.	It looks clean and neat.
Hoe zien de huizen eruit? (er uit)	How do the houses look?
Hoe zullen de nieuwe auto's eruitzien? (er uitzien; eruit zien)	How will the new cars look?

The above sentences illustrate patterns for the separable verb eruitzien (eruit zien, er uit zien). What distinguishes this verb from other separable verbs is the particle er. When there are adjectives or adverbs in mid-sentence position, er precedes and uit follows them.

12.5 WORD STUDY

5.1 SUFFIXES

1.1 lijk /lək/

Die maken zo'n warme vriendelijke indruk. 12.1.12

't gemak (ease, leisure)	gemakkelijk (easy)
de vrees (fear)	vreselijk (terrible, fearful)
de natuur (nature)	natuurlijk (naturally)
de vriend (friend)	vriendelijk (friendly)
de vrouw (woman)	vrouwelijk (feminine)
de man (man)	mannelijk (masculine)
't kind (child)	kinderlijk (childlike)

Many adjectives are formed by adding the suffix lijk after a noun. The suffix means : like, resembling, having the characteristics of.

1.2 heid /heit/

Gezelligheid kent geen tijd. 12.1.2.3 (1)

Gezelligheid means sociability, conviviality, fellowship as well as coziness, snugness. The suffix heid can be added to many adjectives to form an abstract noun. (All such nouns are de words.) Note the following:

goed (good)	de goedheid (goodness)
waar (true)	de waarheid (truth)
vrij (free)	de vrijheid (freedom)
zacht (soft)	de zachtheid (softness)

5.2 'S AVONDS; VANAVOND

Ik ga graag 's avonds wandelen. 12.1.9
Hij (vader) komt vanavond laat naar huis. 3.1.10

The adverbs vanavond, vanmorgen, vanmiddag, vannacht are compounds:

van + avond van + morgen van + middag van + nacht.

The nouns in these compounds are all de words. Note that the meaning of the compound is specific: vanavond (this evening), vanmorgen (this morning), vannacht (lastnight, to night).

The form 's avonds which means in the evening, evenings, is a contradiction of an older genitive form: des avonds. The apostrophe indicates the omission of de in the contraction. Other genitive constructions which are common, and which follow the pattern of 's avonds are:

's morgens	/smorghə^{n}s/	in the morning, mornings
's middags	/smidachs/	in the afternoon, afternoons
's nachts	/snachs/	at night, nights

5.3 IDIOMS

3.1 Zin hebben in

Daar heb ik wel zin in. 12.1.5	That appeals to me. I would like that. That sounds good to me.
Daar heb ik geen zin in.	That does not sound good to me. I don't care (to do) that. I don't care for that.

The infinitive phrase zin in iets hebben, which expresses a desire, longing, or liking for something, can be expressed several ways in English. In the negative statement geen precedes zin.

3.2 Met z'n allen

Is dat niet gezellig met z'n allen bij de warme haard? 12.1.28

Note the idomatic character of this expression in Dutch and English in the following examples:

We gaan met z'n allen.	We are going with all of us.
Ze gaan met z'n allen.	They are going with all of them.
We gaan met z'n tweeën.	We are going with the two of us.
Ze gaan met z'n tweeën.	They are going with the two of them.

3.3 Boven; naar boven

De slaapkamers zijn boven. 12.1.34	The bedrooms are upstairs.
Je gaat hier naar boven.	You go upstairs here.
De W.C. is beneden.	The toilet is downstairs.
Je gaat daar naar beneden.	You go downstairs there.

at a place	to a place
boven (zijn)	naar boven (gaan)
beneden	naar beneden
binnen	naar binnen
buiten	naar buiten

When these adverbs are preceded by naar they denote movement in the direction stated.

5.4 LEXICAL ITEMS

4.1 Gezellig

Is dat niet gezellig met z'n allen bij de warme haard? 12.1.28	Isn't that nice and cozy all together around the warm hearth (fire)?

Gezellig can hardly be rendered into English by a single word. It connotes many things which are essential and important to the Dutch way of life: the love of comfort and leisure, of food and drink, of conversation and friendship, generally in cozy, familiar surroundings.

4.2 Jas/mantel; aandoen/aantrekken

Ik moet mijn mantel nog aandoen. 12.1.6	I still have to put my coat on.
Ik trek mijn jas ook aan. 12.1.8	I'm putting my coat on too.

Jas: coat for a man or woman; mantel: coat for a woman.

Aandoen and aantrekken both mean to put on (clothes).
Aandoen is more commonly used today

4.3 Eruitzien (eruit zien, er uit zien)

Deze huizen zien er wel mooi en modern uit. 12.1.19	These houses do look nice and modern.
Wat ziet het er schoon en netjes uit daarbinnen. 12.1.21	How clean and neat everything looks inside there.

The separable verb eruitzien, which means to look or to appear, must be distinguished from lijken op which means to look like, to resemble: Hij lijkt op zijn broer.

12.6 PATTERN DRILLS

6.1 SUBSTITUTION DRILLS

1. Change the subject and its modifier to plural forms.

Het gordijn is dicht.	De gordijnen zijn dicht.
De kamer ziet er netjes uit.	De kamers zien er netjes uit.
Het kind maakt z'n huiswerk.	De kinderen maken hun huiswerk.
De stad breidt zich snel uit.	De steden breiden zich snel uit.
Je hebt weer gelijk.	Jullie hebben weer gelijk.
Het meisje zit 's avonds naar de televisie te kijken.	De meisjes zitten 's avonds naar de televisie te kijken.
De jongen is bezig met z'n huiswerk.	De jongens zijn bezig met hun huiswerk.
Het kind zit bij de haard te spelen.	De kinderen zitten bij de haard te spelen.
De voorbijganger kan gemakkelijk naar binnen kijken.	De voorbijgangers kunnen gemakkelijk naar binnen kijken.
Ik ga voor m'n plezier wandelen.	We gaan voor ons plezier wandelen.

2. Substitute the pronoun ze for men.

Die oude molens gebruikt men niet meer.	Die oude molens gebruiken ze niet meer.
Tegenwoordig heeft men daar elektrische pompen voor.	Tegenwoordig hebben ze daar elektrische pompen voor.
Men laat de gordijen tegenwoordig meestal open.	Ze laten de gordijnen tegenwoordig meestal open.
Dat vindt men helemaal niet erg.	Dat vinden ze helemaal niet erg.

3. Substitute the verb gaan for zijn.

De jongens zijn boven.	De jongens gaan naar boven.
De meisjes zijn beneden.	De meisjes gaan naar beneden.
De kinderen zijn binnen.	De kinderen gaan naar binnen.
De leerlingen zijn buiten.	De leerlingen gaan naar buiten.

6.2 CUED RESPONSE

1. Wanneer gaat u altijd wandelen? ('s avonds)	Ik ga altijd 's avonds wandelen.
Met wie gaat u 't liefst wandelen? (met m'n vrouw en kinderen)	Ik ga 't liefst met m'n vrouw en kinderen wandelen.
Waar gaat u met z'n allen wandelen? (in de stad)	We gaan met z'n allen in de stad wandelen.
En waar gaat u graag wandelen? (langs de grachten)	We gaan graag langs de grachten wandelen.
2. Wat gaan jullie vanavond doen? televisie kijken)	We gaan vanavond televisie kijken.
Aan wie ga je een brief schrijven? (aan m'n vriendin)	Ik ga een brief aan m'n vriendin schrijven.
Waar gaan jullie wonen? (in de nieuwe stadswijk)	We gaan in de nieuwe stadswijk wonen.
Wanneer gaan jullie verhuizen? (volgende maand)	We gaan volgende maand verhuizen.
Wat ga je in de stad kopen? (een nieuwe jas)	Ik ga in de stad een nieuwe jas kopen.
Waar gaat uw zoon studeren? (in Leiden)	Hij gaat in Leiden studeren.

6.3 TRANSFORMATION DRILL

Die huiskamer is gezellig.	Dat is een gezellige huiskamer.
Die stadswijk is nieuw.	Dat is een nieuwe stadswijk.
Die jongen is eerlijk.	Dat is een eerlijke jongen.
Dat meisje is vriendelijk.	Dat is een vriendelijk meisje.
Dat gebouw is oud.	Dat is een oud gebouw.

6.4 PROGRESSIVE EXPANSION DRILL

Restate the sentence successively incorporating each given word into the preceding sentence.

1. Ik ga mee.	
graag	Ik ga graag mee.
heel	Ik ga heel graag mee.
met je	Ik ga heel graag met je mee.
vanmiddag	Ik ga vanmiddag heel graag met je mee.
zal	Ik zal vanmiddag heel graag met je meegaan.
2. Wil je mee?	
met me	Wil je met me mee?
vandaag	Wil je vandaag met me mee?
niet	Wil je vandaag niet met me mee?
waarom	Waarom wil je vandaag niet met me mee?
3. Ze zitten samen.	
bij de haard	Ze zitten samen bij de haard.
gezellig	Ze zitten samen gezellig bij de haard.
's avonds	Ze zitten 's avonds gezellig bij de haard.
4. Vader zit te lezen.	
de krant	Vader zit de krant te lezen.
bij de haard	Vader zit bij de haard de krant te lezen.
gezellig	Vader zit gezellig bij de haard de krant te lezen.
's avonds	Vader zit 's avonds gezellig bij de haard de krant te lezen.
5. We gaan wandelen.	
vanmiddag	We gaan vanmiddag wandelen.
met z'n allen	We gaan vanmiddag met z'n allen wandelen.
langs de grachten	We gaan vanmiddag met z'n allen langs de grachten wandelen.

6. De kinderen spelen buiten.	
willen	De kinderen willen buiten spelen.
de hele middag	De kinderen willen de hele middag buiten spelen.
met hun vriendjes	De kinderen willen de hele middag met hun vriendjes buiten spelen.

6.5 CUED RESPONSE DRILLS

1. Answer in the affirmative.

Heb je zin om mee te gaan?	Ja, daar heb ik wel zin in.
Hebben ze zin om met ons mee te gaan?	Ja, daar hebben ze wel zin in.
Hebt u zin om met ons te gaan wandelen?	Ja, daar heb ik wel zin in.
Heeft Ria zin om met Jan te gaan wandelen?	Ja, daar heeft ze wel zin in.
Hebben de kinderen zin om televisie te kijken?	Ja, daar hebben ze wel zin in.

2. Answer in the negative.

Hebt u zin om televisie te kijken?	Nee, daar heb ik geen zin in.
Hebben jullie zin om naar de stad te gaan?	Nee, daar hebben we geen zin in.
Heeft Jan zin om mee te rijden?	Nee, daar heeft hij geen zin in.
Hebben de kinderen zin om met vader en moeder te gaan wandelen?	Nee, daar hebben ze geen zin in.

3. Cued response

Met z'n hoevelen zitten jullie aan tafel? (met z'n zessen)	We zitten met z'n zessen aan tafel.
Met z'n hoevelen komen jullie? (met z'n tienen)	We komen met z'n tienen.
Met z'n hoevelen gaan ze op reis? (met z'n vieren)	Ze gaan met z'n vieren op reis.
Met z'n hoevelen zitten ze televisie te kijken? (met z'n vijven)	Ze zitten met z'n vijven televisie te kijken.
Met z'n hoevelen kun je erin? (met z'n achten)	Je kunt er met z'n achten in.
Met z'n hoevelen zijn jullie van plan om te gaan? (met z'n twaalven)	We zijn van plan om met z'n twaalven te gaan.

4. Hoe ziet de jongen eruit? (netjes) — Hij ziet er netjes uit.
Hoe ziet 't meisje eruit? (leuk) — Ze ziet er leuk uit.
Hoe zien de kamers eruit? (gezellig) — Ze zien er gezellig uit.
Hoe ziet 't landschap eruit? (prachtig) — Het ziet er prachtig uit.
Hoe zien de kinderen eruit? (schoon) — Ze zien er schoon uit.

6.6 TRANSLATION EXERCISE

The office is downstairs.	Het kantoor is beneden.
Why don't you (p.) go inside?	Waarom gaat u niet naar binnen?
Which rooms are upstairs?	Welke kamers zijn boven?
The restroom is downstairs, isn't it?	De W.C. is toch beneden?
Isn't the bike in front of the house?	Staat de fiets niet voor 't huis?
You (p.) can go up here.	U kunt hier naar boven.
Just close the curtains.	Doe de gordijnen maar dicht.
Father never closes the drapes.	Vader doet de overgordijnen nooit dicht.
Why doesn't he close them?	Waarom doet hij ze niet dicht?
Everything looks so clean.	Alles ziet er zo schoon uit.
It looks very neat.	Het ziet er heel netjes uit.
Those new houses look very modern.	Die nieuwe huizen zien er erg modern uit.
How do the rooms look?	Hoe zien de kamers eruit?
They are going to walk all afternoon.	Ze gaan de hele middag wandelen.
Who are you going for a walk with?	Met wie ga je wandelen?
Do you (p.) always go for a walk in the afternoon?	Gaat u altijd 's middags wandelen?

We are going for a walk in one of the newer districts.	We gaan in een van de nieuwere stadswijken wandelen.
We are going with the five of us.	We gaan met z'n vijven.
Do you (p.) care to go with us?	Hebt u zin om met ons mee te gaan?
Yes, that appeals to me all right.	Ja, daar heb ik wel zin in.
Don't you (p.) care to go to the city?	Hebt u geen zin om naar de stad te gaan?
Mother is always right.	Moeder heeft altijd gelijk.
This time you are right.	Deze keer heb je gelijk.
The whole family is watching T.V.	Het hele gezin zit naar de televisie te kijken.
There is no place like home.	Zoals 't klokje thuis tikt, tikt 't nergens.
Are the children busy with their homework?	Zijn de kinderen bezig met hun huiswerk?
Honesty is the best policy.	Eerlijk duurt 't langst.
Aren't you putting your coat on?	Trek je je jas niet aan?
They are walking for their enjoyment.	Ze wandelen voor hun plezier.
We also like to go for a walk in the evening.	We gaan ook graag 's avonds wandelen.
Don't you think that's cozy?	Vind je dat niet gezellig?
Just look at all those lighted windows!	Kijk eens naar al die verlichte ramen!
That makes a good impression.	Dat maakt een goede indruk.
She is a friendly girl.	Het is een vriendelijk meisje.
Each house looks cozy.	Ieder huis ziet er gezellig uit.
It's nice and warm inside.	Het is binnen heerlijk warm.
Do people usually leave the drapes open?	Laat men de overgordijnen meestal open?
We have a hearth to heat the downstairs rooms.	We hebben een haard om de benedenkamers te verwarmen.

Nowadays most new apartments have central heating.	Tegenwoordig hebben de meeste nieuwe flats centrale verwarming.
Look up the meaning of the proverb in your dictionary.	Zoek de betekenis van 't spreekwoord 's in je woordenboek op.
Wasn't it different in the past?	Was 't vroeger niet anders?
I don't mean that.	Dat bedoel ik niet.

13.1 BASIC SENTENCES

HET ONTBIJT

1.1 GESPREK

1. Piet: Schiet toch op Jan!
2. Piet: 't Is bijna tijd om te eten.
3. Jan : Nee toch! Ik moet me nog wassen en aankleden.
4. Piet: Je hebt nog even de tijd.
5. Piet: We ontbijten om acht uur.
6. Jan : Dan zal ik me toch moeten haasten.

7. Jan : Heb je soms een nieuw scheermesje voor me?
8. Jan : Dit mesje is niet scherp meer.
9. Piet: Ik zal vader even om een mesje vragen.
10. Piet: Die scheert zich ook met een scheermes.
11. Piet: Ik gebruik zelf een elektrisch scheerapparaat.
12. Piet: Daar mag je je wel mee scheren.
13. Piet: Dat doet 't goed.
14. Piet: En je kunt je er niet mee snijden!

15. Jan : Straks moet ik wat scheermesjes gaan kopen.
16. Piet: Laat dat maar aan mij over.
17. Piet: Na 't ontbijt moet ik toch naar de kapper.
18. Piet: Ik breng er wel wat voor je mee.
19. Jan : Ik wou m'n haar ook laten knippen.
20. Piet: Nou, dan gaan we er samen naar toe.

21. Piet: Laten we nu eerst gaan eten.
22. Piet: Ze zitten beneden al op ons te wachten.
23. Piet: Lust je een kopje thee?
24. Jan : Daar heb ik wel zin in.
25. Piet: Wat heb je liever: beschuit of brood?
26. Jan : Geef mij maar eerst een kopje thee met een beschuit.
27. Piet: Wat drinken jullie in Amerika 's morgens bij 't ontbijt?
28. Jan : Meestal een glas vruchtensap en melk of koffie.
29. Piet: De meeste mensen in Nederland drinken thee bij 't ontbijt.
30. Piet: Moet je geen suiker in je thee?
31. Jan : Ik ben niet gewend om suiker in de thee te drinken.
32. Jan : Zonder suiker smaakt het het lekkerst.

33. Piet: Wat wil je op de boterham, Jan?

13.1 BASIC SENTENCES

BREAKFAST

1.1 CONVERSATION

1. Pete: Hurry up, John!
2. John: It's almost time to eat.
3. John: Not really! I still have to wash and dress.
4. Pete: You still have a little time.
5. Pete: We're having breakfast at eight.
6. John: Then I will have to hurry.

7. John: Would you have a new razor blade for me?
8. John: This blade isn't sharp any more.
9. Pete: I'll just ask dad for a razor blade.
10. Pete: He also shaves with a razor.
11. Pete: I myself use an electric shaver.
12. Pete: You may shave with it (if you like).
13. Pete: It does a good job.
14. Pete: And you can't cut yourself with it!

15. John: Pretty soon I must go and buy some blades.
16. Pete: Just leave that to me.
17. Pete: After breakfast I have to go to the barber anyway.
18. Pete: I'll bring some along for you.
19. John: I wanted to get my hair cut too.
20. Pete: Well, we'll go down together then.

21. Pete: Let's first go and eat now.
22. Pete: They're waiting for us downstairs already.
23. Pete: Do you care for a cup of tea?
24. John: Yes, that does sound good to me.
25. Pete: What would you rather have: rusk or bread?
26. John: Just give me a cup of tea with a rusk first.
27. Pete: What do you (people) drink in the morning for breakfast in America?
28. John: Usually a glass of fruit juice and milk or coffee.
29. Pete: Most people in the Netherlands drink tea for breakfast.
30. Pete: Don't you want sugar in your tea?
31. John: I'm not used to having sugar in my tea.
32. John: It tastes best without sugar.

33. Pete: What do you want on your sandwich, John?

34. Piet: Er is van alles: kaas, vlees, jam, stroop, pindakaas.
35. Jan : Wat voor kaas is dat?
36. Piet: Dit is jonge Goudse kaas en dat is belegen kaas.
37. Jan : Laat ik die jonge kaas maar 's proberen.
38. Piet: Proef ze allebei eerst maar!
39. Jan : Ik heb toch liever een sneetje brood met jonge kaas.
40. Jan : Die jonge kaas vind ik lekkerder.
41. Piet: Nou, eet smakelijk!

34. Pete: There are all kinds of things: cheese, meat, jam, syrup, peanut butter.
35. John: What kind of cheese is that?
36. Pete: This is mild (young) Gouda cheese, that's aged cheese.
37. John: Let me try that mild cheese once.
38. Pete: Try both of them first, why don't you!
39. John: I still prefer a slice of bread with mild cheese.
40. John: That mild cheese tastes better to me.
41. Pete: Well, enjoy your meal!

1.2 ALLERLEI UITDRUKKINGEN

In de klas (gesprek tussen twee studenten aan een 'college')

1.	Bert:	Hoe voel je je?	How are you feeling?
2.	Ad :	Ik voel me niet erg best.	I'm not feeling very well.
3.	Bert:	Wat scheelt je dan?	What's wrong with you then?
4.	Ad :	Ik heb hoofdpijn.	I have a headache.
5.	Bert:	Nou, dat is wel jammer.	Well, that's a pity.
6.	Ad :	Ik heb 't vreselijk druk met al die examens.	I'm terribly busy with all those exams.
7.	Bert:	Dat kan ik me best voorstellen.	I can well imagine that.
8.	Bert:	Je interesseert je voor talen, niet?	You're interested in languages, aren't you?
9.	Ad :	Ja, Nederlands is m'n hoofdvak. Duits is m'n bijvak.	Yes, Dutch is my main subject. German is my cognate subject.
10.	Bert:	Op welke dagen heb je Nederlands?	On which days do you have Dutch?
11.	Ad :	Op dinsdag, donderdag en vrijdag.	On Tuesday, Thursday, and Friday.
12.	Bert:	Loop je 's maandags en woensdags geen college?	Don't you attend any lectures on Monday and Wednesday?
13.	Ad :	Ja, toch wel; 's maandags en woensdags volg ik een college in de Duitse letterkunde.	Yes, I do; on Monday and Wednesday I attend a lecture on German literature.

14.	Bert:	Dus je hebt zaterdags vrij.	So you have off on Saturdays.
15.	Ad :	Ja, maar dan moet ik werken.	Yes, but then I have to work.
16.	Bert:	En op zondag ga je zeker naar de kerk. Je hebt 't wel druk!	And I suppose you go to church on Sunday. You're really busy!
17.	Bert:	Loop je 's morgens en 's middags college?	Do you attend lectures in the morning and afternoon?
18.	Ad :	Alleen 's morgens gelukkig!	Only in the morning, fortunately!
19.	Bert:	Spreken jullie veel Nederlands in de klas?	Do you speak much Dutch in the classroom?
20.	Ad :	We mogen alleen Nederlands spreken.	We may only speak Dutch.
21.	Ad :	Ook oefenen we ons elke dag in 't talenpracticum in 't luisteren en spreken.	We also practice listening and speaking in the language laboratory every day.
22.	Bert:	Helpt dat bij de studie van een vreemde taal?	Does that help in the study of a foreign language?
23.	Ad :	Nou en of!	And how!

1.3 SPREEKWOORDEN EN ZEGSWIJZEN — PROVERBS AND SAYINGS

1. Beter een half brood dan geen.
2. Honger is een scherp zwaard.
3. Geen vlees zonder benen.
4. Honger is de beste saus.
5. Jong geleerd, oud gedaan.
6. Jong gewend, oud gedaan.
7. Wie te laat komt, vindt de hond in de pot.
8. Hij zal zich de kaas niet van 't brood laten eten.

1.4 VRAGEN OVER HET GESPREK

1. Waarom moet Jan opschieten?	Het is bijna tijd om te eten.
2. Wat moet Jan nog doen?	Hij moet zich nog wassen en scheren.
3. Hoe laat ontbijt de familie Van Dam?	De familie Van Dam ontbijt om acht uur.
4. Heeft Jan nog tijd om zich te wassen en te scheren?	Ja, maar hij zal zich moeten haasten.
5. Waarom kan Jan zich niet goed scheren?	Z'n scheermesje is niet scherp.
6. Wat vraagt Jan aan z'n neef Piet?	Hij vraagt hem om een nieuw scheermesje.
7. Waar vraagt hij om?	Om een scheermesje.
8. Scheert Piet zich met een scheermes?	Nee, hij scheert zich met een elektrisch scheerapparaat.
9. Waar scheert Piet z'n vader zich mee?	Die scheert zich met een scheermes.
10. Kan Jan zich nog met 't oude mesje scheren?	Nee, daar kan hij zich niet meer mee scheren.
11. Waarom kan hij zich er niet mee scheren?	Het mesje is niet scherp genoeg.
12. Waar mag Jan zich mee scheren?	Hij mag zich met het elektrische scheerapparaat van Piet scheren.
13. Mag Jan zich met 't elektrische scheerapparaat van Piet scheren?	Ja, daar mag hij zich mee scheren.
14. Kun je je met een elektrisch scheerapparaat snijden?	Nee, je kunt je er niet mee snijden.
15. Waar gaat Piet na 't ontbijt naar toe?	Hij gaat naar de kapper.
16. Waarom gaat hij naar de kapper?	Hij wil z'n haar laten knippen.
17. Wat wil Piet voor Jan meebrengen?	Hij wil scheermesjes voor hem meebrengen.
18. Waar gaat hij de scheermesjes kopen?	Hij gaat ze bij de kapper kopen.

19. Gaat Piet alleen naar de kapper? — Nee, Jan en Piet gaan samen naar de kapper.

20. Gaan ze samen naar de kapper? — Ja, ze gaan er samen heen.

21. Lust Jan een kopje thee? — Ja, daar heeft hij wel zin in.

22. Wat heeft Jan liever eerst: beschuit of brood? — Hij heeft liever eerst een beschuit.

23. Wat drinken ze in Amerika meestal bij 't ontbijt. — Meestal een glas vruchtensap en melk of koffie.

24. Drinken de meeste mensen in Nederland thee of koffie bij 't ontbijt? — De meeste mensen in Nederland drinken thee bij 't ontbijt.

25. Is Jan gewend om suiker in z'n thee te drinken? — Nee, dat is hij niet gewend.

26. Hoe is Jan gewend om thee te drinken? — Hij is gewend om thee zonder suiker te drinken.

27. Wat is er om op de boterham te doen? — Er is van alles: kaas, jam, stroop, pindakaas en vlees.

28. Wat voor kaas is er op tafel? — Er is jonge Goudse en belegen kaas.

29. Wat proeft Jan eerst? — Hij proeft de kaas eerst.

30. Wat vindt Jan lekkerder: jonge of belegen kaas? — Jan vindt de jonge kaas lekkerder.

31. Wat heeft Jan liever: een sneetje brood met kaas of met pindakaas? — Hij heeft liever een sneetje brood met pindakaas.

32. Hoe zeg je in 't Nederlands: "Enjoy your meal!" — Eet smakelijk!

13.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 FOREIGN WORDS

Take note of the pronounciation and spelling of the following words:

thee	/tee/	examen	/ekśaamə^{n}/
jam	/sjem/	proberen	/proobéerə^{n}/
apparaat	/apəŕaat/	interesseren	/intərəśeerə^{n}/
college	/kóleezjə/	elektrisch	/eélektries/
practicum	/ṕraktiekum		

2.2 DUTCH WORDS

2.1 Unstressed Prefixes

beschuit /bəśchuit/
belegen /bəĺeeghə^{n}/
gewend /ghəẃent/
ontbijt /omb́eit/
ontbijten/omb́eitə^{n}/

Stressed Prefixes

aankleden /áankleedə^{n}/
opschieten /ópschietə^{n}/

Take special note of the unstressed prefix ont which occurs here for the first time.

2.2 sch

This consonant cluster is a difficult one; practice it in the words:

schieten scheren schelen scherp beschuit

2.3 sj, zj, tj

/sj/ mesje /mesjə/ jam /sjem/
/zj/ college /koleezjə/
/tj/ sneetje /sneetjə/

2.4 d/j variation

snijden	/sneidə^{n}/	/sneijə^{n}/
aankleden	/aankleedə^{n}/	/aankleejə^{n}/

2.5 Miscellany

boterham	/b́ootəram/
's maandags	/śmaandachs/
's woensdags	/śwoensdachs/
snijd	/snei/ /sneit/

13.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 REFLEXIVE VERBS

Ik moet me haasten	We moeten ons haasten
Je moet je haasten	Jullie moeten je haasten
U moet zich haasten	Ze moeten zich haasten
Hij moet zich haasten	
Zij moet zich haasten	

The reflexive pronouns for the first and second persons (familiar) are the same as the unemphatic object forms of the personal pronouns. For the third person, singular and plural, there is but one reflexive form zich. The reflexive pronoun zich is also commonly used with the polite pronoun u. Zich also occurs in the infinitive form of the reflexive verb:

zich voorstellen	to introduce oneself
zich wassen	to wash (oneself)
zich scheren	to shave (oneself)
zich snijden	to cut (oneself)
zich haasten	to hurry
zich uitbreiden	to expand
zich oefenen	to practice
zich interesseren voor	to be interested in
zich voorstellen	to imagine

3.2 REFLEXIVE VERBS: DIFFERENCES BETWEEN DUTCH AND ENGLISH

De steden breiden zich snel uit. 11.1.14	The cities expand rapidly.
Ik moet me nog aankleden. 13.1.3	I still have to dress.
Daar mag je je wel mee scheren. 13.1.12	You may shave with it.
Hoe voel je je? 13.1.2.1	How do you feel?
Je interesseert je voor talen? 13.1.2.8	You are interested in languages?
Dat kan ik me best voorstellen. 13.1.2.7	I can well imagine that.
We oefenen ons elke dag in 't spreken. 13.1.2.21	We practice speaking every day.

There are a number of differences in the usage of reflexive verbs in the Dutch and English languages. There are quite a number of verbs which are reflexive in Dutch, (especially verbs which express a

Dutch Vol 18

state of mind or well-being, like zich voelen), but not in English. Note how the meaning of a verb may change if you omit the reflexive pronoun:

Het mes is scherp, voel maar.	The knife is sharp, just feel (touch).
Ik voel me niet goed.	I don't feel well. (health)

In English, verbs like to wash, to dress, to shave, may or may not take a reflexive pronoun. These verbs must always be used reflexively in Dutch:

Ik moet me nog wassen en aankleden.	I still have to wash and dress.
Daar mag je je wel mee scheren.	You may shave with it.

The presence of the reflexive pronoun with verbs like to wash, to dress etc. makes them more emphatic in English. For example:

When are you going to wash yourself?	Wanneer ga je je wassen?
Don't you ever wash yourself?	Was je je nooit?

When the reflexive verb is emphatic in Dutch (especially in contrasts), the word zelf may be added to the reflexive pronoun:

Ze wast eerst de kinderen, daarna zichzelf.	She first washes the children, then herself.

3.3 ZELF: INTENSIVE PRONOUN

Ik heb zelf een retourtje. 6.1.31	I myself have a return ticket.
Ik gebruik zelf een elektrisch scheerapparaat. 13.1.11	I myself use an electric razor.
Ik scheer me altijd zelf.	I always shave myself.
Dat zal je zelf moeten doen.	You will have to do that yourself.
Hij doet alles zelf.	He does everything himself.
Ze willen het zelf doen.	They want to do it themselves.

Note that English pronouns like myself, yourself have two meanings: they are either reflexive (I introduce myself) or emphatic (I do it myself). In the first meaning the personal pronouns are used in Dutch (me, je, ons or the one third person reflexive form zich); in the second meaning zelf, the intensive pronoun, is used. The intensive pronoun zelf is not inflected in modern Dutch.

13.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 CLAUSES INTRODUCED BY: OM

1.1 Purpose Clauses

Ik ben van plan om negen maanden hier te blijven. 5.1.3	I intend to stay here nine months.
Gebruiken ze die molens nog steeds om het water op peil te houden? 10.1.15	Do they still use those windmills in order to maintain the water level?
In de meeste huizen hebben ze een haard om de kamers te verwarmen. 12.1.31	In most houses they have a hearth stove to heat the rooms.
Ik leer Nederlands om Nederlandse boeken te kunnen lezen.	I am learning Dutch in order to be able to read Dutch books.

A purpose clause is introduced by the preposition om in Dutch. The purpose clause concludes with an infinitive preceded by te. This infinitive generally concludes the sentence, though it may be followed by a prepositional phrase, as in the following sentence:

Ik gebruik mijn tijd hier om kennis te nemen van land en volk.	I use my time here to get acquainted with the country and its people.

In English the purpose clause may be introduced by the words: in order to, but they are often omitted. Om is never omitted in the Dutch purpose clause.

1.2 Other Clauses Introduced by: om

De taal is moeilijk om te leren. 5.1.20	The language is difficult to learn.
Hij vindt 't gezellig om 's avonds te wandelen. 12.1.3.6	He thinks it's nice to go for a walk at night.
Het is bijna tijd om te eten. 13.1.2	It's almost time to eat.
Heb je zin om mee te gaan.	Do you care to go along?

In the spoken language om often occurs without a specific meaning. The infinitive which follows a predicate adjective often is preceded by om. If the infinitive is a separable verb, te stands between the separable prefix and the verb. Note that this kind of separation also occurred in the sentence: Hebt u iets aan te geven? (5.1.10)

4.2 Separable Verbs

Schiet toch op Jan! 13.1.1	Hurry up, John!
Je moet een beetje opschieten.	You must hurry a little.
Ik moet me nog aankleden. 13.1.3	I still have to dress.
Kleed je gauw aan.	Dress quickly.
Laat dat maar aan mij over. 13.1.16	Just leave that to me.
Wil je dat alsjeblieft aan mij overlaten.	Will you please leave that to me.
Ik breng er wel wat voor je mee. 13.1.18	I'll bring some along for you.
Ik zal er wel wat voor je meebrengen.	I'll bring some along for you.

Separable verbs were discussed in 8.3.1 and 10.3.2. Additional examples, taken from this lesson are given above.

4.3 Reflexive Verb Pattern

Mag ik	me		voorstellen.
Ik moet	me		nog wassen en aankleden.
Dan zal ik	me		moeten haasten.
Je kunt	je	er	niet mee snijden.
Je interesseert	je		voor talen, niet?
Hoe voel je	je		nu?
Daar mag je	je		wel mee scheren.
Jullie moeten	je		wel haasten.
We oefenen	ons		elke dag in 't spreken.
De steden breiden	zich		snel uit.
U moet	zich		wel haasten.
Hij interesseert	zich	er	helemaal niet voor.
Hij interesseert	er zich		helemaal niet voor.

As you can see from the above sentences, the reflexive pronoun follows either the finite verb or the subject. In subject-verb sentences (subject precedes verb) the reflexive pronoun follows the verb:

Je kunt je er niet mee snijden.
De steden breiden zich snel uit.

In verb-subject sentences (subject follows verb), the reflexive pronoun follows the subject:

Mag ik me voorstellen.
Dan zal ik me moeten haasten.

The pronoun er may precede as well as follow zich:

Hij interesseert zich er helemaal niet voor.
Hij interesseert er zich helemaal niet voor.

4.4 Reflexive Verb: Imperative

Haast je toch!	Do hurry!
Scheer je gauw!	Quickly shave yourself!
Was je vanmorgen goed!	Wash yourself well this morning!

In the imperative sentence the reflexive pronoun follows the finite verb. Observe the difference between imperative and interrogative patterns:

Haast je toch! Do hurry. Haast je je? Are you hurrying?

4.5 Word Order: Declarative and Exclamatory Sentences

Deze huizen	zien	er wel mooi en modern uit.	
Wat	ziet het	er schoon en netjes	uit!
Daar	heb ik	wel zin	in.
Ik	heb	er wel zin	in.
Ik	trek	m'n jas ook	aan.
Ik	breng	er wel wat voor je	mee.
Daar	mag je je	wel	mee scheren.
Je	kunt je	er niet	mee scheren.
Ik	kan me	er haast niet	mee scheren.

The reflexive pronoun, as we have seen above, follows either the finite verb or the subject. Generally, er follows all other pronouns, and precedes adverbial modifiers and objects. In final position we find:

the preposition of a prepositional compound,
the separable verb prefix, or
the infinitive.

In a frame construction which has both a prepositional compound and an infinitive, the preposition precedes the infinitive.

4.6 Frame Construction: Verb + Associated Word (group)

Ze spreken thuis nog vaak Nederlands. 5.1.17	We still often talk Dutch at home.
Loop je 's morgens en 's middags college? 13.1.2.17	Do you attend lectures in the morning and in the afternoon?
Dat vinden we helemaal niet erg. 12.1.16	We don't consider that bad at all.
Daarom zit men 's avonds gezellig samen om de haard. 12.1.35	That is the reason people sit sociably together around the hearth in the evening.

Each of the above sentences concludes with a word or word group which is closely associated with a particular verb. In their unin-

flected form these verbs plus associated word (group) are infinitive phrases:

Nederlands spreken	to speak Dutch
college lopen	to attend lectures
iets erg vinden	to consider (something) bad
om de haard zitten	to sit around the hearth

The word or word group which is regularly or closely associated with a given verb generally occupies final position in the Dutch sentence. Note how different this is from the English word order. In the Dutch sentence the verb and its associated word or word group constitute a kind of frame within which other sentence elements, for example, direct objects, indirect objects, adverbial modifiers, can be placed. Consequently, we have called this a frame construction.

Another type of frame construction, which we have already learned, is the auxiliary verb + infinitive (cf. 5.4.1). You will recall the following examples:

Ik ga een eindje wandelen. 12.1.1
Laten we toch maar een taxi nemen. 6.1.4
Daar mag je je wel mee scheren. 13.1.12
U zult invoerrechten moeten betalen. 5.1.32
Ik zou graag zo'n slagroomgebakje willen hebben. 9.1.2

The frame construction also occurs with separable verbs and prepositional compounds (cf. 10.4.1):

Dan loopt je horloge voor. 8.1.14
Daar heb ik wel zin in. 12.1.5

13.5 WORD STUDY

5.1 WORD FORMATION

't scheermes 't scheermesje 't scheerapparaat

Scheer is the stem of the verb scheren.

't mes:	the knife	't scheermes: the razor
't mesje:	the little knife	't scheermesje: the razor blade
't apparaat:	the tool equipment apparatus	't scheerapparaat: the shaver (literally: the shaving tool)

pindakaas: peanut butter

Pindakaas is a compound of: de pinda: the peanut
de kaas: the cheese

het ontbijt; ontbijten
A productive pattern of verb formation in Dutch is noun + en.
Note the following examples:

het ontbijt	: the breakfast	ontbijten	: to have breakfast
de fiets	: the bicycle	fietsen	: to cycle
tennis	: tennis	tennissen	: to play tennis
de voetbal	: the soccer ball	voetballen	: to play soccer
de winkel	: the shop	winkelen	: to shop

5.2 IDIOMS

2.1 Z'n haar laten knippen

Ik wou mijn haar ook laten knippen. 13.1.19 — I also wanted to get a haircut.

The verb phrase laten knippen means to have cut. By itself the verb knippen means to cut. When the verb laten is linked with another verb, it often is a causative with the meaning to have, to cause. Other examples:

een huis laten bouwen	to have a house built
de dokter laten komen	to send for the doctor (i.e. to have the doctor come)
iets laten doen	to have something done
iets laten maken	to have something repaired, fixed.

2.2 Iets gewend zijn; aan iets wennen

Ik ben niet gewend om suiker in de thee te drinken. 13.1.31	I'm not used to having sugar in my tea.
Ik ben het niet gewend.	I am not used to do it.
Je went aan alles.	One gets used to everything.

The idiom iets gewend zijn means to be used to, to be accustomed to (something). The adjective gewend is a participial form of the verb wennen: to become (get) used to. Take not of the following constructions:

Ik ben deze sterke koffie niet gewend.
Ik ben geen koffie gewend.

2.3 Time designations

op zondag	zondags	
op maandag	maandags	's maandags
op dinsdag	dinsdags	
op woensdag	woensdags	's woensdags
op donderdag	donderdags	
op vrijdag	vrijdags	
op zaterdag	zaterdags	

These forms are used to express regular, repeated occurrence.

The names of the days of the week are not capitalized in modern Dutch. One may still hear the older genitive forms 's maandags and 's woensdags for maandags and woensdags.

5.3 LEXICAL ITEMS

3.1 Wat

Straks moet ik wat scheermesjes gaan kopen. 13.1.15	Later on I must go and buy some razor blades.
Ik breng er wel wat voor je mee. 13.1.18	I'll bring some along for you.

Wat can be used both as an adjective and indefinite pronoun with the meaning some.

3.2 Er

Ik breng er wel wat voor je mee. 13.1.18	I'll bring some (of them) along for you.
Heb je nog scheermesjes?	Do you have (any) razor blades left?
Ik heb er nog drie.	I have three (of them) left.
Ik heb er geen.	I don't have any (of them).

The pronoun er may mean: of them. In this usage er refers to a part of a larger quantity mentioned earlier. Observe that in this kind of construction of them can be omitted in English.

3.3 Iets lusten: to like to eat or drink (something)

Lust je een kopje thee? 13.1.23	Would you like a cup of tea?
Ik lust geen kaas.	I don't like cheese.

3.4 Proeven/smaken: to taste

Proef ze allebei maar eerst. 13.1.38	Why don't you try both of them first.
Zonder suiker smaakt de thee het lekkerst. 13.1.32	Tea tastes best without sugar.
Eet smakelijk. 13.1.41	Enjoy your food.

The verbs proeven and smaken both mean to taste. The connotation of proeven is generally to sample, to try for flavor or taste. Thus the noun fijnproever means connoisseur.

Smakelijk means palatable, savory, appetizing. The idiom eet smakelijk means: eat with relish, enjoy your food, meal.

3.5 Een sneetje brood; boterham

Wat wil je op de boterham? 13.1.33	What do you want on your sandwich?
Ik heb liever een sneetje brood met kaas. 13.1.39	I prefer a slice of bread with cheese.

Het brood means both the bread and the loaf of bread.
Een sneetje brood: a thin slice of bread.

Sneetje: thin slice, is the diminutive of snee.
These words are related to the verb snijden: to cut.

Boterham is a compound of boter (butter) and ham (ham), but means sandwich. Note the pronunciation /bootəram/.

3.6 College lopen

colleges volgen	to attend lectures at a university
college lopen bij een professor	to attend a professor's lectures
college houden	to conduct a lecture
college geven	to give a lecture
naar het college gaan	to go to the lecture
het college	the lecture of a university professor
de collegekamer	the lecture room
het college dictaat	a set of lecture notes in some subject.

3.7 Goudse kaas

This is one of several well-known makes of cheese (originally) produced in the area of the city of Gouda.
Other well-known brands are Leidse kaas, named for the city of Leiden, and Edammer kaas, named after the town of Edam.

3.8 Het Nederlandse landschap

Nu zul je tenminste van 't mooie Nederlandse landschap kunnen genieten. 9.1.20

Other adjectives derived from the names of countries are:

Duitsland	Duitse	Spanje	Spaanse
Engeland	Engelse	Italië	Italiaanse
Rusland	Russische	Amerika	Amerikaanse
Zwitserland	Zwitserse	België	Belgische

13.6 PATTERN DRILLS

6.1 SUBSTITUTION DRILLS

1. Change the time designation: op maandag becomes maandags, in de morgen becomes 's morgens, etc.

Op maandag loop ik twee uur college.	Maandags loop ik twee uur college.
Op dinsdag lopen we college bij professor Van Dam.	Dinsdags lopen we college bij professor Van Dam.
Op woensdag loop ik geen college.	Woensdags loop ik geen college.
Op donderdag loop ik een college geschiedenis.	Donderdags loop ik een college geschiedenis.
Op vrijdag loop ik de hele morgen college.	Vrijdags loop ik de hele morgen college.
Op zaterdag en zondag lopen we geen college	Zaterdags en zondags lopen we geen college.
Op vrijdag loop ik alleen in de morgen college.	Vrijdags loop ik alleen 's morgens college.
Op woensdag loop ik alleen in de middag college.	Woensdags loop ik alleen 's middags college.
Op maandag loop ik ook in de avond een college.	Maandags loop ik ook 's avonds een college.
Op dinsdag loop ik in de morgen en in de middag college.	Dinsdags loop ik 's morgens en 's middags college.

2. Change the infinitive phrase after gewend.
We zijn gewend om elke dag een uurtje te wandelen.

voor 't eten te bidden.	We zijn gewend om voor 't eten te bidden.
's avonds naar huis te lopen.	We zijn gewend om 's avonds naar huis te lopen.
bij 't ontbijt koffie te drinken.	We zijn gewend om bij 't ontbijt koffie te drinken.

elke dag een paar uur te wandelen.	We zijn gewend om elke dag een paar uur te wandelen.
's middags een uurtje te slapen.	We zijn gewend om 's middags een uurtje te slapen.

3. Hebt u zin in <u>een kopje koffie</u>?

een kopje thee?	Hebt u zin in een kopje thee?
een glas melk?	Hebt u zin in een glas melk?
een glas vruchtensap?	Hebt u zin in een glas vruchtensap?
een boterham?	Hebt u zin in een boterham?
een boterham met kaas?	Hebt u zin in een boterham met kaas?

6.2 QUESTION FORMATION DRILL

Dat is Goudse kaas.	Wat voor kaas is dat?
Dat is Engels geld.	Wat voor geld is dat?
Dat zijn Amerikaanse scheermesjes.	Wat voor scheermesjes zijn dat?
Dat zijn Nederlandse fietsen.	Wat voor fietsen zijn dat?
Dat is een Franse auto.	Wat voor een auto is dat?
Dat is een Zwitsers horloge.	Wat voor een horloge is dat?
Dat is een Italiaanse schrijfmachine.	Wat voor een schrijfmachine is dat?
Dat is een Russisch fototoestel.	Wat voor een fototoestel is dat?

6.3 CUED RESPONSE

1. Wat voor kaas is dat? (Gouda)	Dat is Goudse kaas.
Wat voor een auto is dat? (Nederland)	Dat is een Nederlandse auto.
Wat voor geld is dat? (Engeland)	Dat is Engels geld.
Wat voor scheermesjes zijn dat? (Amerika)	Dat zijn Amerikaanse scheermesjes.
Wat voor scheerapparaat is dat? (Duitsland)	Dat is een Duits scheerapparaat.
Wat voor fototoestel is dat? (Rusland)	Dat is een Russisch fototoestel.
Wat voor een horloge is dat? (Zwitserland)	Dat is een Zwitsers horloge.
Wat voor koeien zijn dat? (Nederland)	Dat zijn Nederlandse koeien.
Wat voor een schrijfmachine is dat? (Italië)	Dat is een Italiaanse schrijfmachine.

2. Welke kaas vindt u het lekkerst? (de jonge kaas)	Ik vind jonge kaas 't lekkerst.
Wat vindt u lekkerder: jonge of belegen kaas? (belegen kaas)	Ik vind belegen kaas lekkerder dan jonge kaas.
Wat hebt u liever: een kopje thee of een kopje koffie? (een kopje thee)	Ik heb liever een kopje thee.
Wat drinkt u 't liefst? (een glas melk)	Ik drink 't liefst een glas melk.

6.4 TRANSFORMATION DRILL

1. Join the two sentences into one, following the model:

Het is bijna zes uur. We eten om zes uur.	Het is bijna tijd om te eten.
Het is bijna negen uur. We beginnen om negen uur.	Het is bijna tijd om te beginnen.
Het is bijna acht uur. We ontbijten om acht uur.	Het is bijna tijd om te ontbijten.
Het is bijna elf uur. We gaan om elf uur naar huis.	Het is bijna tijd om naar huis te gaan.
Het is bijna drie uur. We gaan om drie uur wandelen.	Het is bijna tijd om te gaan wandelen.
Het is bijna tien uur. We drinken om tien uur koffie.	Het is bijna tijd om koffie te drinken.

2. Change the sentences to imperative constructions.

Je moet maar wat scheermesjes meebrengen.	Breng maar wat scheermesjes mee.
Je moet maar een stuk jonge kaas meebrengen.	Breng maar een stuk jonge kaas mee.
Je moet dat maar aan mij overlaten.	Laat dat maar aan mij over!
Je moet je haar eens laten knippen.	Laat je haar eens knippen!

6.5 VARIATION DRILL

Restate, placing the adverbial modifier at the beginning of the sentence.

Ik ga straks wat scheermesjes kopen.	Straks ga ik wat scheermesjes kopen.
Ik moet na 't ontbijt naar de kapper.	Na 't ontbijt moet ik naar de kapper.
We hebben 's woensdags geen college.	's Woensdags hebben we geen college.
We ontbijten om acht uur.	Om acht uur ontbijten we.
Ik moet me na 't ontbijt scheren.	Na 't ontbijt moet ik me scheren.
Ik breng de scheermesjes vanmiddag wel mee.	Vanmiddag breng ik de scheermesjes wel mee.

6.6 CUED RESPONSE

1. Waar moet u straks naar toe? (naar de bibliotheek)	Ik moet straks naar de bibliotheek.
Waar wilt u straks naar toe? (naar de kapper)	Ik wil straks naar de kapper.
Waar gaat u straks naar toe? (naar 't talenpracticum)	Ik ga straks naar 't talenpracticum.

2. Answer in the affirmative, using the idiom: zin hebben in

Lust u een kopje thee?	Ja, ik heb wel zin in een kopje thee.
Lust u een glas melk?	Ja, ik heb wel zin in een glas melk.
Lusten jullie een kopje koffie?	Ja, we hebben wel zin in een kopje koffie.
Lusten jullie een glas vruchtensap?	Ja, we hebben wel zin in een glas vruchtensap.
Lust je een boterham met kaas?	Ja, ik heb wel zin in een boterham met kaas.
Lust je een boterham met vlees?	Ja, ik heb wel zin in een boterham met vlees.

3. Answer in the affirmative

Interesseert u zich voor geschiedenis?	Ja, ik interesseer me voor geschiedenis.
Interesseer je je voor vreemde talen?	Ja, ik interesseer me voor vreemde talen.
Scheren jullie je iedere dag?	Ja, we scheren ons iedere dag.
Oefenen jullie je iedere dag in 't spreken?	Ja, we oefenen ons iedere dag in 't spreken.
Kleden ze zich wel warm genoeg?	Ja, ze kleden zich warm genoeg.
Voelen ze zich nu beter?	Ja, ze voelen zich nu beter.
Mag ik me eerst wassen, alsjeblieft.	Ja, je mag je eerst wassen.
Mag ik me met uw scheerapparaat scheren?	Ja, u mag zich met mijn scheerapparaat scheren.
Voelt ze zich een beetje beter?	Ja, ze voelt zich een beetje beter.
Wast hij zich wel elke dag?	Ja, hij wast zich elke dag.

6.7 QUESTION FORMATION DRILL

Form two questions, one with the familiar pronoun je, the other with the polite noun u.

Ik interesseer me voor oude talen.	Interesseer je je voor oude talen? Interesseert u zich voor oude talen?
Ik scheer me elke dag.	Scheer je je elke dag? Scheert u zich elke dag?
Ik voel me nog niet goed.	Voel je je nog niet goed? Voelt u zich nog niet goed?
Ik moet me nog aankleden.	Moet je je nog aankleden? Moet u zich nog aankleden?
Ik kan me dat wel voorstellen.	Kun je je dat wel voorstellen? Kunt u zich dat wel voorstellen?

6.8 TRANSFORMATION DRILL

Restate the original sentence twice, once in the comparative, and once in the superlative.

Deze kaas smaakt lekker.	Die smaakt lekkerder. Maar deze smaakt 't lekkerst.
Deze kamer is klein.	Die is kleiner. Maar deze is 't kleinst.
Deze flats zijn duur.	Die zijn duurder. Maar deze zijn 't duurst.
Deze mantel is goedkoop.	Die is goedkoper. Maar deze is 't goedkoopst.
Deze kaas vind ik lekker.	Die vind ik lekkerder. Maar deze vind ik 't lekkerst.
Deze brommer rijdt hard.	Die rijdt harder. Maar deze rijdt 't hardst.
Deze auto rijdt goed.	Die rijdt beter. Maar deze rijdt 't best.
Dit mes is scherp.	Dat is scherper. Maar dit is 't scherpst.
Dit scheerapparaat scheert goed.	Dat scheert beter. Maar dit scheert 't best.
Dit mes snijdt goed.	Dat snijdt beter. Maar dit snijdt 't best.
Dit brood smaakt lekker.	Dat smaakt lekkerder. Maar dit smaakt 't lekkerst.
Dit vlees vind ik lekker.	Dat vind ik lekkerder. Maar dit vind ik 't lekkerst.

6.9 CUED RESPONSE DRILL

Answer in the affirmative

Houdt uw vrouw van bloemen?	Ja, daar houdt ze van.
Houdt uw man van suiker in z'n koffie?	Ja, daar houdt hij van.
Houdt u van vruchtensap bij 't ontbijt?	Ja, daar houd ik van.
Houdt u ook van thee bij 't ontbijt?	Ja, daar houd ik ook van.
Houden jullie van jonge kaas?	Ja, daar houden we van.
Houden jullie ook van pindakaas?	Ja, daar houden we ook van.

6.10 SUBSTITUTION DRILL

1. Pronoun substitution: daar/er variation

Daar mag je je wel mee scheren.	Je mag je er wel mee scheren.
Daar kunt u zich niet mee snijden.	U kunt zich er niet mee snijden.
Daar heb ik wel zin in.	Ik heb er wel zin in.
Daar zijn ze erg trots op.	Ze zijn er erg trots op.
Daar houdt ze wel van.	Ze houdt er wel van.
Daar interesseert hij zich niet voor.	Hij interesseert zich er niet voor.

2. Substitute an er ... op construction for the prepositional phrase.

Vader is trots op z'n auto.	Hij is er trots op.
Moeder is trots op d'r bloemen.	Ze is er trots op.
De Nederlander is trots op z'n land.	Hij is er trots op.
De Nederlanders zijn trots op hun geschiedenis.	Ze zijn er trots op.

3. Pronoun substitution

Ik breng wat scheermesjes voor u mee.	Ik breng er wat voor u mee.
Ik breng een paar kranten voor u mee.	Ik breng er een paar voor u mee.
Wilt u wat scheermesjes voor me meebrengen.	Wilt u er wat voor me meebrengen.
Wilt u een paar boeken voor me meebrengen.	Wilt u er een paar voor me meebrengen.
Je kunt je met dat scheerapparaat niet snijden.	Je kunt je er niet mee snijden.
U kunt zich met dat scheerapparaat niet snijden.	U kunt zich er niet mee snijden.
Je mag je wel met mijn scheermes scheren.	Je mag je er wel mee scheren.
U mag zich wel met mijn scheermes scheren.	U mag zich er wel mee scheren.
Je zult je met dat mesje niet kunnen scheren.	Je zult je er niet mee kunnen scheren.
U zult zich met dat mesje niet kunnen scheren.	U zult zich er niet mee kunnen scheren.

6.11 TRANSFORMATION DRILL

Change the following sentences to negations.

De jongens zijn trots op hun werk.	De jongens zijn niet trots op hun werk.
De jongens zijn er trots op.	De jongens zijn er niet trots op.
Ik houd van suiker in m'n thee.	Ik houd niet van suiker in m'n thee.
Ik houd er van.	Ik houd er niet van.
Hij interesseert zich voor geschiedenis.	Hij interesseert zich niet voor geschiedenis.
Hij interesseert zich er voor.	Hij interesseert zich er niet voor.
Je mag je met m'n scheer-apparaat scheren.	Je mag je niet met m'n scheer-apparaat scheren.
Je mag je ermee scheren.	Je mag je er niet mee scheren.

6.12 TRANSLATION EXERCISE

1. a cozy room	een gezellige kamer
an easy lesson	een makkelijke les
a new dwelling	een nieuwe woning
a nice living room	een mooie huiskamer
a friendly teacher	een vriendelijke leraar
a warm day	een warme dag
a complete sentence	een volledige zin
a light breakfast	een licht ontbijt
a sharp knife	een scherp mes
a black coat (lady's)	een zwarte mantel
a warm hearth	een warme haard
a foreign language	een vreemde taal
a young girl	een jong meisje
a free day (day off)	een vrije dag
a beautiful painting	een prachtig schilderij
a pleasant day	een prettige dag
a modern language laboratory	een modern talenpracticum
a good barber	een goede kapper
an early breakfast	een vroeg ontbijt
a long conversation	een lang gesprek

a cute child	een leuk kind
a clean room	een schone kamer
a good impression	een goede indruk
a great distance	een grote afstand
an expensive camera	een duur fototoestel
old bread	oud brood
aged cheese	belegen kaas
white sugar	witte suiker
warm weather	warm weer
central heating	centrale verwarming
big bedrooms	grote slaapkamers
clean clothes	schone kleren
good razor blades	goede scheermesjes
small pieces	kleine stukjes
tasty sandwiches	lekkere boterhammen

2. The family is going to eat breakfast in a half hour.	Het gezin gaat over een half uur uur ontbijten.
Do you want to use my electric shaver?	Wil je m'n elektrisch scheerapparaat gebruiken?
I always cut myself with a razor.	Ik snijd me altijd met een scheermes.
I don't have any more razor blades.	Ik heb geen scheermesjes meer.
After breakfast I want to get a haircut.	Na 't ontbijt wil ik m'n haar laten knippen.
Going along with me?	Ga je met me mee?
Let's go to the barber together.	Laten we samen naar de kapper gaan.
What would you rather have: tea or coffee?	Wat heb je liever: thee of koffie?
I prefer to drink coffee with breakfast.	Ik drink liever koffie bij 't ontbijt.
Coffee tastes best without sugar and milk.	De koffie smaakt 't lekkerst zonder suiker en melk.
Do you like strong cheese?	Lust je belegen kaas?
I like mild cheese best.	Ik vind jonge kaas 't lekkerst.

Now I prefer to have a meat sandwich.	Nu heb ik liever een boterham met vlees.
Pretty soon I'll take a slice of bread with cheese.	Straks neem ik een boterham met kaas.
Are you interested in history and Dutch?	Interesseer je je voor geschiedenis en Nederlands?
Dutch is my main subject, history is my cognate subject.	Nederlands is m'n hoofdvak, geschiedenis is m'n bijvak.
On Monday, Wednesday, and Friday I attend lectures in Dutch.	's Maandags, 's woensdags, en vrijdags loop ik college Nederlands.
On Tuesday and Thursday I attend lectures in history.	Dinsdags en donderdags loop ik college geschiedenis.
You are busy.	Je hebt 't wel druk.
You are right about that.	Daar heb je gelijk in.

14.1 HERHALING — REVIEW

Cued Response	Translation
1. Hoe laat vertrekt de volgende trein? (drie uur)	What time does the next train leave?
2. Hij vertrekt om drie uur.	It leaves at three o'clock.
3. Van welk perron vertrekt onze trein? (vierde perron)	From which platform does our train leave?
4. Onze trein vertrekt van 't vierde perron.	Our train is leaving from platform four.
5. Hoe vaak gaat er een trein naar Den Haag? (ieder uur)	How often is there a train leaving for the Hague?
6. Er gaat ieder uur een trein naar Den Haag.	There's a train going to the Hague every hour.
7. Hebben we nog tijd om een kopje koffie te drinken? (ja)	Do we still have time to have a cup of coffee?
8. Ja, daar hebben we nog net tijd voor.	Yes, we have just enough time for that.
9. Hoe laat is 't op jouw horloge? (12.15)	What time is it on your watch?
10. Het is kwart over twaalf op mijn horloge.	It's quarter past twelve on my watch.
11. Loopt je horloge niet achter? (ja, een paar minuten)	Isn't your watch slow?
12. Ja, 't loopt een paar minuten achter.	Yes, it runs a few minutes slow.
13. Staat de trein al te wachten? (ja, tweede perron)	Is the train waiting already?
14. Ja, hij staat langs 't tweede perron.	Yes, it standing along the second platform.
15. De hoeveelste is 't vandaag? (29 januari)	What's the date today?
16. Het is vandaag negenentwintig januari.	It's January twenty-nine today.
17. Moeten jullie met de trein van negen uur mee? (opschieten)	Do you have to catch the nine o'clock train?
18. Dan moeten jullie opschieten!	Then you will have to hurry!
19. Lust je nog een kopje thee? (ja, zin hebben in)	Do you care for another cup of tea?
20. Ja, daar heb ik wel zin in.	Yes, that does sound good to me.
21. Deze coupé is voor niet-rokers. (laten-gaan zitten)	This compartment is for non-smokers.
22. Laten we hier gaan zitten.	Let's sit down here.

23.	Zullen we hier instappen? (nee, de volgende coupé proberen)	Shall we get in here?
24.	Nee, laten we de volgende coupé proberen.	No, let's try the next compartment.
25.	Waar gaat Jan zitten? ('t raam)	Where does John sit down?
26.	Jan gaat bij 't raam zitten.	John sits down by the window.
27.	Waar geniet Jan van? ('t mooie landschap)	What does John enjoy?
28.	Hij geniet van 't mooie landschap.	He enjoys the beautiful landscape.
29.	Naar wie luisteren de leerlingen? (leraar)	To whom are the students listening?
30.	Ze luisteren naar de leraar.	They are listening to the teacher.
31.	Waar schrijven de leerlingen in? (schriften)	What are the students writing in?
32.	Ze schrijven in hun schriften.	They are writing in their notebooks.
33.	Met wie praat vader? (oude vriend)	Who is father talking to?
34.	Hij praat met een oude vriend.	He's talking to an old friend.
35.	Waar wachten jullie op? (de tram)	What are you (pl.) waiting for?
36.	We wachten op de tram.	We are waiting for the tram.
37.	Ken je die jongen? (nee)	Do you know that boy?
38.	Nee, ik ken hem niet.	No, I don't know him.
39.	Kennen jullie die mensen? (ja)	Do you (pl.) know those people?
40.	Ja, we kennen ze wel.	Yes, we know them all right.
41.	Wie heeft er gelijk? (U)	Who is right?
42.	U hebt gelijk.	You (p.) are right.
43.	Waar zit 't meisje in te lezen? (boek)	What is the girl reading in?
44.	Ze zit in haar boek te lezen.	She's reading her book.
45.	De kinderen zijn leuk. (leuke kinderen)	The children are cute.
46.	Het zijn leuke kinderen.	They are cute children.
47.	Hoe zien de kamers eruit? (schoon)	How do the rooms look?
48.	Ze zien er schoon uit.	They look clean.

49. Wie zit er naar de televisie te kijken? (het hele gezin)	Who is watching T.V.?
50. Het hele gezin zit naar de televisie te kijken.	The whole family is watching T.V.
51. Waar zijn jullie mee bezig? (huiswerk)	What are you (pl.) busy with?
52. We zijn bezig met ons huiswerk.	We're busy with our homework.
53. Wat voor indruk maken de verlichte ramen van de huizen? (gezellig)	What kind of impression do the lighted windows of the houses make?
54. Die maken een gezellige indruk.	They make a cozy impression.
55. Wanneer gaan jullie liever wandelen: vanmiddag of vanavond? (vanmiddag)	When do you (pl.) prefer to go for a walk?
56. We gaan liever vanmiddag.	We prefer to go this afternoon.
57. Wanneer gaat Jan graag wandelen? ('s avonds)	When does John like to go for walk?
58. Hij gaat graag 's avonds wandelen.	He likes to go for a walk in the evening.
59. Met wie gaat hij graag wandelen? (nicht Ria)	Who does he like to go walking with?
60. Hij gaat graag met z'n nicht Ria wandelen.	He likes to go for a walk with his cousin Ria.
61. Waar zijn we de vorige keer gebleven? (bladzij 112)	Where did we stop the last time?
62. Op bladzij honderdtwaalf.	On page one hundred twelve.
63. Studeert u al lang Nederlands? (3 jaar)	Have you (p.) been studying Dutch for long?
64. Ik studeer al drie jaar Nederlands.	I've been studying Dutch for three years.
65. Op wie sta je te wachten? (m'n vriendin)	Who are you waiting for?
66. Ik sta op m'n vriendin te wachten.	I'm waiting for my girl friend.
67. Waar staan jullie op te wachten? (de bus)	What are you (pl.) waiting for?
68. We staan op de bus te wachten.	We're waiting for the bus.

69.	Woont de familie Van Dam al lang in Utrecht? (al 20 jaar)	Has the Van Dam family been living in Utrecht long?
70.	De familie Van Dam woont er al twintig jaar.	The Van Dam family has been living there twenty years already.
71.	Hoe vaak verhuist de Amerikaan gemiddeld? (5 jaar)	How often does the American move on the average?
72.	Hij verhuist gemiddeld om de vijf jaar.	He moves every five years on the average.
73.	Zijn die jongens eerlijk? (Ja, het zijn)	Are those boys honest?
74.	Ja, het zijn eerlijke jongens.	Yes, they are honest boys.
75.	Zijn de slaapkamers beneden of boven? (boven)	Are the bedrooms downstairs or upstairs?
76.	Die zijn boven.	They are upstairs.
77.	Wat is in Nederland goedkoper: een houten of een stenen huis? (een stenen huis)	What is cheaper in the Nether- a wooden house or a brick house?
78.	Een stenen huis is in Nederland goedkoper dan een houten huis.	A brick house is cheaper than a wooden house in the Netherlands.
79.	Waarom doe je je mantel aan, Ria? (koud)	Why are you putting on your coat, Ria?
80.	Het is koud buiten.	It's cold outdoors.
81.	Wat moet de leerling de leraar nazeggen? (de zin)	What does the student have to repeat after the teacher?
82.	Hij moet hem de zin nazeggen.	He must repeat the sentence after him.
83.	Sta je al lang te wachten? (drie kwartier)	Have you been waiting long already?
84.	Ik sta al drie kwartier op je te wachten.	I've been waiting for you for three quarters of an hour already.
85.	Sinds wanneer is er woningnood in Nederland? (de oorlog)	Since when has there been a housing shortage in the Netherlands?
86.	Sinds de oorlog is er woningnood in Nederland.	There has been a housing shortage since the war.

87. Gebruikt men de oude molens nog om het water op peil te houden? (nee, elektrische pompen)	Do they still use the old (wind) mills to maintain the water level?
88. Nee, tegenwoordig gebruikt men daar elektrische pompen voor.	No, nowadays they use electric pumps for that.
89. Waar is de Nederlander trots op? (land)	What is the Dutchman proud of?
90. De Nederlander is trots op z'n land.	The Dutchman is proud of his country.
91. Bij wie logeer je? (oom en tante)	Who are you staying with?
92. Ik logeer bij m'n oom en tante.	I'm staying with my uncle and aunt.
93. Houdt de Nederlander van bloemen? (Ja)	Does the Dutchman like flowers?
94. Ja, daar houdt hij van.	Yes, he likes them.
95. Welke kaas smaakt 't lekkerst? (belegen)	Which cheese tastes best?
96. De belegen kaas smaakt 't lekkerst.	The aged cheese tastes best.
97. Op welk kanaal varen die boten? (Amsterdam-Rijn)	On which canal are those boats sailing?
98. Die boten varen op 't Amsterdam-Rijn kanaal.	Those boats are sailing on the Amsterdam-Rhine canal.
99. Liggen er alleen langs de zee dijken? (Nee, grote rivieren)	Are there only dikes along the sea?
100. Nee, er liggen ook dijken langs de grote rivieren.	No, there are also dikes along the big rivers.
101. Op wie lijkt 't kind? (vader)	Who does the child look like?
102. Het kind lijkt op z'n vader.	The child looks like its father.
103. Hoe groot is de afstand tussen die dorpjes (5-6 kilometer)	How big is the distance between those little villages?
104. De afstand tussen die dorpjes is een kilometer of vijf.	The distance between those villages is five or six kilometers.
105. Hoe ver is 't naar 't volgende dorp? (9-10 km)	How far is it to the next village?
106. Een kilometer of tien.	About ten kilometers.

107. Hoe heet 't grootste vliegveld van Nederland? (Schiphol)	What is the name of the biggest airport in the Netherlands?
108. Dat heet Schiphol.	It's called Schiphol.
109. Waar ligt 't land beneden de zeespiegel? (polder)	Where is the land below sea-level?
110. In de polder ligt 't land beneden de zeespiegel.	In the polder the land lies below sea level.
111. Waartegen beschermen de dijken het land? (water)	Against what do the dikes protect the land?
112. De dijken beschermen 't land tegen 't water.	The dikes protect the land against the water.
113. Wat zoek je in je woordenboek op? (vreemde woorden)	What do you look up in your dictionary?
114. Je zoekt vreemde woorden in je woordenboek op.	You look up foreign words in your dictionary.
115. Heb je zin in een kopje thee? (Nee)	Do you care for a cup of tea?
116. Nee, daar heb ik nu geen zin in.	No, I don't care for that now.

Transformation Exercise: Change to negations	Translation Exercise:
117. Vind je deze les moeilijk?	Do you think this lesson is difficult?
118. Vind je deze les niet moeilijk?	Don't you think this lesson is difficult?
119. Het is te koud om naar buiten te gaan.	It's too cold to go outdoors.
120. Het is niet te koud om naar buiten te gaan.	It's not too cold to go outdoors.
121. Ik ga graag 's avonds wandelen.	I like to go for a walk in the evening.
122. Ik ga niet graag 's avonds wandelen.	I don't like to go for a walk in the evening.
123. Is daar een Nederlandse uitdrukking voor?	Is there a Dutch expression for that?
124. Is daar geen Nederlandse uitdrukking voor?	Isn't there a Dutch expression for that?
125. Weet je het antwoord?	Do you know the answer?
126. Weet je het antwoord niet?	Don't you know the answer?

127.	Je moet je jas aantrekken, Jan.	You must put your coat on, John.
128.	Je hoeft je jas niet aan te trekken, Jan.	You don't have to put your coat on, John.
129.	Doe je je jas aan?	Are you putting your coat on?
130.	Doe je je jas niet aan?	Aren't you putting your coat on?
131.	Het is warm in de huiskamer.	It's warm in the living room.
132.	Het is niet warm in de huiskamer.	It's not warm in the living room.
133.	Ik vind hem erg vriendelijk.	I find him very friendly.
	Ik vind hem niet erg vriendelijk.	I don't find him very friendly.
135.	De kamer ziet er gezellig uit.	The room looks cozy.
136.	De kamer ziet er niet gezellig uit.	The room doesn't look cozy.
137.	De voorbijgangers kijken naar binnen.	The passers-by look inside.
138.	De voorbijgangers kijken niet naar binnen.	The passers-by don't look inside.
139.	Vandaag kan ik wel met je mee.	Today I can go along with you.
140.	Vandaag kan ik niet met je mee.	Today I can't go along with you.
141.	Heb je zin om te gaan wandelen?	Do you care to go for a walk?
142.	Heb je geen zin om te gaan wandelen?	Don't you care to go for a walk?
143.	Je mag je er wel mee scheren.	Yoy may shave with it.
144.	Je mag je er niet mee scheren.	You may not shave with it.
145.	Dat moet je uit je hoofd kennen.	You must know that from memory.
146.	Dat hoef je niet uit je hoofd te kennen.	You don't have to know that from memory.
147.	Zijn jullie dat gewend?	Are you (pl.) used to that?
148.	Zijn jullie dat niet gewend?	Aren't you used to that?
149.	Jan heeft een elektrisch scheerapparaat.	John has an electric shaver.
150.	Jan heeft geen elektrisch scheerapparaat.	John doesn't have an electric shaver.

151. Het mesje is nog scherp genoeg.	The blade is still sharp enough.
152. Het mesje is niet scherp genoeg meer.	The blade isn't sharp enough any longer.
153. Ik ben van plan om naar de stad te gaan.	I plan on going to the city.
154. Ik ben niet van plan om naar de stad te gaan.	I do not plan on going to the city.
155. De duurste kaas smaakt altijd 't lekkerst.	The most expensive cheese always tastes the best.
156. De duurste kaas smaakt niet altijd 't lekkerst.	The most expensive cheese does not always taste the best.
157. Je moet met een volledige zin antwoorden.	You must answer with a complete sentence.
158. Je hoeft niet met een volledige zin te antwoorden.	You don't have to answer with a complete sentence.
159. Groeit de bevolking van Nederland nog steeds?	Is the population of the Netherlands still growing?
160. Groeit de bevolking van Nederland niet meer?	Isn't the population of the Netherlands growing any more?
161. Deze kaas is duurder dan die kaas.	This cheese is more expensive than that cheese.
162. Deze kaas is niet zo duur als die kaas.	This cheese is not as expensive as that cheese.
163. De ene toren is hoger dan de andere.	The one tower is taller than the other one.
164. De ene toren is niet zo hoog als de andere.	The one tower is not as tall as the other one.

Change the declaratory to exclamatory sentences	Translation Exercise
165. Het is mooi weer vandaag.	It's nice weather today.
166. Wat is 't vandaag mooi weer!	How nice the weather is today!
167. Die zin is moeilijk.	That sentence is difficult.
168. Wat is die zin moeilijk!	How difficult that sentence is!
169. Dat is een prachtig schilderij.	That's a splendid painting.
170. Wat is dat een prachtig schilderij!	What a splendid painting that is!

171. In de steden wonen de mensen dicht op elkaar.	In the cities the people live close together.
172. Wat wonen de mensen in de steden dicht op elkaar!	How close to each other the people in the city live!
173. Dat zijn dure huizen.	Those are expensive dwellings.
174. Wat zijn die huizen duur!	How expensive those dwellings are!
175. Die kamers zien er gezellig uit.	Those rooms look cozy.
176. Wat zien die kamers er gezellig uit!	How cozy those rooms look!
177. De leraar praat vlug.	The teacher talks fast.
178. Wat praat de leraar vlug!	How fast the teacher talks!
179. Het is hier heerlijk warm.	It's wonderfully warm here.
180. Wat is 't hier heerlijk warm.	How wonderfully warm it is here.

Change the sentence to one that expresses intention	Translation Exercise
181. Ze wandelen voor hun plezier.	They are walking for their enjoyment.
182. Ze gaan voor hun plezier wandelen.	They are going to walk for their enjoyment.
183. Jan schrijft een brief aan z'n vriendin.	John is writing a letter to his girl friend.
184. Jan gaat een brief aan z'n vriendin schrijven.	John is going to write a letter to his girl friend.
185. Ik leer Nederlands.	I am learning Dutch.
186. Ik ga Nederlands leren.	I am going to learn Dutch.

Change the sentence to one that is imperative in form:	Translation Exercise
187. Dat moet je in 't woordenboek opzoeken.	You must look that up in the dictionary.
188. Zoek dat 's in 't woordenboek op!	Look that up in the dictionary!
189. Je moet op het plein rechts afslaan.	You must turn right at the square.
190. Sla op 't plein rechts af.	Turn right at the square.

191. U moet na een kilometer of drie links afslaan.	You (p.) must turn to the left after about three kilometers.
192. Slaat u na een kilometer of drie links af.	Turn to the left after about three kilometers.
193. Jan, je moet de deur 's dichtdoen.	John, you must close the door.
194. Jan, doe jij de deur 's dicht!	John, you close the door!
195. Je moet maar gauw instappen.	You had better step in quickly.
196. Stap maar gauw in!	Just step in quickly!
197. Je moet naar mij luisteren.	You must listen to me.
198. Luister naar mij!	Listen to me!
199. Jij moet maar bij 't raam gaan zitten.	You had better sit by the window.
200. Ga jij maar bij 't raam zitten.	You just sit by the window!
201. Jullie moeten op de tijd letten.	You (pl.) must watch the time.
202. Let op de tijd!	Watch the time!
203. Je moet het hem nazeggen.	You must repeat it after him.
204. Zag het hem na.	Repeat it after him.
205. Dat moet je 's in de bibliotheek opzoeken.	You must look that up in the library once.
206. Zoek dat 's in de bibliotheek op!	Look that up in the library once!

Change to comparative construction comparing two identical things:	Translation Exercise
207. Deze boerderij is oud.	This farm is old.
208. Deze boerderij is ouder dan die.	This farm is older than that one.
209. Deze fiets is duur.	This bicycle is expensive.
210. Deze fiets is duurder dan die.	This bicycle is more expensive than that one.
211. Deze bloemen zijn mooi.	These flowers are nice.
212. Deze bloemen zijn mooier dan die.	These flowers are nicer than those.
213. Dit plein is groot.	This square is big.
214. Dit plein is groter dan dat.	This square is bigger than that one.

Form questions to fit the response:	Translation Exercise
215. Ik woon liever in Utrecht dan in Den Haag.	I would rather live in Utrecht than in the Hague.
216. Waar woon je liever: in Utrecht of in Den Haag?	Where would you rather live: in Utrecht or in the Hague?
217. Het geboortecijfer in Nederland is een van de hoogste in Europa.	The birth rate in the Netherlands is one of the highest in Europe.
218. Is het geboortecijfer in Nederland hoog?	Is the birth rate in the Netherlands high?
219. Het sterftecijfer is een van de laagste in de wereld.	The mortality rate is one of the lowest in the world.
220. Is het sterftecijfer hoog of laag?	Is the mortality rate high or low?
221. Jan ziet grazende koeien en schapen in 't weiland.	John sees grazing cows and sheep in the meadow.
222. Wat ziet Jan in 't weiland?	What does John see in the meadow?
223. De kerk staat midden in 't dorp.	The church stands in the center of the village.
224. Waar staat de kerk?	Where does the church stand?
225. De sterke dijken beschermen 't land tegen 't water.	The strong dikes protect the land against the water.
226. Waartegen beschermen de sterke dijken 't land?	Against what do the strong dikes protect the land?
227. De nieuwe les begint op bladzij eenenvijftig.	The new lesson starts on page fifty-one.
228. Op welke bladzij begint de nieuwe les?	On which page does the new lesson begin?
229. Het vliegveld ligt vijf meter beneden de zeespiegel.	The airport is five meters below sea level.
230. Hoe ver ligt 't vliegveld beneden de zeespiegel?	How far is the airport below sea level?
231. In de verte kunnen de jongens een paar kerktorens zien.	In the distance the boys can see a couple of church towers.
232. Wat voor torens kunnen de jongens in de verte zien?	What kind of towers can the boys see in the distance?

233. De oude boerderij heeft een rieten dak.	The old farm has a thatched roof.
234. Wat voor dak heeft de oude boerderij?	What kind of roof does the old farm have?
235. Laten we even op de dienstregeling kijken.	Let's take a look at the train schedule.
236. Hoe laat vertrekt de volgende trein?	What time does the next train leave?
237. Deze molen is twee eeuwen oud.	This windmill is from the eighteenth century.
238. Hoe oud is deze molen?	How old is this windmill?
239. De dijk ligt vijf meter hoger dan het weiland.	The dike is five meters higher than the meadow.
240. Hoe hoog ligt de dijk?	How high is the dike?
241. De grote steden breiden zich snel uit.	The big cities expand rapidly.
242. Welke steden breiden snel uit?	Which cities expand rapidly?
243. De leraar vertelt graag over Nederland.	The teacher likes to tell about the Netherlands.
244. Waar vertelt de leraar graag over?	What does the teacher like to tell about?
245. Eigen haard is goud waard.	There is no place like home.
246. Ken je een Nederlands spreekwoord over de eigen woning?	Do you know a Dutch proverb about a home of your own?
247. De polder ligt beneden de zeespiegel.	The polder lies below sea level.
248. Waarom loopt er een dijk om de polder heen?	Why is there a dike running around the polder?
249. Zoals het klokje thuis tikt, tikt het nergens.	As the clock ticks at home, it ticks nowhere else.
250. Ken je een ander spreekwoord met dezelfde betękenis als: eigen haard is goud waard.	Do you know another proverb with the same meaning as: there is no place like home.

15.1 BASIC SENTENCES

BIJ DE KAPPER

1.1 GESPREK

1. Jan : Denk je dat we gauw aan de beurt zullen zijn?
2. Piet: Er staan nog geen fietsen voor de kapperszaak.
3. Piet: Dat is in elk geval een goed teken.
4. Jan : Kun je zien of er veel mensen zitten te wachten?
5. Piet: Nee, dat kunnen we binnen pas zien.
6. Piet: Zet je fiets maar tegen het raam.
7. Jan : Zie je dat bordje niet, daar in de etalage:
8. Jan : "Geen fietsen tegen het raam s.v.p."?
9. Piet: Dat is wel zo.
10. Piet: Maar daar trekt niemand zich iets van aan.
11. Jan : Wat betekenen de letters s.v.p. daar op dat bordje?
12. Piet: S.v.p., dat wil zeggen (d.w.z.) s'il vous plaît.
13. Piet: Weet je wat dat betekent?
14. Jan : Nee, vertel me dat eens.
15. Jan : Ik leer elke dag wat nieuws.
16. Piet: S'il vous plaît is Frans en betekent alstublieft.
17. Piet: Voor alstublieft is er ook een afkorting, namelijk (nl.) a.u.b.
18. Jan : Hoe komt 't dat er jullie taal zoveel Franse woorden zijn?
19. Piet: Omdat de Franse cultuur lange tijd in ons land een belangrijke invloed had.
20. Piet: Maar tegenwoordig gebruiken we meer Engelse woorden;
21. Piet: vooral op het gebied van sport en techniek.
22. Jan : We hadden het zoëven over afkortingen.
23. Jan : Gebruikt men in het Nederlands veel afkortingen?
24. Piet: Ja. Om Nederlands te kunnen lezen, moet je de belangrijkste afkortingen kennen.
25. Piet: Je komt ze dikwijls tegen in tijdschriften;
26. Piet: maar ook in de krant en vooral in de advertenties.
27. Piet: Ik zal wel een lijstje van de meest gebruikte afkortingen voor je opstellen.

15.1 BASIC SENTENCES

AT THE BARBER'S

1.1 CONVERSATION

1. John: Do you think that it will be our turn soon?
2. Pete: There are still no bicycles in front of the barber shop.
3. Pete: That's a good sign in any case.
4. John: Can you see whether there are many people waiting?
5. Pete: No, we can't see that until we are inside.
6. Pete: Just put your bicycle against the window.
7. John: Don't you see that sign there in the display window?
8. John: "No bicycles against the window, s.v.p."?
9. Pete: That's true enough.
10. Pete: But no one pays any attention to that.
11. John: What do the letters s.v.p. on that sign there mean?
12. Pete: S.v.p., that is to say, s'il vous plaît.
13. Pete: Do you know what that means?
14. John: No, just tell me.
15. John: I learn something new every day.
16. Pete: S'il vous plaît is French and means 'please'.
17. Pete: There is also an abbreviation for alstublieft, namely: a.u.b.
18. John: How is it that there are so many French words in your language?
19. Pete: Because French culture had an important influence in our country for a long time.
20. Pete: But nowadays we use more English words.
21. Pete: particularly in the areas of sports and technology.
22. John: We were just now talking about abbreviations.
23. John: Do they use many abbreviations in Dutch?
24. Pete: Yes, they do. In order to be able to read Dutch, you must know the most important abbreviations.
25. Pete: You frequently encounter them in magazines;
26. Pete: but also in the newspaper, and especially in advertisements.
27. Pete: I'll make up a list of the most frequently used abbreviations for you.

Dutch Vol 20

1.2 VRAGEN OVER HET GESPREK

1. Denkt u dat Jan en Piet gauw aan de beurt komen?	Ja, ik denk dat ze gauw aan de beurt komen.
2. Waarom denkt u dat?	Omdat er nog geen fietsen voor de kapperszaak staan.
3. Kunnen de jongens zien of er veel mensen zitten te wachten.	Nee, dat kunnen ze binnen pas zien.
4. Weet u wat de jongens binnen pas kunnen zien?	Ze kunnen binnen pas zien of er mensen zitten te wachten.
5. Weet u waar de jongens hun fiets neerzetten?	Ze zetten hun fiets tegen het raam.
6. Denkt u dat ze hun fietsen daar mogen neerzetten?	Nee, ze mogen hun fietsen daar niet neerzetten.
7. Weet u wat er op 't bordje in in de etalage staat?	Op het bordje staat: "Geen fietsen tegen het raam".
8. Weet u wat de afkorting s.v.p. betekent?	De afkorting s.v.p. betekent s'il vous plaît.
9. Weet u ook hoe je s'il vous plaît in 't Nederlands zegt?	In het Nederlands zeg je alstublieft.
10. Kunt u zeggen wat de afkorting voor alstublieft is?	De afkorting voor alstublieft is a.u.b.
11. Weet u wat de afkorting voor s'il vous plaît is?	De afkorting voor s'il vous plaît is s.v.p.
12. Waarom zijn er veel Franse woorden in de Nederlandse taal?	Omdat de Franse cultuur lange tijd in Nederland een belangrijke invloed had.
13. Weet u wat de afkorting voor 'namelijk' is?	De afkorting voor 'namelijk' is nl.
14. Gebruikt men in 't Nederlands veel afkortingen?	Ik denk dat ze in het Nederlands veel afkortingen gebruiken.
15. Weet u wat de letters d.w.z. betekenen?	Deze letters zijn een afkorting voor 'dat wil zeggen'.
16. Weet u wat de afkorting voor 'dat wil zeggen' is?	De afkorting voor 'dat wil zeggen' is d.w.z.

17. En weet u wat b.v. betekent?	Dat is de afkorting voor 'bijvoorbeeld'.
18. Kunt u zeggen wat de afkorting voor 'bijvoorbeeld' is?	De afkorting voor 'bijvoorbeeld' is: b.v.
19. En weet u wat a.u.b. betekent?	Dat is de afkorting voor 'alstublieft'.
20. Wat moet je kennen om het Nederlands te kunnen lezen?	Je moet de belangrijkste afkortingen kennen om het Nederlands te kunnen lezen.
21. Waar kom je afkortingen veel tegen?	Je komt ze veel in tijdschriften en kranten tegen.
22. Waar kom je ze vooral tegen?	Je komt ze vooral in advertenties tegen.
23. Wat voor lijstje stelt Piet voor Jan op?	Hij stelt een lijstje op van de meest gebruikte afkortingen.
24. Trekt Piet zich iets aan van het bordje in de etalage van de kapperszaak?	Nee, daar trekt hij zich niets van aan.
25. Weet u op welk gebied men tegenwoordig veel Engelse woorden gebruikt?	Men gebruikt tegenwoordig veel Engelse woorden op het gebied van sport en techniek.

1.3 THE DUTCH ALPHABET

a /aa/	n /en/
b /bee/	o /oo/
c /see/	p /pee/
d /dee/	q /kuu/
e /ee/	r /er/
f /ef/	s /es/
g /ghee/	t /tee/
h /haa/	u /uu/
i /ie/	v /vee/
j /jee/	w /wee/
k /kaa/	x /iks/
l /el/	ij /ei/
m /em/	y /iegrek/
	z /zet/

15.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

Observe pronunciation and spelling of the following new words:

2.1 FOREIGN:	etalage	/eetaálaazjə/
	techniek	/techńiek/
	cultuur	/kultuur/
	advertentie	/àtfərtensie/
2.2 DUTCH:	bordje	/bortjə/
	lijstje	/leisjə/
	(the t in the consonant cluster stje is not pronounced)	
	belangrijk	/belangreik/
	geval	/gheval/
	gebied	/ghəbiet/
	zoëven	/zooéevə^{n}/
	tegenwoordig	/teeghə^{n}woordəch/
	tegenkomen	/teeghə^{n}koomə^{n}/
	opstellen	/ópstelə^{n}/
	afkorting	/áfkorting/
	kapperszaak	/kapərsaak/
	gauw	/ghou/

15.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 VERB: PAST TENSE FORMS OF ZIJN, HEBBEN

We hadden het zoëven over afkortingen. 15.1.22
Vroeger waren de huizen maar twee of drie verdiepingen hoog. 11.1.17
Vroeger was het hier ook anders. 12.1.17

In the past tense the Dutch verb has only two forms: the singular and the plural. Conjugation of the verbs hebben and zijn in the past tense is as follows:

ik, jij, u, hij, zij, het	had	was
wij, jullie, zij	hadden	waren

The plural inflection is -en.
The verb zijn has an irregular change of the stem consonant in the plural: was - waren.

15.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 COMPOUND INFINITIVES

1. Nu zul je tenminste van het mooie landschap kunnen genieten. 9.1.20
2. Nu kun je tenminste van het mooie landschap genieten.
3. Ik wou mijn haar ook laten knippen. 13.1.19
4. Ik laat mijn haar om de twee weken knippen.
5. Dan zal ik me toch moeten haasten. 13.1.6
6. Ik moet me wel haasten.
7. Ik wil straks gaan wandelen.
8. Ik ga straks wandelen.

Note the compound infinitive in the above sentences:

kunnen genieten	to be able to enjoy
laten knippen	to have cut
zich moeten haasten	to have to hurry
gaan wandelen	to go for a walk (to go walking)

If the first verb of a compound infinitive is used as an auxiliary verb, the second verb has the infinitive form and occupies final position in the sentence (sentences 2, 4, 6, 8). If the compound verb is used with an other auxiliary verb, then the compound infinitive occupies final position in the sentence (sentences 1, 3, 5, 7).

4.2 INDEPENDENT AND DEPENDENT WORD ORDER

Hoe laat vertrekt onze trein?
Weet je hoe laat onze trein vertrekt? 8.1.1
Zitten er veel mensen te wachten?
Kun je zien of er veel mensen zitten te wachten? 15.1.4
Zullen we gauw aan de beurt zijn?
Denk je dat we gauw aan de beurt zullen zijn? 15.1.1
De Franse cultuur had lange tijd een belangrijke invloed.
... omdat de Franse cultuur lange tijd een belangrijke invloed had.
Hij kan niet roken.
Het is geen man die niet roken kan. 9.1.25

Observe carefully how the word order changes when an independent sentence becomes a dependent clause. The first sentence of each pair is independent; in it the finite (inflected) verb occupies either first position (questions) or second (statements).

In the second sentence of each pair the independent sentence becomes a dependent clause. The dependent clause may be introduced by a question word like hoe laat, wat, and die. Generally, the entire verb occupies end position in the dependent clause.

If the dependent clause has an inflected auxiliary verb + infinitive, the inflected auxiliary verb generally precedes the infinitive in end position, though this is not compulsory (cf. Het is geen man die niet roken kan).

In English the subordinate conjunction that is optional and may be omitted (He says (that) he is going). The subordinate conjunction dat may not be omitted in the Dutch sentence.

Other subordinate conjunctions will be introduced in following lessons.

4.3 VERB SECOND SENTENCES

Ik leer elke dag wat nieuws. 15.1.15
Dat kunnen we pas binnen zien. 15.1.5
Tegenwoordige gebruiken we meer Engelse woorden. 15.1.20
Na 't ontbijt moet ik toch naar de kapper. 13.1.17
Die jonge kaas vind ik toch lekkerder. 13.1.40
Mooi is dat!
Daar trekt niemand zich iets van aan. 15.1.10

Wat betekenen de letters s.v.p.? 15.1.11
Wat voor kaas is dat? 13.1.35
Wat ziet het er schoon en netjes uit, daarbinnen! 12.1.21
Als de nood het hoogst is, is de redding nabij. 12.1.2.3.(6)
Om Nederlands te kunnen lezen, moet je de belangrijkste afkortingen kennen. 15.1.24

In the verb second sentence, the inflected verb form (which agrees with the subject) may be preceded by the subject, object, an adverb (or adverbial phrase), a predicate adjective or noun, a question word (group), a dependent clause, or a purpose clause. Take special note that when a dependent clause or a purpose clause precedes, the inflected verb is the first word of the main clause.

4.4 SEPARABLE VERB: PREFIX-POSITION

Je komt ze dikwijls tegen in tijdschriften. 15.1.25
Je komt ze dikwijls in tijdschriften tegen.
Stel een lijstje op van de meest bekende afkortingen.

The separable verb prefix generally occupies final position in the sentence (or in the main clause). Sometimes, however, the separable prefix occurs earlier in the sentence. The reasons may be varied. The separable prefix often precedes a(n) (extended) prepositional phrase (cf. van de meest bekende afkortingen), especially if the preposition is regularly associated with the verb: een lijste opstellen van - to make a list of.

15.5 WORD STUDY

5.1 ABBREVIATIONS

A few of the many commonly used abbreviations occur in this lesson:

a.u.b.	: alstublieft als 't u blieft	please, if you please
d.i.	: dat is	that is
d.w.z.	: dat wil zeggen	that is to say
n.l.	: namelijk	namely
s.v.p.	: s'il vous plaît	please, if you please

5.2 WAT NIEUWS, IETS NIEUWS

wat nieuws, iets nieuws	something new
wat moois, iets moois	something nice

When wat is followed by an adjective it means something.

The adjective after wat or iets takes an s.

5.3 PAS

Dat kunnen we binnen pas zien. 15.1.5	We can't see (tell) that until we are inside.
Op de stationsklok is het pas tien over vier. 8.1.15	On the station clock it is only ten past four.
Ik ben pas twee weken in Nederland.	I have been in the Netherlands just (only) two weeks.
Ik kom pas om elf uur terug.	I won't be coming back until eleven.
Ik ben pas klaar.	I have just finished.

The adverb pas means: scarcely, hardly, just, only, not, until, only when. It generally precedes the word(s) being negated.

5.4 NOUN COMPOUNDS WITH MEDIAL -S-.

de kapperszaak /kapərsaak/
de stationsklok /staasjonsklok/

De kapperszaak is a compound: de kapper - the barber + s
de zaak - the shop, business

In contrast with stationsklok, the medial -s is not pronounced in kapperszaak due to assimilation.

5.5 IDIOMS

5.1 aan de beurt zijn

Denk je dat we gauw aan de beurt zullen zijn? 15.1.1	Do you think that it will be our turn soon?
Wie is er aan de beurt?	Whose turn is it?
Ben jij aan de beurt?	Is it your turn?
Ik ben aan de beurt.	It is my turn.

The expression aan de beurt zijn means to have a turn. A number of related idiomatic uses of the word beurt (turn) follow:

Wie krijgt er vandaag een beurt?	Who gets a turn today?
Je krijgt vanmorgen geen beurt.	You do not get a turn this morning.
Hij spreekt voor zijn beurt.	He speaks out of turn.
Ze lezen om de beurt een zin.	They take turns reading a sentence.
Komen we gauw aan de beurt?	Will it be our turn soon?

5.2 in elk geval

Dat is in elk geval een goed teken. 15.1.3	That's a good sign in any case (event).
Ik kan 't vandaag in geen geval doen.	In no case (by no means) can I do it today.
Dat moet je in elk geval lezen.	You must read that by all means.

The expression in elk geval means: in any case, at any rate, at all events, anyhow, anyway. Observe that elk does not mean each in this idiom. The negative form of the idiom is in geen geval: in no case. Other uses of the word geval (case):

Dat is een moeilijk geval.	That's a difficult case.
In negen van de tien gevallen.	In nine cases out of ten.
In geval van oorlog...	In case of war...
In geval van nood...	In case of an emergency...

5.3 zich er niets van aantrekken

Daar trekt niemand zich iets van aan. 15.1.10	No one pays any attention to that.
Hij trekt er zich niet veel van aan.	He makes light of it.
Ik zal me daar niet veel van aantrekken.	I am not going to be bothered by that.

The idiom zich er niets van aantrekken means: to make light of, to ignore, to give no heed or attention to something.

5.4 het ergens over hebben

We hadden het zoëven over afkortingen. 15.1.22	We were talking about (discussing) abbreviations a moment ago.
Waar had ik het ook weer over?	What was I saying again?
Nu we het er toch over hebben...	Now that we are on the subject anyway...
Iedereen heeft het er over.	Everyone is talking about it.

The idiom het ergens over hebben means to be talking about, to be discussing something, to hold forth on a subject.

5.5 op 't gebied van

Vooral op 't gebied van sport en techniek. 15.1.21	Especially in the area of sport and technology.

The literal meaning of gebied is area, territory, domain. Thus op Frans gebied means in French territory. It is also used figuratively to refer to fields of knowledge, learning, arts, technology, etc.: het gebied van de geschiedenis - the field of history.

15.6 PATTERN DRILLS

6.1 TRANSFORMATION DRILLS

Combine each pair of questions into one (indirect) question.

1. Hoe laat vertrekt de trein? Weet u het?	Weet u hoe laat de trein vertrekt?
Waarom hebben de jongens zo'n haast? Weet u het?	Weet u waarom de jongens zo'n haast hebben?
Wat betekent de afkorting a.u.b.? Weet u het?	Weet u wat de afkorting a.u.b. betekent?
Wie is er aan de beurt? Weet u het?	Weet u wie er aan de beurt is?
Waar heeft hij het over? Weet u het?	Weet u waar hij het over heeft?
Mogen de jongens hun fietsen tegen 't raam zetten? Weet u het?	Weet u of de jongens hun fietsen tegen 't raam mogen zetten?

2. Zitten er veel mensen te wachten? Kunt u het zien?	Kunt u zien of er veel mensen zitten te wachten?
Waar heeft de spreker het over? Begrijpt u het?	Begrijpt u waar de spreker het over heeft?
Er staan geen fietsen. Vindt u het een goed teken?	Vindt u het een goed teken dat er geen fietsen staan?
Er zijn veel vreemde woorden in onze taal. Hoe komt dat?	Hoe komt het dat er veel vreem-woorden in onze taal zijn?
Waarom zijn er zo veel Franse woorden in 't Nederlands? Wie van jullie weet het?	Wie van jullie weet waarom er zo veel Franse woorden in 't Nederlands zijn?
Niemand trekt zich er iets van aan. Gelooft u dat?	Gelooft u dat niemand zich er iets van aantrekt?
U mag geen fiets tegen het raam zetten. U weet dat toch.	U weet toch dat u geen fiets tegen 't raam mag zetten?
3. Zijn we gauw aan de beurt? Wat denkt u?	Denkt u dat we gauw aan de beurt zijn?
Is dat een goed teken? Wat denkt u?	Denkt u dat dat een goed teken is?
Mag ik m'n fiets tegen 't raam zetten? Wat denkt u?	Denkt u dat ik m'n fiets tegen 't raam mag zetten?
Trekken de jongens zich iets van 't bordje aan? Wat denkt u?	Denkt u dat de jongens zich iets van 't bordje aantrekken?
Zitten er veel mensen te wachten? Wat denkt u?	Denkt u dat er veel mensen zitten te wachten?

6.2 CUED RESPONSE DRILL

1. Denkt u dat de jongens gauw aan de beurt zullen zijn? (ja)	Ja, ik denk dat de jongens gauw aan de beurt zullen zijn.
Denkt u dat er veel mensen in de kapperszaak zitten te wachten? (nee)	Nee, ik denk niet dat er veel mensen in de kapperszaak zitten te wachten.
Weet u of de jongens hun fietsen tegen 't raam zetten? (ja)	Ja, ik weet dat de jongens hun fietsen tegen 't raam zetten.
Denkt u dat de jongens hun fietsen tegen 't raam mogen zetten? (nee)	Nee, ik denk niet dat de jongens hun fietsen tegen 't raam mogen zetten.

Weet u of de jongens 't bordje in de etalage zien? (ja)	Ja, ik weet dat de jongens 't bordje in de etalage zien.
Denkt u dat de jongens zich iets van 't bordje in de etalage aantrekken? (nee)	Nee, ik denk niet dat de jongens zich iets van 't bordje in de etalage aantrekken?

6.3 TRANSFORMATION DRILL

1. Change from direct to indirect discourse

Jan vraagt: zullen we gauw aan de beurt zijn?"	Jan vraagt of ze gauw aan de beurt zullen zijn.
Piet zegt: "Er staan nog geen fietsen voor de kapperszaak."	Piet zegt dat er nog geen fietsen voor de kapperszaak staan.
Piet zegt: "Dat is in elk geval een goed teken."	Piet zegt dat dat in elk geval een goed teken is.
Jan vraagt: "Zitten er binnen veel mensen te wachten?"	Jan vraagt of er binnen veel mensen zitten te wachten.
Piet zegt: "Zet je fiets maar tegen 't raam, Jan."	Piet zegt dat Jan z'n fiets maar tegen 't raam moet zetten.
Piet zegt: "Daar trekt niemand zich iets van aan."	Piet zegt dat niemand zich daar iets van aantrekt.
Jan vraagt: "Wat betekenen de letters s.v.p.?	Jan vraagt wat de letters s.v.p. betekenen.
Jan zegt: "Ik leer elke dag wat nieuws."	Jan zegt dat hij elke dag wat nieuws leert.
Jan vraagt: "Waarom zijn er in de Nederlandse taal zo veel Franse woorden?"	Jan vraagt waarom er in de Nederlandse taal zo veel Franse woorden zijn.
Jan vraagt: "hoe komt dat?"	Jan vraagt hoe dat komt.
Piet antwoordt: "De Franse cultuur had lange tijd een belangrijke invloed in Nederland."	Piet antwoordt dat de Franse cultuur lange tijd een belangrijke invloed in Nederland had.
Piet zegt: "Tegenwoordig gebruikt men veel Engelse woorden op 't gebied van sport en techniek."	Piet zegt dat men tegenwoordig veel Engelse woorden gebruikt op 't gebied van sport en techniek.
Jan vraagt: "Gebruikt men in 't Nederlands veel afkortingen?"	Jan vraagt of men in 't Nederlands veel afkortingen gebruikt.

Piet zegt: "Je moet de belangrijkste afkortingen kennen, om 't Nederlands te kunnen lezen."	Piet zegt dat je de belangrijkste afkortingen moet kennen om 't Nederlands te kunen lezen.
Piet zegt: "Je komt afkortingen dikwijls tegen in tijdschriften."	Piet zegt dat je afkortingen dikwijls tegenkomt in tijdschriften.
Piet zegt: "Ik zal een lijstje van de belangrijkste afkortingen opstellen."	Piet zegt dat hij een lijstje van de belangrijkste afkortingen zal opstellen.

6.4 CUED RESPONSE

1. This exercise consists of questions and responses. Restate the response so that it begins with the subordinate conjunction <u>omdat</u>.

Waarom zullen de jongens wel gauw aan de beurt zijn? Er staan geen fietsen voor de kapperszaak.	Omdat er geen fietsen voor de kapperszaak staan.
Waarom weten de jongens niet of veel mensen zitten te wachten? Dat kunnen ze binnen pas zien.	Omdat ze dat binnen pas kunnen zien.
Hoe komt 't dat er in 't Nederlands zo veel Franse woorden zijn? De Franse taal had lange tijd een belangrijke invloed in Nederland.	Omdat de Franse taal lange tijd een belangrijke invloed in Nederland had.
Waarom moet je Nederlandse afkortingen leren? Je komt ze dikwijls tegen in tijdschriften en kranten.	Omdat je ze dikwijls tegenkomt in tijdschriften en kranten.
Waarom zet Piet z'n fiets tegen 't raam? Hij trekt zich niets aan van 't bordje in de etalage.	Omdat hij zich niets aantrekt van 't bordje in de etalage.

6.5 TRANSFORMATION DRILL

1. Change to negations.

Ik vind 't een goed teken.	Ik vind 't geen goed teken.
Ik kom in elk geval morgen.	Ik kom in geen geval morgen.

Hebben jullie zin om mee te gaan?	Hebben jullie geen zin om mee te gaan?
Daar is een afkorting voor. Is daar een afkorting voor?	Daar is geen afkorting voor. Is daar geen afkorting voor?
Trekt iemand zich daar iets van aan?	Trekt niemand zich daar iets van aan?
Trekt hij er zich iets van aan?	Trekt hij er zich niets van aan?
Komt hij ooit bij jullie?	Komt hij nooit bij jullie?
Bent u aan de beurt? Ik denk dat hij aan de beurt is.	Bent u niet aan de beurt? Ik denk niet dat hij aan de beurt is.
Ik geloof dat ze wel zin hebben om mee te gaan.	Ik geloof niet dat ze zin hebben om mee te gaan.
Weet u waar ze het over hebben?	Weet u niet waar ze het over hebben?

6.6 CUED RESPONSE DRILLS

1. Make a negative response and insert cue.

Bent u al lang in Nederland? (pas een maand of drie)	Nee, ik ben pas een maand of drie in Nederland.
Leest u dit tijdschrift al lang? (pas een paar weken)	Nee, ik lees dit tijdschrift pas een paar weken.
Wonen jullie al lang in deze flat? (pas een maand of twee)	Nee, we wonen pas een maand of twee in deze flat.
Hebt u deze auto al lang? (pas een week of vier)	Nee, ik heb deze auto pas een week of vier.

2. Insert cue in your response

Waar heeft de leraar het over? (de invloed van de Franse cultuur op de Nederlandse)	De leraar heeft het over de invloed van de Franse cultuur op de Nederlandse.
Waar hebben jullie het over? (die advertentie in de krant)	We hebben het over die advertentie in de krant.
Waar heeft de student het over? (het gebruik van Engelse woorden op 't gebied van sport en	De student heeft het over het bruik van Engelse woorden op 't gebied van sport en techniek.
Waar hadden de jongens het zoëven over? (de invloed van de Engelse taal op de Nederlandse)	De jongens hadden het zoëven over de invloed van de Engelse taal op de Nederlandse.

3. Answer in the negative.

Trekt hij zich daar iets aan?	Nee, daar trekt hij zich niets van aan.
Trek je je daar iets van aan?	Nee, daar trek ik me niets van aan.

4. Answer in the negative.

Ben jij aan de beurt?	Nee, ik ben niet aan de beurt.
Zijn jullie nog niet aan de beurt?	Nee, we zijn nog niet aan de beurt.
Is hij niet aan de beurt?	Nee, hij is niet aan de beurt.

6.7 LEESSTUK — READING SELECTION

Advertenties

All references to telephone numbers and post-office boxes are fictitious. These are typical advertisements such as you can find in any Dutch newspaper. You will need a dictionary to read these interesting advertisements.

Te k. ruim solide HERENHUIS, landel. gel. in gem. A'dam. Vrij uitz., 8 km. v.a. C.S. Bev. 6 kam., keuk., keld., serre, douche, gr. zolder, gar. en werkplaats. Mogelijkh. tot uitbr. Geheel 1525 m2 eigen gond. Spoedig leeg te aanv. Ook ruilen voor iets dergel., Utrecht of omg. Tel. 12345.

Te koop: ruim, solide herenhuis, landelijk gelegen in gemeente Amsterdam. Vrij uitzicht, 8 kilometer vanaf Centraal Station. Bevattende 6 kamers, keuken, kelder, serre, douche, grote zolder, garage en werkplaats. Mogelijkheid tot uitbreiding. Geheel 1525 vierkante meter eigen grond. Spoedig leeg te aanvaarden. Ook ruilen voor iets dergelijks, Utrecht of omgeving. Telefoon 12345.

Paying Guest. in riant gel. landhuis (omg. A'hem) staan bijz. fr. gr. gem. zonn. zitk. en sl.k. ter besch. m. g. v. badk. en tel. trolleyverb. met stad. incl. verw. en ontb. f450,- p. mnd. Br. ond. no. 12345, Postbus 100, A'dam.

Paying Guest. in riant gelegen landhuis (omgeving Arnhem) staan bijzonder fraai grote gemeubileerde, zonnige zitkamer en slaapkamer ter beschikking, met gebruik van badkamer en telefoon. Trolleyverbinding met stad; inclusief verwarming en ontbijt f450,- per maand. Brieven onder nummer 12345, Postbus 100, Amsterdam.

Huw. Dame (Den Haag) charm. versch. (wed.) alg. ontw., fin. onafh. houdt van tennis, bridge en sfeer in huis, z.k.m. zeer besch. heer, z.g. versch., i.b.v. huis en auto, 55-60 j. om eerlijk en oprecht de toek. teg. te zien. Brieven onder nr. 12345.

Huwelijk. Dame (Den Haag) charmante verschijning (weduwe), algemeen ontwikkeld, financieel onafhankelijk, houdt van tennis, bridge en sfeer in huis, zoekt kennismaking met zeer beschaafde heer, zeer goede verschijning, in bezit van huis en auto, 55-60 jaar om eerlijk en oprecht de toekomst tegemoet te zien. Brieven onder nummer 12345.

Huw. jonge vrouw, 33 j., goede alg. ontw. hobbies o.a. kl. muziek, kinderpsychol. sl. aard. versch., 1.67 m. jeugd. uiterl., zoekt levenspartner tussen 30-40 j. m. enige religie of humanist. belangst. Weduwnaar m. kind onder 7 j. geen bezw. Br. ond. no. 12345. Postbus 100, A'dam.

Huwelijk. jonge vrouw, 33 jaar, goede algemene ontwikkeling, hobbies onder andere klassieke muziek, kinderpsychologie; slank, aardige verschijning, een meter zevenenzestig, jeugdig uiterlijk, zoekt levenspartner tussen 30 en 40 jaar, met enige religie of humanistische belangstelling. Weduwnaar met kinderen onder 7 jaar geen bezwaar. Brieven onder nummer 12345. Postbus 100, Amsterdam.

16.1 BASIC SENTENCES

BIJ DE KAPPER (VERVOLG)

1.1 GESPREK (tussen de kapper en zijn klanten)

1.	Kapper:	Goedemorgen, heren.
2.	Kapper:	Gaat u maar even zitten.
3.	Kapper:	Daar op 't tafeltje vindt u tijdschriften.
4.	Piet :	Moeten we nog lang wachten?
5.	Kapper:	Nee, ik ben bijna klaar met deze jongen.
6.	Kapper:	Hebt u haast?
7.	Piet :	Ja, we willen vandaag nog naar Alkmaar fietsen.
8.	Kapper:	Dat is een hele tocht!
9.	Kapper:	U bent toch niet van plan om in één dag heen en terug te fietsen?
10.	Piet :	Nee, tachtig kilometer op een dag is meer dan genoeg.
11.	Piet :	We gaan in een jeugdherberg overnachten.
12.	Kapper:	U treft 't wel wat 't weer betreft.
13.	Kapper:	Het is heerlijk zonnig weer en prachtig weer om te fietsen.
14.	Kapper:	Neemt u plaats, meneer.
15.	Kapper:	Hoe wilt u uw haar geknipt hebben?
16.	Jan :	Maakt u 't maar kort.
17.	Kapper:	Komt u soms pas uit Amerika?
18.	Jan :	Waaraan kunt u zien dat ik Amerikaan ben?
19.	Kapper:	Aan uw korte haar en aan uw kleren:
20.	Kapper:	b.v. (bijvoorbeeld) uw witte gymschoenen en uw rode shirt.
21.	Jan :	Telkens als ik die aanheb, kijken de mensen me na.
22.	Kapper:	Die felle kleur zijn ze zeker niet gewend.
23.	Kapper:	Gymschoenen dragen ze hier alleen op gymnastiek of als ze tennissen.
24.	Jan :	Nu begrijp ik waarom ze me zo nakijken!
25.	Kapper:	In ons land zijn bonte kleren waarschijnlijk minder alledaags dan in 't uwe.
26.	Jan :	Dat is best mogelijk.
27.	Jan :	Ik krijg de indruk dat donkere kleren hier meer gedragen worden.
28.	Kapper:	's Lands wijs, 's lands eer, meneer.
29.	Jan :	U hebt gelijk.
30.	Jan :	En over smaak valt niet te twisten.

16.1 BASIC SENTENCES

AT THE BARBER'S (CONTINUED)

1.1 CONVERSATION (between the barber and his customer)

1. Barber: Good morning, gentlemen.
2. Barber: Won't you just sit down a moment.
3. Barber: There on the little table you will find the magazines.
4. Pete : Do we have to wait long?
5. Barber: No, I'm almost finished with this boy.
6. Barber: Are you in a hurry?
7. Pete : Yes, we still want to cycle to Alkmaar today.
8. Barber: That's quite a trip!
9. Barber: You're not intending to cycle up and back in one day, are you?
10. Pete : No, eighty kilometers on one day is more than enough.
11. Pete : We're going to stay overnight at a youth hostel.
12. Barber: You are certainly lucky as far as the weather is concerned.
13. Barber: It's wonderful sunny weather and splendid weather for cycling.

14. Barber: Please be seated sir.
15. Barber: How do you want your hair cut?
16. John : Just make it short.
17. Barber: Are you perhaps recently from America?
18. John : How can you tell that I'm an American?
19. Barber: By your short hair and your clothes:
20. Barber: for example, your white tennis shoes and your red shirt.
21. John : Whenever I wear those, people always look at me.
22. Barber: They probably aren't used to that bright color!
23. Barber: Here they only wear tennis shoes at gym or when they play tennis.
24. John : Now I understand why they look at me so!
25. Barber: Bright colored clothes are probably less commonplace in our country than in yours.
26. John : That's very well possible.
27. John : I get the impression that dark clothes are worn more here.
28. Barber: So many countries, so many customs, sir.
29. John : You are right.
30. John : And there is no disputing about taste.

1.2 VRAGEN OVER HET GESPREK

1. Weet u waar de tijdschriften liggen?	Die liggen op 't tafeltje.
2. Denkt u dat Jan en Piet lang moeten wachten?	Ik denk niet dat ze lang hoeven te wachten.
3. Waarom denkt u dat?	Omdat de kapper zegt dat hij bijna klaar is met de jongen.
4. Weet u of Jan en Piet ook haast hebben?	Ja, ze hebben haast.
5. Weet u ook waarom ze zo'n haast hebben?	Ze willen nog naar Alkmaar fietsen.
6. Denkt u dat het ver is op de fiets van Utrecht naar Alkmaar?	Ja, dat is een hele tocht.
7. Weet u hoeveel kilometer het van Utrecht naar Alkmaar?	Dat is zeker tachtig kilometer.
8. Zijn de jongens van plan om in een dag heen en terug te fietsen?	Nee, dat zijn ze niet van plan.
9. Weet u wat ze dan wel van zijn?	Ja, ze zijn van plan om in Alkmaar te overnachten.
10. En weet u ook waar ze gaan overnachten?	Ze gaan in een jeugdherberg overnachten.
11. Vindt u dat de jongens het treffen wat het weer betreft?	Ja, ze treffen het wel; het is prachtig weer om te fietsen.
12. Waarom vindt U dat de jongens het wel treffen met het weer?	Omdat het heerlijk zonnig weer is.
13. Wie denkt er dat Jan pas uit Amerika komt?	Dat denkt de kapper.
14. Waaraan kan de kapper zien dat Jan een Amerikaan is?	Aan z'n korte haar en aan z'n kleren.
15. Weet u waaraan de kapper het vooral kan zien?	Aan de witte gymschoenen en het rode shirt.
16. Wat doen de mensen telkens als Jan z'n witte gymschoenen en z'n rode shirt aanheeft?	Dan kijken de mensen hem na.

17. Waarom kijken de mensen Jan na?	Omdat hij z'n witte gymschoenen en z'n rode shirt aanheeft.
18. Zijn de mensen de felle kleur van Jan z'n rode shirt gewend?	Nee, die zijn de mensen niet gewend.
19. Dragen ze in Nederland gymschoenen?	Ja, ze dragen gymschoenen op gymnastiek of als ze tennissen.
20. Zijn bonte kleren in Amerika minder alledaags dan in Nederland?	Nee, bonte kleren zijn in Nederland minder alledaags dan in Amerika.
21. Weet u wat de uitdrukking: 's lands wijs, 's lands eer betekent?	Dat betekent dat ieder land z'n eigen wijs heeft en die is de eer van 't land.
22. Denkt u dat er over smaak valt te twisten?	Ik denk niet dat er over smaak valt te twisten.

16.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 FOREIGN WORDS (English)

shirt	/sjeurt/		
gym	/ghim/	gymńastiek	/ĝhimnəśtiek/

English loan words generally get a Dutch pronunciation. Very many English words have been taken over in the postwar years. A few examples of clothing articles follow:

de pullover	/puloovər/	
de jersey	/djursie/	
de jekker	/jekər/	(jacket)

2.2 DUTCH WORDS:

Practice pronunciation of the following:

terug	/təŕuch/	's lands	/śslants/
genoeg	/ghəńoech/	donkere	/d́ongkərə/
waarschijnlijk	/waarśscheinlək/	mogelijk	/ḿooghələk/
overnachten	/oovərńachtə^{n}/	bijvoorbeeld	/bəv́oorbeelt/
de herberg	/ńerb̀erəch/	jeugdherberg	/j́eucht-herb̀erəch/

16.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 SUBORDINATE CONJUNCTIONS (cf. Sentence Patterns 16.4.1)

3.2 INDEPENDENT POSSESSIVE PRONOUN

In ons land zijn bonte kleren waarschijnlijk minder alledaags dan in 't uwe. 16.1.25	In our country bright colored clothes are probably less common than in yours.
Onze auto is kleiner dan de uwe.	Our car is smaller than yours.

The Dutch independent possessive, which is formed by adding e to the possessive adjective, must be preceded by an article which agrees with the noun antecedent.

mijn auto	de mijne	mijn schrift	het mijne	mine
jouw fiets	de jouwe	jouw boek	het jouwe	yours
uw tas	de uwe	uw horloge	het uwe	yours
zijn schoen	de zijne	zijn shirt	het zijne	his
haar brommer	de hare	haar flesje	het hare	hers
onze kamer	de onze	ons huis	het onze	ours
hun tafel	de hunne	hun tafeltje	het hunne	theirs

There is no possessive adjective for jullie. One must say:
jullie (je) tafel : die van jullie
jullie (je) tafeltje : dat van jullie

16.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 SUBORDINATE CONJUNCTIONS; DEPENDENT WORD ORDER

Denk je dat we gauw aan de beurt zullen zijn? 15.1.1	Do you think that it will be our turn soon?
Omdat de Franse cultuur lange tijd in ons land een belangrijke invloed had. 15.1.19	Because French culture for a long time had an important influence in our country.
Als de nood het hoogst is, is de redding nabij. 12.1.2.3(6)	When the need is greatest, deliverance is at hand.
Zoals het klokje thuis tikt, tikt het nergens. 12.1.2.3(2)	Nowhere does the clock tick as it ticks at home.
Telkens als ik die aanheb, kijken de mensen me na. 16.1.21	Whenever I wear those, people look at me.

The underlined words are subordinate conjuctions. A subordinate conjunction links a dependent or subordinate clause to a main clause or to another sentence (cf. the second sentence). Observe that the verb occupies end position in the dependent clause.

4.2 SEPARABLE VERB IN DEPENDENT CLAUSE

De mensen kijken me na. 16.1.21
Nu begrijp ik waarom ze me zo nakijken! 16.1.24

In a main clause or sentence, only the separable particle of a separable verb occupies end position in the present and past tenses.

In a dependent clause, the entire separable verb, written as a single word, occupies end position.

When the dependent clause precedes, the subject follows the verb in the main clause.

16.5 WORD STUDY

5.1 LEXICAL ITEMS

1.1 Subordinate conjuctions: als, wanneer, telkens als

Als de nood het hoogst is . . .	When the need is greatest . . .
Gymschoenen dragen ze als ze tennissen. 16.1.23	They wear tennis shoes when they play tennis.
Telkens als ik die aanheb, kijken ze me na. 16.1.21	Whenever I wear those, they look at me.
Wanneer ze tennissen, dragen ze gymschoenen.	When they play tennis they wear tennis shoes.
Telkens wanneer ik die aanheb, kijken ze me na.	Every time I wear them they look at me.

The subordinate conjunctions als, wanneer mean when or whenever. The conjunctions telkens als and telkens wanneer mean whenever or every time that.

1.2 De jeugdherberg; overnachten

We gaan in een jeugdherberg overnachten. 16.1.11	We are going to stay overnight at a youth hostel.
Waar overnachten ze?	Where are they staying overnight?
de jeugdherberg	the youth hostel
de jeugd	youth
de herberg	the inn, hostel

Youth hostels are very common throughout Europe. Young people who are hiking or cycling can lodge (generally overnight) at minimal costs at youth hostels, which are mostly located just outside the city, often in a beautiful setting.
Overnachten: to spend, pass the night, to stay overnight. Note that over is an unstressed, inseparable prefix in overnachten.

1.3 Aanhebben versus dragen

Telkens als ik die aanheb kijken de mensen me na. 16.1.21	Whenever I wear those, people look at me.
Ik krijg de indruk dat donkere kleren hier meer gedragen worden. 16.1.27	I get the impression that dark clothes are worn more here.

Gedragen worden: to be worn; gedragen is the past participle of dragen: to wear.

Aanhebben means to wear, to have on. Dragen also means to wear, especially in the sense of being customary or habitual.

1.4 Plaats nemen; gaat zitten

Neemt u plaats, meneer. 16.1.14	Be seated, sir.
Gaat u maar even zitten.	Just sit down a moment.

The expression plaats nemen is much more formal than gaan zitten.

1.5 Fel

Die felle kleur zijn ze niet gewend. 16.1.22	They are not used to that loud color.

The meaning of fel is fierce, sharp, keen. Een felle kleur is an extremely bright, that is, a loud color.

1.6 b.v. = bijvoorbeeld; bij voorbeeld: for example

Bijvoorbeeld, which may also be written as two words, is abbreviated b.v. The meaning of 't voorbeeld is the example or model:

't voorbeeld geven	to give (set) the example
'n voorbeeld volgen	to follow an example

1.7 Nakijken

Telkens als ik die aan heb, kijken de mensen me na. 16.1.21	Whenever I wear those, people look at me.

The literal meaning of nakijken is to look after, that is, to follow with the eye; the connotation here closely resembles that of the English: to gape at. Another common meaning of nakijken is: to look over, to examine, to check.

5.2 IDIOMS

2.1 Haast hebben: to be in a hurry

Hebt u haast? 16.1.6	Are you in a hurry?
Ik heb haast.	I am in a hurry.

2.2 Het treffen: to be fortunate, lucky

U treft het wel, wat het weer betreft. 16.1.12	You are fortunate as far as the the weather is concerned.
U treft het met het weer.	You are fortunate to have such weather.

The verb treffen means to strike, to hit, to be on the mark. The idiom het treffen means: to strike it right, to be fortunate. Observe the two ways in which an object complement can be added:

U treft het met het weer.
U treft het wat het weer betreft.

2.3 Wat...betreft: as concerns, as far as...is concerned

Wat 't weer betreft.... 16.1.12	As far as the weather is concerned....
Wat mij betreft....	As far as I am concerned....

Take note that the object form of the pronoun is used with this idiom.

2.4 Vallen + te + (twisten)

Over smaak valt niet te twisten. 16.1.30	There can be no disputing about taste.
Er valt weinig over te zeggen.	There is little once can say about it.
Daar valt wel over te praten.	One can discuss that.
Daar valt niet over te praten.	One can no discuss that.

Vallen + te + infinitive expresses possibility.

16.6 PATTERN DRILLS

6.1 TRANSFORMATION DRILLS

Zet in de indirekte rede:	Change to indirect discourse:
1. De kapper zegt: "De tijdschriften liggen op 't tafeltje."	De kapper zegt dat de tijdschriften op 't tafeltje liggen.
De kapper vraagt de heren: "Hebt u haast?"	De kapper vraagt de heren of ze haast hebben.
De kapper zegt: "Ik ben bijna met de jongen."	De kapper zegt dat hij bijna klaar is met de jongen.
Piet vraagt aan de kapper: "Moeten we nog lang wachten?"	Piet vraagt aan de kapper of ze nog lang moeten wachten.
De kapper zegt: "Het is prachtig weer om te fietsen."	De kapper zegt dat het prachtig weer is om te fietsen.
De kapper vraagt de jongens: "Zijn jullie van plan in één dag heen en terug te fietsen?"	De kapper vraagt de jongens of ze van plan zijn in één dag heen en terug te fietsen.
2. Piet zegt: "Tachtig kilometer op een dag is meer dan genoeg."	Piet zegt dat tachtig kilometer op een dag meer dan genoeg is.
Piet zegt: "We gaan in een jeugdherberg overnachten."	Piet zegt dat ze in een jeugdherberg gaan overnachten.
De kapper zegt tegen de jongens: "Jullie treffen 't wel wat 't weer betreft."	De kapper zegt tegen de jongens dat ze 't wel treffen wat 't weer betreft.
De kapper vraagt Jan: "Komt u soms pas uit Amerika?	De kapper vraagt Jan of hij pas uit Amerika komt.
Jan vraagt de kapper: "Waaraan kunt u dat zien?"	Jan vraagt de kapper waaraan hij dat zien kan.
De kapper zegt: "Ik kan het aan de kleren zien."	De kapper zegt dat hij het aan de kleren kan zien.
Jan zegt: "Over smaak valt niet te twisten."	Jan zegt dat er over smaak niet te twisten valt.
De kapper zegt tegen Jan: "U hebt gelijk."	De kapper zegt tegen Jan dat hij gelijk heeft.

6.2 PROGRESSIVE EXPANSION DRILL

1. Hebben jullie haast	
zo'n	Hebben jullie zo'n haast?
vandaag	Hebben jullie vandaag zo'n haast?
waarom	Waarom hebben jullie vandaag zo'n haast?
Vertel me eens	Vertel me eens waarom jullie vandaag zo'n haast hebben.

2. Ze zijn van plan om te fietsen. heen en terug	Ze zijn van plan om heen en terug te fietsen.
in één dag	Ze zijn van plan om in één dag heen en terug te fietsen.
Jan zegt	Jan zegt dat ze van plan zijn om in één dag heen en terug te fietsen.

6.3 TRANSFORMATION DRILLS

1. Make one complex sentence (main clause + dependent clause) of the two sentences

Ik zie het: Ze heeft een donkere mantel aan.	Ik zie dat ze een donkere mantel aanheeft.
Ik weet het zeker: Hij draagt altijd donkere kleren.	Ik weet zeker dat hij altijd donkere kleren draagt.
U weet het toch: Over smaak valt niet te twisten.	U weet toch dat er over smaak niet valt te twisten.
Ik kan 't wel zien. Hij heeft grote haast.	Ik kan wel zien dat hij grote haast heeft.
Er valt met hem te praten. Ik geloof het niet.	Ik geloof niet dat er met hem valt te praten.
Ze treffen het vandaag. Vindt u niet?	Vindt u niet dat ze het vandaag treffen?

2. Zet in de indirekte rede	Change to indirect discourse
Piet zegt: "Daar trekt niemand zich iets van aan."	Piet zegt dat niemand zich daar iets van aantrekt.
Piet zegt: "In advertenties kom je dikwijls afkortingen tegen."	Piet zegt dat je in advertenties dikwijls afkortingen tegenkomt.
Jan zegt: "Ik trek m'n jas ook aan."	Jan zegt dat hij z'n jas ook aantrekt.
Piet vraagt: "Gaat Annie ook mee?"	Piet vraagt of Annie ook meegaat.
Piet zegt: "Ik stel een lijstje afkortingen op."	Piet zegt dat hij een lijstje afkortingen opstelt.

Piet vraagt Annie: "Doe je je mantel aan?"	Piet vraagt Annie of ze haar mantel aandoet.
Piet vraagt z'n neef: "Ga je mee naar de kapper?"	Piet vraagt z'n neef of hij meegaat naar de kapper.
Ria vraagt haar neef: "Doen ze in Amerika de gordijnen altijd dicht?"	Ria vraagt haar neef of ze in Amerika de gordijnen altijd dichtdoen.
Jan zegt: "Vader slaat op de hoek altijd linksaf."	Jan zegt dat vader op de hoek altijd linksaf slaat.
De leraar zegt: "Ik stel een lijstje van de meest gebruikte afkortingen op."	De leraar zegt dat hij een lijstje van de meest gebruikte afkortingen opstelt.
Jan vraagt: "Waarom kijken de jongens zo vreemd op?"	Jan vraagt waarom de jongens zo vreemd opkijken.
Jan vraagt: "Waarom kijken de jongens me na?"	Jan vraagt waarom de jongens hem nakijken.

6.4 VARIATION DRILLS

1. Substitute the verb aanhebben for dragen.

De jongen draagt een rood shirt.	De jongen heeft een rood shirt aan.
De kinderen dragen gymschoenen alleen op gymnastiek.	De kinderen hebben alleen op gymnastiek gymschoenen aan.
Z'n vrouw draagt een donkere mantel.	Z'n vrouw heeft een donkere mantel aan.
Haar man draagt een zwarte jas.	Haar man heeft een zwarte jas aan.

2. Substitute the idiom er valt over te + verb for kunnen + verb.

Je kunt er weinig van zeggen.	Er valt weinig over te zeggen.
Je kunt over smaak niet twisten.	Er valt over smaak niet te twisten.
Je kunt met hem niet praten.	Er valt met hem niet te praten.
Je kunt er met haar niet over praten.	Er valt met haar niet over te praten.
Je kunt er niet veel over vinden.	Er valt niet veel over te vinden.

3. Restate, introducing the modal auxiliary verb moeten.

We hebben haast.	We moeten ons haasten.
Ze hebben haast.	Ze moeten zich haasten.
Hij heeft haast.	Hij moet zich haasten.
Ik heb haast.	Ik moet me haasten.

6.5 DIRECTED DIALOGUE

1. U bent met uw vriend in een kapperszaak. Er volgt een gesprek met de kapper. Maak 't gesprek tussen de kapper en u (z'n klanten) op uit de volgende instructies :

De kapper zegt goedemorgen tegen u.	Goedemorgen heren.
De kapper zegt dat u maar even moet gaan zitten.	Gaat u maar even zitten.
U vraagt de kapper of u nog lang moet wachten.	Moeten we nog lang wachten?
De kapper zegt nee, want hij is bijna klaar met deze jongen.	Nee, ik ben bijna klaar met deze jongen.
De kapper vraagt of u haast hebt.	Hebt u haast?
U antwoordt dat u vandaag naar Alkmaar wilt fietsen.	We willen vandaag naar Alkmaar fietsen.
De kapper zegt dat dat een hele tocht is.	Dat is een hele tocht!
De kapper vraagt of u van plan bent in een dag heen en terug te fietsen.	Bent u van plan in een dag heen en terug te fietsen?
U antwoordt dat u van plan bent in een jeugdherberg te overnachten.	Nee, we zijn van plan in een jeugdherberg te overnachten.
De kapper zegt dat het heerlijk zonnig weer is.	Het is heerlijk zonnig weer.
U zegt dat u het wel treft wat het weer betreft.	We treffen het wel wat het weer betreft.
De kapper antwoordt dat het prachtig weer is om te fietsen.	Ja, het is prachtig weer om te fietsen.

2. U bent Amerikaan en zit in de kappersstoel. Er volgt een gesprek met de kapper. Maak 't gesprek op tussen u en de kapper uit de volgende instructies:

De kapper zegt dat u plaats mag nemen.	Neemt u plaats, meneer.
De kapper vraagt hoe u uw haar geknipt wil hebben.	Hoe wilt u uw haar geknipt hebben, meneer?
U antwoordt dat de kapper het maar kort moet maken.	Maakt u het maar kort.
De kapper vraagt of u soms pas uit Amerika komt.	Komt u soms pas uit Amerika?
U vraagt waaraan de kapper dat kan zien.	Waaraan kunt u dat zien?
De kapper antwoordt dat hij dat aan uw korte haar en aan uw kleren kan zien.	Dat kan ik aan uw korte haar en aan uw kleren zien.
De kapper geeft als voorbeeld uw rode shirt en uw witte gymschoenen.	Bijvoorbeeld uw rode shirt en uw witte gymschoenen.
U zegt dat de mensen u nakijken, telkens als u uw rode shirt aanhebt.	Telkens als ik m'n rode shirt aanheb, kijken de mensen me na.
De kapper zegt dat ze die felle kleur zeker niet gewend zijn.	Die felle kleur zijn ze zeker niet gewend.
U vraagt de kapper of de jongens geen gymschoenen dragen.	Dragen de jongens geen gymschoenen?
De kapper antwoordt dat ze die alleen op gymnastiek dragen of als ze tennissen.	Die dragen ze alleen op gymnastiek of als ze tennissen.
U zegt dat u nu begrijpt waarom ze u nakijken.	Nu begrijp ik waarom ze me nakijken.
De kapper zegt dat bonte kleren in Nederland waarschijnlijk minder alledaags zijn dan in Amerika.	In Nederland zijn bonte kleren waarschijnlijk minder alledaags dan in Amerika.
U zegt dat dat best mogelijk is.	Dat is best mogelijk.
De kapper zegt dat 's lands wijs 's lands eer is.	's Lands wijs, 's lands eer.
U zegt dat de kapper gelijk heeft.	U hebt gelijk.
U zegt dat over smaak niet valt te twisten.	Over smaak valt niet te twisten.

6.6 DIRECTED DIALOGUE EXERCISE

1. Say that you would like to sit down for a moment.
2. Ask a stranger why he doesn't sit down for a moment.
3. Ask someone if he can tell you where the magazine is.
4. Say that you (pl.) are not in a hurry.
5. Ask how long you (pl.) still have to wait.
6. Say that you are almost finished with the newspaper.
7. Ask some friends where they are cycling to.
8. Ask them whether they intend to cycle up and back in one day.
9. Ask them whether they intend to stay overnight.
10. Say that it is not nice cycling weather.
11. Make an exclamatory sentence about the splendid cycling weather.
12. Make an exclamatory sentence about the wonderful sunny weather.
13. Say to a friend that he is fortunate as far as the weather is concerned.
14. Tell a stranger to please be seated.
15. Say that you are accustomed to wearing white socks.
16. Ask why people look up in surprise whenever you are wearing red socks.
17. Ask a stranger how he can see that you are an American student?
18. Say that you do not like bright colors.
19. Tell a friend that he is right this time.
20. Tell someone the magazines are lying on (the) table.

6.6 DIRECTED DIALOGUE EXERCISE

1. Ik zou graag even willen gaan zitten.
2. Waarom gaat U niet even zitten?
3. Kunt U me zeggen waar het tijdschrift ligt?
4. We hebben geen haast.
5. Hoe lang moeten we nog wachten?
6. Ik heb de krant bijna uit.
7. Waar fietsen jullie naar toe?
8. Zijn jullie van plan in één dag heen en terug te fietsen?
9. Zijn jullie van plan (om) te overnachten?
10. Het is geen mooi fietsweer. (Het is geen mooi weer om te fietsen.)
11. Wat is het prachtig weer om te fietsen!
12. Wat is het heerlijk zonnig weer!
13. Je treft het wel met het weer. Je treft het wel wat het weer betreft.
14. Neemt U plaats, alstublieft.
15. Ik ben gewend witte sokken te dragen.
16. Waarom kijken de mensen vreemd op, telkens als ik witte sokken draag?
17. Waaraan (hoe) kunt U zien dat ik een Amerikaanse student ben?
18. Ik houd (hou) niet van felle kleuren.
19. Je hebt deze keer gelijk.
20. De tijdschriften liggen op tafel.

17.1 BASIC SENTENCES

BIJ DE KAPPER (BESLUIT)

1.1 GESPREK

1. Kapper : Ik zou graag willen weten of er verschil is tussen een kapperszaak in Amerika en in Nederland.
2. Jan : Bij ons zitten de klanten haast altijd met hun rug naar de spiegel.
3. Jan : Hier is 't juist andersom.
4. Kapper : De klant kan dus niet zien hoe de kapper z'n haar knipt.
5. Jan : Nee, maar dat is toch niet nodig.
6. Jan : De klant zegt immers hoe hij z'n haar geknipt wil hebben.
7. Jan : Dan weet de kapper heus wel wat hij doen moet.
8. Kapper : Dat vind ik toch een beetje vreemd.
9. Kapper : Mijn klanten willen zien hoe hun haar geknipt wordt.
10. Jan : Af en toe draait de kapper de stoel om de klant in de spiegel te laten kijken.
11. Kapper : Hebben alle kapperszaken draaistoelen?
12. Jan : Jazeker. De kapper kan 't vlugst en 't makkelijkst werken met een draaibare stoel.
13. Kapper : Zelfs de kapper moet in Amerika efficiënt zijn.
14. Kapper : En hoe lang duurt 't knippen?
15. Jan : Een klein kwartiertje zou ik zeggen.
16. Kapper : Hoeveel krijgt de kapper daarvoor?
17. Jan : Dat is verschillend.
18. Jan : In de steden betaal je minstens twee dollar om je haar te laten knippen.
19. Jan : In sommige kleinere plaatsen kost het iets minder.
20. Kapper : Dat is bijna zeven en een halve gulden!
21. Kapper : De kappers zullen wel rijk worden.
22. Jan : De meesten zullen wel goed hun brood verdienen.
23. Jan : Ik ken geen arme kappers.
24. Kapper : Hoe wilt u uw haar hebben: nat of droog?
25. Jan : Doet u er maar een beetje haarcrème in.
26. Kapper : (Even later): Is 't zo naar uw zin?
27. Jan : Ja, 't ziet er keurig uit.
28. Jan : Hoeveel krijgt u van mij?
29. Kapper : Dat is twee vijf-en-twintig.
30. Jan : Ik zie dat u allerlei toiletartikelen verkoopt.

17.1 BASIC SENTENCES

AT THE BARBER'S (CONCLUSION)

1.1 CONVERSATION

1.	Barber:	I would like to know whether there is a difference between a barber shop in America and in the Netherlands.
2.	John :	At home the customers usually sit with their backs to the mirror.
3.	John :	Here it's just the other way around.
4.	Barber:	So the customer can't see how the barber cuts his hair.
5.	John :	No, but that isn't necessary, is it?
6.	John :	After all, the customer says how he wants his hair cut.
7.	John :	Then the barber surely knows what he has to do.
8.	Barber:	I still think that's a little strange.
9.	Barber:	My customers want to see how their hair is being cut.
10.	John :	Now and then the barber turns the chair in order to let the customer look in the mirror.
11.	Barber:	Do all barber shops have swivel chairs?
12.	John :	Yes. The barber can work fastest and easiest with a rotating chair.
13.	Barber:	Even the barber has to be efficient in America.
14.	Barber:	And how long does a hair cut take?
15.	John :	About a quarter of an hour, I would say.
16.	Barber:	And what does the barber get for that?
17.	John :	That varies.
18.	John :	In the cities you pay at least two dollars to get your hair cut.
19.	John :	In some smaller places it costs a little less.
20.	Barber:	That's almost seven and a half guilders!
21.	Barber:	The barbers must become rich.
22.	John :	Most probably make a good living.
23.	John :	I don't know any poor barbers.
24.	Barber:	How do you want your hair: wet or dry?
25.	John :	Just put in a little hair cream.
26.	Barber:	(a little later): Does that suit you?
27.	John :	Yes, that looks very good.
28.	John :	How much do I owe you?
29.	Barber:	That's two twenty-five.
30.	John :	I see that you sell all kinds of toilet articles.

31. Kapper : U kunt hier van alles krijgen: scheerzeep, scheermesjes, tandpasta, tandenborstels, kammen, haarborstels, enz. (enzovoorts).
32. Kapper : Hebt u iets nodig?
33. Jan : Geeft u me maar een pakje van die Amerikaanse scheermesjes.
34. Kapper : Dat is bij elkaar vijf gulden.
35. (Jan geeft de kapper vijf losse guldens)
36. Kapper : Zo is 't precies gepast.
37. Kapper : Goeiemorgen heren, en goeie reis.

Dutch Vol 22

31.	Barber:	You can get most anything here: shaving soap, razor blades, toothpaste, toothbrushes, combs, hairbrushes, etc.
32.	Barber:	Do you need anything?
33.	John :	Just give me a package of those American razor blades.
34.	Barber:	That's five guilders all together.
35.		(John gives the barber five loose guilders)
36.	Barber:	That's the right change.
37.	Barber:	Good morning, gentlemen, and have a good trip.

1.2 ALLERLEI UITDRUKKINGEN

Spreekwoorden

1. De kleren maken de man.
2. Vroeg in de veren, vroeg in de kleren.
3. Haastige spoed is zelden goed.
4. Langzaam aan, dan breekt het lijntje niet.
5. Goed voorbeeld, doet goed volgen.

1.3 VRAGEN OVER HET GESPREK

1. Wat wil de kapper weten?	Hij wil weten of er verschil is tussen een kapperszaak in Nederland en in Amerika.
2. Hoe zitten de klanten haast altijd in de Amerikaanse kapperszaak?	De klanten zitten haast altijd met hun rug naar de spiegel.
3. Wat vraagt elke kapper aan z'n klant?	De kapper vraagt de klant hoe hij z'n haar geknipt wil hebben.
4. Wat vindt de Nederlandse kapper vreemd?	Hij vindt 't vreemd dat de Amekaanse klant met z'n rug naar de spiegel zit.
5. Vindt de Amerikaanse klant 't nodig om steeds in de spiegel te kunnen kijken?	Nee, dat vindt hij niet nodig.
6. Wat vindt de Amerikaanse klant niet nodig?	Hij vindt 't niet nodig om steeds in de spiegel te kunnen kijken.
7. Kan de klant dan nooit in spiegel kijken?	Jawel, af en toe draait de kapper de stoel.
8. Wanneer kan de klant in de spiegel kijken?	Wanneer de kapper de stoel draait.
9. Waarom draait de kapper de stoel af en toe?	Om de klant in de spiegel te laten kijken.
10. Hoe weet de klant of 't naar zijn zin is?	De kapper laat de klant in de spiegel kijken.
11. Wat voor stoelen hebben kapperszaken?	Kapperszaken hebben draaistoelen.

12. Waarom heeft de kapper een draaibare stoel?	Zo kan de kapper 't vlugst en 't makkelijkst werken.
13. Waarom moet de kapper efficiënt zijn?	De kapper moet efficiënt zijn om geld te verdienen.
14. Duurt 't knippen lang?	Nee, het duurt maar kort: een klein kwartiertje.
15. Is 't knippen overal even duur?	Nee, dat is verschillend.
16. Kost 't knippen in de kleinere plaatsen meer dan in de grote steden?	Nee, meestal kost het in de kleinere plaatsen minder.
17. Waar betaal je meestal meer om je haar te laten knippen: in de grote steden of in de kleinere plaatsen?	Meestal betaal je in de kleinere plaatsen minder om je haar te laten knippen.
18. Denkt Jan dat alle kappers rijk worden?	Nee, hij denkt niet dat alle kappers rijk worden.
19. Denkt hij dat de meesten goed hun brood verdienen?	Ja, hij denkt wel dat de meesten goed hun brood verdienen.
20. Wat voor artikelen verkoopt de kapper?	De kapper verkoopt allerlei toiletartikelen.
21. Wat voor toiletartikelen verkoopt de kapper?	Scheerzeep, scheermesjes, tandpasta, tandenborstels, haarborstels enz.
22. Wat heeft Jan nodig?	Hij heeft scheermesjes nodig.
23. Wat koopt Jan bij de kapper?	Hij koopt een pakje Amerikaanse scheermesjes.
24. Hoeveel geld geeft Jan aan de kapper?	Hij geeft de kapper vijf losse guldens.
25. Krijgt Jan geld terug?	Nee, zo is 't precies gepast.

17.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 FOREIGN WORDS

efficiënt	/efiśjent/	
toilet	/twálet/	
artikelen	/artíekələ^n/	
crème	/kre:m/	(: means lengthening of the vowel)
precies	/prəśies/	
dollar	/dólar/	
tandpasta	/tántpastaa/ /támpastaa/	(colloquial)

2.2 DUTCH WORDS

Observe stress patterns in the following words:

verśchil	beśluit	betáal	gewóonlijk	geknípt
ándersòm	af en tóe	kwartíer	énzovòorts	gòeiemórgen
dráaistòel		schéerzèep		tándenbòrstel

Now practice pronouncing the following words with the diphthong aai /aaj/:

draaien	/draajə^n/	to turn	haaien	/haajə^n/	sharks
maaien	/maajə^n/	to mow	aaien	/aajə^n/	to caress
zaaien	/zaajə^n/	to sow	waaien	/waajə^n/	to blow (wind)

17.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 NOUN: NO PLURAL

De klant zit met z'n rug naar de spiegel. 17.1.2	The customer sits with his back to the mirror.
De klanten zitten met hun rug naar de spiegel.	The customers sit with their backs to the mirror.

Contrast the Dutch and English patterns:

de klanten zitten met hun rug
the customers sit with their backs

3.2 ADVERBIAL SUPERLATIVE

Zo kan de kapper 't vlugst knippen. 17.1.12
Zo kan de kapper 't makkelijkst werken.

In the superlative form the adverb adds -st and is preceded by het ('t).

17.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 WORD ORDER IN DEPENDENT CLAUSE

Dan weet de kapper wel wat hij doen moet. 17.1.7
Dan weet de kapper wel wat hij moet doen.

Though the auxiliary generally precedes the infinitive in end position, it may also follow.

17.5 WORD STUDY

5.1 IDIOMS : Numerous idioms occur in this lesson

1.1 Laten knippen; laten kijken

In de steden betaal je minstens twee dollar om je haar te laten knippen. 17.1.18 — In the cities you pay at least two dollars to have your hair cut.

De kapper draait de stoel om de klant in de spiegel te laten kijken. 17.1.10 — The barber turns the chair in order to let the customer look in the mirror.

Two meanings of laten are illustrated in the above sentences: to have (some one do something) and to allow, let.

1.2 Andersom : — the other way around

Hier is het juist andersom. 17.1.3 — Here it is just the other way around (just the reverse).

1.3 Af en toe — now and then

Af en toe draait de kapper de stoel. 17.1.10 — Now and then the barber turns the chair.

1.4 Goed z'n brood verdienen: — to make a good living

Ik denk dat de meesten goed hun brood verdienen. 17.1.22 — I think that most of them make a good living.

1.5 Er keurig uitzien: — to look very nice, neat, good

Het ziet er keurig uit. 17.1.27 — It looks very nice.

1.6 Krijgen van (geld):	to have coming (money or change)
Hoeveel krijgt u van mij? 17.1.28	How much do you have coming?
1.7 Van alles:	all kinds, almost anything
U kunt hier van alles krijgen. 17.1.31	You can get all kinds of things here. You can get almost anything here.
1.8 Nodig hebben:	need of
Hebt u nog iets nodig? 17.1.32	Do you need anything?
1.9 Bij elkaar:	altogether
Dat is dan bij elkaar vier gulden. 17.1.34	That's four guilders altogether. altogether.
1.10 Is 't naar uw zin? 17.1.26	Are you satisfied?
1.11 Precies gepast: 17.1.36	The exact change.

17.6 PATTERN DRILLS

6.1 VARIATION DRILLS

1. Zeg het tegenovergestelde van:	Say the opposite of:
Het verschil is klein.	Het verschil is groot.
Er is veel verschil.	Er is weinig verschil.
Jan z'n haar is droog.	Jan z'n haar is nat.
Hij draagt z'n haar lang.	Hij draagt z'n haar kort.
Het knippen kost hier meer.	Het knippen kost hier minder.
Die mensen zijn erg arm.	Die mensen zijn erg rijk.
2. Zeg het tegenovergestelde van:	Say the opposite of:
Hij komt nooit op tijd.	Hij komt altijd op tijd.
Ze weet 't antwoord niet.	Ze weet 't antwoord wel.
Het is een moeilijke vraag.	Het is een makkelijke vraag.
De jongens werken heel vlug.	De jongens werken heel langzaam.
Het is een groot verschil.	Het is een klein verschil.
Het zijn rijke mensen.	Het zijn arme mensen.

3. Restate the sentence:

Example:	
De stoel is draaibaar.	Je kunt de stoel draaien.
De spreker is goed verstaanbaar.	Je kunt de spreker goed verstaan.
Het water uit deze pomp is drinkbaar.	Je kunt het water uit deze pomp drinken.
Is dit brood nog eetbaar?	Kun je dit brood nog eten?
De laatste woorden op deze bladzij zijn niet leesbaar.	Je kunt de laatste woorden op deze bladzij niet lezen.
Dat boek is niet bruikbaar.	Je kunt dat boek niet gebruiken.
Die boot is bewoonbaar.	Je kunt in die boot wonen.
Een draaistoel is draaibaar.	Je kunt een draaistoel draaien.

4. Join each second sentence to the first as a purpose clause beginning with om.

Af en toe draait de kapper de stoel. Dan laat hij de klant in de spiegel kijken.	Af en toe draait de kapper de stoel om de klant in de spiegel te laten kijken.
Af en toe draait de kapper de stoel. Zo kan hij makkelijker werken.	Af en toe draait de kapper de stoel om makkelijker te kunnen werken.
Jan gaat naar de kapper. Hij laat z'n haar knippen.	Jan gaat naar de kapper om z'n haar te laten knippen.
Piet gaat naar de kapper. Hij koopt scheermesjes.	Piet gaat naar de kapper om scheermesjes te kopen.

6.2 EXPANSION DRILLS

1. De klanten zitten met hun rug naar de spiegel.

waarom	Waarom zitten de klanten met hun rug naar de spiegel?
Weet je	Weet je waarom de klanten met hun rug naar de spiegel zitten?

2. De klant zit met zijn rug naar de spiegel.

Bij ons	Bij ons zit de klant met zijn rug naar de spiegel.
haast altijd	Bij ons zit de klant haast altijd met zijn rug naar de spiegel.

3. Is het naar uw zin?

niet	Is het niet naar uw zin?
zo	Is het zo niet naar uw zin?
waarom	Waarom is het zo niet naar uw zin?
Ik vraag	Ik vraag waarom het zo niet naar uw zin is.

4. Hebt u iets nodig?

nog	Hebt u nog iets nodig?
soms	Hebt u soms nog iets nodig?
Ik zou graag weten	Ik zou graag weten of u soms nog iets nodig hebt.

6.3 CUED RESPONSE DRILLS

1.

Wat hebt u nodig? (tandpasta)	Ik heb tandpasta nodig.
Wat hebben ze nodig? (van alles)	Ze hebben van alles nodig.
Wat heb je nodig? (scheerzeep en scheermesjes)	Ik heb scheerzeep en scheermesjes nodig.
Wat heeft hij nodig? (toiletartikelen)	Hij heeft toiletartikelen nodig.
Wat heeft ze nodig? (een kam en een haarborstel)	Ze heeft een kam en een haarborstel nodig.

2.

Hoe vaak laat u uw haar knippen? (om de drie weken)	Ik laat m'n haar om de drie weken knippen.
Waar laat u uw haar knippen? (bij de kapper in de Tuinstraat)	Ik laat m'n haar knippen bij de kapper in de Tuinstraat.
Wat betaalt u om uw haar te laten knippen? (drie gulden)	Ik betaal drie gulden om m'n haar te laten knippen.

3.

Ontkennend beantwoorden:	Answer in the negative:
Is 't naar uw zin?	Nee, 't is niet naar m'n zin.
Is 't naar z'n zin?	Nee, 't is niet naar z'n zin.
Is 't naar d'r zin?	Nee, 't is niet naar d'r zin.
Is 't naar jullie zin?	Nee, 't is niet naar onze zin.
Is 't naar hun zin.	Nee, 't is niet naar hun zin.

4. Ontkennend beantwoorden: Answer in the negative:

Hebt u iets nodig?	Nee, ik heb niets nodig.
Hebben jullie iets nodig?	Nee, we hebben niets nodig.
Heeft hij iets nodig?	Nee, hij heeft niets nodig.
Hebben we iets nodig?	Nee, we hebben niets nodig.
Heb je iets nodig?	Nee, ik heb niets nodig.

5. Answer the questions; using the example as your model.

Example: Wat doe je met een apparaat?	U zegt: Daar scheer je je mee.
Wat doe je met pen en inkt?	Daar schrijf je mee.
Wat doe je met een kam?	Daar kam je je haar mee.
Wat doe je met een mes?	Daar snij je mee.
Wat doe je met een tandenborstel?	Daar poets je je tanden mee.
Wat doe je met een scheerapparaat?	Daar scheer je je mee.
Wat doe je met een haarborstel?	Daar borstel je je haar mee.

6.4 TRANSLATION EXERCISE

There is little difference between a barber shop in America and in the Netherlands.	Er is weinig verschil tussen een kapperszaak in Amerika en in in Nederland.
In America the customers ordinarily sit with their backs to the mirror.	In Amerika zitten de klanten haast altijd met hun rug naar de spiegel.
Thus the customers cannot look in the mirror.	De klanten kunnen dus niet in de spiegel kijken.
In the Netherlands it is usually the other way around.	In Nederland is 't meestal andersom.
In the Netherlands the customer wants to see how his hair is being cut.	In Nederland wil de klant zien hoe z'n haar geknipt wordt.
Americans don't consider that necessary.	Amerikanen vinden dat niet nodig.
Do you (p.) think that is strange?	Vindt u dat vreemd?

Now and then the barber turns the chair.	Af en toe draait de kapper de stoel.
Not all barber shops have swivel chairs.	Niet alle kapperszaken hebben draaistoelen.
Can the barber work easier with a rotating chair?	Kan de kapper makkelijker werken met een draaibare stoel?
Does a haircut take long?	Duurt 't knippen lang?
What does it cost to get a haircut?	Wat kost 't om je haar te laten knippen?
What do you pay to get your hair cut?	Wat betaal je om je haar te laten knippen?
Most barbers make a good living.	De meeste kappers verdienen goed hun brood
Do all barbers become rich?	Worden alle kappers rijk?
There are rich people and there are poor people in the world.	Er zijn rijke mensen en er zijn armen mensen in de wereld.
Few people become rich.	Weinig mensen worden rijk.
Many people remain poor.	Veel mensen blijven arm.
The barber has a rotating chair in order to be able to work easier.	De kapper heeft een draaibare stoel om makkelijker te kunnen werken.
He must work efficiently in order to make a good living.	Hij moet efficiënt werken om goed z'n brood te kunnen verdienen.
Two dollars is almost seven and a half guilders.	Twee dollar is bijna zeven en een halve gulden.
How fast that barber cuts (hair)!	Wat knipt die kapper vlug!
That way I work easiest.	Zo werk ik 't makkelijkst.
Where is a haircut cheapest?	Waar is 't knippen 't goedkoopst?
A haircut costs less there than here.	't Knippen kost daar minder dan hier.
It looks clean and neat inside there.	Het ziet er daar binnen schoon en netjes uit.
How neat it looks there!	Wat ziet 't er daar netjes uit!
You can buy all sorts of things there.	Je kunt er van alles kopen.

That is nine twenty-five together.	Dat is negen vijfentwintig bij elkaar.
I need a comb and a tooth brush.	Ik heb een kam en een tandenborstel nodig.
I have to have some razor blades.	Ik moet wat scheermesjes hebben.
That's the right change, isn't it?	Zo is 't precies gepast, he?

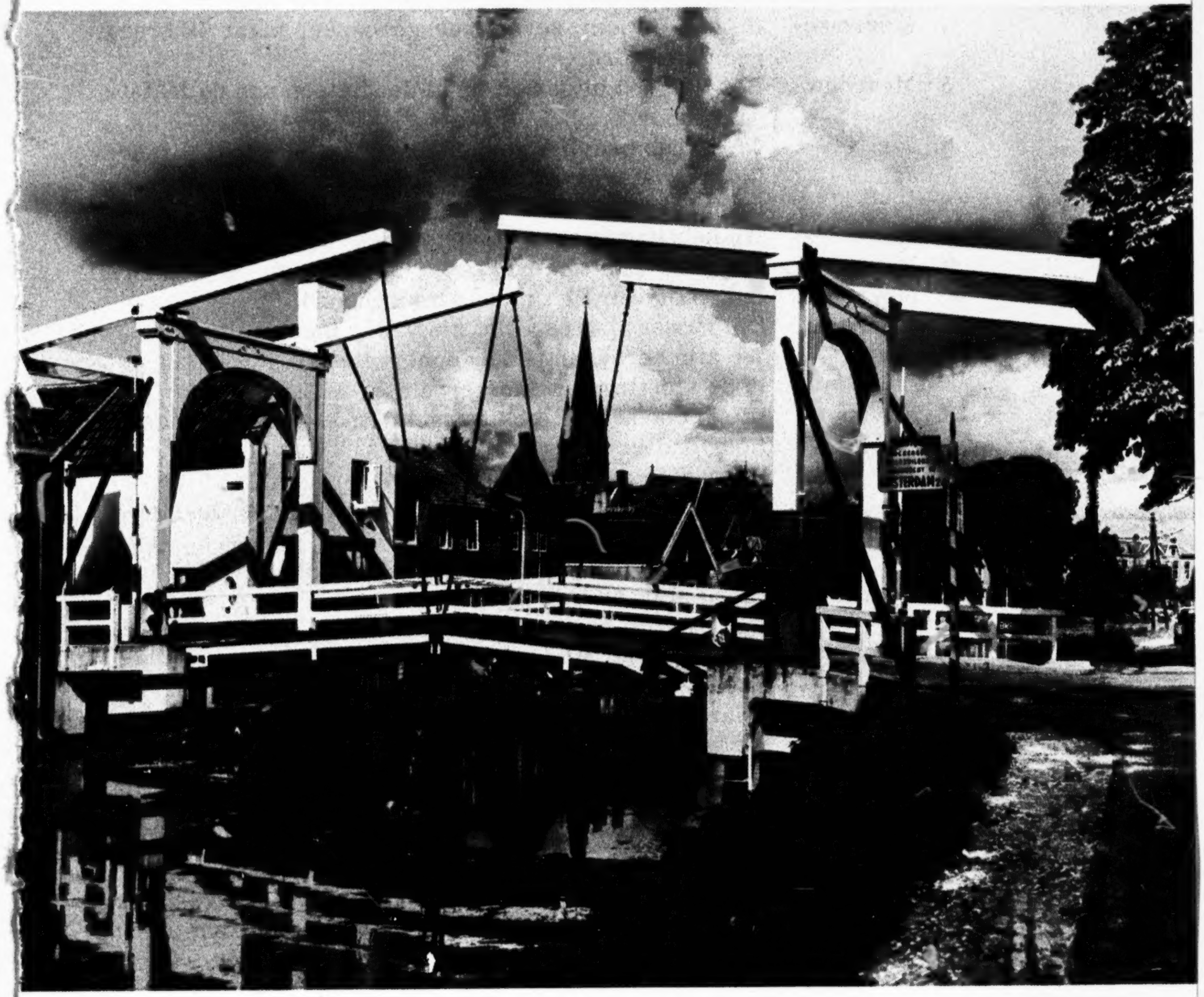

18.1 BASIC SENTENCES

EEN FIETSTOCHT

1.1 GESPREK

1.	Mevrouw:	Goeiemorgen Jan. Zeg, wat ben jij een langslaper!
2.	Mevrouw:	't Is al bijna middag!
3.	Jan :	Nee toch. Ik was van plan geweest om vanmorgen vroeg op te staan.
4.	Mevrouw:	Ik heb je om zeven uur geroepen, maar ik kreeg geen antwoord.
5.	Mevrouw:	Ben je goed uitgerust na al dat fietsen van de laatste paar dagen?
6.	Jan :	Ja, ik heb heerlijk geslapen.
7.	Jan :	Ik was gisteravond vreselijk moe na onze lange fietstocht.
8.	Jan :	We hebben gisteren zeker honderd kilometer gefietst.
9.	Mevrouw:	En wat voor interessante dingen heb je gezien?
10.	Mevrouw:	Ik heb er van Piet niets over gehoord.
11.	Mevrouw:	Die moest al vroeg met z'n vader mee.
12.	Jan :	We zijn eerst langs de Vecht gefietst, in de richting van Amsterdam.
13.	Mevrouw:	Die tocht heb ik ook verschillende keren gemaakt.
14.	Mevrouw:	Hoe vond je de route?
15.	Jan :	Ik vond de route bijzonder mooi:
16.	Jan :	de oude boerderijen en landhuizen langs de rivier waren interessant om te zien.
17.	Jan :	En ik heb echt genoten van de stille natuur.
18.	Mevrouw:	Ja, je rijdt er heerlijk rustig langs 't water.
19.	Jan :	We hebben heel weinig last van 't verkeer gehad;
20.	Jan :	er waren niet veel auto's op de weg;
21.	Jan :	en we zijn ook weinig fietsers tegengekomen.
22.	Mevrouw:	Waar zijn jullie toen naar toe gegaan?
23.	Jan :	We hebben 't Muiderslot bezocht.
24.	Jan :	Wat is dat een prachtig oud kasteel!
25.	Mevrouw:	Ja, dat is een van de beroemdste van Nederland.
26.	Mevrouw:	Heeft Piet je er wat over verteld?
27.	Jan :	Ja, ik heb heel wat geleerd over de Gouden Eeuw.
28.	Jan :	Wat ik 't interessantst vond, is wat hij vertelde over de kunstenaars en geleerden die toen in 't Muiderslot bijeenkwamen om over kunst en wetenschap te praten.

18.1 BASIC SENTENCES

A BICYCLE TRIP

1.1 CONVERSATION

1. Mrs.: Good morning, John. My, but you are a late sleeper!
2. Mrs.: It's almost noon already!
3. John: Not really. I had intended to get up early this morning.
4. Mrs.: I called you at seven, but I got no anwer.
5. Mrs.: Are you well rested after all that cycling of the last few days?
6. John: Yes, I had a wonderful night's sleep.
7. John: I was awfully tired last night after our long bicycle trip.
8. John: We must have cycled at least a hundred kilometers yesterday.
9. Mrs.: And what kind of interesting things did you see?
10. Mrs.: I didn't hear a thing about it from Pete.
11. Mrs.: He had to leave early already with his father.
12. John: We first cycled along the Vecht (river) in the direction of Amsterdam.
13. Mrs.: I've also made that trip several times.
14. Mrs.: How did you like the route?
15. John: I found the route exceptionally nice:
16. John: the old farms and country houses along the river were interesting to see.
17. John: And I really enjoyed the quiet of nature.
18. Mrs.: Yes, it's wonderfully peaceful riding along the water.
19. John: We had very little trouble with traffic;
20. John: there were few cars on the road;
21. John: and we didn't meet many bicyclists either.
22. Mrs.: Where did you go then?
23. John: We visited the Muyden castle.
24. John: What a splendid old castle that is!
25. Mrs.: Yes, that is one of the most famous ones of the Netherlands.
26. Mrs.: Did Pete tell you anything about it?
27. John: Yes I learned a good deal about the golden age.
28. John: What I found most interesting is what he told about the artists and scholars who met in the Muyden Castle then in order to talk about the arts and the sciences.

1.2 VRAGEN OVER HET GESPREK

1. Mevrouw Van Dam zegt dat Jan een langslaper is. Waarom?	Omdat Jan zo lang geslapen heeft.
2. Hoe laat is 't dan al?	Het is al bijna middag.
3. Was Jan van plan om laat op te staan?	Nee, hij was van plan om vroeg op te staan.
4. Hoe laat heeft mevrouw Jan geroepen?	Mevrouw heeft Jan om zeven uur geroepen.
5. Kreeg ze antwoord?	Nee, ze kreeg geen antwoord.
6. Waar was Jan vreselijk moe van?	Jan was vreselijk moe van de lange fietstocht.
7. Is Jan nu goed uitgerust?	Ja, hij is nu goed uitgerust.
8. Heeft Jan goed geslapen?	Ja, hij heeft heerlijk geslapen.
9. Hoever hebben Jan en Piet gisteren gefietst?	Ze hebben gisteren zeker honderd kilometer gefietst.
10. Heeft mevrouw al iets over de fietstocht gehoord?	Nee, ze heeft er nog niets over gehoord.
11. Waarom heeft mevrouw nog niets over de fietstocht gehoord?	Omdat Piet al vroeg met z'n vader mee moest.
12. In welke richting zijn de jongens gefietst?	De jongens zijn in de richting van Amsterdam gefietst.
13. Langs welke rivier zijn gefietst?	Ze zijn langs de Vecht gefietst.
14. Heeft mevrouw die fietstocht ook wel eens gemaakt?	Ja, die tocht heeft ze verschillende keren gemaakt.
15. Hoe vond Jan de route?	Hij vond de route bijzonder mooi.
16. Wat vond Jan interessant om te zien?	Hij vond de oude boerderijen en landhuizen interessant om te zien.
17. Waar heeft Jan echt van genoten?	Jan heeft echt genoten van de stille natuur.
18. Hebben de jongens nog veel last van verkeer gehad?	Nee, ze hebben heel weinig last van 't verkeer gehad.

19. Waren er veel auto's op de weg?	Nee, er waren maar weinig auto's op de weg.
20. Zijn ze veel fietsers tegengekomen?	Nee, ze zijn ook weinig fietsers tegengekomen.
21. Welk kasteel hebben de jongens bezocht?	Ze hebben 't Muiderslot bezocht.
22. Is 't Muiderslot een beroemd kasteel?	Ja, het is een van de beroemdste van Nederland.
23. Heeft Piet wat verteld over de geschiedenis van het kasteel?	Ja, daar heeft hij wat over verteld.
24. Waar heeft Jan heel wat over geleerd?	Hij heeft heel wat geleerd over de Gouden Eeuw.
25. Wie kwamen er vroeger op 't Muiderslot bijeen?	Er kwamen vroeger kunstenaars en geleerden op 't Muiderslot bijeen.
26. Waarom kwamen kunstenaars en geleerden daar bijeen?	Ze kwamen daar bijeen om over kunst en wetenschap te praten.

18.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 PRACTICE PRONOUNCING THE FOLLOWING WORDS:

Nouns and adjectives

kasteel	/kaśteel/	interessant	/intərəśant/
natuur	/nat́uur/	kunstenaar	/ḱunstəńaar/
geleerde	/ghəĺeerdə/	route	/ŕoetə/

Past Participles

gemaakt	/ghəḿaakt/	geroepen	/ghəŕoepə^{n}/
gefietst	/ghəf́ietst/	geslapen	/ghəślaapə^{n}/
geleerd	/ghəĺeert/	genoten	/ghəńootə^{n}/
gehoord	/ghəh́oort/	gekomen	/ghəḱoomə^{n}/
		gegaan	/ghəǵhaan/
verteld	/vərt́elt/	geweest	/ghəẃeest/
uitgerust	/úitchəŕust/	gehad	/ghəh́at/
		bezocht	/bəźocht/

18.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 PAST PARTICIPLE OF REGULAR VERBS

We hebben gisteren zeker honderd kilometer gefietst. 18.1.8	We cycled at least a hundred kilometers yesterday.
Die tocht heb ik ook verschillende keren gemaakt. 18.1.13	I've also made that trip several times.
Ik heb heel wat geleerd over de Gouden Eeuw. 18.1.27	I learned a good deal about the golden age.
Ik heb er van Piet niets over gehoord. 18.1.10	I didn't hear a thing about it from Pete.
Heeft Piet je er ook wat over verteld? 18.1.26	Did Pete tell you anything about it?
Ben je goed uitgerust na al dat fietsen? 18.1.5	Are you well rested after all that cycling?

The underlined words in the above sentences are past participles. In the first five sentences the past participle is used with the auxiliary verb hebben to form the present perfect tense. The participle uitgerust in the last sentence is used as an adjective. Observe that Dutch often has a perfect tense where English has the simple past.

The basic form of the past participle of a regular verb is:
ge + verb stem + d or t

Infinitive	Stem	Participle
fietsen	fiets	gefietst
maken	maak	gemaakt
rusten	rust	gerust
leren	leer	geleerd
horen	hoor	gehoord

If the final stem consonant is one of the voiceless stops p t k, or one of the voiceless spirants f s ch, (all the consonants occur in the word 't kofschip), the participle ends on -t, otherwise it is -d. If the stem already ends on a t, no t is added in the past participle (rust-gegerust).

The past participle of the separable verb is:

prefix + past participle of the main verb

Main Verb	Participle	Separable Verb	Participle
rusten	gerust	úitrusten	úitgerust
letten	gelet	ópletten	ópgelet

The past participle of the inseparable verb is:
verb stem + d or t

Verb	Stem	Participle
vertellen	vertel	verteld
betalen	betaal	betaald
gebruiken	gebruik	gebruikt

Observe that verbs with unstressed, inseparable prefixes (mainly be, ge, ver, her, ont) do not have a ge prefix in the past participle.

Past Participle of verbs with intervocalic v or z:

Verb	Stem	Participle
geloven	geloof	geloofd
verhuizen	verhuis	verhuisd

Take special note that when the verb stem ends on f or s preceded by a double vowel of diphthong, the past participle takes a d, not a t.

3.2 PAST PARTICIPLE OF STRONG AND IRREGULAR VERBS

Ik heb je om zeven uur geroepen. 18.1.4	I called you at seven o'clock.
Ik heb heerlijk geslapen. 18.1.6	I slept wonderfully.
Waar zijn jullie toen naar toe gegaan? 18.1.22	Where did you go to then?
Wat voor interessante dingen heb je gezien? 18.1.9	What kind of interesting things did you see?
We zijn weinig fietsers tegengekomen. 18.1.21	We encountered few cyclists.
Ik heb echt genoten van de stille natuur. 18.1.17	I really enjoyed the quiet of nature.
We hebben 't Muiderslot bezocht. 18.1.23	We visited the Muyden Castle.

Compare the infinitve and the past participle of the above verbs:

Infinitive	Past Participle
roepen	geroepen
slapen	geslapen
gaan	gegaan
zien	gezien
komen	gekomen
tegenkomen	tegengekomen
genieten	genoten
bezoeken	bezocht

As you can see from the first five examples, the form of the past participle may be: ge + infinitive. However, in many strong verbs the stem vowel of the past participle is different from that of the infinitive: genieten - genoten. A few verbs like bezoeken - bezocht are quite irregular.

If the verb has a stressed, separable prefix, as in tegenkomen, the prefix precedes the past participle of the main verb: komen - gekomen - tegengekomen.

However, if the verb has an unstressed, inseparable prefix as in genieten, bezoeken, then the past participle lacks the ge prefix: genoten, bezocht.

3.3 PRESENT PERFECT TENSE OF TRANSITIVE VERBS

Ik heb heel wat geleerd. 18.1.27	I learned quite a lot.
Die tocht heb ik ook verschillende keren gemaakt. 18.1.13	I've also made that trip several times.

The present perfect tense form of a transitive verb (one that can take an object) is:

a form of hebben + past participle.

3.4 DIFFERENCE IN USE OF PERFECT TENSE IN DUTCH AND ENGLISH

We hebben gisteren zeker honderd kilometer gefietst. 18.1.8	We cycled at least a hundred kilometers yesterday.
Ik heb je om zeven uur geroepen. 18.1.4	I called you at seven.

If you compare the tense in the English and Dutch sentences above, you will find that the Dutch has a perfect tense, English a past tense. Dutch generally uses the perfect tense to refer to an isolated event in past time. Note that in English we use the past tense form of the verb, generally with a modifier of time, to refer to something finished in the past: Yesterday we cycled...

3.5 PAST TENSE IN NARRATION

Wat ik het interessantst vond, is wat hij vertelde over de kunstenaars en geleerden, die daar bijeenkwamen. 18.1.28	What I found most interesting is what he told about the artists and scholars who met there.
Ik heb je om zeven uur geroepen, maar kreeg geen antwoord. 18.1.4	I called you at seven, but got no answer.
Die moest met zijn vader mee. 18.1.11	He had to go along with his father.

The underlined verbs are in the past tense. The past tense is principally used in narration when one is relating a series of things that happened in the past. Further discussion of the past tense follows in the next lesson.

3.6 HEBBEN AND ZIJN: PRINCIPAL PARTS AND PERFECT TENSE

Ik was van plan geweest om vroeg op te staan. 18.1.3	I had been intending to get up early.
Ik ben er nooit geweest.	I have never been there.
Er waren niet veel auto's op de weg. 18.1.20	There weren't many cars on the road.
We hebben weinig last van het verkeer gehad. 18.1.19	We (have) had little trouble with traffic.

The verbs hebben and zijn are very irregular. Their principal parts (forms used in making the several tenses) are:

Infinitive	Past	Past Participle
hebben	had/hadden	gehad
zijn	was/waren	geweest

Compare the present perfect tense of the verbs hebben and zijn:

ik	heb	gehad	ben	geweest
jij, u	hebt	gehad	bent	geweest
hij, zij, het	heeft	gehad	is	geweest
wij, jullie, zij	hebben	gehad	zijn	geweest

In the perfect tenses the past participle gehad always takes a form of the auxiliary hebben, whereas the past participle geweest always takes a form of the auxiliary zijn.

3.7 UNINFLECTED ADJECTIVES: VEEL; WEINIG

Er waren niet veel auto's op de weg. 18.1.20
We zijn weinig fietsers tegengekomen. 18.1.21
We hebben weinig last van 't verkeer gehad. 18.1.19

The adjectives veel and weinig are generally not inflected.

18.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 FRAME CONSTRUCTION WITH PERFECT TENSES

We hebben gister zeker honderd kilometer gefietst. 18.1.8	We cycled at least a hundred kilometers yesterday.
Die tocht heb ik ook verschillende keren gemaakt. 18.1.13	I also made that trip several times.

Generally, the past participle occupies final position in the sentence. The auxiliary + past participle constitutes still another form of the frame construction. (cf. 13.4.6)

The past participle is, however, followed by clause beginning with om:

Ik was van plan geweest om vroeg op te staan. 18.1.3	I had intended to get up early.

4.2 FRAME CONSTRUCTION: POST PARTICIPIAL PHRASES

Ik heb heel wat geleerd over de Gouden Eeuw. 18.1.27	Ik heb heel wat over de gouden eeuw geleerd.
Ik heb echt genoten van de natuur. 18.1.17	Ik heb echt van de natuur genoten.

A prepositional phrase may follow the verb when the preposition is regularly associated with the verb:

leren over	to learn about
genieten van	to enjoy

18.5 WORD STUDY

5.1 IDIOMS

1.1 Last hebben van

We hebben weinig last van 't verkeer gehad. 18.1.19	We had little trouble with traffic.
Ik heb last van mijn rug.	My back is bothering me.

De last literally means the burden, load, weight; note the figurative meaning in the idiom: last hebben van.

5.2 LEXICAL ITEMS

2.1 Gister(en)

The word gister, gisteren means yesterday. The shorter form is more recent, and occurs more in speaking than in writing. The compound gister(en)avond must be rendered: last night in English.

2.2 't Muiderslot

The Muyden Castle, on the outskirts of Amsterdam, is one of the oldest and most historic castles in the Netherlands. In the seventeenth century it was the meeting place for scholars and artists, known as the Muyden Circle (Muiderkring).

2.3 Mee moeten

Die moest al vroeg met zijn vader mee. 18.1.11	He had to go along with his father early.

You will recall that the infinitive is often omitted with modal verbs (cf. 6.4.3). In this sentence only the verb gaan, not the separable prefix mee, has been omitted.

18.6 PATTERN DRILLS

6.1 TRANSFORMATION DRILLS

1. In the following drill we shall review many of the regular verbs which you have previously learned. Change each sentence from the present tense to the present perfect tense.

Wanneer maak je je huiswerk?	Wanneer heb je je huiswerk gemaakt?
We wonen in deze straat.	We hebben in deze straat gewoond.
Waarom let je niet op?	Waarom heb je niet opgelet?
De kinderen luisteren goed.	De kinderen hebben goed geluisterd.
Vader werkt in de tuin.	Vader heeft in de tuin gewerkt.
Ze leren thuis Nederlands.	Ze hebben thuis Nederlands geleerd.
Wie dekt de tafel?	Wie heeft de tafel gedekt?
Waarom geloven ze hem niet?	Waarom hebben ze hem niet geloofd?
Ik logeer bij familie in Utrecht.	Ik heb bij familie in Utrecht gelogeerd.
Hij studeert aan de Vrije Universiteit.	Hij heeft aan de Vrije Universiteit gestudeerd.

2. Change from the present to the present perfect tense

Hij interesseert zich er wel voor.	Hij heeft zich er wel voor geïnteresseerd.
We oefenen ons elke dag in 't spreken.	We hebben ons elke dag in 't spreken geoefend.
Waarom stelt hij haar niet voor?	Waarom heeft hij haar niet voorgesteld?
Ze wil het niet.	Ze heeft het niet gewild.
Hoeveel kost deze fiets?	Hoeveel heeft deze fiets gekost?
De jongen telt tot twintig.	De jongen heeft tot twintig geteld.
Wacht je op me?	Heb je op me gewacht?
Zo bedoel ik het niet.	Zo heb ik het niet bedoeld.
Jan gebruikt Piet z'n scheerapparaat.	Jan heeft Piet z'n scheerapparaat gebruikt.
We haasten ons om op tijd te zijn.	We hebben ons gehaast om op tijd te zijn.

3. Change from the present to the present perfect tense.

Ik ken hem goed.	Ik heb hem goed gekend.
Hij vertaalt 't boek in 't Engels.	Hij heeft 't boek in 't Engels vertaald.
Ze zegt helemaal niets.	Ze heeft helemaal niets gezegd.
Rookt de schoorsteen?	Heeft de schoorsteen gerookt?
Het kind zegt alles na.	Het kind heeft alles nagezegd.
De stad breidt zich snel uit.	De stad heeft zich snel uitgebreid.
Wie verhuist jullie?	Wie heeft jullie verhuisd?
Sinds de oorlog bouwen ze veel flats.	Sinds de oorlog hebben ze veel flats gebouwd.
Ik huur deze auto.	Ik heb deze auto gehuurd.
Wie zet de stoelen op hun plaats?	Wie heeft de stoelen op hun plaats gezet?

4. Change from the present to the present perfect tense.

Wandelt ze de hele middag alleen?	Heeft ze de hele middag alleen gewandeld?
De leraar vertelt ons veel over Nederland.	De leraar heeft ons veel over Nederland verteld.
Leer je op school Nederlands?	Heb je op school Nederlands geleerd?
De kapper knipt m'n haar te kort.	De kapper heeft m'n haar te kort geknipt.
Ik voel er niets van.	Ik heb er niets van gevoeld.
De leraar stelt een lijst afkortingen op.	De leraar heeft een lijst van afkortingen opgesteld.
Ik voel me de laatste tijd niet erg goed.	Ik heb me de laatste tijd niet erg goed gevoeld.
Hij probeert van alles.	Hij heeft van alles geprobeerd.
We fietsen elke dag twintig kilometer.	We hebben elke dag twintig kilometer gefietst.
Overnachten de meisjes in een jeugdherberg?	Hebben de meisjes in een jeugdherberg overnacht?

5. Change from present to present perfect.

Wie verdient er het meest?	Wie heeft er het meest verdiend?
De jongen luistert niet naar de leraar.	De jongen heeft niet naar de leraar geluisterd.
Misschien hoort hij het niet.	Misschien heeft hij het niet gehoord.
Het smaakt me lekker.	Het heeft me lekker gesmaakt.

De kapper draait de stoel om de klant zijn haar te laten zien.	De kapper heeft de stoel gedraaid om de klant z'n haar te laten zien.
Hoe lang duurt het knippen?	Hoe lang heeft het knippen geduurd?
Piet vertelt Jan de geschienis van het Muiderslot.	Piet heeft Jan de geschiedenis van het Muiderslot verteld.
Ik gebruik een elektrisch scheerapparaat om me te scheren.	Ik heb een elektrisch scheerapparaat gebruikt om me te scheren.
Dat zeg ik niet.	Dat heb ik niet gezegd.
Ze werken de hele dag in de tuin.	Ze hebben de hele dag in de tuin gewerkt.
Praat je nooit met hem?	Heb je nooit met hem gepraat?
Ze kleden zich vlug aan.	Ze hebben zich vlug aangekleed.
Piet legt de brief op de schoorsteen.	Piet heeft de brief op de schoorsteen gelegd.
Ik stel het me anders voor.	Ik heb het me anders voorgesteld.
Ze wandelen in de stad.	Ze hebben in de stad gewandeld.

6. Change the verb from a perfect tense form to a present tense form. Observe the change in meaning.

Ik heb je om zeven uur geroepen.	Ik roep je om zeven uur.
Wat voor interessante dingen heb je daar gezien?	Wat voor interessante dingen zie je daar?
Jan heeft op zolder geslapen.	Jan slaapt op zolder.
Ik heb genoten van de natuur.	Ik geniet van de natuur.
Ze hebben weinig last van 't verkeer gehad.	Ze hebben weinig last van 't verkeer.
We zijn weinig fietsers tegengekomen.	We komen weinig fietsers tegen.
We hebben vandaag 't Muiderslot bezocht.	We bezoeken vandaag 't Muiderslot.
Waar zijn jullie naar toe gegaan?	Waar gaan jullie naar toe?

7. Change from perfect to present tense forms.

Ik heb er van Piet niets over gehoord.	Ik hoor er van Piet niets over.
We hebben vandaag honderd kilometer gefietst.	We fietsen vandaag honderd kilometer.
Die tocht heb ik ook dikwijls gemaakt.	Die toch maak ik ook dikwijls.

Ik heb heel wat over de Gouden Eeuw geleerd.	Ik leer heel wat over de Gouden Eeuw.
We zijn eerst in de richting van Amsterdam gefietst.	We fietsen eerst in de richting van Amsterdam.

8. Change the verb from a past tense to present tense form.

Had hij geen last van 't drukke verkeer?	Heeft hij geen last van 't drukke verkeer?
Ik kreeg geen antwoord.	Ik krijg geen antwoord.
Ik was erg moe.	Ik ben erg moe.
Piet moest met z'n vader mee.	Piet moet met z'n vader mee.
Hoe vond je de route?	Hoe vind je die route?
Er waren niet veel auto's op de weg.	Er zijn niet veel auto's op de weg.
Wat ik 't interessantst vond, is wat hij vertelde over de kunstenaars en geleerden die daar bijeenkwamen om over kunst en wetenschap te praten.	Wat ik 't interessantst vind, is wat hij vertelt over de kunstenaars en geleerden die daar bijeenkomen om over kunst en wetenschap te praten.

6.2 CUED RESPONSE DRILL

Answer in the negative.

1. Hadden jullie last van 't verkeer?	Nee, we hadden geen last van 't verkeer.
Waren jullie moe van de fietstocht?	Nee, we waren niet moe van de fietstocht.
Vonden jullie de route mooi?	Nee, we vonden de route niet mooi.
Kregen jullie een antwoord op je vraag?	Nee, we kregen geen antwoord op onze vraag.
Moesten jullie meegaan?	Nee, we hoefden niet mee te gaan.
2. Heb je er iets over gehoord?	Nee, ik heb er niets over gehoord.
Heb je iets interessants gezien?	Nee, ik heb niets interessants gezien.
Heb je een antwoord gekregen op je vraag?	Nee, ik heb geen antwoord gekregen op m'n vraag.

Heb je die tocht ooit gemaakt?	Nee, ik heb die tocht nooit gemaakt.
Heb je er van genoten?	Nee, ik heb er niet van genoten.
Heb je last van 't verkeer gehad?	Nee, ik heb geen last van 't verkeer gehad.
Heb je goed geslapen?	Nee, ik heb niet goed geslapen.
Heb je me geroepen?	Nee, ik heb je niet geroepen.
Heb je 't kasteel al bezocht?	Nee, ik heb 't kasteel nog niet bezocht.

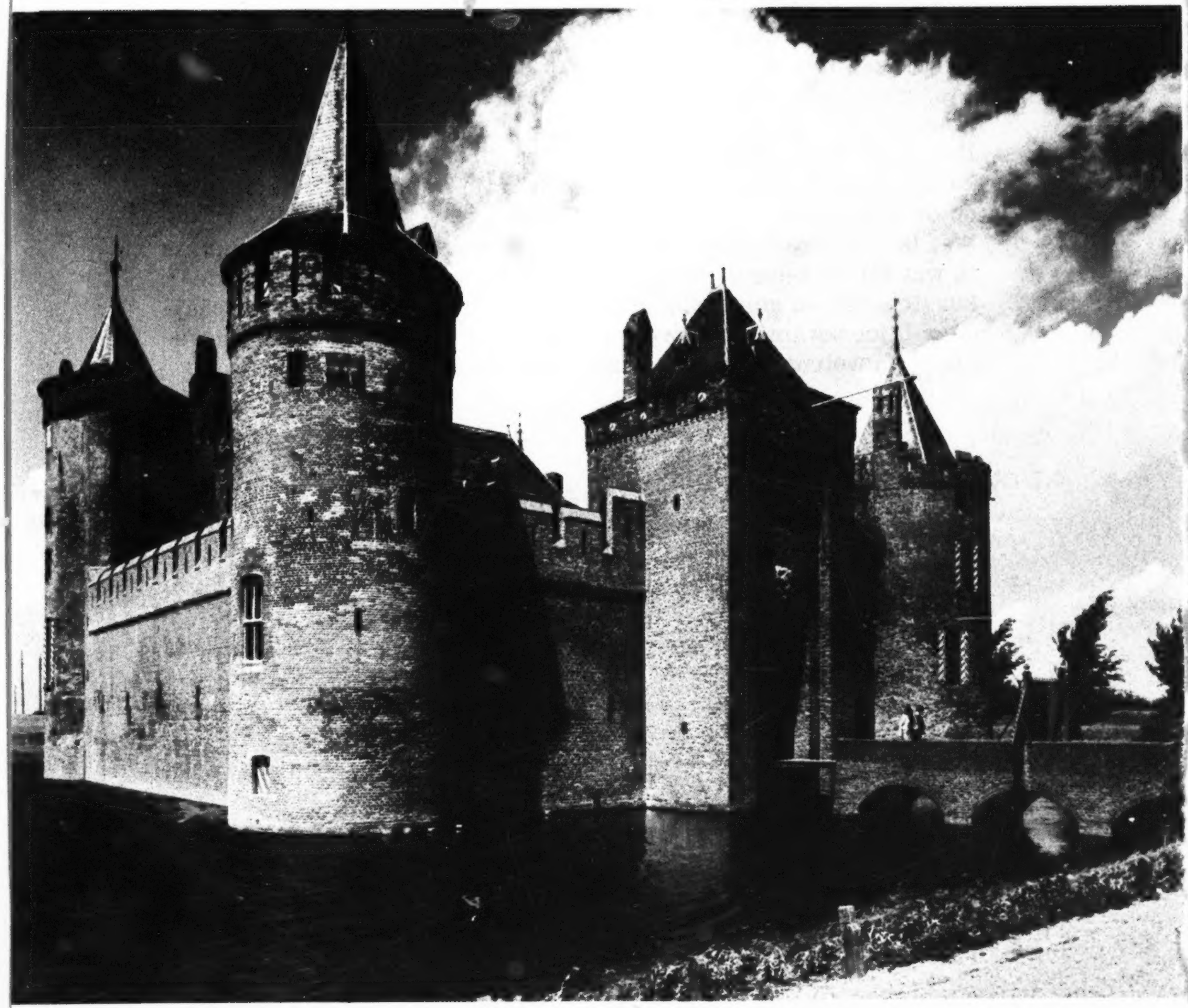

19.1 BASIC SENTENCES

EEN FIETSTOCHT (VERVOLG)

1.1 GESPREK

1. Mevrouw: Zijn jullie vandaar naar Amsterdam gefietst?
2. Jan : Ja, we kwamen daar tegen twaalven aan.
3. Jan : Toen we aankwamen, hadden we reuze honger.
4. Jan : Raadt u eens wat we toen gegeten hebben.
5. Mevrouw: Het zal wel een broodje ham geweest zijn, met een kopje koffie.
6. Jan : Nee, mis. Terwijl we langs een van de grachten reden, hoorden we een visboer 'Hollandse Nieuwe' roepen.
7. Jan : Op een brug over de gracht zagen we het haring-karretje staan.
8. Jan : Er stonden mensen bij het karretje haring te eten!
9. Jan : Piet zei dat ik ook eens een verse haring moest proberen.
10. Jan : We gingen er naar toe en kochten haringen met uitjes.
11. Mevrouw: En die heb je zeker op straat opgegeten!
12. Mevrouw: Ik merk dat je al net als een echte Nederlander doet.
13. Mevrouw: En vond je de haring lekker?
14. Jan : Ja, die smaakte uitstekend.
15. Jan : Maar toen we de haring op hadden, kregen we dorst.
16. Mevrouw: Dat kan ik me levendig voorstellen!
17. Jan : Toen hebben we op het terras van een café een lekker glas bier gedronken.
18. Mevrouw: Zo. Zijn jullie lang in Amsterdam gebleven?
19. Jan : Nee. Nadat we daar een poosje gerust hadden, zijn we doorgereden.
20. Mevrouw: Wat jammer dat je niet meer van de hoofdstad gezien hebt!
21. Jan : Ik vond het ook jammer;
22. Jan : Maar er was niets aan te doen, want we moesten nog naar Alkmaar.
23. Mevrouw: Laten we nu eerst gaan eten voordat je je verhaal verder vertelt.
24. Mevrouw: Je zult heus wel honger hebben.

19.1 BASIC SENTENCES

A BICYCLE TRIP (CONTINUED)

1.1 CONVERSATION

1. Mrs.: Did you cycle from there to Amsterdam?
2. John : Yes, we arrived there about twelve.
3. John : When we arrived, we were terribly hungry.
4. John : Just guess what we ate then?
5. Mrs.: It probably was a sandwich, and a cup of coffee.
6. John : No, wrong. While we were riding along one of the canals we heard a fish peddler shouting: 'New Holland herring'.
7. John : On a bridge over the canal we saw the herring cart (standing).
8. John : There were people standing by the cart eating herring.
9. John : Pete said that I should also try a fresh herring once.
10. John : We went over there and bought herring with onions.
11. Mrs.: And I suppose you ate it on the street!
12. Mrs.: I notice that you are acting just like a real Dutchman already.
13. Mrs.: And did the herring taste good to you?
14. John : Yes, it tasted excellent.
15. John : But when we were finished with the herring we became thirsty.
16. Mrs.: I can well imagine that!
17. John : Then we drank a nice glass of beer on the terrace of a cafe.
18. Mrs.: Well. Did you stay in Amsterdam long?
19. John : No. After we had rested a little while, we rode on.
20. Mrs.: What a pity that you did not see more of the capital!
21. John : I thought it was a pity too.
22. John : But there was nothing we could do about it, because we still had to go to Alkmaar.
23. Mrs.: Let's first go and eat now before you go on telling your story.
24. Mrs.: You certainly must be hungry.

1.2 VRAGEN OVER HET GESPREK

1. Waar zijn Jan en Piet naar toe gefietst nadat ze het Muiderslot bezocht hadden?	Nadat ze het Muiderslot bezocht hadden, zijn ze naar Amsterdam gefietst.
2. Hoe laat kwamen ze in Amsterdam aan?	Ze kwamen daar tegen twaalven aan.
3. Hadden ze honger, toen ze daar aankwamen?	Ja, ze hadden reuze honger.
4. Hebben ze toen een broodje ham gegeten?	Nee, ze hebben geen broodje ham gegeten.
5. Wat hebben ze dan gegeten?	Ze hebben haring met uitjes gegeten.
6. Waar zagen de jongens het haringkarretje staan?	Ze zagen het haringkarretje op een brug over de gracht staan.
7. Wat hoorden ze de visboer roepen?	Ze hoorden de visboer 'Hollandse Nieuwe' roepen.
8. Stonden er mensen bij het karretje te eten?	Ja, er stonden mensen bij het karretje te eten.
9. Wat kochten Jan en Piet van de visboer?	Ze kochten haringen met uitjes.
10. Waar hebben ze die opgegeten?	Die hebben ze op straat opgegeten.
11. Vond Jan de haring lekker?	Ja, die smaakte uitstekend.
12. Wanneer kregen de jongens dorst?	Ze kregen dorst toen ze de haring op hadden.
13. Wat hebben de jongens toen gedronken?	Ze hebben een lekker glas bier gedronken.
14. Waar hebben ze een glas bier gedronken?	Ze hebben op het terras van een café een glas bier gedronken.
15. Hoe lang hebben de jongens daar gerust?	Ze hebben daar een poosje gerust.
16. Zijn de jongens in Amsterdam gebleven?	Nee, ze zijn doorgereden.
17. Wat vindt mevrouw jammer?	Ze vindt het jammer dat de jongens niet meer van Amsterdam hebben gezien.

18. Vond Jan dat ook jammer? — Ja, dat vond Jan ook jammer.
19. Waarom zijn de jongens niet langer in de hoofdstad gebleven? — Ze moesten nog naar Alkmaar.
20. Wat doet Jan voordat hij z'n verhaal verder vertelt? — Hij gaat eten.

19.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

Practice the following words:

proberen	/proobeerəⁿ/	visboer	/vizboer/
café	/kaafee/	hoofdstad	/hoofstat/
terras	/təras/	brug	/bruch/
terwijl	/tərweil/	levendig	/leevəndəch/
poosje	/poosjə/	gebleven	/ghəbleevəⁿ/
broodje	/brootjə/	gesmaakt	/ghəsmaakt/
uitje	/uitjə/	gegeten	/ghəgheetəⁿ/
uurtje	/uurtjə/	opgegeten	/opchəgheetəⁿ/
karretje	/karətjə/		

19.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 PAST TENSE AND PRINCIPAL PARTS OF REGULAR (WEAK) VERBS

Terwijl we langs een van de grachten fietsten, hoorden we een visboer 'Hollandse Nieuwe' roepen. 19.1.6 — While we were cycling along one of the canals we heard a fish peddler calling 'New Holland herring'.

Wat ik het interessantst vond is wat hij vertelde over... 18.1.28 — What I found most interesting is what he related about. . . . .

The underlined verbs are in the past tense. The past tense of the weak verb is either stem + de or stem + te (p, t, k, f, s, ch stem consonant); in the plural add -n. (cf. 18.3.1).

Compare the past tense form of the regular verb with the infinitive (stem) and past participle:

Infinitive	Stem	Past Tense	Past Participle
fietsen	fiets	fietste(n)	gefietst
horen	hoor	hoorde(n)	gehoord
vertellen	vertel	vertelde(n)	verteld

The principal parts of other regular verbs in this lesson are:

merken	merkte	gemerkt
smaken	smaakte	gesmaakt
rusten	rustte	gerust
uitrusten	rustte uit	uitgerust
voorstellen	stelde voor	voorgesteld

3.2 PAST TENSE AND PRINCIPAL PARTS OF STRONG VERBS

Ik kreeg geen antwoord. 18.1.4	I got no answer.
Vond je de haring lekker? 19.1.13	Did you find the hearing tasty?
Terwijl we langs een van de grachten reden.... 19.1.6	While we were riding along one of the canals....

The quality of the stem vowel of a strong verb in the past tense is always different from that of the present tense (or the infinitive), and often differs from the past participle as well. The principal parts of the above verbs are:

krijgen	kreeg	gekregen
vinden	vond	gevonden
rijden	reed	gereden

Principal parts of other strong verbs in lessons 18 and 19:

roepen	riep	geroepen
blijven	bleef	gebleven
drinken	dronk	gedronken
slapen	sliep	geslapen
genieten	genoot	genoten

The principal parts of strong verbs should be memorized. Hereafter the principal parts of each strong verb will be included in the vocabulary listing.

3.3 PAST TENSE AND PRINCIPLE PARTS OF IRREGULAR VERBS

Er stonden mensen haring te eten. 19.1.8	People stood eating herring.
We gingen er naar toe en kochten haring. 19.1.10	We went over and bought herring.
Piet zei dat ik een haring moest proberen. 19.1.9	Pete said that I should try a herring.
Op een brug zagen we het haringkarretje staan. 19.1.7	On a bridge we saw the herring cart (standing).
We kwamen daar tegen twaalven aan. 19.1.2	We arrived there about twelve.

Raadt u eens wat we toen gegeten hebben. 19.1.4	Guess what we ate then!
We hebben 't Muiderslot bezocht. 18.1.23	We visited the Muyden Castle.

Observe the irregularities in the principal parts of these underlined verbs:

doen	deed	gedaan
staan	stond	gestaan
kopen	kocht	gekocht
gaan	ging	gegaan
zeggen	zei	gezegd
moeten	moest	gemoeten
zien	zag/zagen	gezien
aankomen	kwam/kwamen aan	aangekomen
eten	at/aten	gegeten
bezoeken	bezocht	bezocht

Take special note of the singular and plural forms of:

zei	zeiden
kwam /kwam/	kwamen /kwaamə^n/
zag /zach/	zagen /zaaghə^n/

All verbs which in the past tense singular have a short a /a/ take a long a /aa/ in the past tense plural forms.

3.4 VERBS WHICH TAKE THE AUXILIARY ZIJN IN THE PERFECT TENSE

Waar zijn jullie toen naar toe gegaan? 18.1.22	Where did you go then?
Zijn jullie lang in Amsterdam gebleven? 19.1.18	Did you stay in Amsterdam long?
We zijn weinig fietsers tegengekomen. 18.1.21	We met (encountered) few cyclists.
Ik was van plan geweest... 18.1.3	I had intended ...
Wat is er van hem geworden?	What has become of him?

The underlined verbs always take the auxiliary zijn in the perfect tenses. Principal parts of these verbs are:

zijn	was/waren	is geweest
gaan	ging	is gegaan
blijven	bleef/bleven	is gebleven
worden	werd	is geworden
komen	kwam/kwamen	is gekomen
tegenkomen	kwam tegen	is tegengekomen

Observe that compounds of these verbs (komen, tegenkomen) also take the auxiliary zijn.

3.5 ZIJN/HEBBEN: AUXILIARIES WITH VERBS OF LOCOMOTION IN PERFECT TENSES

Zijn jullie naar Amsterdam gefietst? 19.1.1	We hebben gisteren honderd kilometer gefietst. 18.1.8
We zijn vanmiddag naar de stad gewandeld.	We hebben de hele middag in de stad gewandeld.

As the above examples show, verbs of locomotion like fietsen and wandelen may take either zijn or hebben as the auxiliary verb in the perfect tenses.

When a verb of locomotion expresses motion at a place the auxiliary of the perfect tense is hebben; when the verb expresses motion to a place (often with the aid of an adverbial modifier of direction like: naar de stad) then the auxiliary verb must be zijn.

3.6 PAST PERFECT TENSE

Ik was van plan geweest om vroeg op te staan. 18.1.3	I had been intending to get up early.
Ze vond het jammer dat de jongens niet meer van Amsterdam gezien hadden.	She thought it a pity that the boys had not seen more of Amsterdam.
Nadat we daar een poosje gerust hadden.... 19.1.19	After we had rested there for a while...

The past perfect tense is a compound form consisting of:

had/hadden + past participle
was/waren + past participle

Usage of the past perfect tense poses no special problems. Both Dutch and English use the past perfect tense to refer to some event completed prior to a past time mentioned or implied.

19.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 SUBORDINATE CONJUNCTIONS: TOEN, TERWIJL, VOORDAT, NADAT

Toen we aankwamen, hadden we reuze honger. 19.1.3	When we arrived we were terribly hungry.
Terwijl we langs een van de grachten reden... 19.1.6	While we were riding along one of the canals . . .
Laten we nu eerst gaan eten, voordat je je verhaal verder vertelt. 19.1.23	Let's go and eat now before you go on with your story.
Nadat we daar een poosje gerust hadden, zijn we doorgereden. 19.1.19	After we had rested there a while, we rode on.

The underlined words are subordinate conjunctions which introduce clauses in which the verb occupies end position.

Be sure to distinguish the conjunction toen from the adverb toen:

Toen we de haring op hadden, kregen we dorst. 19.1.15	When we were finished with the herring, we became thirsty.
Toen hebben we een lekker glas bier gedronken. 19.1.17	Then we drank a nice glass of beer.

Not only is there a difference in meaning, but also in word order. The conjunction toen requires dependent word order (with verb in end position); in initial position the adverb toen requires inverted word order, i.e. the subject follows the finite verb.

Do not confuse the conjunctions toen and als; toen is always used to refer to an event in past time. Compare the following sentences:

Toen we aankwamen...	When we arrived ...
Als de nood het hoogst is...	When(ever) the need is greatest..

19.5 WORD STUDY

5.1 IDIOMS

1.1 tegen twaalven

We kwamen daar tegen twaalven aan. 19.1.2	We arrived about twelve.

Note that in this idiom the cardinal number (twaalf) adds -en: tegen tienen - about ten o'clock.

1.2 Wat jammer! 19.1.20 — What a pity!

Related idiomatic expressions:

Het is erg jammer.	It is a great pity.
't Is jammer van het geld.	It is a pity that the money should be wasted like that.
't Is jammer van het mooie boek.	What a pity, such a nice book.
Jammer genoeg...	Sad to say...

The verb jammeren means to lament, wail.

1.3 net doen als

Ik merk dat je al net als een echte Nederlander doet. 19.1.12	I notice that you are acting just like a real Dutchman already.

1.4 honger, dorst hebben; iets op hebben
honger, dorst krijgen

Toen we de haring op hadden hadden kregen we dorst. 19.1.15	After we were finished with the herring we became thirsty.
We hadden reuze honger. 19.1.3	We were tremendously hungry.
Ik heb dorst.	I am thirsty.

Note that the Dutch idiom has the verb hebben, English has to be.

The adverb reuze which means tremendously is derived from the noun reus meaning giant.

1.5 verder vertellen

Laten we nu eerst gaan eten, voordat je verder vertelt. 19.1.23	Let's first go and eat, before you continue with the story.

verder + vertellen - to go on with, to continue (telling) verder rijden - to drive on.

5.2 LEXICAL ITEMS

2.1 Word compound: hoofdstad, visboer

de hoofdstad	the capital
het hoofd - the head	
de stad - the city	
de visboer	the fish peddler, hawker
de vis - the fish	
de boer - the farmer	

The word boer in the compound visboer now only means peddler, hawker, seller. (cf. groenteboer, melkboer).

2.2 Verse haring; 'Hollandse Nieuwe'

Verse haring is fresh, newly caught herring. The departure of the herring fleet in the spring is a national event. Within a week the ships have returned with the new catch: 'Hollandse Nieuwe', new Holland herring. The fresh herring can be bought and eaten fresh (cleaned, of course) with sliced onions from fish vendors who are generally permanently stationed with their carts at busy points in the city. Later in the season the herring must, of course, be salted to keep it. For those who can eat it, herring is at its best: fresh, unsalted! Hollandse Nieuwe.

2.3 Het terras van een café

The sidewalk cafe is common in Europe, and also in Holland. Weather permitting, guests enjoy light refreshments outside, and take their meals inside.

2.4 Zich voorstellen

Dat kan ik me levendig voorstellen. 19.1.16	I can well imagine that.
Mag ik me voorstellen, de Leeuw.	May I introduce myself Mr. De Leeuw.

Zich voorstellen means both: to introduce oneself, and to imagine. Observe that in the latter meaning (to imagine) we have another instance of a verb which is reflexive in Dutch, not in English.

The word levendig literally means lively.

Dat kan ik me levendig voorstellen really means: I can imagine that quite vividly. More idiomatically we say: I can really imagine that.

2.5 Het fietsen

Ben je goed uitgerust na al dat fietsen van de laatste dagen? 18.1.5	Are you well rested after all that cycling of the past two days?

When infinitives are used as nouns they are het words.

19.6 PATTERN DRILLS

6.1 TRANSFORMATION DRILL

The following exercises consist in changing the tense of the verb. In some exercises we will change the tense from past to present, in others from the present perfect to the present. When you have finished an exercise, reverse the order and practice going from the present to the past or to the present perfect tense.

1. Past becomes Present: Observe carefully the difference in inflection in past and present tenses.

We kwamen tegen twaalven aan.	We komen tegen twaalven aan.
Hij kwam tegen zessen aan.	Hij komt tegen zessen aan.
Ik kwam tegen vijven aan.	Ik kom tegen vijven aan.
We reden langs een gracht.	We rijden langs een gracht.
Hij reed langs een gracht.	Hij rijdt langs een gracht.
Ik reed langs een gracht.	Ik rijd langs een gracht.
We hadden reuze honger.	We hebben reuze honger.
Hij had reuze honger.	Hij heeft reuze honger.
Ik had reuze honger.	Ik heb reuze honger.
Op de brug zagen we het haringkarretje.	Op de brug zien we het haringkarretje.
Op de brug zag hij het haringkarretje.	Op de brug ziet hij het haringkarretje.
Op de brug zag ik het haringkarretje.	Op de brug zie ik het haringkarretje.

2. Past becomes present

Er stonden mensen haring te eten.	Er staan mensen haring te eten.
Er stond een jongen haring te eten.	Er staat een jongen haring te eten.
Ze moesten een haring proberen.	Ze moeten een haring proberen.
Ik moest een haring proberen.	Ik moet een haring proberen.
We gingen er naar toe.	We gaan er naar toe.

Ik ging er naar toe.	Ik ga er naar toe.
Ze ging er naar toe.	Ze gaat er naar toe.
We kochten haring met uitjes.	We kopen haring met uitjes.
Ze kocht haring met uitjes.	Ze koopt haring met uitjes.
Ik kocht haring met uitjes.	Ik koop haring met uitjes.
Ze hoorden de visboer roepen.	Ze horen de visboer roepen.
Ik hoorde de visboer roepen.	Ik hoor de visboer roepen.

3. Past becomes present.

Vond je de haring lekker?	Vind je de haring lekker?
Die smaakte uitstekend.	Die smaakt uitstekend.
Ik vond het ook jammer.	Ik vind het ook jammer.
Er was niets aan te doen.	Er is niets aan te doen.
We moesten nog naar Alkmaar.	We moeten nog naar Alkmaar.
Kreeg je er dorst van?	Krijg je er dorst van?

4. The following reading passage is given first in the regular past tense form, then in the historical present with present tense verb forms. Practice changing the verb forms from present to past and vice versa at sight as you read the passage out loud.

Vanaf Utrecht gingen Jan en Piet naar 't Muiderslot.	Vanaf Utrecht gaan Jan en Piet naar 't Muiderslot.
Ze zagen daar allerlei interessante dingen en Piet vertelde Jan heel wat over de geschiedenis van Nederland.	Ze zien daar allerlei interessante dingen en Piet vertelt Jan heel wat over de geschiedenis van Nederland.
Daarna fietsten ze naar Amsterdam. Ze hadden een vreselijke honger.	Daarna fietsen ze naar Amsterdam. Ze hebben een vreselijke honger.
Daarom zochten ze een haringkar en kochtcn een paar haringen.	Daarom zoeken ze een haringkar en kopen een paar haringen.
Jan vond de haring lekker.	Jan vindt de haring lekker.
Maar omdat de haringen zo zout waren, kregen de jongens dorst. Daarom gingen ze naar een café en dronken daar een glas bier.	Maar omdat de haringen zo zout zijn, krijgen de jongens dorst. Daarom gaan ze naar een café en drinken daar een glas bier.
Ze wandelden nog wat rond in de binnenstad en fietsten toen door naar Alkmaar.	Ze wandelen nog wat rond in de binnenstad en fietsen dan door naar Alkmaar.

6.2 TRANSFORMATION DRILL

1. Zet in de indirekte rede.	Change to indirect discourse.
Hij zei: "Ik moet nog naar de stad."	Hij zei dat hij nog naar de stad moest.
Ze zeiden: "We moeten nog naar de stad."	Ze zeiden dat ze nog naar de stad moesten.
Ze zei: "Ik heb geen tijd meer."	Ze zei dat ze geen tijd meer had.
Ze zeiden: "We hebben geen meer."	Ze zeiden dat ze geen tijd meer hadden.
Hij zei: "Het smaakt me uitstekend."	Hij zei dat het hem uitstekend smaakte.
Ze zeiden: "Het smaakt ons uitstekend."	Ze zeiden dat het hun uitstekend smaakte.
Ik zei: "Ik vind de haring lekker."	Ik zei dat ik de haring lekker vond.
We zeiden: "We vinden de haring lekker."	We zeiden dat we de haring lekker vonden.
2. Zet in de indirekte rede.	
Jan zei: Er staat een man haring te eten."	Jan zei dat er een man haring stond te eten.
Jan zei: "Er staan mensen haring te eten."	Jan zei dat er mensen haring stonden te eten.
Piet zei: "Ik heb reuze honger."	Piet zei dat hij reuze honger had.
De jongens zeiden: "We hebben reuze honger."	De jongens zeiden dat ze reuze honger hadden.
Mevrouw zei: "Je doet al net als een Nederlander."	Mevrouw zei dat ik al net als een Nederlander doe.
Mevrouw zei: "Jullie doen al net als Nederlanders."	Mevrouw zei dat we al net als Nederlanders deden.
Mevrouw zei: "Dat kan ik me levendig voorstellen."	Mevrouw zei dat ze zich dat levendig kon voorstellen.
We zeiden: "Dat kunnen we ons levendig voorstellen."	We zeiden dat we ons dat levendig konden voorstellen.

3. Zet in de indirekte rede.

Ik zei: "Hij komt om twaalf uur aan."	Ik zei dat hij om twaalf uur aankwam.
Ik zei: "Ze komen om twaalf uur aan."	Ik zei dat ze om twaalf uur aankwamen.
Hij zei: "Ik drink geen bier."	Hij zei dat hij geen bier dronk.
Ze zeiden: "We drinken geen bier."	Ze zeiden dat ze geen bier dronken.
Ik zei: "Ik ga er niet naar toe."	Ik zei dat ik er niet naar toe ging.
Ik zei: "We gaan er niet naar toe."	Ik zei dat we er niet naar toe gingen.
Ze zei: "Ik eet nooit verse haring."	Ze zei dat ze nooit verse haring at.
Ze zei: "Ze eten nooit verse haring."	Ze zei dat ze nooit verse haring aten.
Hij zei: "Ik zie het niet."	Hij zei dat hij het niet zag.
Ze zeiden: "We zien het niet."	Ze zeiden dat ze het niet zagen.

6.3 TRANSFORMATION DRILL

1. Change the sentences to the perfect tense using the auxiliary auxiliary zijn.

Waar gaan ze naar toe?	Waar zijn ze naar toe gegaan?
Word je niet moe van al dat fietsen?	Ben je niet moe geworden van al dat fietsen?
Vader is de hele dag op kantoor.	Vader is de hele dag op kantoor geweest.
Wanneer komt hij thuis?	Wanneer is hij thuis gekomen?
Hoe lang blijven jullie in Amsterdam?	Hoe lang zijn jullie in Amsterdam gebleven?
De trein vertrekt om drie uur.	De trein is om drie uur vertrokken.
Wat blijft hij lang weg!	Wat is hij lang weggebleven!
Gaat ze met jullie mee?	Is ze met jullie meegegaan?
Hoe laat kom je terug?	Hoe laat ben je teruggekomen?
Hij gaat om drie uur naar huis.	Hij is om drie uur naar huis gegaan.

2. Change the sentences to the perfect tense using either the auxiliary hebben or zijn.

Jan wandelt met Ria.	Jan heeft met Ria gewandeld.
Ze wandelen naar de stad.	Ze zijn naar de stad gewandeld.
Ze fietsen de hele dag.	Ze hebben de hele dag gefietst.
Ze fietsen in de richting (van) Amsterdam.	Ze zijn in de richting (van) Amsterdam gefietst.
Zij rijden in de stad.	Ze hebben in de stad gereden.
Zij rijden met een taxi naar huis.	Ze zijn met een taxi naar huis gereden.
Hij loopt hard.	Hij heeft hard gelopen.
Hij loopt naar het station.	Hij is naar het station gelopen.
Ze reist veel.	Ze heeft veel gereisd.
Ze reist dit jaar naar Amerika.	Ze is dit jaar naar Amerika gereisd.
De Groot verhuist ons.	De Groot heeft ons verhuisd.
We verhuizen naar de hoofdstad.	We zijn naar de hoofdstad verhuisd.
Ik vaar altijd graag met de Holland-Amerika lijn.	Ik heb altijd graag met de Holland-Amerika lijn gevaren.
Hij vaart met de "Rotterdam" naar Nederland.	Hij is met de "Rotterdam" naar Nederland gevaren.
Ze wandelen in de oude binnenstad rond.	Ze hebben in de oude binnenstad rondgewandeld.
Ze wandelden met z'n tweeën terug.	Ze zijn met z'n tweeën teruggewandeld.
Hij rijdt een poosje in de stad rond.	Hij heeft een poosje in de stad rondgereden.
Hij rijdt op zijn nieuwe fiets weg.	Hij is op zijn nieuwe fiets weggereden.

6.4 PERFECT becomes PRESENT. TRANSFORMATION DRILL

Zijn jullie naar de hoofdstad gefietst?	Fietsen jullie naar de hoofdstad?
Raad eens wat we gegeten hebben.	Raad eens wat we eten.
Het zal wel een broodje met ham geweest zijn.	Het zal wel een broodje met ham zijn.

Die heb je zeker op straat opgegeten!	Die eet je zeker op straat op!
't Heeft me uitstekend gesmaakt.	't Smaakt me uitstekend.
Ze hebben haring gegeten.	Ze eten haring.
Ze hebben een glas bier gedronken.	Ze drinken een glas bier.
We hebben er een uurtje gerust.	We rusten er een uurtje.
Ze hebben een poosje gewandeld.	Ze wandelen een poosje.
Wat heb je gezien?	Wat zie je?
Ze zijn doorgereden naar Alkmaar.	Ze rijden door naar Alkmaar.

6.5 TRANSFORMATION DRILL

1. In the following exercise you will hear two sentences. Change the first sentence into a dependent clause beginning with the conjunction terwijl, the second into the main clause of a new sentence.

Example:

We reden langs een van de grachten. We hoorden een visboer roepen.	Terwijl we langs een van de grachten reden, hoorden we een visboer roepen.
Jan zat te eten. Hij vertelde over de fietstocht.	Terwijl Jan zat te eten, vertelde hij over de fietstocht.
De jongens reden op de dijk. Ze kwamen weinig fietsers tegen.	Terwijl de jongens op de dijk reden, kwamen ze weinig fietsers tegen.
We dronken een glas bier. We praatten over allerlei dingen.	Terwijl we een glas bier dronken, praatten we over allerlei dingen.
De jongens fietsten langs de gracht. Ze zagen het haringkarretje op de brug.	Terwijl de jongens langs de gracht fietsten, zagen ze het haringkarretje.
Jan en Piet reden langs een van de grachten. Ze hoorden de visboer roepen.	Terwijl Jan en Piet langs een van de grachten reden, hoorden ze de visboer roepen.
We rustten een posje. We genoten van het landschap.	Terwijl we een poosje rustten, genoten we van het landschap.

2. Two sentences are given. Join them by means of the conjunction toen.

Ik zag hem. Hij stond bij het haringkarretje.	Toen ik hem zag, stond hij bij het haringkarretje.
We gingen naar Amsterdam. Het was mooi weer.	Toen we naar Amsterdam gingen, was het mooi weer.
Jan had een rood shirt aan. De mensen keken hem na.	Toen Jan een rood shirt aan had, keken de mensen hem na.
We kwamen daar tegen twaalven aan. We hadden reuze honger.	Toen we daar tegen twaalven aankwamen, hadden we reuze honger.
De jongens hadden de haring op. Ze kregen dorst.	Toen de jongens de haring op hadden, kregen ze dorst.
Mevrouw riep Jan. Ze kreeg geen antwoord.	Toen mevrouw Jan riep, kreeg ze geen antwoord.

3. Link each pair of sentences together by means of nadat.

Example: We hadden een poosje gerust. Toen reden we door.	Nadat we een poosje gerust hadden, reden we door.
We hadden een paar uur gefietst. Toen kregen we honger.	Nadat we een paar uur gefietst hadden, kregen we honger.
De jongens hadden het kasteel bezocht. Toen reden ze verder in de richting van Amsterdam.	Nadat de jongens het kasteel bezocht hadden, reden ze verder in de richting van Amsterdam.
Ik had de haring opgegeten. Toen kreeg ik dorst.	Nadat ik de haring opgegeten had, kreeg ik dorst.
We hadden tien uur geslapen. Toen waren we goed uitgerust.	Nadat we tien uur geslapen hadden, waren we goed uitgerust.
M'n broer had de kaartjes gekocht. Toen gingen we naar het tweede perron.	Nadat m'n broer de kaartjes gekocht had, gingen we naar het tweede perron.
De jongens hadden een poosje gerust. Toen reden ze door.	Nadat de jongens een poosje gerust hadden, reden ze door.

6.6 TRANSLATION EXERCISE

What time did you (pl.) arrive?	Hoe laat zijn jullie aangekomen?
I have not eaten a thing the whole day.	Ik heb de hele dag niets gegeten.
Guess who I saw in Amsterdam.	Raad eens wie ik in Amsterdam gezien heb.
Why didn't you eat your sandwich?	Waarom heb je je boterham niet opgegeten?
Did it taste good to you?	Heeft het je lekker gesmaakt?
I drank a cup of coffee.	Ik heb een kopje koffie gedronken.
We bought herring and onions from the fish peddler.	We hebben haring en uitjes van de visboer gekocht.
He rested all afternoon.	Hij heeft de hele middag gerust.
I walked around a while in the new neighborhood.	Ik heb een poosje in de nieuwe stadswijk rondgewandeld.
Did you see the city hall of Amsterdam?	Heb je het stadhuis van Amsterdam gezien?
Why didn't you stay longer?	Waarom ben je niet langer gebleven?
Did you ever try that?	Heb je dat ooit geprobeerd?
Where did you (pl.) cycle to?	Waar zijn jullie naar toe gefietst?
Did you notice it?	Heb je het gemerkt?
We went over there.	We zijn er naar toe gegaan.
I imagined it differently.	Ik heb het me anders voorgesteld.
We rode to Amsterdam with the car.	We zijn met de auto naar Amsterdam gereden.
In which direction did they cycle?	In welke richting zijn ze gefietst?
I never was so thirsty.	Ik heb nog nooit zo'n dorst gehad.
I have never been there.	Ik ben er nooit geweest.

Did you ever visit that castle?	Heb je ooit dat kasteel bezocht?
Did you find the cafe?	Heb je 't café gevonden?
I have never done that.	Dat heb ik nog nooit gedaan.
Did you (p.) call me?	Hebt u me geroepen?
I have not received an answer yet.	Ik heb nog geen antwoord gekregen.
He told me all about it.	Hij heeft me er alles van verteld.

20.1 BASIC SENTENCES

EEN FIETSTOCHT (BESLUIT)

HET BEZOEK AAN ALKMAAR

1.1 GESPREK

1. Mevr.: Dus het bezoek aan Alkmaar was het eigenlijke doel van de fietstocht?
2. Jan : Ja, daar zijn interessante dingen te zien.
3. Mevr.: Vooral de binnenstad heeft veel van het oude bewaard.
4. Jan : De oude binnenstad met z'n stadhuis, waaggebouw en grote kerk heeft een heel eigen karakter.
5. Mevr.: Heeft Piet nog iets gezegd over het beleg van Alkmaar tijdens de Tachtigjarige Oorlog?
6. Jan : Ja, daar wist hij allerlei interessante bijzonderheden over te vertellen.
7. Jan : Ik heb me geen ogenblik verveeld.
8. Mevr.: Piet heeft altijd veel belangstelling voor geschiedenis gehad.
9. Mevr.: En waar hebben jullie vannacht geslapen?
10. Jan : We hebben in een jeugdherberg overnacht.
11. Jan : Daar hebben we veel trekkers uit andere landen ontmoet.
12. Mevr.: Konden jullie daar wel mee praten?
13. Jan : Ja, gelukkig spraken de meesten Engels.
14. Jan : We hebben de hele avond met elkaar gepraat.
15. Jan : Ik heb o.a. (onder andere) kennisgemaakt met een student uit Denemarken.
16. Jan : Hij heeft me uitgenodigd om in de vakantie bij hem te komen logeren.
17. Mevr.: Zijn jullie nog naar de kaasmarkt geweest?
18. Jan : Ja! Zoiets interessants had ik nog nooit gezien.
19. Jan : Er waren veel buitenlanders.
20. Mevr.: Zijn jullie daarna weer naar huis gegaan?
21. Jan : We zijn laat in de middag uit Alkmaar vertrokken.
22. Mevr.: En hoe lang heb je over de terugreis gedaan?
23. Jan : Een uur of vier.
24. Mevr.: Dan heb je flink gefietst.
25. Mevr.: Geen wonder dat je gisteravond doodop was!
26. Jan : Maar de tocht was echt de moeite waard.

20.1 BASIC SENTENCES

A BICYCLE TRIP (CONCLUSION)

THE VISIT TO ALKMAAR

1.1 CONVERSATION

1.	Mrs.:	So the visit to Alkmaar was the real purpose of the trip.
2.	John :	Yes; there are many interesting things to see there.
3.	Mrs.:	Especially the inner city has preserved much of the old.
4.	John :	The old inner city with its city hall, weighhouse, and "great" church has a character all its own.
5.	Mrs.:	Did Pete say anything about the seige of Alkmaar during the Eighty Years War?
6.	John :	Yes, he was able to tell all kinds of interesting details about that.
7.	John :	I wasn't bored for a minute.
8.	Mrs.:	Pete has always had an interest in history.
9.	Mrs.:	And where did you sleep last night?
10.	John :	We stayed overnight at a youth hostel.
11.	John :	We met many "hikers" from other countries there.
12.	Mrs.:	Could you talk with them?
13.	John :	Yes, fortunately most of them spoke English.
14.	John :	We talked with each other the entire evening.
15.	John :	I made the acquaintance of a student from Denmark, among others.
16.	John :	He invited me to come and stay with him in the vacation.
17.	Mrs.:	Did you get to see the cheese market?
18.	John :	Yes! I had never seen anything as interesting as that.
19.	John :	There were many foreigners.
20.	Mrs.:	Did you go home again after that?
21.	John :	We left Alkmaar late in the afternoon.
22.	Mrs.:	And how long did the return trip take?
23.	John :	About four hours.
24.	Mrs.:	Then you cycled hard.
25.	Mrs.:	No wonder you were dead tired last night.
26.	John :	But the trip was really worth while.

VALK
RESTAURANT

1.2 VRAGEN OVER HET GESPREK

1. Wat was het eigenlijke doel van de fietstocht?	Het eigenlijke doel van de fietstocht was het bezoek aan Alkmaar.
2. Zijn er in Alkmaar interessante dingen te zien?	Ja, er zijn in Alkmaar interessante dingen te zien.
3. Heeft de binnenstad veel van het oude bewaard?	Ja, de binnenstad heeft veel van het oude bewaard.
4. Is er veel interessants te zien?	Ja, er is veel interessants te zien.
5. Vertel eens wat er in de oude binnenstad allemaal te zien is.	Het stadhuis, het waaggebouw, en de grote kerk.
6. Wanneer was de Tachtigjarige Oorlog?	De Tachtigjarige Oorlog was van 1568 tot 1648.
7. Wist Piet iets te vertellen over het beleg van Alkmaar tijdens de Tachtigjarige Oorlog?	Ja, daar wist hij allerlei interessante bijzonderheden over te vertellen.
8. Waar wist Piet allerlei interessante bijzonderheden	Over het beleg van Alkmaar tijdens de Tachtigjarige Oorlog.
9. Heeft Jan zich in Alkmaar verveeld?	Nee, hij heeft zich geen ogenblik verveeld.
10. Heeft Piet veel belangstelling voor geschiedenis?	Ja, daar heeft hij veel belangstelling voor.
11. Waar hebben de jongens overnacht?	Ze hebben in een jeugdherberg overnacht.
12. Hebben de jongens ook trekkers uit andere landen ontmoet?	Ja, ze hebben veel trekkers uit andere landen ontmoet.
13. Konden Jan en Piet daarmee praten?	Ja, daar konden ze wel meepraten.
14. Konden veel van die trekkers Engels spreken?	Ja, de meesten konden Engels spreken.
15. Welke taal spraken de trekkers met Jan?	Ze spraken Engels met hem.

16. Met wie heeft Jan kennisgemaakt?	Hij heeft kennisgemaakt met een student uit Denemarken.
17. Heeft die student Jan uitgenodigd om bij hem te komen logeren?	Ja, hij heeft Jan uitgenodigd om in de vakantie bij hem te komen logeren.
18. Zijn de jongens naar de kaasmarkt geweest?	Ja, ze zijn naar de kaasmarkt geweest.
19. Had Jan ooit zoiets interessants gezien?	Nee, hij had nog nooit zoiets interessants gezien.
20. Waren er veel mensen uit het buitenland op de kaasmarkt?	Ja, er waren veel buitenlanders op de kaasmarkt.
21. Wanneer zijn de jongens weer naar huis gegaan?	Na hun bezoek aan de kaasmarkt zijn de jongens weer naar huis gegaan.
22. Zijn de jongens vroeg in de middag uit Alkmaar vertrokken?	Nee, ze zijn laat in de middag uit Alkmaar vertrokken.
23. Hoe lang hebben ze over de terugreis gedaan?	Ze hebben een uur of vier over de terugreis gedaan.
24. Was Jan moe toen hij thuis kwam?	Ja, hij was doodop!
25. Wat vond Jan van de tocht?	Hij vond de tocht de moeite waard.

20.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 FOREIGN WORDS

karakter	/kaŕaktər/	vakantie	/vaḱansie/
logeren	/looźjeerə^{n}/		/vəḱansie/ (colloquial)

2.2 DUTCH WORDS

besluit	/bəśluit/	bewaard	/bəẃaart/
beleg	/bəĺech/	belangstelling	/bəĺangs̀teling/
bezoek	/bəźoek/	bijzonderheden	/bieźondərh́eedə^{n}/
ogenblik	/óoghənb̀lik/	buitenlander	/b́uitənl̀andər/
allerlei	/álərl̀ei/	Denemarken	/d́eenəm̀arkə^{n}/
overnacht	/oovərńacht/	vannacht	/vəńacht/

de moeite waard	/də ḿoejtə ẃaart/
iets interessants	/iets intərəśants/
de Tachtigjarige Oorlog	/də t́achtəchj́aarəghə óorloch/

uitgenodigd	/úitchəńoodəcht/
teruggekeerd	/təŕuchchəḱeert/
terugreis	/təŕuchŕeis/
't waaggebouw	/ət waachchəb́ou/
't stadhuis	/ət stath́uis/

20.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 VERBS

Several new verbs are introduced in this lesson; their principal parts are:

1.1 Regular Verbs

praten	praatte	gepraat
overńachten	overńachtte	overńacht
beẃaren	beẃaarde	beẃaard
zich verv́elen	verv́eelde zich	zich verv́eeld
terugkeren	keerde terug	is teruggekeerd
kennismaken	maakte kennis	kennisgemaakt
uitnodigen	nodigde uit	uitgenodigd

Conventional orthography requires doubling of d or t in the past tense of regular verbs even when the stem ends in d or t: praat-praatte; overnacht-overnachtte; antwoord-antwoordde.
Compare the present and past tense forms of praten, antwoorden:

ik praat	/praat/	we praten	/praatə^n/
ik praatte	/praatə/	we praatten	
ik antwoord	/antwoort/	we antwoorden	/antwoordə^n/
ik antwoordde	/antwoordə/	we antwoordden	

The present and past tense plural forms of regular verbs which have a double stem vowel (aa, ee, oo, uu, ie, oe) or diphthong (ei, ui, ou) and a final d or t stem consonant are distinguished by their spelling, not by their pronunciation.

1.2 Strong and irregular verbs (memorize these forms)

doen	deed	gedaan
weten	wist	geweten
vertrekken	vertrok	vertrokken

1.3 Modal verbs

kunnen	kon/konden	gekund
zullen	zou/zouden	
willen	wou/wouwen	gewild
willen	wilde/wilden	
moeten	moest/moesten	gemoeten
mogen	mocht/mochten	

3.2 DIMINUTIVE SUFFIXES

Usage of the diminutive suffix was discussed in 4.5.1. Not only did we note that the diminutives are all het words, but that the diminutive suffix takes several forms. These several forms will now be discussed.

2.1 je /jə/ /tjə/ /sjə/

de klok	't klokje	/klokjə/
de kaart	't kaartje	/kaartjə/
de vriend	't vriendje	/vrientjə/
't brood	't broodje	/brootjə/
't mes	't mesje	/mesjə/
't glas	't glaasje	/ghlaasjə/

The basic form of the diminutive suffix is je /jə/. If a word ends on a d or t /t/, the diminutive suffix is spelled je, but pronounced /tjə/. When s precedes the suffix je, the final syllable is pronounced /sjə/.

In a few instances the stem vowel changes from a to aa before the diminutive suffix: glas-glaasje.

2.2 tje /tjə/

de stoel	't stoeltje	/stoeltjə/
de tuin	't tuintje	/tuintjə/
't uur	't uurtje	/uurtjə/
de retour	't retourtje	/rətoertjə/
de tafel	't tafeltje	/taafəltjə/
de toren	't torentje	/toorəntjə/
de zuster	't zustertje	/zustərtjə/
't cadeau	't cadeautje	/kadootjə/
de ui	't uitje	/uitjə/
de snee	't sneetje	/sneetjə/
de auto	't autootje	/ootootjə/ /outootjə/
de vrouw	't vrouwtje	/vroutjə/

The tje /tjə/ suffix occurs after l, n, r when:

1) they follow a double vowel of diphthong:
   stoeltje tuintje uurtje

2) they appear in final unstressed syllable:
   tafeltje torentje zustertje

The suffix tje /tjə/ also occurs after vowels, diphthongs, and vowel-like sounds in final position:
   sneetje uitje vrouwtje

2.3 etje /ətjə/

de kar	't karretje	/karətjə/
de pen	't pennetje	/penətjə/
de som	't sommetje	/somətjə/
de nul	't nulletje	/nulətjə/

When one of the consonants l, n, r, or m follows a short vowel, the consonant is doubled before the suffix etje is added: kar-karretje.

2.4 pje /pjə/

de bloem	't bloempje	/bloempjə/
't raam	't raampje	/raampjə/

When final m is preceded by a double vowel of diphthong, the diminutive suffix is pje: bloem-bloempje.

3.3 HET WORDS

Certain classes of words always take the article het; these include:

1) the diminutives: het pakje, retourtje, karretje, bloempje
2) names of languages: het Nederlands, Frans, Engels, Duits
3) two syllable words beginning with the prefixes: be, ge, ver:
   het beleg, bezoek, besluit
   het gebouw, gebak, gebied
   het verschil, vervolg
4) verbs (and other parts of speech) used as nouns: het fietsen
5) names of metals: het goud, zilver.

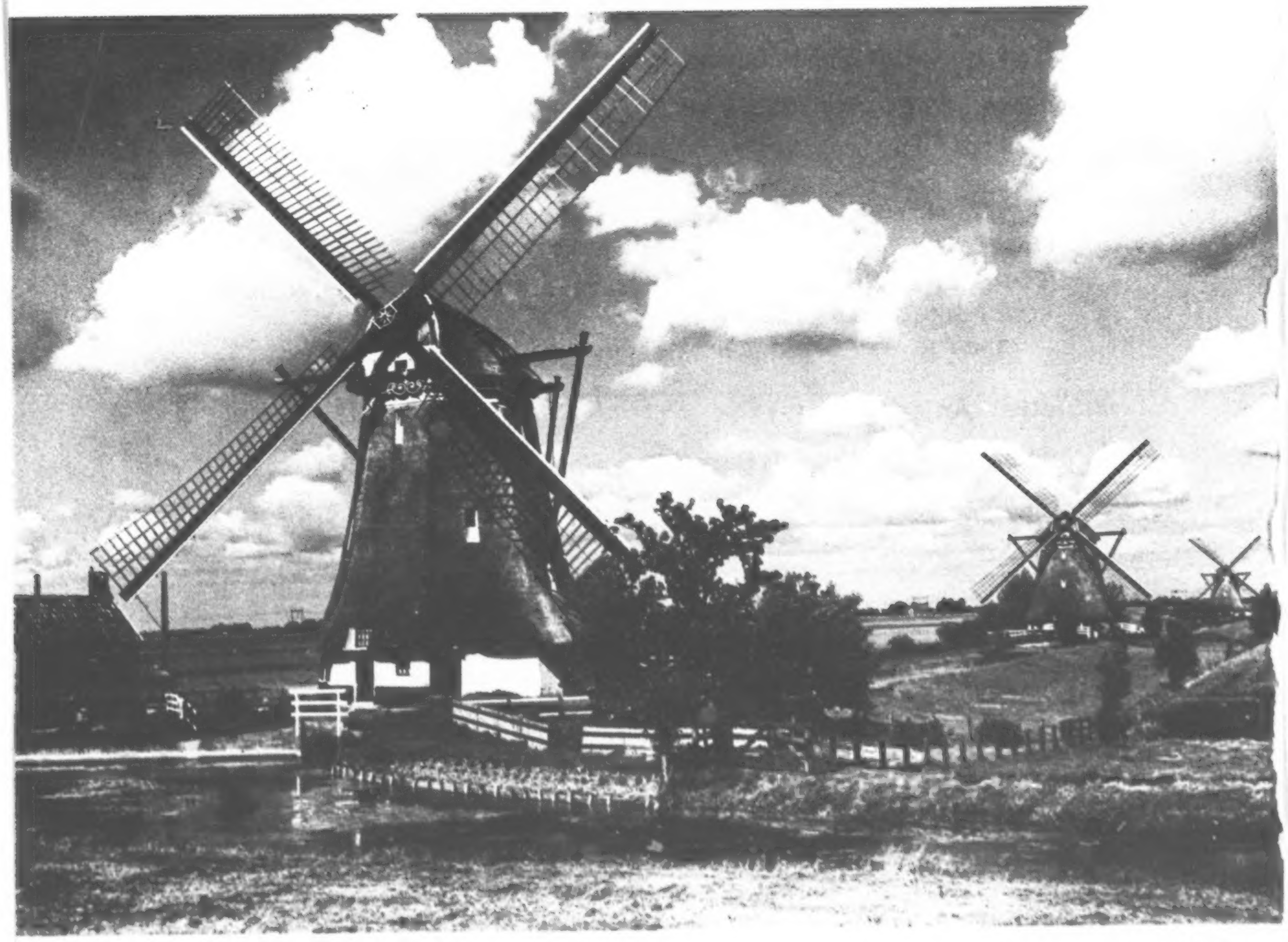

4.1 WORD ORDER: SENTENCES WITH VERBS IN THE PERFECT TENSE

1.1 Statements

Subject	Verb	Pronouns	Adverbs and Objects	Prep. Compound	Past Participle
Ik	heb	je	om zeven uur		geroepen.
Ik	heb	me	geen ogenblik		verveeld.
We	hebben		gisteren zeker honderd kilometer		gefietst.
We	zijn		eerst langs de Vecht in de Richting Amsterdam		gefietst.
Piet	heeft		altijd veel belangstelling voor geschiedenis		gehad.
Ik	heb	er	van Piet niets	over	gehoord.
Het	zal		wel een broodje met ham		geweest zijn.

Object/Adverb	Verb	Subject	Adverbs and Objects	Prep. Compound	Pas Participle
Die tocht	heb	ik	ook verschillende keren		gemaakt.
Zoiets interessants	heb	ik	nog nooit		gezien.
Daar	hebben	we	veel trekkers uit andere landen		ontmoet.
Toen	hebben	we	op het terras van een café een lekker glas bier		gedronken.

1.2 Questions

Question Word	Verb	Subject	Pronouns	Adverbs and Objects	Prep. Compound	Past Participle
Hoe lang	heb	je		over de terugreis		gedaan?
Waar	heeft	Jan		echt	van	genoten?
	Zijn	jullie		van daar naar Amsterdam		gefietst?
	Heeft	Piet	je er	wat	over	verteld?

4.2 MAIN AND DEPENDENT CLAUSE

Weet je	hoe laat onze trein vertrekt?
De klant kan dus niet zien	hoe de kapper z'n haar knipt.
Ik merk	dat je al net als een echte Nederlander doet.
Laten we eerst gaan eten	voordat je verder vertelt.
Dat komt	omdat de Franse cultuur lange tijd in ons land een belangrijke invloed had.
Nu begrijp ik	waarom ze me zo nakijken.
Denk je	dat we gauw aan de beurt zullen zijn?
Dan weet de kapper heus wel	wat hij doen moet.
Piet zei	dat ik eens een verse haring moest proberen.
Raadt u eens	wat we toen gegeten hebben.
Wat jammer	dat je niet meer van de hoofdstad gezien hebt.
Mijn klanten willen zien	hoe hun haar geknipt wordt.
Ik krijg de indruk	dat donkere kleren hier meer gedragen worden.
Kun je zien	of er veel mensen zitten te wachten?
Toen we de haring op hadden	kregen we dorst.
Toen we aankwamen	hadden we reuze honger.
Telkens als ik die aanheb	kijken de mensen me na.
Als de nood het hoogst is	is de redding nabij.
Nadat we een poosje gerust hadden	zijn we doorgereden.
Wat ik 't interessantst vond	is wat hij over de kunstenaars en geleerden vertelde.

20.5 WORD STUDY

5.1 WORD FORMATION

1.1 -er suffix

Er waren veel buitenlanders. 20.1.19	There were many foreigners.

The noun 't buitenland means abroad, outside the country.

Hij woont al jaren in 't buitenland.	He has been living abroad for years.

When we add -er to the noun, the word means one who resides abroad (a foreigner). Similarly, -er after the name of a city identifies one as an inhabitant of the city:

De Amsterdammer	resident of Amsterdam.
De Rotterdammer	resident of Rotterdam.

We zijn ook weinig fietsers tegengekomen. 18.1.21	We met few bicyclists.
Daar hebben we veel trekkers uit andere landen ontmoet. 20.1.11	There we met many "travellers" from other countries.

Many agent nouns are formed by adding the suffix -er to the stem of a verb:

fietsen - to cycle	fietser - cyclist
trekken - to travel	trekker - "traveler"

A trekker is generally a person who is making an extended trip, in stages, on foot or by bicycle.

1.2 -heid suffix

Daar wist hij allerlei bijzonderheden over te vertellen. 20.1.6	He could tell all kinds of details about that.

A bijzonderheid is a particular, detail, fact. This noun is a compound of bijzonder, meaning special, and the suffix heid. Generally, abstract nouns are formed with the suffix heid:

goed - good
de goedheid - goodness

Nouns with the heid suffix are de words and take the plural heden: bijzonderheid - bijzonderheden.

5.2 LEXICAL ITEMS

2.1 zich vervelen; vervelen

Ik heb me geen ogenblik verveeld. 20.1.7	I was not bored for a minute.
Kinderen vervelen zich thuis dikwijls.	Children are often bored at home.
De spreker verveelt zijn luisteraars.	The speaker bores his listeners.
Dat zal je gauw vervelen.	That will bore you soon.

The verb vervelen, which means to bore, is also used reflexively in Dutch. This reflexive form, so different from the English, will require much practice:

vervelen	to bore
zich vervelen	to be bored

2.2 kennismaken

Ik heb ook kennisgemaakt met een student uit Denemarken. 21.1.15	I also became (got) aquainted with a student from Denmark.

The verb kennismaken is a compound of: kennis + maken. Literally, the meaning is: to make the acquaintance of.

2.3 De Tachtigjarige Oorlog: the Eighty Years War

The Dutch war of independence against Spain was fought between 1568 and 1648.

2.4 vannacht: last night, tonight

En waar hebben jullie vannacht geslapen? 20.1.9	And where did you sleep last night?
En waar gaan jullie vannacht slapen?	And where are you going to sleep tonight?

Depending on the context, vannacht means either last night or tonight.

vannacht and other compound words:

vandaag	today	vanmorgen	this morning
vannacht	tonight	vanmiddag	this afternoon
vannacht	last night	vanavond	this evening

2.5 flink

Dan heb je flink gefietst. 20.1.24 — Then you really cycled.

Flink is a very common word and much used, but it is difficult to give an English equivalent. One meaning, used in the above sentence is: hard, vigorous, energetic.

Hij doet flink zijn best. — He is working (studying) hard.

5.3 IDIOMS

3.1 zijn + te + verb

Daar zijn ook interessante dingen te zien. 20.1.2 — One can also see interesting things there. (There are also interesting things to see there).

Dat is wel te doen. — That can be done.

Zijn + te + infinitive (in end position) often expresses possibility.

3.2 weten + te + verb

Daar wist hij allerlei interessante dingen van te vertellen. 20.1.6 — He could (was able to) tell all kinds of interesting things about that.

Hij weet te geven en te nemen. — He can give and take.

Hij wist te ontkomen. — He succeeded in escaping.

Weten + te + infinitive (in end position) means to be able, to be capable, or to succeed in.

3.3 er over doen

Hoe lang heb je over de terugreis gedaan? 20.1.22 — How long did the return trip take you?

Hoe lang doe je er over? — How long does it take you?

Note the idiomatic meaning of er over doen: to take time.

20.6 PATTERN DRILLS

6.1 WORD FORMATION DRILLS

1. Give the diminutive form for each of the following words :

't huis	't huisje	de deur	't deurtje
de brief	't briefje	de rivier	't riviertje
't dorp	't dorpje	de broer	't broertje
de fiets	't fietsje	't kantoor	't kantoortje
't mes	't mesje	de kamer	't kamertje
de klok	't klokje	de stoel	't stoeltje
't cadeau	't cadeautje	de tafel	't tafeltje
de auto	't autootje	de haven	't haventje
de ui	't uitje	't plein	't pleintje
de vrouw	't vrouwtje	de molen	't molentje
de boerderij	't boerderijtje	de steen	't steentje
de pen	't pennetje	de bloem	't bloempje
't vel	't velletje	't raam	't raampje
de tram	't trammetje		
de kar	't karretje		
de man	't mannetje		
de boterham	't boterhammetje		
de brug	't bruggetje		

2. Form agent words from the following verbs :

Verb	Agent word
fietsen	fietser
gebruiken	gebruiker
rijden	rijder
vinden	vinder
spelen	speler
kopen	koper
kennen	kenner
kijken	kijker
bouwen	bouwer
schrijven	schrijver
spreken	spreker
schilderen	schilder

3. Form abstract nouns with suffix heid

Adjective	Noun	Adjective	Noun
bijzonder	bijzonderheid	moeilijk	moeilijkheid
vrij	vrijheid	mogelijk	mogelijkheid
goed	goedheid	natuurlijk	natuurlijkheid
bezig	bezigheid	oud	oudheid
open	openheid	snel	snelheid
gezellig	gezelligheid	vriendelijk	vriendelijkheid
grijs	grijsheid	zacht	zachtheid
hoeveel	hoeveelheid	hard	hardheid
zeker	zekerheid	heerlijk	heerlijkheid
juist	juistheid	waarschijnlijk	waarschijnlijkheid
eerlijk	eerlijkheid	fel	felheid
alledaags	alledaagsheid	minder	minderheid

6.2 TRANSFORMATION DRILLS

1. Change from the present to the past and present perfect tenses.

Wat zegt hij?	Wat zei hij? Wat heeft hij gezegd?
Ze bewaart van alles.	Ze bewaarde van alles. Ze heeft van alles bewaard.
Wat is het doel van de fietstocht?	Wat was het doel van de fietstocht? Wat is het doel van de fietstocht geweest?
Ik weet het al lang	Ik wist het al lang. Ik heb het al lang geweten.
Hij vertelt het hun.	Hij vertelde het hun. Hij heeft het hun verteld.
Hij vertelt er allerlei bijzonderheden over.	Hij vertelde er allerlei bijzonderheden over. Hij heeft er allerlei bijzonderheden over verteld.
Ik verveel me geen ogenblik.	Ik verveelde me geen ogenblik. Ik heb me geen ogenblik verveeld.
Slaapt ze rustig?	Sliep ze rustig? Heeft ze rustig geslapen?

Ze overnachten in een jeugdherberg.	Ze overnachtten in een jeugdherberg. Ze hebben in een jeugdherberg overnacht.
Ze komen er trekkers uit andere landen tegen.	Ze kwamen er trekkers uit andere landen tegen. Ze zijn er trekkers uit andere landen tegengekomen.
Ze praten met hen.	Ze praatten met hen. Ze hebben met hen gepraat.
De meesten spreken Engels.	De meesten spraken Engels. De meesten hebben Engels gesproken.
Hij maakt overal kennissen.	Hij maakte overal kennissen. Hij heeft overal kennissen gemaakt.
Ik logeer bij kennissen.	Ik logeerde bij kennissen. Ik heb bij kennissen gelogeerd.
Hij nodigt ons uit om in de vakantie te komen logeren.	Hij nodigde ons uit om in de vakantie te komen logeren. Hij heeft ons uitgenodigd om in de vakantie te komen logeren.
Veel buitenlanders bezoeken de kaasmarkt in Alkmaar.	Veel buitenlanders bezochten de kaasmarkt in Alkmaar. Veel buitenlanders hebben de kaasmarkt in Alkmaar bezocht.
Ik zie iets interessants.	Ik zag iets interessants. Ik heb iets interessants gezien.
Er zijn veel vreemdelingen (foreigners).	Er waren veel vreemdelingen. Er zijn veel vreemdelingen geweest.
De rust keert langzaam terug.	De rust keerde langzaam terug. De rust is langzaam teruggekeerd.
We vertrekken om zes uur.	We vertrokken om zes uur. Wij zijn om zes uur vertrokken.
Hoe lang doe je over de reis?	Hoe lang deed je over de reis? Hoe lang heb je over de reis gedaan?

Het is echt de moeite waard.	Het was echt de moeite waard. Het is echt de moeite waard geweest.
De binnenstad heeft een heel eigen karakter.	De binnenstad had een heel eigen karakter. De binnenstad heeft een heel eigen karakter gehad.

2. Transformation Drill

Change the sentences from present to past tense only.

Kun je met hem praten?	Kon je met hem praten?
De meeste trekkers kunnen Engels spreken.	De meeste trekkers konden Engels spreken.
Ze moeten nog tachtig kilometer fietsen.	Ze moesten nog tachtig kilometer fietsen.
Hij wil graag mee.	Hij wilde (wou) graag mee.
Hij mag niet mee.	Hij mocht niet mee.
Daar zijn interessante dingen te zien.	Daar waren interessante dingen te zien.
Daar weet hij allerlei interessante bijzonderheden over te vertellen.	Daar wist hij allerlei interessante bijzonderheden over te vertellen.

6.3 SUBSTITUTION DRILL

Restate the sentence substituting a prepositional compound for the underlined words.

Example: Heeft hij iets gezegd over 't beleg van de stad?	Heeft hij er iets over gezegd?
Hij wist allerlei bijzonderheden over 't beleg te vertellen.	Hij wist er allerlei bijzonderheden over te vertellen.
Hij heeft altijd belangstelling voor geschiedenis gehad.	Hij heeft er altijd belangstelling voor gehad.
Heb je veel van de oude binnenstad gezien?	Heb je er veel van gezien?
Hoe lang heb je over de terugreis gedaan?	Hoe lang heb je er over gedaan?

De oude binnenstad heeft veel van 't oude bewaard.	De oude binnenstad heeft er veel van bewaard.
Wat jammer dat je niet meer van Amsterdam gezien hebt.	Wat jammer dat je er niet meer van gezien hebt.
Ik heb echt genoten van het landschap.	Ik heb er echt van genoten.
We hebben geen last van het verkeer gehad.	We hebben er geen last van gehad.
Hij heeft zich altijd heel erg voor geschiedenis geïnteresseerd.	Hij heeft zich er altijd heel erg voor geïnteresseerd.

6.4 TRANSLATION EXERCISE

Translate into idiomatic Engelish; watch the tenses especially.

Jan is gisteren met Piet naar Alkmaar gefietst.	John cycled to Alkmaar with Pete yesterday.
Hoeveel heb je voor die fiets betaald?	How much did you pay for that bicycle?
Ik rook al twee maanden niet meer.	I haven't been smoking for two months.
Piet ging altijd met de brommer naar school.	Pete always went to school on the motorbike.
We hebben ons vandaag erg verveeld.	We were very bored today.
Sinds wanneer heb je die nieuwe fiets?	Since when have you had that new bicycle.
Verleden week heb ik m'n auto verkocht.	Last week I sold my car.
Ze zijn vanmorgen vroeg vertrokken.	They left early this morning.
Elke morgen stond hij vroeg op.	He got up early every morning.
In de vakantie gingen we altijd naar de duinen.	In the vacation we always went to the dunes.
Ze hebben het tot nu toe wel getroffen met het weer.	They have really struck it with the weather so far.

Welke trein heb je genomen?	Which train did you take?
Waarom heeft hij z'n jas niet aangetrokken?	Why didn't he put his coat on?
Wanneer ben je voor 't eerst naar Friesland geweest?	When were you in Friesland for the first time?
Waar heb je hem voor 't laatst gezien?	Where did you see him last?
Ze kennen elkaar al jaren.	They have known each other for years.
Hoeveel koppen koffie heb je al op?	How many cups of coffee have you had so far?
Is de tram al voorbij gegaan?	Has the streetcar passed by already?
Sinds de oorlog bouwt men veel flats in Nederland.	Since the war they have been building many apartment houses in the Netherlands.
Ze wonen al tien jaar in de Verenigde Staten.	They have been living in the United States for ten years.

6.5 TRANSLATION EXERCISE

Note: you = je you (p.) = u you (pl.) = jullie

I have read that book already. I read it last year.	Ik heb dat boek al gelezen. Ik heb 't verleden jaar gelezen.
He bought a new car. He bought a new car two weeks ago.	Hij heeft een nieuwe auto gekocht. Hij heeft twee weken geleden een nieuwe auto gekocht.
Why haven't you done your homework? Why didn't you do your homework last night?	Waarom heb je je huiswerk niet gemaakt? Waarom heb je je huiswerk niet gisterenavond gemaakt?
Have you tasted this cheese yet? Did you ever taste such cheese?	Heb je deze kaas al geproefd? Heb je ooit zulke kaas geproefd?
I have not smoked all week. I didn't smoke last week.	Ik heb de hele week niet gerookt. Ik heb verleden week niet gerookt.
I have seen him often. I saw him yesterday.	Ik heb hem dikwijls gezien. Ik heb hem gisteren gezien.

He has translated many books.	Hij heeft veel boeken vertaald.
He translated them into English.	Hij heeft ze in 't Engels vertaald.
Our city has expanded rapidly in recent years.	Onze stad heeft zich de laatste jaren snel uitgebreid.
Amsterdam expanded rapidly in the seventeenth century.	Amsterdam heeft zich in de zeventiende eeuw snel uitgebreid.
I have rented a motorbike for the trip.	Ik heb voor de tocht een brommer gehuurd.
I rented it very cheaply.	Ik heb hem heel goedkoop gehuurd.
She has written many books.	Ze heeft veel boeken geschreven.
She wrote a new book this year.	Ze heeft dit jaar een nieuw boek geschreven.
I have made that trip often.	Ik heb die tocht vaak gemaakt.
I made that trip with my father in 1965.	Ik heb die tocht in 1965 met m'n vader gemaakt.
Have you ever heard of that?	Heb je ooit daarvan gehoord?
Did you hear about that?	Heb je daarvan gehoord?
Who has used my razor?	Wie heeft m'n scheermes gebruikt?
I used your razor this morning.	Ik heb je scheermes vanmorgen gebruikt.
She has not said a thing.	Ze heeft niets gezegd.
She didn't say a thing all morning.	Ze heeft de hele morgen niets gezegd.
Haven't you spoken to him yet?	Heb je nog niet met hem gesproken?
Didn't you speak to him about it.	Heb je er niet met hem over gesproken?

6.6 TRANSLATION EXERCISE

When did it happen?	Wanneer is 't gebeurd?
It happened in 1953.	Het is in 1953 gebeurd.
How much did you pay for it?	Hoeveel heb je ervoor betaald?
I paid one hundred fifty guilders for it.	Ik heb er honderdvijftig gulden voor betaald.

When did you (p.) first meet him?	Wanneer hebt u hem voor 't eerst ontmoet?
I first met him in Alkmaar.	Ik heb hem voor 't eerst in Alkmaar ontmoet.
When did you live in Amsterdam?	Wanneer heb je in Amsterdam gewoond?
I lived there from 1930 till 1940.	Ik heb er van 1930 tot 1940 gewoond.
Where did you find your book?	Waar heb je je boek gevonden?
I found it in the chair.	Ik heb het in de stoel gevonden.
How long were you (p.) in the United States?	Hoe lang bent u in de Verenigde Staten geweest?
I was there for three years.	Ik ben er drie jaar geweest.
Where did the boys go to yesterday?	Waar zijn de jongens gisteren naar toe gegaan?
They went to Alkmaar.	Ze zijn naar Alkmaar gegaan.
How long did she study at the university?	Hoe lang heeft ze aan de universiteit gestudeerd?
She studied there for five years.	Ze heeft er vijf jaar gestudeerd.
How far did they cycle in one day?	Hoe ver zijn ze op één dag gefietst?
They cycled one hundred kilometers today.	Ze hebben vandaag honderd kilometer gefietst.
Where did you (pl.) stay over night?	Waar hebben jullie overnacht?
We stayed overnight at a youth hostel.	We hebben in een jeugdherberg overnacht.
How many people did you invite?	Hoeveel mensen heb je uitgenodigd?
I invited ten friends of mine.	Ik heb tien vrienden van me uitgenodigd.
Why didn't you wait for me?	Waarom heb je niet op me gewacht?
I waited a half hour for you.	Ik heb een half uur op je gewacht.

6.7 TRANSLATION EXERCISE

I lived in Utrecht for four years.	Ik heb vier jaar in Utrecht gewoond.
I have been living in Utrecht for four years.	Ik woon al vier jaar in Utrecht.
We stayed with relatives.	We hebben bij familie gelogeerd.
We have been staying with relatives for a week.	We logeren al een week bij familie.
They worked hard.	Ze hebben gewerkt.
They have been working there for a month already.	Ze werken er al een maand.
Did you (pl.) wait for me?	Hebben jullie op me gewacht?
How long have you (pl.) been waiting for me?	Hoe lang wachten jullie al op me?
She studied at the University of Amsterdam five years.	Ze heeft vijf jaar aan de Universiteit van Amsterdam gestudeerd.
She's been studying at the University of Amsterdam for five years.	Ze studeert al vijf jaar aan de Universiteit van Amsterdam.
There has been a housing shortage for years.	Er is al jaren een woningtekort.
Since the war there has been housing shortage.	Sinds de oorlog is er een woningtekort.
We have been living in this house for ten years.	We wonen al tien jaar in dit huis.
We have been living in this house since 1960.	We wonen sinds 1960 in dit huis.
I have been studying Dutch for years.	Ik studeer al jarenlang Nederlands.
I have been studying Dutch since last year.	Sinds verleden jaar studeer ik Nederlands.
He has been gone for months.	Hij is al maandenlang weg.
He has been gone since Sunday.	Hij is sinds zondag weg.
He has been sailing for years.	Hij vaart al jarenlang.
He has been sailing with the Holland-America Line since 1950.	Sinds 1950 vaart hij met de Holland-Amerika Lijn.

6.8 LEESSTUK

Egmond aan Zee, 15 oktober 19--

Beste Jan,

Vandaag wil ik je wat over Alkmaar vertellen. Het ligt maar een paar kilometer van mijn woonplaats. Je moet er beslist eens naar toe, liefst op een vrijdag, in de zomer, want dan komt het beroemde kaasdragersgilde in actie!

guild, action

De ceremonie, die al meer dan drie eeuwen oud is, begint vroeg. Je moet om zeven uur op het plein aan de voet van de waagtoren zijn. De zevende slag van de klok is voor de oudste voorman van het gilde het teken om op de waagdeur te slaan en te roepen: "Vader, hij heeft geslagen!" Dan gaan de waagdeuren open en de vader van het gilde komt naar buiten om het appèl af te nemen. Naast hem staat de beul, die de laatkomers noteert. Hun namen schrijft hij op een bord, dat een week lang in de gildekamer zal hangen, waar alle Alkmaarders en toeristen het kunnen zien.

ceremony
foot
stroke
foreman, sign
struck
to take roll
executioner, jots down
Alkmaar citizens

Na het appèl gaan de kaasdragers naar huis om hun witte kleren aan te trekken en een beetje te rusten. Om tien uur komen ze weer op het marktplein terug. Daar is het dan heel druk! Duizenden toeristen wachten met hun fototoestel in de hand op de komende ceremonie. En daar in de houten handkarren komen ze dan eindelijk: de ronde, gouden Edammers en de platte, gele Goudse! Nu begint het werk van de kaaszetters, die de kaasbollen op houten berries zetten. Het is een moeilijk werkje, want straks mogen de kazen er niet afrollen. Dat is maar één keer gebeurd en nog wel juist tijdens een bezoek van koningin Juliana! De kaasdragers vonden het niet leuk, maar de koningin heeft er hartelijk om gelachen.

rest
tourists
push carts
flat
barrows
heartily

De kaasdragers zijn in 't wit gekleed en dragen een hoed in de kleur van hun veem. Het kaasdragersgilde telt vier vemen: het groene, het blauwe, het rode en het gele veem. Elk veem

hat, guild unit
green
blue

bestaat uit zes dragers, één voorman en één	consists of
"tasman". Om de twee jaar kiest elk veem	cashier, elects
een nieuwe voorman. Men herkent hem aan	recognizes
een zilveren schildje dat hij aan een groen,	silver shield
blauw, rood of geel lint op de borst draagt.	ribbon, chest
De tasman, die het geld ontvangt, heeft een	receives
leren geldtas bij zich. Niet iedereen kan	leather, everyone
kaasdrager worden. Je moet in Alkmaar ge-	
boren zijn, in die stad wonen, en vooral...	born
heel sterk zijn, want een berrie weegt niet	weighs
minder dan honderdzestig kilogram! Twee	
mannen, van wie de oudste altijd achteraan	
loopt, dragen zo'n berrie. Daarop ligt steeds	
hetzelfde aantal bollen: tachtig. De dragers	number
brengen hun berrie naar een weegschaal,	scale
waarop de kaas gewogen wordt. Je moet niet	
denken dat dit allemaal alleen maar een folk-	
loristisch spel is om de toeristen plezier te	game
doen. De Noordhollandse fabrikanten - en ook	manufacturers
nog een paar boeren - komen elke vrijdag op	
de markt met hun beste Edammer- en Goudse	
kaas. Deze wordt hier bij honderden kilo's	
door groothandelaars gekocht en naar binnen-	wholesalers
en buitenland gestuurd.	sent

Zo, nu weet je ook iets meer over de kaasstad Alkmaar.

Beste Jan, ik wacht met ongeduld op je volgende brief. — impatiently

Met vriendelijke groeten,

Piet

Wilhelminastraat 35, Egmond aan Zee.

Vrij naar "Alkmaar en zijn kaasdragers",
De Lage Landen, III, 1960-1961.
Antwerpen: De Sikkel.

HERHALING

21.1 LEESSTUK

Uit de geschiedenis van Nederland

Piet:	Je zei gisteren dat je wel meer van de Nederlandse geschiedenis wilde weten. Al reizend heb je er al heel wat van gehoord.	while traveling
Jan:	Dat is zo. Maar vertel eens, hebben jullie tachtig jaar oorlog met Spanje gehad?	
Piet:	Nou ja - er werd niet elke dag gevochten hoor! Twaalf jaar lang zelfs helemaal niet. Maar het duurde toch tachtig jaar tot Spanje Nederland losliet.	there was fighting let go
Jan:	Maar hoe konden jullie dat volhouden? Zo'n klein land. En Spanje was toen toch een wereldmacht.	could keep up
Piet:	't Is ook wel wonderlijk. Maar vergeet twee dingen niet. Nederland had vroeger nog veel meer water dan nu en de Spanjaarden hielden daar niet van. Ook hebben ze nooit onze handel onmogelijk kunnen maken. Zo bleef er altijd geld voor de oorlog.	remarkable; forget things trade; impossible
Jan:	Spanje was immers katholiek?	catholic
Piet:	Ja, dat was een van de oorzaken van de oorlog. De Spaanse koning Philips de Tweede vervolgde de protestanten in Nederland fel. Vele Nederlanders waren in de zestiende eeuw protestant geworden.	causes king persecuted; protestants; fiercely
Jan:	Maar er zijn toch nog veel katholieken in Nederland?	
Piet:	O ja, ruim een derde van de Nederlandse bevolking is katholiek. De provincies Noord-Brabant en Limburg zijn bijna helemaal rooms. Maar ook in de rest van Nederland wonen vele katholieken.	at least provinces Roman (Catholic)
Jan:	En jullie koningshuis?	
Piet:	Dat is protestants. Tenminste - je hebt wel gehoord van prinses Irene, denk ik. Dat is de tweede van de vier prinsessen.	at least
Jan:	Is die niet katholiek geworden?	
Piet:	Ja, en ze is met een Spaanse prins getrouwd.	prince; married

Jan :	Komt daar geen nieuwe tachtigjarige oorlog van?	
Piet :	Ik hoop het niet. Er is wel veel over te doen geweest. Vele protestantse Nederlanders konden het maar moeilijk verwerken.	digest
Jan :	Ik heb ook wel eens wat van koningin Wilhelmina gehoord.	queen
Piet :	Ja, dat was de moeder van koningin Juliana. Ze heeft heel lang geregeerd.	ruled
	Haar verjaardag op 31 augustus was tientallen jaren een nationale feestdag.	birthday; decades; national holiday
	Enkele jaren geleden is ze gestorven.	a few; died
	Prinses Beatrix is nu kroonprinses.	crown princess
	Vele Nederlanders zijn erg op het koningshuis gesteld.	are fond of

21.2 PRINCIPAL PARTS OF VERBS

2.1 REGULAR VERBS

(Unless otherwise marked the auxiliary of the perfect tense is hebben (heeft))

1.1	antwoorden	antwoordde		geantwoord
	bellen	belde		gebeld
	bouwen	bouwde		gebouwd
	danken	dankte		gedankt
	dekken	dekte		gedekt
	delen	deelde		gedeeld
	draaien	draaide		gedraaid
	duren	duurde		geduurd
	fietsen	fietste	heeft/is	gefietst
	grazen	graasde		gegraasd
	groeien	groeide	is	gegroeid
	haasten	haastte		gehaast
	hoeven	hoefde		gehoefd
	horen	hoorde		gehoord
	huren	huurde		gehuurd
	interesseren	interesseerde		geïnteresseerd
	kennen	kende		gekend
	knippen	knipte		geknipt
	kosten	kostte		gekost
	leggen	legde		gelegd
	leren	leerde		geleerd

logeren	logeerde		gelogeerd
luisteren	luisterde		geluisterd
maken	maakte		gemaakt
merken	merkte		gemerkt
oefenen	oefende		geoefend
pakken	pakte		gepakt
praten	praatte		gepraat
proberen	probeerde		geprobeerd
proeven	proefde		geproefd
roken	rookte		gerookt
rusten	rustte		gerust
schelen	scheelde		gescheeld
smaken	smaakte		gesmaakt
studeren	studeerde		gestudeerd
tellen	telde		geteld
tennissen	tenniste		getennist
tikken	tikte		getikt
twisten	twistte		getwist
voelen	voelde		gevoeld
volgen	volgde	heeft/is	gevolgd
wachten	wachtte		gewacht
wandelen	wandelde	heeft/is	gewandeld
wennen	wende	heeft/is	gewend
werken	werkte		gewerkt
wonen	woonde		gewoond
zetten	zette		gezet

1.2 Separable prefixes

aankleden	kleedde aan		aangekleed
instappen	stapte in	is	ingestapt
invoeren	voerde in		ingevoerd
kennismaken	maakte kennis		kennisgemaakt
neerzetten	zette neer		neergezet
opletten	lette op		opgelet
opstellen	stelde op		opgesteld
uitnodigen	nodigde uit		uitgenodigd
voorstellen	stelde voor		voorgesteld

1.3 Inseparable prefixes

bedoelen	bedoelde	bedoeld
beschermen	beschermde	beschermd
betalen	betaalde	betaald
betekenen	betekende	betekend
bewaren	bewaarde	bewaard
gebruiken	gebruikte	gebruikt

geloven	geloofde	geloofd
ontmoeten	ontmoette	ontmoet
overnachten	overnachtte	overnacht
verdienen	verdiende	verdiend
verhuizen	verhuisde	verhuisd
verschillen	verschilde	verschild
vertalen	vertaalde	vertaald
vertellen	vertelde	verteld
vervelen	verveelde	verveeld
verwarmen	verwarmde	verwarmd

1.4 Reflexive verbs

zich aankleden	kleedde zich aan	heeft zich aangekleed
zich haasten	haastte zich	heeft zich gehaast
zich interesseren	interesseerde zich	heeft zich geïnteresseerd
zich oefenen	oefende zich	heeft zich geoefend
zich scheren	scheerde zich	heeft zich gescheerd / geschoren
zich vervelen	verveelde zich	heeft zich verveeld
zich voelen	voelde zich	heeft zich gevoeld
zich voorstellen	stelde zich voor	heeft zich voorgesteld

2.2 MODAL VERBS

kunnen	kon/konden	gekund
moeten	moest	gemoeten
mogen	mocht	gemogen
willen	wilde/wou	gewild
zullen	zou/zouden	

2.3 STRONG VERBS

3.1 The strong verbs (and some irregular ones) can be divided into several classes on the basis of vowel gradation. Many verbs, for example, have the same stem vowel in the infinitive and in the past participle. The past tense vowel of these verbs varies considerably, however. The principal parts of all strong and irregular verbs must be memorized. The following verbs have occurred in previous lessons:

dragen	droeg	gedragen
gaan	ging	is gegaan
meegaan	ging mee	is meegegaan
geven	gaf/gaven aan	gegeven
aangeven	gaf/gaven aan	aangegeven
houden	hield	gehouden

komen	kwam/kwamen kwamen	is/zijn gekomen
aankomen	kwam/kwamen aan	is aangekomen
bijeenkomen	kwam/ kwamen bijeen	is bijeengekomen
tegenkomen	kwam/ kwamen tegen	is tegengekomen
laten	liet	gelaten
openlaten	liet open	opengelaten
overlaten	liet over	overgelaten
lezen	las/lazen	gelezen
lopen	liep	heeft/is gelopen
achterlopen	liep achter	achtergelopen
gelijklopen	liep gelijk	gelijkgelopen
voorlopen	liep voor	voorgelopen
onthouden	onthield	onthouden
raden	raadde	geraden
roepen	riep	geroepen
slapen	sliep	geslapen
staan	stond	gestaan
opstaan	stond op	is opgestaan
vallen	viel	is gevallen
varen	voer	heeft/is gevaren
verstaan	verstond	verstaan
wassen	waste	gewassen
weten	wist	geweten
worden	werd	is geworden
zien	zag/zagen	gezien
eruitzien	zag/zagen eruit	eruitgezien

3.2 Vowel gradation patterns

Many strong verbs have a consistent vowel gradation in the three principal parts. The following verb forms should be known from memory:

/ei/	/ee/	/ee/
begrijpen	begreep	begrepen
blijven	bleef/bleven	is gebleven
kijken	keek	gekeken
nakijken	keek na	nagekeken
krijgen	kreeg	gekregen
ontbijten	ontbeet	ontbeten
rijden	reed	heeft/is gereden
schrijven	schreef/schreven	geschreven

/ei/	/ee/	/ee/
opschrijven	schreef/ schreven op	opgeschreven
snijden	sneed	gesneden
spijten	speet	gespeten
/ie/	/oo/	/oo/
genieten	genoot	genoten
opschieten	schoot op	opgeschoten
vliegen	vloog	gevlogen
/i/	/o/	/o/
beginnen	begon	is begonnen
drinken	dronk	gedronken
vinden	vond	gevonden
/e/	/o/	/o/
treffen	trof	getroffen
aantrekken	trok aan	aangetrokken
vertrekken	vertrok	is vertrokken
/ee/	/a/ /aa/	/oo/
breken	brak/ braken	gebroken
nemen	nam/ namen	genomen
spreken	sprak/spraken	gesproken
/ee/	/a/ /aa/	/ee/
eten	at aten	gegeten
geven	gaf gaven	gegeven
lezen	las lazen	gelezen
/i/	/a/ /aa/	/ee/
liggen	lag lagen	gelegen
zitten	zat zaten	gezeten

2.4 Irregular Verbs

bezoeken	bezocht	bezocht
brengen	bracht	gebracht
meebrengen	bracht mee	meegebracht
denken	dacht	gedacht
aandoen	deed aan	aangedaan
dichtdoen	deed dicht	dichtgedaan
opendoen	deed open	opengedaan
hebben	had	gehad
heten	heette	geheten
kopen	kocht	gekocht
slaan	sloeg	geslagen
afslaan	sloeg af	is afgeslagen
verkopen	verkocht	verkocht
wassen	waste	gewassen
zeggen	zei/zeiden	gezegd
nazeggen	zei/zeiden na	nagezegd
zijn	was/waren	is geweest
zoeken	zocht	gezocht
opzoeken	zocht op	opgezocht

21.3 REVIEW SENTENCES

3.1 Give the Dutch equivalents for the English sentences. Only regular verbs occur in this exercise. All the Dutch sentences must be in the present perfect tense.

you = je ; you (p.) = u ; you (pl.) = jullie

1. Did you do you homework yet?	Heb je je huiswerk al gemaakt?
2. I lived in Utrecht for ten years.	Ik heb tien jaar in Utrecht gewoond.
3. Why didn't they pay a attention?	Waarom hebben ze niet opgelet?
4. The students listened carefully today.	De leerlingen hebben vandaag goed geluisterd.
5. I learned much from him.	Ik heb veel van hem geleerd.
6. We stayed with relatives in Amsterdam.	We hebben bij familie in Amsterdam gelogeerd.
7. He studied at the university for five years.	Hij heeft vijf jaar aan de universiteit gestudeerd.

8.	Why didn't you introduce your girl friend?	Waarom heb je je vriendin niet voorgesteld?
9.	How much did that bicyle cost?	Hoeveel heeft die fiets gekost?
10.	How many cars did you count?	Hoeveel auto's heb je geteld?
11.	I haven't phoned them yet.	Ik heb ze nog niet gebeld.
12.	The boys have stepped into the train already.	De jongens zijn de trein al ingestapt.
13.	How long did you (pl.) wait for me?	Hoe lang hebben jullie op me gewacht?
14.	I did not use your razor.	Ik heb je scheerapparaat niet gebruikt.
15.	They hurried in order to be on time.	Ze hebben zich gehaast om op tijd te zijn.
16.	Did you (p.) know him?	Hebt u hem gekend?
17.	I have not smoked for two months.	Ik heb in twee maanden niet gerookt.
18.	Who translated that book into English?	Wie heeft dat boek in 't Engels vertaald?
19.	She said hardly anything.	Ze heeft haast niets gezegd.
20.	Who built the city hall of Amsterdam?	Wie heeft het stadhuis van Amsterdam gebouwd?
21.	How that boy has grown!	Wat is die jongen gegroeid!
22.	The city of Amsterdam expanded rapidly in the seventeenth century.	De stad Amsterdam heeft zich in de zeventiende eeuw snel uitgebreid.
23.	The Van Dam family moved to Rotterdam.	De familie Van Dam is naar Rotterdam verhuisd.
24.	I rented this car for one week.	Ik heb deze auto voor een week gehuurd.
25.	We walked around in the town the whole afternoon.	We hebben de hele middag in de stad rondgewandeld.
26.	They walked to town early this morning.	Ze zijn vanmorgen al vroeg naar de stad gewandeld.
27.	Why haven't you dressed yet?	Waarom heb je je nog niet aangekleed?

28.	It tasted delicious to me.	Het heeft me heerlijk gesmaakt.
29.	They quarrled about it for hours.	Ze hebben er urenlang over getwist.
30.	Didn't you (p.) feel anything of it?	Hebt u er niets van gevoeld?
31.	I have never felt so well.	Ik heb me nog nooit zo goed gevoeld.
32.	We imagined it quite differently.	We hebben het ons heel anders voorgesteld.
33.	The teacher prepared a list of foreign words for us.	De leraar heeft een lijst vreemde woorden voor ons opgesteld.
34.	Have you (p.) tried that cheese, madame?	Hebt u die kaas geprobeerd, mevrouw?
35.	I have tried to write a letter in Dutch.	Ik heb geprobeerd om een brief in 't Nederlands te schrijven.
36.	How short the barber has cut your hair!	Wat heeft de kapper je haar kort geknipt!
37.	We cycled eighty kilometers today.	We hebben vandaag tachtig kilometer gefietst.
38.	Where did you (pl.) cycle to?	Waar zijn jullie naar toe gefietst?
39.	We stayed overnight in a nice youth hostel.	We hebben in een mooie jeugdherberg overnacht.
40.	What did that painting cost?	Wat heeft dat schilderij gekost?
41.	Then he paid too much for it.	Dan heeft hij er te veel voor betaald.
42.	Did you ever hear anything like that?	Heb je ooit zoiets gehoord?
43.	I have never heard about that before.	Daar heb ik nog nooit van gehoord.
44.	They earned hardly anything.	Ze hebben haast niets verdiend.
45.	Did you (p.) keep (save) the papers?	Hebt u de papieren bewaard?
46.	We walked around for a couple of hours down-town.	We hebben een paar uur in de binnenstad rondgewandeld.

47.	Then we rested for a while in a cafe.	Toen hebben we een poosje in een café gerust.
48.	We were not bored for a minute.	We hebben ons geen ogenblik verveeld.
49.	Have you (p.) gotten acquainted with them yet?	Hebt u al met hen kennisgemaakt?
50.	We have invited all our friends.	We hebben al onze vrienden uitgenodigd.
51.	Who set the table?	Wie heeft de tafel gedekt?
52.	We divided it with the four of us.	We hebben het met z'n vieren gedeeld.
53.	How long did it take?	Hoe lang heeft het geduurd?
54.	Where did you lay the newspaper?	Waar heb je de krant gelegd?
55.	Have you tasted this cheese?	Heb je deze kaas geproefd?
56.	We played tennis all afternoon.	We hebben de hele middag getennist.
57.	That never interested me.	Dat heeft me nooit geïnteresseerd.
58.	The boys worked hard.	De jongens hebben hard gewerkt.
59.	I have learned the conversation from memory.	Ik heb het gesprek uit m'n hoofd geleerd.
60.	Did you (p.) notice anything of it?	Hebt u er iets van gemerkt?

3.2 Give the Dutch equivalents for the English sentences. Only strong and irregular verbs occur in this exercise.
All the Dutch sentences must be in the present perfect tense.

1.	Did you (p.) come by bus?	Bent u met de bus gekomen?
2.	I haven't read that book yet.	Ik heb dat boek nog niet gelezen.
3.	John went to the office with his father early this morning.	Jan is vanmorgen vroeg met z'n vader naar 't kantoor gegaan.
4.	Have you (p.) stood here long?	Hebt u hier lang gestaan?
5.	Excuse me, I didn't understand you (p.) well.	Pardon, ik heb u niet goed verstaan.

6.	Pete gave a present to his girl friend.	Piet heeft een cadeautje aan z'n vriendin gegeven.
7.	Did you declare the camera at the customs.	Heb je 't fototoestel bij de douane aangegeven?
8.	I didn't know that before.	Dat heb ik niet eerder geweten.
9.	Have you (pl.) seen the 'Night Watch' of Rembrandt?	Hebben jullie 'de Nachtwacht' van Rembrandt gezien?
10.	I left all my books at home.	Ik heb al mijn boeken thuis gelaten.
11.	Who walked farthest today?	Wie heeft er vandaag 't verst gelopen?
12.	The children walked to school this morning.	De kinderen zijn vanmorgen naar school gelopen.
13.	My watch ran slow for a few days.	M'n horloge heeft een paar dagen achtergelopen.
14.	We have left the writing of the letter over to father.	We hebben het schrijven van de brief aan vader overgelaten.
15.	All those years he remembered our names.	Al die jaren heeft hij onze namen onthouden.
16.	On which ship did they sail to America?	Met welk schip zijn ze naar Amerika gevaren?
17.	Have you ever sailed on a Dutch ship?	Heb je ooit op een Nederlands schip gevaren?
18.	It has never looked so bad yet.	Het heeft er nog nooit zo slecht uitgezien.
19.	Has the streetcar come by already?	Is de tram al langs gekomen?
20.	She has kept her word.	Ze heeft haar woord gehouden.
21.	I ran into your cousin in the city.	Ik ben je neef in de stad tegengekomen.
22.	How old did he become?	Hoe oud is hij geworden?
23.	Finally the weather has become a little better.	Eindelijk is 't weer een beetje beter geworden.
24.	With which boat did the Jansen family arrive?	Met welke boot is de familie Jansen aangekomen?

25. Who did you write a letter to?	Aan wie heb je een brief geschreven?
26. Did you (pl.) understand that lesson?	Hebben jullie die les begrepen?
27. I regretted it very much.	Het heeft me heel erg gespeten.
28. She wrote down their names.	Ze heeft hun namen opgeschreven.
29. Why didn't you slice the bread, Ria?	Waarom heb je het brood niet gesneden, Ria?
30. Did you cut yourself?	Heb je je gesneden?
31. Did you (p.) look outside yet?	Hebt u al naar buiten gekeken?
32. I didn't have time to buy new socks.	Ik heb geen tijd gehad om nieuwe sokken te kopen.
33. Mother has called him three times already!	Moeder heeft hem al drie keer geroepen!
34. Where did she stay so long?	Waar is ze zo lang gebleven?
35. We rode in John's new car.	We hebben in Jan z'n nieuwe auto gereden.
36. Who did you (pl.) ride to Amsterdam with?	Met wie zijn jullie naar Amsterdam gereden?
37. They really enjoyed the trip.	Ze hebben echt van de reis genoten.
38. We haven't gotten much farther since yesterday.	We zijn sinds gisteren niet veel opgeschoten.
39. Didn't he find his notebook yet?	Heeft hij z'n schrift nog niet gevonden?
40. They left late this afternoon.	Ze zijn vanmiddag laat vertrokken.
41. I drank a glass of fruit juice.	Ik heb een glas vruchtensap gedronken.
42. Who put on the wrong coat?	Wie heeft er de verkeerde jas aangetrokken?
43. We have struck it right.	We hebben het wel getroffen.
44. I spoke to him yesterday in the library.	Ik heb gisteren in de bibliotheek gesproken.
45. Where did you (pl.) eat?	Waar hebben jullie gegeten?

46.	I sat there for quite a while.	Ik heb er een hele tijd gezeten.
47.	We took the nine o'clock train.	We hebben de trein van negen uur genomen.
48.	The child did not wash herself.	Het kind heeft zich niet gewassen.
49.	When did he do that?	Wanneer heeft hij dat gedaan?
50.	They turned left at the corner.	Ze zijn op de hoek linksaf geslagen.
51.	We haven't visited the new museum yet.	We hebben het nieuwe museum niet bezocht.
52.	What did you enjoy the most?	Waar heb je het meest van genoten?
53.	Haven't you (p.) eaten anything yet?	Hebt u nog niets gegeten?
54.	Did you buy the herring in a fish shop?	Heb je de haring in een viswinkel gekocht?
55.	When did she get that letter?	Wanneer heeft ze die brief gekregen?
56.	We rode to the station in the tram.	We zijn met de tram naar het station gereden.
57.	Did Annie find her comb?	Heeft Annie haar kam gevonden?
58.	The last train left at 11:30.	De laatste trein is om half twaalf vertrokken.
59.	Did you sit in a smoking compartment?	Heb je in een rookcoupé gezeten?
60.	Why didn't you shave this morning?	Waarom heb je je vanmorgen niet geschoren?
61.	My brother has become a teacher.	M'n broer is leraar geworden.
62.	Where have you (pl.) been all day?	Waar zijn jullie de hele dag geweest?
63.	When did you (p.) start with it?	Wanneer bent u er mee begonnen?
64.	We had breakfast at eight o'clock.	We hebben om acht uur ontbeten.
65.	What time did they meet?	Hoe laat zijn ze bijeengekomen?

66.	The boys got up very early.	De jongens zijn heel vroeg opgestaan.
67.	Why didn't you go along?	Waarom ben je niet meegegaan?
68.	I have never seen anything like it.	Zoiets heb ik nog nooit gezien.
69.	He fell from his bicycle.	Hij is van z'n fiets gevallen.
70.	Did they take the express train?	Hebben ze de sneltrein genomen?
71.	I did not think about that.	Daar heb ik niet aan gedacht.
72.	John sold his old bicycle.	Jan heeft z'n oude fiets verkocht.
73.	I looked up the meaning in a dictionary.	Ik heb de betekenis in een woordenboek opgezocht.
74.	John had brought along something for his little brother.	Jan had iets voor z'n broertje meegebracht.
75.	I wore that coat for a year.	Die jas heb ik een jaar gedragen.

22.1 BASIC SENTENCES

DIALECTEN EN DIJKEN

1.1 GESPREK

1. Jan: Gisteren ben ik voor 't eerst in Friesland geweest.
2. Ria: O ja?
3. Jan: Ik heb daar een oom en tante wonen.
4. Jan: Ik had ze nooit eerder ontmoet.
5. Ria: Kon je ze wel verstaan?
6. Jan: Als ze hun dialect spraken niet.
7. Ria: Laat ze 't maar niet horen!
8. Ria: De Friezen hebben een eigen taal, 't Fries, waar ze erg trots op zijn.
9. Ria: Ze willen niet dat 't Fries een dialect genoemd wordt.
10. Jan: Maar 't zijn toch Nederlanders?
11. Ria: Dat wel, maar 't Fries staat niet op één lijn met de Nederlandse dialecten.
12. Ria: Het is eigenlijk een aparte taal met een eigen literatuur.
13. Jan: Merk je nog veel van die dialecten?
14. Ria: Het hangt er van af waar je bent.
15. Ria: In de oostelijke provincies b.v. wordt heel wat dialect gesproken.
16. Ria: In het westen, vooral in de "Randstad Holland", is 't minder.
17. Jan: Wat bedoel je met de "Randstad Holland"?
18. Ria: Dat is ongeveer de driehoek die gevormd wordt door de steden Amsterdam, Rotterdam en Utrecht.
19. Ria: Daar liggen de steden van ons land dicht op elkaar.
20. Ria: Het lijkt wel op een grote wereldstad.
21. Ria: Het grootste deel van de Nederlandse bevolking woont in de westelijke provincies; d.w.z. in Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht.
22. Jan: Dat is dus 't dichtstbevolkte deel van 't land?
23. Ria: Ja.
24. Jan: Veel van dat land ligt toch beneden de zeespiegel?
25. Ria: Dat is wel zo.
26. Jan: Dat lijkt me nogal gevaarlik.
27. Ria: Vergeet de duinen en de zware zeedijken niet.
28. Jan: Toch zijn er grote overstromingen geweest in dat gebied, een jaar of wat geleden.
29. Jan: Daar heb ik indertijd heel wat over gehoord en gelezen.
30. Ria: Je bedoelt de Ramp van 1953, in Zeeland en op de Zuidhollandse eilanden.

22.1 BASIC SENTENCES

DIALECTS AND DIKES

1.1 CONVERSATION

1. John: Yesterday I was in Friesland for the first time.
2. Ria : Oh yes?
3. John: I have an uncle and aunt living there.
4. John: I had never met them before.
5. Ria : Could you understand them all right?
6. John: Not when they speak their dialect.
7. Ria : Don't let them hear (you say) that.
8. Ria : The Frisians have (their) own language, Frisian, of which they are very proud.
9. Ria : They don't want Frisian to be called a dialect.
10. John: But they are Dutchmen, aren't they?
11. Ria : That's true, but Frisian is not on the same level as the Dutch dialects.
12. Ria : It's really a separate language with it's own literature.
13. John: Do you still notice much of those dialects?
14. Ria : It all depends where you are.
15. Ria : In the eastern provinces, for example, a good deal of dialect is (still) spoken.
16. Ria : In the west, especially in the "Rim City Holland" it's less.
17. John: What do you mean by the "Rim City Holland"?
18. Ria : That's approximately the triangle which is formed by the cities Amsterdam, Rotterdam, and Utrecht.
19. Ria : The cities of our country lie close together there.
20. Ria : It looks like one great metropolis.
21. Ria : The greater part of the Netherlands population lives in the western provinces: that is to say, in North Holland, South Holland, and Utrecht.
22. John: So that is the most densely populated part of the country?
23. Ria : Yes.
24. John: Much of that land lies below sea level, doesn't it?
25. Ria : That's true all right.
26. John: That looks rather dangerous to me.
27. Ria : Don't forget the dunes and the heavy sea dikes.
28. John: Still there were great floods in that area, some years ago.
29. John: I heard and read much about that at the time.
30. Ria : You mean the catastrophe of 1953, in Zeeland and on the islands of South Holland.

31. Ria: Toen zijn er bijna tweeduizend mensen om 't leven gekomen.
32. Ria: 't Was een zware storm, en de waterkering was daar niet overal even goed.
33. Ria: Door de diepe zeegaten kon de zee ver 't land in komen.
34. Ria: Er wordt nu hard aan gewerkt om dat tegen te gaan.
35. Jan: Je bedoelt het Deltaplan?
36. Ria: Ja. Als de sluiting van de zeegaten klaar is, heeft de zee minder kans.
37. Ria: Je moet beslist een keer naar de Deltawerken gaan kijken.
38. Ria: 't Is echt de moeite waard.

31. Ria : Nearly two thousand people lost their lives then.
32. Ria : It was a terrible storm and the sea wall there wasn't equally good everywhere.
33. Ria : The sea could come far inland through the deep sea channels.
34. Ria : They are working hard now to prevent that.
35. John: You mean the Delta Plan?
36. Ria : Yes, when the closure of the sea arms is completed the sea will have less chance.
37. Ria : You must surely go and see the Delta works some time.
38. Ria : It's really worth while.

1.2 VRAGEN OVER HET GESPREK

1.	Waar is Jan gisteren geweest?	Jan is gisteren in Friesland geweest.
2.	Was hij daar al eerder geweest?	Nee, hij was er voor de eerste keer.
3.	Wonen zijn ouders daar?	Nee, hij heeft daar een oom en een tante wonen.
4.	Had Jan die al eens ontmoet?	Nee, hij had ze nooit eerder ontmoet.
5.	Kon Jan zijn oom en tante verstaan als ze Fries spraken?	Nee, hij kon ze niet verstaan als ze Fries spraken.
6.	Wanneer kon hij ze wel verstaan?	Wanneer ze Nederlands spraken.
7.	Hebben de Friezen een eigen taal?	Ja, ze hebben een eigen taal.
8.	Hoe heet die taal?	Die taal heet het Fries.
9.	Zijn de Friezen trots op hun taal?	Ja, ze zijn er trots op.
10.	Heeft het Fries een eigen literatuur?	Ja, het Fries heeft een eigen literatuur.
11.	Zijn er veel dialecten in Nederland.	Ja, er zijn veel dialecten in Nederland.
12.	Waar wordt er meer dialect gesproken: in de westelijke provincies of in de oostelijke?	Er wordt in de oostelijke provincies meer dialect gesproken.
13.	Is het gevaarlijk om in de randstand Holland te wonen?	Nee, dat is helemaal niet gevaarlijk.
14.	Ligt het land daar niet beneden de zeespiegel?	Ja, het land ligt er wel beneden de zeespiegel.
15.	Hoe wordt het land beschermd?	Het land wordt door zeedijken en duinen beschermd.
16.	Wat is er in 1953 gebeurd?	Toen waren er overstromingen.
17.	Hoeveel mensen zijn er toen omgekomen?	Er zijn toen bijna twee duizend mensen omgekomen.
18.	Had Jan wel eens over de overstromingen gehoord?	Ja, daar had hij veel over gehoord.

19. Waren er toen overstromingen in Friesland?	Nee, er waren overstromingen in Zuid-Holland en Zeeland.
20. Wat doet men om de waterkering te verbeteren?	Men sluit de zeegaten af.
21. Heeft de zee meer kans als de zeegaten afgesloten zijn?	Nee, de zee heeft minder kans als de zeegaten zijn afgesloten.
22. Hoe heet het plan om de zeegaten af te sluiten?	Dat heet het Deltaplan.

1.3 ALLERLEI

De provincies van Nederland

Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Brabant, Limburg.

22.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 NOTE SPELLING AND PRONUNCIATION OF THE FOLLOWING WORDS:

Foreign:

dialect	/diealékt/	literatuur	/l̂ietəratúur/
provincie	/proov́insie/	apart	/aṕart/

Dutch:

ontmoeten	/ontḿoetə^{n}/	overstroming	/oovərśtrooming/

22.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 PASSIVE CONSTRUCTIONS

1.1 Present tense

Die kamers worden niet verwarmd. 12.1.34	Those rooms are not heated.
Wordt het Fries een dialect genoemd? 22.1.9	Is Frisian called a dialect?

The verbs in these sentences are in the passive form. In the present tense the passive form of the verb is a compound of the auxiliary verb worden + past participle of the main verb:

worden verwarmd	are heated
wordt verwarmd	is heated
worden genoemd	are called
wordt genoemd	is called

1.2 Past tense

Vroeger werden slaapkamers niet verwarmd.	In the past bedrooms were not heated.
Hij werd in de stad gezien.	He was seen in the city.

The past tense form of the passive is a compound of werden + past participle:

werden verwarmd	were heated
werd verwarmd	was heated
werden gezien	were seen
werd gezien	was seen

3.2 VERBS: PRINCIPAL PARTS

noemen	noemde	heeft genoemd
ontmoeten	ontmoette	heeft ontmoet
tegengaan	ging tegen	is tegengegaan
lijken	leek	heeft geleken
verliezen	verloor	heeft verloren
vergeten	vergat/vergaten	heeft/is vergeten

The verb vergeten may take either zijn or hebben as an auxiliary in the perfect tenses. One used to distinguish the auxiliaries:

Ik heb 't vergeten.	I forgot it. (through negligence)
Ik ben 't vergeten.	I forgot it. (it slipped my mind)

Nowadays there is a tendency to use the auxiliary zijn for both meanings.

3.3 IRREGULAR COMPARISON: WEINIG

The comparative forms of this adjective are:

weinig minder het minst

22.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 TRANSFORMATION OF AN ACTIVE SENTENCE INTO A PASSIVE SENTENCE

Jan schrijft de brief. De brief wordt door Jan geschreven.	John is writing the letter. The letter is being written by John.
Jan schreef de brief. De brief werd door Jan geschreven.	John wrote the letter. The letter was written by John.

The object of the active sentence (de brief) becomes the subject of the passive sentence. The subject of the active sentence (Jan) generally becomes the agent (door Jan) in the passive sentence. The agent is introduced by the preposition door.

4.2 FRAME CONSTRUCTION: MODAL + PASSIVE INFINITIVE

Je mag het Fries geen dialect noemen.	Het Fries mag geen dialect genoemd worden.
We kunnen de slaapkamers ook verwarmen.	De slaapkamers kunnen ook verwarmd worden.

Many verbs have both active and passive infinitives:

noemen : to name	genoemd worden : to be named
verwarmen : to heat	verwarmd worden : to be heated

When the passive infinitive is joined with a modal auxilliary verb, we get a frame construction with the passive infinitive in end position. Compare:

mag...... noemen	mag...... genoemd worden
kunnen...... verwarmen	kunnen...... verwarmd worden

4.3 IMPERSONAL PASSIVE CONSTRUCTIONS

Er wordt hard aan gewerkt om dat tegen te gaan. 22.1.34	They are working hard to stop that.

An impersonal passive construction, which begins with er and has no subject, is generally idiomatic. Other examples of this construction are:

Er wordt hier te veel gepraat.	There is too much talking going on here.
Er mag hier niet gerookt worden.	Smoking is not allowed here.
Er wordt dagelijks tussen Amsterdam en New York gevlogen.	There are daily flights between Amsterdam and New York.

4.4 PASSIVE INFINITIVE IN DEPENDENT CLAUSE

Ze willen niet dat het Fries een dialect genoemd wordt. 22.1.9	They don't want Frisian to be called a dialect.
Mijn klanten willen zien hoe hun haar geknipt wordt. 17.1.9	My customers want to see how their hair is being cut.
Ik krijg de indruk dat donkere kleren hier meer gedragen worden. 16.1.27	I get the impression that dark clothes are worn more here.

In the dependent clause the entire passive verb is last. The past participle of the passive infinitive often precedes worden, but it may also follow.

4.5 MODAL + PERFECT INFINITIVE IN DEPENDENT CLAUSE

De klant zegt immers hoe hij z'n haar geknipt wil hebben. 16.1.15	After all, the customer tells the barber how he wants to have his hair cut.
Piet zegt dat het Fries geen dialect genoemd mag worden.	Piet says that Frisian may not be called a dialect.

The modal auxiliary generally follows the past participle in this construction though it may also precede:

Geknipt wil hebben	wil geknipt hebben
genoemd mag worden	mag genoemd worden

22.5 WORD STUDY

5.1 IDIOMS

1.1 Op een lijn staan met	to equate with
Het Fries staat niet op een lijn met de Nederlandse dialecten. 22.1.11	Frisian cannot be equated with the Dutch dialects.
1.2 Het hangt er van	it all depends
Het hangt er van af waar je bent. 22.1.14	It all depends on where you are.

5.2 LEXICAL ITEMS

2.1 De randstad Holland — the "rim city" Holland

The term randstad Holland has been coined to refer to the conglomeration of towns and villages in the western provinces of North Holland and South Holland which have nearly grown into one giant metropolis due to the population explosion in past decades.

2.2 Het Deltaplan, de Deltawerken

Following the disastrous flood of 1953, Dutch engineers prepared plans, which are presently being carried out, for the enclosure of the major sea arms (in the provinces of South Holland and Zeeland) which carry the water of the Rhine and Meuse rivers to the sea. This gigantic works project is referred to as De Deltawerken, the plan as Het Deltaplan.

2.3 Toch, toch niet

Die ligt toch op de schoorsteen? 4.1.14	It's lying on the fireplace, isn't it?
Maar het zijn toch Nederlanders? 22.1.10	But they are Dutchmen, aren't they?
Veel van dat land ligt toch beneden de zeespiegel? 22.1.24	Much of that land lies below sea-level, doesn't it?
U bent toch niet van plan in een dag heen en terug te fietsen?	You are not intending to cycle back and forth in one day, are you?

The adverb toch (niet) often has the function as the short answer question in English.

22.6 PATTERN DRILLS

6.1 SUBSTITUTION DRILLS

1. Dat lijkt me nogal gevaarlijk.

moeilijk	Dat lijkt me nogal moeilijk.
ingewikkeld	Dat lijkt me nogal ingewikkeld.
interessant	Dat lijkt me nogal interessant.
makkelijk	Dat lijkt me nogal makkelijk.

2. De steden liggen dicht op elkaar.

De dorpen	De dorpen liggen dicht op elkaar.
De wegen	De wegen liggen dicht op elkaar.
De huizen staan	De huizen staan dicht op elkaar.
De stoelen	De stoelen staan dicht op elkaar.
De flats	De flats staan dicht op elkaar.

3. Het hangt er van af waar je bent.

wat je wilt	Het hangt er van af wat je wilt.
wie er komt	Het hangt er van af wie er komt.
of je meegaat	Het hangt er van af of je meegaat.
hoeveel geld je hebt	Het hangt er van af hoeveel geld je hebt.
hoe laat ze aankomen	Het hangt er van af hoe laat ze aankomen.

6.2 VARIATION DRILLS

1.

De provincie Groningen ligt in het noorden.	De provincie Groningen ligt in het noordelijke deel van het land.
De provincie Limburg ligt in het zuiden.	De provincie Limburg ligt in het zuidelijke deel van het land.
De provincie Zuid-Holland ligt in het westen.	De provincie Zuid-Holland ligt in het westelijke deel van het land.
De provincie Overijssel ligt in het oosten.	De provincie Overijssel ligt in het oostelijke deel van het land.

2.

Zet in het meervoud	Change to the plural
Het is een Engelsman	Het zijn Engelsen.
Het is een Fransman	Het zijn Fransen.
Het is een Nederlander.	Het zijn Nederlanders.
Het is een Duitser	Het zijn Duitsers.
Het is een Amerikaan	Het zijn Amerikanen.
Het is een Belg.	Het zijn Belgen.
Het is een Rus	Het zijn Russen.
Het is een Italiaan	Het zijn Italianen.
Het is een Spanjaard	Het zijn Spanjaarden.

6.3 TRANSFORMATION DRILLS

1. Example:

Ik heb een oom. Die woont daar.	Ik heb daar een oom wonen.
Ik heb een oom en tante. Die wonen daar.	Ik heb daar een oom en tante wonen.
Ik heb een neef. Die woont daar.	Ik heb daar een neef wonen.
We hebben een neef en nicht. Die wonen daar.	We hebben daar een neef en nicht wonen.
Ze hebben een zoon en dochter. Die wonen daar.	Ze hebben daar een zoon en dochter wonen.

2. Zet in de indirekte rede — Change to indirect discourse.

Hij zei: "Ik heb ze nooit eerder ontmoet".	Hij zei dat hij ze nooit eerder ontmoet had.
Hij zei: "Ik ben gisteren voor 't eerst in Friesland geweest".	Hij zei dat hij gisteren voor 't in Friesland geweest was.
Ze zei: "Het heeft me lekker gesmaakt".	Ze zei dat het haar lekker gesmaakt had.
Ze zei: "Ik heb een uurtje gewandeld".	Ze zei dat ze een uurtje gewandeld had.
Hij zei: "Ik heb me geen ogenblik verveeld".	Hij zei dat hij zich geen ogenblik verveeld had.
Ze zei: "Ik heb kennisgemaakt met een Engelse student".	Ze zei dat ze kennisgemaakt had met een Engelse student.

3. Zet in de indirekte rede

Ze vroeg me: "Wie heb je uitgenodigd".	Ze vroeg me wie ik uitgenodigd had.
Hij vroeg ons: "Wat hebben jullie in de stad gezien?"	Hij vroeg ons wat we in de stad gezien hadden.
Ze vroeg me: "Wie heeft deze lijst met vreemde woorden opgesteld"?	Ze vroeg me wie deze lijst met vreemde woorden opgesteld had.
Hij vroeg me: "Heb je haar nooit eerder ontmoet"?	Hij vroeg me of ik haar nooit eerder ontmoet had.

Ze vroeg ons : "Waar hebben jullie overnacht"?	Ze vroeg ons waar we overnacht hadden.
4. Maak de volgende zinnen ontkennend	Change the following sentences to negations
Het is wel de moeite waard. Dat lijkt me gevaarlijk. Staat het Fries op een lijn met de Nederlandse dialecten? De steden liggen daar dicht op elkaar. Ze zijn er trots op.	Het is niet de moeite waard. Dat lijkt me niet gevaarlijk. Staat het Fries niet op een lijn met de Nederlandse dialecten? De steden liggen daar niet dicht op elkaar. Ze zijn er niet trots op.
5. Maak de volgende zinnen ontkennend	Change the following sentences to negations
Je merkt nog veel van de dialecten.	Je merkt niet veel meer van de dialecten.
Ik heb het in de krant gelezen.	Ik heb het niet in de krant gelezen.
De sluiting van de zeegaten is al klaar.	De sluiting van de zeegaten is nog niet klaar.
Ik had ze al vaak ontmoet.	Ik had ze nooit eerder ontmoet.
Er zijn overstromingen in dat gebied geweest.	Er zijn geen overstromingen in dat gebied geweest.
De oostelijke provincies zijn het dichtst bevolkt.	De oostelijke provincies zijn niet het dichtst bevolkt.
Hij lijkt op z'n vader.	Hij lijkt niet op z'n vader.
6. Verander de vragende zin zodat er een bevestigend antwoord op verwacht wordt.	Change the interrogative sentence so that an affirmative reply is expected.
Let op het verschil in betekenis en intonatie.	Observe the difference in meaning and intonation.
Example : Ligt dat land beneden de zeespiegel?	Ligt dat land niet beneden de zeespiegel?
Kan de zee door de diepe zeegaten het land in komen?	Kan de zee niet door de diepe zeegaten het land in komen?

Woont het grootste deel van de Nederlandse bevolking in de westelijke provincies?	Woont het grootste deel van de Nederlandse bevolking niet in de westelijke provincies?
Hangt het er van af waar je bent?	Hangt het er niet van af waar je bent?
Liggen de steden daar dicht op elkaar?	Liggen de steden daar niet dicht op elkaar?
Ben je iets vergeten?	Ben je niet iets vergeten?
Wordt er hard aan gewerkt?	Wordt er niet hard aan gewerkt?
Staat het Fries op een lijn met 't Nederlands?	Staat 't Fries niet op een lijn met 't Nederlands?
Ligt dat land beneden de zeespiegel?	Ligt dat land niet beneden de zeespiegel?

6.4 VARIATION DRILLS

Zet in de verleden tijd	Change to past tense
Example: Kun je ze wel verstaan?	Kon je ze wel verstaan?
1. Kunnen jullie ze wel verstaan?	Konden jullie ze wel verstaan?
Kan ze het wel verstaan?	Kon ze het wel verstaan?
Kunnen ze het wel verstaan?	Konden ze het wel verstaan?
Kan hij haar wel verstaan?	Kon hij haar wel verstaan?
Kunnen ze haar wel verstaan?	Konden ze haar wel verstaan?
Kan ze hem wel verstaan?	Kon ze hem wel verstaan?
Kun je ze wel verstaan?	Kon je ze wel verstaan?
2. Verander de vragende zin met <u>niet</u> in een vragende zin met <u>toch</u>.	Change the interrogative sentence with <u>niet</u> into an interrogative sentence with <u>toch</u>.
Let op het verschil in betekenis en intonatie.	Note the change in meaning and intonation.
Example: Zijn het geen Nederlanders?	Het zijn toch Nederlanders?
Ligt de krant niet op tafel?	De krant ligt toch op tafel?
Ligt het land niet beneden de zeespiegel?	Het land ligt toch beneden de zeespiegel?
Beschermen de dijken het land niet?	De dijken beschermen het land toch?

Ga je niet mee?	Je gaat toch mee?
Hebben de Friezen geen eigen taal?	De Friezen hebben toch een eigen taal?
Weet je dat niet?	Dat weet je toch?
Zijn het geen Nederlanders?	Het zijn toch Nederlanders?

6.5 TRANSFORMATION DRILLS

Zet in de lijdende vorm:	Change to a passive construction:
1. Example:	
In Nederland spreken ze Nederlands.	In Nederland wordt Nederlands gesproken.
In Friesland spreken ze Fries.	In Friesland wordt Fries gesproken.
In Engeland spreken ze Engels.	In Engeland wordt Engels gesproken.
In Frankrijk spreken ze Frans.	In Frankrijk wordt Frans gesproken.
In Duitsland spreken ze Duits.	In Duitsland wordt Duits gesproken.
In België spreken ze Nederlands en Frans.	In België wordt Nederlands en Frans gesproken.
Daar spreken ze een dialect.	Daar wordt een dialect gesproken.
2. Example:	
De jongen heet Johannes. Zijn roepnaam is Jan.	Hij wordt Jan genoemd.
De jongen heet Willem. Zijn roepnaam is Wim.	Hij wordt Wim genoemd.
Het meisje heet Cornelia. Haar roepnaam is Corrie.	Zij wordt Corrie genoemd.
De jongen heet Cornelis. Zijn roepnaam is Kees.	Hij wordt Kees genoemd.
Het meisje heet Wilhelmina. Haar roepnaam is Willie.	Zij wordt Willie genoemd.
De jongen heet Hendrik. Zijn roepnaam is Henk.	Hij wordt Henk genoemd.
Het meisje heet Henriette. Haar roepnaam is Hennie.	Zij wordt Hennie genoemd.
De jongen heet Johannes. Zijn roepnaam is Jan.	Hij wordt Jan genoemd.

3.	Example: Dat maken ze in Engeland.	Dat wordt in Engeland gemaakt.
	Dat doen ze wel vaker.	Dat wordt wel vaker gedaan.
	Dat verkopen ze in die winkel.	Dat wordt in die winkel verkocht.
	Dat leggen ze op tafel.	Dat wordt op tafel gelegd.
	Dat zeggen ze in 't Nederlands zo.	Dat wordt in 't Nederlands zo gezegd.
	Dat eten ze op brood.	Dat wordt op brood gegeten.
	Dat maken ze in Engeland.	Dat wordt in Engeland gemaakt.
4.	Hoe zeg je dat in 't Nederlands?	Hoe wordt dat in 't Nederlands gezegd?
	Hoe schrijf je dat?	Hoe wordt dat geschreven?
	Hoe maak je dat?	Hoe wordt dat gemaakt?
	Hoe spreek je dit woord uit?	Hoe wordt dit woord uitgesproken?
	Hoe doe je dat?	Hoe wordt dat gedaan?
5.	Wie vertaalde het boek?	Door wie werd het boek vertaald?
	Wie deed dat?	Door wie werd dat gedaan?
	Wie deed de deur open?	Door wie werd de deur opengedaan?
	Wie zei dat het eerst?	Door wie werd dat 't eerst gezegd?
	Wie stelde de lijst met vreemde woorden op?	Door wie werd de lijst met vreemde woorden opgesteld?
	Wie maakte de haard aan?	Door wie werd de haard aangemaakt?
6.	Jan betaalt de kaartjes.	De kaartjes worden door Jan betaald.
	De leerlingen leren de les uit het hoofd.	De les wordt door de leerlingen uit het hoofd geleerd.
	De dijken beschermen 't land.	Het land wordt door de dijken beschermd.
	Annie dekt de tafel.	De tafel wordt door Annie gedekt.
	De studenten lezen 't boek.	Het boek wordt door de studenten gelezen.
	De leerlingen begrijpen de les.	De les wordt door de leerlingen begrepen.
	Jan betaalt de kaartjes.	De kaartjes worden door Jan betaald.

7. Zet in de lijdende vorm:	Change to a passive construction:
Moeder riep Jan vier keer.	Jan werd vier keer door moeder geroepen.
Annie vond de kam op straat.	De kam werd op straat door Annie gevonden.
De jongens aten de haring op straat op.	De haring werd op straat door de jongens opgegeten.
De leraar schreef de zin op het bord.	De zin werd door de leraar op het bord geschreven.
Annie legde de brief op tafel.	De brief werd door Annie op tafel gelegd.
Piet las de zin hardop.	De zin werd door Piet hardop gelezen.
8. De leraar stelt een lijst afkortingen op.	Een lijst afkortingen wordt door de leraar opgesteld.
De mensen kijken hem na.	Hij wordt door de mensen nagekeken.
Jan geeft het fototoestel aan.	Het fototoestel wordt door Jan aangegeven.
Piet stelt de brief op.	De brief wordt door Piet opgesteld.
De jongen doet de deur dicht.	De deur wordt door de jongen dichtgedaan.
Het meisje zoekt 't woord in een woordenboek op.	Het woord wordt door 't meisje in een woordenboek opgezocht.
De leraar schrijft de namen op.	De namen worden door de leraar opgeschreven.
9. De huiskamer kan men wel verwarmen.	De huiskamer kan wel verwarmd worden.
Het Fries mag men geen dialect noemen.	Het Fries mag geen dialect genoemd worden.
Afkortingen mag men wel gebruiken.	Afkortingen mogen wel gebruikt worden.
Dat kan men in 't Nederlands niet zeggen.	Dat kan in 't Nederlands niet gezegd worden.
De slaapkamers kan men niet verwarmen.	De slaapkamers kunnen niet verwarmd worden.
Dat hoeft men niet te doen.	Dat hoeft niet gedaan te worden.

6.6 LEESSTUK TERPEN, DIJKEN EN MOLENS

Misschien kan men van geen enkel ander volk met zoveel recht zeggen dat levenswijze en geschiedenis duidelijk bepaald zijn door grond en klimaat.	right
Vroeger leefden de Friezen op heuveltjes, die ze zelf gemaakt hadden en die terpen heetten. Er waren er ongeveer 1300. Op de kleinste terpen was plaats voor een paar hutten, maar de grootsten telden 12 à 16 hectare. Ze waren in het begin 5 à 6 meter hoog, juist genoeg om bij hoog water (maar niet altijd bij stormweer) droog te blijven. Ze werden tot in de 12e eeuw gebruikt.	lived, hills huts hectare : ($2\frac{1}{2}$ acres)
In de loop der jaren moesten ze dikwijls hoger gemaakt worden, omdat de Nederlandse bodem met 15 à 25 centimeter per eeuw daalt.	course of years drops
Om van één terp naar een andere te kunnen gaan, maakte men ook verhoogde wegen, en daardoor was het principe van de "polderdijk" (dijk om de polder) geboren. Waar de hooggelegen verbindingswegen sterk genoeg bleken om het zeewater tegen te houden, bleef immers het lange land daarachter ook bij hoog water droog. De Romeinen hebben die dijken verbeterd en ook de eerste dijken langs de Hollandse rivieren zijn hun werk.	born connecting, proved Romans, improved
Na 1200 kwam er een einde aan het bouwen van terpen, omdat er zeedijken genoeg waren.	
De eerste zee- en polderdijken bestonden uit aarde en reikten niet zeer hoog. De miljoenen kubieke meters aarde, die voor het bouwen nodig waren, moesten in manden gedragen worden; maar voor die tijd was het resultaat prachtig. Het is dus niet vreemd, dat de grote Italiaanse dichter Dante met bewondering over de Nederlandse dijken uit de 13e eeuw spreekt.	consisted reached baskets result admiration
In de polders, waarvan de eersten al in de 8e eeuw bestonden, waren een aantal ondiepe kanaaltjes gegraven waarin een groot deel van het grondwater bij elkaar kwam. Als dat water	existed, number dug

steeg, werd het in de vroegste tijden met pri-	rose
mitieve middelen uit de kanaaltjes gehaald en	means
over de dijk geworpen. Maar zodra enige	thrown, a few
polders naast elkaar kwamen te liggen en men	
een buurman had, die met het water natuurlijk	neighbor
ook niets kon doen, liet men tussen de polders	
kanalen open om het water naar een of andere	
rivier te laten afvloeien.	flow away
Toch kon het gebeuren, dat er nog te veel	
water was en dat de zwakke polderdijken	weak
doorbraken; het water drong dan met geweld	broke, rushed, force
de polder binnen en vernielde alles. Daarom	destroyed
maakte men in de meeste kanalen sluizen.	
Het bouwen van een dam aan de belangrijkste	
riviermonden bracht de middeleeuwse land-	mouths
makers nog een stap vooruit. Het verschil tus-	step
sen een dijk en een dam is, dat een dijk langs	
het water (van zee of rivier) loopt, terwijl een	
dam een rivier van de zee afsluit. Door middel	closes off, means
van sluizen regelt een dam niet alleen het	regulates
niveau van het rivierwater, hij scheidt ook	separates
het zoete rivierwater van het zoute zeewater.	sweet, salt
Het zeewater kan dus het land niet meer bin-	
nendringen.	
En welke rol speelden de molens? Een Ne-	role, played
derlands polderland zonder windmolens kunnen	
we ons bijna niet voorstellen.	
Vóór de 13e eeuw werden de molens, die	
dienden om het water uit de kanaaltjes te	served
pompen, door mensen of paarden bewogen.	horses, moved
Doch omstreeks 1280 begon men windmolens	about
te gebruiken. Dank zij die windmolens kon	thanks to
men al heel vroeg kleine binnenmeren leeg-	lakes
pompen. Maar de belangrijkste periode voor	
de droogmakingen zou pas in de 17e eeuw	land reclamation
beginnen.	
In de 19e eeuw werden de 18.000 hectare van	
de Haarlemmermeer (1852) en de IJpolders	
(1872) gewonnen, omdat men toen in de plaats	won
van de oude windwatermolens reeds over	already
machtige pompinstallaties beschikte.	mighty, had available

De ervaring en steeds betere technische middelen maakten het in de 20e eeuw mogelijk de volgende gedurfde sprong te doen: het bouwen van de Afsluitdijk en het droogleggen van grote stukken van de Zuiderzee.

experience

daring leap

Vrij naar: De Lage Landen, V, 5, 1962-1963.
Antwerpen: De Sikkel.

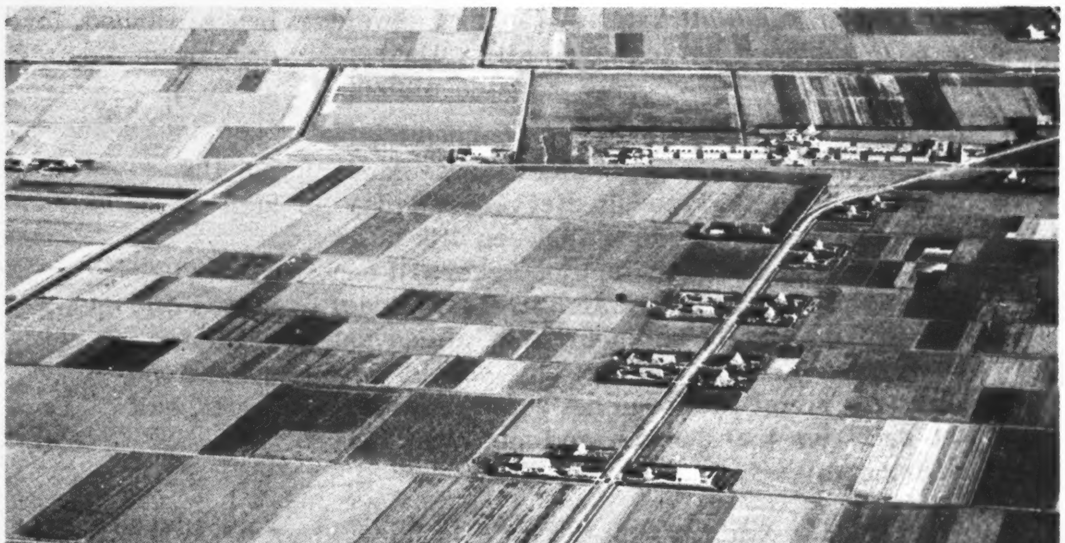

23.1 BASIC SENTENCES

AMSTERDAM

1.1 GESPREK

1. Jan: Wat is dat een mooie toren!
2. Ria: Dat is de toren van de Westerkerk; de Zuiderkerk heeft ook zo'n mooie toren.
3. Jan: Het verbaast me steeds weer wat een mooie torens er in Amsterdam staan.
4. Ria: Daar verbazen zich wel meer buitenlanders over!
5. Ria: Zie je die toren daar, dat is de Munttoren.
6. Ria: Amsterdam heeft enkele torens bewaard die deel uitmaakten van de vroegere stadsmuur.
7. Ria: In de zeventiende eeuw hebben ze die mooie spitsen gekregen.
8. Jan: En de toren van de Westerkerk dan en die van de Zuiderkerk?
9. Ria: Die kerken en torens dateren ook uit onze Gouden Eeuw.
10. Ria: Ze zijn het werk van de beroemde bouwmeester Hendrick de Keyser.
11. Ria: Veel van de prachtige huizen die aan de Amsterdamse grachten staan, zijn ook door hem gebouwd.
12. Ria: Er staan hier in Amsterdam nog meer bekende torens.
13. Ria: Weet je hoe het torentje heet dat daar op de hoek staat?
14. Jan: Nee, dat weet ik niet.
15. Ria: Het heeft een naam die heel eigenaardig is.
16. Jan: Nou, vertel 't dan. Je hebt me nieuwsgierig gemaakt.
17. Ria: Dat torentje heet de "Schreierstoren", en 't staat op de "Schreiershoek".
18. Ria: Van dat punt vertrokken een paar eeuwen geleden de schepen naar het verre Oosten.
19. Jan: En zeker ook naar het Westen, naar Amerika?
20. Ria: Ja natuurlijk. Herinner je je de ontdekkingsreiziger Henry Hudson?
21. Jan: Dat was de Engelsman, die de Hudson heeft ontdekt.
22. Ria: Hij is hier van de Schreierstoren vertrokken.
23. Ria: Herinner je je ook de naam van het schip waarmee hij naar het Westen voer?
24. Jan: Nee, die herinner ik me niet.
25. Ria: Het schip heette "De Halve Maan".

23.1 BASIC SENTENCES

AMSTERDAM

1.1 CONVERSATION

1. John: What a nice tower that is!
2. Ria : That's the tower of the West Church; the South Church also has such a nice tower.
3. John: It amazes me again and again what nice towers there are in Amsterdam.
4. Ria : There are more foreigners who are amazed at that!
5. Ria : Do you see that tower over there, that is the Mint Tower.
6. Ria : Amsterdam has preserved a few towers which formed a part of the former city wall.
7. Ria : In the seventeenth century they got those nice spires.
8. John: And the towers of the West Church and the South Church then?
9. Ria : Those churches and towers also date from our Golden Age.
10. Ria : They are the work of the famous architect Henrik de Keyser.
11. Ria : Many of the splendid houses which are located on the canals were built by him.
12. Ria : There are still more well known towers here in Amsterdam.
13. Ria : Do you know the name of that little tower on the corner over there?
14. John: No, I don't know.
15. Ria : It has a name which is very peculiar.
16. John: Well, tell me then. You've made a curious.
17. Ria : That little tower is called the "Weepers Tower"; and it is located on the "Weepers Corner".
18. Ria : From that point boats left for the far east a few centuries ago.
19. John: And I suppose to the west, to America, too?
20. Ria : Yes, naturally. Do you remember the discover Henry Hudson?
21. John: That was the Englishman who discovered the Hudson (river).
22. Ria : He left here from the "Weepers Tower".
23. Ria : Do you remember the name of the ship in which he sailed to the West?
24. John: No, I don't remember.
25. Ria : The ship was called "The Half Moon".

26. Jan: Je zou me vertellen hoe dat torentje aan z'n naam is gekomen.

27. Ria: O ja. Het komt van het ouderwetse woord "schreien", dat ongeveer hetzelfde betekent als huilen.

28. Ria: De zeelui namen daar bij die toren afscheid van vrouw en kinderen.

29. Ria: Men zegt dat de namen "Schreierstoren" en "Schreiershoek" zo zijn ontstaan.

30. Jan: Het is wel te begrijpen dat er bij zo'n afscheid heel wat tranen geschreid werden.

31. Jan: In die tijd duurden de zeereizen maanden- en soms zelfs jarenlang.

32. Ria: Ja, en 't varen was toen ook veel gevaarlijker dan tegenwoordig.

33. Ria: Toch heeft de zee altijd een bijzondere aantrekkingskracht gehad voor duizenden jonge Nederlanders.

34. Jan: Dat is hier in de haven nog wel te zien!

26. John: You were going to tell me how that little tower got it's name.
27. Ria : Oh yes. It comes from the old-fashioned word "schreien" (to weep) which means about the same as "huilen" (to cry).
28. Ria : The sailors took leave from their wives and children at that tower.
29. Ria : It is said that the names "Weepers Tower" and "Weepers Corner" developed in that way.
30. John: It's understandable that many tears were shed at such a farewell.
31. John: In those days (the) sea journeys took months and sometimes even years.
32. Ria : Yes, and sailing was much more dangerous then than nowadays.
33. Ria : Still the sea has always had a special attraction for many young Dutchmen.
34. John: You can certainly still see that here in the harbor!

1.2 SPREEKWOORDEN : Zoek de betekenis in een woordenboek op.

1. De beste stuurlui staan aan wal.
2. Je moet roeien met de riemen die je hebt.
3. Tegen de stroom is het moeilijk roeien.
4. Stille waters hebben diepe gronden.
5. Men moet niet verder springen dan zijn stok lang is.

1.3 VRAGEN OVER HET GESPREK

1. Heeft Amsterdam mooie torens?	Ja, Amsterdam heeft enkele mooie torens.
2. Wat verbaast Jan steeds weer?	Wat een mooie torens er in Amsterdam staan.
3. Waarover verbazen zich veel buitenlanders?	Ze verbazen er zich over dat er zo veel mooie torens in Amsterdam staan.
4. Heeft de Westerkerk een mooie toren?	Ja, de Westerkerk heeft een mooie toren.
5. Heeft de Zuiderkerk geen mooie toren?	Ja, de Zuiderkerk heeft wel een mooie toren.
6. Heeft Amsterdam nog torens bewaard die deel uitmaakten van de vroegere stadsmuur?	Ja, Amsterdam heeft nog enkele torens bewaard die deel uitmaakten van de vroegere stadsmuur.
7. Heeft Amsterdam veel torens torens uit vorige eeuwen bewaard?	Nee, Amsterdam heeft enkele torens uit vorige eeuwen bewaard.
8. Wanneer hebben die torens hun mooie spitsen gekregen?	Die hebben ze in de zeventiende eeuw gekregen.
9. In welke eeuw werden de Wester- en de Zuiderkerk gebouwd?	Ze werden in de zeventiende eeuw gebouwd.
10. Is de achttiende eeuw de Gouden Eeuw van Nederland?	Nee, de zeventiende eeuw is de Gouden Eeuw.
11. Dateren de Wester- en de Zuiderkerk uit de Gouden Eeuw?	Ja, die dateren uit de Gouden Eeuw.

12.	Hoe heet de beroemde bouwmeester van de Wester- en de Zuiderkerk?	De bouwmeester van de Wester- en de Zuiderkerk heet Hendrik de Keyser.
13.	Wie heeft veel prachtige huizen aan de Amsterdamse grachten gebouwd?	Hendrik de Keyser heeft veel prachtige huizen aan de Amsterdamse grachten gebouwd.
14.	Waar staan prachtige huizen die door Hendrik de Keyser gebouwd zijn?	Ze staan aan de Amsterdamse grachten.
15.	Staan er ook beroemde torens in Amsterdam? Noem er eens een paar.	De Munttoren en de Schreierstoren zijn beroemd.
16.	Welke toren heeft een naam die heel eigenaardig is?	De Schreierstoren heeft een eigenaardige naam.
17.	Is Ria nieuwsgierig?	Nee, Jan is nieuwsgierig.
18.	Wat zou Jan graag willen weten?	Hij zou graag willen weten hoe de Schreierstoren aan z'n naam is gekomen.
19.	Waar is Jan nieuwsgierig naar?	Hij is nieuwsgierig naar de geschiedenis van de naam van de Schreierstoren.
20.	Wie heeft Jan nieuwsgierig gemaakt?	Ria heeft hem nieuwsgierig gemaakt.
21.	Waar staat de Schreierstoren?	Hij staat op de Schreiershoek.
22.	Wat gebeurde daar vroeger?	Daar vertrokken de schepen.
23.	Waar voeren die schepen naar toe?	Ze voeren naar het verre Oosten.
24.	Voeren er alleen schepen naar het verre Oosten?	Nee, er voeren ook schepen naar het Westen.
25.	Hoe lang is het geleden dat er vanuit Amsterdam schepen naar het verre Oosten voeren?	Dat is een paar eeuwen geleden.
26.	Is Henry Hudson vanuit Londen vertrokken?	Nee, hij is vanuit Amsterdam vertrokken.
27.	Welke rivier is door Henry Hudson ontdekt?	De Hudson is door Henry Hudson ontdekt.

28. Welk woord betekent ongeveer hetzelfde als schreien?	Huilen betekent ongeveer hetzelfde als schreien.
29. Waar namen de zeelui in Amsterdam afscheid van vrouw en kinderen?	Ze namen afscheid bij de Schreierstoren.
30. Van wie namen de zeelui afscheid?	Ze namen afscheid van vrouw en kinderen.
31. Waarom werden er bij zo'n afscheid veel tranen geschreid?	Omdat zo'n zeereis maanden- en zelfs jarenlang duurde.
32. Duurden de zeereizen in vroegere eeuwen soms lang?	Ze duurden soms maanden- en zelfs jarenlang.
33. Was het varen vroeger gevaarlijker dan tegenwoordig?	Ja, het was toen veel gevaarlijker dan tegenwoordig.
34. Voor wie had de zee een bijzonder grote aantrekkingskracht?	Voor duizenden jonge Nederlanders.
35. Heeft de zee nog steeds aantrekkingskracht voor de Nederlanders?	Ja, de zee heeft nog steeds grote aantrekkingskracht voor de Nederlanders.
36. Waar is dat in Amsterdam nog wel te zien?	Dat is in de drukke haven van Amsterdam nog wel te zien.

23.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 PRACTICE pronunciation of the following words; pay special attention to the stress pattern.

nieuwsgierig	/niewśchierəch/	herinneren	/herínərə^{n}/
eigenaardig	/eighəńaardəch/	ontdekt	/ond́ekt/
tegenwoordig	/teeghəẃoordəch/	ontdekking	/ond́eking/
ouderwets	/oudərẃets/	ontstaan	/onśtaan/
waarmee	/waarḿee/	beroemd	/bəŕoemt/
natuurlijk	/nat́uurlək/	gevaarlijk	/ghəv́aarlək/

23.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 RELATIVE PRONOUNS

Dat was de Engelsman die de de Hudson heeft ontdekt. 23.1.21	That was the Englishman who discovered the Hudson (river).
Het heeft een naam die heel eigenaardig is. 23.1.15	It has a name which is very peculiar.
Weet je hoe het torentje heet dat daar op de hoek staat? 23.1.13	Do you know the name of the little tower which is on that corner?
...wat hij vertelde over de kunstenaars en geleerden die toen in 't Muiderslot bijeenkwamen... 18.1.28	...what he told about the artists and scholars who met in the Muyden Castle then...

The underlined words die and dat in the preceding sentences are relative pronouns. They function as links to introduce clauses which give additonal information about someone or something (the antecedent) mentioned in a preceding clause.

If the antecedent is a de word, singular or plural, the relative pronoun is die:

de Engelsman	die	the Englishman	who
de kunstenaars	die	the artists	who
de geleerden	die	the scholars	who
een naam	die	a name	which

Observe that the relative pronoun die may refer to both persons and things as long as the antecedent is a de word.

If the antecedent is a het word singular, the relative pronoun is dat:

het torentje	dat	the tower	which
het woord	dat	the word	which

The verb occupies end position in the relative clause:

de Engelsman die de Hudson heeft ontdekt
een naam die heel eigenaardig is

3.2 WAAR COMPOUNDS

De Friezen hebben een eigen taal, 't Fries, waar ze erg trots op zijn. 22.1.8	The Frisians have their own language, Frisian, which they are very proud of (of which they are very proud).
Ze hebben een zoon waarop ze erg trots zijn.	They have a son (who) they are very proud of.
Herinner je je de naam van het schip waarmee Hudson naar het Westen voer? 23.1.23	Do you remember the name of the ship with which Hudson sailed to the West?
Herinner je je die jongen waar we vroeger mee gingen fietsen?	Do you remember that boy (who) we used to go bicycle riding with?

When a preposition must be used before a relative pronoun, whether it refers to an inanimate object or to a person, waar is used instead of die or dat. Compare the following structures:

een taal die	een taal waar ... op
een zoon die	een zoon waarop
het schip dat	schip waarmee
de jongen die	de jongen waar ... mee

In contrast with English, the relative pronoun may never be omitted in Dutch (cf. They have a son they are proud of).

The preposition of the relative waar compounds may either follow directly after waar or precede the verb in end position.

3.3 PREPOSITION + RELATIVE PRONOUN WIE

De Engelsman met wie ik sprak...	The Englishman with whom I was speaking...
De Engelsman op wie ik stond te wachten...	The Englishman for whom I was waiting...

After a preposition, the relative pronouns die and dat may become wie when the antecedent is a person.

de Engelsman die	de Engelsman met wie
het meisje dat	het meisje met wie

It should be noted, however, that the use of relative pronoun wie after a preposition is somewhat formal and consequently less common in spoken Dutch. In this respect the combination: preposition + wie corresponds to the English preposition + whom.

3.4 NOUNS : HET WORDS

The points of the compass are het words :

't oosten westen noorden zuiden.

3.5 VERBS : UNSTRESSED, INSEPARABLE PREFIX : ONT ; HER

ontd́ekken	ontd́ekte	ontd́ekt
ontśtaan	ontśtond	ontśtaan
herínneren	herínnerde	herínnerd

23.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 COMPARISON WORD ORDER : RELATIVE CLAUSE AND INDEPENDENT STATEMENT

Dat was de Engelsman die de Hudson ontdekt heeft.
Die heeft de Hudson ontdekt.

Het heeft een naam die heel eigenaardig is.
Die is heel eigenaardig.

Weet je hoe het torentje heet dat daar op de hoek staat?
Het staat daar op de hoek.

De Friezen hebben een eigen taal waar ze erg trots op zijn.
Daar zijn ze erg trots op.

Herinner je je de naam van het schip
waarmee hij naar het Westen voer?
Daarmee voer hij naar het Westen.

4.2 EXCLAMATORY SENTENCES

The exclamatory sentence which begins (wat een) has two basic forms :

Wat een mooie toren is dat!	Wat is dat een mooie toren! 23.1.1
Wat een mensen wonen er in de Randstad Holland!	Wat wonen er een mensen in de Randstad Holland!
Wat een mensen staan er te wachten!	Wat staan er een mensen te wachten!
Wat een geld heeft dat gekost!	Wat heeft dat een geld gekost!
Wat een dure reis zal dat worden!	Wat zal dat een dure reis worden!

23.5 WORD STUDY

5.1 DIE/DAT: SUBSTITUTES FOR PERSONAL PRONOUNS

Ik heb er van Piet niets over gehoord. 18.1.10	I didn't hear anything about it from Pete.
Die moest al vroeg met z'n vader mee. 18.1.11	He had to leave early already with his father.
Herinner je je de naam van het schip? 23.1.23	Do you remember the name of the ship?
Nee, die herinner ik me niet.	No, I don't remember it.
We kochten haringen met uitjes. 19.1.10	We bought herring with onions.
En die hebben jullie zeker op straat opgegeten. 19.1.11	And I suppose you ate them in the street.
Weet je hoe het torentje heet? 23.1.13	Do you know what the name of the tower is?
Nee, dat weet ik niet.	No, I don't know it.

At the beginning of a sentence the demonstrative die and dat are regularly substituted for pronouns. Take note of the English equivalents for die: he, it, them.

5.2 IDIOMS

2.1 het is te begrijpen: It is understandable.

Het is te begrijpen dat er bij zo'n afscheid heel wat tranen geschreid werden. 23.1.30	It is understandable that many tears were shed at such a farewell.

2.2 (het) is te zien: It can be seen.

Dat is hier in de haven nog wel te zien. 23.1.34	You can certainly still see that here in the harbor.

2.3 men zegt; ze zeggen: it is said, they say

Men zegt dat de namen zo zijn ontstaan. 23.1.29	It is said that the names developed in that way.

2.4 steeds weer: again and again, over and over

Het verbaast me steeds weer wat een mooie torens er in Amsterdam staan. 23.1.3	It amazes me again and again what nice towers there are in Amsterdam.

2.5 afscheid nemen: to take leave

De zeelui namen daar afscheid van vrouw en kinderen. 23.1.28	The seamen took leave of their wives and children there.

2.6 zeeman - zeelui - zeelieden

A number of nouns which end on the suffix man have two plural suffixes: lui and lieden.

zeeman	zeelui	zeelieden
stuurman	stuurlui	stuurlieden
koopman	kooplui	kooplieden
tuinman	tuinlui	tuinlieden
werkman	werklui	werklieden
staatsman		staatslieden

The connotation of lui is folk, people; de kleine luiden: de common folk. The suffix lieden is much more formal and expresses greater respect and dignity; cf. the plural of staatsman: staatslieden.

23.6 PATTERN DRILLS

6.1 SUBSTITUTION DRILLS

Uitroepszin	Exclamatory Sentence
Zet in het meervoud.	Change to plural.
1. Wat een mooie toren!	Wat een mooie torens!
Wat een moeilijke vraag!	Wat een moeilijke vragen!
Wat een zware dijk!	Wat een zware dijken!
Wat een prachtige gracht!	Wat een prachtige grachten!
Wat een vreselijke ramp!	Wat een vreselijke rampen!
2. Wat een leuk kind!	Wat een leuke kinderen!
Wat een eigenaardig gebouw!	Wat een eigenaardige gebouwen!
Wat een ingewikkeld probleem!	Wat een ingewikkelde problemen!
Wat een duur boek!	Wat een dure boeken!
Wat een lekker gebakje!	Wat een lekkere gebakjes!

6.2 TRANSFORMATION DRILLS

Example :	
Wat een mooie toren is dat !	Wat is dat een mooie toren !
1. Wat een dure auto is dat !	Wat is dat een dure auto !
Wat een prachtige foto is dat !	Wat is dat een prachtige foto !
Wat een gezellige kamer is dat !	Wat is dat een gezellige kamer !
Wat een ouderwetse mantel is dat !	Wat is dat een ouderwetse mantel !
2. Wat een leuk kind is dat !	Wat is dat een leuk kind !
Wat een mooi boek is dat !	Wat is dat een mooi boek !
Wat een moeilijk woord is dat !	Wat is dat een moeilijk woord !
Wat een scherp mesje is dat !	Wat is dat een scherp mesje !
Wat een duur fototoestel is dat!	Wat is dat een duur fototoestel !
Wat een mooie toren is dat !	Wat is dat een mooie toren !

6.3 TRANSFORMATION DRILLS

Example :	
Wat een mooie huizen zijn dat !	Wat zijn dat een mooie huizen !
1. Wat een hoge gebouwen zijn	Wat zijn dat een hoge gebouwen !
Wat een vreemde woorden zijn dat !	Wat zijn dat een vreemde woorden !
Wat een eigenaardige namen zijn dat !	Wat zijn dat een eigenaardige namen !
Wat een prachtige bloemen zijn dat !	Wat zijn dat een prachtige bloemen !
Wat een nieuwsgierige jongens zijn dat !	Wat zijn dat een nieuwsgierige jongens !
Zet in het meervoud	Change to plural
2. Wat een dure fiets is dat !	Wat een dure fietsen zijn dat !
Wat is dat een dure fiets !	Wat zijn dat een dure fietsen !
Wat een leuk meisje is dat !	Wat een leuke meisjes zijn dat !
Wat is dat een leuk meisje !	Wat zijn dat een leuke meisjes !
Wat een mooie gracht is dat !	Wat een mooie grachten zijn dat!
Wat is dat een mooie gracht !	Wat zijn dat een mooie grachten!
Wat een dure fiets is dat !	Wat een dure fietsen zijn dat !

6.4 TRANSFORMATION DRILLS

1. Example:

Wat een geld kost dat!	Wat kost dat een geld!
Wat een prachtige toren staat daar!	Wat staat daar een prachtige toren!
Wat een papier ligt er op tafel!	Wat ligt er een papier op tafel!
Wat een mensen staan er op het plein!	Wat staan er een mensen op het plein!
Wat een boten varen er in de haven!	Wat varen er een boten in de haven!
Wat een mensen wonen er in de Randstad Holland!	Wat wonen er een mensen in de Randstad Holland!
Wat een oude boeken staan er in de bibliotheek!	Wat staàn er een oude boeken in de bibliotheek!

2. Example:

Wat een geld heeft dat gekost!	Wat heeft dat een geld gekost!
Wat een mooie huizen heeft De Keyser gebouwd!	Wat heeft De Keyser een mooie huizen gebouwd!
Wat een verre reizen heeft ze gemaakt!	Wat heeft ze een verre reizen gemaakt!
Wat een boeken heb jij gelezen!	Wat heb jij een boeken gelezen!
Wat een geld heeft die reis gekost!	Wat heeft die reis een geld gekost!
Wat een aantrekkingskracht heeft de zee gehad voor de Nederlander!	Wat heeft de zee een aantrekkingskracht gehad voor de Nederlander!
Wat een mooi gebouw is dat geworden!	Wat is dat een mooi gebouw geworden!
Wat een schepen zijn er hier vertrokken!	Wat zijn er hier een schepen vertrokken!
Wat een dure reis zal dat worden!	Wat zal dat een dure reis worden!
Wat een geld zal dat kosten!	Wat zal dat een geld kosten!
Wat een mensen staan er te wachten!	Wat staan er een mensen te wachten!
Wat een mooi huis wordt daar gebouwd!	Wat wordt daar een mooi huis gebouwd!

6.5 TRANSFORMATION DRILL

1. Example:

De naam is eigenaardig.	Het is een eigenaardige naam.
De zeeman is nieuwsgierig.	Het is een nieuwsgierige zeeman.
De toren is beroemd.	Het is een beroemde toren.
De naam is bekend.	Het is een bekende naam.
De reis is gevaarlijk.	Het is een gevaarlijke reis.
Het woord is ouderwets.	Het is een ouderwets woord.
Het torentje is beroemd.	Het is een beroemd torentje.
De naam is eigenaardig.	Het is een eigenaardige naam.

2. Example:

Die naam is heel eigenaardig.	Dat is een heel eigenaardige naam.
Die stad is zeer oud.	Dat is een zeer oude stad.
De vrouw is vreselijk nieuwsgierig.	Dat is een vreselijk nieuwsgierige vrouw.
Die schrijver is heel bekend.	Dat is een heel bekende schrijver.
Dat woord is erg ouderwets.	Dat is een erg ouderwets woord.
Dat schip is bijzonder goed.	Dat is een bijzonder goed schip.
Die naam is heel eigenaardig.	Dat is een heel eigenaardige naam.

6.6 TRANSFORMATION DRILLS

Zet in de indirekte rede.	Change to indirect discourse.

1. Example:

Jan is erg nieuwsgierig. Dat is wel te begrijpen.	Het is wel te begrijpen dat Jan erg nieuwsgierig is.
De zeereizen duurden vroeger soms jarenlang. Dat is wel te begrijpen.	Het is wel te begrijpen dat de zeereizen vroeger soms jarenlang duurden.
De zee heeft altijd een grote aantrekkingskracht gehad. Dat is wel te begrijpen.	Het is wel te begrijpen dat de zee altijd een grote aantrekkingskracht gehad heeft.
Het werk van de bouwmeester De Keyser is beroemd. Dat is wel te begrijpen.	Het is wel te begrijpen dat het werk van de bouwmeeter De Keyser beroemd is.

Veel buitenlanders verbazen zich over de mooie torens. Dat is wel te begrijpen.	Het is wel te begrijpen dat veel buitenlanders zich over de mooie torens verbazen.
Zeereizen waren vroeger gevaarlijker dan tegenwoordig. Dat is wel te begrijpen.	Het is wel te begrijpen dat zeereizen vroeger gevaarlijker waren dan tegenwoordig.
Daar verbazen ze zich over. Dat is wel te begrijpen.	Het is wel te begrijpen dat ze zich daarover verbazen.
Het verbaast me. Dat is wel te begrijpen.	Het is wel te begrijpen dat het u verbaast.
Jan is erg nieuwsgierig. Dat is wel te begrijpen.	Het is wel te begrijpen dat Jan erg nieuwsgierig is.

2. Example:

Wat heeft Nederland een mooie torens. Dat verbaast me steeds weer.	Het verbaast me steeds weer wat een mooie torens Nederland heeft.
Wat staan er een flats in Nederland. Dat verbaast me steeds weer.	Het verbaast me steeds weer wat een flats er in Nederland staan.
Wat wonen er een mensen in dit kleine land. Dat verbaast me steeds weer.	Het verbaast me steeds weer wat een mensen er in dit kleine land wonen.
Wat rijden er een fietsen op het spitsuur! Dat verbaast me steeds weer.	Het verbaast me steeds weer wat een fietsen er rijden op het spitsuur.
Wat zie je hier een prachtige bloembollenvelden. Dat verbaast me steeds weer.	Het verbaast me steeds weer wat een prachtige bloembollenvelden je hier ziet.
Wat een mooie torens heeft Nederland. Dat verbaast me steeds weer.	Het verbaast me steeds weer wat een mooie torens Nederland heeft.

3. Example:

Wat groeit de bevolking hard. Het verbaast ons.	Het verbaast ons hoe hard de bevolking groeit.
Wat duurden de zeereizen vroeger lang! Het verbaast ons.	Het verbaast ons hoe lang de zeereizen vroeger duurden.
Wat heeft het lang geduurd. Het verbaast ons.	Het verbaast ons hoe lang het geduurd heeft.

Wat wordt er hard gewerkt. Het verbaast ons.	Het verbaast ons hoe hard er gewerkt wordt.
Wat kost dat veel! Het verbaast ons.	Het verbaast ons hoe veel dat kost.
Wat groeit de bevolking hard. Het verbaast ons.	Het verbaast ons hoe hard de bevolking groeit.

6.7 TRANSFORMATION DRILL

1. Example:

Er staan een grote en een kleine toren.	Er staan twee torens, een grote en een kleine.
Er staan een oude en een nieuwe kerk.	Er staan twee kerken, een oude en een nieuwe.
Er staan een zwarte en een witte fiets.	Er staan twee fietsen, een zwarte en een witte.
Er liggen een dik en een dun boek.	Er liggen twee boeken, een dik en een dun.
Er lopen een oude en een jonge man voorbij.	Er lopen twee mannen voorbij, een oude en een jonge.
Er liggen een ouderwets en een modern schip naast elkaar.	Er liggen twee schepen naast elkaar, een ouderwets en een modern.
Er staan een grote en een kleine toren aan de stadsmuur.	Er staan twee torens aan de stadsmuur, een grote en een kleine.

6.8 CUED RESPONSE DRILL

1. Beantwoord de vraag eerst met nee, dan met ja

Herinner je je die toren?	Nee, die herinner ik me niet. Ja, die herinner ik me wel.
Herinnert u zich dat straatje?	Nee, dat herinner ik me niet. Ja, dat herinner ik me wel.
Herinner je je de naam van de ontdekkingsreiziger Henry Hudson?	Nee, die herinner ik me niet. Ja, die herinner ik me wel.
Herinnert u zich dat schip?	Nee, dat herinner ik me niet. Ja, dat herinner ik me wel.

Herinner je je die naam nog? Nee, die herinner ik me niet meer.
Ja, die herinner ik me nog wel.

Herinnert u zich dat torentje nog? Nee, dat herinner ik me niet meer.
Ja, dat herinner ik me nog wel.

6.9 VARIATION DRILLS

1. Tegenwoordige tijd wordt onvoltooid verleden tijd. — Present tense becomes past tense.

Tegenwoordig vertrekken de schepen van dit punt.	Vroeger vertrokken de schepen van dit punt.
Tegenwoordig varen er veel Nederlandse schepen.	Vroeger voeren er veel Nederlandse schepen.
Tegenwoordig wordt er bij een afscheid wel eens geschreid.	Vroeger werd er bij een afscheid wel eens geschreid.
Tegenwoordig gaan er ook schepen naar Amerika.	Vroeger gingen er ook schepen naar Amerika.
Tegenwoordig neemt men soms voor lange tijd afscheid van vrienden.	Vroeger nam men soms voor lange tijd afscheid van vrienden.

2. Tegenwoordige tijd wordt voltooid tegenwoordige tijd. — Present tense becomes present perfect tense.

Het verbaast me. Je maakt me nieuwsgierig.	Het heeft me verbaasd. Je hebt me nieuwsgierig gemaakt.
Hudson ontdekt een grote rivier in Amerika.	Hudson heeft een grote rivier in Amerika ontdekt.
Hij vaart met z'n schip naar het Westen.	Hij is met z'n schip naar het Westen gevaren.
Hoe komt die toren aan z'n naam?	Hoe is die toren aan z'n naam gekomen?
Het duurt wel lang.	Het heeft wel lang geduurd.
Ik begrijp het.	Ik heb het begrepen.
Zo ontstaat een nieuwe naam.	Zo is een nieuwe naam ontstaan.

6.10 TRANSFORMATION DRILLS

1. Zet in de indirekte rede. Tegenwoordige tijd wordt verleden tijd.	Change to indirect discourse. Present tense becomes past tense.
Example:	
Jan zegt: "Het verbaast me."	Jan zei dat het hem verbaasde.
Ria zegt: "Het verbaast me."	Ria zei dat het haar verbaasde.
Jan zegt: "Je maakt me nieuwsgierig Ria."	Jan zei dat Ria hem nieuwsgierig maakte.
Ria zegt: "De schepen vertrekken van dit punt."	Ria zei dat de schepen van dit punt vertrokken.
Jan zegt: "Ik herinner me het niet."	Jan zei dat hij het zich niet herinnerde.
Ria zegt: "Ik herinner me het ook niet.	Ria zei dat zij het zich ook niet herinnerde.
Jan zegt: "De buitenlanders verbazen zich daarover."	Jan zei dat de buitenlanders zich daarover verbaasden.
Ria zegt: "Die kerken dateren uit de Gouden Eeuw."	Ria zei dat die kerken uit de Gouden Eeuw dateerden.
Jan zegt: "Het heet de Schreierstoren."	Jan zei dat het de Schreierstoren heette.
Ria zegt: "De zeelui nemen hier afscheid van vrouw en kinderen."	Ria zei dat de zeelui hier afscheid namen van vrouw en kinderen.
Jan zegt: "Bij zo'n afscheid worden er heel wat tranen geschreid."	Jan zei dat er bij zo'n afscheid heel wat tranen geschreid werden.
2. Example:	
Hoe is die toren aan z'n naam gekomen? Wie weet 't?	Wie weet hoe die toren aan z'n naam is gekomen?
Van waar vertrok Henry Hudson naar Amerika? Wie weet 't?	Wie weet van waar Henry Hudson naar Amerika vertrok?
Waar staat de Schreierstoren? Wie weet 't?	Wie weet waar de Schreierstoren staat?

Wie heeft de Zuiderkerk gebouwd? Wie weet 't?	Wie weet wie de Zuiderkerk gebouwd heeft?
Hoe heette het schip van Henry Hudson? Wie weet 't?	Wie weet hoe 't schip van Henry Hudson heette?

3. Example:

Hoe lang duurden de zeereizen vroeger? Weet je het?	Weet je hoe lang de zeereizen vroeger duurden?
Van waar vertrokken de schepen naar het verre Oosten? Weet je het?	Weet je vanwaar de schepen naar het verre Oosten vertrokken?
Hoe lang staat dat torentje al daar? Weet je het?	Weet je hoe lang dat torentje daar al staat?
Waren de zeereizen vroeger gevaarlijker dan tegenwoordig? Weet je 't?	Weet je of de zeereizen vroeger gevaarlijker waren dan tegenwoordig?
In welke eeuw werd de Zuiderkerk gebouwd? Weet je het?	Weet je in welke eeuw de Zuiderkerk gebouwd werd?

4. Example:

Hoe dat torentje heet? Ik weet 't niet.	Ik weet niet hoe dat torentje heet.
Hoe die toren aan z'n naam is gekomen? Ik weet 't niet.	Ik weet niet hoe die toren aan z'n naam is gekomen.
Of 't verhaaltje wel waar is? is? Ik weet 't niet.	Ik weet niet of 't verhaaltje wel waar is.
Wie de bouwmeester van de Westerkerk is? Ik weet 't niet.	Ik weet niet wie de bouwmeester is van de Westerkerk.

6.11 TRANSFORMATION DRILLS

1. Maak van de tweede zin telkens een relatieve bijzin.

Maak van de tweede zin telkens een relatieve bijzin.	Change each second sentence into a relative clause.
Henry Hudson was een Engelsman; die heeft de Hudson ontdekt.	Henry Hudson was een Engelsman die de Hudson heeft ontdekt.
De kerk heeft een mooie toren; die is al eeuwenoud.	De kerk heeft een mooie toren die al eeuwenoud is.

Ik heb een oom en tante ; die wonen in Friesland.	Ik heb een oom en tante die in Friesland wonen.
Het torentje heeft een spits; die dateert uit de zeventiende eeuw.	Het torentje heeft een spits die uit de zeventiende eeuw dateert.
Het torentje heeft een naam; die is heel eigenaardig.	Het torentje heeft een naam die heel eigenaardig is.
De zeelui maakten lange reizen; die duurden soms jarenlang.	De zeelui maakten lange reizen, die soms jarenlang duurden.
Amsterdam heeft enkele torens bewaard; die maakten deel uit van de vroegere stadsmuur.	Amsterdam heeft enkele torens bewaard die deel uitmaakten van de vroegere stadsmuur.
2. Schreien is een ouderwets woord; dat betekent huilen.	Schreien is een ouderwets woord dat huilen betekent.
Daar staat een prachtig huis. Het werd door De Keyser gebouwd.	Daar staat een prachtig huis dat door De Keyser gebouwd werd.
Kijk dat grote schip eens : het vaart zo juist de haven binnen.	Kijk dat grote schip eens dat zo juist de haven binnenvaart.
Hoe heet dat torentje? Het staat daar op de hoek.	Hoe heet het torentje dat daar op de hoek staat.
Ken je het dialect? Het wordt in Zeeland gesproken.	Ken je het dialect dat in Zeeland gesproken wordt?
Het land ligt beneden de zeespiegel. Het wordt door dijken beschermd.	Het land dat door dijken beschermd wordt, ligt beneden de zeespiegel.

6.12 VARIATION DRILLS

1. Maak relatieve bijzinnen :	Make relative clauses :
Example :	
een fietser	Een fietser is iemand die fietst.
een schrijver	Een schrijver is iemand die schrijft.
een schilder	Een schilder is iemand die schildert.
een bouwer	Een bouwer is iemand die bouwt.

2. Maak zinnen: Make sentences:

een bijzonderheid	Een bijzonderheid is iets bijzonders.
een moeilijkheid	Een moeilijkheid is iets moeilijks.
een waarschijnlijkheid	Een waarschijnlijkheid is iets waarschijnlijks.
een mogelijkheid	Een mogelijkheid is iets mogelijks.

6.13 LEESSTUK: DE SCHREIERSTOREN

In het oude deel van Amsterdam staat niet ver van het IJ een klein gebouw met een vreemd torentje, dat er helemaal niet past. Dit torentje, de Schreierstoren, was vroeger heel veel hoger, en vormde een deel van de stadsmuur. Alleen het benedenstuk (uit 1487) is bewaard gebleven en dient nu als kantoor. De gidsen op de vele rondvaartboten, die er dagelijks voorbijvaren, vergeten nooit aan de toeristen te vertellen, dat de zeemansvrouwen uit vroegere eeuwen bij die toren "schreiend" van hun mannen afscheid namen en bleven wuiven totdat de schepen aan de horizon verdwenen.
Zo'n verklaring klinkt wel erg romantisch. Toch is in een muur van de toren een steen met een schreiende vissersvrouw geplaatst als een blijvende herinnering aan het verhaal. Maar veel volksnamen en legenden zijn vaak mooier dan de waarheid. Die steen immers is veel later in de muur gezet... om de legende enige schijn van waarheid te geven. Toch is de schijn van waarheid misschien menselijker en daarom werkelijker dan de historische waarheid.
In de tijd, toen de hertog van Alva over de Nederlanden heerste, was ook Amsterdam in Spaanse handen. Menig schip voer toen, over het IJ, voorbij de wallen van de stad naar de Zuiderzee. Vaak keerde het niet terug: op de wijde zee kaapten de Watergeuzen alle Spaanse boten. Ze hadden die absoluut nodig voor hun strijd om het vaderland te bevrijden.
Elke dag stonden dan ook de stadswallen aan de zeekant vol huilende vrouwen, die hun uitvarende mannen vaarwel wuifden.
Op zekere avond was een vrouw eenzaam bij de toren achtergebleven en keek droevig naar de horizon. Eerst toen het zo donker was geworden, dat alleen de schijn van de grote vuren aan de verre kust te zien was, verliet ze langzaam de waterkant en keerde naar haar lege huis terug. Maar de volgende morgen stond ze weer aan de toren: ze wachtte op een boot die nooit zou terugkomen

IJ river
fits
serves, guides
wave
disappeared
explanation, sounds
legends
some semblance
duke
ruled, many a
wide open
raided, Sea Beggars,
struggle
accordingly,
sea side
lonely
sadly
glow
fires, left

+ Watergeuzen: Sea Beggars. Dutch exiles who raided Spanish shipping in the early part of the Eighty Years War.

8

Schepen voeren in en uit.	
Dag na dag kwam de vrouw terug.	
Iedereen kende haar; men werd haar gewoon.	accustomed
Soms vroeg iemand:	
- Wat zoek je daar toch op het water?	
- Ik zoek niets, zei de vrouw, want nu ben ik zeker.	
- Waarvan ben je dan zo zeker?	
- Toen mijn man wegvoer, wist ik, dat ik hem nooit zou terugzien.	
- Waarop wacht je dan?	
- Ik wacht totdat hij terugkomt en ik hem in mijn armen	arms
kan drukken.	embrace
De mensen haalden vol medelijden de schouders op. De	shrugged
vrouw had nu zoveel gehuild, dat haar ogen droog waren.	shoulders
	in pity, eyes
En op zekere dag kwam het bericht, dat het schip van	report
haar man door Geuzen was gekaapt en dat de hele bemanning dood was. Er was dus geen hoop meer, en toch	crew, hope
kwam de vrouw elke morgen bij de toren staan. Dagen, weken, jaren gingen voorbij. Niemand had nog aandacht	attention
voor deze zwijgende vrouw.	silent
Ze werd oud en bemerkte op een dag haar eigen gezicht	noticed, face
in het water: het zat vol diepe rimpels, net als het water.	wrinkles
En toen zei ze: 'Hij is dood'. En op hetzelfde ogenblik	
zag ze, hoe een jonge vrouw met luide lach kwam aan-	loud, came
rennen en in de open armen van een teruggekeerde zee-	running
man vloog.	flew
Raakte het geluk van die jonge vrouw toen haar eigen	
hart? Weer begonnen tranen uit haar ogen te vloeien.	heart, flow
Toen ze die avond naar huis terugkeerde, kon ze niet meer huilen, maar de volgende morgen, toen ze weer aan de waterkant stond, liepen de tranen vanzelf over	
haar wangen.	cheeks
En zo was het elke dag totdat ze stierf.	died
Maar haar liefdetrouw en haar liefdeverdriet werden	loyalty in
legende.	love, sorrow

Vrij naar: De Lage Landen, II, 3, 1959-1960.
Antwerpen: De Sikkel.

24.1 BASIC SENTENCES

AMSTERDAM (VERVOLG)

1.1 GESPREK

1. Jan: Vertel me eens, is 't waar dat Amsterdam op palen is gebouwd?
2. Ria: Dat is heus waar.
3. Ria: Elk schoolkind weet dat er 13.659 palen onder 't paleis op de Dam staan.
4. Jan: Ik begrijp niet waar al die palen voor nodig zijn.
5. Ria: De bodem waarop ze hier moeten bouwen is te zacht.
6. Ria: Als een gebouw niet op palen stond, dan zou het al gauw in elkaar zakken.
7. Jan: Maar kun je me ook uitleggen hoe die palen een gebouw kunnen dragen?
8. Ria: O ja, dat ben ik vergeten je te vertellen.
9. Ria: De palen worden de grond ingeslagen tot ze op een zandlaag staan.
10. Jan: Zit die zandlaag hier ver onder de grond?
11. Ria: Dat is op elke plaats verschillend.
12. Ria: Het is soms wel een meter of tien.
13. Jan: Je kunt dus pas gaan bouwen nadat de palen in de grond geslagen zijn.
14. Ria: Ja. Vroeger werden er houten palen gebruikt;
15. Ria: maar tegenwoordig zijn ze meestal van beton.
16. Jan: Waarom is er juist op deze plaats een stad gegroeid?
17. Jan: Dat moet kapitalen gekost hebben.
18. Ria: Vergeet niet dat het stadje aan de Zuiderzee lag.
19. Ria: De ligging was heel gunstig voor de handel en de visserij.
20. Ria: Het groeiende stadje lag echter temidden van moerassen plassen.
21. Ria: Als het flink stormde, stroomde 't zeewater naar binnen.
22. Ria: Daardoor werden er grote stukken van 't kostbare land weggeslagen.
23. Ria: Om dat te voorkomen heeft men dijken langs de kust en langs de rivier gelegd.
24. Ria: In de Amstel werden sluizen gebouwd;
25. Ria: daarover hebben ze later een dam gebouwd.
26. Ria: Achter die dam kwam een veilige ligplaats voor schepen.
27. Ria: Er werden pakhuizen langs de Amstel gebouwd;
28. Ria: en zo ontstond er een belangrijke stapelplaats en goederenmarkt.

24.1 BASIC SENTENCES

AMSTERDAM (CONTINUED)

1.1 CONVERSATION

1. John: Do tell me, is it true that Amsterdam is built on poles?
2. Ria : That is really true.
3. Ria : Every school child knows that there are 13,659 poles under the palace of Amsterdam.
4. John: I don't understand what all those poles are needed for.
5. Ria : The soil on which they have to build here is too soft.
6. Ria : If a building did not stand on poles, then it would soon collapse.
7. John: But can you also explain to me how those poles can support a building?
8. Ria : Oh yes, I'd forgotten to tell you that.
9. Ria : The poles are driven into the ground until they stand on a layer of sand.
10. John: Is that layer of sand far underground here?
11. Ria : That varies from place to place.
12. Ria : Sometimes it's about ten meters.
13. John: So you can't start building until the poles are driven into the ground.
14. Ria : Yes. In the past wooden poles were used;
15. Ria : but nowadays they are usually of concrete.
16. John: Why did a city grow at precisely this point?
17. John: That must have cost a fortune!
18. Ria : Don't forget that the town was located on the Zuider Zee.
19. Ria : The location was very favorable for trade and fishing.
20. Ria : However, the growing city lay in the midst of marshes ponds.
21. Ria : When there was a hard storm, the water poured in.
22. Ria : As a result, big chunks of the precious land were washed away.
23. Ria : In order to prevent that, they built dikes along the coast and along the river.
24. Ria : Sluices were built in the Amstel;
25. Ria : later on they built a dam over them.
26. Ria : Behind that dam there developed a safe anchoring place for ships.
27. Ria : Warehouses were built along the Amstel;
28. Ria : and in this way an important emporium depot and goods market came into existence.
29. John: So you could say that Amsterdam grew around that dam.

29. Jan: Je zou dus kunnen zeggen dat Amsterdam om die dam heen is gegroeid?

30. Ria: Ja, dat verklaart trouwens ook de naam van de stad: de dam in de Amstel.

31. Jan: Zijn er ook andere steden die zich op deze wijze hebben ontwikkeld?

32. Ria: Ja, dat zie je nog aan de namen: Rotterdam, Schiedam, Zaandam, Edam, Leerdam enz.

30. Ria : Yes; for that matter this also explains the name of the city: the dam in the Amstel.

31. John: Are there also other cities which developed in this manner?

32. Ria : Yes, you still see that in the names: Rotterdam, Schiedam, Zaandam, Edam, Leerdam etc.

1.2 VRAGEN OVER HET GESPREK

1. Waar is de stad Amsterdam op gebouwd?	De stad Amsterdam is op palen gebouwd.
2. Is dat waar?	Dat is heus waar.
3. Weten de Nederlanderse kinderen hoeveel palen er onder 't paleis op de Dam staan?	Dat weten ze precies.
4. Door hoeveel palen wordt dat grote gebouw gedragen?	Door dertienduizend zeshonderd negenenvijftig palen.
5. Waar zijn al die palen voor nodig?	Die palen moeten 't gebouw dragen.
6. Is de bodem dan niet hard genoeg om er op te bouwen?	Nee, de bodem is te zacht om er op te bouwen.
7. Hoe komt het dat de bodem van Amsterdam zo zacht is?	De stad ligt temidden van moerassen en plassen.
8. Wat moet er gedaan worden voordat men op die zachte grond kan bouwen?	Er moeten eerst palen in de grond worden geslagen.
9. Wat zou er gebeuren als een gebouw niet op palen stond?	Dan zou het in elkaar zakken.
10. Hoever worden de palen in de grond geslagen?	Tot ze op een zandlaag staan.
11. Hoeveel meter is dat soms onder de grond?	Soms wel een meter of tien.
12. Gebruikt men tegenwoordig nog houten palen?	Nee, tegenwoordig gebruikt men meestal betonnen palen.
13. Is het duur op deze manier te bouwen?	Ja, dat kost kapitalen.
14. Waarvoor was de ligging van Amsterdam gunstig?	De ligging was gunstig voor de handel en de visserij.
15. Kan men ook zeggen dat de ligging van Amsterdam ongunstig was?	Ja, de stad lag temidden van moerassen en plassen.
16. Wat gebeurde er als het flink stormde?	Dan stroomde 't zeewater naar binnen.

17.	Wanneer stroomde het zeewater naar binnen?	Als het flink stormde.
18.	Wat sloeg het zeewater weg?	Het zeewater sloeg grote stukken van het kostbare land weg.
19.	Wat heeft men gedaan om dat te voorkomen?	Men heeft dijken langs de kust en langs de rivier gelegd.
20.	Waarom heeft men dijken langs de kust en langs de rivier gelegd?	Om het naar binnen stromen van zeewater te voorkomen.
21.	Werden er geen sluizen in de Amstel gebouwd?	Ja, er werden wel sluizen in de Amstel gebouwd.
22.	Waarover werd de dam gebouwd?	Over de sluizen in de Amstel.
23.	Waar kwam er een veilige ligplaats voor schepen?	Achter de dam kwam een veilige ligplaats voor schepen.
24.	Werd er ook langs de Amstel bebouwd?	Ja, er werden pakhuizen gebouwd.
25.	Wat ontstond er om de dam?	Er ontstond een belangrijke stapelplaats en goederenmarkt.
26.	Is 't juist om te zeggen dat Amsterdam om die dam heen is gegroeid?	Ja, dat zou je wel kunnen zeggen.
27.	Hoe kun je de naam van Amsterdam verklaren?	Amsterdam, dat wil zeggen, de dam in de Amstel.
28.	Zijn er ook andere steden die zich op deze wijze hebben ontwikkeld?	Ja, er zijn nog meer steden die zich op deze wijze hebben ontwikkeld.
29.	Waaraan is dat nog te zien?	Aan de naam van die steden.
30.	Welke bijvoorbeeld?	Rotterdam, Zaandam, Edam enz.

24.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 PRONUNCIATION OF THE FOLLOWING WORDS:

kapitaal	/kapietáal/
beton	/bətón/
moeras	/moeŕas/
temidden	/təḿidə^{n}/
tegelijkertijd	/təghəĺeikərteit/
visserij	/visəréi/
ontwikkeld	/ontẃikəlt/

24.3 GRAMMAR:FORMS

3.1 TOT OR TOTDAT : UNTIL

De palen worden de grond ingeslagen tot (totdat) ze op een zandlaag staan. 24.1.9

The poles are driven into the ground until they stand on a layer of sand.

The conjunction tot (totdat) introduces a dependent clause.

3.2 ALS IN CONDITIONAL SENTENCES : cf. Sentence Patterns 24.4.1

24.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 CONDITIONAL SENTENCES

Als een paal niet op palen stond, (dan) zou het in elkaar zakken.

If a building did not stand on piles, (then) it would collapse.

Als een gebouw op palen staat, (dan) zal het niet in elkaar zakken.

If a building stands on piles, (then) it will not collapse.

Except for word order, there is no difference between these Dutch and English conditional sentences.

4.2 COMPOUND VERB : MODAL + PERFECT INFINITIVE

Dat moet kapitalen gekost hebben. 24.1.17	That must have cost a fortune.
Hij zegt dat het kapitalen gekost moet hebben.	He says that it must have cost a fortune.
Hoe wil je je haar geknipt hebben?	How do you want your hair cut?
De klant zegt immers hoe hij z'n haar geknipt wil hebben. 17.1.6	After all, the customer tells the barber how he wants to have his hair cut.

Observe how the word order of the verbal phrase changes in the dependent clause:

Main Clause	Dependent Clause
moet gekost hebben	gekost moet hebben
wil geknipt hebben	geknipt wil hebben

4.3 PREPOSITION OF PREPOSITIONAL COMPOUND IN MAIN AND DEPENDENT CLAUSES

Waar zijn al die palen voor nodig? 24.1.4
Ik begrijp niet waar al die palen voor nodig zijn.

Daar moeten ze op bouwen.
De bodem waar ze op moeten bouwen is te zacht. 24.1.5

The preposition of the prepositional compound precedes the end word in both main and dependent clauses.

24.5 WORD STUDY

5.1 LEXICAL ITEMS

1.1 Subordinate conjunctions: als, of

Als een gebouw niet op palen stond dan zou het al gauw in elkaar zakken. 24.1.6	If a building were not standing on piles, then it would soon collapse.
Als het flink stormde, stroomde het zeewater naar binnen. 24.1.21	When(ever) there was a good storm, the seawater poured in.
Nergens zijn de gebakjes zo lekker als hier. 9.1.6	Nowhere are pastries as tasty as they are here.

Take note of the several meanings of als in the above sentences. Bear in mind that the indirect question begins with of, not als:

Ik weet niet of hij komt.	I don't know if he is coming. I don't know whether he is coming.

1.2 inslaan: to drive (pound) into

De palen worden de grond ingeslagen. 24.1.9	The piles are driven into the ground.
Men slaat de palen de grond in.	They drive the piles into the ground.
De palen staan in de grond.	The piles stand in the ground.
Hij rijdt op de grote weg.	He is driving on the highway.
Hij rijdt de grote weg op.	He is driving on to the highway.

When words like in and op precede a noun they introduce prepositional phrases which mean place where. When these same words are associated with a verb of locomotion, they express movement toward a place, movement in a direction.

1.3 nodig zijn: to be needed, required, necessary

Ik begrijp niet waar al die palen voor nodig zijn. 24.1.4	I don't understand what all those poles are needed for.

1.4 de dam, de dijk

Daarom heeft men een dam door de Amstel gelegd om het zeewater tegen te houden. 24.1.25	That is why they built a dam through the Amstel to hold the water back.
Die dijk loopt om de polder heen. 10.1.18	That dike runs around the polder.
Dat zijn ook dijken, daar langs de rivier, en hier langs het kanaal. 10.1.24	Those are also dikes, there along the river, and here along the canal.

A dike is a retaining wall built along or around a body of water or low land, whereas a dam runs from land to land through a body of water. Technically, the Afsluitdijk, Holland's great enclosure dam, which runs twenty miles through the North Sea from the province of Friesland to Noord-Holland, should have been called a dam rather than a dijk.

1.5 tegelijkertijd — at the same time, simultaneously

Zo kwam er tegelijk(ertijd) een veilige haven voor de schepen. 24.1.26	Thus at the same time there came a safe harbor for ships.

Tegelijkertijd and tegelijk both mean at the same time, simultaneously.

1.6 in elkaar zakken

Als een gebouw niet op palen stond, zou het gauw in elkaar zakken. 24.1.6	If a building did not stand on poles, it would soon collapse.

Zakken means to sink, fall, sag; in elkaar zakken: to collapse.

1.7 groeien — to grow

Is Amsterdam om die dam heen gegroeid?	Has Amsterdam grown around that dam?

Groeien takes the auxiliary zijn in the perfect tenses.

24.6 PATTERN DRILLS

6.1 TRANSFORMATION DRILLS

Verbind telkens de twee zinnen tot een samengestelde zin door middel van het voegwoord <u>als.</u>	Join each pair of sentences into one complex sentence by means of the conjunction <u>als</u>.
1. Heb je tijd? Dan moet je komen.	Als je tijd hebt, moet je komen.
Is het mooi weer? Dan gaan we fietsen.	Als het mooi weer is, gaan we fietsen.
Wil je niet mee? Dan ga ik alleen.	Als je niet mee wilt, ga ik alleen.
Kun je 't niet begrijpen? Dan zal ik 't wel uitleggen.	Als je 't niet begrijpen kunt, zal ik 't wel uitleggen.
Stormt het? Dan blijven we thuis.	Als het stormt, blijven we thuis.
Weet je het antwoord niet? Dan zal ik het je wel zeggen.	Als je het antwoord niet weet, zal ik het je wel zeggen.
Verstaat u mij niet? Dan zal ik het nog eens zeggen.	Als u mij niet verstaat, zal ik het nog eens zeggen.
Is het al zo laat? Dan moeten we wel opschieten.	Als het zo laat is, moeten we wel opschieten.
Zitten ze op ons te wachten? Dan mogen we ons wel haasten.	Als ze op ons zitten te wachten, mogen we ons wel haasten.
Heb je geen scheermesjes? Gebruik dan mijn scheerapparaat.	Als je geen scheermesjes hebt, gebruik dan mijn scheerapparaat.
2. Is het buiten koud? Dan trek ik m'n jas aan.	Als het buiten koud is, trek ik m'n jas aan.
Heb je veel haast? Neem dan een taxi.	Als je veel haast hebt, neem dan een taxi.
Hebt u cadeautjes bij u? Dan zult u ze moeten aangeven.	Als u cadeautjes bij u hebt, zult u ze moeten aangeven.
Heeft hij het druk? Dat is een goed teken.	Als hij het druk heeft, is dat een goed teken.
Heb je hoofdpijn? Dan heb je zeker te hard gewerkt.	Als je hoofdpijn hebt, heb je zeker te hard gewerkt.

Schijnt de zon? Dan treffen de jongens het wel.	Als de zon schijnt treffen de jongens het wel.
Wil je kranten en tijdschriften lezen? Dan moet je enkele afkortingen kennen.	Als je kranten en tijdschriften wilt lezen, moet je enkele afkortingen kennen.
Staat het gebouw op palen? Dan zal het niet in elkaar zakken.	Als het gebouw op palen staat, zal het niet in elkaar zakken.
Vertrekt de trein om half vijf? Dan hebben we nog maar weinig tijd.	Als de trein om half vijf vertrekt, hebben we nog maar weinig tijd.
Heb je honger? Dan zul je wel droog brood eten.	Als je honger hebt, zul je wel droog brood eten.
Heb je er zin in? Dan gaan we er samen naar toe.	Als je er zin in hebt, gaan we er samen naar toe.
Is de sluiting van de zeegaten klaar? Dan heeft de zee minder kans.	Als de sluiting van de zeegaten klaar is, heeft de zee minder kans.

6.2 TRANSFORMATION DRILL

1. Zet in de indirekte rede:	Change to indirect discourse:
Voorbeeld Dat moet kapitalen gekost hebben.	Example Hij zegt dat dat kapitalen gekost moet hebben.
De kamer kan verwarmd worden.	Hij zegt dat de kamer verwarmd kan worden.
De slaapkamers kunnen niet verwarmd worden.	Hij zegt dat de slaapkamers niet verwarmd kunnen worden.
De palen moeten in de grond geslagen worden.	Hij zegt dat de palen in de grond geslagen moeten worden.
Er zullen betonnen palen gebruikt worden.	Hij zegt dat er betonnen palen gebruikt zullen worden.
De huizen moeten daar op palen gebouwd worden.	Hij zegt dat de huizen daar op palen gebouwd moeten worden.
Er moeten palen in de grond geslagen worden.	Hij zegt dat er palen in de grond geslagen moeten worden.
Hier mag niet gerookt worden.	Hij zegt dat hier niet gerookt mag worden.

Grote stukken land kunnen weggeslagen worden.	Hij zegt dat grote stukken land weggeslagen kunnen worden.
Er moet een nieuwe dijk gelegd worden.	Hij zegt dat er een nieuwe dijk gelegd moet worden.
Er zullen daar flats gebouwd worden.	Hij zegt dat er daar flats gebouwd zullen worden.
Er mag niet hardop gesproken worden.	Hij zegt dat er niet hardop gesproken mag worden.

6.3 VARIATION DRILL

1. Voorbeeld

De palen waren van hout.	Het waren houten palen.
De daken waren van riet.	Het waren rieten daken.
De palen waren van beton.	Het waren betonnen palen.
De horloges waren van goud.	Het waren gouden horloges.
De huizen waren van steen.	Het waren stenen huizen.
De palen waren van hout.	Het waren houten palen.

6.4 TRANSFORMATION DRILL

1. Maak van de tweede zin telkens een relatieve bijzin. — Change each second sentence into a relative clause.

Example: De Friezen hebben een eigen taal. Daarop zijn ze erg trots.	De Friezen hebben een eigen taal waarop ze erg trots zijn.
Daar ligt het schip. Daarmee voer ik naar Amerika.	Daar ligt het schip waarmee ik naar Amerika voer.
Ik heb het huis gekocht. Daarin woon ik nu al tien jaar.	Ik heb het huis gekocht waarin ik nu al tien jaar woon.
We hebben een auto gehuurd. Daarmee gaan we op vakantie.	We hebben een auto gehuurd waarmee we op vakantie gaan.
Jan heeft een nieuwe fiets gekregen. Daarmee is hij erg gelukkig.	Jan heeft een nieuwe fiets gekregen waarmee hij erg gelukkig is.
Ria heeft een oude mantel. Daarvan wil ze een stuk afknippen.	Ria heeft een oude mantel waarvan ze een stuk wil afknippen.
Meneer Van Dijk heeft een brommer. Daarop rijdt hij naar kantoor.	Meneer Van Dijk heeft een brommer waarop hij naar kantoor rijdt.

De leraar heeft een mooi boek. Daaruit leest hij voor.	De leraar heeft een mooi boek waaruit hij voorleest.
Ik heb een elektrisch scheer-apparaat. Daarmee scheer ik me.	Ik heb een elektrisch scheer-apparaat waarmee ik me scheer.
Langs de zee liggen duinen en dijken. Daardoor wordt 't land beschermd.	Langs de zee liggen duinen en dijken waardoor 't land beschermd wordt.
Daar is een kopje. Daaruit mag je drinken.	Daar is een kopje waaruit je drinken mag.
Ik ga een dagboek kopen. Daarin zal ik elke dag wat schrijven.	Ik ga een dagboek kopen waarin ik elke dag wat zal schrijven.
De Friezen hebben een eigen taal. Daarop zijn ze erg trots.	De Friezen hebben een eigen taal waarop ze erg trots zijn.

6.5 VARIATION DRILLS

1. Voorbeeld

Ze bouwen op zachte grond.	De grond waarop ze bouwen is zacht.
Hudson voer met een klein schip.	Het schip waarmee Hudson voer was klein.
Hij woont in een groot huis.	Het huis waarin hij woont is groot.
Hij rijdt op een zwarte fiets.	De fiets waarop hij rijdt is zwart.
Hij zit in een grijze stoel.	De stoel waarin hij zit is grijs.
De leraar leest uit een interessant boek voor.	Het boek waaruit de leraar voorleest is interessant.
Jan scheert zich met een scherp mesje.	Het mesje waarmee Jan zich scheert is scherp.
Ze hebben het over de moeilijke oefening.	De oefening waarover ze het hebben is moeilijk.
Ze bouwen op zachte grond.	De grond waarop ze bouwen is zacht.

2. Zet in de verleden tijd. — Change to past tense.

Elk schoolkind weet hoeveel palen er onder het stadhuis staan.	Elk schoolkind wist hoeveel palen er onder het stadhuis stonden.
Kan hij uitleggen hoe die palen een gebouw kunnen dragen?	Kon hij uitleggen hoe die palen een gebouw konden dragen?
De palen worden de grond ingeslagen tot ze op een zandlaag staan.	De palen werden de grond ingeslagen tot ze op een zandlaag stonden.
Als het stormt, stroomt het zeewater naar binnen.	Als het stormde, stroomde het zeewater naar binnen.
Hij zal ons vertellen hoe de stad aan haar naam komt.	Hij zou ons vertellen hoe de stad aan haar naam kwam.
Als het gebouw niet op palen staat, zal het gauw in elkaar zakken.	Als het gebouw niet op palen stond, zou het gauw in elkaar zakken.

3. Zet in de verleden tijd: — Change to past tense

De palen worden de grond ingeslagen.	De palen werden de grond ingeslagen.
De zandlaag zit erg diep onder de grond.	De zandlaag zat erg diep onder de grond.
Het stadje ligt temidden van moerassen.	Het stadje lag temidden van moerassen.
Het water van de zee stroomt naar binnen.	Het water van de zee stroomde naar binnen.
Het zeewater slaat grote stukken van het land weg.	Het zeewater sloeg grote stukken van het land weg.
Men bouwt sluizen in de rivier.	Men bouwde sluizen in de rivier.
Men legt een dam door de rivier.	Men legde een dam door de rivier.
Zo komt er een veilige haven.	Zo kwam er een veilige haven.
Er ontstaat een belangrijke goederenmarkt.	Er ontstond een belangrijke goederenmarkt.
De stad groeit snel.	De stad groeide snel.
Ontwikkelen andere steden zich ook zo?	Ontwikkelden andere steden zich ook zo?

4. Zet in de voltooid tegenwoordige tijd:	Change to present perfect tense.
Men gebruikte houten palen.	Men heeft houten palen gebruikt.
Ik begreep het niet.	Ik heb het niet begrepen.
Hij legde het voor ons uit.	Hij heeft het voor ons uitgelegd.
Dat kostte kapitalen.	Dat heeft kapitalen gekost.
Het stormde flink.	Het heeft flink gestormd.
De zee sloeg grote stukken land weg.	De zee heeft grote stukken land weggeslagen.
Men legde een dam in de rivier.	Men heeft een dam in de rivier gelegd.
Daarachter bouwden ze pakhuizen.	Daarachter hebben ze pakhuizen gebouwd.
Dat verklaarde hij allemaal.	Dat heeft hij allemaal verklaard.
Andere steden ontwikkelden zich op dezelfde wijze.	Andere steden hebben zich op dezelfde wijze ontwikkeld.
Men gebruikte houten palen.	Men heeft houten palen gebruikt.

5. Zet in de voltooid tegenwoordige tijd:	Change to present perfect tense.
Hoe kwam die toren aan z'n naam?	Hoe is die toren aan z'n naam gekomen?
De schepen vertrokken van dat punt.	De schepen zijn van dat punt vertrokken.
Hij voer met de 'Halve Maan' naar Amerika.	Hij is met de 'Halve Maan' naar Amerika gevaren.
Het gebouw zakte in elkaar.	Het gebouw is in elkaar gezakt.
Groeide er hier een stad?	Is er hier een stad gegroeid?
Er ontstond bij de dam een belangrijke markt.	Er is bij de dam een belangrijke markt ontstaan.
Hij vergat het ons te vertellen.	Hij is vergeten het ons te vertellen.
Het water stroomde naar binnen.	Het water is naar binnen gestroomd.

Achter de dam kwam een ligplaats voor schepen.	Achter de dam is een ligplaats voor schepen gekomen.
Hoe kwam die toren aan naam?	Hoe is die toren aan z'n naam gekomen?

6. Zet in de voltooid tegenwoordige tijd. — Change to present perfect tense.

Ze liepen in de Kalverstraat.	Ze hebben in de Kalverstraat gelopen.
Ze liepen de Kalverstraat in.	Ze zijn de Kalverstraat ingelopen.
Hij fietst op de gracht.	Hij heeft op de gracht gefietst.
Hij fietst de gracht op.	Hij is de gracht opgefietst.
Ze wandelen in de tuin.	Ze hebben in de tuin gewandeld.
Ze wandelen de tuin in.	Ze zijn de tuin ingewandeld.
Hij rijdt op de grote weg.	Hij heeft op de grote weg gereden.
Hij rijdt de grote weg op.	Hij is de grote weg opgereden.
Ze liepen in de Kalverstraat.	Ze hebben in de Kalverstraat gelopen.
Ze liepen de Kalverstraat in.	Ze zijn de Kalverstraat ingelopen.

7. Daarover wordt daar...over — Daar becomes daar...over

Voorbeeld:

Daarover hebben ze een dam gebouwd.	Daar hebben ze een dam over gebouwd.
Daarvoor werden houten palen gebruikt.	Daar werden houten palen voor gebruikt.
Daarlangs werden dijken gelegd.	Daar werden dijken langs gelegd.
Daardoor werden grote stukken kostbaar land weggeslagen.	Daar werden grote stukken kostbaar land door weggeslagen.
Daarover verbazen zich veel buitelanders.	Daar verbazen zich veel buitenlanders over.
Daarover hebben ze een dam gebouwd.	Daar hebben ze een dam over gebouwd.

6.6 TRANSFORMATION DRILLS

1. Zet in de lijdende vorm — Change to a passive form

Voorbeeld	
Men legde een dam door de Amstel.	Er werd een dam door de Amstel gelegd.
Men gebruikte vroeger houten palen.	Er werden vroeger houten palen gebruikt.
Men maakt tegenwoordig palen van beton.	Er worden tegenwoordig palen van beton gemaakt.
Men bouwt in Amsterdam op zachte grond.	Er wordt in Amsterdam op zachte grond gebouwd.
Men gebruikt tegenwoordig meestal betonnen palen.	Er worden tegenwoordig meestal betonnen palen gebruikt.
Men bouwt dijken langs de kust en langs de grote rivieren.	Er worden dijken langs de kust en langs de grote rivieren gebouwd.
Men bouwde pakhuizen langs de grachten.	Er werden pakhuizen langs de grachten gebouwd.

2. Zet in de indirekte rede — Change to indirect discourse

Voorbeeld	
Elk schoolkind weet het. Er staan 13.659 palen onder het stadhuis.	Elk schoolkind weet dat er 13.659 palen onder het stadhuis staan.
Vergeet het niet. De ligging van het stadje was gunstig voor de handel en de visserij.	Vergeet niet dat de ligging van het stadje gunstig was voor de handel en de visserij.
Ik begrijp het niet. Waar zijn al die palen voor nodig?	Ik begrijp niet waar al die palen voor nodig zijn.
Hoe heet dat torentje? Weet jij het?	Weet jij hoe dat torentje heet?
Hoe kunnen die palen een gebouw dragen? Leg me het eens uit.	Leg me eens uit hoe die palen een gebouw kunnen dragen.
De stad is om die dam heen gegroeid. Dat zou je dus kunnen zeggen.	Je zou dus kunnen zeggen dat de stad om die dam heen is gegroeid.

6.7 LEESSTUK

Amsterdam, hoofdstad van Nederland.

In de vroege middeleeuwen was Amsterdam niet meer dan een klein vissersdorp, gelegen rondom een dam in de Amstel, een zijrivier van de Rijn. Sinds die tijd heeft Amsterdam zich ontwikkeld tot een internationaal centrum van cultuur, handel, scheep- en luchtvaart en nijverheid.	shipping and aviation; industry
Amsterdam is nu niet alleen wat het aantal inwoners betreft (ruim 862.000) de grootste stad in Nederland, maar het is ook de grootste industriestad van het land. Toch heeft de stad niet het grauwe uiterlijk, dat vele industriesteden kenmerkt. Integendeel, na de eerste en tweede wereldoorlog werd rondom de stad een gordel van moderne tuinsteden gebouwd.	number, at least, greyish, characterize; on the contrary, girdle
De oude binnenstad is bekend om zijn grachten, zijn vele gebouwen van historische waarde en zijn talrijke gevels uit de zeventiende en achttiende eeuw.	numerous
Het oudste document waarin over Amsterdam geschreven wordt, dateert uit 1275. Toen kregen de bewoners van het gebied nabij 'Amstelredamme' tolvrijdom. Het is dus duidelijk dat de eerste bewoners zich al veel eerder in deze omgeving gevestigd moeten hebben. Op een droge bank in de modderige delta, waar de Amstel uitmondde in de ondiepe uitloper van de vroegere Zuiderzee, woonden wat vissers die er hun schepen afmeerden. Op deze plek is de stad ontstaan, nadat er zich ook boeren hadden gevestigd die de vruchtbare kleigrond gingen bewerken.	toll exemption, clear, earlier, area, muddy, emptied, shallow, outlet, moored, spot, fertile, clay
Zij bouwden met man en macht dijken langs de oevers van de rivier om het land tegen overstromingen te beveiligen. Later legden ze een dam dwars door de rivier heen, een dam die al gauw populair werd als oversteekplaats. Om deze dam heen groeide in de middeleeuwen een flinke stad.	with all their might, shores, to protect, across, crossing

Dit Amsterdam kwam tot grote bloei door de handel op verafgelegen werelddelen.	continents
Kostbare lading werd door de schepen aangebracht uit Afrika, het Verre Oosten en Amerika. Deze krachtige economische ontwikkeling leidde tot een zo snelle groei van de bevolking, dat aan het begin van de zeventiende eeuw een uitbreidingsplan werd ontworpen dat leidde tot de aanleg van de halvemaanvormige grachtengordel rond de oudere bebouwde kom.	cargo powerful, development was designed half moon shaped core city
Dit was een voor die tijd bijzonder gewaagd project, waardoor de oppervlakte van de stad in feite verviervoudigd werd.	risky surface area in fact, was quadrupled
Rijke kooplui bouwden langs deze grachten prachtige herenhuizen die nu nog het stadsbeeld bepalen. In het zeventiende eeuwse Amsterdam was niet alleen grote welvaart, maar de kunsten en wetenschappen bloeiden er ook. Amsterdam stond in het Europa van die dagen cultureel aan de top. Die tijd werd dan ook een Gouden Eeuw voor Amsterdam en voor Nederland.	character determine prosperity

Vrij naar : Amsterdam, Hoofdstad van Nederland, van nederzetting tot wereldstad.
Amsterdam, Public Relations Office, 1966.

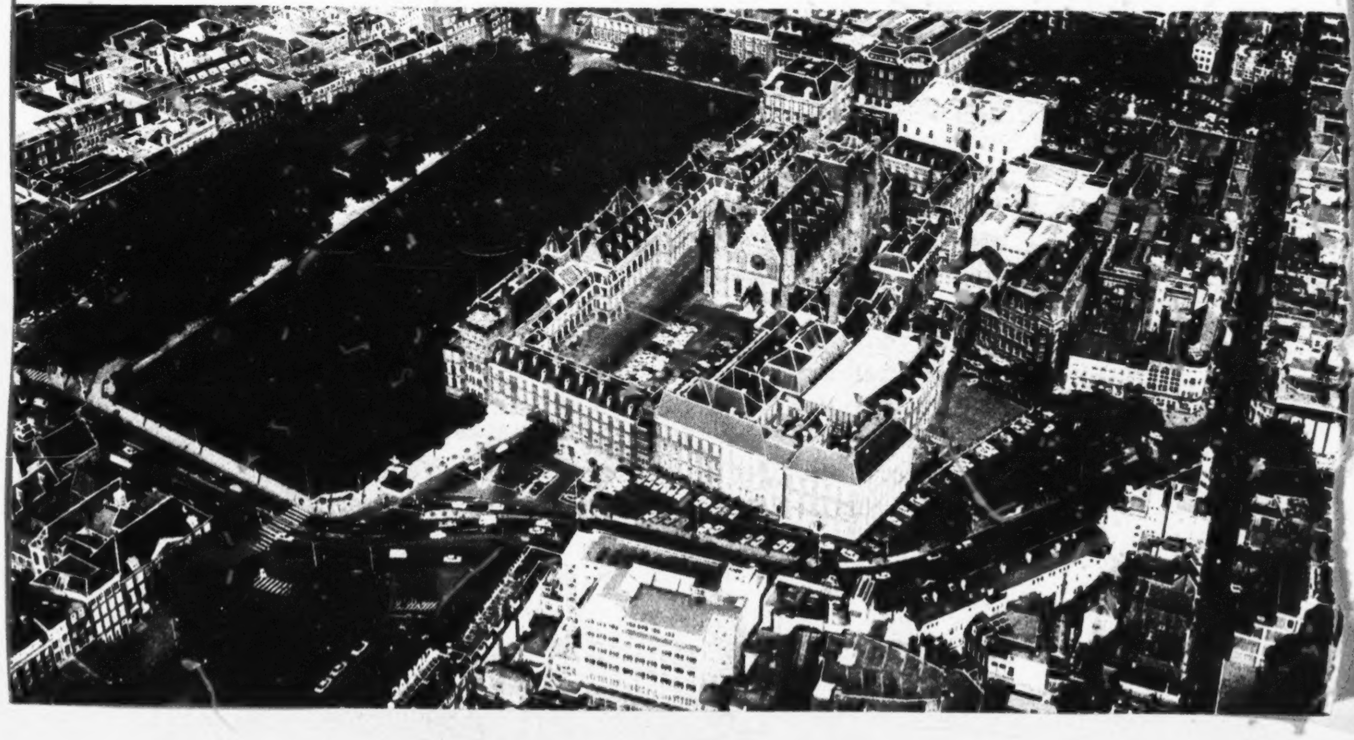

25.1 BASIC SENTENCES

DE HOOFDSTAD VAN NEDERLAND

1.1 GESPREK

1. Jan: Je hebt daarstraks gezegd dat Amsterdam de hoofdstad was.
2. Jan: Ik dacht dat het land vanuit Den Haag werd geregeerd.
3. Ria: Dat is inderdaad waar; toch wordt Amsterdam altijd de hoofdstad genoemd.
4. Jan: Leg me dat eens uit;
5. Jan: daar kan ik niet uit wijs worden!
6. Ria: In 's-Gravenhage is de zetel van de regering gevestigd.
7. Jan: 's-Gravenhage? We hebben het toch over Den Haag....
8. Ria: Jawel, maar Den Haag heet officieel 's-Gravenhage.
9. Jan: Laten we maar Den Haag zeggen, dat is makkelijker.
10. Ria: Best, in 't gewone spraakgebruik zeggen we altijd Den Haag.
11. Ria: Waar waren we ook weer gebleven?
12. Jan: Den Haag, de zetel van de regering.....
13. Ria: In Den Haag houden de Staten Generaal, dat is ons parlement, hun zittingen.
14. Ria: Je vindt er dus de bureaus van de verschillende departementen:
15. Ria: b.v. het Ministerie van Financiën, de Ministeries van Binnen- en Buitenlandse Zaken enz.
16. Jan: Waarom wordt Amsterdam dan de hoofdstad genoemd?
17. Ria: Je moet even geduld hebben, want het is nogal ingewikkeld.
18. Ria: Zoals je weet, werd ons land in 1813 een koninkrijk.
19. Ria: In de grondwet van 1814 wordt Amsterdam als hoofdstad genoemd.
20. Ria: Al eeuwenlang vinden vele vorstelijke plechtigheden in deze stad plaats.
21. Jan: O, en daarom zijn Prinses Beatrix en Prins Claus ook hier getrouwd.
22. Ria: Ja, het huwelijk vond plaats op het stadhuis van Amsterdam.
23. Ria: Het is in de Westerkerk ingezegend.
24. Ria: Koningin Juliana is in de Nieuwe Kerk gekroond.
25. Ria: Dat is de kerk die aan de Dam staat, schuin tegenover het paleis.
26. Jan: Gebruiken jullie dan 't woord hoofdstad voor de plaats waar de koninklijke familie woont?

25.1 BASIC SENTENCES

THE CAPITAL OF THE NETHERLANDS

1.1 CONVERSATION

1. John: You said a little while ago that Amsterdam was the capital.
2. John: I thought that the country was ruled from the Hague.
3. Ria : That is indeed true; still Amsterdam is always called the capital.
4. John: Explain that to me once;
5. John: I can't make heads or tails of that.
6. Ria : The seat of government is located in 's-Gravenhage.
7. John: 's-Gravenhage? We are talking about Den Haag, aren't we?
8. Ria : Yes, but the official name of Den Haag is 's-Gravenhage.
9. John: Let's just say Den Haag, that's easier.
10. Ria : Fine, in ordinary speech (usage) we always say Den Haag (the Hague).
11. Ria : Where were we again?
12. John: The Hague, the seat of government....
13. Ria : The States General, that is our parliament, hold their sessions there.
14. Ria : So you will find the offices of the various departments (of government) there:
15. Ria : for example, the Ministry of Finance, the Ministries of Internal and Foreign Affairs, etc.
16. John: Why is Amsterdam called the capital then?
17. Ria : You'll have to be patient for a bit, for it's rather complicated.
18. Ria : As you know, our country became a kingdom in 1813.
19. Ria : In the constitution of 1814 Amsterdam is mentioned as the capital.
20. Ria : For centuries many royal ceremonies have taken place in this city.
21. John: Oh, and that's why Princess Beatrix and Prince Claus were also married here.
22. Ria : Yes, the marriage took place in the city hall of Amsterdam.
23. Ria : It was consecrated in the Westerkerk (West Church).
24. Ria : Queen Juliana was crowned in the New Church.
25. Ria : That's the church which stands on Dam (Square), diagonally across from the palace.
26. John: Do you use the word capital for the place where the royal family lives then?

27. Ria: Ja en nee. De koninklijke familie verblijft er maar één week van het hele jaar.
28. Jan: En waar wonen ze dan de rest van 't jaar?
29. Ria: Koningin Juliana en Prins Bernhard wonen sinds hun huwelijk op paleis Soestdijk.
30. Ria: Er staat nog een paleis bij Apeldoorn, 't Loo.
31. Ria: Daar heeft onze vorige koningin, Wilhelmina, na haar troonsafstand jarenlang gewoond.
32. Ria: Nu woont Prinses Margriet er; die is met Pieter van Vollenhove, een gewone burger, getrouwd.
33. Jan: Staat er in Den Haag geen paleis?
34. Ria: Er staan er niet minder dan drie: het Huis ten Bosch, paleis aan het Lange Voorhout, en het Paleis Noordeinde!
35. Ria: Ze worden echter niet meer door de koninklijke familie bewoond.
36. Ria: Op Huis ten Bosch worden nog wel officiële ontvangsten gehouden.

+++++++++

Departementen (Ministeries) van de Nederlandse Regering:

Algemene Zaken	Onderwijs en Wetenschappen
Buitenlandse Zaken	Sociale Zaken en Volksgezondheid
Binnenlandse Zaken	Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk
Economische Zaken	Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Justitie	Landbouw en Visserij
Defensie	Verkeer en Waterstaat
Financiën	Ontwikkelingshulp

27. Ria : Yes and no. The royal family stays there only one week in the entire year.
28. John: And where do they live the rest of the year then?
29. Ria : Queen Juliana and Prince Bernhard have been living in the Soestdijk palace since their marriage.
30. Ria : There is also a palace at Apeldoorn, the Loo.
31. Ria : Our previous queen, Wilhelmina, lived there for many years after her abdication.
32. Ria : Now Princess Margaret lives there; she married Peter van Vollenhove, a commoner.
33. John: Isn't there a palace in the Hague?
34. Ria : There are no less than three of them: Het Huis Ten Bosch, Lange Voorhout, and Paleis Noordeinde!
35. Ria : They are no longer accupied by the royal family, however.
36. Ria : Official receptions are still held at Huis ten Bosch.

+++++++++

Departments (Ministeries) of the Netherlands government:

General Affairs	Education and Science
Foreign Affairs	Social Affairs and National Health
Internal Affairs	Culture, Recreation, and Social Work
Economic Affairs	Housing and Planning (Spatial Planning)
Justice	Agriculture and Fishing Industry
Defense	Traffic and Water Control
Finances	Foreign Aid (Assistance to Underdeveloped Countries)

1.2 VRAGEN OVER HET GESPREK

1.	Wordt Nederland vanuit Den Haag geregeerd?	Ja, Nederland wordt vanuit Den Haag geregeerd.
2.	Is Den Haag dan de hoofdstad van Nederland?	Nee, Amsterdam is de hoofdstad van Nederland.
3.	Begrijpt Jan dat?	Nee, daar kan hij niet uit wijs worden.
4.	Waar is de zetel van de regering?	De zetel van de regering is in Den Haag.
5.	Wat is de officiële naam van Den Haag?	De officiële naam van Den Haag is 's-Gravenhage.
6.	Hoe heet het parlement van Nederland?	Het parlement van Nederland heet de Staten-Generaal.
7.	Houden de Staten-Generaal hun zittingen in Amsterdam?	Nee, de Staten-Generaal houden hun zittingen in Den Haag.
8.	Waar hebben de verschillende departementen hun bureaus?	De verschillende departmenten hebben hun bureaus in Den Haag.
9.	Noem eens enkele ministeries.	Het ministerie van financiën, de ministeries van binnen- en buitenlandse zaken.
10.	Wanneer werd Nederland een koninkrijk?	Nederland werd in 1813 een koninkrijk.
11.	Wordt den Haag in de grondwet van 1814 als hoofdstad genoemd?	Nee, in de grondwet van 1814 wordt Amsterdam als hoofdstad genoemd.
12.	In welke wet wordt Amsterdam als hoofdstad genoemd?	In de grondwet van 1814.
13.	Waar vinden vele vorstelijke plechtigheden plaats?	Vele vorstelijke plechtigheden vinden in Amsterdam plaats.
14.	Noem twee vorstelijke plechtigheden die in Amsterdam plaatsvonden.	De kroning van koningin Juliana en het huwelijk van Prinses Beatrix vonden in Amsterdam plaats.
15.	Is Prinses Beatrix in Den Haag getrouwd?	Nee, Prinses Beatrix is in Amsterdam getrouwd.
16.	Waar vond het huwelijk plaats?	Het huwelijk vond op het stadhuis in Amsterdam plaats.

17. Is het huwelijk ook op het stadhuis ingezegend?	Nee, het huwelijk is in de Westerkerk ingezegend.
18. In welke kerk is Koningin Juliana gekroond?	Koningin Juliana is in de Nieuwe Kerk gekroond.
19. Noem een paar prachtige gebouwen die aan de Dam staan?	Het paleis en de Nieuwe Kerk.
20. Waar staat de Nieuwe Kerk?	De Nieuwe Kerk staat schuin tegenover het paleis op de Dam.
21. Woont de Koningin in het paleis op de Dam?	Nee, de koningin verblijft er maar een week van het hele jaar.
22. En waar verblijft ze de rest van het jaar?	De rest van het jaar woont de koningin op paleis Soestdijk.
23. Waar heeft Koningin Wilhelmina na haar troonsafstand gewoond?	Na haar troonsafstand heeft koningin Wilhelmina op paleis 't Loo, bij Apeldoorn, gewoond.
24. Heeft ze daar altijd gewoond?	Nee, ze heeft daar na haar troonsafstand gewoond.
25. Staan er geen paleizen in Den Haag?	Ja, er staan er niet minder dan drie.
26. Worden die paleizen nog door de koninklijke familie bewoond?	Nee, die paleizen worden niet meer door de koninklijke familie bewoond.
27. Wat gebeurt er nog wel op het paleis Huis Ten Bosch?	Op paleis Huis Ten Bosch worden nog wel officiële ontvangsten gehouden.

25.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

2.1 FOREIGN WORDS

parlement	/parləḿent/	paleis	/paĺeis/
departement	/deepartəḿent/	generaal	/gheenəŕaal/
bureau	/buuŕoo/	centrum	/śentrum/
officieel	/ofiesjeel/	ministerie	/minieśteerie/
officiële	/ofiesjeelə/	financiën	/fieńansiejə^{n}/

2.2 DUTCH WORDS

regeren	/rəǵeerə^{n}/	koning	/ḱooning/
geregeerd	/ghərəǵeert/	koningin	/kooningín/
ingewikkeld	/ínghəwikəlt/	koninkrijk	/ḱooningkreik/
's-Gravenhage	/schraavənh́aaghe/	koninklijk	/ḱooningklək/

The ng of koning is a single sound as in English sing.
The sound /ng/ is spelied n in conventional orthography when a k follows this sound: koninkrijk, koninklijk.

25.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 PASSIVE VERB IN PERFECT TENSES

Koningin Juliana is in de Nieuwe Kerk gekroond. 25.1.24	Queen Juliana was crowned in the New Church.
Het huwelijk is in de Westerkerk ingezegend. 25.1.23	The marriage was consecrated in the West Church.
Je kunt dus pas gaan bouwen nadat de palen in de grond geslagen zijn. 24.1.13	So you can't start building until the poles have been driven into the ground.

All the Dutch sentences have passive verb forms in the perfect tense. The passive verb in the perfect tense is simply a form of the auxiliary zijn + past pariciple:

is gekroond	has been crowned, was crowned
is ingezegend	has been consecrated, was consecrated
zijn ingeslagen	have been driven, were driven

25.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 DUS

In Den Haag houden de Staten-Generaal hun zittingen.
Je vindt er dus de bureaus van de verschillende departementen.
25.1.14

Dus, which introduces a conclusion, often follows the verb (or the subject in case of inversion). However, dus may also begin the sentence, with or without affecting word order:
Dus je vindt er de bureaus .....
Dus vind je er de bureaus .....

25.5 WORD STUDY

5.1 THE HYPHEN : binnen- en buitenland: at home and abroad

The compound binnen- en buitenland is a contraction of the words binnenland en buitenland, which have a common second element land. Other examples of this type of compound are:

de ministeries van binnen- en buitenlandse zaken	the ministries of home and foreign affairs
't voor- en nadeel	the advantage and disadvantage
de in- en uitvoer	the import and export
de taal- en letterkunde	the fields of language and literature
de buiten- en binnenkant	the outside and inside
open- en dichtdoen	to open and close

5.2 LEXICAL ITEMS

2.1 de koning, de koningin, koninklijk

Compare form and meaning:

de koning : the king	't koninkrijk : the kingdom
de koningin : the queen	koninklijk : kingly, royal

2.2 Koningin Juliana - Prins Bernhard

Queen Juliana and Prince Bernhard were married in the Hague in 1937. They have four daughters, the princesses: Beatrix, Irene, Margriet, and Christine. As of 1968 the three oldest princesses had married.

2.3 vorst-vorstelijk

The nount vorst means ruler or prince, the adjective vorstelijk means royal.

2.4 de grondwet

Grondwet is a compound of:
de grond : the basis, foundation
de wet : the law

2.5 plaatsvinden

Het huwelijk vond plaats op het stadhuis van Amsterdam. 25.1.22	The wedding took place at the the city hall of Amsterdam.

Principal parts of the verb:
plaatsvinden - vond plaats - heeft plaatsgevonden

2.6 schuin tegenover

... schuin tegenover het paleis.	... diagonally across from the palace.

The word schuin means: on a slant, slant; tegenover means opposite, across from; the compound schuin tegenover means: diagonally across, kitty corner.

2.7 trouwen

Prinses Beatrix en Prins Claus zijn in Amsterdam getrouwd. 25.1.21	Princess Beatrix and Prince Claus got married in Amsterdam.
Hoe lang bent u al getrouwd?	How long have you been married?
Ze heeft hem om z'n geld getrouwd.	She married him for his money.

The verb trouwen takes both zijn and hebben as an auxiliary in the perfect tenses. When trouwen occurs without an object, the auxiliary of the perfect tense is zijn; with an object it is hebben. Sometimes getrouwd is merely an adjective; compare the following sentences:

Met wie is ze getrouwd?	Who did she marry?
Met wie is ze getrouwd?	Who is she married to?

5.3 IDIOMS

3.1 geduld hebben	to be patient, to have patience
Je moet even geduld hebben 25.1.17	You must be patient a moment. (You must have a little patience.)
3.2 uit iets (niet) wijs kunnen worden	to make sense of, comprehend
Daar kan ik niet uit wijs worden. 25.1.5 Daar kan ik geen wijs uit worden.	I can't make heads or tails of that.

25.6 PATTERN DRILLS

6.1 TRANSFORMATION DRILLS

1. Voorbeeld

Ik heb daar een oom wonen.	Ik heb een oom die daar woont.
Ik heb daar een tante wonen.	Ik heb een tante die daar woont.
Ik heb daar een broer wonen.	Ik heb een broer die daar woont.
Ik heb daar een zuster wonen.	Ik heb een zuster die daar woont.
Ik heb daar een neef wonen.	Ik heb een neef die daar woont.
Ik heb daar een nicht wonen.	Ik heb een nicht die daar woont.
Ik heb daar vrienden wonen.	Ik heb vrienden die daar wonen.
Ik heb daar een oom en een tante wonen.	Ik heb een oom en tante die daar wonen.

2. Maak van de twee zinnen een.

Voorbeeld

De Friezen hebben een eigen taal. Daar zijn ze erg trots op.	De Friezen hebben een eigen taal waar ze erg trots op zijn.
Daar ligt het schip. Daar voer ik mee naar Amerika.	Daar ligt het schip waar ik mee naar Amerika voer.
Ik heb het huis gekocht. Daar woon ik nu al tien jaar in.	Ik heb het huis geocht waar ik nu al tien jaar in woon.
We hebben een nieuwe auto. Daar gaan we mee op vakantie.	We hebben een nieuwe auto waar we mee op vakantie gaan.
Ria heeft een oude mantel. Daar wil ze een stuk van af knippen.	Ria heeft een oude mantel waar ze een stuk van af wil knippen.
Jan heeft een nieuwe fiets gekregen. Daar is hij erg gelukkig mee.	Jan heeft een nieuwe fiets gekregen waar hij erg gelukkig mee is.
Meneer Van Dijk heeft een brommer gekocht. Daar rijdt hij op naar kantoor.	Meneer Van Dijk heeft een brommer gekocht waar hij op naar kantoor rijdt.
De leraar heeft een mooi boek. Daar leest hij uit voor.	De leraar heeft een mooi boek waar hij uit voorleest.
Ik heb een elektrisch scheerapparaat. Daar scheer ik me mee.	Ik heb een elektrisch scheerapparaat waar ik me mee scheer.

Langs de zee liggen duinen en dijken. Daar wordt 't land door beschermd.	Langs de zee liggen duinen en dijken waar 't land door beschermd wordt.
Daar is een kopje. Daar mag je uit drinken.	Daar is een kopje waar je uit drinken mag.
Ik ga een dagboek kopen. Daar zal ik elke dag wat in schrijven.	Ik ga een dagboek kopen waar ik elke dag wat in zal schrijven.
De Friezen hebben een eigen taal. Daar zijn ze trots op.	De Friezen hebben een eigen taal, waar ze erg trots op zijn.

3. Zet in de lijdende vorm: — Change to a passive construction.

Men regeert het land vanuit Den Haag.	Het land wordt vanuit Den Haag geregeerd.
Men noemt Amsterdam de hoofdstad.	Amsterdam wordt de hoofdstad genoemd.
Men zegt dat tegenwoordig niet meer.	Dat wordt tegenwoordig niet meer gezegd.
Gebruikt men de molens nog om het water op peil te houden?	Worden de molens nog gebruikt om het water op peil te houden?
Daar praat men niet langer over.	Daar wordt niet langer over gepraat.
In sommige delen van het land spreekt men nog dialect.	In sommige delen van het land wordt nog dialect gesproken.

4. Zet in de lijdende vorm.

Voor 1814 noemde men Amsterdam al de hoofdstad.	Voor 1814 werd Amsterdam al de hoofdstad genoemd.
Windmolens gebruikte men al in de 13e eeuw.	Windmolens werden al in de 13e eeuw gebruikt.
De Keyser bouwde de Zuider- en de Westerkerk.	De Zuider- en de Westerkerk werden door De Keyser gebouwd.
De zee sloeg grote stukken van het kostbare land weg.	Grote stukken van het kostbare land werden door de zee weggeslagen.
Daarom legde men dijken langs de kust en langs de rivieren.	Daarom werden er dijken langs de kust en langs de rivieren gelegd.

5. Zet in de lijdende vorm.

Men heeft het paleis al jaren niet meer gebruikt.	Het paleis is al jaren niet meer gebruikt.
Men heeft Amsterdam al eeuwenlang de hoofdstad van Nederland genoemd.	Amsterdam is al eeuwenlang de hoofdstad van Nederland genoemd.
Men heeft Amsterdam op palen gebouwd.	Amsterdam is op palen gebouwd.
Daar heeft men hoge flats gebouwd.	Daar zijn hoge flats gebouwd.
Daar heeft men dijken langs de rivier gelegd.	Daar zijn dijken langs de rivier gelegd.

6. Zet in de lijdende vorm.

Annie heeft de tafel gedekt.	De tafel is door Annie gedekt.
De leerlingen hebben de les uit het hoofd geleerd.	De les is door de leerlingen uit het hoofd geleerd.
Een van de jongens heeft de brief opgesteld.	De brief is door een van de jongens opgesteld.
De Keyser heeft de Westerkerk gebouwd.	De Westerkerk is door De Keyser gebouwd.
Rembrandt heeft 'de Nachtwacht' geschilderd.	'De Nachtwacht' is door Rembrandt geschilderd.
Columbus heeft de nieuwe wereld ontdekt.	De nieuwe wereld is door Columbus ontdekt.

7. Zet in de lijdende vorm:

Wie heeft dat boek vertaald?	Door wie is dat boek vertaald?
Wie heeft die lijst opgesteld?	Door wie is die lijst opgesteld?
Wie heeft dat allemaal betaald?	Door wie is dat allemaal betaald?
Wie heeft dat plan gemaakt?	Door wie is dat plan gemaakt?
Wie heeft deze brief geschreven?	Door wie is deze brief geschreven?
Wie heeft de eerste steen gelegd?	Door wie is de eerste steen gelegd?

8. Zet in de lijdende vorm.

Waarom mag men dat niet zeggen?	Waarom mag dat niet gezegd worden?
Hoe kan men Amsterdam de hoofdstad noemen?	Hoe kan Amsterdam de hoofdstad worden genoemd?
Waarom moet men daar op palen bouwen?	Waarom moet daar op palen worden gebouwd?
Hoe zou men dat kunnen doen?	Hoe zou dat gedaan kunnen worden?
Waarom zou men dat niet mogen zeggen?	Waarom zou dat niet gezegd mogen worden?
Men zal een sterkere dijk moeten bouwen.	Er zal een sterkere dijk gebouwd moeten worden.
Men zal de zeegaten moeten sluiten.	De zeegaten zullen gesloten moeten worden.

9. Zet in de lijdende vorm:

Men praat hier te veel.	Er wordt hier te veel gepraat.
Men lacht hardop.	Er wordt hardop gelachen.
Men rookt hier niet.	Er wordt hier niet gerookt.
Men eet in Nederland veel kaas.	Er wordt in Nederland veel kaas gegeten.
Men fietst in Nederland veel.	Er wordt in Nederland veel gefietst.
Men werkt hier wel hard.	Er wordt hier wel hard gewerkt.
Men bouwt tegenwoordig hoge flats.	Er worden tegenwoordig hoge flats gebouwd.
Men spreekt er niet meer over.	Er wordt niet meer over gesproken.
Men praat hier te veel.	Er wordt hier te veel gepraat.

10. Zet in de lijdende vorm:

Je mag hier niet roken.	Er mag hier niet gerookt worden.
Je mag er niet over spreken.	Er mag niet over gesproken worden.
Je moet harder werken.	Er moet harder gewerkt worden.
Je kunt er nog niets van zeggen.	Er kan nog niets van gezegd worden.
Je mag niet op het gras lopen.	Er mag niet op het gras gelopen worden.
Je mag hier niet roken.	Er mag hier niet gerookt worden.

6.2 LEESSTUK

Den Haag

Het is heel moeilijk om in een kort artikel	article
Den Haag te beschrijven want de stad is erg	describe
veelzijdig. Het is de zetel van de regering,	
maar het is niet de hoofdstad van Nederland.	
Het is een ambtenarenstad maar er is ook vrij	officials
veel industrie. Het is een rustige, deftige stad,	considerable
maar de nieuwe wijken zijn even vrolijk en	
dynamisch als die van bijvoorbeeld Rotterdam	
en Amsterdam. Het is een plaats met zeer oude	
regeringsgebouwen, rond het Binnenhof, maar	
ook met het eigentijdse Vredespaleis waar het	peace
Internationaal Gerechtshof zetelt. En dat is	Court of Justice
niet het enige dat buitenlanders naar Den Haag	
trekt. Er staan ook veel ambassades met hun	draws
personeel van allerlei nationaliteit.	
Den Haag is een stad van ministeries en dus	
van ambtenaren. Wie rond het spitsuur de	
straat op gaat, zal hen in dichte rijen zien	close, packed
optrekken naar hun bureaus, velen per fiets	
of brommer, maar steeds meer van hen met	
de auto. Daartussendoor krioelen de vele	worm their way
scholieren die te jong zijn om een brommer	students
te berijden, maar die zich vaak met grotere	
snelheid voortbewegen dan de lange file auto's!	move ahead; line
Wie Den Haag bezoekt moet beslist een kijkje	
gaan nemen op het Binnenhof, waar de Neder-	
landse regering zetelt. De gebouwen hier da-	
teren nog uit de middeleeuwen, toen de graven	counts
van Holland er resideerden. Vandaar ook de	resided
officiële naam van Den Haag: 's-Gravenhage,	
d.w.z. het gebied van de graaf. Later lieten de	
Oranjevorsten er hun paleizen bouwen: het	
Huis ten Bosch, het paleis aan het Lange Voor-	
hout en dat aan het Noordeinde. De eerste	
twee worden bij officiële gelegenheden nog	
gebruikt, het laatste heeft inmiddels een andere	meanwhile
bestemming gekregen.	function
Voor toeristen is Den Haag een aantrekkelijke	attractive
stad. Bij mooi weer kan men naar het strand	
gaan of de beroemde miniatuurstad Madurodam	

bezichtigen. In dit stadje zijn allerlei bekende Nederlandse gebouwen neergezet op een schaal van 1 : 25. Wie meer cultureel geïnteresseerd is, of door slecht weer naar binnen gejaagd wordt, kan een van de Haagse musea bezoeken. Zo is er b.v. het Mauritshuis met doeken van oude meesters en het Gemeentemuseum met moderne kunst. Hier worden ook film- en muziekavonden georganiseerd. Minder groot en minder bekend is het Panorama Mesdag waar een groot rond doek van de 19e eeuwse schilder Mesdag laat zien hoe het vissersdorp Scheveningen (nu een deel van Den Haag) er in de vorige eeuw uitzag. Voor wie niet zo kunstminnend is, kan het costuummuseum of het postmuseum interessant zijn.

see
scale
canvases
municipal
movie
organised
loving, costume

Den Haag bestaat niet alleen uit gebouwen, al zijn die zeer talrijk. Het heeft ook mooie parken en plantsoenen. Het heeft een paardenrenbaan en vele sportvelden; er zijn ruime pleinen en grote tuinen.

parks; public
gardens; horse
race track; fields;
spacious

Heel anders dan het centrum zijn de nieuwe wijken waar na de oorlog de flats als paddestoelen uit de grond gerezen zijn.
Over het algemeen vindt men hier een ruime bebouwing, met vrij veel groen. Vele huizenblokken hebben een gemeenschappelijke tuin die speelruimte biedt voor de kinderen en waar plaats is voor allerlei gemeenschappelijke activiteiten, afhankelijk van de initiatieven van de flatbewoners.

mushrooms
arose
in general
common
offers
dependent on

Den Haag is een stad met zeer veel facetten. De enige manier om er iets van te ervaren is Den Haag te bezoeken, en nog liever, er een poosje te wonen.

facets
experience

26.1 BASIC SENTENCES

HET WEER

1.1 GESPREK

1. Jan : Zeg, heb je vanmorgen al naar buiten gekeken?
2. Piet: Nee, nog niet.
3. Jan : De zon schijnt, maar het heeft vannacht flink gesneeuwd.
4. Piet: Gesneeuwd? Dat gebeurt niet vaak voor Kerstmis.
5. Piet: De sneeuw zal wel niet lang blijven liggen.
6. Jan : Hebben jullie in Nederland geen witte Kerst?
7. Piet: Nee, de winters zijn meestal zacht en regenachtig.
8. Piet: Na Nieuwjaar is er wat meer kans op sneeuw en ijs.
9. Jan : Ik dacht altijd dat de Nederlanders veel schaatsten.
10. Piet: Zodra het gevroren heeft, is iedereen aan het schaatsen.
11. Piet: Helaas begint het meestal na een paar dagen weer te dooien.
12. Jan : Je schijnt dus niet op het weer te kunnen rekenen.
13. Piet: Dat is waar, af en toe hebben we wel eens een strenge winter of een hete, droge zomer.
14. Piet: Maar dat is een uitzondering.
15. Piet: We hebben hier een echt zeeklimaat.
16. Jan : Bedoel je dat de zee 't klimaat beinvloedt?
17. Piet: Ja. De wind komt meestal uit het westen en brengt de vochtige zeelucht mee.
18. Piet: De oostenwind brengt koud weer in de winter en warm weer in de zomer.
19. Jan : Als ik me goed herinner, heeft het dit najaar heel wat gestormd.
20. Jan : Waait en regent het altijd zo in de herfst?
21. Piet: Dit najaar was er meer wind en regen dan gewoonlijk.
22. Piet: Gelukkig hebben we een mooi voorjaar gehad.
23. Jan : Is de lente hier 't mooiste jaargetijde?
24. Piet: Ik vind van wel. Dat is de tijd van zon en bloemen.
25. Piet: De bloeiende bollenvelden en de witte wolken aan de blauwe hemel maken 't landschap zo vrolijk.
26. Jan : Wat zou ik dat graag eens willen zien!
27. Jan : Jammer genoeg moet ik voor die tijd al weer weg.
28. Piet: Kun je je vertrek niet een paar maanden uitstellen?
29. Piet: Er is nog zo veel te zien!

26.1 BASIC SENTENCES

THE WEATHER

1.1 CONVERSATION

1.	John:	Say, did you look outdoors already this morning?
2.	Pete:	No, not yet.
3.	John:	The sun is shining, but it really snowed last night.
4.	Pete:	Snowed? That doesn't happen very often before Christmas.
5.	Pete:	The snow probably won't stay on the ground long.
6.	John:	Don't you have a white Christmas in the Netherlands?
7.	Pete:	No, the winters are usually mild and rainy.
8.	Pete:	After New Year there is more chance of snow and ice.
9.	John:	I always thought that the Dutch skated a lot.
10.	Pete:	As soon as it freezes, everyone is skating.
11.	Pete:	Unfortunately, it usually starts to thaw again after a few days.
12.	John:	So it seems that you can't depend on the weather.
13.	Pete:	That's true; now and then we do have a severe winter or a hot, dry summer.
14.	Pete:	But that is an exception.
15.	Pete:	We have a real sea climate here.
16.	John:	Do you mean that the sea influences the climate?
17.	Pete:	Yes. The wind usually comes from the west and brings the moist sea air.
18.	Pete:	The east wind brings cold air in the winter and warm air in the summer.
19.	John:	If I recall correctly, there were quite a few storms this fall.
20.	John:	Does the wind always blow like that in the fall?
21.	Pete:	This fall we had more wind and rain than usual.
22.	Pete:	Fortunately, we had a nice spring.
23.	John:	Is spring the nicest season?
24.	Pete:	I think so. That's the time of sun and flowers.
25.	Pete:	The blossoming fields of flowers and the white clouds in the blue sky make the landscape so gay.
26.	John:	How I would like to see that once!
27.	John:	Unfortunately, I have to leave again before then.
28.	Pete:	Can't you postpone your departure a couple of months?
29.	Pete:	There is still so much to see!

1.2 VRAGEN OVER HET GESPREK

1.	Heeft Piet al naar buiten gekeken als Jan komt?	Nee, hij heeft nog niet naar buiten gekeken.
2.	Is het buiten donker?	Nee, de zon schijnt.
3.	Wat zou Piet gezien hebben als hij naar buiten had gekeken?	Dan zou hij sneeuw gezien hebben.
4.	Ligt er veel sneeuw?	Ja, het heeft flink gesneeuwd.
5.	Gebeurt dat vaak voor Kerstmis?	Nee, dat gebeurt niet vaak voor Kerstmis.
6.	Denkt Piet dat de sneeuw lang zal blijven liggen?	Nee, hij denkt van niet.
7.	Zijn in Nederland de winters koud en droog voor Kerstmis?	Nee, de winters zijn voor Kerstmis meestal zacht en regenachtig.
8.	Wanneer heeft men wat meer kans op ijs en sneeuw?	Na Nieuwjaar heeft men meer kans op ijs een sneeuw.
9.	Wat doet iedereen in Nederland zodra het gevroren heeft?	Dan is iedereen aan het schaatsen.
10.	Blijft het meestal lang vriezen?	Nee, het dooit vaak al weer na een paar dagen.
11.	Vindt Piet dat jammer?	Ja, hij vindt dat jammer.
12.	Kun je in Nederland op het weer rekenen?	Nee, je kunt in Nederland niet op het weer rekenen.
13.	Is er vaak een strenge winter?	Nee, er is maar af en toe een strenge winter.
14.	Is een hete droge zomer een uitzondering?	Ja, dat is een uitzondering.
15.	Heeft Nederland een landklimaat?	Nee, Nederland heeft een zeeklimaat.
16.	Wordt het weer door de zee beïnvloed?	Ja, het weer wordt door de zee beïnvloed.
17.	Wat brengt de wind mee uit het westen?	De wind brengt vochtige zeelucht mee.
18.	Is er vaak westenwind?	Ja, er is meestal westenwind.

19.	Brengt de westenwind droge lucht mee?	Nee, de westenwind brengt vochtige lucht mee.
20.	Welke wind brengt koud weer in de winter?	De oostenwind brengt koud weer in de winter.
21.	Bij welke wind is het warm in de zomer?	Bij oostenwind is het warm in de zomer.
22.	Heeft het in 't najaar ook gestormd?	Ja, het heeft heel wat gestormd.
23.	Waait en regent het altijd zo in de herfst?	Nee, er was meer wind en regen dan gewoonlijk.
24.	Wat vindt Piet het mooiste jaargetijde?	Piet vindt de lente het mooiste jaargetijde.
25.	Waarom houdt Piet het meest van de lente?	Dat is de tijd van zon en bloemen.
26.	Wat doet het landschap er vrolijk uitzien?	De bloeiende bollenvelden en de witte wolken aan de blauwe hemel.
27.	Kan Jan tot de lente in Nederland blijven?	Nee, hij moet voor die tijd al weer vertrekken.
28.	Vindt Jan het leuk weer te vertrekken?	Nee, hij vindt het jammer.
29.	Waarom vraagt Piet aan Jan of hij zijn vertrek niet kan uitstellen?	Omdat er nog zo veel te zien is.

1.3 SPREEKWOORDEN

1. Maart roert zijn staart.
2. April doet wat hij wil.
3. Na grote droogte komt grote regen.
4. Men gaat niet over één nacht ijs.
5. Wie wind zaait, zal storm oogsten.
6. Morgenrood, water in de sloot.
7. Hoge bomen vangen veel wind.
8. Na regen komt zonneschijn.

26.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

Practice the following words :

beïnvloeden	/bəínvloedə^{n}/	herinner	/herínər/
gewoonlijk	/ghəwóonlək/	dooien	/dóojə^{n}/
klimaat	/kliemáat/		

26.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 IMPERSONAL CONSTRUCTIONS

Het sneeuwt.	It is snowing.
Het dooit.	It is thawing.
Het vriest.	It is freezing.
Het waait.	The wind is blowing.
Het stormt.	There is a storm.
Het heeft gesneeuwd.	It has snowed.
Het heeft gedooid.	It has thawed.
Het heeft geregend.	It has rained.
Het heeft gevroren.	It has been freezing.
Het heeft gewaaid.	The wind has been blowing.
Het heeft gestormd.	There has been a storm.

Both Dutch and English have an impersonal construction. The Dutch verb, as you know, does not have a progressive form.

3.2 PROGRESSIVE CONSTRUCTIONS (cf. Sentence Patterns 26.4.1)

26.4 SENTENCE PATTERNS

4.1 PROGRESSIVE CONSTRUCTIONS

Zodra het gevroren heeft, <u>is iedereen aan het schaatsen</u>. 26.1.10	As soon as it has frozen over, <u>everyone is skating</u>.
De trein <u>staat</u> al <u>te wachten</u>. 9.1.8	The train <u>is waiting</u> already.

The progressive construction which is a combination of one of the the verbs staan, liggen, zitten, lopen + te + infinitive was introduced and discussed in lesson nine (cf. 9.3.2). This progressive form always has a double focus : the stance of the subject is linked to the activity which is going on :

Ze zitten te praten.	They are sitting and talking.
Ze staan te praten.	They are standing and talking.
Ze lopen te praten.	They are walking and talking.
Ze liggen te praten.	They are lying and talking.

There is a second progressive construction in Dutch which focuses attention only on the activity which is going on. This construction will, for example, often be used in response to the question what someone is doing at the moment :

Wat doen de kinderen?	Ze zijn aan het spelen.
Wat doet iedereen zodra het gevroren heeft?	Dan is iedereen aan het schaatsen.

This progressive construction takes the form :

(subject) aan het + infinitive	(aan het schaatsen)

Other examples of the construction are :

Hij is aan het studeren.	He is studying.
Ze is een brief aan het schrijven.	She is writing a letter.
Ze zijn in de tuin aan het spelen.	They are playing in the garden.

26.5 WORD STUDY

5.1 LEXICAL ITEMS

1.1 Seasons

de zomer	de herfst	de lente
de winter	't najaar	't voorjaar

The words herfst and lente are more literary than najaar and voorjaar.

1.2 De bollenvelden

Compound : bollen - bulbs + velden - fields

The growing and export of (flower) bulbs is a major Netherlands industry. The fields in which flowers are grown for their bulbs are appropriately entitled: bollenvelden. The sight of the blossoming field of flowers is magnificent and unforgettable, and draws hundreds of thousands of tourists to the Netherlands each spring.

1.3 beïnvloeden — to influence

de invloed	the influence
beïnvloeden	to influence

The ¨ indicates syllable division.

1.4 zodra

Zodra het gevroren heeft... 26.1.10	As soon as it has frozen over...

26.6 PATTERN DRILLS

6.1 TRANSFORMATION DRILL

Zet in de progressieve vorm.	Change to a progressive construction.
Voorbeeld: De trein staat langs het perron. Hij wacht.	De trein staat langs het perron te wachten.
Twee jongens lopen op het perron. Ze roken.	Twee jongens lopen op het perron te roken.
Moeder staat voor het raam. Ze kijkt naar buiten.	Moeder staat voor het raam naar buiten te kijken.
Vader zit in z'n stoel. Hij slaapt.	Vader zit in z'n stoel te slapen.
De leraar staat. Hij praat met een leerling.	De leraar staat met een leerling te praten.
Jan ligt op de grond. Hij leest de krant.	Jan ligt op de grond de krant te lezen.
De jongens zitten op het terras. Ze drinken een glas bier.	De jongens zitten op het terras een glas bier te drinken.
Er staan een man en een vrouw. Ze praten met elkaar.	Er staan een man en een vrouw met elkaar te praten.
Piet zit op z'n kamer. Hij schrijft een brief.	Piet zit op z'n kamer een brief te schrijven.

6.2 VARIATION DRILL

Zet in de voltooid tegenwoordige tijd.	Change to present perfect tense.
De kinderen schaatsen op de sloot.	De kinderen hebben op de sloot geschaatst.
Zo bedoel ik het niet.	Zo heb ik het niet bedoeld.
Dat gebeurt wel vaker.	Dat is wel vaker gebeurd.
We rekenen er op.	We hebben er op gerekend.
Het vriest hard.	Het heeft hard gevroren.
De zon schijnt heerlijk.	De zon heeft heerlijk geschenen.
De oostenwind brengt koud weer.	De oostenwind heeft koud weer gebracht.
Het begint al weer te dooien.	Het is al weer begonnen te dooien.
Het sneeuwt weer flink.	Het heeft weer flink gesneeuwd.
Het stormt langs de kust.	Het heeft langs de kust gestormd.
Het regent in de herfst veel.	Het heeft in de herfst veel geregend.
In het zuiden dooit het.	In het zuiden heeft het gedooid.
In het oosten sneeuwt het.	In het oosten heeft het gesneeuwd.
In het westen waait het nogal.	In het westen heeft het nogal gewaaid.

6.3 CUED RESPONSE

Beantwoord de vragen met ja of nee.

Voorbeeld: Vindt Piet dat de lente 't mooiste jaargetijde is?	Ja, hij vindt van wel. Nee, hij vindt van niet.
Vindt Piet dat Jan langer in Nederland moet blijven? (Ja)	Ja, hij vindt van wel.
Denkt Piet dat de sneeuw lang zal blijven liggen? (Nee)	Nee, hij denkt van niet.
Vind je dat Nederlands moeilijk is? (Nee)	Nee, ik vind van niet.

Denk je dat het gauw gaat regenen? (Ja)	Ja, ik denk van wel.
Geloof je dat het vannacht gaat vriezen? (Nee)	Nee, ik geloof van niet?

6.4 TRANSFORMATION DRILL

Zet in de indirekte rede.

Jan zei: "Het heeft flink gesneeuwd."	Jan zei dat het flink gesneeuwd had.
Piet zei: "Dat gebeurt niet vaak voor Kerstmis."	Piet zei dat dat niet vaak gebeurde voor Kerstmis.
Piet zei: "De sneeuw zal wel niet lang blijven liggen."	Piet zei dat de sneeuw wel niet lang zou blijven liggen.
Piet zei: "De winters zijn meestal zacht en regenachtig."	Piet zei dat de winters meestal zacht en regenachtig waren.
Piet zei: "Een hete droge zomer is een grote uitzondering."	Piet zei dat een hete droge zomer een grote uitzondering was.
Piet zei: "Er is dit najaar meer regen geweest dan gewoonlijk."	Piet zei dat er dit najaar meer regen geweest was dan gewoonlijk.
Jan vroeg: "Waait en regent het in de herfst altijd zo?"	Jan vroeg of het in de herfst altijd zo waaide en regende.
Piet vroeg Jan: "Waarom stel je je vertrek niet uit?"	Piet vroeg Jan waarom hij z'n vertrek niet uitstelde.
Piet zei: "Ik herinner me hoe het gestormd heeft."	Piet zei dat hij zich herinnerde hoe het gestormd had.

6.5 CUED RESPONSE DRILL

Beantwoord de vragen met een zin in de progressieve vorm.

Voorbeeld: Iedereen is op het ijs. Wat doet men? (schaatsen)	Iedereen is aan het schaatsen.
De kinderen zijn in de tuin. Wat doen ze? (spelen)	De kinderen zijn aan het spelen.
De jongens zijn de stad uit. Wat doen ze? (fietsen)	De jongens zijn aan het fietsen.

Vader is boven. Wat doet hij? (zich scheren)	Vader is zich aan het scheren.
Het parlement is in de vergaderzaal. Wat doet het? (vergaderen)	Het parlement is aan het vergaderen.
De leraar staat voor de klas. Wat doet hij? (vertellen)	De leraar is aan het vertellen.
Jan is op z'n kamer. Wat doet hij? (een brief schrijven)	Jan is een brief aan het schrijven.

6.6 VARIATION DRILL

Zet in de progressieve vorm.

Voorbeeld:

De kinderen spelen in de tuin.	De kinderen zijn in de tuin aan het spelen.
Men sluit de zeegaten af.	Men is de zeegaten aan het afsluiten.
Ze drinken een kopje koffie.	Ze zijn een kopje koffie aan het drinken.
M'n vriend vertaalt dat boek.	M'n vriend is dat boek aan het vetalen.
Ze bouwen op de hoek een nieuwe flat.	Ze zijn op de hoek een nieuwe flat aan het bouwen.
De meisjes tennissen de hele hele middag.	De meisjes zijn de hele middag aan het tennissen.

6.7 LEESSTUK VOORJAARSACHTIG

Van onze weerkundige medewerker

meteorological; assistant

Na het verassende lentehoogtepunt van zondag is het weer van gisteren wat tegengevallen. Het was lang zo warm niet meer (12 tot 14 graden), er vielen bovendien enkele buien. Op onze standplaatsen in het binnenland stelden die buien niet veel voor, ondanks het felle morgenrood, dat eraan vooraf was gegaan. In de namiddag werd de lucht wel zeer dreigend, maar van de regen kwam niet veel. Het leek wel, alsof die onderweg naar de grond grotendeels oploste.

was disappointing
showers
notwithstanding
threatening
dissolved

Natuurlijk betrof het hier één enkele waarneming. Er waren andere plaatsen, waar het, naar men mij verzekerde, wel degelijk een tijdje gegoten heeft. Deze onstabiliteit deed zich voor in een zuidwestelijke stroming, die zich achter een langgerekt koufront gistermorgen van de Zweedse meren tot België over ons land uitbreidde. Wanneer er in deze tijd van het jaar, maar vooral in april, mei en juni buien worden voorspeld, (be)hoeven de vaste en tijdelijke bewoners van de kustgebieden en eilanden zich daarover niet al te dik maken. In de zeegebieden heerst in de voorzomer een wat ander klimaat dan in het binnenland. Het regent er, tot vreugde van de vroege vakantiegangers, weinig en de zon laat zich tamelijk veel zien. Daar staat tegenover, dat de temperatuur als gevolg van het nog koude zeewater zeer lang aan de lage kant blijft.

this involved
observation
according to; assured;
definitely; poured; appeared;
extended
Swedish lakes
predicted
fixed
to get disturbed
joy
rather
result
side

Vandaag zal het weer niet zo heel veel met dat van gisteren verschillen; alleen komen er wat meer opklaringen, nu een rug van hoge luchtdruk zich van de Britse eilanden naar onze omgeving verplaatst. Daardoor kan de temperatuur weer wat stijgen en vertoont de wind wel de neiging geheel te gaan liggen. De opbouw van de lucht is nog wel zodanig, dat er in het binnenland een enkele

clearings; back
air pressure
environs
rise; displays
inclination; completely
such

bui tot ontwikkeling kan komen. Ook de voor-	can develop; prospects
uitzichten voor woensdag zijn gunstig, nu een	favorable
depressie ten westen van Ierland slechts	Ireland; only
langzaam naderbij komt.	closer

Vrij naar het dagblad Trouw,
26 maart 1968.

27.1 BASIC SENTENCES

HET VERKEER

1.1 GESPREK

1. Piet: Hè, hè, eindelijk zijn we op weg!
2. Jan : Het leek wel of we nooit weg zouden komen.
3. Piet: Moeder maakt zich overal zorgen over.
4. Piet: Na dat ongeluk van vorig jaar laat ze me niet zonder waarschuwing de deur uit gaan.
5. Jan : Ik wist niet dat je een autoongeluk gehad had.
6. Jan : Hoe kwam dat? Was het jouw schuld?
7. Piet: Nee, gelukkig niet.
8. Jan : Vertel me eens wat er gebeurd is.
9. Piet: Het was op een vrijdagmiddag tijdens het spitsuur.
10. Piet: Ik bracht mijn getrouwde zus naar het station; ik moest dus door het centrum van de stad rijden.
11. Jan : Dat is een vervelend stuk om te rijden met al die verkeerslichten en verkeersborden.
12. Piet: Ik was juist de Oude Gracht overgestoken en wilde een straat met eenrichtingsverkeer inslaan.
13. Jan : Wilde je links- of rechtsaf slaan?
14. Piet: Linksaf. Ik moest dus voorrang verlenen aan tegenliggers en voetgangers.
15. Jan : Als het zo druk is, sla ik liever niet linksaf.
16. Piet: Nauwelijks stond ik stil of er reed iemand van achteren tegen me aan.
17. Jan : Had de bestuurder van die auto je remlichten dan niet gezien?
18. Piet: Nee. Het was trouwens een vrouw.
19. Piet: Gelukkig had ik m'n stuur nog niet gedraaid; anders was ik op het tegemoetkomende verkeer ingereden.
20. Jan : Je hebt wel geluk gehad.
21. Jan : Schoot je ver naar voren?
22. Piet: Een meter of twee; toen raakte ik een fietser.
23. Jan : Was de fietser erg gewond, of is alles nog goed afgelopen?
24. Piet: De fietser had z'n hoofd een beetje bezeerd, maar er hoefde geen ziekenauto te komen.
25. Jan : Hadden de auto's veel schade?
26. Piet: Ja nogal. Mevrouw moest haar auto voor reparatie naar een garage laten slepen.
27. Piet: Wij hebben de auto in een stille zijstraat geparkeerd en zijn verder met de bus gegaan.

27.1 BASIC SENTENCES

THE TRAFFIC

1.1 CONVERSATION

1. Pete: My oh my, finally we're on our way!
2. John: It looked as if we would never get away.
3. Pete: Mother worries about everything.
4. Pete: After that accident of last year she never lets me out the door without a warning.
5. John: I didn't know that you had had an auto accident.
6. John: How did it happen? Was it your fault?
7. Pete: No, fortunately not.
8. John: Tell me what happened.
9. Pete: It was on a Friday afternoon during the rush hour.
10. Pete: I was taking my married sister to the station; so I had to drive through the center of town.
11. John: That's a miserable stretch to drive, with all those traffic lights and traffic signs.
12. Pete: I had just crossed the Old Canal and wanted to turn into a street with one way traffic.
13. John: Did you want to turn left or right?
14. Pete: Left. So I had to yield right of way to cars coming from the opposite direction and to pedestrians.
15. John: When it's so busy, I prefer not to make a left turn. But go on.
16. Pete: Scarcely had I stopped when someone hit me from the rear.
17. John: Hadn't the driver of that car seen your brake lights?
18. Pete: No. Besides, it was a woman.
19. Pete: Fortunately, I hadn't turned my steering wheel yet; otherwise I would have driven into the oncoming traffic.
20. John: You were certainly fortunate.
21. John: Did you shoot far ahead?
22. Pete: About two meters; then I hit a bicycle rider.
23. John: Was the cyclist badly hurt, or did it all turn out all right?
24. Pete: The cyclist had hurt his head a little, but no ambulance had to come.
25. John: Did the cars have much damage?
26. Pete: Yes, rather. The lady had to have her car towed to a garage for repairs.
27. Pete: We parked our car in a quiet side street and went farther by bus.

28. Jan : Zeg, met al dat gepraat zijn we de verkeerde straat ingereden.
29. Jan : We zullen moeten keren om op de snelweg te komen.
30. Piet: Laten we dan meteen bij een benzinestation stoppen want we hebben bijna geen benzine meer.

28. John: Say, with all that talking we turned into the wrong street.
29. John: We will have to turn around to get on the highway.
30. Pete: Let's stop at a gas station at the same time then, because we have hardly any gasoline left.

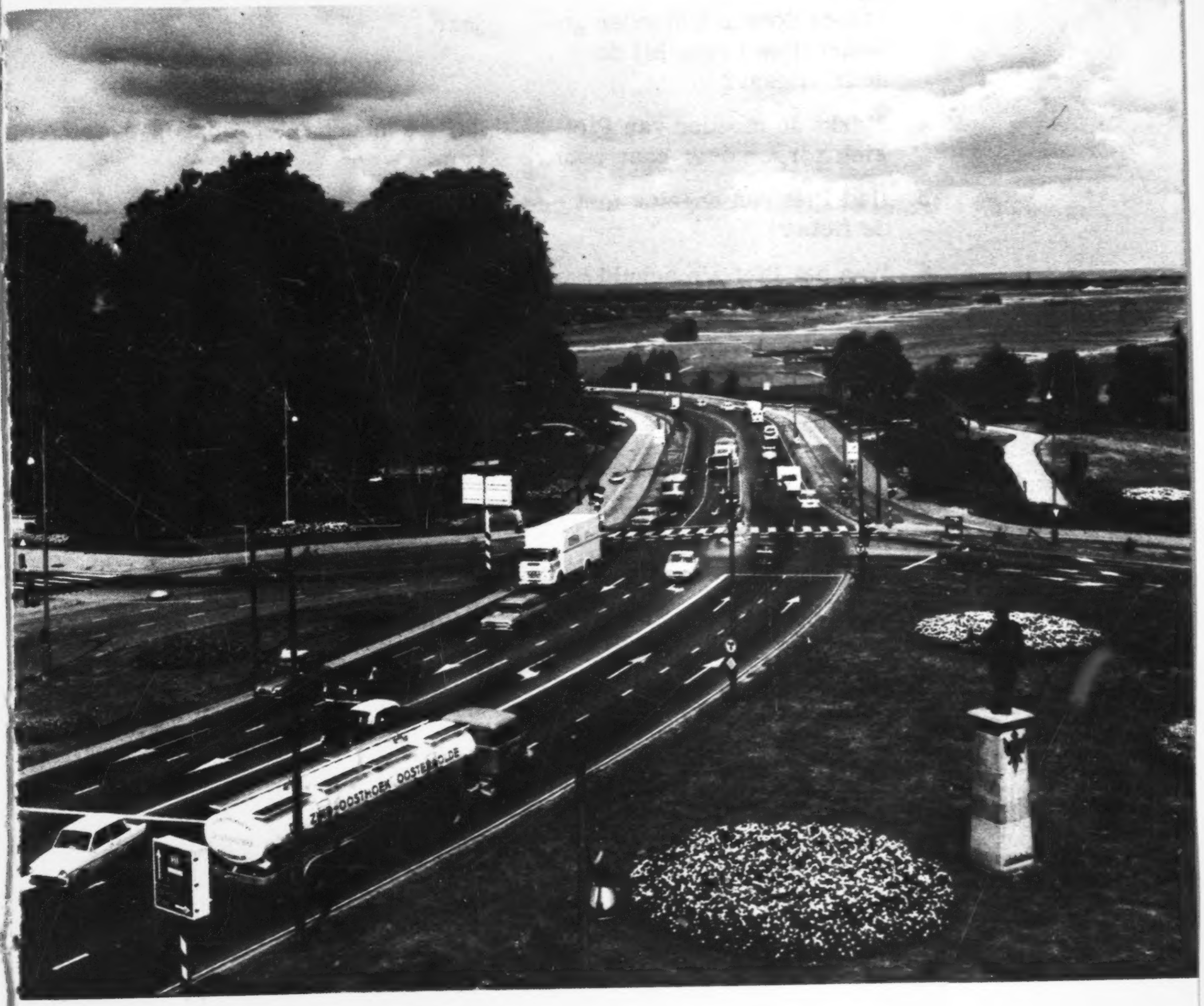

1.2 VRAGEN OVER HET GESPREK

1.	Zijn Jan en Piet met de fiets weg?	Nee, ze zijn met de auto weg.
2.	Duurde het lang voor ze weg konden gaan?	Ja, het leek wel of ze nooit weg zouden komen.
3.	Sinds wanneer wordt Piet steeds door z'n moeder gewaarschuwd voor hij de deur uitgaat?	Sinds het ongeluk van verleden jaar.
4.	Maakt de moeder van Piet zich zorgen over haar zoon?	Ja, ze maakt zich zorgen over hem.
5.	Had Piet een ongeluk met de fiets?	Nee, hij had een ongeluk met de auto.
6.	Was het Piet z'n schuld?	Nee, het was Piet z'n schuld niet.
7.	Wist Jan al van het ongeluk?	Nee, hij wist er niets van.
8.	Wanneer gebeurde het ongeluk?	Het gebeurde op een vrijdagmiddag.
9.	Was het toen erg druk op straat?	Ja, het was het spitsuur.
10.	Wie zat er bij Piet in de auto?	Zijn getrouwde zus.
11.	Waar gingen ze naar toe?	Ze gingen naar het station.
12.	Waarom moest Piet door het centrum van de stad rijden?	Omdat dat de weg naar het station is.
13.	Waarom is dat een vervelend stuk om te rijden?	Omdat er veel verkeerslichten en verkeersborden zijn.
14.	Wat wilde Piet doen nadat hij de Oude Gracht overgestoken was?	Hij wilde linksaf slaan.
15.	Aan wie moest Piet voorrang verlenen?	Hij moest voorrang verlenen aan tegenliggers en voetgangers.
16.	Wanneer slaat Jan liever niet linksaf?	Als het erg druk is.

17. Wat gebeurde er toen Piet stilstond?	Er reed iemand van achteren tegen hem aan.
18. Stond Piet al lang stil?	Nee, hij stond nog maar net stil.
19. Werd Piet door een man aangereden?	Nee, hij werd door een vrouw aangereden.
20. Had die vrouw Piet z'n remlichten niet gezien?	Nee, die had ze niet gezien.
21. Waarom reed Piet niet op het tegemoetkomende verkeer in?	Omdat hij z'n stuur nog niet gedraaid had.
22. Wat was er gebeurd als Piet z'n stuur gedraaid had?	Dan was hij op het tegemoetkomende verkeer ingereden.
23. Schoot de auto ver naar voren?	De auto schoot een meter of twee naar voren.
24. Werd er iemand door de auto geraakt?	Ja, de auto raakte een fietser.
25. Werd de fietser gewond?	Ja, hij had z'n hoofd een beetje bezeerd.
26. Moest er een ziekenauto komen?	Nee, er hoefde geen ziekenauto te komen.
27. Is het ongeluk goed afgelopen?	Ja, het ongeluk is goed afgelopen.
28. Was er veel schade aan de auto's?	Ja, nogal.
29. Wat moest er met de auto van de mevrouw gebeuren?	Die moest naar een garage worden gesleept voor reparatie.
30. Wat heeft Piet met de auto gedaan?	Hij heeft hem in een zijstraat geparkeerd.
31. Hoe zijn Piet en zijn zus naar het station gegaan?	Ze zijn met de bus naar het station gegaan.
32. Wat is er gebeurd terwijl de jongens zaten te praten?	Ze zijn de verkeerde straat ingereden.
33. Wat moeten ze doen om op de snelweg te komen?	Ze zullen moeten keren.
34. Waarom gaan ze eerst naar een benzinestation?	Omdat ze bijna geen benzine meer hebben.

27.2 GRAMMAR: SOUND AND SPELLING

Practice the following words:

garage	/ghəɾaazjə/	parkeren	/parḱeerən/
benzine	/benźienə/	reparatie	/r̂eepaɾaatsie/
ongeluk	/ónghəl̀uk/	meteen	/mət́een/
ongelukkig	/ònghəĺukəch/	vervelend	/verv́eelənt/

The prefix on is generally stressed in the noun, not in the adjective.

27.3 GRAMMAR: FORMS

3.1 PASSIVE VERB CONSTRUCTION: PERFECT TENSES

Is de fietser gewond? 27.1.23	Has the cyclist been hurt?
Was de fietser gewond?	Had the cyclist been hurt?

The perfect tense of the passive verb is a present or past tense form of the the verb zijn + past participle of the main verb. The four tenses of the passive construction are illustrated in the next group of sentences:

De fietser wordt door *een auto* geraakt.	The bicycle rider is hit by a car.
De fietser werd door een auto geraakt.	The bicycle rider was hit by a car.
De fietser is door een auto geraakt.	The bicycle rider has been hit by a car.
De fietser was door een auto geraakt.	The bicycle rider had been hit by a car.

Because the auxiliary worden is dropped in the perfect tense, it is not always immediately clear whether a verb is a passive construction or a linking verb plus past participle. Compare the following sentences:

De fietser is gewond.	The bicycle rider has been hurt. The bicycle rider is hurt.
De kamer is verwarmd.	The room has been heated. The room is heated.

However, there is little confusion in practice, because the context helps define the meaning of the sentence.

27.4 GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

4.1 PERFECT TENSE OF THE PASSIVE VERB (cf. 27.3.1)

27.5 WORD STUDY

5.1 WORD FORMATION

1.1 gepraat

Met al dat gepraat zijn we de verkeerde richting ingeslagen. 27.1.28	With all that talking we have turned in the wrong direction.

The noun gepraat, which means talking, is a combination of ge + stem of the verb praten. Other examples of this kind of nound formation:

huilen	to cry	't gehuil	the crying
schreien	to weep	't geschrei	the weeping
haasten	to hurry	't gehaast	the hurrying
jammeren	to wail	't gejammer	the wailing
roepen	to call	't geroep	the calling

Nouns formed in this manner connote continued, persistent or repeated action. Most two syllable words which begin with ge, are het words.

1.2 Compounds

het verkeerslicht	= het verkeer + s	+ het licht (light)
het verkeersbord	= het verkeer + s	+ het bord (sign)
het eenrichtingsverkeer	= de richting + s	+ het verkeer

1.3 Prefix on: óngeluk

The prefix on has a negative connotation:

geluk	good fortune	óngelùk	misfortune
gelukkig	fortunate	òngelúkkig	unfortunate
eer	honor	ónèer	dishonor
eerlijk	honest	ònéerlijk	dishonest
geduld	patience	óngedùld	impatience
geduldig	patient	òngedúldig	impatient

5.2 LEXICAL ITEMS

2.1 nauwelijks .... of

Nauwelijks stond ik stil of er reed iemand van achteren tegen me aan. 27.1.16	Scarcely had I come to a stop, when someone hit me from be-behind.
Ik stond nauwelijks stil.	I had scarcely come to a stop.
Hij kon nauwelijks lezen of schrijven.	He could scarcely read or write.

Nauwelijks means scarcely; the combination nauwelijks ... of is expressed by scarcely ... when in English.

2.2 van achteren	in back, on the back side
Er reed iemand van achteren tegen me aan.	Someone hit me in back.
van achteren	back side, in back
van voren	front side, in front
van onderen	bottom side, on the bottom
van boven	top side, on the top
van buiten	outside, on the outside
van binnen	inside, on the inside

5.3 IDIOMS

3.1 zich zorgen maken over iets	to worry about something
Moeder maakt zich overal zorgen over. 27.1.3	Mother always worries about everything.
3.2 hoe komt het	how does it happen; how come
Hoe kwam dat ? 27.1.6	How did that happen?
Hoe komt het dat hij er nog niet is?	How come he isn't here yet?
3.2 goed aflopen	to turn out well
Is alles goed afgelopen? 27.1.23	Did everything turned out all right?
Het is gelukkig afgelopen.	Everything turned out foor the good.
Het is slecht afgelopen.	Things turned out badly.

When the verb aflopen is linked with an adjective, it means to end, to turn out, and takes the auxiliary zijn in the perfect tenses.

27.6 PATTERN DRILLS

6.1 TRANSFORMATION DRILLS

Verbind de zinnen telkens door het voegwoord zodra.	Join the sentences by means of the conjunction zodra.
Het heeft gevroren. Iedereen is aan het schaatsen.	Zodra het gevroren heeft, is iedereen aan het schaatsen.
Het zonnetje schijnt weer. Iedereen wil naar buiten.	Zodra het zonnetje weer schijnt, wil iedereen naar buiten.
Het weer is mooi. We willen een fietstocht maken.	Zodra het weer mooi is, willen we een fietstocht maken.
De vakantie begint. Iedereen gaat op reis.	Zodra de vakantie begint, gaat iedereen op reis.
Het licht springt op groen. De voetgangers mogen oversteken.	Zodra het licht op groen springt, mogen de voetgangers oversteken.
2. Zet in de lijdende vorm.	Change to passive construction.
Wie heeft dit vertaald?	Door wie is dit vertaald?
Wie heeft dat geschilderd?	Door wie is dat geschilderd?
De kaartjes heeft Jan al betaald.	De kaartjes zijn al door Jan betaald.
Die lijst met afkortingen heb ik opgesteld.	Die lijst met afkortingen is door mij opgesteld.
De zee heeft grote stukken van het kostbare land weggeslagen.	Grote stukken van het kostbare land zijn door de zee weggeslagen.
Columbus heeft Amerika ontdekt.	Amerika is door Columbus ontdekt.

6.2 VARIATION DRILLS

1. Voorbeeld:

Nauwelijks kwam ik thuis, of ik kreeg bezoek.	Ik was nauwelijks thuis, of ik kreeg bezoek.
Nauwelijks reed ik weer, of ik raakte een fietser.	Ik reed nauwelijks weer, of ik raakte een fietser.
Nauwelijks waren we ingestapt, of de trein vertrok.	We waren nauwelijks ingestapt, of de trein vertrok.

Nauwelijks was ik de straat overgestoken, of er gebeurde een ongeluk.	Ik was nauwelijks de straat overgestoken, of er gebeurde een ongeluk.
Nauwelijks stond ik stil, of het licht sprong op groen.	Ik stond nauwelijks stil, of het licht sprong op groen.
Nauwelijks had vader de auto geparkeerd, of hij werd van achteren aangereden.	Vader had nauwelijks de auto geparkeerd, of hij werd van achteren aangereden.

2. Zet in de verleden tijd. — Change to past tense.

Eerst brengt Piet z'n zus naar het station, dan gaat hij naar z'n werk.	Eerst bracht Piet z'n zus naar het station, toen ging hij naar z'n werk.
Eerst verleent Piet voorrang aan tegenliggers, dan wil hij linksaf slaan.	Eerst verleende Piet voorrang aan tegenliggers, toen wilde hij linksaf slaan.
Eerst schiet de auto naar voren, dan raakt hij een fietser.	Eerst schoot de auto naar voren, toen raakte hij een fietser.
Eerst parkeren we de auto, dan gaan we met de bus verder.	Eerst parkeerden we de auto. toen gingen we met de bus verder.
Eerst stoppen we bij een benzinestation, dan gaan we snelweg op.	Eerst stopten we bij een benzinestation, toen gingen we de snelweg op.
Eerst draait Piet z'n stuur, dan rijdt hij de straat in.	Eerst draaide Piet z'n stuur, toen reed hij de straat in.
Eerst belt mevrouw haar man, dan laat ze de auto voor reparatie naar een garage slepen.	Eerst belde mevrouw haar man, toen liet ze de auto voor reparatie naar een garage slepen.

3. Zet in de voltooid tegenwoordige tijd. — Change to present perfect tense.

Moeder maakt er zich zorgen over.	Moeder heeft er zich zorgen over gemaakt.
En wat gebeurt er allemaal nog meer?	En wat is er allemaal nog meer gebeurd?

Piet brengt z'n getrouwde zus naar het station.	Piet heeft z'n getrouwde zus naar het station gebracht.
Hij steekt de Oude Gracht over.	Hij is de Oude Gracht overgestoken.
Hij slaat een straat met eenrichtingsverkeer in.	Hij is een straat met eenrichtingsverkeer ingeslagen.
Hij verleent voorrang aan tegenliggers en voetgangers.	Hij heeft voorrang verleend aan voetgangers en tegenliggers.
Hij draait z'n stuur.	Hij heeft z'n stuur gedraaid.
Gelukkig rijdt hij niet op het tegemoetkomende verkeer in.	Gelukkig is hij niet op het tegemoetkomende verkeer ingereden.
De auto raakt een fietser.	De auto heeft een fietser geraakt.
Gelukkig loopt alles goed af.	Gelukkig is alles goed afgelopen.
Ze parkeren de auto in een stille zijstraat.	Ze hebben de auto in een stille zijstraat geparkeerd.
U rijdt de verkeerde straat in.	U bent de verkeerde straat ingereden.

6.3 LEESSTUK Henri Knap: Altijd partij voor anderen 1

Weet je, Annie, jullie hebt zo weinig innerlijke	inner
trouw. Dat merken wij mannen vooral, wanneer	loyalty
wij aan het autostuur zitten met jullie naast ons.	
Ik rijd over de Ceintuurbaan in Amsterdam en	(street)
een fietser steekt opeens zijn linkerhand uit en	extends
zwaait naar links.	swings
Ik val krachtig op mijn remmen, tegelijk mijn	simultaneously
vrouw behoedend voor een verpletterende bot-	protecting
sing met de voorruit.	crushing; collision
"He, wat rem je akelig ruw."	window; miserably
"Ja, wat wou je dán, dat ik die fietser dood-	rough
reed? "	
"Dat is het niet. Je rijdt veel te hard. Als je	
niet zo hard had gereden, was die man kalmpjes	calmly
de Van Wou in gereden en was ik niet bijna als	(street)
een vlieg tegen de voorruit geplakt."	fly; pasted

"Wel alle d..."

"Kijk nou maar liever uit! Die taxi gaat draaien!"

"Nee toch!"

"Doe nou maar niet zo sarcastisch! Als ik niks had gezegd waren we er bovenop gevlogen."

"Maar ik had hem wél gezien. Welke idioot gaat nou overigens draaien op de Ceintuurbaan?"

"Waarom zal hij niet draaien op de Ceintuurbaan? Als hij op de Ceintuurbaan rijdt en hij wil draaien, moet hij dat dan doen op de Apollolaan?"

"In het tegenwoordige verkeer moet je helemáál niet draaien."

"Ja, en dan zeker uitkomen in Wladiwostok."

"Nee, een blokje omrijden! En je kiest altijd partij voor anderen."

"Hoe kom je dáár bij?"

"Net met die fietser óók al. Die imbeciel steekt zijn linkerhand uit en slaat meteen linksaf, en als ik hem dan, alleen maar door mijn tegenwoordigheid van geest, weet te redden, neem jij het nog voor hem op óók."

"Het was ook een héél aardige oudere man. Ik keek opzij en zag zijn gezicht. Heel even maar, want jij reed krankzinnig hard, je scheurt altijd-weet je, dat een heleboel mensen niet met jou durven te rijden? Ze hebben de moed niet je dat in je gezicht te zeggen, maar ik wél. Ze vinden allemaal, dat jij véél te hard rijdt."

"Wie zijn die allemaal?"

"Nou, állemaal. - Pas op die tram."

"Ja, zo kippig ben ik nog niet of ik kan nog wél een tramstel van lijn 25 onderscheiden. Wie zeggen dat? Namen! En anders moet je je mond houden."

"Welja, maai die arme vrouw maar van het zebrapad."

"Ik maai niets. Ik kon er nog gemakkelijk voorlangs. En bovendien mág ze niet door rood licht lopen."

"Misschien heeft ze wel een ziek kind thuis. En ik houd mijn mond niet. Ik red jouw leven

- niks — nothing
- idioot — idiot
- overigens — besides
- laan — avenue
- kiest — to choose
- partij — sides
- imbeciel — imbecile
- meteen — immediately
- tegenwoordigheid van geest — presence of mind
- neem jij het voor hem op — you defend him
- gezicht — face
- krankzinnig — madly
- scheurt — peel out
- moed — courage
- kippig — near sighted
- tramstel — pair of streetcars;
- onderscheiden — distinguish
- mond — mouth
- maai — mow down
- zebrapad — pedestrian crossing
- leven — life

door mijn mond niet te houden. En het mijne erbij. Die man heeft voorrang."	
"Sinds wanneer heeft een brommer voorrang?"	
"Het is flauw als je uit een zijstraat komt om een brommer die in een hoofdstraat rijdt geen voorrang te ...."	silly
"Nee, wat die brommer dáár doet, mij rechts voorbijrijden, terwijl ik vijftig rijd, en hij mag maar dertig."	
"Ja, hè? En jij rijdt in de stad nóóit harder dan vijftig, hè? Kijk maar uit. Je rijdt zestig."	
"Omdat jij me zo opwindt, met aldoor voor iedereen partij te trekken, behalve voor mij.	excite; constantly except
Als ik ooit een aanrijding krijg, zou jij je twee vingers opsteken dat het mijn schuld was."	raise a finger
"Het zóu waarschijnlijk ook jouw schuld zijn. Je gaat veel te hard over de kruispunten."	crossing
"Nu dát weer. En die juffrouw, die zo maar van de vluchtheuvel de straat over rent als een kip zonder kop ..."	traffic island; chicken; head
"Soms praat jij zo ónelegant over vrouwen, zeg. Die juffrouw is geen juffrouw en geen kip zonder kop, maar een oudere dame. Stop!"	inelegantly
Ik rem als een bezetene van schrik.	mad man; fright
"Leuke jurk, zeg. Kijk eens! En maar honderd drieëntwintigvijftig!"	dress
Ja, Annie. En daar is die agent al. En vraagt, het bonboekje voor de dag halend: "Weet u niet	policeman ticket book getting out
dat hier tussen twaalf en twee een stopverbod geldt?"	prohibition; is in force

Uit: Meneer recht, Mevrouw averecht.
Henri Knap - N.V. De Arbeiderspers,
Uitgeverij De Bezige Bij, Amsterdam, 1963.

28.1 PRACTICAL DIALOGUES

UIT ETEN

1.1 GESPREK

1. Jan	:	Ria, zullen we vanavond gezellig ergens samen gaan eten?
2. Ria	:	Dat vind ik een uitstekend idee.
3. Jan	:	Naar wat voor restaurant wil je: Chinees, Indonesisch, Spaans, Italiaans of gewoon Nederlands?
4. Jan	:	Je mag het zelf zeggen.
5. Ria	:	Misschien wil jij wel naar een gewoon Nederlands restaurant?
6. Jan	:	Ik vind het best.
7. Ria	:	Laten we dat dan maar doen.

In 't Restaurant

8. Kelner	:	Goedenavond mevrouw, meneer.
9. Kelner	:	Hier is 't menu.
10. Jan	:	Goedenavond ober.
11. Kelner	:	Wilt u nog even wachten, of kan ik de bestelling al opnemen?
12. Jan	:	Graag; wat voor soep hebt u?
13. Kelner	:	We hebben kippesoep, groente- en tomatensoep, meneer.
14. Jan	:	Zeg jij het maar, Ria.
15. Ria	:	Ik wil wel graag kippesoep.
16. Jan	:	Ik ook graag.
17. Kelner	:	Dus twee kippesoep. En verder?
18. Kelner	:	Mag ik u iets aanbevelen?
19. Kelner	:	Wat vindt u van kalfsvlees in een pikante saus met verse champignons, asperges en friet.
20. Ria	:	Dat lijkt mij wel lekker.
21. Jan	:	Geeft u mij maar een malse biefstuk met doperwtjes en gekookte aardappelen.
22. Kelner	:	Tot uw dienst, meneer. En als dessert?
23. Jan	:	Wat wil jij, Ria?
24. Ria	:	Ik wil iets van ijs, geloof ik.
25. Kelner	:	We hebben heerlijk Italiaans ijs, mevrouw, in alle smaken.
26. Ria	:	Geeft u mij maar iets met noten.
27. Kelner	:	Uitstekend, en voor meneer?

28.1 PRACTICAL DIALOGUES

OUT FOR DINNER

1.1 CONVERSATION

1.	John :	Shall we go out to eat somewhere this evening, Ria?
2.	Ria :	I think that's an excellent idea.
3.	John :	What kind of restaurant do want to got to: Chinese, Indonesian, Spanish, Italian or just plain Dutch?
4.	John :	You name it.
5.	Ria :	You may want to go to a plain Dutch restaurant?
6.	John :	That's fine with me.
7.	Ria :	Let's do that then.

In the Restaurant

8.	Waiter:	Good evening ma'am, sir.
9.	Waiter:	Here is the menu.
10.	John :	Good evening, waiter.
11.	Waiter:	Do you want to wait a little or can I take your order?
12.	John :	Gladly; what kind of soup do you have?
13.	Waiter:	We have chicken soup, vegetable and tomato soup, sir.
14.	John :	You say it, Ria.
15.	Ria :	I would like chicken soup.
16.	John :	So would I.
17.	Waiter:	That's two chicken soup. And anything else?
18.	Waiter:	May I recommend something to you?
19.	Waiter:	What of some veal in a spicy sauce with fresh mushrooms, asparagus and french fries.
20.	Ria :	That seems good to me.
21.	John :	Why don't you give me a tender beefsteak with peas and boiled potatoes.
22.	Waiter:	Yes, sir. And for dessert?
23.	John :	What do you want, Ria?
24.	Ria :	I'd like some ice cream, I believe.
25.	Waiter:	We have delicious Italian ice cream, ma'am, in all flavors.
26.	Ria :	Just give me ice cream with nuts.
27.	Waiter:	Excellent. And for you, sir?

28. Jan	:	Een puddinkje met slagroom.
29. Kelner	:	Wilt u vooraf nog iets drinken?
30. Ria	:	Voor mij graag een droge sherry.
31. Jan	:	En geeft u mij maar een jonge jenever.
32. Kelner	:	En wilt u straks bij het eten nog iets drinken?
33. Jan	:	O ja, dat zouden we bijna vergeten.
34. Jan	:	Ria, wat wil jij?
35. Ria	:	Geef mij maar een glas rode wijn.
36. Jan	:	En voor mij een pils alstublieft.
37. Kelner	:	Is er nog iets anders van uw dienst mevrouw, meneer?
38. Jan	:	Nee, dank u wel, ober.

28. John : A pudding with whipped cream.
29. Waiter : Do you want anything to drink before you eat?
30. Ria : I'll have a dry sherry.
31. John : And just give me a mild gin.
32. Waiter : And do you want anything to drink later with your meal?
33. John : Oh yes, we almost forgot that.
34. John : Ria, what do you want?
35. Ria : Just give me a glass of red wine.
36. John : And a beer for me, please.
37. Waiter : And is there anything else, please, ma'am, sir?
38. John : No, thank you, waiter.

28.1 PRACTICAL DIALOGUES

HET POSTKANTOOR

1.2 GESPREK

1. Jan : Wat is het hier toch verschrikkelijk druk!
2. Piet: Ja, je moet hier altijd vreselijk lang wachten.
3. Piet: En ik heb zo'n hekel aan al dat wachten.
4. Jan : Nou, het kan mij niet zoveel schelen om eventjes te wachten.
5. Jan : Ik vind het wel leuk om wat rond te kijken.
6. Jan : Wat zijn er hier veel verschillende loketten.
7. Jan : Wat kun je op een postkantoor nog meer doen behalve postzegels kopen en pakjes versturen?
8. Piet: Je kunt hier ook geld versturen.
9. Piet: Dat kan op verschillende manieren.
10. Piet: Dit loket hier is voor girostortingen.
11. Piet: Dat is om geld te betalen aan mensen die een girorekening hebben.
12. Piet: Dat loket daar is voor postwissels.
13. Piet: Dat is om geld te betalen aan mensen zonder giro;
14. Piet: daar moet je ook naar toe voor uitbetaling van postwissels.
15. Jan : En die rij mensen voor dat loket daar, waar komen die voor?
16. Piet: Die komen om hun A.O.W. te halen.
17. Jan : Wat betekent dat: A.O.W.?
18. Piet: Het betekent letterlijk: Algemene Ouderdoms Wet.
19. Piet: Dat is een wet, waarbij het pensioen geregeld wordt voor iedere Nederlander.
20. Jan : Dus voor geldzaken hoef je niet naar een bank;
21. Jan : je kunt ook terecht op het postkantoor.
22. Piet: Precies. De meeste kleine geldzaken gaan trouwens over de giro.
23. Piet: Er is nog meer: bij dat loket, waar die mevrouw staat, kun je geld op de spaarbank zetten.
24. Piet: Daarnaast kun je telegrammen versturen;
25. Piet: en in de hoek daar is de telefooncel, waar je kunt bellen.
26. Jan : Het is erg efficient om dat allemaal in één gebouw te hebben.
27. Piet: Nou begrijp je zeker wel waarom het zo vreselijk druk is.
28. Jan : Ja, en ook waarom je zolang moet wachten voor je aan de beurt bent.

28.1 PRACTICAL DIALOGUES

THE POST OFFICE

1.2 CONVERSATION

1. John: It sure is awfully busy here!
2. Pete: Yes, you always have to wait terribly long here.
3. Pete: And I hate all that waiting.
4. John: Well, I don't mind waiting a little while.
5. John: I think it's rather nice to look around some.
6. John: What a lot of different windows there are here.
7. John: What can you do at post office besides buying stamps and sending packages?
8. Pete: You can also send money here.
9. Pete: There are several ways of doing that.
10. Pete: This window here is for giro deposits.
11. Pete: That's for paying money to people who have a postal checking account.
12. Pete: That window over there is for postal money orders.
13. Pete: That's for paying money to people without a giro (account);
14. Pete: you also have to go there to cash postal money orders.
15. John: And that line of people over there, what are they coming for?
16. Pete: They are coming to get their A.O.W.
17. John: What does that mean: A.O.W.?
18. Pete: Literally it means: General Old Age Law.
19. Pete: That's a law whereby the pension of every Dutchman is regulated.
20. John: So you don't have to go to a bank for money matters;
21. John: it can also be taken care of at the post office.
22. Pete: Exactly. Most small money matters, in fact, are taken care of by giro.
23. Pete: And there is still more: at that window you can deposit money in the postal savings bank.
24. Pete: Next to it you can send telegrams;
25. Pete: and in the corner there is a telephone booth where you can make telephone calls.
26. John: It's very efficient to have all that in one building.
27. Pete: Now you probably also understand why it is so terribly busy here!
28. John: Yes, and also why you have to wait so long before it is your turn!

28.1 PRACTICAL DIALOGUES

WINKELEN

1.3 GESPREK

1. Jan : Weet u ook of er hier een herenmodezaak in de buurt is?
2. Tante: De dichtstbijzijnde is een minuut of tien lopen hiervandaan.
3. Tante: Maar wat heb je nodig, als ik vragen mag?
4. Jan : Nieuwe sokken. Mijn oude hebben zulke gaten dat ik ze niet meer durf te dragen.
5. Tante: Waarom heb je ze niet aan mij gegeven?
6. Tante: Ik had ze best even kunnen stoppen.
7. Jan : Het is de moeite niet meer waard.
8. Jan : Bovendien hebt u het veel te druk met uw huishouden.
9. Tante: O, dat valt wel mee.
10. Tante: Maar als je zin hebt, kun je wel met mij meegaan.
11. Tante: Ik was toch van plan om vanmorgen boodschappen te gaan doen.
12. Tante: Dan kunnen we tegelijk even samen langs die herenmodezaak gaan.
13. Jan : Dat is fijn; met z'n tweeën is 't veel gezelliger.
14. Jan : Dan kan ik u helpen om de boodschappentas te dragen.
15. Tante: Dat is bijzonder vriendelijk van je, maar het is echt niet nodig.
16. Tante: Ik hoef alleen maar even naar de slager.
17. Tante: Al de andere leveranciers komen aan de deur.
18. Jan : Wat een gemak!
19. Jan : Ik zag de bakker en de melkboer vanmorgen al vroeg voorbijkomen.
20. Tante: De groenteboer komt meestal 's middags en de kruidenier komt eens in de week langs.
21. Jan : Is dat degene die altijd zo lang belt?
22. Tante: Nee, dat is een vriendje van onze jongste.
23. Tante: De kruidenier zet de boodschappen gewoon bij de deur zonder te bellen.

28.1 PRACTICAL DIALOGUES

SHOPPING

1.3 CONVERSATION

1. John: Do you know whether there is a men's clothing store in the neighborhood?
2. Aunt: The nearest is about a ten minute walk from here.
3. Aunt: But what do you need, if I may ask?
4. John: New socks. My old ones have such big holes in them that I don't dare wear them any longer.
5. Aunt: Why didn't you give them to me?
6. Aunt: I could easily have darned them.
7. John: It just isn't worth it any longer.
8. John: Besides, you are much too busy with your house-keeping.
9. Aunt: Oh, it's not really that bad.
10. Aunt: But if you care to, you can go along with me.
11. Aunt: I was intending to go shopping anyway this morning.
12. Aunt: Then we can stop by at the men's store at the same time.
13. John: That's fine; it's much nicer (going) with the two of us.
14. John: Then I can help you to carry the shopping bag.
15. Aunt: That's very nice of you, but it's really not necessary.
16. Aunt: I only have to go to the butcher.
17. Aunt: All the other suppliers call at the door.
18. John: How convenient!
19. John: I saw the baker and the milkman coming by early this morning.
20. Aunt: The vegetable man usually comes in the afternoon and the grocer stops by once a week.
21. John: Is that the man who always rings the bell so long?
22. Aunt: No, that's a friend of our youngest (child).
23. Aunt: The grocer simply leaves the groceries at the door without ringing the bell.

28.2 LEESSTUK Bezoek aan Rotterdam

Jan :	Wat een enorme drukte hier op het water!	bustle, activity
Oom :	Wist je niet dat Rotterdam de drukste haven van de wereld is?	
Jan :	Nee, ik verbaas me er over dat Holland zo veel handel heeft.	I am amazed
Oom :	Vergeet niet dat Rotterdam de haven van Midden-Europa is. Van hier worden de goederen over de rivieren naar Duitsland en Zwitserland vervoerd.	forget goods transported
Jan :	O, daarom lossen die grote kranen de vracht meteen in kleinere schepen.	unload; cranes
Oom :	Je ziet hier zeeschepen uit practisch alle landen, hoewel de meeste uit West-Europa en Amerika komen.	although
Jan :	Wat zijn dat voor vreemde torens daar aan weerskanten van de rivier?	either side
Oom :	Bedoel je die ten noorden van het passagiers-schip dat net binnen komt varen?	passenger just
Jan :	Nee, het is dichterbij. Het is tegenover die fabrieksschoorsteen.	across from, opposite factory chimeney
Oom :	O, dat zijn de torens van de Maastunnel. Dat is de tunnel waar we zonet door zijn gereden.	Meuse River a little while ago
Jan :	Hoe komt het dat de meeste havengebouwen er nieuw uitzien?	
Oom :	De haven en de binnenstad zijn in de oorlog erg verwoest. Toen de oorlog voorbij was, moest alles weer van de grond af opgebouwd worden. Het was haast onbegonnen werk; het heeft jaren geduurd voordat het klaar kwam. De haven van Rotterdam werd steeds groter en drukker en overtreft nu zelfs New York.	destroyed an impossible job was completed exceeds
Jan :	Ik kon mijn ogen haast niet geloven toen ik Rotterdam voor het eerst zag, zo'n moderne stad.	
Oom :	Ja, de Nederlander gaat met zijn tijd mee. De meeste buitenlanders hebben een verkeerd beeld van ons land; ze hebben er geen idee van dat Nederland een modern land is geworden met veel fabrieken en industrieën.	industries
Jan :	Al is het klein, toch kan de Nederlander trots op zijn land zijn.	althougn

a

29.1 PRACTICAL DIALOGUES

BIJ DE SLAGER

1.1 GESPREK

1.	Slager :	Wie is er aan de beurt?
2.	Mevrouw:	Ik geloof dat ik aan de beurt ben.
3.	Slager :	Zegt u het maar mevrouw.
4.	Mevrouw:	Anderhalf pond schouderkarbonade en een pond gehakt alstublieft, slager.
5.	Slager :	En wat nog meer mevrouw?
6.	Mevrouw:	Dat is alles voor vandaag.
7.	Slager :	We hebben vandaag een reclame-aanbieding mevrouw:
8.	Slager :	twee ons gesneden boterhamworst voor 89 cent:
9.	Slager :	een half pond magere ham voor fl. 1,19.
10.	Mevrouw:	Goed, geeft u me maar van die ham van fl. 1,19.
11.	Mevrouw:	Doet u er maar ook een onsje rookvlees bij;
12.	Mevrouw:	dat is ook wel weer eens lekker;
13.	Mevrouw:	we hebben 't al in geen tijden meer gegeten.
14.	Slager :	En had u nog iets anders willen hebben, mevrouw?
15.	Mevrouw:	Nee, nu heb ik echt alles.
16.	Slager :	Dat is samen zeven negenentwintig.
17.	Mevrouw:	(Geeft de slager drie rijksdaalders of fl. 7,50)
18.	Slager :	Heeft u soms vier losse centen?
19.	Slager :	Dan krijgt u van drie rijksdaalders een kwartje terug.

29.1 PRACTICAL DIALOGUES

AT THE BUTCHER'S

1.1 CONVERSATION

1. Butcher : Whose turn is it?
2. Mrs. : I believe that it is my turn.
3. Butcher : What can I do for you, ma'am?
4. Mrs. : A pound and a half of pork chops and a pound of hamburg, please, (butcher).
5. Butcher : And anything else today, (ma'am)?
6. Mrs. : That's all for today.
7. Butcher : We have a special offer today, (ma'am).
8. Butcher : Two ounces of sliced sandwich meat for 89 cents;
9. Butcher : half a pound of lean ham for fl. 1,19.
10. Mrs. : Good, give me some of the ham.
11. Mrs. : and also add an ounce of dried-beef.
12. Mrs. : That's good too for a change.
13. Mrs. : We haven't had any in a long time.
14. Butcher : And is there anything else you wanted?
15. Mrs. : No, now I really have everything.
16. Butcher : That's seven guilders and twenty-nine cents altogether.
17. Mrs. : (gives the butcher three riksdaalders or fl. 7,50)
18. Butcher : Do you have four pennies by any chance?
19. Butcher : Then I can give you a quarter back from three riksdaalders.

29.1

IN DE SIGARENWINKEL

1.2 GESPREK

1. Jan : Hebt u een ogenblikje tante,
2. Jan : dan haal ik hier even wat sigaretten.
3. Tante : Natuurlijk, ga je gang.
4. Tante : Dan kijk ik intussen hiernaast, in die damesmodezaak, rond.

5. Jan : Ik zou graag twee pakjes Lexington willen hebben;
6. Jan : een doosje Ritmeestersigaren en een blikje pijptabak.
7. Winkelier : Dat is zes gulden vijfenzeventig, meneer.
8. Jan : Dat hebt u gauw uit uw hoofd uitgerekend.
9. Winkelier : Ach meneer, dat gaat op den duur vanzelf, als je het maar vaak genoeg doet.
10. Jan : Heeft u terug van een briefje van vijfentwintig?
11. Winkelier : Dat zal wel gaan meneer.
12. Jan : En, o ja, hebt u misschien een doosje lucifers voor me?
13. Winkelier : Alstublieft meneer en dank u wel.

29.1

IN THE CIGAR STORE

1.2 CONVERSATION

1. John : Do you have a minute, (Aunt);
2. John : Then I'll stop here and get some cigarettes.
3. Aunt : Of course, go right ahead.
4. Aunt : Meanwhile I'll just look around in the lady's clothing store next door.

5. John : I would like two packages of Lexington (cigarettes);
6. John : a box of Ritmeester cigars and a can of pipe tobacco.
7. Clerk: That's six seventy-five, sir.
8. John : You certainly figured that out fast (without pencil or paper).
9. Clerk: Well, it becomes almost automatic, if you only do it often enough.
10. John : Do you have change for a twenty-five guilder bill?
11. Clerk: That will be no problem, sir.
12. John : Oh yes, would you have a package of matches for me?
13. Clerk: Please, sir and thank you.

29.1

IN DE HERENMODEZAAK

1.3 GESPREK

1.	Bediende :	Wordt u al geholpen meneer?
2.	Jan :	Nee, nog niet. Ik wilde graag die donkerbruine sokken eens zien, die in de etalage liggen.
3.	Bediende :	Bedoelt u die met 't groene patroontje of de sokken die helemaal achteraan liggen.
4.	Jan :	Laat u ze allebei maar zien.
5.	Jan :	Ik heb toch twee paar nodig.
6.	Jan :	Wat kosten deze sokken?
7.	Bediende :	Normaal zijn deze drie gulden vijftig, maar nu zijn ze in de opruiming.
8.	Bediende :	U krijgt nu twintig procent korting.
9.	Jan :	Dat tref ik wel.
10.	Jan :	Ik wist niet dat het uitverkoop was.
11.	Bediende :	Toch is 't zo meneer.
12.	Bediende :	Pakken, regenjassen, overhemden, dassen, ondergoed, en ook sokken zijn in prijs verlaagd.
13.	Jan :	Ik wou dat ik meer geld bij me had.
14.	Bediende :	Als u ons uw adres geeft, dan kunnen we u de rekening later wel sturen.
15.	Jan :	Nou, dat is wel gemakkelijk.
16.	Jan :	Ik zal er nog eens over denken.
17.	Jan :	Laat ik voorlopig deze twee paar sokken maar nemen.
18.	Jan :	Hoeveel krijgt u van mij?
19.	Bediende :	Dat is vijf zestig bij elkaar meneer.
20.	Jan :	Alstublieft, hier is een tientje.
21.	Jan :	Kan ik misschien ook wat kleingeld terugkrijgen?
22.	Bediende :	O natuurlijk; alstublieft: drie guldens, vier kwartjes, drie dubbeltjes, en twee stuivers.
23.	Jan :	Heel fijn, dank u wel.
24.	Bediende :	Tot uw dienst meneer. Goedemiddag.

29.1

IN THE MEN'S CLOTHING SHOP

1.3 CONVERSATION

1. Clerk: Have you been waited on (already), sir?
2. John : No, not yet. I would like to have a look at those dark brown socks that are lying in the window.
3. Clerk: Do you mean those with the green pattern or the socks which are lying way in back?
4. John : Just show me both of them.
5. John : I need two pairs anyway.
6. John : How much do they cost?
7. Clerk: Normally, they are three guilders and fifty cents, but now they are on sale.
8. Clerk: You get a twenty percent discount now.
9. John : Am I ever fortunate!
10. John : I didn't know there was a sale going on.
11. Clerk: It is true though.
12. Clerk: Suits, raincoats, shirts, ties, underwear, and also socks have been dropped in price.
13. John : I wish that I had more money with me.
14. Clerk: If you will give us your address, we can send you the bill later.
15. John : Well, that really is convenient.
16. John : I will think it over.
17. John : For the time being I'll just take these two pairs of socks.
18. John : How much do I owe you?
19. Clerk: That's five sixty all together, (sir).
20. John : Here is a ten guilder bill, please.
21. John : Could I have some small change, please.
22. Clerk: Oh, of course; (there you are): three guilders, four quarters, three dimes, and two nickels.
23. John : Very well. Thank you very much.
24. Clerk: You are welcome, sir. Good afternoon.

29.2 LEESSTUK DE TWEEDE WERELDOORLOG

Jan :	Is Nederland na de Tachtigjarige Oorlog altijd een vrij land geweest?	
Piet:	Ja, al hebben we nog wel eens in het nauw gezeten. In de tijd van Napoleon hadden we hier jarenlang de Fransen en tijdens de tweede wereldoorlog de Duitsers. Het laatste was het ergste.	were hard pressed; French; Germans
Jan :	Maar er is niet lang gevochten immers, in 1940?	there was fighting
Piet:	Nee, dat niet, maar de vijf lange bezettingsjaren waren erg. Het werd al gauw duidelijk dat Hitler Nederland voor zijn oorlogsvoering wilde gebruiken. En daar waren de Nederlanders niet van gediend!	years of occupation; war effort; would have none of
Jan :	Maar wat konden jullie beginnen?	
Piet:	Nou, ons op allerlei manieren verzetten, meest zonder wapengeweld. Wie bijvoorbeeld in de Duitse fabrieken moest gaan werken, verdween, "dook onder", zoals dat heette. Bij vele mensen, vooral bij boeren, zaten een of meer onderduikers. Ze werkten meestal voor de kost en verstopten zich als het nodig was.	resist; force of arms; factories; disappeared; went underground; farmers; board; hid away
Jan :	Verstoppen?	
Piet:	Ja, want af en toe hielden de Duitsers drijfjachten, waarbij mensen als wild werden opgejaagd.	round-ups; were chased (hunted) as wild animals;
Jan :	Is er ook honger geleden?	suffered
Piet:	Ja, vooral in de laatste oorlogsjaren. En vooral in de grote steden van het Westen. De stedelingen maakten "hongertochten" naar het platteland. Je kunt je niet voorstellen hoe primitief toen het leven was.	city-dwellers; country; primitive; life
Jan :	Wat bedoel je?	
Piet:	Dat er gebrek kwam aan alles, niet alleen aan eten, maar ook aan schoenen, kleren, brandstoffen, aardewerk, fietsbanden, en noem maar op. Zelfs aan gas en electriciteit.	shortage; shoes; fuel; pottery; tires
Jan :	Werkte de radio nog?	
Piet:	Daar zeg je wat! Om te voorkomen dat de Nederlanders naar buitenlandse zenders zouden luisteren, namen de Nazi's	prevent; broadcasting stations; seized

	de radiotoestellen in beslag. Maar veel mensen leverden hun toestellen niet in en luisterden in het geheim. Goed nieuws over de oorlogsvoering ging dan van mond tot mond en zo bleef de moed erin.	radio sets, turned in, secret, war-effort, mouth, courage
Jan :	Vijf jaar - daar was ook wel moed voor nodig!	
Piet :	Ja, maar gelukkig wist toen niemand dat het zo lang zou duren. In 1944, toen de geallieerden het zuiden van het land bevrijdden en de Slag bij Arnhem werd geleverd, dacht iedereen in het noorden dat de bevrijding gekomen was. Maar er kwam nog een lange oorlogswinter, de ergste. Er vielen veel slachtoffers. Haast alle verkeer lag stil. Stel je voor, er reden haast geen fietsen meer.	Allies, liberated, battle, was waged, liberation, victims
Jan :	En dat zegt wat in jullie fietsenland.	
Piet :	Die werden namelijk ook in beslag genomen. Van alles en nog wat namen de Duitsers in beslag, voedselvoorraden, vee, auto's, fietsen, bont, kerkklokken, en nog veel meer.	were seized, food supplies, cattle, fur
Jan :	Wat wilden ze met die klokken?	bells
Piet :	Omsmelten voor hun oorlogsindustrie. Gelukkig zijn veel oude klokken achtergehouden.	melt down
Jan :	En hoe staan jullie nu tegenover de Duitsers?	feel toward
Piet :	Er is veel veranderd. In Duitsland en ook hier groeit een generatie op die de oorlog niet, of niet bewust, heeft meegemaakt. Bij veel ouderen zijn de wonden moeilijk te genezen. Maar er is weer contact. De handel tussen Duitsland en Nederland is erg omvangrijk. Heel veel Duitsers brengen hun vakantie aan de Nederlandse kust door. De tijd moet nog veel doen, maar de betrekkingen tussen Nederland en Duitsland worden gelukkig steeds beter.	changed, generation, consciously, experienced, to heal, extensive, spend, relations

30.1 HERHALING REVIEW

Give the English equivalents for the Dutch sentences.

1.	Verleden jaar ben ik voor de eerste keer in Californië	Last year I was in California for the first time.
2.	Ik was daar nog nooit eerder geweest.	I had never been there before.
3.	Ik kon m'n oom nauwelijks verstaan, als hij z'n dialect sprak.	I could hardly understand my uncle when he spoke his dialect.
4.	Zorg maar dat je op tijd op op het vliegveld bent.	Just be sure to be at the airport on time.
5.	Ze hebben een eigen huis, waar ze erg blij mee zijn.	They have a home of their own, with which they are very happy.
6.	Ze hebben toch kinderen?	They do have children, don't they?
7.	Wist je niet dat Fries niet op een lijn staat met de andere Nederlandse dialecten?	Didn't you know that Frisian is not on a par with the other Dutch dialects?
8.	Heb je niets van het onweer gemerkt?	Didn't you notice anything of the thunderstorm?
9.	Het ligt er aan wat je wilt studeren.	It all depends what you want to study.
10.	Er zijn nog heel wat dialecten in Nederland.	There still are quite a few dialects in the Netherlands.
11.	Amsterdam ligt in de provincie Noord Holland.	Amsterdam is located in the province of North Holland.
12.	De huizen in die straat staan dicht op elkaar.	The houses in that street are close together.
13.	Het grootste deel van de Nederlanders woont in de steden.	The greater part of the Dutch live in the cities.
14.	Het is gevaarlijk om de straat over te steken zonder op te letten.	It is dangerous to cross the street without paying attention.
15.	Veel van 't land ligt toch beneden de zeespiegel?	Much of the land lies below sea-level, doesn't it?

16. Ben je vergeten hoe de hoofdstad van Nederland heet?	Have you forgotten what the name of the capital of the Netherlands is?
17. Nederland wordt beschermd door duinen en zware dijken.	Holland is protected by dunes and heavy sea dikes.
18. In 1953 zijn er in Nederland grote overstromingen geweest.	In 1953 there were big floods in the Netherlands.
19. Ik heb indertijd veel gelezen over de tweede wereldoorlog.	At the time I read much about the second world war.
20. Toen hebben ontzettend veel mensen het leven verloren.	Awfully many people lost their lives then.
21. De provincie Zeeland bestaat grotendeels uit eilanden.	The province of Zeeland consists in large part of islands.
22. Door de zeegaten kan de zee ver het land inkomen.	Through (because of) the channels the sea can come far inland.
23. Er wordt hard gewerkt aan de bouw van die nieuwe school.	They are working hard (pass.) on the construction of that new school.
24. Het nieuwe dijkenplan voor Nederland heet het Deltaplan.	The new Dikes Plan for the Netherlands is called the Delta Plan.
25. Jullie moeten zeker eens naar de Deltawerken gaan kijken.	You (pl.) must certainly go and see the Delta works.
26. Wat zijn er in Nederland veel mooie boerderijen!	How many beautiful farms there are in the Netherlands!
27. Ik verbaas me steeds weer over alle mooie torens in Amsterdam.	I am amazed again and again at all (the) beautiful towers in Amsterdam.
28. In de zeventiende eeuw had Nederland veel beroemde schilders.	In the seventeenth century the Netherlands had many famous painters.
29. Weet je hoe die toren daar op de hoek heet?	Do you know the name of that tower there on the corner?
30. Wat een eigenaardige naam is dat!	What a peculiar name that is!
31. Hij wou meer over de geschiedenis van Amsterdam weten.	He wanted to know more about the history of Amsterdam.

32.	Ik ben er erg nieuwsgierig naar.	I am very curious about it.
33.	Hiervandaan is Hudson naar Amerika vertrokken.	From here Hudson left for America.
34.	Een paar eeuwen geleden was Amsterdam al een drukke stad.	A few centuries ago Amsterdam was already a busy city.
35.	Er voeren ook veel schepen naar 't Westen.	There were also many ships sailing to the west.
36.	Kunt u me vertellen hoe ik op de Dam kom?	Can you tell me how to get to the Dam?
37.	Bij zijn vertrek nam hij afscheid van zijn gezin.	Upon his departure he took leave of his family.
38.	Zeereizen duurden vroeger veel langer dan nu.	Formerly sea journeys took much longer than now.
39.	Varen was toen veel gevaarlijker dan tegenwoordig.	Sailing was much more dangerous then than nowadays.
40.	Vliegen is goedkoper dan u denkt.	Flying is cheaper than you think.
41.	De zee heeft een grote aantrekkingskracht op de Nederlanders.	The sea has a great attraction for Dutchmen.
42.	De man met wie hij stond te praten was een Engelsman.	The man with whom he was talking was an Englishman.
43.	De flat waar ze in wonen is gloednieuw.	The apartment in which they are living is brand new.
44.	Het schip waarmee hij naar Amerika voer, heette de Mayflower.	The ship with which he sailed to America was called the Mayflower.
45.	Herinner je je de naam van het schip?	Do you remember the name of the ship?
46.	Vertel me eens of je dat werkelijk gedaan hebt.	Tell me whether you really did that.
47.	Is het waar dat Amsterdam op palen gebouwd is?	Is it true that Amsterdam was built on poles?
48.	Is het heus waar dat ze zoveel palen nodig hebben?	Is it really true that they need so many poles?

49. Elk schoolkind weet wat de hoofdstad van de Verenigde Staten is.	Every school child knows what the capital of the United States is.
50. Als de gebouwen in de binnenstad niet op palen stonden, zouden ze in elkaar zakken.	If the buildings in the inner city did not stand on poles, they would collapse.
51. Het gebouw wordt door de palen gedragen.	The building is supported by poles.
52. Worden die palen diep de grond ingeslagen?	Are those poles driven far into the ground?
53. Dat hangt er van af hoe diep de zandlaag onder de grond zit.	That all depends how far the layer of sand is beneath the surface.
54. Soms is dat wel een meter of tien.	Sometimes that's almost ten meters.
55. Er werden vroeger houten palen gebruikt.	In the past wooden poles were used.
56. Tegenwoordig maken ze ze van beton.	Nowadays they make them of concrete.
57. Hij begrijpt niet waarom Amsterdam op palen gebouwd is.	He doesn't understand why Amsterdam is built on poles.
58. Dat moet ontzettend duur geweest zijn.	That must have been terribly expensive.
59. De ligging van de stad was gunstig voor de handel.	The location of the city was favorable for trade.
60. De visserij is nog steeds een belangrijk bedrijf in Nederland.	Fishing is still an important industry in Holland.
61. Amsterdam is omringd door plassen en moerassen.	Amsterdam is surrounded by ponds and marshes.
62. Bij een flinke storm stroomde het water de stad binnen.	In a heavy storm the water poured into the city.
63. Hoe kun je voorkomen dat het water naar binnen stroomt?	How can you prevent the water from pouring in?
64. Men heeft in de dertiende eeuw een dam in de Amstel gelegd.	In the thirteenth century they made a dam in the Amstel.

65. Door die dam ontstond er een veilige haven.	By means of that dam a safe harbor came into existence (developed).
66. De stad Amsterdam is eigenlijk om die dam heen gegroeid.	The city of Amsterdam really grew around that dam.
67. Het plein in 't centrum van Amsterdam heet nog steeds De Dam.	The square in the center of Amsterdam is still called the the Dam.
68. De naam van Amsterdam kun je op die manier verklaren.	You can explain the name of Amsterdam in that way.
69. Ik heb altijd gedacht dat Den Haag de hoofdstad van Nederland was.	I always thought that the Hague was the capital of the Netherlands.
70. Het land wordt immers vanuit Den Haag geregeerd.	After all, the country is ruled from the Hague.
71. Dat is inderdaad waar.	That is indeed true.
72. Toch is Amsterdam de hoofdstad.	Still Amsterdam is the capital.
73. Daar begrijp ik niets van.	I don't understand that at all.
74. Dat moet je me eens een keer uitleggen.	You must explain that to me some time.
75. Daar kan ik geen wijs uit worden.	I can't make heads or tails of that.
76. Is Den Haag dan niet de zetel van de regering?	Isn't the Hague the seat of the government then?
77. Al in 1814 wordt Amsterdam genoemd als hoofdstad.	Already in 1814 Amsterdam is mentioned as the capital.
78. Nederland is een koninkrijk sinds 1813.	The Netherlands has been a kingdom since 1813.
79. Dat is eigenlijk nog niet zo erg lang.	That really is not so very long yet.
80. Daarvoor was Nederland een Republiek.	Before that the Netherlands was a Republic.
81. Prinses Beatrix is in Amsterdam getrouwd in de Westerkerk.	Princess Beatrix married in the Western Church in Amsterdam.
82. Waarom is ze juist in Amsterdam getrouwd?	Just why did she marry in Amsterdam?

83.	Omdat Amsterdam de hoofdstad en een van de belangrijkste steden van Nederland is.	Because Amsterdam is the capital and one of the most important cities in the Netherlands.
84.	Op de Dam staat het Nationaal Monument, het Koninklijk Paleis, en de Nieuwe Kerk.	On the Dam (square) stands the National Monument, the Royal Palace and the New Church.
85.	De Dam is een plein midden in de stad Amsterdam.	The Dam is a square in the middle of the city.
86.	Koningin Juliana en Prins Bernhard wonen in een paleis.	Queen Juliana and Prince Bernhard live in a palace.
87.	De President van de Verenigde Staten woont in het Witte Huis.	The President of the United States lives in the White House.
88.	Er staan nog meer paleizen in Nederland.	There are still more palaces in the Netherlands.
89.	De vorige koningin heeft op paleis het Loo bij Apeldoorn gewoond.	The previous queen lived in the Palace "het Loo" near Apeldoorn.
90.	Er staan ook nog enkele paleizen in Den Haag.	There are also several palaces in the Hague.
91	Zeg, heb je al naar buiten gekeken?	Say, have you looked outdoors yet?
92.	De jongens stonden naar binnen te kijken.	The boys were looking inside (progressive).
93.	De trein staat al een paar minuten te wachten.	The train has been waiting a few minutes already.
94.	Zodra het vriest, gaat iedereen schaatsen.	As soon as it freezes, everybody goes skating.
95.	Het heeft vannacht vreselijk hard geregend.	It rained terribly hard last night. night.
96.	Gisteren heeft het geönweerd.	Yesterday there was a thunderstorm.
97.	Het sneeuwt niet vaak in Nederland voor Kerstmis.	It doesn't snow often before Christmas in the Netherlands.
98.	De sneeuw blijft doorgaans niet zo erg lang liggen.	The snow usually doesn't stay (lying) very long.
99.	In Amerika heeft men vaak een witte Kerst.	In America they often have a white Christmas.

100.	Ik dacht dat het vaak weer gauw dooide.	I thought that it often thawed soon again.
101.	Ik geloof dat je in Nederland nooit op het weer kunt rekenen.	I think (believe) that you can never count on the weather in the Netherlands.
102.	Meestal hebben we een koude natte zomer.	Usually we have a cold wet summer.
103.	Maar af en toe hebben we een hete droge zomer.	Now and then we do have a hot dry summer.
104.	In Nederland heerst een zeeklimaat.	In the Netherlands a sea climate prevails.
105.	De westenwind brengt vochtige zeelucht mee.	The west wind brings (along) damp sea air.
106.	In de herfst is het meestal slecht weer.	In the fall it is usually bad weather.
107.	Gelukkig heeft het van de zomer niet veel geregend.	Fortunately it didn't rain very much this summer.
108.	Ik houd erg veel van de lente met zijn vrolijke kleuren.	I am very fond of the spring with its gay colors.
109.	Het is jammer dat ik over drie weken weer weg moet.	It's too bad that I have to leave in three weeks again.
110.	Jammer genoeg moet ik volgende maand weer terug naar Amerika.	Unfortunately, I have to go back to America again next month.
111.	Je moest je vertrek eigenlijk nog maar even uitstellen.	You really should postpone your departure a little while.
112.	Er zijn hier nog zoveel mooie dingen te zien.	There are still so many nice things to see here.
113.	Het leek wel alsof hij nooit zou komen.	It seemed as if he would never come.
114.	Eindelijk is hij dan weg.	So, finally he is gone.
115.	Na dat ongeluk durf ik niet meer zo hard te rijden.	After that accident I don't dare drive so fast any more.
116.	Wist je niet dat ik een auto-ongeluk gehad had?	Didn't you know that I had had an automobile accident?
117.	Was het je eigen schuld?	Was it your own fault?

118.	Je mag wel oppassen, anders krijg je een bekeuring.	You had better watch out, otherwise you will get a ticket.
119.	Vertel me eens wanneer het ongeluk gebeurd is.	Just tell me, when the accident happened.
120.	Het gebeurde op een vrijdagmiddag op het spitsuur.	It happened on a Friday afternoon in the rush hour.
121.	Is je zuster getrouwd?	Is your sister married?
122.	Ik moest een heel eind omrijden.	I had to make quite a long detour.
123.	Dat vind ik heel vervelend.	I dislike that very much.
124.	Je mag hier de straat niet oversteken.	You may not cross the street here.
125.	Als het verkeerslicht op groen springt mag je doorrijden.	When the traffic light turns green, you may go on.
126.	Als het verkeerslicht op rood staat moet je stoppen.	When the traffic light is red, you must stop.
127.	Je moet hier voor het stoplicht wachten.	You must wait here for the traffic light.
128.	Heb je het verkeersbord niet gezien?	Didn't you see the traffic sign?
129.	Heb je dat verkeersbord niet zien staan?	Didn't you see that traffic sign standing over there?
130.	Vrouwen letten overal op behalve op het verkeer.	Women pay attention to everything but the traffic.
131.	Gelukkig is alles goed afgelopen.	Fortunately, everything turned out well.
132.	Er hoefde niemand naar het ziekenhuis.	Nobody had to go to the hospital.
133.	De auto's hadden nogal wat schade.	The cars had quite some damage.
134.	Je bent de verkeerde straat ingereden.	You drove into the wrong street.
135.	Je bent een straat te vroeg afgeslagen.	You turned off one street too soon.
136.	Zorg maar dat je gauw bij een benzinestation komt.	See to it that you get to a gas station soon.

137.	Hij wilde juist weggaan.	He was about to leave.
138.	Hij stond op het punt om weg te gaan.	He was on the point of leaving.
139.	Nauwelijks was ik thuis, of er werd gebeld.	Scarcely was I home when the bell rang.
140.	Nauwelijks was ik op kantoor toen de telefoon ging.	Scarcely was I at the office when the telephone rang.
141.	Zullen we vanavond eens naar de film gaan?	Shall we go to the movies once tonight?
142.	Naar wat voor film wil je?	To what kind of movie do you want to go?
143.	Zeg jij het maar.	You say it.
144.	Dit keer wil ik eens naar een spannende film.	This time I want to go to an exciting movie.
145.	Wil je al weg of kan ik dit nog even afmaken?	Do you want to go right now or can I finish this just a minute?
146.	Wat vond je van die film?	What did you think of that movie?
147.	Ik vond er eerlijk gezegd niet veel aan.	To tell the truth, I didn't care much for it.
148.	Mag ik twee koffie van u, ober?	May I have two coffee, waiter?
149.	Dat zou ik bijna vergeten zijn!	I would almost have forgotten that!
150.	Wil je nog iets drinken?	Do you want anything else to drink?
151.	Is er nog iets anders van uw dienst, mevrouw?	Is there anything else I can do for you, ma'am?
152.	Vind je ook niet dat het hier verschrikkelijk druk is?	Don't you agree (think) that it is terribly busy here?
153.	Ik denk dat we hier erg lang zullen moeten wachten.	I think that we shall have to wait very long here.
154.	Hij heeft een verschrikkelijke hekel aan vroeg opstaan.	He has a terrible dislike for getting up early.
155.	Ik vind het leuk om wat in oude stadjes rond te kijken.	I think it's nice to look around some in old towns.

156. Op het postkantoor zijn er erg veel verschillende loketten.	At the post office there are very many different windows.
157. Het kan me niet schelen of het slecht weer is of niet.	I don't care whether the weather is bad or not.
158. Wat is er in Nederland nog meer te zien behalve klompen en molens?	What else is there to see in the Netherlands besides wooden shoes and windmills?
159. Dit loket hier is voor postzegels en dat daar voor pakketpost.	This window here is for stamps and that (one) there is for parcel post.
160. Daar kun je dus postpakketten versturen.	So you can send packages there.
161. Wat staat er een lange rij mensen voor dat loket!	What a long row of people there is in front of that window!
162. Voor geldzaken hoef je in Nederland niet persé naar de bank.	You don't necessarily have to go to a bank for money matters in the Netherlands.
163. In ieder postkantoor staan verscheidene telefooncellen.	In every post office there are several telephone booths.
164. Op 't postkantoor kun je geen geld wisselen.	At the post office you cannot change money.
165. Weet je of er hier een postkantoor in de buurt is?	Do you know whether there is a post office in this neighborhood? (in the neighborhood here)
166. Er is hier wel een brievenbus dichtbij.	There is a mailbox nearby here.
167. De dichtstbijzijnde is vijf minuten lopen hier vandaan.	The nearest is a five minute walk from here.
168. Welke kant is het heen als ik vragen mag?	Which direction is it if I may ask?
169. Ik durf die jas niet meer te dragen.	I don't dare wear that coat any longer.
170. Wat heb jij grote gaten in je schoenen!	What big holes you have in your shoes!
171. Het is niet meer de moeite waard om ze te laten repareren.	It's not worth getting them repaired any longer.

172.	Ik heb het veel te druk met mijn werk.	I'm much too busy with my work.
173.	Het valt wel mee met de kou.	It's not as cold as I expected.
174.	Die laatste Franse film is ons erg tegengevallen.	That last French movie disappointed us very much.
175.	Ik ben van plan vanmorgen boodschappen te gaan doen.	I intend to go shopping this morning.
176.	Kunnen we niet gelijk even sigaretten gaan halen?	Can't we stop for some cigarettes at the same time?
177.	Ik hoef alleen maar even naar de kapper.	I only have to go to the barber a minute.
178.	In Nederland komen de leveranciers aan de deur.	In the Netherlands (the) suppliers call at the door.
179.	We zagen de postbode al vroeg voorbijkomen.	We saw the mailman coming by early already.
180.	Jan komt gemiddeld eens in de week bij me langs.	John stops in at my house once a week on the average.
181.	Ben jij nu aan de beurt?	Is it your turn now?
182.	Dat heb je gauw uit je hoofd uitgerekend!	You certainly figured that out quickly (without paper and pencil). You certainly made that mental calculation fast!
183.	Als je het vaak genoeg doet, gaat het bijna vanzelf.	If you do it often enough, it almost becomes automatic.
184.	Heb je toevallig een vuurtje voor me?	Do you happen to have a light for me?
185.	Had de groenteboer terug van vijfentwintig gulden?	Did the vegetable man have change for a twenty-five guilder bill?
186.	Wordt u al geholpen, mevrouw?	Are you being helped, ma'am?
187.	Ik bedoel dat jasje dat achterin de etalage ligt.	I mean that suitcoat that is in the back of the window.
188.	Laat u het maar eens zien.	Just show it to me, please.
189.	Deze sokken kosten normaal f 3,50.	These socks normally cost f 3,50.

190. Twee keer per jaar is het uitverkoop.	Twice a year there is a sale.
191. Alles wordt dan in prijs verlaagd.	Everything is dropped in price then.
192. We sturen u de rekening later wel.	We will send you the bill later on.
193. Voorlopig wil ik hem niet meer zien.	For the time being, I don't want to see him again.
194. Ik zal er nog eens over denken.	I'll think it over again.
195. Hoeveel krijgt u van me?	How much do I owe you?
196. Ik heb wat kleingeld nodig voor de parkeermeter.	I need some small change for the parking meter.
197. Ik had best wat geld willen verdienen.	I certainly would have liked to earn some money.
198. Heb je hem horen piano-spelen?	Have you heard him play the piano?
199. Zoudt u mij haar naam en adres kunnen geven?	Could you give me her name and address?
200. Ik hoef nooit lang op haar te wachten.	I never have to wait long for her.
201. Hoeft u vanmorgen geen boodschappen te doen?	Don't you have to go shopping this morning?
202. Het valt niet mee vloeiend Nederlands te spreken.	It isn't easy to speak Dutch fluently.
203. We hebben al in geen tijden slecht weer gehad.	We haven't had any bad weather in a long while.
204. De bakker zet het brood bij de deur neer zonder te bellen.	The baker leaves the bread at the door without ringing the bell.
205. Wat een enorme drukte is het hier!	It is tremendously busy here!
206. Wist je dat Rotterdam de eerste haven van de wereld is?	Did you know that Rotterdam is the leading (first) port in the world?
207. Ik was net de straat overgestoken toen het ongeluk gebeurde.	I had just crossed the street when the accident happened.

208.	Wist u dat het uitverkoop was?	Did you know there was a sale going on?
209.	Hebt u terug van een tientje?	Do you have change for a ten guilder bill?
210.	Als ik meer geld had, dan zou ik veel reizen.	If I had more money, then I would travel much.

30.2 LEESSTUK

Nederland en Amerika

Piet:	Als je terug bent in de Verenigde Staten, zul je heel wat over Nederland kunnen vertellen!	
Jan :	Denk je dat? Wat betekenen zo'n paar maanden? Ik heb nog lang niet genoeg gezien.	
Piet:	Ach kom! Zeker meer dan genoeg om allerlei misverstand uit de wereld te helpen. Ik heb wel eens gehoord dat dat in Amerika niet overbodig is.	Oh, come on misunderstanding superfluous
Jan :	't Is treurig maar waar. Als Nederland, of liever: Holland genoemd wordt, denken de mensen bij ons meestal aan dijken, tulpen en molens.	sad
Piet:	En klompen toch zeker?	wooden shoes
Jan :	Ja, aan klompen natuurlijk ook, en aan klederdrachten. Het lijkt soms of er van Nederland niet meer te vertellen valt.	costumes
Piet:	Hoe komen jullie aan die eenzijdige kijk?	one-sided
Jan :	Tja, vooral de reclame werkt die in de hand. Tulpen, klompen, molens enz. zijn beproefde blikvangers bij reclame campagnes. De concurrentie is sterk en men loopt geen onnodig risico.	advertising; encourages proven eye-catchers campaigns; competition; risk (hazard)
Piet:	Maar op school horen de Amerikaanse kinderen toch wel dat Nederland meer is dan een openluchtmuseum?	open air museum
Jan :	Ja natuurlijk. Maar in de aardrijkskundeles wordt er uiteraard betrekkelijk weinig tijd besteed aan een klein land als Nederland. Er is immers zo veel te leren. Bovendien krijgt men ook dikwijls een verkeerd beeld door de krant.	geography naturally; relatively devoted to image
Piet:	Door de krant zeg je?	
Jan :	Afgezien van bijzondere gebeurtenissen staat er weinig over Nederland in de krant te lezen. Aan de voorlichting over Nederland ontbreekt veel. Er wordt overigens wel wat gedaan om dat te veranderen, door jullie ambassade in Washington, door inlichtingenbureaus, tentoonstellingen enz.	apart from; events information is lacking; for the rest; to change embassy information centers exhibits

Piet:	De uitwisseling van leraren, scholieren	exchange; students
	enz. zal een beter begrip ook wel ten	understanding
	goede komen.	aid, assist
Jan :	Stellig, misschien meer dan de meeste	definitely
	toeristische reizen. De Amerikaan ziet	tourist
	Europa als een geheel en bezoekt, als hij	whole
	de Atlantische Oceaan oversteekt, liefst	Atlantic Ocean;
	een aantal Europese landen tegelijk. Als	crosses; at the
	hij dan een paar dagen voor Nederland	same time
	uittrekt, ziet hij er niet zoveel van. Mis-	takes out
	schien alleen dat, waarop het reisbureau	travel bureau
	hem wijst.	shows
Piet:	Heb je ooit gehoord van de Willem-de-	
	Zwijger prijs?	prize
Jan :	Nee, vertel me eens wat dat is.	
Piet:	Een journalist die een goed artikel over	
	Nederland schrijft kan in aanmerking ko-	may be eligible for
	men voor de Willem-de-Zwijgerprijs van	
	2500 dollar plus een gouden medaille.	medal
Jan :	Wat jammer dat ik geen journalist ben!	
Piet:	Toch denk ik dat je in Amerika nuttig	useful
	werk voor Nederland zult kunnen doen.	
	Als ze zo weinig van het echte Nederland	
	weten!	
Jan :	Kijk niet te erg op mijn landgenoten neer!	countrymen
	Draai de zaak eens om. Wat zal de ge-	the matter
	middelde Nederlander van het reusachtige	enormous
	Amerika afweten? Voor hoeveel Neder-	
	landers is het het land van wolkenkrabbers,	skyscrapers;
	Indianen, gouddelvers, cowboys enz.?	Indians; golddigers
Piet:	Je zult wel gelijk hebben. Daarom lijkt	
	het me uitstekend dat ik jou in Amerika	excellent
	ook eens op kom zoeken.	
Jan :	Daar ben ik het volkomen mee eens. Je	I agree completely
	bent steeds welkom. Hoe eerder je komt.	the sooner
	hoe liever het me is.	the better

GRAMMAR: SOUND AND SPELLING	Section	Page
abbreviations	15.5.1	316
alphabet	15.1.3	312
assimilation - transcription	1.6	39
- general statement of	3.2.1	67
- moet je /moetjə/	6.2.2.4	135
- summary of rules	7.2.1	165
b in end position - heb /hep/	2.2.3.1	48
b medial versus b final - hebben /hebə^{n}/	4.2.2	88
be-, unstressed, inseparable prefix	5.2.2	113
capital letters (beginning of sentence)	4.2.7	89
cardinal numbers (11, 12, 40, 41, 50, 51, 60, 61, 70, 71, 22, 33)	5.2.3	113
consonants	1.3.1	25
consonant summary	1.3.21	33
contractions ('t, 'n, 's, z'n, m'n, d'r)	4.2.6	89
(zo'n)	4.2.5	88
d medial /j/ goedemorgen /ghoejəmorghə^{n}/	2.2.3.3	48
rode /roojə/	11.2.2.4	235
snijden /sneijə^{n}/	13.2.2.4	277
d medial versus t final	4.2.2	88
goede /ghoedə/		
goed /ghoet/		
d final /t/ - stad /stat/	11.2.2.5	48
d final /-/	11.2.2.6	235
ik houd /ik hou/		
houd je /hou jə/		
vind je /vinjə/ /vintjə/	12.2.2	257
dt final /t/ - vindt /vint/	5.2.6	114
diphthongs	1.2.6	19
diminutive suffixes /jə/ /sjə/ /tjə/	4.2.10	89
diminutive suffixes -je, tje, pje, etje	20.3.2	394
distinctive sounds of the language	1.1.1	4
een, één, en (pronunciation)	2.2.3.5	49
eens /əs/, /eens/	6.2.2.2	135
-en /ə^{n}/ - unstressed final position	2.2.3.2	48
end words, stressed	8.2.2	172
feminine suffix - in (vriendin)	4.2.11	90
foreign loan words - stress, spelling	5.2.1	113
ge-, unstressed, inseparable prefix	5.2.2	113

	Section	Page
he	6.2.2.2	135
her-, unstressed, inseparable prefix	23.3.5	456
hij /ie/	4.2.9	89
hyphen, use of	25.5.1	496
i /j/ - mooi /mooj/	5.2.5	114
i between vowels /j/		
koeien /koejə^{n}/	10.2.2	208
draaien /draajə^{n}/	17.2.2	346
ie = hij	4.2.9	89
ij /ə/ dikwijls /dikwəls/	6.2.2.1	135
/ie/ bijzonder /biezondər/	6.2.2.1	135
-in, feminine suffix, stressed	4.2.11	90
inflectional endings after unstressed er, el, en, ig	11.2.2.3	234
inseparable prefixes - be, ge, ver, her, ont. <u>cf</u>. prefix		
je - diminutive suffix	4.2.10	89
n /ng/ - koning, koninkrijk /kooningkreik/	25.2.2	494
ng - honger	4.2.5	88
oe + i moeilijk /moejlək/	5.2.5	114
oo + i mooi /mooj/	5.2.5	114
on-, prefix	27.2	522
ont-, inseparable, unstressed prefix	13.2.2.1	277
phonetic transcription	1.6	39
prefix		
stressed, separable	9.2.1	187
stressed, separable	10.2.2	
on - noun versus adjective	27.2	522
unstressed, inseparable be, ge, ver	5.2.2	113
her	23.3.5	456
ont	13.2.2.1	277
s final becomes medial z lees-lezen	4.2.4	88
grijs-grijze	11.2.2.4	235
sch in final position - typisch	10.2.1	208
sch in initial position	13.2.2	277
schwa /ə/	1.2.5	18
in unstressed syllables	2.2.1	47
variety of spellings	2.2.3.4	49
het /ə/, een /ən/	2.2.3.5	49
semi-schwa - berg, zulk	3.2.3	69
semi-schwa - elf, twaalf	5.2.3	113

	Section	Page
eens /əs/	6.2.2.2	135
inflection after unstressed: er, el, en, ig	11.2.2.3	234
separable prefixes, cf. prefix		
sj /sj/ mesje, /zj/ college, /tj/ sneetje	13.2.2.3	277
spelling rules		
syllabification	6.2.3	136
open and closed syllables	6.2.3.1	136
spelling rules, summary of	6.2.3.3	136
inflectional endings after unstressed er, el, en, ig	11.2.2.3	234
stje /sjə/ lijstje /leisjə/	15.2.2	313
stress		
word	2.2.1	47
proper names	2.2.2	47
feminine suffix -in	4.2.11	90
foreign words	5.2.1	113
unstressed, inseparable prefixes	5.2.2	113
end words	8.2.2	172
stressed, separable prefixes	9.2.1	187
schilderij, boerderij	10.2.2	208
compounds : zeespiegel	10.2.2	208
compounds : tekort, dezelfde	11.2.2.2	234
goedkoop	11.2.2.6	235
ont-	13.2.2.1	277
on-, ongeluk, ongelukkig	27.2.	522
syllable division mark ¨	5.2.4	114
syllables		
open, long vowels, stressed	3.2.2.2	68
spelling	3.2.2.3	69
closed - long vowels	3.2.2.1	67
closed - short vowels	4.2.1	87
spelling rules, summary of	6.2.3.3	136
th /t/ thuis /tuis/	3.2.3	69
v medial becomes final f - neven-neef	4.2.4	88
ver- inseparable, unstressed prefix	5.2.2	113
vowels and diphthongs	1.2.1	4
vowel and diphthong summary	1.2.7	24
vowel gradation		
dak/daken weg/wegen	10.2.2	208
strong verbs	19.3.2	373
vowels - spelling, cf. syllables		
z medial becomes final s		
lezen/lees	4.2.4	81
grijze/grijs	11.2.2.4	235

	Section	Page
GRAMMAR: FORMS		
Articles		
een	2.3.1	49
de, het	2.3.2	50
	4.3.3.3	93
Adjectives		
possessive	5.3.3	116
table of pronouns and adjectives	7.3.1	167
ons/onze	9.3.1.4	189
independent possessive	16.3.2	329
inflection	9.3.1	188
-e- before de words	9.3.1.2	188
-e- after poss. adj. determiner	9.3.1.3	188
-o- before het words	9.3.1.3	188
-o- adjective ending on -en	11.3.1	235
-en- material adjectives	11.3.1	235
-o- veel, weinig	18.3.7	362
comparison -er, -st	10.3.4	211
irregular comparison	10.3.4	212
steeds (groter)	11.3.2	235
weinig	22.3.3	433
participles as adjectives		
present participle	10.3.1	209
adjectives used as nouns	11.3.3	236
Adverbs		
same form as adjective	10.3.3	211
comparison	10.3.4	211
steeds (harder)	11.3.2	235
superlative	17.3.2	346
be-		
inseparable prefix	5.2.2	113
Cardinal numbers	5.1.2	109
Conditional		
zou + infinitive	6.3.4	139
als condition	24.4.1	476
Conjunctions (linking words)		
coordinating: maar, want, of, en	11.4.1	237
subordinating: als, telkens als, dat, omdat	16.4.1	329
toen, terwijl, voordat, nadat	19.4.1	376
tot, totdat	24.3.1	476
als	24.3.2	476

	Section	Page
daar + preposition (prepositional compound)	8.3.2.1	173
dat, dit, het zijn	10.3.5	212
de, het words	2.3.2	50
	4.3.3.3	93
demonstratives (pointing words)	6.3.7	140
die, dat	6.3.7.1	140
deze, dit	6.3.7.2	140
deze, die	6.3.7.3	140
dezelfde, hetzelfde	11.5.1.3	238
die, dat: substitute personal pronoun	23.5.1	457
diminutives: /jə/ /sjə/ /tjə/	4.2.10	89
je, tje, pje, etje	20.3.2	394
-en: noun plural	4.3.1	90
end words: separable verbs	8.3.1	172
er + preposition (prepositional compound)	13.4.3	281
future tense		
gaan + infinitive	6.3.2	138
zullen + infinitive	6.3.3	138
ge- inseparable prefix	5.2.2	113
-heid (suffix): de words	12.5.1.2	259
-heid/heden: noun plural	20.5.1.2	399
-her: inseparable prefix	23.3.5	456
het words		
diminutives	4.5.1.1	94
summary of	20.3.3	394
compass points	23.3.4	456
inflection (cf. adjectives)		
je - (cf. diminutive suffix)		
laten we + infinitive	6.4.4	142
lijk (suffix)	12.5.1.1	259
modal verbs (cf. verbs)		
nouns:		
de, het words	2.3.2	50
de, het words	4.3.3.3	93
het words: diminutives	4.5.1.1	94
compounds	5.5.1	117
het word summary	20.3.3	395
het words: compass	23.3.4	456

	Section	Page
plural form		
-en	4.3.1	90
-s	5.3.1	115
-o-	6.3.6	139
vowel gradation	10.2.2	208
-o-	17.3.1	346
heid-heden	20.5.1.2	399
man-lui-lieden	23.5.2	457
numbers		
cardinal	5.1.2.4	110
ordinal	8.3.3	175
om + te + infinitive	13.4.1	280
on- (prefix)	27.2	522
ont- (prefix)	13.2.2.1	277
ordinal numbers	8.3.3	175
participles		
present	10.3.1	209
past (regular)	18.3.1	358
past (strong, irregular)	18.3.2	359
passive verb forms: (cf. verb)		
past tense verbs: (cf. verb)		
perfect tense: (cf. verb)		
prefix		
inseparable, unstressed	5.2.2	113
separable, stressed	8.3.1	172
prepositions	8.3.2	173
prepositional compounds	8.3.2	173
daar compounds	8.3.2.1	173
waar compounds	8.3.2.2	174
preposition + wie	8.3.2.3	174
present participle	10.3.1	209
principal parts of verb, list	21.2.1	414
	21.2.2	416
	21.2.3	416
	21.2.4	419
progressive verb form		
staat te + infinitive	9.3.2	189
perfect progressive	11.3.4.1	236
	11.3.4.2	237
(is) aan het + infinitive	26.3.2	508
pronouns		
personal	4.3.3	92
emphatic/unemphatic	4.3.3.1	92

	Section	Page
table of pronouns	7.3.1	167
demonstrative	6.3.7	140
interrogative	8.3.2.3	174
intensive	13.3.3	279
reflexive	13.3.1	278
relative : die, dat	23.3.1	454
waar + prep.	23.3.2	455
prep. + wie	23.3.3	455
prepositional compounds	8.3.2	173
daar + prep.	8.3.2.1	173
waar + prep.	8.3.2.2	174
wie + prep.	8.3.2.3	174
er + prep.	13.4.3	281
reflexive verbs	13.3.1	278
difference Dutch/English	13.3.2	278
imperative	13.4.4	281
relative pronouns (cf. pronouns)		
separable verbs		
main clause	8.3.1	172
prep. phrase after sep. prefix	10.3.2	209
	15.4.4	315
dependent clause	16.4.2	330
subordinate conjunctions (cf. conjunctions		
ver- inseparable prefix	5.2.2	119
verb		
simple forms		
infinitive and stem forms	3.3.1	69
imperative forms	3.4.3	71
present tense :		
hebben, zijn	3.3.2	70
other verbs	3.3.2	70
sing., plural	4.3.2	91
modal verbs	6.3.1	137
no emphatic form	6.3.5	139
separable verb	8.3.1	172
separable verb	16.4.2	330
reflexive verb	13.3.1	278
reflexive verb	13.3.2	278
present participle :	10.3.1	209
past tense :		

	Section	Page
hebben, zijn	15.3.1	313
narrative past	18.3.5	361
regular verbs	19.3.1	372
strong verbs	19.3.2	373
irregular verbs	19.3.3	373
modal without infinitive	6.4.3	141
perfect progressive:		
present tense + al	11.3.4.1	236
present tense + sinds	11.3.4.2	237
verb		
compound forms		
future:		
gaan + infinitive	6.3.2	138
zullen + infinitive	6.3.3	138
present + adverb	11.3.4	236
		237
conditional:		
zou + infinitive	6.3.4	139
modal + infinitive	5.4.1	116
modal + double infinitive	9.4.2	190
modal + perfect infinitive	24.4.2	476
modal + passive infinitive	24.4.2	476
modal + perfect inf.dep.clause	24.4.5	477
perfect tenses: present perfect	18.3.1	358
aux. hebben/zijn + past part.	18.3.3	360
differences Dutch/English	18.3.4	360
aux hebben/zijn with verbs of locomotion	19.3.5	375
past participle		
reg. verbs	18.3.1	358
strong/irreg. verbs	18.3.2	359
principal parts of verbs		
reg. verbs	19.3.1	372
strong verbs	19.3.2	373
irregular verbs	19.3.2	373
	20.3.1	393
list of verbs	21.2	414
list of verbs (index)		
auxiliary verbs perfect tense		
hebben, zijn	19.3.1	372
verbs of locomotion	19.3.5	375
past perfect tense	19.3.6	375
passive perfect tense	25.3.1	495
passive perfect tense	27.3.1	522
passive verb constructions	22.3.1	432

	Section	Page
present	22.3.1.1	432
past	22.3.1.2	433
perfect tense	26.3.1	508
perfect tense	27.3.1	522
progressive constructions		
staat, zit, ligt, loopt + te + infinitive	9.3.2	189
is + aan + het + infinitive	26.3.2	508
waar compounds		
interrogative	8.3.2.2	174
relative	23.3.2	455
zelf, intensive pronoun	13.3.3	279
zijn, auxiliary perfect tenses	19.3.1	372
zijn, hebben: auxiliaries with verbs of locomotion	19.3.5	375
zou + infinitive	6.3.4	139

INDEX

GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

	Section	Page
Adverb position: time, place	6.4.6	143
time, manner, place		
indefinite time, degree	12.4.1	258
Coordinate Clauses (maar, want, of, en)	11.4.1	237
Declarative word order: verb second sent.	6.4.1	141
	13.4.5	282
Dependent (subordinate clause (word-order) indirect statement)	15.4.2	314
Subordinate conjunctions: dat, omdat, als, telkens als	16.4.1	329
Separable verb in dependent clause	16.4.2	330
Verb sequence end position	17.4.1	347
Subordinate conjunctions: toen, terwijl, voordat, nadat	19.4.1	376
Diagram dependent/independent word order	20.4.2	398
Passive infinitive	22.4.4	435
Modal + perfect infinitive	22.4.5	435
Relative Clauses	23.4.1	456
Conditional Clauses	24.4.1	476
Compound verbs (cf. Frame Construction)		
Conditional sentences	24.4.1	476
End Words (cf. Separable Verbs)	8.3.1	172

	Section	Page
Er, sentence opener	3.4.2	71
Exclamatory sentences	6.4.2	141
	13.4.6	282
	23.4.2	456
Frame Construction		
modal + infinitive	5.4.1	116
laten + infinitive	6.4.4	142
prepositional compound	9.4.1	190
eruitzien	12.4.2	259
separable verb	10.4.1	212
progressive verb	9.4.2	190
auxiliary + infinitive	15.4.1	314
auxiliary + double infinitive	9.4.3	190
Summary frame constructions	13.4.6	282
Separable verb prefix	15.4.4	315
Laten + infinitive	17.5.1	347
Perfect tenses (participles)	18.4.1	362
Post participial phrases	18.4.2	362
Diagrams Word Order - perfect tenses	20.4.1	397
Dependent clauses	20.4.2	398
Modal + Passive infinitive	22.4.2	434
Modal + perf. infinitive	24.4.2	476
Imperative (verb first) sentences	3.4.3	71
auxiliary + infinitive	4.4.1	94
verb stem + jij	4.4.1	94
verb stem + modal adverbs: eens, even, maar	4.4.1	94
reflexive verbs	13.4.4	282
Impersonal constructions		
passive: er wordt gezegd	22.4.3	434
het (regent)	26.3.1	508
Independent and Dependent word order	15.4.2	314
	20.4.2	398
	23.4.1	456
	24.4.1	476
Interrogative sentences		
with verb zijn	2.4.1	50
with other verbs	2.4.2	51
identification questions	2.4.3	51
Linking adverbs: bovendien, daarom	11.4.2	237
dus	25.4.1	495
Modal verbs		
modal + infinitive	5.4.1	116

	Section	Page
modal - infinitive	6.4.3	141
modal + double infinitive	9.4.2	190
modal + passive infinitive	22.4.2	434
modal + perfect infinitive	24.4.2	476
Negations		
in sentences with the verb zijn	3.4.1	71
in frame constructions	5.4.2	117
in end position	6.4.5	142
geen as negator	5.5.6.4	120
Om + te + infinitive (purpose clauses)	13.4.1	280
Passive constructions		
present and past tenses	22.4.1	434
impersonal passive construction	22.4.3	434
perfect tenses	27.4.1	525
Perfect Tenses (cf. Frame Construction)	18.4.1	362
diagram word order	20.4.1	396
Prepositional Compound	9.4.1	190
in main and dependent clauses	24.4.3	477
Progressive constructions		
staat te (wachten	9.4.2	190
aan het (schaatsen)	26.4.1	508
Reflexive Verbs	13.4.3	281
Imperative	13.4.4	282
Separable Verbs	8.2.2	172
	8.3.1	172
	10.3.2	209
	10.4.1	212
eruitzien	12.4.2	259
reflexive verb	13.4.3	281
pre prep phrase	15.4.4	315
dependent clause	16.4.2	330
Short answer	9.4.4	190
Short answer question: hè, niet, niet waar	8.4.1	175
	9.4.4	190
Verb first sentences		
interrogative	2.4.1	50
	2.4.2	51
imperative	3.4.3	71
suggestion	6.4.4	142
Verb second sentences	15.4.3	315

INDEX

WORD STUDY	Section	Page
aan hebben	16.5.1.3	331
aantrekken, zich er niets van -	15.5.5.3	317
achteren, van -	27.5.2.2	524
af en toe	17.5.1.3	347
aflopen (goed, slecht -)	27.5.3.2	524
afscheid nemen	23.5.2.5	458
afslaan, inslaan	24.5.1	477
de afstand, verte	10.5.2.3	214
allen, met z'n -	12.5.3.2	260
alles, van -	17.5.1.7	348
als	16.5.1.1	330
	24.5.1.1	477
alsjeblieft, alstublieft	3.5.1	72
andersom	17.5.1.2	347
a.u.b. (alstublieft)	15.5.1	316
's avonds	12.5.2	260
begrijpen, verstaan	5.5.6.3	119
begrijpen; het is te -	23.5.2.1	457
beinvloeden	26.5.1.3	510
beneden, naar -	12.5.3	260
betreft, wat mij -	16.5.2.3	332
beurt, aan de - zijn, komen	15.5.5.1	317
bij elkaar	17.5.1.9	348
bijvoorbeeld, b.v.	16.5.1	330
bijzonder (heid)	20.5.1.2	399
binnen- en buitenland	25.5.1	496
bollenvelden	26.5.1.2	509
de boterham	13.5.3	285
boven, naar boven	12.5.3.3	261
brood, goed z'n - verdienen	17.5.1.4	347
buiten, naar buiten	12.5.3	260
buiten, van - kennen	11.5.2.2	239
b.v., bijvoorbeeld	16.5.1.6	331
't Centraal Station	9.5.2.3	192
college lopen, volgen	13.5.3.6	286
dag	2.5.2	52
de dam, dijk	24.5.1.4	478
't Deltaplan	22.5.2.2	436
dezelfde	11.5.1.3	238
dicht op elkaar	11.5.2.3	239
die, dat (hij, zij, het)	23.5.1	457
de dienstregeling	8.5.3.2	177
de dijk, dam	24.5.1.4	478
doen als	19.5.1.3	

	Section	Page
doen, er over -	20.5.3.3	377
dorst hebben, krijgen	19.5.1	377
d'r, haar	5.5.3	118
dragen	16.5.1.3	331
druk, 't - hebben	4.5.3.1	96
dus	25.4.1	495
eens, even, maar	4.4.1	94
elkaar, dicht op -	11.5.2.3	239
elkaar, bij -	17.5.1.9	348
in elkaar zakken	24.5.1.6	478
er	13.5.3.2	285
-er (suffix)	20.5.1.1	399
ergens, het - over hebben	15.5.5.4	318
eruitzien	12.5.4.3	261
er keurig uitzien	17.5.1.5	347
de etage, verdieping	11.5.3.2	240
de familie	2.5.4	52
fel	16.5.1.5	331
't fietsen	19.5.2.5	379
de flat (woning)	11.5.3.2	240
flink	20.5.2.5	401
gebied, op 't - van	15.5.5.5	318
't geboortecijfer	11.5.1.1	237
gebruiken, suiker -	9.5.1.3	191
geduld hebben	25.5.3.1	497
geen	5.5.6.4	120
geld krijgen van	17.5.1.6	348
't geluk, ongeluk	27.5.1.3	523
gelijk hebben	9.5.1.3	191
gelukkig	11.5.3.3	240
gepast, precies -	17.5.1.11	348
't gepraat	27.5.1.1	523
geval, in elk -	15.5.5.2	317
gewend, iets - zijn	13.5.2.2	284
gezellig	12.5.4.1	261
gister(en)	18.5.2.1	363
goed	3.5.4	72
Goudse kaas	13.5.3.7	286
graag	6.5.3	144
graag, zou - willen	9.5.11	191
groeien	24.5.1.7	478
de grondwet	25.5.2.4	496
haast hebben	16.5.2.1	332
haast niet	8.5.1.2	95

	Section	Page
half (negen)	8.5.1.2	176
hangt, het - er van af	22.5.1.2	435
hebben, het ergens over -	15.5.5	317
-heid (suffix)	12.5.1.2	259
-heid, -heden	20.5.1.2	399
heten	4.5.3.4	97
hetzelfde	11.5.1.3	238
hoeveel	5.5.6.2	119
de hoeveelste	8.5.1.1	176
hoeven, moeten	5.5.6.7	120
Holland, Hollands(e)	2.5.3	52
Hollandse nieuwe	19.5.2	378
honger hebben	4.5.3.1	96
honger krijgen	19.5.1	377
hoofd, uit je - leren	11.5.2	238
de hoofdstad	19.5.2	378
houden van	11.5.2.4	239
houten (huizen)	11.5.1.4	238
iets, niets	4.5.1	95
ik ook	4.5.1.3	191
immers	9.5.1.5	143
-in (suffix)	4.5.1.2	95
inslaan, afslaan	24.5.1.2	477
is . . . te zien	20.5.3.1	401
	23.5.2.2	457
is van	5.5.2	117
jaar, om de vijf -	11.5.2	238
jammer, wat -	19.5.1.2	377
jarenlang	11.5.1.2	238
de jas, mantel	12.5.4.2	261
je, u	2.5.1	51
	3.5.1	72
-je (suffix)	4.5.1.1	94
de jeugdherberg	16.5.1.2	530
juffrouw	3.5.3	72
haring, verse -	19.5.2	378
op kantoor	3.5.6	73
de kapperszaak	15.5.4	316
kennen, van buiten -	11.5.2.2	239
kennen, weten	9.5.2.2	192
kennismaken	20.5.2.2	400
er keurig uitzien	17.5.1.5	347
kilometer, een - of tien	10.5.1.1	213
knippen, laten -	13.5.2.1	284

	Section	Page
de koe, koeien	10.2.2	208
komt, hoe - het	27.5.3.2	524
koning, koningin, koninklijk	25.5.2.1	496
koningin Juliana	25.5.2.2	496
't Koninklijk Huis	25.5.2.2	496
'n kopje koffie	5.5.5.3	119
krijgen, geld -	17.5.1.6	348
kwalijk, neem me niet -	3.5.2	72
last hebben van	18.5.1	363
laten kijken	17.5.1	347
laten knippen	17.5.1.1	347
leeg staan	4.5.2.2	96
de leerling, student	3.5.7	73
liever	9.5.1.2	191
liggen, staan, zitten	4.5.2	95
-lijk (suffix)	12.5.1.1	259
lijn, op een - staan met	22.5.1.1	435
links, naar -	5.1.2.3	110
linksaf	5.1.2.3	110
-lui (suffix)	23.5.2	457
lusten	13.5.3.3	285
maandag, maandags, 's maandags	13.5.2.3	285
de mantel, de jas	12.5.4.2	261
mee moeten	18.5.2.3	363
de meeste, de meesten	11.5.3.4	240
men, ze, je	11.5.3.1	239
men zegt	23.5.2.3	457
meneer	3.5.3	72
mevrouw	3.5.3	72
moeten, hoeven	5.5.6.7	120
't Muiderslot	18.5.2.2	363
nakijken	16.5.1.7	331
namelijk, n.l.	15.5.5	317
nauwelijks . . . of	27.5.2.1	524
Nederland, Nederlands	2.5.3	52
Nederlandse	13.5.3.8	287
in 't Nederlands	4.5.3.3	97
niets, iets	4.5.1.3	95
nodig hebben	17.5.1.8	348
nodig zijn	24.5.1.3	478
nog niet	4.5.1.3	95
nooit, ooit	4.5.1.3	95
om acht uur	4.5.3.2	97
om de vijf jaar	11.5.2.1	238

	Section	Page
on- (prefix)	27.5.1.3	523
ongeluk, geluk	27.5.1.3	523
ons, van -	5.5.2	117
ontbijt, ontbijten	13.5.1	283
ook, ik -	9.5.1.5	191
ook niet	4.5.1.3	95
over een uur	4.5.3.2	97
overnachten	16.5.1.2	330
paar	5.5.6.5	120
pardon	3.5.2	72
pas	15.5.3	316
peil, op - houden	10.5.1.2	213
de pindakaas	13.5.1	283
plaatsnemen	16.5.1.4	331
plaatsvinden	25.5.2.5	496
plan, van - zijn	5.5.5.1	118
de polder	10.5.2.2	214
proeven, smaken	13.5.3.4	286
precies gepast	17.5.1.11	348
de randstad Holland	22.5.2.1	436
rechts, naar -	5.1.2.3	110
rechtsaf	5.1.2.3	110
rechtuit, rechtdoor	5.1.2.3	110
de restauratie	8.5.3.1	177
rieten daken	11.5.1.4	238
't scheermes, scheermesje, scheerapparaat	13.5.1	283
op school	3.5.6	73
schuin tegenover	25.5.2.6	497
seizoenen	26.5.1.1	509
smaken, proeven	13.5.3.4	286
'n sneetje brood	13.5.3.5	286
spijten, 't spijt me	4.5.3.5	97
de spoorweg, spoorwegen	10.5.2.1	213
staan, liggen, zitten	4.5.2.1	95
steeds weer	23.5.2.4	457
-ster (suffix)	4.5.1	94
't sterftecijfer	11.5.1.1	237
de student, leerling	3.5.7	73
suiker gebruiken	9.5.1	191
de Tachtigjarige Oorlog	20.5.2.3	400
tegelijkertijd	24.5.1.5	478
tegen twaalven	19.5.1.1	377
telkens als	16.5.1.1	330
't terras	19.5.2.3	378

	Section	Page
thuis, naar huis	3.5.5	73
toch	6.5.2	144
toch niet	22.5.2.3	436
het treffen	16.5.2.2	332
twaalven, tegen -	19.5.1.1	377
twisten, er valt niet over te -	16.5.2	332
u, je	2.5.1	51
zich uitbreiden	3.5.1	72
	11.5.3.5	240
		97
uur, over een -	16.5.2.4	332
er valt niet over te twisten	27.5.2.2	524
van achteren	17.5.1.7	348
van alles	5.5.2	117
van ons	12.5.2	260
vanavond, 's avonds	10.5.2	213
vannacht, 's nachts	20.5.2.4	400
verdienen, goed z'n brood -	17.5.1.4	347
verder vertellen	19.5.1	377
de verdieping, etage	11.5.3.2	240
verstaan, begrijpen	5.5.6.3	119
de verte, afstand	10.5.2.3	214
zich vervelen	20.5.2.1	400
vinden	5.5.6.1	119
de visboer	19.5.2	378
't vliegveld	10.5.2.1	213
zich voorstellen	19.5.2.4	378
de vorst, vorstelijk	25.5.2.3	496
wanneer, als, telkens als	16.5.1.1	330
wat	13.5.3.1	285
wat betreft	16.5.2	332
wat jammer	19.5.1.2	377
wat nieuws	15.5.2	316
wel	5.5.4	118
wennen, aan iets -	13.5.2	284
weten, kennen	9.5.2.2	192
't weten	5.5.5.2	119
wijs, er niet - uit worden	25.5.3.2	497
wist . . . te vertellen	20.5.3.2	401
zakken, in elkaar -	24.5.1.6	478
de zeeman, zeelui	23.5.2.6	458
de zeespiegel	10.5.2.1	213
zeker	9.5.2.1	192

	Section	Page
zien, is te -	20.5.3.1	401
	23.5.2	457
zin, is het naar uw -	17.5.1.10	348
zin hebben in	12.5.3.1	260
zitten, staan, liggen	4.5.2	95
	5.5.6.6	120
z'n	5.5.3	118
zodra	26.5.1.4	510
zondag, zondags	13.5.2	284
zorgen, zich - maken	27.5.3.1	524
zou, zouden	6.5.3	144
zou graag (willen)	9.5.1.1	191

	aan / 3	
	– een "college"	– at a college
	/10 - een rivier	– on a river
	aanbevelen / 28	– to recommend
de	aanbieding /30	– the special, offer
	aandoen / 12	– to put on
	aangeven / 5	– to declare (customs)
	aanhebben / 16	– to wear
zich	aankleden /13	– to dress
	aankomen / 19	– to arrive
	aankwamen / 19	– arrived
	aanrijden / 27	– to collide, bump into
	aantrekken / 12	– to put on
	zich niets aantrekken van /15	– to disregard, to ignore
de	aantrekkingskracht /23	– the appeal, power of attraction
de	aardappel / 28	– the potato
't	accent / 6	– the accent
	acht / 3	– eight
	achter / 4	– behind
	achteraan / 31	– in the back
	achteren, van /27	– in the rear, in back
't	achterlicht / 27	– the backlight
	achtste / 8	– eighth
	achterlopen / 8	– to run slow
	achttien / 5	– eighteen
't	adres / 31	– the address
de	advertentie	– the advertisement
	af en toe / 17	– now and then
de	afkorting / 15	– the abbreviation
	aflopen / 27	– to end, turn out
't	afscheid / 23	– the farewell
	afscheid nemen /23	– to take leave
	afslaan (links) /10	– to turn (left)
de	afstand / 10	– the distance
	al / 3	– already
	al die / 6	– all (of) those
	algemeen / 25	general, common
	allebei / 13	– both of them
	alledaags / 16	– commonplace
	alleen / 10	– only
	alleen maar /12	– just, only

allen / 12	- all
met z'n allen /12	- with all of us
allerlei / 2	- all kinds of, miscellaneous
alles / 5	- everything
er is van alles / 13	- there are all kinds of things
als / 9	- as
als / 12	- when, whenever, if
alsjeblieft / 3	- please
alstublieft / 2	- please
alsof / 27	- as if
altijd / 12	- always
alweer / 26	- again
Amerika / 2	- America
de Amerikaan / 4	- the American
Amerikaans / 17	- American
de Amstel / 24	- The Amstel River
anderhalf / 30	- one and a half
anders / 12	- different, otherwise
andersom / 17	- the other way around
de ansichtkaart / 2	- the picture postcard
't antwoord / 2	- the answer
antwoorden / 12	- to answer
A.O.W. (Algemene Ouderdomswet) / 28	- Social Security
apart / 22	- apart, separate
april / 8	- April
arm / 17	- poor
't artikel / 16	- the article
de asperges / 27	- the asparagus
a.u.b. (alstublieft) / 15	- please
augustus / 8	- August
de auto / 6	- the auto
de avond / 12	- the evening
de avondwandeling /12	- the evening stroll
de bagage / 5	- the luggage
de bakker / 28	- the baker
bakken / 28	- to bake

de bank / 4 - the school desk
de bank / 28 - the bank
bedoelen / 8 - to mean, intend
't beetje / 5 - the bit
't begin / 9 - the beginning
begrijpen / 5 - to understand
beginnen / 12 - to begin
de begroeting / 5 - the greeting
behalve / 29 - except
beide / 31 - both
beïnvloeden / 26 - to influence
bekend zijn / 23 - to be (well) known
belangrijk / 15 - important
de belangstelling / 20 - the interest
't beleg / 20 - the seige
belegen kaas / 13 - aged (sharp) cheese
de Belg / 5 - the Belgian
België / 5 - Belgium
bellen / 6 - to phone
bellen / 30 - to ring the door-bell
beneden / 10 - below
beneden / 12 - below, downstairs
de benedenkamers /12 - the rooms down-stairs
bent u / 2 - are you
de benzine - the gasoline
beroemd / 18 - famous
beschermen tegen / 10 - to protect against
de beschuit / 13 - the rusk
beslist / 22 - definitely
't besluit / 17 - the decision
de bestelling / 28 - the order
bestemd voor /28 - intended for
de bestuurder / 27 - the driver
betalen / 5 - to pay
betekenen / 11 - to mean
de betekenis / 11 - the meaning
't beton / 24 - the concrete
betreft, wat / 16 - as concerns as far as . . . is concerned
de beurt / 10 - the turn
aan de beurt - to be next in line

	zijn / 10 aan de beurt komen / 15	- to get your turn
de	bevolking / 11	- the population
	bewaren / 20	- to preserve, keep, save
	bewaard / 20	- preserved
	bewonen / 25	- to occupy
zich	bezeren / 27	- to hurt yourself
	bezig zijn / 12	- to be busy
	bezoeken / 18	- to visit, pay a visit
't	bezoek / 19	- the visit
de	bibliotheek / 10	- the library
	bidden / 11	- to pray
de	biefstuk / 28	- the beef steak
't	bier / 19	- the beer
	bij de douane / 5	- at the customs
	bij de kapper / 16	- at the barber's
	bij elkaar / 17	- all together
	bij elven / 11	- nearly eleven o'clock
	bij familie / 5	- with relatives
	bij ons / 4	- at home (where we live)
	bij 't raam / 4	- by the window
	bijeenkomen / 18	- to meet, gather
	bijeenkwamen / 18	- met, gathered
	bijna / 3	- almost, nearly
't	bijvak / 13	- the cognate field
	bijvoorbeeld / 16	- for example
	bijzonder / 6	- special(ly)
	bijzonder / 23	- special
de	bijzonderheid / 20	- the detail, particular
	binnen / 12	- inside
't	binnenland	- the interior
	Binnenlandse Zaken	- Home Affairs
de	binnenstad / 20	- down town, the inner city
de	bladzij(de) / 12	- the page
	blauw / 26	- blue
	blijven / 19	- to stay
	blijven bij / 5	- to stay with
	blijven zitten / 9	- to remain seated
de	bloem / 11	- the flower

de bodem / 23	- the soil, ground
't boek / 4	- the book
de boerderij / 10	- the farm (house)
de bol / 26	- the (flower) bulb
de bollenvelden / 26	- the fields of flowers
bont / 16	- many colored
de boodschappen / 28	- the merchandise
boodschappen doen / 28	- to go shopping
de boodschappen-tas / 28	- the shopping bag
de boom / 10	- the tree
de boot / 10	- the boat
't bord / 4	- the blackboard
't bord / 8	- the sign
de borstel / 17	- the brush
de boterham / 13	- the sandwich
de boterhamworst / 28	- the sandwich meat
bouwen / 11	- to build
de bouwmeester / 23	- the architect
boven / 4	- upstairs, above
bovendien / 11	- moreover, besides
breken / 17	- to break
de brief / 2	- the letter
't briefje van tien / 28	- the ten guilder bill, note
de briefkaart / 2	- the postcard
de broer / 2	- the brother
de brommer / 6	- the motor bike
't brood / 11	- the loaf of bread
't broodje / 19	- the roll, bun
de brug / 19	- the bridge
buiten / 12	- outside, outdoors
van buiten kennen / 11	- to know from memory
't buitenland / 25	- abroad
de buitenlander / 20	- the foreigner
Buitenlandse Zaken / 25	- Foreign Affairs
't bureau / 25	- the office, department
de burger / 25	- the citizen
de bus / 6	- the bus
de buur / 11	- the neighbor
de buurt / 28	- the neighborhood

't	cadeau / 5	- the present
't	cadeautje / 5	- the little present
't	café / 19	- the cafe
de	carbonade / 28	- the pork chop
de	cent / 30	- the cent, penny
	centraal / 6	- central
	centrale verwarming / 6	- central heating
't	centrum / 25	- the center
de	champignon / 28	- the mushroom
	chinees / 28	- Chinese
't	cijfer / 8	- the figure, number, rate
't	cijfer / 11	- the rate
't	college / 13	- the classroom lecture
	college lopen bij / 13	- to attend the lectures of...
de	coupé / 9	- the train compartment
de	cursus (Nederlands) / 3	- the (Dutch) course
de	cultuur / 15	- the culture
	daar / 2	- there
	daarbinnen / 12	- inside there
	daardoor / 24	- as a result, in this way
	daarin / 9	- in that, it
	daarna / 19	- after that, thereafter
	daarom / 6	- that's why, that's the reason
	daarop / 8	- on that, it
	daarstraks / 25	- just now, a little while ago
	daarvoor / 8	- for that
	dag / 2	- hello, good bye
't	dak, de daken / 10	- the roof, roofs
de	dakpan / 11	- the roof tile
de	dam / 24	- the dam
de	dameszaak / 28	- the lady's shop
	dan / 2	- then
	dank je / 2	- thanks, thank you
de	das / 29	- the tie
	dat / 2	- that

	dat zijn / 10	- those are
	dateren van / 23	- to date from
	de / 2	- the
	december / 8	- December
't	deel / 22	- the part
	deel uitmaken van / 25	- to be part of
de	defensie / 25	- the defense(s)
	degene die / 28	- the one who
	dekken / 4	- to set, cover
't	Deltaplan / 22	- the Delta Plan (plan for closing sea arms in the province of Zeeland)
	Den Haag / 25	- The Hague
	Denemarken / 20	- Denmark
	denken / 5	- to think
't	departement / 25	- the department (of government)
	derde / 8	- third
	dertien / 5	- thirteen
	dertig / 5	- thirty
't	dessert / 28	- the dessert
de	deur / 10	- the door
	deze / 3	- this
	deze / 5	- these
	dezelfde / 11	- the same
't	dialect / 22	- the dialect
	dicht / 11	- closed, shut
	dichtdoen / 10	- to close, shut
	dicht op elkaar / 11	- close together
't	dichtstbevolkt / 22	- the most densely populated
de	dichtstbijzijnde / 28	- the nearest
	die / 3	- that
	die / 5	- those
	die / 8	- it
	die / 9	- who
de	dienst / 28	- the service
	tot uw dienst / 28	- at your service; you are welcome
	wat is er van uw dienst	- what can I do for you
de	dienstregeling / 8	- the train schedule

de	dijk / 10	- the dike
	dik / 6	- thick
	een dik uur	- a good hour
	dikwijls / 6	- frequently
't	ding / 18	- the thing
	dinsdag / 13	- Tuesday
	dit / 2	- this
	dit zijn / 10	- these are
de	dochter / 4	- the daughter
	doe dicht / 6	- close
	doe open / 6	- open
't	doel / 20	- the goal
	doen / 3	- to do
	hoe lang doe je erover / 20	- how long does it take you
't	goed doen / 13	- to do a good job
	doen als / 19	- to act like
	doen denken aan / 10	- to remind of
de	dollar / 5	- the dollar
	donderdag / 13	- Thursday
	donker / 16	- dark
	donkerbruin / 29	- dark brown
	doodop / 20	- dead tired, exhausted
	dooien / 26	- to thaw
	doorrijden / 19	- to ride on
de	doperwt / 28	- the pea
't	dorp / 10	- the village
de	dorst / 19	- the thirst
de	douane / 5	- the customs official
	d'r (haar) / 4	- her
	draaibaar / 17	- rotating, swiveling
	draaien / 27	- to turn
	dragen / 16	- to wear
	dragen / 24	- to bear, support, carry
	drie / 3	- three
de	driehoek / 22	- the triangle
	drie kwartier / 6	- three quarters of an hour
	drinken / 8	- to drink
	droog / 17	- dry
	druk / 4	- busy
't	druk hebben	- to be busy

't	dubbeltje / 29	- the dime
de	't duin / 22	- the dune
't	Duits / 5	- the German language
de	Duitser / 5	- The German
	Duitsland / 5	- Germany
	duizend / 5	- thousand
	duren / 6	- to last, to take
	durven / 29	- to dare
	dus / 11	- thus, therefore
	duur / 6	- expensive
	duurkoop / 11	- an expensive purchase
	d.w.z. (dat wil zeggen) / 15	- i.e. that is to say
	echt / 18	- genuine(ly), real(ly)
	echter / 24	- however
	economisch / 25	- economic
	economische zaken	- economic affairs
	een / 2	- a, an, one
	eenentwintig / 5	- twenty-one
't	eenrichtings-verkeer / 27	- the one way traffic
	eens, 's / 2	- once, just
	eens even / 11	- just, a moment
de	eer / 16	- the honor
	eerder / 22	- before
	eerlijk / 12	- honest
	eerlijk duurt het langst	- honesty is the the best policy
	eerst / 3	- first
de	eersten / 11	- the first (ones)
	eet smakelijk /17	- enjoy your food
de	eeuw / 10	- the century
	eeuwenlang / 25	- for centuries
	efficiënt / 17	- efficient
	eigen / 5	- own
	voor eigen gebruik	- for my own use
	eigenaardig / 23	- peculiar, odd, strange
	eigenlijk / 20	- really, actually
't	eiland / 22	- the island
't	eind(e) / 9	- the end

	eindelijk / 27	- finally
't	eindje / 12	- the short distance
	elektrisch / 10	- electric(al)
	elf / 3	- eleven
	elk(e) / 15	- each, every
	elkaar / 11	- each other
	Engeland / 2	- England
't	Engels / 4	- The English language
de	Engelsen / 5	- The English
de	Engelsman / 23	- The Englishman
	enkele / 9	- a few, several
	een enkele reis /6	- a one way ticket
	enz. enzovoort(s) / 17	- etc. and so forth
	er / 13	- it, them
	er / 2	- there
	erg / 4	- very
	ergens / 12	- somewhere
	erin / 3	- in it
	ermee / 13	- with it
	eruitzien / 12	- to look, appear
de	etage / 11	- the floor, level
de	etalage / 15	- the display window
	eten / 3	- to eat
't	eten / 3	- the food, meal
	Europa / 5	- Europe
	even / 4	- a moment
	even goed / 22	- equally good, well
	eventjes / 28	- a little while, a few minutes
de	familie / 2	- the relative(s)
	februari / 8	- February
	fel / 16	- fierce
	felle kleuren	- bright, loud colors
de	fiets / 6	- the bicycle
	fietsen / 16	- to cycle
de	fietser / 18	- the cyclist, bicycle rider
de	fietstocht / 18	- the bicycle trip
	fijn / 29	- fine
	financiën / 25	- finances
de	flat / 11	- the apartment (building)

't flatgebouw / 11	- the apartment building
de flatwoning / 11	- the apartment dwelling
flink fietsen / 20	- to cycle hard
't fototoestel / 5	- the camera
fout zijn / 3	- to be wrong, incorrect
Frankrijk / 2	- France
't Frans / 5	- the French language
de Fransen / 5	- the French
de Fransman / 22	- the Frenchman
't Fries / 22	- the Frisian language
Friesland / 22	- Friesland (province)
de friet / 28	- the French fries
de Friezen / 22	- the Frisians
ga verder / 2	- go on, continue
gaan / 3	- to go
gaan eten / 4	- to go and eat
gaan zitten / 4	- to sit down
gaat, hoe gaat het / 2	- how are things
de garage / 27	- the garage
't gat / 22	- the whole, opening
de gaten / 28	- the wholes
gauw / 11	- soon, quickly
ga verder / 2	- continue, go on
't gebakje / 9	- the pastry
gebakken / 28	- baked
't gebied / 15	- the area, field
op 't gebied van	- in the field of
gebleven / 12	- stopped, stayed
waar zijn we gebleven	- where did we stop, how far did we get
de geboorte / 11	- the birth
't geboortecijfer / 11	- the birth rate
geboren zijn / 5	- to be born
't gebouw / 11	- the building
't gebruik / 5	- the use, usage
voor eigen gebruik / 5	- for (my) own use
gebeuren / 27	- to happen
gebruiken / 9	- to use

	suiker gebruiken	- to take sugar
	gedaan / 13	- (have) done
	gedeeld door / 5	- divided by
	geef / 4	- give
	geel / 8	- yellow
	geen / 5	- no, none, not a, not any
	gedragen worden / 16	- to be worn
	gedronken hebben / 19	- to have drunk
't	geduld / 25	- the patience
	gefietst hebben/ zijn / 18	- to have cycled
	gegaan zijn / 18	- to have gone
	gegeten hebben /19	- to have eaten
	gehad hebben / 18	- to have had
't	gehakt / 29	- the hamburg meat
	geholpen worden / 29	- to be waited on
	gehoord hebben /18	- to have heard
	geknipt hebben /16	- to have cut
	geknipt worden /17	- to be cut
	gekocht hebben /19	- to have bought
	gekomen zijn / 12	- to have come
	gekroond worden / 25	- to be crowned
't	geld / 11	- the money
de	geldzaken / 28	- the money matters
	geleerd hebben /18	- to have learned
de	geleerde / 18	- the scholar
	gelijk hebben / 9	- to be right
	gelijk lopen / 8	- to be on time
	geloven / 4	- to believe
't	geluid / 11	- the sound
't	geluk / 27	- the good fortune, happiness
	gelukkig / 11	- fortunately, happily
	gemaakt hebben /18	- to have made
't	gemak / 11	- the comfort, leisure
	wat een gemak / 30	- how convenient
	gemakkelijk / 12	- easy, easily
	gemiddeld / 11	- on the average

	genieten van / 9	- to enjoy
	genoeg / 16	- enough
	genoemd worden / 25	- to be named
	genoten hebben / 18	- to have enjoyed
	gepast geld / 17	- the right change (money)
't	gepraat / 27	- the talking
	gepraat hebben / 20	- to have talked
	geroepen hebben / 18	- to have called
	gerust hebben / 19	- to have rested
	geschreven zijn / 4	- to be written
	geslagen worden / 24	- to be driven, struck, hit, pounded
	geslapen hebben / 18	- to have slept
	gesmaakt hebben / 19	- to have tasted
	gesneden (snijden) / 29	- cut - (to cut)
't	gesprek / 2	- the conversation, dialogue
't	getal / 5	- the figure, number
	getrouwd zijn / 27	- to be married
	gevaarlijk / 22	- dangerous
't	geval / 10	- the case
	dat is 't geval / 15	- that is the case
	in elk geval / 15	- in any case
de	gevel / 11	- the facade
	geven / 4	- to give
	gevestigd zijn / 25	- to be established, located
	geweest zijn / 18	- to have been
	gewend zijn /13	- to be used to
	gewond zijn / 27	- to be injured, wounded
	gewoon / 25	- ordinary
	gewoon / 28	- simply
	gewoonlijk / 26	- usually, customarily
	gezegd hebben / 20	- to have said

	gezellig / 12	- cozy, snug, sociable
de	gezelligheid / 12	- sociability, conviviality
	gezien hebben / 18	- to have seen
't	gezin / 12	- the family
de	gezondheid / 25	- the health
	ging / 19	- went
	gisteren / 12	- yesterday
	gisteravond / 18	- last evening
't	glas / 13	- the glass
de	glazen / 19	- the glasses
	goed / 2	- good, well, fine
	goed zijn / 3	- to be correct
	goedemiddag / 2	- good afternoon
	goedemorgen / 2	- good morning
	goedenavond / 2	- good evening
	goedenacht / 2	- good night
de	goederenmarkt / 24	- the goods market
	goedkoop / 11	- cheap, inexpensive
	goedkoper / 8	- cheaper, less expensive
	goeie reis / 17	- have a good trip
't	gordijn / 12	- the curtain
't	goud / 12	- the gold
	gouden / 18	- golden
de	gouden eeuw	- the golden age
	Goudse kaas / 13	- Gouda cheese
	graag / 4	
	hij zou graag	- he would like
	graag / 28	- gladly
	graag rijden / 6	- to like to drive, ride
de	gracht / 19	- the canal
's-	Gravenhage / 25	- the Hague
	grazend / 10	- grazing
	grijs / 11	- grey
	groeien / 11	- to grow
	groen / 10	- green
de	groenteboer / 28	- the vegetable man
de	groentesoep / 28	- the vegetable soup
de	grond / 23	- the ground, soil
de	grondwet / 25	- the constitution
	Groningen / 22	- Groningen (province)
	groot / 5	- big, large

de gulden / 5	- the guilder
gunstig / 24	- favorable
op gymnastiek / 16	- at gym (class)
de gymschoenen / 16	- the tennis shoes
't haar / 13	- the hair
haar / 2	- her
de haarcrème / 17	- the hair cream
de haard / 12	- the hearth (stove)
't haarknippen / 17	- the hair cut
de haast / 16	- the haste, speed, hurry
haast hebben / 16	- to be in a hurry
haast niet / 4	- scarcely, hardly
zich haasten / 13	- to hurry
haastig / 16	- hastily
had	- had
half / 3	- half
half vijf / 8	- four-thirty
de ham / 19	- the ham
de handel / 24	- the trade
hangen / 22	
't hangt er van af	- it all depends
hard rijden / 6	- to drive fast
hard groeien / 11	- to grow fast
hardop (praten) / 3	- (to talk) out loud
de haring / 19	- herring
't haringkarretje / 19	- the herring cart
de havenstad / 6	- the harbor city, port
he / 6	
dat is niet duur he?	- that's not expensive, is it?
hebben / 2	- to have
het ergens over hebben / 15	- to be talking about something
heel / 2	- very
heel geen / 18	- not at all
heel goed / 5	- very well
heel wat / 18	- quite a lot
heen / 12	
waar ga je heen	- where are you going to
heen en terug / 16	- up and back, back and forth
heerlijk / 16	- wonderful

heet / 26	- hot
hekel / 28	
een -- hebben aan	- to dislike
helemaal niet / 5	- not at all
helpen / 5	- to help, assist
hem / 3	- him
hem / 4	- it
de hemel / 26	- the sky
hen / 3	- them
heren / 17	- gentlemen
de herenmodezaak /29	- the men's store
de herfst / 3	- the autumn
herinneren / 23	- to remind
zich herinneren / 23	- to remember
het / 2	- the, it
heten / 4 (heette, geheten)	- to be named
hoe heet je	- what's your name
hetzelfde / 11	- the same
heus wel / 17	- certainly
hier / 2	- here
hij / 2	- he
hoe / 2	- how
de hoek / 23	- the corner
hoeveel / 3	- how much, how many
de hoeveelste is 't / 8	- what's the date
hoeven, niet - /5	- not to have to
hoger / 10	- higher, taller
de Hollander /19	- the Dutchman
't Hollands / 9	- the Dutch language
Hollandse Nieuwe (haring)	- new Holland (herring)
de hond / 13	- the dog
honderd / 5	- one hundred
honger hebben /4	- to be hungry
't hoofd / 27	- the head
hoofd, uit 't - leren / 9	- to learn from memory
de hoofdpijn / 13	- the headache
de hoofdstad / 19	- the capital
't hoofdvak / 13	- the major subject (of study)

	hoog / 11	- high, tall
	hoorde / 19 (horen)	- heard (to hear)
de	horizon / 10	- the horizon
't	horloge / 8	- the watch
	houden / 10	- to hold, keep, maintain
	't water op peil houden / 11	- to maintain the water level
	houden van / 11	- to be fond of, to like
't	hout / hout / 11	- wood
	houten / 11	- wooden
't	huis / 3	- the house
't	huishouden / 28	- the housekeeping
de	huiskamer / 12	- the living room
't	huiswerk / 12	- the home work (school)
de	huisvesting / 25	- the housing
	hun / 4	- their
	huren / 12	- to rent
't	huurhuis / 12	- the rented house
't	huwelijk / 25	- the wedding, marriage
	ie = hij / 11	- he
	ieder / 11	- each, everyone
	iedere / 12	- every, each, any
	iedereen / 26	- everyone
	iets / 3	- something
	iets nieuws / 3	- something new
	iets anders / 29	- anything else
't	ijs / 26	- the ice
't	ijs / 28	- the ice-cream
	ik / 2	- I
	immers / 5	- after all, indeed
	in / 2	- in
	inderdaad / 25	- indeed
	indertijd / 22	- at the time
de	indruk / 12	- the impression
	Indonesisch / 28	- Indonesian
	ingewikkeld / 25	- complicated
de	inkt / 6	- the ink
	inrijden / 27	- to drive into
	een straat -	- - - a street
	op het verkeer -	- - - on coming traffic

inslaan / 27	
een straat -	- to turn into a street
instappen / 6	- to step in, to get in
interessant / 18	- interesting
't interessantst / 18	- the most interesting
zich interesseren (voor) / 13	- to be interested (in)
de intonatie / 6	- the intonation
de invloed / 15	- the influence
invoeren / 11	- to import
de invoerrechten / 5	- the import duty
de inwoner / 11	- the inhabitant
is / 2	- is
de Italiaan / 5	- the Italian
't Italiaans / 5	- the Italian language
Italië / 5	- Italy
ja / 2	- yes
't jaargetijde / 26	- the season
de jam / 13	- the jam
jammer, wat - / 13	- what a pity
jammer genoeg	- regrettably
Jan / 2	- John
januari / 8	- January
jarenlang / 11	- for years
de jas / 12	- the coat (man's)
jazeker / 3	- yes, indeed
je / 2	- you
je / 3	- your
de jenever / 28	- the gin
de jeugdherberg / 16	- the youth hostel
jij / 4	- you
jong / 13	- young
jonge kaas / 13	- mild cheese
de jongen / 4	- the boy
jou / 5	- you
het is van jou / 5	- it's yours
jouw / 8	- your
juffrouw / 2	- miss
juist / 8	- accurate, correct, right
juist / 17	- exactly, precisely
jullie / 3	- you (pl.)
het is van jullie	- it's yours

juni / 8	- June
de justitie / 25	- justice
't kaartje / 6	- the ticket
de kaas / 13	- the cheese
de kaasmarkt / 20	- the cheese market
't kalfsvlees / 28	- veal (calf) meat
de kam / 17	- the comb
de kamer / 4	- the room
't kamertje / 4	- the small room
kan, dat kan / 4	- that's possible
't kanaal / 10	- the canal
de kans / 22	- the chance, opportunity
't kantoor / 3	- the office
't kapitaal / 24	- the capital (money) fortune
de kapper / 13	- the barber
de kapperszaak / 15	- the barber shop
't karakter / 2-	- the character
't karretje / 19	- the small cart
't kasteel / 18	- the castle
de keer / 12	- the time, occasion
de vorige keer	- the last time
verschillende keren / 18	- several times
kennen / 11	- to know, be acquainted with
kennisgemaakt hebben / 20	- to have made the acquaintance
kennismaken (met)	- to make the acquaintance (of)
de kerk / 10	- the church
de kerktoren / 10	- the church tower
de kerstmis / 26	- the christmas
de keuken / 12	- the kitchen
keurig / 17	- neat, nice
er keurig uitzien / 17	- to look very neat
kijk 's / 3	- just have a look
kijken naar / 3	- to look at
kijkt u eens / 4	- will you please have a look
de kilometer / 6	- the kilometer
't kind / 4	- the child

de kinderen / 4 - the children
de kippesoep / 28 - the chicken soup
klaar zijn / 3 - to be ready
de klant / 17 - the customer
de klas / 2 - the class, the classroom
de kleding / 16 - the clothing
de klei / 11 - the clay
klein / 4 - small
't kleingeld / 3 - the small change
de kleren / 5, 16 - the clothing, clothes
de kleur / 16 - the color
't klimaat / 26 - the climate
de klok / 8 - the clock
't knippen / 17 - the hair cut
knippen / 13 - to cut
kocht, (kopen) / 19 - bought, (to buy)
de koe / 10 - the cow
de koeien / 10 - the cows
de koffer / 5 - the trunk, suit-case
de koffie / 4 - the coffee
koken / 28 - to boil, cook
komen / 2 - to come
kwam / 27 - came
hoe kwam het / 27 - how did it happen
de koning / 25 - the king
de koningin / 25 - the queen
koninklijk / 25 - royal
't koninkrijk / 25 - the kingdom
kopen / 6 - to buy, purchase
't kopen / 29 - the buying, purchasing
't kopje / 4 - the cup
een kopje koffie - a cup of coffee
kort / 16 - short
de korting /29 - the discount
kostbaar / 24 - precious, expensive
kosten / 5 - to cost
de krant / 2 - the newspaper
kreeg / 18 - received
krijgen / 4 - to receive, get, to have coming
kronen / 25 - to crown

gekroond worden / 25	- to be crowned
de kroon / 25	- the crown
de kruidenier / 3	- the grocer
kunnen / 5	- can, to be able
de kunst / 18	- the art
de kunstenaar / 18	- the artist
kunt, je-/ 4	- you can
kwalijk, neem me niet - /2	- I beg your pardon
kwamen aan / 19	- arrived
kwart over / 8	- quarter past
't kwartiertje / 17	- a little less than quarter of an hour
't kwartje / 30	- the quarter (money, coin)
de laag / 24	- the layer
laag / 10	- low
lager / 10	- lower
laat / 3	- late
hoe laat is 't / 3	- what time is it
de laatste(n)	- the last one(s)
't land / 5	- the country, land
de landbouw / 25	- agriculture
't landhuis / 18	- the country home, estate
't landschap / 9	- the landscape
lang / 4	- long
langs / 10	- along
langs komen / 29	- to come by, to stop in
de langslaper / 18	- the late sleeper
langzaam / 3	- slow(ly)
langzaam aan / 17	- slowly, gradually
langzamer / 5	- more slowly
de last / 18	- the burden
last hebben van / 18	- to be troubled, burdened by
laten / 6	- to let, allow, leave
laten knippen / 13	- to have cut
z'n haar laten knippen	- to get a haircut
laten we / 6	- let's

	laten zien / 17	- to show
	leeg staan / 4	- to be vacant
	leeg zijn / 4	- to be empty
	leer / 2	- learn
de	leerling / 3	- the student (elementary secondary)
	lees / 3	- read
	leggen / 11	- to lay
	lekker / 9	- tasty, delicious
	lekker smaken /13	- to taste good
de	lente / 26	- the spring
de	leraar / 3	- the teacher
	leren / 2	- to learn
	leren / 11	- to teach
de	les / 2	- the lesson
	let op / 2	- pay attention
de	letter / 15	- the letter
de	letterkunde / 13	- literature
	letterlijk / 29	- literally
	leuk / 3	- to be nice, fine
't	leven / 22	- life
	om 't leven komen	- to perish, die
	levendig / 19	- lively
	zich iets levendig kunnen voorstellen	- to be able to imagine easily, vividly
	lezen / 3	- to read
't	licht / 12	- the light
	liever / 6	- rather
	ik zou liever	- I would rather
	liggen / 10	- to lie, to be located
de	ligging / 24	- the location
de	ligplaats / 24	- the anchorage
	lijken op / 22	- to look like, resemble
de	lijn / 22	
	op één lijn staan met	- to be on a par with
't	lijntje / 17	- the line
de	lijst / 15	- the list
	Limburg	- Limburg (province)

	links, naar - / 4	- left, to the left
	linksaf / 5	- to the left
	logeren / 4	- to lodge, stay
't	loket / 6	- the ticket window
	lopen / 6	- to run, to walk
	los / 17	- loose
de	lucht / 26	- the air
	luisteren / 2	- to listen
	luisteren naar / 6	- to listen to
	luister goed / 13	- listen carefully
	lusten / 13	- to like to eat
	maal, drie - drie / 5	- time, three times three
de	maan / 23	- the moon
de	maand / 5	- the month
	maandag / 13	- Monday
	maar / 2	- but
	maar / 5	- only
	maar even / 4	- just a moment
	maart / 8	- March
de	maatschappij / 25	- society
	maatschappelijk / 25	- social
	mag / 4	- may
	mager / 29	- lean
	maken / 12	- to make
	hoe maakt u het?	- how are you
	makkelijk / 4	- easy
	dat kan makkelijk	- that's easy to arrange
	mals / 28	- tender
de	man / 2	- the husband, man
de	mantel / 12	- the coat (lady's)
de	markt / 11	- the market
de	matroos / 23	- the sailor
de	matrozen / 23	- the sailors
	me / 2	- me
	meebrengen / 13	- to bring, take along
	meegaan / 12	- to go along
	meer / 11	- more
	meestal / 10	- usually
de	meeste (mensen) / 11	- most (people)
de	meesten / 17	- most (of them)

	meevallen / 30	- to exceed one's expectation
	mei / 8	- May
't	meisje / 4	- the girl
de	melk / 9	- the milk
de	melkboer / 26	- the milk man
	men / 10	- people, they, one
	men zegt / 23	- it is said, people say
	meneer / 2	- Mr., sir
de	mensen / 11	- the people
't	menu / 28	- the menu
	merken / 19	- to notice, observe
't	mesje / 13	- the razor blade, small knife
	met / 3	- with
de	meter / 10	- the meter
	een meter of tien	- about ten meters
	mevrouw / 2	- Mrs., ma'am
de	middag / 18	- the noon hour
de	middag / 20	- the afternoon
's	middags / 12	- in the afternoon
	midden in / 10	- in the center of
	mij / 2 :	- me
	mijn / 8	- my
	miljard / 5	- billion
	miljoen / 5	- million
	min / 5	- minus
	minder / 11	- less
't	ministerie / 25	- the ministry (of government)
't	minst / 22	- the least
	minstens / 17	- at least
	misschien / 4	- perhaps
	m'n / 2	- my
	modern / 11	- modern
	moe zijn / 4	- to be tired
de	moeder / 3	- the mother
	moeilijk / 5	- difficult
de	moeite waard zijn / 20	- to be worthwhile
't	moeras / 24	- the marsh
	moest / 18	- had to
	moeten / 5	- to have to
	mogelijk / 3	- possible
	mogen / 6	- to be allowed; may

de molen /10	- the windmill
de mond /12	- the mouth
mooi /2	- nice
morgen /5	- tomorrow
's morgens /12	- in the morning
de morgenstond /12	- the morning hour (literary)
't Muiderslot /18	- the Muyden Castle
de Munttoren /23	- the Mint Tower
de muur /23	- the wall
na /4	- after
de naam /4	- the name
naar	- to
naar /27	- miserable
naar links /5	- to the left
naar rechts /4	- to the right
naast /4	- beside
's nachts /12	- at night
nadat /19	- after
't najaar /26	- the fall, autumn
nakijken /16	- to look after, to follow
namelijk /15	- namely
naslaan /10	- to check, verify
nat /17	- wet
de natuur /18	- nature
natuurlijk /8	- naturally, of course
nauwelijks .... of /27	- scarcely... ... when
nazeggen /10	- to repeat after
Nederland /2	- the Netherlands
Nederlands, in 't /2	- in Dutch
nee /2	- no
nee toch /13	- really? not really?
de neef /2	- the nephew
de neef /4	- the cousin
neem me niet kwalijk /2	- I beg your pardon
negen /3	- nine
negentien /5	- nineteen
negentig /5	- ninety
nemen /6	- to take

	nergens /9	- nowhere
	net /2	- just
't	net /23	- the net
	net als /19	- just like
	netjes /12	- neat(ly)
de	nicht /4	- the niece, cousin
	niet /2	- not
	niet waar /10	- isn't it?
	niets /9	- nothing
	niets nieuws /10	- nothing new
	niets te danken /2	- you're welcome
	nieuw /11	- new
	nieuws /3	-
	niets nieuws	nothing new
	nieuwsgierig zijn /23	- to be curious
	nieuwsgierig maken /23	- to arouse one's curiosity
	nl. (namelijk) /15	- namely
	nodig hebben /17	- to need, to be in need of
	nodig zijn /17	- to be necessary, needed
	noemen /22	- to name, call, mention
	nog /3	- still
	nog eens /2	- once again
	nog net (op tijd)/8	- just in time
	nog niet /3	- not yet
	nog steeds /10	- still, to continue to
	nogal /6	- rather
de	nood /11	- the emergency, distress, trouble
de	noot /28	- the nut
	nooit /4	- never
	Noord-Holland /22	- North Holland (province)
	noordelijk / 22	- northerly
't	noorden /22	- the north
	normaal /29	- normally
	nou /3	- now; well
	nou en of /13	- yes, and how
	november /3	- November
	nu /3	- now
	nu eenmaal /16	- simply

de	nul /5	- the zero
	o /2	- oh
	o.a. onder andere /20	- among others
de	ober /28	- the waiter
	october /8	- October
	oefenen (zich) /13	- to practice, exercise
	of /5	- or, if
	officieel /25	- official(ly)
't	ogenblik /20	- the moment
	om (de tafel) /4	- around (the table)
	om (het half uur)/6	- every half hour
	om (negen uur) /4	- at nine o'clock
	om (de polder) heen / 10	- around, encircling (the polder)
	omdat /10	- because
	omliggend / 10	- surrounding
	om te . . . /5	- in order to
't	ondergoed /29	- the underwear
	ondertussen /28	- meanwhile
't	ongeluk /27	- the accident
	ongeveer /6	- approximately, about
	ongunstig /24	- unfavorable
	ons /5	- us
	ons (bij)	- at home
	ons, van /2	- of ours
't	ons /29	- the ounce (weight)
't	ontbijt /13	- the breakfast
	ontbijten /13	- to have breakfast
	ontdekken /23	- to discover
de	ontdekkings-reiziger /23	- the discoverer, explorer
	onthouden /9	- to remember
	ontmoeten /20	- to meet
	ontstaan /23	- to come into existence
de	ontvangst /25	- the reception
	ontwikkelen (zich) /24	- to develop
de	ontwikkelings-hulp /25	- the aid to under-developed countries

	ontzettend /29	- terrible
	onweren /26	- to thunder
	onze /4	- ours
	over (tienen) /8	- past (ten)
	ook /2	- also
	ook, ik - /0	- so (am) I
	ook niet /3	- not either
de	oom /4	- the uncle
de	oorlog / 11	- the war
	oost /11	- east
	oostelijk /22	- eastern, easterly
't	oosten (het verre) /23	- the east (the far-)
de	oostenwind /26	- the east wind
	op /3	- on, at
	opendoen /6	- to open
	openlaten /12	- to leave open
	opeten (at op, opgegeten) /19	- to eat (up)
	op hebben /19	- to be finished eating
	opletten /6	- to pay attention
	oplopen (schade -) /27	- to sustain damage
	opnemen, een bestelling - /23	- to take an order
de	opruiming /29	- the clearance (sale)
	opschieten /9	- to hurry, get along
	opschrijven /6	- to write down
	opstaan /18	- to get up, rise
	opstellen, een lijst - /15	- to draw up a list
	op tijd /9	- on time
	opzij /16	- on the side, aside
	opzoeken /10	- to look up
de	orde /28	- the order
't	komt in orde/28	- it will be taken care of
't	is in orde	- it's o.k., taken care of
	oud /10	- old
't	oude /20	- the old, ancient
de	ouders / 5	- the parents
	ouderwets /23	- old fashioned
	over (een half uur) /3	- in (an half hour)

	over, (vertellen-) /11	- about (to tell -)
	over tienen /8	- past ten
	overal /11	- everywhere
't	overgordijn /12	- the drape(s)
't	overhemd /29	- the dress shirt
de	overige(n) /25	- the remaining, other one(s)
	overlaten, iets aan een ander - /13	- to let someone else taken care of something, worry about it
	overnachten /16	- to stay overnight
	oversteken, - de straat /27	- to cross, the street
de	overstroming /22	- the flood, inundation
de	paal /24	- the pole, pile
'n	paar /4	- a few, several, some, a pair
't	paar /5	- the pair, couple
't	pak / 29	- the suit (men's)
't	pakhuis /24	- the warehouse
't	pakje /2	- the package
	pakken /6	- to grab, take out
't	paleis /25	- the palace
't	papier /6	- the paper
	pardon /3	- excuse me, I beg your pardon
	parkeren /27	- to park
't	parlement /25	- the parliament
	pas /15	- not until, only when, hardly
	pas /16	- recently, scarcely
't	paspoort /5	- the passport
't	patroontje /29	- the pattern, design
't	peil, op - houden /10	- the level, to maintain the -
de	pen /6	- the pen
't	pensioen /28	- the pension
't	pensioengeld /28	- the pension money
	per /6	- per
't	perron /8	- the train platform
	pikant /28	- spicy

de	pils /28	- the beer
de	pindakaas /13	- the peanut butter
de	plaats /4	- the place
	plaatsnemen /16	- to take a seat
	plaatsvinden /25	- to take place
't	plan; van - zijn /5	- the plan; to intend, plan
de	plas /24	- the pond
de	plechtigheid /25	- the ceremony, solemnity
't	plein /10	- the square
't	plezier /5 veel plezier; iets voor z'n plezier doen /12	- the pleasure; have a good time; to do something for the enjoyment of it
	plus /5	- plus
de	polder /10	- the polder
de	pomp /10	- the pump
't	pond /28	- the pound (500 grams)
't	poosje /19	- the little while
de	post /2	- the mail
de	postbode /2	- the mailman
't	postkantoor /28	- the post office
de	postwissel /28	- the postal money order
de	postzegel /28	- the postage stamp
de	pot /13	- the pot, kettle
't	potlood /6	- the pencil
	prachtig /2	- splendid, beautiful
	praten /3	- to talk
	precies /9	- exactly, precisely
de	prijs /29	- the price
de	prins /25	- the prince
de	prinses /25	- the princess
't	procent /29	- the percentage
	proeven /13	- to sample, test, taste
de	provincie /22	- the province
't	puddinkje /28	- the pudding
't	punt /23	- the point
't	raam /4	- the window
	raden /19	- to guess

	raken /27	- to hit, touch
de	ramp /22	- the catastrophe, calamity
de	randstad /22	- the rim city
	recht /10	- straight, right
	rechtdoor /5	- straight ahead
	rechts /5 naar -	- to the right
	rechtsaf /5	- to the right
	rechtuit /5	- straight ahead
de	recreatie /25	- the recreation
de	redding /12	- the rescue, deliverance
	reed /19	- rode
	regelen /28	- to regulate
de	regen /26	- the rain
	regenachtig /26	- rainy
de	regenjas /29	- the rain coat
	regeren /25	- to rule
	geregeerd worden	to be ruled
de	regering /25	- the government
de	reis /6	- the trip, journey
	reizen	- to travel
de	reiziger /9	- the traveler
	rekenen op /26	- to count, depend
de	rekening /28	- bill, check, account
de	reklame /28	- advertising
de	reklame-aanbieding /28	- advertising special
de	rem /27,'t remlicht	- the brake; brake light
de	reparatie /27	- the repairs
de	rest /25	- the rest
't	restaurant /28	- restaurant
de	restauratie /8	- the station restaurant
't	retourtje /6	- return trip ticket
	reuze /19	- enormous(ly), tremendous(ly)
de	richting /18	- the direction
de	riem /23	- the oar
't	riet rieten (daken) /10	- thatch, thatched (roofs)
de	rij /28	- row, line
	rijden /18	- to ride
	rijden (auto rijden) /6	- to drive - (- a car)

de	rijksdaalder /29	- rix dollar: f 2,50
de	rit /6	- the ride
de	rivier /10	- the river
	roeien /23	- to row
	roken /9	- to smoke
	niet roken	- no smoking
	rondgewandeld hebben	- to have walked about,
	rondwandelen /19	- to walk
	rondkijken /28	- to look around
	rood /11	- red
de	rook /9	- the smoke
't	rookvlees /29	- the dried beef
de	room /9	- the cream
de	route /18	- the route
de	rug /17	- the back
	ruimtelijk /25	- spatial
de	Rus /5	- the Russian
	Rusland /5	- Russia
't	Russisch /5	- Russian
	rustig /18	- peaceful(ly), undisturbed
	's (eens) /4	- once
	samen /12	- together
de	saus /13	- the sauce
't	schaap /10	- the sheep
	schaatsen; aan het - zijn /26	- to skate; to be skating
de	schade /27	- damage
't	scheermes /13	- razor
't	scheermesje /13	- razorblade
de	scheerzeep /17	- shaving cream
	schelen (wat scheelt je) /13	- what's wrong (the matter with you)
	schelen, 't kan mij niet - /29	- I don't care
de	schepen (het schip) /23	- the ships (ship)
	scheren /13	- to shave
	scheren (zich) /13	- to shave oneself
	schieten	- to shoot
	naar voren - /27	to shoot (move) forward
	schijnen /26	- to shine
	schijnen /23	- to seem

	schilderachtig /18	- picturesque
't	schilderij /10	- the painting
	Schiphol /10	- Schiphol airport
de	school, op school /3	- the school at school
	schoon /12	- clean
de	schoorsteen /4	- the fireplace
de	schouder /29	- the shoulder
	schoudercarbo- nade /29	- rib chop
	schreien /23	- to weep
de	Schreierstoren /23	- the Weeper's Tower
't	schrift /6	- the note-book
	schrijf op /6	- write down
de	schrijfmachine /5	- the typewriter
	schrijven /3	- to write
	schuin - tegenover /25	- slanting, on a diagonal - diagonally across kitty corner from
de	schuld /27	- blame, fault, guilt
't	seizoen /26	- season
	september /4	- September
't	shirt /16	- the shirt
de	sigaar /28	- the cigar
de	sigarenwinkel /28	- tobacco store
de	sigaret /28	- the cigarette
	sinds /11	- since
	slaan, sloeg, geslagen /24	- to hit, strike, drive
	slaan, linksaf - rechtsaf - /10	- to turn to the left to turn to the right
de	slaapkamer /4	- the bedroom
de	slager /28	- the butcher
de	slagroom /28	- the whipped cream
't	slagroomgebakje/9	- the whipped cream pastry
	slapen /4	- to sleep
	slepen /27	- to tow, drag
de	sloot /10	- the ditch
	sluiten /22	- to close
de	sluiting /22	- the closure
de	smaak /16 over smaak valt niet te twisten/16	- the taste; there is no dis- puting about taste
	smakelijk /13	- tasty

	eet smakelijk /13	- enjoy your food
	smaken /9	- to taste
de	smaken /28	- the flavors
	smal /10	- narrow
't	sneetje /13	- the slice
de	sneeuw /26	- the snow
	sneeuwen /26	- to snow
	snel /11	- swift(ly)
de	sneltrein /6	- the express train
de	snelweg /27	- the highway
	snijden /13	- to cut
	zich snijden /13	- to cut oneself
de	soep /28	- the soup
de	sok /16	- the sock
de	som,	- the arithmetic problem
	sommen maken /5	to do arithmetic problems
	sommige van /11	- some (of)
	soms /16	- perhaps
't	Spaans /5	- Spanish
de	spaarbank /28	- the savings bank
	Spanjaarden /20	- Spaniards
	Spanje /5	- Spain
de	specialiteit /28	- the specialty
	speet (het - me) /19	- I regretted it; I was sorry
	spelen /12	- to play
de	spiegel /17	- the mirror
	spijten, 't spijt me /5	- to be sorry, I'm sorry
de	spits /23	- the spire
't	spitsuur /6	- the rush hour
de	spoed /17	- the speed, haste
de	spoorweg /10	- the railroad
de	sport /15	- the sport
't	spraakgebruik /25	- the language usage
't	spreekwoord /9	- the proverb
	spreken /3	- to speak
	springen /23	- to jump, leap
	staan (stond, gestaan) /3	- to stand
	staat te roken /9	- is smoking
	staat te wachten /9	- is waiting
er	staat /3	- there is
de	staat /2	- the state

de	stad /2	- the city,
	steden /11	cities
't	stadhuis /20	- the city hall
de	stadsmuur /23	- the city wall
de	stadswijk /12	- the city district
	stap in	- step in
	(instappen) /6	- (to step in)
de	stapelplaats /24	- the emporium
de	Staten Generaal /25	- the States General
't	station /6	- the station
de	stationsklok /8	- the station clock
	steeds /10	- constantly
	steeds (steeds groter) /11	- ever, constantly (bigger and bigger)
	steeds weer /23	- again and again
de	steen /11	- the stone
't	sterftecijfer /11	- the mortality rate
	sterk /10	- strong
	sterven /11	- to die
	stil /18	- still, quiet
	stilstaan /27	- to come to a stop
de	stoel(en) /4	- the chair(s)
de	stok /23	- the stick
	stond (staan) /19	- stood, to stand
	stoppen /28	- to darn
de	stoptrein /6	- the slow train
de	storm /22	- the storm
't	stormt /26	- there is a storm
de	storting /28	- the deposit
de	straat /11	- the street
	straks,	- pretty soon,
	daar straks /25	a while ago
	strakjes /13	- presently, soon
	straks;	- pretty soon; later on
	tot straks /3	see you later
	streng /26	- severe
	stromen /24	- to stream, pour
de	stroom /23	- the stream, current
de	stroop /13	- syrup
de	student /3	- the student (university)
	studeren /4	- to study
de	stuiver /31	- the nickle (coin)
't	stuk (een stuk bagage) /5	- piece (a - of luggage)

't	stuk /27	- the stretch
	sturen /31	- to send, remit
't	stuur /27	- the steering wheel
de	stuurlui /23	- the helmsmen
de	stuurman /23	- the helmsman
de	suiker /9	- the sugar
	s.v.p. (s'il vous plaît) /15	- please
	't (het) /5	- the, it
de	taal /5	- the language
	tachtig /5	- eighty
de	Tachtigjarige Oorlog /20	- the Eighty Years War
de	tafel /4	- the table
't	talenpracticum /13	- the language laboratory
de	tand /17	- the tooth
de	tandenborstel /17	- the tooth brush
de	tandpasta /17	- the tooth paste
de	tante /4	- the aunt
de	tas /5	- the brief case
de	taxi /6	- the taxi
	te /3	- too
de	techniek /15	- technology
	tegelijk /28	- at the same time, simultaneously
	tegelijkertijd /24	- at the same time
	tegemoetkomen /27	- to meet, to encounter
	tegen /10	- against
	tegen twaalven /19	- nearly twelve o'clock
	tegengaan /22	- to oppose, counter
	tegengekomen /24	- met
	tegenhouden /24	- to hold back
de	tegenligger /27	- car coming from the opposite direction
	tegenover /25	- opposite, across from
	tegenwoordig /10	- nowadays
't	teken	- the sign
't	tekort (aan) /11	- the shortage (of)
	telefoneren /28	- to make a telephone call,

	to phone
de telefoon /28	- the telephone
't telegram /28	- the telegram
de televisie /12	- the television (set)
telkens als /16	- whenever
tellen /5	- to count
temidden van /24	- in the midst of
tennissen /16	- to play tennis
tenminste /9	- at least
't terras /19	- the terrace
terug /3	- back
terugkeren /20	- to return
de terugreis /20	- the return trip
terwijl /19	- while
de thee /13	- the tea
thuis /3	- at home
tien over (half vijf) /8	- four-forty
tien voor (half vijf) /8	- four-twenty
tienen, bij - /8	- almost ten o'clock
't tiental /5	
in tientallen	- by tens
de tijd /8	- the time
op tijd	on time
tijdens /20	- during
't tijdschrift /15	- the magazine, periodical
tikken /12	- to tick
toch /4	- still, nevertheless
toch maar /6	- anyway
toch niet /4	- not really
de tocht /16	- the trip, excursion
toe, naar - gaan/12	- to go to
toen /19	- then
toiletartikelen /17	- toilet articles
de tomatensoep /28	- the tomato soup
de toren /10	- the tower
tot /20	- until
tot kijk /3	- see you later
tot straks /3	- so long
tot ziens /3	- so long
de traan /23	- the tear
de tram /6	- the tram,

		streetcar
	treffen /16 ; het treffen	- to be fortunate, lucky
de	trein /6	- the train
't	treinkaartje /6	- the train ticket
	trekken /20	- to 'trek', hike
de	trekker /20	- the 'trekker', hiker
de	troon /25	- the throne
de	troonsafstand /25	- the abdication of the throne
	trots zijn op /11	- to be proud of
	trouwen /25	- to marry
	trouwens /24	- indeed, for that matter
de	tuin /11	- the garden
	tussen /2	- between
	twaalf /3	- twelve
	twaalven, bij - /8	- nearly twelve o'clock
	twaalven, na - /8	- after twelve o'clock
	twee /2	- two
de	tweede /8	- the second
	tweemaal (per uur) /6	- two times, twice (per hour)
	tweeën, met z'n - /28	- with the two of (us, them)
	twintig /5	- twenty
de	twintigste /8	- the twentieth
	twisten /16	- to dispute, quarrel
	typisch /10	- typical(ly)
	uit /2	- from
	uitbreiden (zich) /11	- to expand, spread out
de	uitdrukking /2	- the expression
	uitnodigen /20	- to invite
	uitgerust zijn /18	- to be rested
de	ui	- the onion
't	uitje /19	- the little onion
	uitleggen /24	- to explain
	uitrekenen /28	- to figure out, calculate
de	uitspraak /6	- the pronunciation

uitstekend /28	- excellent
uitstellen /26	- to postpone
de uitverkoop /29	- the sale
de uitzondering /26	- the exception
de universiteit /3	- the university
uw /2	- your
uur, twee - /3	- two o'clock
't uur /6	- the hour
de uwe	- yours
't uwe	- yours
vaak /5	- often
de vaart, met volle - /27	- with full speed
de vader /3	- the father
't vak /13	- the subject (of study)
de vakantie /20	- the vacation
vallen /16	- to fall
(over smaak valt niet te twisten)	there is no disputing taste
van /2	- from, of
van alles /17	- all kinds of things
vanavond /3	- this evening
van buiten, iets van - leren /2	- to learn something from memory
vandaag /2	- today
vandaan komen /2	- to come from
de vanillevla /28	- the vanilla pudding
vanmiddag /3	- this afternoon
van mij (het is - -) /5	- mine it belongs to me
vanmorgen /3	- this morning
vannacht /20	- last night
vanuit /25	- from
van voren /16	- in front
van wie /3	- from whom
vanzelf, 't gaat - /28	- automatically; it goes - , by itself
varen /10	- to sail
't varen /23	- the sailing
de Vecht /18	- the Vecht river
veel /2	- much, many

de veer /17	- the feather
veertien /5	- fourteen
veertig /5	- forty
veilig /24	- safe(ly)
't vel papier /6	- the sheet of paper
't venster /11	- the window
ver /6	- far
verbazen, zich /23	- to be amazed
verder /2	- farther
verder vertellen /19	- to go on telling, relating
verdienen /17	- to earn
de verdieping /11	- the story, floor, level
de Verenigde Staten /2	- the United States
vergeten (vergat-vergeten) /22	- to forget
't verhaal /19	- the story
verhuizen /11	- to move
't verkeer /18	- the traffic
verkeerd /5	- wrong
't verkeersbord /27	- the traffic sign
't verkeerslicht /27	- the traffic light
verklaren /24	- to explain
verkopen /17	- to sell
verlagen /31	- to lower
verleden (jaar)	- last (year)
verlenen, voorrang - /27	- to yield, (grant) - right of way
verlicht /12	- lighted
verliezen /22	- to lose
vers /28	- fresh
't verschil /17	- the difference
verschillen /10	- to differ to vary
verschillend zijn /17	- to be different
verschillende /18	- several
verschrikkelijk /28	- terrible, terribly
vreemd /9	- strange
vreselijk /6	- terrible
de vriend /4	- the friend
vriendelijk /12	- friendly, in a friendly manner
de vriendin /4	- the girl friend

	vriezen (vroor - gevroren) /26	- to freeze
	vrij, plaatsen -/9	- free, unoccupied (seats)
	vrij hebben /13	- to have (the day) off
	vroeg /2	- early
	vroeger /11	- formerly, in the past
	vrolijk /26	- gay(ly)
de	vrouw /2	- the wife, woman
de	vruchtensap /1	- the fruit juice
	verstaan /3	- to understand
	versturen /28	- to mail, ship, send
	vertalen /9	- to translate
de	verte /10	- the distance
	vertellen /18	- to tell, relate
	vertellen over /11	- to tell, talk about
't	vertrek /26	- the departure
	vertrekken /6	- to depart, leave
de	vertrektijden /8	- the departure times
	is vertrokken	- has left
	vertrokken zijn/20	- to have left
	zich vervelen /20	- to be bored
	vervelend /27	- annoying
't	vervolg /16	- the continuation
	verwarmen /12	- to heat
de	verwarming /12	- the heating
	verzenden /29	- to remit, forward, dispatch
	vier /3	- four
	vijf /3	- five
de	vijand /10	- the enemy
	vijftien /5	- fifteen
	vijftig /5	- fifty
	vinden /4	- to find, think
	vinden /9 (iets vreemd vinden)	- to consider, regard something as strange
de	visboer /19	- the fish peddler
	vissen /23	- to fish
de	visserij /24	- the fishing industry
't	vlees /13	- the meat
	vliegen /10	- to fly

't	vliegveld /10	- the airport
	vochtig /26	- damp, moist
	voelen /13	- to feel, touch
	zich (goed) voelen /13	- to feel (well)
de	voet /27	- the foot
de	voetganger /27	- the pedestrian
	volgen, een cursus - /3	- to follow, take a course
de	volgende (coupé) /9	- the following, next (compartment)
't	volk /11	- the people
	volledig /12	- complete(ly)
	vond /18 (vinden)	- found
	voor /4	- in front of
	voor /5	- for
	voor /8 (vijf - negen)	- five to nine
	vooral /10	- especially
de	voorbijganger /12	- the passerby
	voorbijgaan /12	- to pass by
	voordat /19	- before (conjunction)
	voor het eerst /22	- for the first time
	voorlopen /8	- to run fast
	voorlopig /29	- temporarily, for the time being
	zich voorstellen /13	- to imagine
	voorstellen /4	- to introduce
't	voorjaar /26	- the spring
	voorkomen /24	- to prevent, forestall
	voren, naar - /27	- to the front, forward
	vorig /12	- previous, last
	vorig jaar /25	- last year
de	vorige /25	- the preceding, previous one
	vormen /22	- to form, constitute
	vorstelijk /25	- royal, princely
de	vraag /2	- the question
de	vrachtwagen /6	- the truck
	vragen	- to ask

't	waaggebouw /20	- the weighing station
	waaien; 't waait /26	- to blow; the wind is blowing
	waar /10	- true
	waar /2	- where
	niet waar, je komt - - /4	- you're coming aren't you
	waaraan /16	- from what, how
	waard, goud - /12	- worth worth gold
de	waarde /5	- the value
	waarmee /23	- with which
	waarom /3	- why
	waarop /8	- on what
	waarop /24	- on which
	waarschijnlijk /16	- probably
de	waarschuwing /27	- warning
	waar vandaan /2	- from where
	waar....voor /24	- for what
	wachten op /6	- to wait for
de	wagen /27	- the car
	wal, aan wal staan /23	- quay embankment, bank; to be on shore
	wandelen /12	- to walk, stroll
	wanneer /3	- when
	waren /11	- were
	warm /12	- warm
	was /2	- was
	wassen /13	- to wash
	zich wassen /13	- to wash oneself
	wat /2	- what
	wat /13	- some
	wat jammer /19	- what a pity
	wat mooi /10	- how nice
	wat nieuws /15	- something new
	wat voor /13	- what kind of
't	water /10	- the water
de	waterkering /22	- the water defence
	wat een /6	- what a, how
	we /3	- we
't	weer /2	- the weather

	weer /4	- again
de	weg /6	- the road
de	wegen /10	- the roads
	wegslaan /24	- to knock, wash away
	wegslepen /27	- to tow, drag away
't	weiland /10	- the meadow
	weinig /17	- little, few, scant
de	week /4	- the week
	wel, dank je - /2	- much, thanks -
	wel (je zult wel moe zijn) /4	- you must be tired
	wel (ik heb wel honger) /4	- I am (indeed) hungry
	welk /5	- which
	welkom /4	- welcome
	wenen /23	- to weep
de	wereld /23	- the world
de	wereldoorlog /11	- the world war
de	wereldstad /22	- the metropolis
't	werk /12	- the work
	werkelijk /6	- really, actually
	werken /13	- to work
de	werkman /12	- the working man
de	werkster /12	- the cleaning lady
	west /11	- west
	westelijk /22	- western
't	westen /10	- the west
	weten /5	- to know
de	wetenschap /18	- science, learning, knowledge
	wie /2	- who
	wij /3	- we
de	wijn /28	- the wine
	wijs, ergens - uit worden /25	- to make sense of something
de	wijze /24	- the way, manner
	willen /3	- to want
de	wind /26	- the wind
	winkelen /28	- to shop, go shopping
de	winter /26	- the winter
	wist /20 hij wist te vertellen	- knew; he could tell

	wit /16	- white
	woensdag /13	- Wednesday
de	wolk /26	- the cloud
	wonden /27	- to injure, hurt, wound
't	wonder /20	- the wonder, miracle
	wonen /5	- to live, dwell
de	woning /11	- the dwelling
de	woningnood /11	- the housing shortage
't	woord /4	- the word
't	woordenboek /10	- the dictionary
de	woordenlijst /2	- the word list
	worden /11	- to become
	wou /13, hij -	- he wanted
de	zaak /15	- the business
de	zaak /25	- the affair, matter
	zacht /11	- soft(ly)
	zacht, een zachte winter /26	- mild, a mild winter
	zag, zagen /19	- saw
	zakken, in elkaar - /24	- to sink, collapse
	zal /6	- shall, will
't	zand /24	- the sand
de	zandlaag /24	- the layer of sand
	zaterdag /13	- Saturday
	ze /3	- she, they
	ze /10	- they, one
de	zee /10	- the sea
de	zeedijk /22	- the sea dike
't	zeegat /22	- the sea arm
	Zeeland /22	- Zeeland (province)
de	zeelucht /26	- the sea air
de	zeeman /23	- the seaman, sailor
de	zeelui /23	- the seamen, sailors
de	zeep /17	- the soap
de	zeereis /23	- the sea journey
de	zeespiegel /10	- the sea level
't	zeewater /23	- the water of the sea, sea water
	zeg /3	- say
	zeggen /3	- to say

de zegswijze /13	- the fixed expression, saying
zei, zeiden /19	- said
zeker /5	- certain(ly), sure(ly)
zelden /10	- seldom
zelf, ik - /6	- self, I myself
de/hetzelfde /11	- the same
zelfs /11	- even
zes /3	- six
zestien /5	- sixteen
zestien uur dertig /8	- sixteen thirty
de zetel (der regering) /25	- the seat (of government)
zetten /4	- to place
zeven /3	- seven
zeventien /5	- seventeen
de zeventiende /10	- the seventeenth
zeventig /5	- seventy
de ziekenauto /27	- the ambulance
zien /5	- to see;
dat is wel te zien /20	- you can see that
zij /3	- she, they
zijn /2	- his
de zijstraat /27	- the side street
de zin /4	- the sentence
de zin, het is naar m'n - /17	- liking, desire, appetite, it's to my liking, I'm satisfied
zin hebben in /12	- to care for, to like, to want
zitten /3	- to sit
zitten in /5	- to be inside of
zitten, gaan - /4	- to sit down
de zitting /25	- the session
zitting houden /25	- to hold sessions
z'n /2	- his;
Piet z'n	- Pete's
zo /4	- there
zo /3	- so (late)
zo is 't /2	- that's it, that's right

	zo, niet - (hoog) als /10	- not as (tall) as
	zoals /12	- as
	zoëven /15	- a moment ago, just now
	zoiets /20	- something like that
de	zolder /4 op zolder	- the attic in the attic
't	zolderkamertje /4	- the attic room
de	zomer /26	- the summer
de	zon /26	- the sun
	zo'n /4	- such a
	zondag /13	- Sunday
	zonder /13	- without
	zonnig /16	- sunny
de	zoon /2	- the son
de	zorg /27	- the care, worry
	zich zorgen maken over /27	- to be worried about
	zou, hij - graag /4	- would he - like

STRONG AND IRREGULAR VERBS

aanbevelen	- beval aan	- heeft aanbevolen
aandoen	- deed aan	- heeft aangedaan
aanhebben	- had aan	- heeft aangehad
aangeven	- gaf/gaven aan	- heeft aangegeven
aankomen	- kwam/kwamen aan	- is aangekomen
aanrijden	- reed aan	- heeft, is aangereden
aantrekken	- trok aan	- heeft aangetrokken
achterlopen	- liep achter	- heeft achtergelopen
aflopen	- liep af	- is afgelopen
afslaan	- sloeg af	- is afgeslagen
begrijpen	- begreep	- heeft begrepen
beginnen	- begon	- is begonnen
betreffen	- betrof	- heeft betroffen
bezoeken	- bezocht	- heeft bezocht
bidden	- bad/baden	- heeft gebeden
bijeenkomen	- kwam/kwamen bijeen	- is bijeengekomen
blijven	- bleef	- is gebleven
breken	- brak/braken	- heeft gebroken
denken	- dacht	- heeft gedacht
dichtdoen	- deed dicht	- heeft dichtgedaan
doen	- deed	- heeft gedaan
doorrijden	- reed door	- is doorgereden
dragen	- droeg	- heeft gedragen
drinken	- dronk	- heeft gedronken
eten	- at/aten	- heeft gegeten
gaan	- ging	- is gegaan
genieten	- genoot	- heeft genoten
geven	- gaf/gaven	- heeft gegeven
hangen	- hing	- heeft gehangen
hebben	- had	- heeft gehad
helpen	- hielp	- heeft geholpen
heten	- heette	- heeft geheten
houden	- hield	- heeft gehouden
inrijden	- reed in	- is ingereden
inslaan	- sloeg in	- is ingeslagen
kijken	- keek	- heeft gekeken
komen	- kwam/kwamen	- is gekomen
kopen	- kocht	- heeft gekocht

krijgen	- kreeg	- heeft gekregen
kunnen	- kon/konden	- heeft gekund
laten	- liet	- heeft gelaten
lezen	- las/lazen	- heeft gelezen
liggen	- lag/lagen	- heeft gelegen
lijken	- leek	- heeft geleken
meebrengen	- bracht mee	- heeft meegebracht
meegaan	- ging mee	- is meegegaan
meevallen	- viel mee	- is meegevallen
moeten	- moest	- heeft gemoeten
mogen	- mocht	- heeft gemogen/gemoogd
nakijken	- keek na	- heeft nagekeken
naslaan	- sloeg na	- heeft nageslagen
nazeggen	- zei na	- heeft nagezegd
nemen	- nam/namen	- heeft genomen
ontbijten	- ontbeet	- heeft ontbeten
onthouden	- onthield	- heeft onthouden
ontstaan	- ontstond	- is ontstaan
opendoen	- deed open	- heeft opengedaan
openlaten	- liet open	- heeft opengelaten
opeten	- at/aten op	- heeft opgegeten
oplopen	- liep op	- heeft opgelopen
opnemen	- nam/namen op	- heeft opgenomen
opschieten	- schoot op	- is opgeschoten
opstaan	- stond op	- is opgestaan
opzoeken	- zocht op	- heeft opgezocht
overlaten	- liet over	- heeft overgelaten
oversteken	- stak/staken over	- is overgestoken
plaatsnemen	- nam/namen plaats	- heeft plaatsgenomen
plaatsvinden	- vond plaats	- heeft plaatsgevonden
raden	- raadde/ried	- heeft geraden
rijden	- reed	- heeft/is gereden
scheren	- schoor	- heeft geschoren
schieten	- schoot	- heeft geschoten
schijnen	- scheen	- heeft geschenen
schrijven	- schreef	- heeft geschreven
slapen	- sliep	- heeft geslapen
sluiten	- sloot	- heeft gesloten
snijden	- sneed	- heeft gesneden
spijten	- speet	- heeft gespeten
spreken	- sprak/spraken	- heeft gesproken

springen	- sprong	- heeft/is gesprongen
staan	- stond	- heeft gestaan
sterven	- stierf	- is gestorven
stilstaan	- stond stil	- heeft stilgestaan
tegemoetkomen	- kwam tegemoet	- is tegemoetgekomen
tegengaan	- ging tegen	- is tegengegaan
tegenkomen	- kwam tegen	- is tegengekomen
tegenhouden	- hield tegen	- heeft tegengehouden
treffen	- trof	- heeft getroffen
trekken	- trok	- heeft/is getrokken
vallen	- viel	- is gevallen
varen	- voer	- heeft/is gevaren
vergeten	- vergat	- heeft/is vergeten
verkopen	- verkocht	- heeft verkocht
verliezen	- verloor	- heeft verloren
vriezen	- vroor	- heeft gevroren
verstaan	- verstond	- heeft verstaan
vertrekken	- vertrok	- is vertrokken
verzenden	- verzond	- heeft verzonden
vinden	- vond	- heeft gevonden
vliegen	- vloog	- heeft/is gevlogen
voorbijgaan	- ging voorbij	- is voorbijgegaan
voorlopen	- liep voor	- heeft voorgelopen
voorkomen	- kwam/kwamen voor	- is voorgekomen
vragen	- vroeg	- heeft gevraagd
waaien	- woei/waaide	- heeft gewaaid
wegslaan	- sloeg weg	- heeft weggeslagen
weten	- wist	- heeft geweten
worden	- werd	- is geworden
zeggen	- zei/zeiden	- heeft gezegd
zien	- zag/zagen	- heeft gezien
zitten	- zat/zaten	- heeft gezeten

p. 61	De Noordzeekust	Foto Cas Oorthuys
p. 81	Oudegracht met Domtoren (Utrecht)	Foto J. Doeser
p. 109	Duinen en zee nabij Nieuwe Waterweg	Foto Cas Oorthuys
p. 155	Winkelcentrum De Lijnbaan in Rotterdam	Foto Openbare Werken Rotterdam
p. 167	Appeldijk bij Beesd	Foto J. Doeser
p. 219	Luchthaven Schiphol	Foto K.L.M.
p. 219	Het Amsterdam-Rijnkanaal	Foto Bart Hofmeester
p. 229	Nieuwbouw in Amsterdam	Foto K.L.M.
p. 230	Winkelcentrum in Amstelveen	Foto J. Doeser
p. 231	Weekmarkt rondom het stadhuis te Gouda	Foto Bart Hofmeester
p. 253	Bloemen voor het raam	Foto Cas Oorthuys
p. 204	Dijk bij Enkhuizen	Foto J. Doeser
p. 296	Polderlandschap	Foto J. Doeser
p. 353	Ophaalbrug over de Vecht	Foto J. Doeser
p. 368	Het Muiderslot	Foto J. Doeser
p. 387	Haringkarretje aan de gracht	Foto K.L.M.
p. 387	"Hollandse Nieuwe"	Foto K.L.M.
p. 390	Alkmaar: waaggebouw en kaasmarkt	Foto J. Doeser
p. 396	Molens bij Zevenhuizen	Foto J. Doeser
p. 429	Deltawerken: afsluiting van de zeearmen	Foto Bart Hofmeester
p. 430	De Afsluitdijk	Foto J. Doeser
p. 446	Noordoostpolder	Foto K.L.M. Aerocarto
p. 472	Het Damplein	Foto K.L.M. Aerocarto
p. 473	De Westerkerk in Amsterdam	Foto K.L.M. Aerocarto
p. 488	Regeringscentrum in Den Haag	Foto Bart Hofmeester
p. 491	Paleis Soestdijk	Foto J. Doeser
p. 515	Polderlandschap in de winter	Foto J. Doeser
p. 515	De bollenvelden	Foto Cas Oorthuys
p. 518	Op het spitsuur in Amsterdam	Foto Cas Oorthuys
p. 519	Verkeersweg bij Nijmegen	Foto J. Doeser
p. 533	De binnenstad van Rotterdam	Foto Bart Hofmeester
p. 559	De haven van Rotterdam	Foto Bart Hofmeester